

12/25

* שנת הלימודים תשנ"א
(לצדק שהיה יוצא ואלו)
בן חגית ו' תשל"א

* דה"פ 309 וק"מ תשל"א
(תשל"א)

17, 10, 8, 7, 4, 3, 2, 1

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1990-91
תשנ"א

הפקולטה למדעי החברה

© כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

משרד החינוך והשכלה

מחלקת חינוך

19-0991

א"צ"ד

הורפס בדפוס "יד החמשה" כפר חב"ד

הפקה: מערכת הוצאה לאור שולחנית, אוניברסיטת תל-אביב

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד	נושאי תפקידים
ה	פתח דבר
ו	לתשומת לב
ז	שימוש בשם האוניברסיטה
ח	לוח שנת הלימודים תשנ"א 1990/91
ט	רשימת אוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה
י"א	רשימת תוכניות לימוד לקראת "תעודה"
י"ב	ענייני תלמידים - לאן לפנות
י"ג	- המרכז למרשם

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה
2. קבילות בעניני קבלה
3. תעודות
4. החלפת / הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)
5. רישום לתוכנית לימודים נוספת
6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה
7. בחינות (הוראות לבחן, מועדים מיוחדים וכו')
8. ציונים
9. ציון נמר
10. מועד זכאות לנואר
11. אישורי לימודים
12. הפסקה, הידוש, התישנות לימודים
13. היחידה להוראת שפת זרות
14. היחידה ללימודי עברית

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון
3. מתן זכויות אקדמיות (אקדיטציה) ללימודים במכללות
4. הכרה בלימודים קודמים
5. לימודים בחוג אחד מתוך תוכנית דו-חוגית (חוג לארץ תואר)
6. תנאי מעבר
7. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון
8. הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... כ"ט
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... כ"ט
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל
5. משך זמן מקסימלי לסייום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"א
6. עבודת גמר ..... ל"א
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"א
8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"א
9. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג ..... ל"א
10. הצנקה תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"א

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -

"תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ב

הוצעה למחקרים בבני-אדם ..... ל"ה

החטיבה לתוכניות מיוחדות

1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל"ה
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל ..... ל"ו
3. היחידה ללימודי עברית ..... ל"ז, כ"ג
4. היחידה ללימודי חץ ..... ל"ז

תוכנית נסיונית יחודית לתלמידים מצטיינים ..... ל"ז

עתונאות ..... ל"ז

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי ..... ל"ח
2. רחוק גופני חובה ..... ל"ח
3. ספורט וחינוך גופני ..... ל"ט

דיקנט הסטודנטים

1. המרכז לסיוע כלכלי ..... מ"א
2. המרכז ליעוץ לימודי ומקצועי ..... מ"ב
3. המרכז לשרות פסיכולוגי ..... מ"ב
4. היחידה להכוון תעסוקתי ..... מ"ג
5. תוכניות מעורבות חברתיות ..... מ"ג
6. מרכז שירותים לסטודנט (בעיות אקדמיות, מט-הכנסה, ולת"ס, אישור לקיום אירועים) ..... מ"ג
7. המרכז לענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ה

ספריות האוניברסיטה

- תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... מ"ה

משמעת סטודנטים

1. כללי ..... מ"ז

2. תקן המשמעת - סטודנטים (תש"י) ..... מ"ח

סדרי ביטחון וכניסה לקמפוס, הפגים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי,

אבידות, הוצאת ציוד וכ"ל ..... ט"ג

בטיחות ועזרה ראשונה ..... ט"ד

אגודת הסטודנטים החדשה ..... ט"ה

מבקר האוניברסיטה ..... ט"ו

דיונון - מפעל השכפול ..... ט"ז

טיפול שיניים לתלמידים ..... ט"ח

ביאור ראשי תיבות וקיצורים ..... ט"ט

מפת הקמפוס ..... ט"י

תוכן הענינים לדיעון הפקולטה/ביה"ס - ראה לאור המבוא.

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

יו"ר חבר הנאמנים:

בנו גיטר

יו"ר הוועד המנהל:

אברהם אגמון

* * *

נשיא:

פרופ' משה מני

רקטור:

פרופ' איתמר רבינוביץ

סגן רקטור:

פרופ' דן עמיר

מנהל כללי:

נעמן גור

פרוֹדֵקטור:

פרופ' יהודה בן-שאול

דיקן סטודנטים:

פרופ' גדעון פישלזון

מזכירה אקדמית:

הדה בן-שפר

* * *

דיקן הפקולטה:

פרופ' אפרים יער

ראש מינהל הפקולטה:

דיה זלינגר

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:

ורדה ביקוביץקי   משולם זיסו

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עיריית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הביולוגי פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר י. מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף - המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמת האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכוני גם יחד - המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באבו-כביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש סימן ראשיתה של תקופה - התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר, דבר שהביא לגידול ניכר בהיקף ההוראה והמחקר.

בשנת תשי"ן למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-20,000 תלמידים.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותוכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נחלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם לידיעות שוטפות המתפרסמות מעת לעת על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשויות להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המכניס עבודות גמר יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה על עבודתם רק לאחר קבלת אישור המנחה לכך.
2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.
3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.
4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפניה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פניה של האוניברסיטה, אלא פניה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"א 1990/91 *

יום אי ב' חשון	21.10.90	היום הראשון ללימודים
יום אי כ"ט כסלו	16.12.90	חופשת החנוכה
יום ו' י' שבט	25.1.91	היום האחרון לסמסטר הראשון
יום אי י' אדר	24.2.91	היום הראשון לסמסטר השני
יום ה' י"ד אדר	28.2.91	חופשת פורים
יום ג' י"א ניסן	26.3.91	היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח
יום אי כ"ג ניסן	7.4.91	היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח
יום ד' ג' אייר	17.4.91	יום הזכרון לחללי צה"ל **
יום ה' ד' אייר	18.4.91	חופשת יום העצמאות
יום ב' כ"ב אייר	6.5.91	יום הסטודנט ****
יום אי ו' סיון	19.5.91	חופשת שבועות
יום ו' כ"ה סיון	7.6.91	היום האחרון ללימודים

* * *

יום אי י"ח תמוז	30.6.91	היום הראשון לשנת לימודי הקיץ **
יום אי י' אב	21.7.91	צום ט' באב *
יום ו' כ"ז אלול	6.9.91	היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ***

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשנ"ב 1991/92 יום אי ה' חשון 13.10.91

- * בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
- * בפקולטה למדעי החיים ותקיימו סיורי לימודים - בקורסים המחייבים זאת - על תום סמסטר ב.
- * הפקולטה לתדסה תפרסם לוח זמנים נפרד לנוכחית להנדסאי אלקטרוניקה.
- ** ביום זה לא יתקיימו לימודים. בערב יום הזכרון לחללי צה"ל יופסקו הלימודים בשעה 18.00.
- *** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.
- ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.
- **** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים בשעה 12.00.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה למדעי הרוח

מקרא	אנגלית
ספרות עברית	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
פילוסופיה	בלשנות
פילוסופיה יהודית	גיאוגרפיה
צרפתית	היסטוריה כללית
שפה וספרות ערבית	היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
תורת הספרות הכללית	היסטוריה של עם ישראל
תוכנית הלימודים הכלליים	לימודים קלאסיים
תלמוד	לשון עברית

ביה"ס להיסטוריה ע"ש זלמן ארן
ביה"ס למדעי היהדות ע"ש חיים רוזנברג
ביה"ס למדעי התרבות ע"ש שירלי ולסלי פורטר

ביה"ס לחינוך

הכשרת עובדי חינוך
מדעי החינוך

הפקולטה למדעי החברה

מדע המדינה	כלכלה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	לימודי עבודה
פסיכולוגיה	מדיניות ציבורית

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד וברלי סאקלר

מתמטיקה	גיאופיסיקה ומדעים פלנטריים
סטטיסטיקה	כימיה
פיסיקה ואסטרונומיה	מדע כללי
	מדעי המחשב

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

ביולוגיה	בוטניקה
זואולוגיה	ביוטכנולוגיה
מיקרוביולוגיה	ביוכימיה

הפקולטה לאמנויות

קלטע וטלוויזיה	אמנות התיאטרון
תולדות האמנות	האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
	מוסיקולוגיה

הפקולטה לניחול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

מינהל - מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מבי"ע
מערכות מידע

חשבונאות
ניחול
התנהגות אירגונית
חקר ביצועים

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר -

חוגים קדם קליניים:

אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גיניקולוגיה ומילדות
דרמטולוגיה
הדמיה
המטולוגיה
הרדמה והתאוששות
כירורגיה
נוירולוגיה ונוירוכירורגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתופולוגיה
היסטולוגיה ובולוגיה של התא
כימיה פתולוגית
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם
חוגים קליניים:
אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה

תוכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/ארה"ב

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה:

רפואה הומנית (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בתחומים:
פסיכותרפיה ורפואה קהילתית)
רפואת שיניים

ביה"ס למקצועות בריאות

לימודי הפרעות בתקשורת
סיעוד
פזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

הפקולטה למשפטים

משפטים
דיני ישראל

הפקולטה להנדסה

מכניקה, חומרים ומבנים	הנדסה מכנית
לימודים בינתחומיים (כולל הנדסה ביו-רפואית)	הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיזיקלית	הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת חשמל - מערכות	מכניקת זרימה ומעבר חום

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

תוכנית נסיונית יחודית לתלמידים מצטיינים

רשימת תוכניות לימוד לקראת "תעודה"

במסגרת ביה"ס לחינוך	-	הנראה
במסגרת הפקולטה להנדסה והפקולטה למדעים מדוייקים	-	ארגיה
במסגרת הפקולטה למדעים מדוייקים	-	מדעי המחשב
במסגרת הפקולטה לאמנויות	-	אמן
במסגרת הפקולטה לאמנויות	-	מוזאולוגיה
במסגרת הפקולטה לניהול	-	לימודי המשך בניהול
במסגרת הפקולטה לניהול	-	לימודי המשך בחשבונאות
במסגרת הפקולטה לרפואה	-	לימודי המשך ברפואה
במסגרת הפקולטה למדעי החברה	-	שמאות מקרקעין וניהול נכסים
במסגרת הפקולטה לרפואה	-	פיזיותרפיה נירולוגית
		עתונאות

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים שמתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תוכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים ע"י הפקולטה/יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או ע"ג לוחות המודעות. נוסף ליועץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים, בהתאם לצורך גם בחופשות, וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו. שעות הקבלה של היועצים מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות של החוגים.

2. כל מורה נכון ליועץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.

3. ראש החוג/המחלקה מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות ע"ג לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג/המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עמו.

4. מזכירות הפקולטה/ביה"ס. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון במזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.

5. ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס. שעות הקבלה מתפרסמות ע"ג לוחות המודעות.

6. ועדת-ההוראה. בעניינים הנתונים לטיפול של ועדת-ההוראה ויכול התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה/ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפול של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה/ביה"ס.

7. דיקן הפקולטה/ראש ביה"ס. תלמיד המבקש לפנות לדיקן הפקולטה/ראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדיקן/ראש ביה"ס, בקשה ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצוא אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדיקן/ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. תמזכירה האקדמית. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה/ביה"ס ובדיקנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

9. דיקן הסטודנטים - ראה עמ' מי בהמשך.

10. המרכז למירשם.

במסגרת המרכז למירשם פועלות היחידות הבאות:

א. ענף רישום וקבלה

ענף הרישום מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. הענף מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון ובחלק מלימודי התואר השני ותעודת ההוראה ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הצוע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להוציא אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה.

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים הבאים: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעתי היחידות במחשב ועוד.

ג. ענף שכר-הלימוד

ענף זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. הודעות התשלום נשלחות לתלמידים עד לתחילת שנת הלימודים. כמרכן שולח הענף הודעות על תשלום במהלך שנת הלימודים. תלמיד שלא קבל הודעה על תשלום יפנה למשרדי הענף. פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד והרשמה", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים, בתיאום עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, ועורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שרות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. תחנות מידע לסטודנטים "אונידע"

תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני הפקולטות ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם אישורים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית עם או בלי ציון גובה שכר הלימוד; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר-לימוד.

ו. כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים הבאים: שינוי בהיקף לימודים, חידוש לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדויקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד והרשמה" הנשלחת עם חשבון שכר הלימוד וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

משרדי היחידות הני"ל, מצויים בבנין המרכז למירשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בית-הספר לרפואה).

שעות קבלת קהל בכל יחידות המרכז למירשם:

ימים א-ה, בין השעות: 09.00-12.00

יום ג' בין השעות: 09.00-15.00

בימי חג, בערבי חג וכן בחול המועד פסח וסוכות, אין קבלת קהל.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא להדי פתרון המניח את דעתו, באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה לראש המרכז למירשם באמצעות מזכירת היחידה וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה/יחידת הלימוד שבה הוא לומד ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת בצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. קבילות בענייני קבלה

רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתוכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויינה או הותנתה בתנאים, שלא בהתאם לתקנות הקבלה או לאמות מידה של מינהל תקין. קבילה תוגש לנציב קבילות המועמדים בכתב, בשני עותקים, בחתימת הקובל עצמו, תפרט את המעשים או המחזורים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף לקבילתו עותקים של המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לענין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר 70 יום מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו.

נציב הקבילות הוא פרופי יצחק קלוזן, ביה"ס לפסיקה, אוניברסיטת תל-אביב.

3. תעודות

א. על התלמיד לוודא שבתיקו המוחזק במרכז למרשם ימצאו התעודות המקוריות המעידות על השכלתו או צילומים מאושרים כנדרש - לפני תחילת לימודיו באוניברסיטת תל-אביב.

ב. תלמיד שהתקבל על יסוד מסמכים מצולמים או אישורים ארעיים חייב להשלים את החסר ולהמציא את תעודותיו המקוריות או צילומים מאושרים כנדרש. תלמיד שלא ימציא את המסמכים הנדרשים להשלמת תיקו עלול להפסיד את מקומו באוניברסיטה.

ג. על התלמידים להיענות לכל דרישה להשלמת תיקם, המופנית אליהם על-ידי יחידות המרכז למירשם.

ד. מועמד שכבר למד במוסד להשכלה גבוהה, המבקש לקבל זכויות על סמך לימודיו אלה, נדרש להוסיף פירוט לימודיו הקודמים מאושר וחתום כחוק בידי אותו מוסד, לרבות אישור על הבחינות שעמד בהן.

4. החלפת/הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף/להוסיף חוג לימוד ירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".

חישוב מועד תחילת החובות האוניברסיטאיות (כגון השלמת לימודי אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים, יחל ביום תחילת לימודיו באוניברסיטה (ולא ביום בו עבר לחוג/מסלול לימודים חדש), כמפורט בחוברת הנייל.

* מבחינת כללי המשמעת ראה תודרה מרחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

5. רישום לתוכנית לימודים נוספת

תלמיד, הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב לתואר ראשון או חוג לתואר שני, שהגיע להישגים טובים (ממוצע 80 או יותר) במשך שנת לימודים מלאה אחת לפחות, המבקש ללמוד בחוג נוסף, יפנה את בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה של הפקולטה בה הוא לומד ושל הפקולטה אליה שייך החוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד. על התלמיד להמציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למרשם לפני תחילת שנת הלימודים.

תלמיד כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד, במתעדים הרשמיים.

6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון: תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. שיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.

ג. שיחרור מהשתתפות בשיעור:

תלמיד המבקש שיחרור מהשתתפות באחד הקורסים על יסוד לימודים קודמים ובחינה באותו מקצוע כמוסד אחר להשכלה גבוהה, שעליהם הביא הוכחות, רשאי להגיש בקשה באמצעות מזכירות היחידה הנוגעת בדבר. ההחלטה בדבר שיחרורו של תלמיד מהשתתפותו או מבחינה בקורס מסויים, היא בידי המורה האחראי לקורס ובמקרים מסויימים בידי ועדת ההוראה, בכפוף להחלטות ועדות אוניברסיטאיות בנושא הכרה בקורסים בכלל, ואקדמיטציה ללימודים במכללות בפרט. הודעה על שיחרור מקורס תימסר לתלמיד בכתב והדבר יירשם בכרטיסו. תלמיד שקיבל שיחרור מקורס/ים על יסוד מסמכים שהעידו על לימודים קודמים, לא יורשה לקבל בחזרה את המסמכים הללו, אף אם המטיק את לימודיו.

ד. אסור לעשן בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושלמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות, וכן בחלק של הפקולטה/ביה"ס בדיעונו זה.

הוראות לנבחן*

(1) על הנבחן להבחין רק באותו חדר בו הינו רשום.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות היוזח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 112.008).

(2) על הנבחן להכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.

(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתישב במקום שנקבע לו ע"י המשגיח וימנע מדיבורים.

חל איסור להחזיק בהישג יד, כחודר הבחינה ובסמך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.

(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה. נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0" והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמלא את פורטיו האישיים ע"ג המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.

(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.

(7) על שולחן הנבחן ימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.

(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים ע"ג מחברת הבחינה.
(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין ע"ג כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.

(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.

(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.

(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.

(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.

המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.

עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.

* תחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (תחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל).

(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים, אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.

(2) לפיכך, בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך), אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.

(3) חרף האמור לעיל, תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים בהם אושר הדבר מראש, על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.

(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

- (11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
- (12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
- (13) נבחן שינהג בנגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו ע"י המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד/הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) זכאות:

- למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
- 1 לא ניוגש למועד אי או למועד בי בשל שירות המילואים.
  - 2 למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניוגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) שירות מילואים ביום הבחינה:

תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למוכירות החוג/פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למוכירות החוג/הפקולטה אשור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שרותו.

(3) שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:

- תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:
- 1 היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
  - 2 היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שחרורו.

- (4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א/ב בקורס סמסטריאלי הניתן יותר מפעם אחת בשנה יבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה זרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמד בבחינה בקורס שהוא זרישת קדם. תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו ואשר ההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) סייגים:

תקנות המועד/ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שלא ענה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:

- 1 טופס 3021
- 2 טופס 3010
- 3 טופס 510 - אישור חד-יומי, בצרף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

8. ציונים

א. ציון מעבר

יש שציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון: מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב. מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים ע"י המורה, בתחילת כל קורס.

ב. מפתח הציונים

מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59 = נכשל

60 - 64 = מספיק

65 - 74 = כמעט טוב

75 - 84 = טוב

85 - 94 = טוב מאוד

95 - 100 = מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.

כשלוך יצויין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה/יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ודרך שיקלולם. דרך השיקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אשר זכאות לתואר.

10. מועד זכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום בו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (השתתף בבחינה או הגיש עבודה).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור: -

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.

ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.

ג. תשלום עבור האישור.

עבור כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של

תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:-

תרגום תעודה מעברית לאנגלית

העתק תעודה

רשומת לימודים (עברית או אנגלית)

אישור זכאות לתואר/תעודה

אישור על סיום לימודים

אישור על לימודים בשנה מסוימת

אישור לסטאזי

העתק כרטיס נבחן

-ניתן לקבל במזכירות האקדמית

-ניתן לקבל במזכירות האקדמית

-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה

-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה

-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה

-ניתן לקבל במרכז למישרם

-ניתן לקבל בפקולטה

-ניתן לקבל במרכז למישרם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקה, חידוש, התיישנות הלימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו בפקולטה/יחידת לימוד או שלא להתחיל בהם לאחר שנרשם ושילם שכר-לימוד, חייב להודיע על-כך מיד בכתב למדור תלמידים במרכז למורשם, ולמרט את הסיבה להפסקת הלימודים. תלמיד אשר הסדיר שכ"ל ימלא גם טופס "הודעה על הפסקת-לימודים". לתלמיד יוחזרו תעודותיו ומסמכיו אך ורק לאחר שספריית סוראסקי והספריות האחרות הנוגעות בדבר תאשרנה, כי אינו חייב ספרים, וענף שכר-לימוד יאשר, כי אינו חייב תשלום שכר-לימוד (ראה גם סעיף "הפסקת לימודים" בחוברת "שכר לימוד והרשמה").

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו ע"י יחידת הלימוד/רשויות השפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שהפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת-לימודים שלימה ראשונה (או סמסטר אחד - ביחידה בה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש כענף רישום וקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת-לימודים שלימה (או סמסטר - ביחידה בה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה/הסמסטר הבא בשעת הפסקת לימודיו - יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאורר מחדש לפני תחילת הסמסטר בו מבקש הוא לחדש את לימודיו או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם ע"י הפקולטה/בית-הספר ובכפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.

תלמיד המבקש לחדש לימודיו לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.

תלמיד כני"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

ג. התיישנות לימודים

הפקולטה/יחידת הלימוד רשאית להחיל התיישנות על חלק או על כל לימודיו של תלמיד כעבור פרק זמן שנקבע לכך.

התיישנות על לימודי אנגלית (כולל על ה"פטור" באנגלית) חלה לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים או יותר.

13. היחידה להוראת שפות זרות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, ספרדית, צרפתית ורוסית. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות זרות כדי להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים

נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:

הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, לכן הנוכחות בהם הינה חובה, פרט למילואים או מחלה המוכחת ע"י אישור רפואי.

(3) התיישנות:

התיישנות על לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפת זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי בחינת המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור", לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה (למעט תלמידים ביחידות בהן נקבע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" ואשר עליהם תחול הוראת היחידה בנושא זה).

כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים.

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. עבור אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום - ייפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנה ב' ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת שנה ג'.

תלמיד אשר, ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה (כולל במסגרת הסכמי האקדמיטציה של לימודים במכללות) חייב להגיע לרמת "מתקדמים" לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה. ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.

תלמיד התואר השני, בעל תואר ראשון באוניברסיטה בחו"ל, ממוסד אשר שפת ההוראה בו אינה אנגלית, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף השנה הראשונה ללימודיו.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה בארץ או במוסד להשכלה גבוהה אשר לימודי האנגלית בו הוכרו ע"י ועדת האקדמיטציה של אוניברסיטת תל-אביב.

(2) מועמדים המוכיחים כי למדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

(3) תלמידי המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן במכון וינגייט שסיימו קורס לאנגלית בציון 80 לפחות, החל משנת תשמ"א.

(4) מועמדים המוכיחים כי סיימו בהצלחה (בציון 60 לפחות, ולתלמידי מדעי-הרוח בציון 70 לפחות), באוניברסיטה או במוסד להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק "פטור" באנגלית בתנאי שהקורס הוכר ע"י ועדת האקדמיטציה של אוניברסיטת ת"א. מועמדים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה לשפות זרות באוניברסיטת ת"א אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד בו למדו, בו יצוינו: רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

(5) מועמדים אשר קבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד להשכלה גבוהה אחר, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.

ז. מבחן המיון

- (1) מבחן המיון מהווה חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית. מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.
- (2) תוצאות המבחן הפסיכומטרי באנגלית תתפרסמה על לוח המודעות של היחידה להוראת שפות זרות. עם פרסום התוצאות, חייב המועמד לברר את רמתו על-מנת שלא לאחר את מועדי הרישום לקורסים. מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.
- (3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (חמש שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות זרות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות: בסיסי, בינוני, מתקדמים. כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסים בכתיבה לתלמידי התואר הראשון ולתלמידי מחקר.

(1) קורס ברמת "בסיסי":

קורס זה יתקיים במשך הקיץ, בימים א-ה בין השעות: 8.30-12.00 או 17.00-20.30. אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו, בימים א', ב', ה'. קורס זה הינו בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(2) קורסים ברמת "בינוני":

קורסים אלה, בהיקף של 4 שעות שבועיות מתקיימים במשך שנת הלימודים ובמשך חופשת הקיץ, בימים א', ב', ה', בשעות 8.30-12.00 או 17.00-20.30. הקורסים חייבים בתשלום.

(3) קורסים ברמת "מתקדמים":

קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה/יחידת הלימוד. התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג בו הוא לומד. תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף עבור קורס זה. מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים כקיץ הינם בתשלום. ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(4) קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים.

5) קורסי חיבור באנגלית לתלמידי תואר ראשון.

6) קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי):

קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (בכפוף לתקנות האוניברסיטה). לקבלת מידע נוסף, נא לפנות לגבי אורה שרון, במזכירות היחידה.

7) מועדי הקורסים בעונת לימודי הקיץ:

מחזור א':	17.90 - 3.8.90
מחזור ב':	12.8.90 - 14.9.90

1. קורסים בשפות זרות אחרות

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, ספרדית, צרפתית ורוסית, הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

- 1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה, בהתאם לדרישות תוכנית הלימודים הנקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד התלמיד.
- 2) בחינות המיון בשפות זרות תתקיימנה כחודש לפני תחילת שנת הלימודים (ביום ב', 10.9.90, בשעה 9.00) ונערכות מטעם היחידה לשפות זרות. יש להרשם לבחינות אלו עד לתאריך 20.8.90 במשרד היחידה בשעות הקבלה.
- 3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי היעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום. הרישום לקורס לשפה הרוסית יתקיים בחוג להסטוריה כללית בתאריכים 14.10.90 - 17.10.90.

2. ערעורים

- 1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.
- 2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תנתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור. ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ה. רישום לקורסים

- 1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות הזרות האחרות - לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.
- 2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגרו קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.
- 3) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה יפורסמו ע"ג לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:

משרדי היחידה להוראת שפות זרות נמצאים בבנין שרת, קומה ב', חדר 206 טל': 5459681. שעות הקבלה: ימים א-ה בין השעות 10.00-12.00.

א. מבחן המיון

מועמד שאין בידיו תעודת בגרות ישראלית אשר נבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה חייב במבחן מיון בעברית כחלק מבחינות הכניסה לאוניברסיטה. במבחן זה, המהווה חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית הנערכת מטעם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, על המועמד להוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.

מועמדים לתואר שני בעלי תואר ראשון מחו"ל יכחזו בבחינת מיון בעברית הנערכת מטעם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. דרישה זו חלה על מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).

מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.

מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אך אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או יחידת הלימוד שבחר בה.

מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

תלמידים אשר בעת קבלתם לאוניברסיטה סווגו לרמה ב' או ג' חייבים לסיים את לימודי העברית ולהגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום שנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.

תלמידים אשר סווגו לרמה א' (ורק הם) רשאים לסיים את חובותיהם בלימודי עברית תוך שלושה סמסטרים מתחילת לימודיהם באוניברסיטה. כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג/מסלול לימודים.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימצאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הבא:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל.
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה הירושלמית;
10. מסיימי כיתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בכתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסוג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסוג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסוג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').
רמה א' - 8 שעות בשבוע
בימים: א' 10.00-08.00, ד' 10.00-08.00, ו' 12.00-08.00
רמה ב' - 4 שעות בשבוע
בימים: א' 10.00-08.00, ד' 10.00-08.00, ו' 10.00-08.00
או א' 20.00-18.00, ג' 20.00-18.00, ד' 20.00-18.00
רמה ג' - 6 שעות בשבוע
בימים: א' 10.00-08.00, ד' 10.00-08.00, ו' 10.00-08.00
או א' 20.00-18.00, ג' 20.00-18.00, ד' 20.00-18.00
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז של כ-180 שעות בחודשים אוגוסט-ספטמבר בכל הרמות. ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בתחילת הקיץ).
יש לשלם את כל שכר הלימוד לא יאוחר משבוע לפני תחילת הקורס. לתלמידים הזכאים לתמיכה של משרד הקליטה בלימודי העברית, ייקבע הסדר תשלומים נפרד. הרישום לקורס הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית בחופשת הקיץ. האוניברסיטה אינה מחייבת השתתפות בקורס זה. הקורס נועד למועמדים ולתלמידים שטרם הגיעו לרמת "פטור".
משרד היחידה ללימוד העברית נמצא במעונות הסטודנטים, בנין ב', כניסה 4. טל. 5450947.
שעות קבלת קהל הן: בימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון:

- א. תנאי קבלה כלליים
- ב. תנאי קבלה המיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה בלתי:

- (1) זכאות לתעודת בגרות (העונה על דרישות האוניברסיטה).
- (2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
- (3) ידיעת השפה האנגלית - המועמדים לרב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה.
פרטים ראה בעמ' כי במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים".
- (4) ידיעת השפה העברית - מועמד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית אשר נכתן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זו, חייב להבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות), לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה. פרטים ראה עמ' כ"ג במבוא זה.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה שלהן. החלטותיהן הן סופיות ואינן ניתנות לערעור, למעט מקרה של מועמד שבידו נתונים אקדמיים חריגים אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה.

החלטות ועדות הקבלה כותן יפה רק לגבי הסמסטר שהמועמד בקש להתקבל אליו. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים שנת לימודים אחת לפחות, חייב להרשם ולעבור את הליך הקבלה שנית. פרטים על תנאי הקבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון*

3. תלמיד מן המניין

- 3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
- 3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעמנו יש לאוניברסיטה הסכמי אקדיטציה.
- 3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
- 3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5, 4.4.

4. תלמיד שלא מן המניין

- 4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.
- 4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 4.4 תלמיד שלא מן המניין יאשר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוסף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

- 5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:
  - 5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית
  - 5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה
  - 5.1.3 להשלים מטלה מסוימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. כמקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.
- 5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

* קטע מטעם סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

- 5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וככל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.
- 5.6 לא עמד התלמיד כנייל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

- מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.
- 6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במועמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.
- 6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במועמד זה בשנת לימודים נוספת.
- 6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במועמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.
- 6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתוכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.
- 6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המועדים להשלים את השכלתו הכללית.
- 6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
- 6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במועמד זה.
- 6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
- 6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 הרקטור או סגנו, לאחר קבלת הוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
- 6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במועמד מיוחד

- 7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצועות מסויימים בתוכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים:-
- 7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
- 7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל במוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
- 7.1.3 תלמיד שאישורו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
- 7.2 תלמיד במועמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 7.3 תלמיד במועמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במועמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
- 7.4 תלמיד במועמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...."

3. מתן זכויות אקדמיות (אקדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על לימודים במכללות כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקדיטציה.

על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה (כולל דרישות בשפה האנגלית. ראה עמי י"ט).

תלמיד מכללת שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיע לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להעניק לו אקדיטציה בנין הקורסים, המקנים זכות זו, שסיים הוא בהצלחה במכללה.

על לימודים במכללה בקורסים המוכים באקדיטציה יחולו כללי התישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.

תלמיד הזכאי לאקדיטציה בנין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטה לפחות שנת לימודים מלאה אחת. אם תכנית הלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה" עולה על 3 שנים, יחוייב התלמיד ללמוד לפחות 1/3 מתוכנית הלימודים המקובלת בחוגים אליהם התקבל. ציוני התלמיד במכללה לא יכללו בשיקול ציוניו באוניברסיטה.

תלמיד אשר מסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על-סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל-אביב מהווים היקף של לא פחות ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים – ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..."

4. הכרה בלימודים קודמים

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר, לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" ומעונין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג/הפקולטה או מי שהוסמך על-ידה, בבקשה כי לימודיו אלו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.

תלמיד כאמור חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד לפחות 1/3 מתכנית הלימודים או לפחות שנת לימודים מלאה אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו) באוניברסיטת תל-אביב. פקולטה רשאית לקבוע מכסת לימודים גבוהה יותר. יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

תלמיד אשר מסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים באוניברסיטה אחרת, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה אם למד באוניברסיטת תל-אביב לפחות מחצית ממכסת שעות הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים – ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..."

5. לימודים בחוג אחד מתוך תכנית דו-חוגית (חוג לאחר תואר)

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוסיקה" מאוניברסיטת ת"א) או "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תוכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתוכנית הלימודים של החוג. עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת. תעודה זו מקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו מקצוע.

א. תנאי מעבר כלליים:
ספורט חובב - כל תלמיד חייב בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה להשתתף בקורסים בחינוך גופני (ראה עמ' ל"ח).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות זרות" (עמ' י"ט).
"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מח"ל (ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" עמ' כ"ג).

סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עקרי תקנות שכר הלימוד וסדר ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד והרשמה", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם טפסי התשלום. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו שעה שהמשך הלימודים מוטנה בתנאי המעבר של הפקולטה או השלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה/התראה מהמרכז למירשם בדבר אי-מילוי דרישות הלימוד ותבחינה בנושאים אלו, אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תוכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדין בתוכנית הלימודים של הפקולטה/ביה"ס.

7. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוצר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטקס מיוחד, שנערך למטרה זו.

8. הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתוכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.

כלליט אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצויין הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודותיהם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצויין הצטיינות בתעודה אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 011-12).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להרשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להרשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה תוך פרק זמן שיקבע על-ידה, ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק ע"י אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד במסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מתגדות ולהתקבל כתלמיד ב"מעמד מיוחד" לתוכנית לימודי השלמה בהיקף של 15 שעות שנתיות לפחות. קבלתם של תלמידים כ"ל ללימודי התואר השני, במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתוכנית ההשלמות (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות, כפי שיקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), אותה יש לסיים בשתיים לכל היותר.

פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני

...."

8. תלמיד מן המניין

- 8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.
- 8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
- 8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 10.4, 9.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

- 9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.
- 9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (נליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים. תוך פרק הזמן שנקבע.

10. תלמיד על תנאי

- 10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

• קטע מנהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

- 10.11 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".
- 10.12 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסוימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).
- 10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.
- 10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.
- 10.5 לא עמד תלמיד כנייל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

- 11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתוכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים.
- 11.11 הינו בעל תואר אקדמי.
- 11.12 הינו בוגר מכללה שהיכרה כמוסד להשכלה גבוהה.
- 11.13 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) כמוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל מגוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
- 11.14 תלמיד שאישורו לימודיו במקצועות מסויים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.
- 11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.
- 11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. זרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

- תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמי י"ט), יחוייבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.
- זרישות בשפה העברית - ראה עמי כ"ג במבוא זה.

4. מכסת לימודי התואר השני

- מכסת הלימודים מכל הסוגים (לרבות סמינריונים) לתואר השני תכלול מספר של 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.
- מכסת הלימודים לתלמיד אשר אושר לו פטור מקורסים ע"ס לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:
- א. בתוכנית עם עבודת גמר - לפחות מחצית מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש וכן עבודת גמר.
- ב. בתוכנית ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית או ועדת תואר שני פקולטתית לאשר חריגה מכלל זה.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, של מנבלות שפה או בהם המקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה ייכתב תקציר בשפה העברית.
העבודה תוגש במספר עותקים, אשר ייקבע ע"י ועדת תואר שני פקולטתית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיימת תוכנית לימודים לקראת תואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטה.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת-גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת. ציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי המוסמך.

8. שיקולל הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע ולפרסם את השיקולל המתאים של הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציוני בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור זכאות לתואר.

9. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאשור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד במסלול לימודי תואר שני עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

10. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אשור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתוכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.

כללים אלה הם בבחינת כללי-מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

פרטים מלאים - ראה בינהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מסי 011-12).

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערות: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, אותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכל שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

...."

1. בתקנון זה:

11 "האוניברסיטה"	אוניברסיטת תל-אביב.
12 "דוקטור לפילוסופיה"	לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
13 "תלמיד שלב א"	מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותוכנית המחקר שלו טרם אושרה.
14 "תלמיד שלב ב"	מי שתוכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
15 "ועדה יחידתית"	ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

3. לשם קבלת התואר על התלמיד:

- 31 לעמוד בהצלחה בתוכנית הלימודים שנקבעה לו.
- 32 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר, ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
- 33 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

תנאי קבלה ללימודים

36 מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

המסלול הרגיל

38. ראוי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה-

38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.

לב

38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הועדה הייחודית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב אי רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הועדה הייחודית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב אי יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:

40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הועדה הייחודית.

40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחה.

40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים והשתלמויות שהוטלו עליו - תוכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה ייחודית תוכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהתעלו כנגדה.

43. לא תאושר תוכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה הייחודית בבקשה להתקבל למסלול זה:

44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתוכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתוכנית ארבע-שנתית.

44.2 הועדה הייחודית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.

44.3 בעל תואר "מוסמך" באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר ללא עבודת גמר, וציונו המשוקלל, הן בתואר הראשון והן בתואר השני, היה לפחות 85.

45. ועדה ייחודית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.

46. תלמיד שלב אי על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הועדה הייחודית, ואילו תלמיד שלב אי על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראות ס"ק 44.3 תהיה הועדה הייחודית רשאית להטיל עליו לימודי השלמה כאמור.

47. תלמיד שלב אי על תנאי, שהשלים את לימודי השלמה לשיעור רצון הועדה הייחודית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הועדה הייחודית.

48. תלמיד שלב אי על תנאי, שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב אי.
לא עמד תלמיד שלב אי על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול
הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.

49. תלמיד שלב אי יהיה חייב.

49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.

49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של
הועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תוכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הועדה היחידתית תקבע תוכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.

65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות
ברמה המאפשרת התבטאות נאותה בכתב; הועדה היחידתית רשאית להטיל על התלמיד
לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.

66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחיה שיועדו על-ידי המנחה.

67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או
במוסד מחקר מזכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.

68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, ד"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו
ויעבירו לועדה היחידתית.

69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הועדה היחידתית,
בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.

70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע
עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת
תל-אביב.

71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד.

כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הועדה היחידתית.

72. משך הזמן המונימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תוכנית
המחקר, אלא אם כן המליצה הועדה היחידתית אחרת והועדה הכלל-אוניברסיטאית
אישרה ההמלצה.

73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת
המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.

74. במקרים מיוחדים תוכל הועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת
המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

....

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יתייע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
הענקת מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לזיקן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ייצג בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-די שלטונות האוניברסיטה.
- "...

הוועדה למחקרים בבני-אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם ("ועדת הלסינקי"); שתי ועדות משנה הפועלות באותו נושא, האחת בפקולטות למדעי הרוח, החברה, משפטים, ניהול ואמנויות, והשנייה בפקולטות למדעי החיים, מדעים מדויקים, רפואה והנדסה; וכן ועדות יחידתיות, הפועלות בפקולטות ובחלק מהמחלקות.
מתפקידן של ועדות אלו להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים, ובכללם במחקרים כירורגיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות ולהנחיות של הוועדה או ועדת המשנה הנוגעות בדבר.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לשם קבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים, כולל שמירה על שלומם, כבודם וחיוניותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, החוקר נושא באחריות מלאה לקיומם כללי האתיקה בעריכת המחקר, ובמיוחד בכל בנוגע להתייחסות אתית לנבדקים במחקר.

החטיבה לתוכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית;	2. היחידה לטכונולוגיה מחו"ל
א. המכינה לעולים חדשים	3. היחידה ללימודי העברית
ב. המכינה לישראלים	4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית:

א. המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה:

- 1) לגשר על פני הפערים שבין השכלתם של בעלי תעודות בי"ס תיכון מחו"ל לזאת של בעלי תעודת ברות ישראלית ולהרגילם לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.
- 2) להקנות ידיעת השפה העברית, לפחות ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הגיתנים בעברית.
- 3) להקנות מושג יסוד בדיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, הישוב ומדינת ישראל ובמקצועות שבהם בחרו ללמוד באוניברסיטה.

לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט - יולי (של השנה העוקבת), הן במסלול מדעי הרוח-החברה והן במסלול מדעי הטבע.

תנאי הקבלה:

תעודת סיום בי"ס תיכון המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך קבלה למוסד להשכלה גבוהה.
התלמידים יתקבלו באמצעות מינהל הסטודנטים שליד משרד הקליטה (רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב) או ישירות במשרד המכינה לעולים, מעונות הסטודנטים, בנין ב'.

ב. המכינה לישראלים

המכינה מיועדת למועמדים המעוניינים ללמוד באוניברסיטה אך רמת ציוני הברות שלהם אינה מספקת או המעוניינים בהסבה למדעי הטבע.
מטרת המכינה היא להעניק לתלמיד דרכי חשיבה ושיטות לימוד ולבסס ידיעותיו במקצועות הלימוד השונים בהתאם למגמת לימודיו העתידה באוניברסיטה. המכינה מיועדת בעיקר לתלמידים ראויים לקידום, אך מתקבלים גם מועמדים אחרים, כולל בוגרי החינוך הקיבוצי.

מסלולי הלימוד במכינה הם: 1) מדעי-הטבע
2) מדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה:

- 1) בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית שעליהם להשלים מספר מצומצם של בחינות בגרות כפוף להחלטת ועדת הקבלה.
- 2) בוגרי י"ב כיתות בחינוך הקיבוצי שעמדו בחובותיהם בארבע שנות לימוד לפחות במוסד חינוכי קיבוצי, ולמדו במסלול שלא איפשר כסופו להבחן בבחינות בגרות. (החל משנת הלימודים תשנ"ד לא יורשו להרשם מועמדים כנייל שאינם בעלי תעודת בגרות).
- 3) עמידה בבחינות כניסה, כולל הבחינה הפסיכומטרית.
הלימודים מתקיימים בחודשים אוקטובר-יולי (של השנה העוקבת).
הרישום למכינה מתבצע בנפרד מהרישום המרכזי לחוגי האוניברסיטה והוא נעשה ישירות במשרדי המכינה, מעונות הסטודנטים, בנין ב'.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תוכניות לימודים חד-שנתיים, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית וספרדית. הלימודים נערכים בתקופת השנה האקדמית הרגילה, ומתקבלים אליהם בוגרי בי"ס תיכון מחו"ל או תלמידים מאוניברסיטאות ברחבי העולם.
ההרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות-הברית ובקנדה או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב.
הלימודים ניתנים באנגלית ובספרדית וכוללים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק קבלה ללימודים במבוא זה (עמ' כ"ג).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים לקהל הרחב ולמוסדות. מטרת היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם יכול ללמוד ביחידה, ללא צורך בתעודות.

בשנת תשי"ן השתתפו בלימודי היחידה כ-7000 תלמידים.

סוגי ההשתלמויות:

- א. קורסים להרחבת אופקים ולהשכלה כללית.
- ב. קורסים שימושיים וישומיים.
- ג. לימודי שפות.
- ד. קורסים לדוברי אנגלית.

בין נושאי ההשתלמויות - קורסים בתחום מדעי הטבע, מדעי הרוח, משפט, אמנויות, מדעי ההתנהגות ועוד.

הקורסים מתקיימים בשעות הבוקר, אחר הצהריים והערב. הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים אישור על השתתפותם.

הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ).

משרד היחידה: בנין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בנין וולפסון), טל. 5450388, 6425452.

תוכנית נסיונית יהודית לתלמידים מצטיינים

התוכנית המיוחדת, שנועדה לתלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד, מקיימת שני מסלולי לימוד: מסלול בין-תחומי ומסלול תחומי (דיסציפלינרי). תלמיד שיתקבל לתוכנית יוכל לסיים את לימודי התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל או, לחילופין, יוכל ללמוד ישירות לתואר שני.

פרטים נוספים - במזכירות התוכנית, טל. 5459322.

עתונאות

לימודי תעודה

מטרת התוכנית - להקנות ידע תאורטי ומעשי בעיתונאות, להרחיב את ההשכלה והכרת המקצוע, להעמיק את המודעות לזכויות ולחובות של עיתונאי בחברה דמוקרטית. התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, בוגרי מכללות זכין לבעלי נסיון עיתונאי, שהינם בעלי תעודת בגרות.

הלימודים מתקיימים בשעות אחר הצהריים, בימים א', ג', ד' ו-ה'. משך הלימודים שנה אחת (שני סמסטרים). כסמסטר השני משולבת גם השתלמות מעשית.

פרטים בדבר הרשמה והליכי קבלה - ראה ב"חוכרת מידע למועמדים". כמו-כן, ניתן לפנות למשרד היחידה, בנין גילמן דרך 194, טל. 5450665, 413404.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

- מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נפש כדי שיהיו לו הכישרים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.
- הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והתלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:
- שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
  - פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה וכוגרית.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים

- תוכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
- כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני ענפי ספורט שונים (אחד בכל סמסטר).
- כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון בקורס אחד בכל סמסטר, לפי בחירתו/ה, מרשימת הקורסים המוצעים.
- שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.
- ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר והרשמה. שינויים ואו ביטולים יתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.
- ההרשמה נעשית ביחידה לספורט ולחינוך גופני בשבוע הראשון ללימודים מדי סמסטר (הנחיות יפורסמו בנפרד).
- בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול/ שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול/שינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.
- כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.
- השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.
- הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.
- המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני, הפעילות במסגרת הגיל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף בי להלן) נדרשים לסיים את הקורסים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורסים יהיה אחר מתנאי המעבר לשנת לימודיהם השנייה.

(13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הילוחם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני חובה:

(1) תלמידים שימצאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי ומני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זהוי או לידה).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המעודן לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.

קבלת שיחרור: תלמיד המבקש להשתחרר מחובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במספורט לעיל יפנה ליחידה לספורט ולחינוך גופני וימצוא מיסמכים מתאימים.

3. ספורט וחינוך גופני

להלן עיקרי הפעילות:

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: צלילה, סקווש, שחיה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ו, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אסיא (אגודת ספורט לאקדמאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה באירועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יוכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב שרות מילואים, במידת האפשר.

ג. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים: צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות, ובאחרים - מסייעת למעוניינים. הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוץ אוניברסיטת ת"א - הקפת הקריה שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק תלמידים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט.

ד. המעבדה לבידיקות לב וכושר גופני

במעבדה מבוצעות בדיקות לב וכושר גופני (ע"י רופא) במטרה לעמוד על כושרו הגופני של הנבדק ולהקנות תודעה של בדיקות כושר גופני תקופתיות.

ה. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שרותים בנושאי ספורט, תרבות ונופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.

להלן הפעילויות המרכזיות:

1. כרצונות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הימט משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקוד עם עצמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול יצוגית.
8. הפועות תרבות ובידור.
9. סיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

ו. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, בריכות שחיה (הלימודית מקורה ומחוממת), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל והאתלטיקה קלה והדרי כשר גופני. השמוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת והמתפרסם על-גבי מודעות בקמפוס.

דיקנט הסטודנטים

דיקנט הסטודנטים מטפל ברווחתם של התלמידים. הנושאים בהם עוסק הדיקנט:

1. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מעונות)
2. יעוץ לימודי ומקצועי
3. שרות פסיכולוגי
4. הכוון תעסוקתי
5. תוכניות התנדבות ומעורבות חברתית
6. מרכז שרותים לסטודנט
7. עניני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

משרדי דיקנט הסטודנטים נמצאים בבנין רוזנברג, קומה א'

1. **דיקן הסטודנטים -**

בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה/ביה"ס יכול תלמיד לפנות לדיקן הסטודנטים.
לשכת דיקן הסטודנטים - חדר 116, טל. 5450097, 6427171.

2. **המרכז לסיוע כלכלי -** חדר 108, טל. 415156, 5450067

א. תואר ראשון

קבלת מילגה מותנית בהשתתפות בתוכנית מעורבת חברתית מבוקרת.

הגשת בקשה למילגה מחייבת הרשמה לתוכנית זו. בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכוש, על-פי הפרסומים, סמוך למועד בחנות "דיונון" (בנין האקדמיה למוסיקה).

מועדי הגשת הבקשות:

מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;

מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;

מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו, היקף עבודתו, מעמדו ומצבו האקדמי, הישגיו בלימודים ותוכנית לימודיו, פעילותו במסגרת מעורבות חברתית. כמו כן מוכא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שרות צבאי, שרות לאומי, עבודה לחיסכון למטרת לימודים. זכאים להגיש בקשה גם תלמידי תואר שני המשלמים שכ"ל מלא.

מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות תחולקנה על פי המלצת הפקולטה.

כ-150 תלמידים מצטיינים מכל האוניברסיטה מקבלים מלגות מקרן הנצחה לעפלים, סמוך ליום העצמאות.

(2) מעונות

מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא ימצא להם פתרון דיוור. מתן אפשרות דיוור במעונות נעשה עפ"י אמות מידה: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר, לאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ולמתגוררים רחוק.

(3) תלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת בעיקר לתלמידים אשר לא קיבלו כל סיוע אחר והנמצאים במצוקה לא צפויה. גובה התלוואה הוא עד מתצית שכר הלימוד. ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל - בימים אי - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על-פי קביעה מראש.

ב. תארים מתקדמים: (1) **מלגות:**
המלגות ניתנות על סמך הישגים בלימודים. המועמדים נבחרים על ידי הפקולטות.

מלגות סיוע כלכלי: ראה סעיף א11, לעיל.

(2) **מעונות:**
זכאות למעונות ניתנת לתלמידי מחקר רווקים, השוהים באוניברסיטה לפחות ארבעה ימים בשבוע (כפוף לקריטריונים של כלל האוכלוסייה). הפניות תוגשנה באמצעות המרכז.

(3) **הלוואות:**
ההלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. הפניה - על פי פרסומים על-גבי לוחות המודעות. בחירת המועמדים וגובה ההלוואה נקבעים ע"י הנהלת הקרן. ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל - בימים א - ה, בין השעות 09.00-12.00.

3. המרכז ליעוץ לימודי ומקצועי - חדר 113, טל. 5413834.

תפקידי המרכז:

- (1) יעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיית ולא-אקדמיות).
  - (2) יעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
  - (3) יעוץ אישי וסדנאות לשיפור כושר הלמידה.
  - (4) ספריות מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה. הספרייה נמצאת בחדר 102 ופתוחה בימים א/ ב, ד' ו-ה' בין השעות 8.30-13.30; ביום ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
- היעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ומערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השרות פתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה.

קבלת קהל: בימים א-ה' בין השעות 09.00-13.00.

4. המרכז לשרות פסיכולוגי - חדר 111, טל. 5414558, 5450505.

- (1) יעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
- (2) איבחון פסיכודיאגנוסטי.
- (3) טיפול נפש אינדיווידואלי.
- (4) טיפול במסגרת של דינמיקה קבוצתית.
- (5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
- (6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
- (7) טיפול לתלמידים במסגרות לימודיות לוחצות.
- (8) יעוץ לנשאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, תלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.

סודיות מקצועית:

כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השרות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.

מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 11.00-14.00.

5. היחידה להכוון תעסוקתי - חדר 119, טל. 5450739, 5414557

- א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרכזות באוגזנים וניתן לעיין בהן במשרדי היחידה.
- ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים ותלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים במשך שנת הלימודים על לוחות המודעות, בבניני האוניברסיטה.
- ג. אחת לחדש מתקיימת סדנא לתירגול מודרך בכתיבת קורות חיים ובדרכי פניה למעסיקים. פרסום מועדי הסדנא, על לוחות המודעות.
- ד. הכוון תעסוקתי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו ונסיגו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
- ה. בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-100 מעסיקים, המראיינים ברחבי הקמפוס לתלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.

קבלת קהל בימים א - ה, בין השעות 09.00-14.00.

6. תוכניות מעורבות חברתית

- א. פרו"ח - חדר 107, טל. 5450062, 417119. תוכנית פרו"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון ספוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מילגת פעילות. שעות הקבלה - בימים א-ה' בין השעות 08.00-14.00.

- ב. היחידה למעורבות חברתית - חדר 101-ד', טל. 428481, 5450848.

- (1) תוכנית אקדמית למעורבות חברתית - בשיתוף עם מספר פקולטות. במסגרת תוכניות הלימודים מוצעים קורסים, בהם פעילים תלמידים בשרותים קהילתיים שונים תוך קבלת הנחיה מקצועית אקדמית. לתלמידים המשתתפים בקורסים אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.
- (2) פעילות חברתית של מקבלי מלגות - כל תלמיד המקבל מילגה מהיחידה לסייע כלכלי ואשר מסיבות שונות אינו משתתף בפרוייקט פרו"ח חייב להשתלב באחד הפרוייקטים החברתיים המוצעים מטעם היחידה.
- (3) פרויקטים מיוחדים - פעילות סטודנטים בפרוייקטים חברתיים שונים תמורת מילגת פעילות.

קבלת קהל - בימים ב, ג, ה, בין השעות 09.00-13.00.

7. מרכז שירותים לסטודנט - חדר 106, טל. 6426514, 5450832

- א. תעודת סטודנט/כרטיס קורא - תעודה מזהה של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אונידיע, מרכז הספורט וכו') ולגשת לבחינות. מעטפית ובה תעודת סטודנט ממוחשבת (כולל כרטיס קורא) נשלחת לכל תלמיד אשר שילם שכר-לימוד במועד, כחודש לפני תחילת שנת הלימודים. תלמיד אשר לא יקבל המעטפית עד 31.12.90 - יפנה למרכז בבקשה לתעודה ידנית.
- ב. בעיות אקדמיות - קבילות שוטת (אקדמיות ואחרות) - טיפול, כירור ויעוץ.

ג. תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות שונות, מוזמנים לפנות למרכז ולהעלות בעיות כלליות או אישיות על מנת למצוא להן פתרון.

ד. **מס הכנסה** - יעוץ והנפקת אשורים לפטור ממס-הכנסה - מרתף מזרחי - בנין רוזנברג ליד חדר 116, טל. 5459963.
קבלת קהל: יום א' - 11.45-10.00, 13.00-15.45.
ימים ב' - ד' 11.45-9.00.

ה. **ולת"ם** - טיפול בבקשות לדחיה/קצור/בטול שרות מילואים.

(1) חייל מילואים הולמד באוניברסיטה חייב לדווח על כך ליחידתו עד חודש לאחר תחילת שנת הלימודים ולפרט: פקולטה, חוג, שנת לימוד, תואר ותוכנת מעודכנת. עליו לצרף אישור רשמי מטעם האוניברסיטה. דיווח זה נועד לסייע בתכנון קריאתו לשרות מילואים פעיל.

(2) כל תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך "שנה אקדמית" וכאי לבקש דחיה או קיצור שירות ע"י הגשת בקשה לולת"ם.

(3) בעת הדיונים בבקשות מתחשבת ולת"ם בבעיות אקדמיות בלבד (כגון: תוכנית לימודיו של התלמיד, תקומת בחינות, הגשת עבודות וכו').

(4) הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים, במהלך שנת הלימודים, חלות רק על הולמדים לתואר ראשון, אך קיימת התחשבות לגבי תארים מתקדמים. רשימת מכסת ימי המילואים לתלמידי הפקולטות השונות - מפורטת במשרדי המרכז.

(5) סטודנט ששרת למעלה מ-4 ימים רצופים בסמסטר אינו חייב בשרות נוסף באותו סמסטר.

(6) הגשת בקשה לולת"ם:

(א) טפסי בקשה נמצאים במוכרות הפקולטה ובמרכז שרותים לסטודנט. פרטים נוספים - על גבי הטפסים.

(ב) יש להחזיר את הטופס המלא והחתום למרכז שרותים לסטודנט (ראה לעיל) לפחות 30 יום לפני מעד היציאה לשירות.

(ג) הגשת ערעור על החלטת ולת"ם - מסיבות אקדמיות נוספות בלבד - על גבי טופס ערעור, הנמצא במשרד המרכזי.

1. **בטוח לאומי** - טיפול בתשלומי תגמולים לתלמידים אשר שרתו במילואים וטיפול בהחזר דמי בטוח לאומי לתלמידים שלמדו ועבדו בשנה שחלפה, ולסטודנטיות נשואות (ששלמו דמי בטוח לאומי באמצעות שכ"ל).

2. **תלושי צילום**

(1) לתלמידים אשר שרתו במילואים במשך שנה"ל והפסידו עקב כך הרצאות.
(2) לתלמידים שנעדרו מהלימודים עקב מחלה קשה, אישפוז וכו'.

ח. **תניות חנית** - במקרים מיוחדים (מסיבות בריאות וכו'), תינתן תנית חניה.

ט. **פעילויות סטודנטיליות (חברתיות/ציבוריות) בקמפוס.**

תלמידים המבקשים לקיים, בתחום הקמפוס, ארוע שאינו נכלל במסגרת תוכנית הלימודים, מתבקשים להגיש בקשות למשרד המרכז, לפחות שבעה ימים (ימי עבודה) לפני המועד המתוכנן לקיום הארוע, באמצעות טופס מיוחד.

קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 13.00-9.00; ביום ג' גם בין השעות 15.00-17.00.

7. המרכז לענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל

- מעונות הסטודנטים, בנין G, טל. 6428596.

א. טפול כבעיות אישיות של תלמידים עולים וזרים.

ב. שעורי עזר.

תלמידים מתבקשים לפנות לחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.

קבלת קהל - בימים א', ב' ד' ה' בין השעות 09.00-13.00.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה של אוניברסיטת תל-אביב נוסדה בשנת 1954, פרט לספרים, מקבלת הספרייה בקביעות כתבי-עת ושומרת באוספיה כרכים של כתבי-עת, אשר נתקבלו בשנים עברו. רכישת ספרים וכתבי-עת נעשית ע"י קנייה (ספרים חדשים, אוספים וביצוע הזמנות החוגים והיחידות) והן ע"י קבלת מתנות של ידידי האוניברסיטה בארץ ובחו"ל, תרומות, עזבונו וחליפין (עם מסדות אוניברסיטאיים בארץ ובחו"ל). בשנת הלימודים הנוכחית עומדים לרשות הקהל אולמות הקריאה בבניין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי ובבנין וינר החדש וכן אולמות קריאה בספריות המחלקתיות הבאות:

הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן

ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת

ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר

ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנד-מוס - בניין ברנד מוס

ספריית מדעי החיים והרפואה ע"ש הנרי וגרטה אברהמס - בניין ביה"ס לרפואה

ספריית מהלמן - בניין קרטר

ספריית משפטים ע"ש זוד לייט - בניין טרובוביץ

ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן

ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רוזין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - "תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה", אשר קטעים מהן מובאים להלן:

1	שרותי ספריות האוניברסיטה מיוגדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.	יכללי
2	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.	מטרה
	מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.	
...		
4	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.	תנאי להשאלת ספרים
...		
9	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסוג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.	זמן השאלה

- מכסת ספרים להשאלה
10. מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
- משמעת השאלה
11. הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.
12. השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא החזיר הספר לספרייה.
13. אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
14. המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
- איחור בהחזרת ספרים:
15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י
- 15.1 הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (וצ"חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
- 15.2 חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. טובה הסכום לתשלום יקבע ע"י ועדת הספרייה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.
- 15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילםם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.
- 15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.
- ערעור
16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.
- התנהגות בספרייה:
17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.
18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.
19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשירותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.
- 19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טענה (תוך שבתיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 002-12).

20. אין להכניס תיקים, מעלים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.

ביקורת יציאה

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24.1 מזכירות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות הולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנון המשמעת -סטודנטים, בנוסף לצעדים הננקטים ע"י מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

משמעת והתנהגות נאותה נדרשים בתחומי הפעילות השונים, הקיימים באוניברסיטה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירת משמעת במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים בעת כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן בעת פניה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול כציוד וכרכוש האוניברסיטה;
- התנהגות לא נאותה בתחום הקמפוס או מחוצה לו, התנהגות במסגרת פעילות המתקיימת בו, וכדומה.

העונשים להם צפויים לתלמידים שהורשעו בעבירה משמעית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא "תקנון המשמעת -סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקונו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרות ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:
- 11 "האוניברסיטה": אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכוניס חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכוניס - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח אי לתקנון זה.
- 12 "דיקן": דיקן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.
- 13 "מורה": כל מי שממלא תפקיד הוראה, הזרכה או מחקר באוניברסיטה.
- 14 "עובד": כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואינו מורה.
- 15 "תלמיד": כל אחד מאלה -
- 15.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בהטיבה לתוכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחוגות לימודים.
- 15.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.
- 15.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
- 15.4 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.
- 16 "עבירת משמעת": עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסינט ויופורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.
- 17 "פסילה של בחינה או עבודה": פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.
- 18 "הממונת": הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.
- 19 "בית הדין": בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.
- 1.10 "רשויות השיפוט": הממונה, סגניו ובית הדין.
- 1.11 "קובל": הקובל האמור בתקנון זה.

- 1.12 "קובלנה": מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.
- 1.13 "תוועדה": הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, האמורה בתקנון זה.

פרק שני: רשויות השיפוט

סימן א': מבוא

2. רשויות השיפוט הינן: מבנה:
- 2.1 הממונה על המשמעת וסגנו, או סגניו.
- 2.2 בית הדין לערשורים בענייני משמעת.
3. --- הוועדה - מינה ותפקידים:
- 3.1 הסינט ימנה ועדה שמתפקדה יהיה להבין רשימת מועמדים לכהונת הממונה וסגניו ורשימת מועמדים לכהונת חברי בית הדין.
- 3.2 כל המועמדים שישללו ברשימה שתוכן על ידי הוועדה יימגו עם הסגל האקדמי של האוניברסיטה.
- 3.3 בהכינה את רשימת המועמדים האמורים לעיל תדאג הוועדה לכלול בה משפטים במספר כנדרש על פי הוראות הסימנים ב' ו-ג' שבפרק זה.

סימן ב': הממונה על המשמעת

4. --- בחירה:
- 4.1 הסינט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - בממונה על המשמעת ובסגן ממונה, או בסגני ממונה, במספר שייקבע על ידי הסינט מוזמן לזמן.
- 4.2 הממונה או אחד מסגניו יהיה משפטן.
5. --- תקופת כהונה:
- 5.1 הממונה וסגניו יבחרו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו להבחור לשתיהן תקופות כהונה רצופות.
- 5.2 מי שכיהן כממונה או כסגנו שתי תקופות רצופות יוכל לשוב ולהבחר לתפקיד מתפקידים אלה רק לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
6. מילוי מקום שנתפנה:
6. נתפנה מקומו של הממונה או מי מסגניו עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסינט רשאי לבחור מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנוכחית בסעיף 3, בממונה או בסגן שיכרן משך יתרת תקופת כהונת הממונה או הסגן שמקומו נתפנה כאמור.
7. סמכויות (הממונה):
7. הממונה ידון ויחליט - כדן יחיד - בכל קובלנה שתוגש על ידי קובל כנגד תלמיד.
8. סמכויות (הסגנים):
8. כל סמכות המסורה לממונה על פי תקנון זה - פרט לסמכויותיו שעל פי סעיף 9 שלהלן - נתונה גם לסגניו. דין החלטה או פסק דין של סגן הממונה כדין החלטה או פסק דין של הממונה, לכל דבר ועניין.

9. חלוקת התיקים בין הממונה לסגניו וקביעת מועדי דיון תעשה על פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה, מטת לעת, או על פי קביעתו לעניין או לעניינים מסויימים.
10. הממונה רשאי לאצול מסמכויותיו שעל פי הסעיף 9 דלעיל לסגנו או לסגניו.
11. נסתיימה תקופת כהונתם של הממונה וסגניו יהיו הם מוסמכים להמשיך ולסיים הדיון בכל עניין התלוי ועומד בפניהם ולהתחיל בדיון בעניינים חדשים, עד שימונו ממונה וסגנים אחרים תחתם.

סימן ג': בית הדין לערעורים בענייני משמעת

12. חברי בייד נבחרים: - בחירה
- 12.1 הסינט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על די הוועדה - ששה חברי סגל אקדמי, בהם לפחות שני משפטנים, לכהן כחברי בית הדין.
- 12.2 חברי בית הדין הנבחרים יבחרו לתקופת כהונה של שנתיים וכל אחד מהם יוכל להבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. מי שיהיה כחבר נבחר בבית הדין שתי תקופות כהונה רצופות יוכל לשוב ולהבחר לתפקיד זה לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
- 12.3 נתמנה מקומו של חבר נבחר בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסינט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, חבר בית דין שיכהן משך יתרת כהונתו של החבר שמקומו נתמנה כאמור.
13. חברי בייד ממונים מינוי: -
- 13.1 הרקטור ימנה - מתוך רשימה של ששה סטודנטים, תלמידי פקולטות שונות, שתוצע לו על די דיקן הסטודנטים - שלושה סטודנטים לכהן כחברי בית הדין.
- 13.2 חברי בית הדין הממונים, ימונו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו לכהן כחברי בית הדין לתקופת כהונה אחת בלבד.
- 13.3 נתמנה מקומו של חבר ממונה בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 13.1 דלעיל, חבר בית דין שיכהן משך יתרת תקופת כהונתו של החבר שמקומו נתמנה כאמור.
14. נשיא בית הדין וממלא מקומו הקבוע: -
- 14.1 הסינט ימנה את אחד מחברי בית הדין הנבחרים לכהן כנשיא בית הדין וחבר נבחר אחר לכהן כממלא מקומו הקבוע.
- 14.2 נשיא בית הדין - ובהעדרו ממלא מקומו הקבוע - יהיה אחראי לניהול פעולתו השוטפת של בית הדין ובכלל זאת לקביעת הרכב המותב בפניו דיון כל מקרה ומקרה.

15. בית הדין דיון ויחליט בערעורים על החלטות הממונה או סגניו שיוגשו לפי הוראות תקנון זה. סמכויות בית-הדין;
16. זיווני בית הדין יתקיימו בפני מותב שימונה על ידי נשיא בית הדין. בכל מותב יכהנו שלושה מחברי בית הדין. מינוי חברי כל מותב ייעשה תוך שמירה על הכללים הבאים. מותבים (הרכב):
- 16.1 שניים מחברי כל מותב יימנו עם חברי בית הדין הנבחרים ואחד יהיה חבר ממונה.
- 16.2 בכל מותב יכהן לפחות משפטן אחד.
- 16.3 כיו"ר המותב ישמש נשיא בית הדין או ממלא מקומו הקבוע ואם שניהם אינם נכללים בהרכב המותב, חבר בית דין נבחר שייקבע על ידי נשיא בית הדין.
17. נתפנה מקומו של חבר בי"ד המכהן במותב, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יצרך נשיא בית הדין למותב חבר אחד והדיון ימשך מאותו שלב אליו הגיע בעת שנתפנה מקום כאמור, אלא אם כן יחליט יו"ר המותב אחרת מטעמים שיירשמו. מותבים (מילוי מקום שנתפנה):
18. נסתיימה תקופת כהונתם של חברי בית הדין יהיו חברי כל מותב מוסמכים להמשיך ולסיים בכל עניין התלוי ועומד בפניהם וחברי בית הדין יהיו מוסמכים להתחיל בדיון בעניינים חדשים עד שימונו חברים אחרים תחתם. רציפות סמכויות:

סימן ד': מינהל רשויות השיפוט

19. --- מזכיר רשויות השיפוט:
- 19.1 המזכיר האקדמי ימנה עובד שימשש כמוזכיר רשויות השיפוט.
- 19.2 לא ימונה אותו אדם לשמש כקובל וכמוזכיר רשויות השיפוט בעת ובעונה אחת.
20. מזכיר רשויות השיפוט יפעל על פי הנחיות שניתנו לו - בין הנחיות כלליות ובין הנחיות לעניין מסויים - על ידי המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו לעניין זה, הממונה ונשיא בית הדין. כפיפות:
- ניתנו למזכיר רשויות השיפוט הוראות סותרות על ידי המזכיר האקדמי מחד והממונה או נשיא בית הדין מאידך, יהיו הוראות אלה האחרונים עדיפות.
21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שרותי המינהל הדרושים להן. שירותי מינהל:

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין. קובל קבוע:
23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי; קובל מיוחד:
- 23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או

23.2	למנוע בעד המוכיר האקדמי למנות קובל אחר לענין מסויים.	
24	מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר ביעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.	יעוץ משפטי:
25	תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -	ההגנה:
25.1	להעזר בתלמיד אחר שישים כסניגורו.	
25.2	להיות מיוצג על ידי עורך דין ובלבד שיוודע על כך למוכרת רשויות השיפוט שבוע לפני מועד הדיון.	
26	---	משקיפים מורשים - מינוי
26.1	דיקן הסטודנטים יציע לרקטור רשימת סטודנטים הלומדים בפקולטות שונות, מתוכה ימנה הרקטור שלושה סטודנטים לשמש כמשקיפים מורשים משך תקופה של שנתיים.	
26.2	נתפנה מקומו של סטודנט שמונה כמשקיף מורשה, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 26.1, סטודנט אחר לשמש כמשקיף מורשה משך יתרת תקופת כהונתו של הסטודנט שמקומו נתפנה כאמור.	- מילוי מקום שנתפנה:
27	---	הזמנת משקיפים לדיון
27.1	בכל דיון משמטני שיערך בפני הממונה (או סגנו) יהיו רשאים להיות נוכחים המשקיפים הבאים:	
27.1.1	דיקן הסטודנטים, או נציגו.	
27.1.2	דיקן הפקולטה שעם תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, או נציגו.	
27.1.3	סטודנט שמונה כמשקיף מורשה.	
27.2	ההזמנות למשקיפים ישלחו על ידי מזכיר רשויות השיפוט שיקבע את סדר זימון הסטודנטים המשמשים כמשקיפים מורשים.	
28	אי נוכחות המשקיפים, או מי מהם, לא תפסול את הדיון ולא תגרו, בכל צורה, מתוקפו ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים ב.	אי נוכחות משקיפים שהוזמנו:

פרק רביעי: עבירות ועונשים

סימן א': עבירות

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:
- 29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

- 29.2 מסיבות ידיעה כוזבת בידועין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע בידועין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.
- 29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
- 29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.
- 29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי הניה ושטח מתוח.
- 29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.
- 29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.
- 29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.
- 29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.
- 29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:	רשימת עונשים:
30.1 נזיפה.	
30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.	
30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.	
30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.	
30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.	

- 30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.
- 30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המניין.
- 30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכונני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם. לתקופה שתיקבע.
- 30.9 הרחקה מחלק ממסלול לתקופה שתיקבע.
- 30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.
- 30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.
- 30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

31. ---

רישום

ענישה

בגליון

ציונים:

- 31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, וירשם עונש זה בגליון ציוניו.

- 31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציונים.

32. בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

פסילת

חובה:

33. ---

עונש

על

תנאי:

- 33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

- 33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה הורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

- 33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופה התנאי ביום מתן ההחלטה.

34. נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

פיצויים:

35. כל קנס כספי שוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו החוייב יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד פרעונם בפועל.	הצמדת קנסות ופיצויים:
36. תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימדיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.	תקופת לאי פרעון קנס או פיצויים:

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

37. - - -	החלטות ביניים:
37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, זחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.	- הסמכות לתיתן
37.2 במידת האפשר תיתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הודמנות להשמיע טענותיו.	- שמיעת התלמיד
37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.	- דיון חוזר
37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה כהחלטתו.	- משך תגקפן
37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביחמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.	- שינויו או ביטולן
37.6 החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע. בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.	- ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88)
37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדיקן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.	- המצאה
38. - - -	שמירת סמכויות:
38.1 סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבבד סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.	

38.2 אין בהוראות תקנון זה כדי למנוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטתיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.

--- 39.

הליכי
משמעת
והליכים
פליליים:

39.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.

39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למוכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח ההודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים

סימן א': תלונה

--- 40.

הגשת
תלונה:
- מתלונן

40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.

- מקבל התלונה 40.2 תלונה תוגש למוכיר האקדמי.

40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

- מסמך
תלונה

41. המוכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

בדיקת
תלונה:

42. הגיע המוכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויוודיע על כך למתלונן, לדיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדיקן הסטודנטים.

גניזת
תלונה:

43. סבר דיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דיקן הסטודנטים, כי החלטת המוכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בדרך תהיה סופית.

ערעור
על גניזת
תלונה:

44. המוכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סיוע
בבדיקת תלונה:

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

45. הרקטור יהיה רשאי להורות למוכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.
- הוראת הרקטור
46. המוכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בדיון, או שהוגשה לו תלונה בדיון והמתלונן חזר בו ממנה.
- יוזמת המוכיר האקדמי:
47. החליט המוכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מררקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.
- העברת תלונה לקובל:
48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המוכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:
- קובלנה:
- 48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
- 48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
- 48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
- 48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
- 48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.
49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למוכיר רשויות השיפוט.
- הגשה:
50. - - -
- המצאה:
- 50.1 מוכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
- 50.11 לממונה.
- 50.12 לנתבע.
- 50.13 לדיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
- 50.14 לדיקן הסטודנטים.
- 50.15 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.
- 50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.
- ## סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה
51. - - -
- מועד הדיון:
- 51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מוכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.

512 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.	הזמנה לדיון:
513 הוראות פסקה 512 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.	
514 כל הודעה או מסמכים שישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שברחוק לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.	
52. מוכיר רשויות השיפוט יומין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.	הזמנה לדיון:
53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לזרז את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שירשמו.	דחיית הדיון:
- - - 54	דיון בהעדר הנתבע:
54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מעד הדיון.	
54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.	
54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מוכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.	
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.	
- - - 55	הקראה:
55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.	
55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.	
56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדיון על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.	הודאה:
- - - 57	סדרי דין וראיות:
57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ועילה.	
57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדי והנתבע או סגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדי והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדי בחקירה חוזרת.	

פרטיכל:	58. במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.
פסק הדין:	59 - - -
- מועד נתנתו	59.1 סמוך, ככל האפשר, לסיים גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהסרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גור דין) מנומק ובכתב.
- המצאתו	59.2 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדיקן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מרשה בדין.
- תחילת תוקפו	59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתנתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור:	60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור במי בית הדין, הן על ידי קובל והן על ידי הנתבע.
מועד הגשת ערעור:	61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).
כתב ערעור:	62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.
המצאה:	63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:
	63.1 לנשיא בית הדין.
	63.2 למשיב (שהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
	63.3 לדיקן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
	63.4 לדיקן הסטודנטים.
	דיקן הפקולטה ו/או דיקן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.
ערעור אינו מעכב פס"ד:	64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב:	65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא יכלול הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.
היקף הערעור:	66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

	.67. - - -	טיעונים בכתב:
67.1	אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעונו בעי"פ יהיה יחיר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב ובאופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יחיר המותב למערער ולמשיב.	
67.2	לא הגיש המערער טיעונו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יחיר המותב, יימחק הערעור.	
67.3	לא הגיש המשיב טיעונו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יחיר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.	
	.68. - - -	מועד הדיון:
68.1	לא החליט יחיר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יחיר המותב, מועד לשמיעת הערעור.	
68.2	המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.	
69	במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.	שמיעת הערעור:
70	סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.	פסק הדין:

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

	.71. - - -	דין בדלתיים סגורות:
71.1	הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.	
71.2	הוחלט על קיום דיון פומבי יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.	דין פומבי:
72	ככל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:	פרסום פסקי דין:
72.1	האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.	
72.2	האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.	

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

73. בפרק זה:

הגדרות:

73.1 "עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיוסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 "שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כקוב בנספח ב'.

73.3 "פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

74. - - -

הודעה
כדבר
ברירת
קנס:

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותניתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיטוט.

75. - - -

תשלום
קנס:

75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הודשע ונשא את עונשו.

76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיטוט ימנו לדין בפני הממונה דיון כאמור יהיה זה לדין בכל קובלנה אחרת.

אי תשלום
הקנס:

77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס וכין על דרך של קיוס דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

עבירות
חוזרות:

78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

תיאום
שעורי
הקנס:

פרק שמיני: חנינה

79. - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

פרק תשיעי: תחילת תוקף והוראת מעבר

80. תקנון זה נכנס לתוקפו ביום אישורו על ידי הסינט ובמועד זה פוקע תוקפו של תקנון המשמעת - תשלי"ד.	תחילת תוקף:
81. על עבירות שנעברו לפני כניסת תקנון זה לתוקפו יחולו, בעניינים מהותיים, הוראות תקנון המשמעת - תשלי"ד, ואולם בעניינים דיוניים יחולו הוראות תקנון זה.	הוראות מעבר:
- נתגלו בין קובל לנתבע חילוקי דעות אם עניין מסוים הינו עניין דיוני או מהותי יכריע הממונה בחילוקי דעות אלה במהלך הדיון בקובלנה.

נספח א'

- 1 חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
- 2 רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
- 3 מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
- 4 בית התפוצות.
- 5 בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
- 6 ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'

עבירות חניה

שכום גרירת הקנס*	העבירה
- 16 ש"ח	1 חניית רכב במגרש חנייה בו אין להצגות רכב זה (לאור סוג תווית הרחיקה שעליו)
- 20 ש"ח	2 חניה במקום אסור לעניין סעיף זה, "מקום חניה אסור" הינו: 2.1 מדרכות 2.2 מעברים במגרשי חניה. 2.3 כניסות לבניינים 2.4 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה. 2.5 מקומות שסומנו בשלט "אין חניה". 2.6 משטחי גרנוליט ושטחי גנים. 2.7 חניה במקום אסור בנסיבות חמורות
- 23 ש"ח	3 לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה: 3.1 חניה החוסמת רכב החונה כדין. 3.2 חניה החוסמת מעבר למקום חניה אחר. 3.3 מקומות חניה לנכים.

* עודכן ביוני 1990.

סדרי בטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר והבטחון בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הבטחון. חובה על התלמידים להשמע להוראותיהם ולהזהרות בפניהם (עפ"י דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס: -

- 1 בקמפוס שמונה שערי כניסה, שלושה שערים להולכי רגל ורכב וחמישה להולכי-רגל בלבד. שערים לרכב 4 ו-8 פתוחים ברציפות, ושער 1 פתוח בין השעות 7.00-21.00.
- 2 יתר השערים להולכי-רגל פתוחים בשעות הפעילות.

ב. בדיקת חפצים: -

- 1 בכניסה בשערים חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה ולהזהרות לפי דרישת השומרים.
- 2 לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שמסרב להזהרות או למי שמסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. חניית רכב בתחום הקמפוס: -

- 1 חניה בתחום הקמפוס תורשה לנושאי תווי חניה בלבד, אשר התקבלו כדיון.
- 2 מספר תווי חניה יועמדו להגילה במשרדי אגודת הסטודנטים. סטודנט, שזכה בהגילה, וקבל תו, ינהג בדרך הקבועה בהוראות. התו הינו אישי ואסורה העברת תו וחניה לאחר.
- 3 הנהיגה והחניה בשטח האוניברסיטה - בכפוף להוראות התנועה והחניה של האוניברסיטה.
- 4 תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה כדיון משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לבניינים: -

אסור להכניס בעלי חיים לבנייני האוניברסיטה אלא בהיתר מיוחד של ראש מינהל הפקולטה הנוגעת בדבר. אסור זה אינו חל על בעלי חיים הדרושים לצרכי הוראה/ מחקר ועל כלבים המשמשים ללווי לעוורים.

3. חפצים חשודים

- א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ חשוד יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק את אנשי הבטחון.
- ב. אועקה במקרה של פיגוע חבלני - ככל מקרה של איתור או חשד לחבלה תופעל מערכת אועקה בבניינים ע"י צפירות קטועות, עולות ויורדות. עם הפעלת האועקה יש לפעול בהתאם להוראות אנשי הבטחון במקום.

4. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:

- א. אורח - יתבקש להציג אישור שהוצא ע"י משרד הפנים, ובו מצוין מספר נשק התואם את המספר המופיע ע"י הנשק עצמו.
  - ב. חייל במדים - בשרות סדיר ומילואים יתבקש להציג אישור מטעם שלטונות צה"ל.
- בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ולהציג בפניו את האישור המתאים.
- נושא נשק יידרש לפרוק מחסניתו בשהותו בתחום הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

- א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה (גם לא בכניסה לספריות). תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.
- ב. על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש, יש לדווח למדור הבטחון.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

- מי שמצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ולא איתר את בעליה ימסרה למנהל הבית בו נמצאה האבידה.
מי שמצא אבידה שחוץ לתחום של אחד מבנייני האוניברסיטה ימסרה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

- אין להוציא ציוד של האוניברסיטה משטח הקמפוס אלא באישור בכתב ממנהל הפקולטה/היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד שאינו מוזהה, ידרש ע"י עובדי הבטחון להוכיח שהציוד שייך לו.

8. משרדי מדור בטחון

- משרדי מדור בטחון נמצאים במרתף בנין מכסיקו - חדר 19, טל. 5450222, חרום: 5450726, 5450880, 5450484 (במשרדים תורנות במשך כל שעות היממה).

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ונהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.
2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי: מהנדס בטיחות וממונה בטיחות. כל אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
3. מידע מתומצת כיצד לנהוג ולמי לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות, בחדרי המזכירות ועוד. קרא אותו בעיתות רגיעה כדי שתדע להשתמש בו בעילות גם במצב מתח.
4. רציגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה ברת עונשין בדין משמעתי.
5. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות: 5450555.

לתשומת הלב: יש לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היית מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירות השונות. מטרת הדיווח: לסייע לסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.

תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבנין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס טוראסקי - טלפון 5450666 - והיא פועלת כל יום בשעות 08.00-18.00 (כימי ו' עד 12.00).
בכל בנין בחזרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.
אנא דווח למנהל הבית על כל מפגע בטיחותי בקמפוס.

אגודת הסטודנטים החדשה*

אגודת הסטודנטים החדשה, שנוסדה ב-1983, הינה עמותה המאגדת בתוכה את הסטודנטים הלומדים באוניברסיטת ת"א. וכאי להיות חבר באגודה כל מי שמוכר על ידי האוניברסיטה כתלמיד. מי שחלל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כתלמיד האוניברסיטה, להשתתף בפעילויות האגודה ולהיות משירותיה, לבחור ולהיבחר למסדות האגודה.

בהתאם לתקנון האגודה נערכות אחת לשנה בחירות איזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס איזורי בחירה.

מבנה ושירותי האגודה:

מועצת אגודת הסטודנטים בוחרת את חברי ועד האגודה ואת יו"ר האגודה. חברי הוועד, מתוקף תפקידם, מנהלים את המחלקות השונות באגודה ונושאים באחריות כלפי המועצה וועדותיה. להלן פירוט מחלקות האגודה ושירותיהם אותם הן מעניקות לסטודנטים:

המחלקה לעניינים אקדמיים - מטפלת בנושאים הנוגעים ללימודיו של הסטודנט באוניברסיטה; מפעילה נציב קבילות סטודנטים המטפל בבעיות הנוצרות ביחס הסטודנט עם הסגל האקדמי והמינהלי באוניברסיטה ומעמידה לרשות הסטודנטים סיוע משפטי בבית הדין המשמעתי של האוניברסיטה; עורכת מזה מספר שנים סקר רמת ההוראה המקיף את מרבית הקורסים המועברים באוניברסיטה. לסקר מטרה כפולה: לשפר את רמת ההוראה באוניברסיטה מחד ולהעניק לסטודנט אמצעי בעזרתו יוכל להרכיב את מערכת לימודיו (כאשר הדבר ניתן) בצורה נוחה ומרצה יותר, מאידך. תוצאות הסקר מפורסמות בידיעון האגודה.

הודות לשיתוף הפעולה של המזכירות השונות הוקם באגודה "בנק בחינות" המכיל אלפי עותקים של בחינות שנערכו בשנים שעברו ונמסרו לאגודה על ידי החוגים. ניתן לעיין בבחינות ולצלמן.

מחלקת פנים - עוסקת בכל השירותים הניתנים לסטודנט בתחומי הקמפוס ובנושאי רווחה שונים. במסגרת מחלקה זו פועל המד"ס (מדור דיור סטודנטים) המכיל מאגר ממוחשב של דירות להשכרה. ניתן לקבל במשרדי האגודה, ללא תשלום, דפי מחשב עם פירוט הדירות כשהן ממוינות לפי איזורים. כמו-כן ניתן להעזר באנשי מחלקת פנים בכל הנוגע למחירים, חוזי השכרה וכל מידע רלבנטי אחר.

המת"ס (מרכז תעסוקה לסטודנטים) מרכז הצעות עבודה שונות בקלסרים הפתוחים לעיונם של הסטודנטים.

"פתרון" הינו פרויקט שיעורים פרטיים לתלמידי בתי-ספר. המחלקה מרכזת פרטי סטודנטים המעוניינים ללמד (בתשלום) ומקשרת בינם לבין הנזקקים לשירותיהם.

"גלגלים" הינו מאגר ממוחשב של מכונות ואופנועים למכירה.

תווי חניה - בתחילת שנת הלימודים נערכת הרשמה להגדלת תווי החניה (בתחומי הקמפוס) אותם מקצה האוניברסיטה לסטודנטים.

במסגרת מחלקת פנים מועסק גם **המפקח על הקפיטריות**. ניתן לפנות אליו בתלונות על שירותי ומחירי הקפיטריות.

הדפסה ותרגום עבודות - מחלקת פנים מרכזת רשימה של מדפיסים ומתרגמים במחירים סבירים. ניתן לקבל את הרשימה במשרד המחלקה.

מחלקת מלגות ומעונות - עוסקת בטיפול בבעיות השונות במעונות הסטודנטים של האוניברסיטה וברכזו מלגות שונות לסיוע במימון לימודים ומחייה לסטודנטים נזקקים. לרשות סטודנטים-הורים באוניברסיטת ת"א עומד **מעון-יום** של נעמ"ת שבו מוקצים מקומות לילדי הסטודנטים (כשלאחר אחת מן ההודים הינו סטודנט). הרישום למעון-היום נפתח כל שנה בחדש אפריל.

* המידע הנכלל בפרק זה נמסר לפרסום ע"י אגודת הסטודנטים והאוניברסיטה אינה אחראית לטובו.

מחלקת תרבות - מפיקה אירועי תרבות בתחומי הקמפוס ובכללם **"יום הסטודנט"**. המחלקה מפעילה את מועדון וקולנוע **"פוקוס"** שבמעונות הסטודנטים וכן חוגים שונים כגון: ריקודי עם הישנות השישיים", מחול אירובי, דרמה, ציור וברידינג. בנוסף, עוסקת המחלקה גם בהשגת כרטיסים למופעים שונים בהנחות ניכרות לציבור הסטודנטים. מכירת הכרטיסים במזכירות האגודה.

מחלקת חסברה - אחראית על הזכרות ויחסי הציבור של אגודת הסטודנטים ובכללם הפקת המדועות השונות, שליטה על לוחות המדועות של האגודה והפקת ירחון האגודה.

מחלקת פרויקטים מיוחדים - אחראית על ייזומם וביצועם של פרויקטים החורגים מן הפעילות השגרתית של אגודת הסטודנטים. המחלקה גם מפקחת על תפקודן של חברות-הבת של האגודה:

"ב.צ.ס." - החברה הכלכלית של אגודת הסטודנטים.

"**ג'יב טוב**" - חברה להשמת כח-אדם המופקדת על יצירת מקומות עבודה לסטודנטים ותיווך בינם לבין המעבידים השונים. החברה גובה מן המעביד עמלה תמורת השירות.

פירוט מלא של מבנה ושירותי אגודת הסטודנטים ניתן בדיעוון האגודה המופיע בתחילת השנה והמחולק חנינם. תלונות על שירותי אגודת הסטודנטים ניתן להפנות למבקר האגודה או לחברי ועדת הביקורת של מועצת הסטודנטים.

משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין דה-בוטון (בית הסטודנט). שעות הקבלה במשרדי האגודה:

בימים א-ה'	9:00-16:00
ביום ו' וערכי חג	8:30-12:30

טלפונים: 5411290, 413649, 6423004.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובנופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הרהרות, לדעתו, להבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסינט.

משרד המבקר - בנין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 5450490, 5450168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס. בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבוני, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי צילום שונים וכן שרות הזמנות טריות מהארץ ומחיל. החנות נמצאת בבנין האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין. שעות הפתיחה: ימים א-ה' בשעות 19:00-08:30 וביום ו' עד 13:00. טלפון 410351/2.

בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות צמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בנין הגליה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר.

קבלת קהל: ימים א-ה' בשעות 08:30-15:00 וביום ו' עד 13:00.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הניתנת במסגרת הטיפול השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפוליים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.

תשלום

העזרה הראשונה ניתנת בחינם.

בדיקה ומיון לצורך קביעת טיפול ועזרה ראשונה, נערכים בימים א-ה' בין השעות 8:15-11:30. ייעוץ כירורגי וטיפול כירורגי במידת הצורך - ללא תשלום, ניתנים בימים א-ה' בין השעות 9:00-8:00.

תמורת שאר הטיפולים המחיר נקבע עפ"י מחירון קופ"ח.

בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא.

טיפול בהיגיינה אורלית ניתן על-ידי תלמידות קורס שינניות (שנה ב') בהשגחת מורי ביה"ס, במחיר סמלי בלבד.

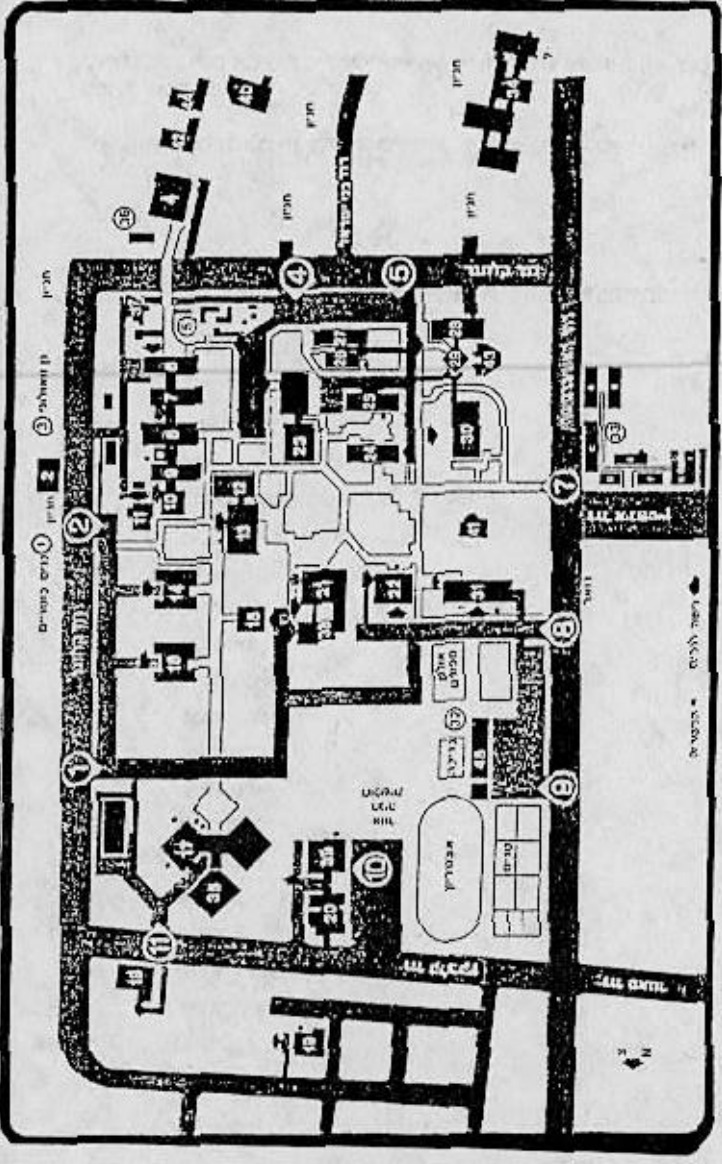
המרבאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלציקין (ליד התחנה הסופית של קו אוטובוס 25).

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

דרכי הוראה

בח	- בחינה בלבד
הא	- הדרכה אישית
הב	- הדרכה ביבליוגרפית
מע	- מעבדה
סד	- סדנא
ס	- סיורים
סמ	- סמינריון
עג	- עבודת נמר
עמ	- עבודה מעשית
פס	- פרסמינריון
פר	- פרויקט
קו	- קולוקוויום
קל	- קלרקשיפ
קמ	- קריאה מודרכת
שע	- שיעור
שמ	- שיעור ומעבדה
שת	- שיעור זתרגיל
תר	- תרגיל

- מקרא למפה לפי שמות הבניינים
- אורמטיין - מדעים מדויקים - כימיה (6)
- בית הממוצות - מזואון (13)
- בניד מוס - סמית מדעי החברה וניהול (43)
- בר שירה - אודיטוריום (29)
- בלשמן - מדעי הרוח (23)
- בלשמן - מחקר רפואי (35)
- גניס ביטוניים (1)
- גן זואולוגי (3)
- דה בטון - בית הסטודנטים (31)
- דינון - מפעל השכפול (30)
- דסברג וולף - מירשם (18)
- הנדסה - כיתות (44)
- וולפסון - הנדסת חשמל (42)
- ויגר - ספריה (38)
- טרוזבוץ - משפטים (27)
- ד אבנר - גיאוגרפיה (19)
- כרן, פרטר - ביוטניה - מדעי החיים (14)
- לויט - ספרית משפטים (26)
- לימורי חוץ - (36)
- מאגרים נטויים (2)
- מיינהוף - ביה"ס לתנדאים (34)
- מכסיקו - אמניות (22)
- מנהלת האוניברסיטה - (5)
- מעונות הסטודנטים (33)
- מרכז עלית לספורט (32)
- מרכז קנדי לאקולוגיה וזואולוגיה (3)
- מירש - רפואת שיניים (20)
- ניימן - ספרית מדעים מדויקים והנדסה (37)
- נפתלי - מדעי החברה (28)
- סאקלר - רפואה (17)
- טראסקי - ספריה מרכזית (12)
- פזינורביץ - מתקן כוכים (45)
- קולדר הבר - מרכז החשובים (10)
- קפלון - מדעים מדויקים - מתמטיקה (9)
- קרט - חקר הממוצות - (12)

- רובין - מוזיקה (30)
- רוזנברג - יהדות ודיקטטור הסטודנטים (15)
- ראפאטי - ניהול (24)
- שאל - ביה"ס לעבודה סוציאלית (40)
- שנקר - מדעים מדויקים, כימיה (7)
- שנקר - מדעים מדויקים, פיזיקה (8)

- שרוור י' - מתמטיקה (11)
- שרייבר - גלריה לאמנות (41)
- שרמן - מדעי החיים (16)
- שרת - מדעי הרוח - חינוך (25)
- שערים: שער אוסטריה - 1; שער מתנחלים - 2;
- שער רמניסיאני - 4; שער פרנקל - 3.

הוצאה לאור שולחנית באוניברסיטת תל-אביב!

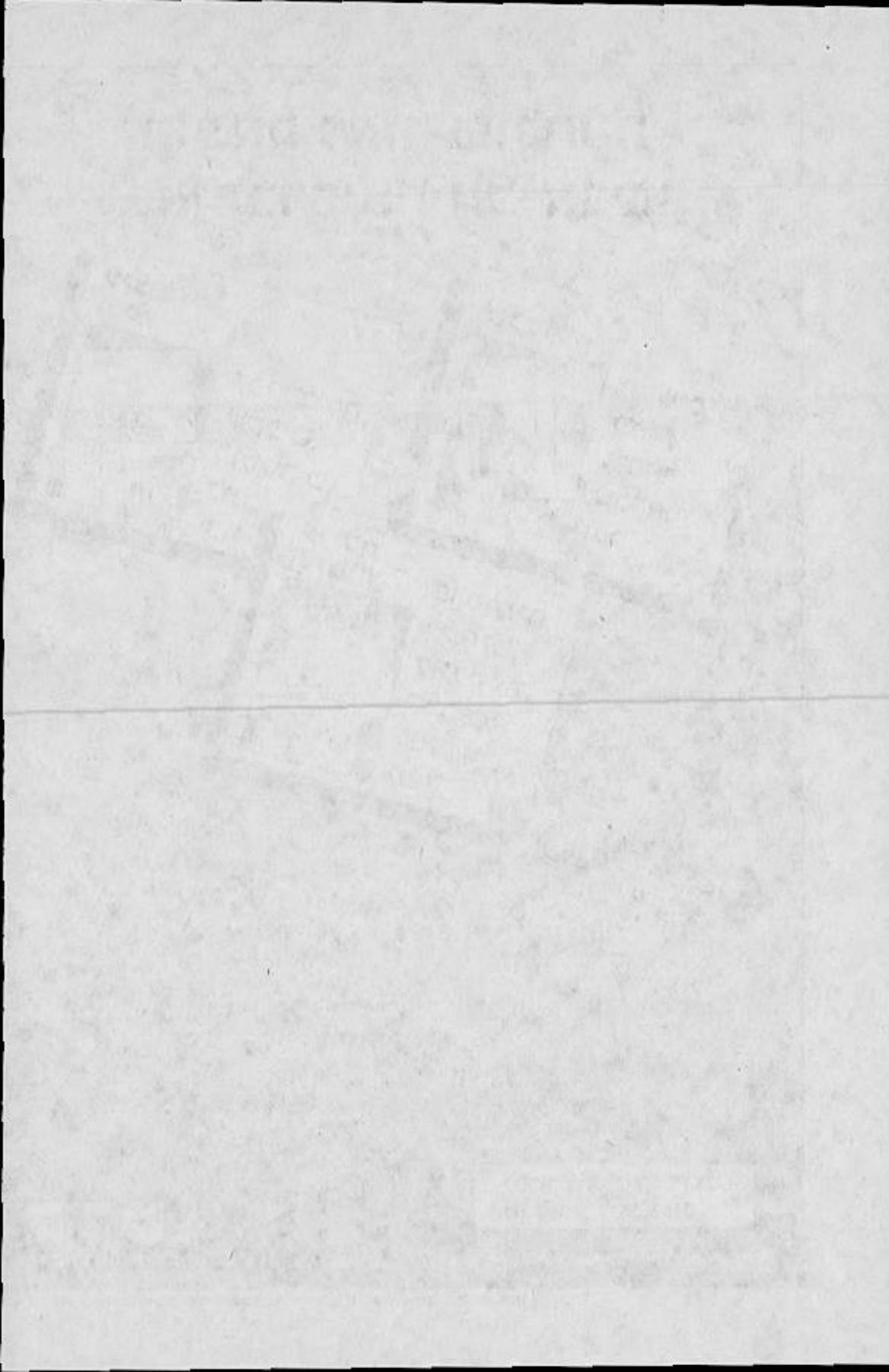

- עיצוב, עריכה ועימוד ממוחשבים - עד הגשה לדפוס.
- שילוב גרפיקה וטקסט, כולל נוסחאות מתמטיות.
- הדפסה בשפות שונות, כולל עברית מנוקדת.
- אפשרות להפרדת צבעים לדפוס אופסט.
- סריקה ממוחשבת (SCANNING).
- מערכת להפקת שקפים צבעוניים.
- עבודות מיוחדות בצבע.

לברור פרטים ומחירים,
נא לפנות לטל. 0643.

* השרות מיועד לאנשי הסגלים באוניברסיטה.

DTP
הוצאה לאור שולחנית

הפקולטה למדעי החברה

ידיעון תשנ"א

עורכת רבקה גרליץ
כתבת פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

פירסט יאיר ז"ל	אבנן שמואל ז"ל
קסלר מאיר אריה ז"ל	אשבל יעקב (קלמן) ז"ל
קרונפלד מיכאל ז"ל	בוכוול עמיחי ז"ל
רביץ בועז ז"ל	בורשטיין שלום ז"ל
רוזנפלד שלום ז"ל	גור אריה אלכס ז"ל
רייך רוברט ז"ל	דן נחום ז"ל
שגיא שלמה ז"ל	לובצקי רון ז"ל
שורר זיו ז"ל	ליפשיץ אהוד ז"ל
שמר דרור ז"ל	מלצר יצחק ז"ל
ששון זאב ז"ל	מרמלשטיין יוסף ז"ל
	סבאח אליעזר ז"ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות חצטיינות לזכרם.

תוכן הענינים

עמוד

5	באור ראשי תיבות וקיצורים
6	מוסדות הפקולטה
17	מידע כללי
21	לימודי תואר ראשון
25	תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון
27	לימודי תעודה
28	לימודי תואר שני
31	מלגות לתלמידי תארים מתקדמים
32	תקנון
32	תחולת תוכניות לימודים ותקנות
32	משך הלימודים
33	רישום לקורסים
41	הכרה בלימודים אקדמיים קודמים
41	קורסים חופפים
42	מילוי חובות הקורס
43	בדיקות
45	שיפור ציון
46	ערעורים
46	רשומת לימודים
47	הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות
48	הפסקת לימודים ע"י התלמיד
48	חדוש לימודים/התקבלות מחדש
49	זכאות לתואר
50	שקלול ציון הגמר
51	תוכניות לימודים
53	אופני לימוד לקראת תואר ראשון
56	לימודים לאחר תואר
56	לימודים במקביל לקראת שני תארים
57	קורסים כלל-פקולטתיים
59	רשימת שיעורים (מערכת שעות)
	החוג לכלכלה
63	- תואר ראשון
82	- החטיבות בכלכלה
89	- תואר שני
102	רשימת שיעורים (מערכת שעות)

החוג למדע המדינה

- 117 ..... - תואר ראשון
 123 ..... - החטיבות במדע המדינה
 136 ..... - תואר שני
 144 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

- 156 ..... - תואר ראשון
 166 ..... - החטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 177 ..... - תואר שני
 188 ..... - סוציולוגיה של החינוך
 193 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

החוג לפסיכולוגיה

- 203 ..... - תואר ראשון
 209 ..... - החטיבה בפסיכולוגיה
 216 ..... - תואר שני
 239 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

החוג ללימודי עבודה

- 259 ..... - תואר שני
 272 ..... - החטיבות בלימודי עבודה
 280 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

- 285 ..... התוכנית במדיניות ציבורית - תואר שני
 301 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

- 304 ..... התוכנית בשמאות מארקטקעץ - לימודי תעודה
 313 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

- 315 ..... החטיבות
 316 ..... חטיבות פקולטתיות

- חטיבה בלימודים אורבניים
 321 ..... רשימת שיעורים (מערכת שעות)

- 324 ..... חטיבות מחוץ לפקולטה
 מכונים ויחידות מסתפרות לפקולטה למדעי הח

- 355 ..... ספריית מזעי החברה
 356 ..... מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה

- 363 ..... המכון למחקר חברתי
 364 ..... המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות

- 364 ..... המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר
 375 ..... המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פרדר

- 377 ..... היחידה לפסיכולוגיה של תבגרות והזיקנה
 378 ..... הקתדרות בפקולטה למדעי החברה

לוח בחינות

- 380 ..... תואר ראשון
 388 ..... תואר שני

באור ראשי תיבות וקיצורים

דרישה מוקדמת	-	דימ
דרישה מקבילה	-	דמייה/דמ"ק
יחידה סימסטריאלית	-	י"ס
מדעי החברה	-	מדה"ח
סמינר	-	סי
סמסטר	-	סמי
פרוסמינר	-	פרו"ס
קריאה מדורכת	-	ק"מ
קולקויום	-	קולקי
שעה סמסטריאלית	-	ש"ס
שעה שנתית	-	ש"ש
שעור	-	שי
שעור ותרגיל	-	שו"ת
שנת הלימודים	-	שנח"ל
תרגיל	-	ת'י

מוסדות הפקולטה

ד"קן הפקולטה

פרופ' אפרים יער

ראשי החוגים

פרופ' ליאו לידרמן	ראש החוג לכלכלה
פרופ' חנן פרנק	ראש החוג לפסיכולוגיה
פרופ' משה סמיונוב	ראש החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' אהרון קלימן	ראש החוג למדע המדינה
ד"ר אהרון צינר	ראש החוג ללימודי עבודה
פרופ' אסף רוין	ראש התוכנית במדיניות ציבורית
פרופ' איליה ורצברג	ראש התוכנית לשמאות מקרקעין

מועצת הפקולטה

יו"ר	פרופ' אפרים יער
ביה"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' אחרי אבירם
כלכלה	פרופ' צבי אקשטיין
מדע המדינה	פרופ' אברהם בן-צבי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' אליעזר בן-רפאל
מדיניות ציבורית	פרופ' יוסף ברכמן
כלכלה	פרופ' חיים בן-שחר
כלכלה	פרופ' איוון ברגלס
לימודי עבודה	פרופ' אריה גלברוון
כלכלה	פרופ' אלן דרון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' שלמה דשן
כלכלה	פרופ' גר חוברמן
כלכלה	פרופ' אלחנן הלפמן
מדע המדינה	פרופ' דוד ויטל
כלכלה	פרופ' יורם וייס
מדיניות ציבורית	פרופ' איליה ורצברג
כלכלה	פרופ' יצחק זילכה
פסיכולוגיה	פרופ' אבנר זיו
נציג המרצים הבכירים	ד"ר דן זכאי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' חיים חון
מדע המדינה	פרופ' אפרים טורגובניק
פסיכולוגיה	פרופ' יונה טייכמן
פסיכולוגיה	פרופ' יעקב טרופה
פסיכולוגיה	פרופ' רוברט לובוב
פסיכולוגיה	פרופ' יעקב לומרנץ
כלכלה	פרופ' ליאו לידרמן
פסיכולוגיה	פרופ' אלחנן מאיר

פסיכולוגיה	פרופ' נח מילגרם
פסיכולוגיה	פרופ' מיכאל מיסלובודסקי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' עמנואל מרקס
פסיכולוגיה	פרופ' אריאל מררי
פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית	פרופ' אריה נדלר
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדיניות ציבורית	פרופ' משה סמיתוב
מדע המדינה	פרופ' יאיר עברון
כלכלה	פרופ' דוד פינס
כלכלה	פרופ' גרעון פישלזון
פסיכולוגיה	פרופ' יורם פלדון
פסיכולוגיה	פרופ' נחמיה פרידלנד
פסיכולוגיה	פרופ' חנן פרנק
כלכלה	פרופ' גען פלנדרס
סוצ' ואנת', עב' סוציאלית	פרופ' יוחנן פרס
כלכלה	פרופ' חיים פרשטמן
כלכלה	פרופ' אפרים צדקה
כלכלה	פרופ' אלכס צוקרמן
ראש החוג ללימודי עבודה	ד"ר אהרון צינר
בית הספר לעבודה סוציאלית	פרופ' יוסף קטן
מדע המדינה	פרופ' אהרון קליימן
פסיכולוגיה	פרופ' שולמית קרייטלר
יו"ר ועדת הוראה	ד"ר מיכאל קרן
<u>סוצ' ואנת', עב' סוציאלית</u>	פרופ' גיודא דהב
כלכלה	פרופ' אריאל רובינשטיין
פסיכולוגיה	פרופ' מיכאל רוזנבאום
כלכלה, מדיניות ציבורית	פרופ' אסף רוזן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' משה שוקד
פסיכולוגיה	פרופ' סידיני שטראוס
לימודי עבודה	פרופ' אריה שירום
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' ליאון שלף
כלכלה	פרופ' דוד שמידלר
ביח"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' דן שניט
סוצ' ואנת', מ. המדינה	פרופ' יונתן שפירא
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' רינה שפירא
ביח"ס לעבודה סוציאלית, סוצ' ואנת'	פרופ' שמעון שפיר
מדע המדינה	פרופ' סעדיה תובל
ראש מנהל הפקולטה	גב' דיה זלינגר

א.מ. ס.ה.ל.ה
 א.מ. ס.ה.ל.ה

מנהל הפקולטה

גבי דיה זלינגר	ראש מנהל הפקולטה
גבי ורדה ביקוביץקי	עוזר לראש מנהל הפקולטה בנושאי תלמידים
מר משולם ויסו	עוזר לראש מנהל הפקולטה בנושאי מנהל
גבי רינה ברוק	מוכירה לענייני תלמידים וחסיכות
גבי רות רוסט	מוכירת מנהל ומשק
גבי זיקלין כרמל	מוכירה לענייני מורים וכ"א
גבי רות שטרנפלד	מוכירת וזדיקן
גבי חנה ליכטשיין	תקציבנית הפקולטה
גבי מרים סובלסון	מוכירת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גבי אסתר לנמן	מוכירת החוג למדע המדינה
גבי רות בריג	מוכירת החוג לכלכלה
גבי פנינה צוקר	מוכירת החוג לפסיכולוגיה
גבי יוספה שטיגליץ	מוכירת החוג ללימודי עבודה
גבי אילנה יוליס	מוכירת התכנית למדיניות ציבורית
גבי אסתר ברוק	מוכירת התכנית לשמאות מקרקעין
מר זרד שלישיך	מנהל גוש מדעי החברה

ספרית מדעי החברה והניהול

גבי זיוה לחט	מנהלת הספרייה
גבי חדסה רון	מנהלת שרותי קוראים
גבי פסנה אלכסנדרוביץ	מנהלת כתבי עת
גבי עירית נאור	מנהלת מדור השאלה
גבי ליאורה זונשיין	מנהלת מדור רכש ספרים
גבי רות שטנגר	מנהלת מדור קיטלוג
גבי תהילה לבנת	מרכזת הזרחה

הייתה ניהול??

היה ניהול - מהי תפקידה?

ועדות הפקולטה

ועדת הקבלה

די"ר חיים לובין
פרופי גיורא רחב

די"ר ברוך מבורך - יו"ר
די"ר עזי ברק
גבי דיה זלינגר

ועדת תוראה

די"ר נח לוין אפשטיין
די"ר גדעון קונדה
די"ר אלי שגיא

די"ר מיכאל קרן - יו"ר
די"ר גל ברזילי
גבי דיה זלינגר
פרופי יונה טייכמן

הוועדה הייחודית לתלמידי מחקר

פרופי אפרים יער
פרופי גען פלנדרס
פרופי יונתן שפירא

פרופי אריה נדלר - יו"ר
פרופי אברהם בן-צבי
די"ר יוחנן וזנר
די"ר דן יעקבסון

ועדת מחקר

די"ר מיכאל קרן
פרופי אסף רוזין
פרופי אריה שידום

פרופי אפרים יער - יו"ר
גבי דיה זלינגר
די"ר יהושע צאל

ועדת הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנרד-מוס

די"ר אשר טישלר
גבי דינה מרכס
די"ר רחל קרניול

פרופי ליאון שלף - יו"ר
די"ר גבי הנדלר
גבי דיה זלינגר

ועדת מלגות

גבי דיה זלינגר
פרופי אריאל מררי
די"ר גיל שידלג

פרופי אסף רוזין - יו"ר
די"ר יצחק הברפלד
די"ר תנת הרצוג

ועדת מחשב

די"ר מנואל טרכטנברג
די"ר יען כהן
די"ר מיכל שמיר

די"ר יצחק הברפלד - יו"ר
די"ר ראובן דר
גבי דיה זלינגר

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

כלכלה	ד"ר אורון יצחק
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביח"ס לחינוך	ד"ר אילון חנה
כלכלה	פרופ' אקשטיין צבי
מדע המדינה	פרופ' ביום ליאון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר בירד-דוד נורית
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר בן-אליעזר אורי
מדע המדינה	פרופ' בן-צבי אברהם
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' בן-רפאל אליעזר
כלכלה	פרופ' בן-שחר חיים
כלכלה	ד"ר בר-אילן אבנר
מדע המדינה	ד"ר ברונר גיזה
כלכלה	פרופ' ברגלס איתן
מדע המדינה	ד"ר ברזילי גד
התכנית במדיניות ציבורית	פרופ' ברכמן יוסף
פסיכולוגיה	ד"ר ברק עוריאל
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר גוטליב אברהם
פסיכולוגיה	פרופ' גיזרא צבי
לימודי עבודה	פרופ' גלברזון אריה
פסיכולוגיה, חינוך	ד"ר גמפל יולנדה
כלכלה	ד"ר גנדל ניל
פסיכולוגיה	ד"ר גרודזינסקי יוסף
מדע המדינה	ד"ר גת עזר
מדע המדינה	ד"ר דורון גדעון
פסיכולוגיה	ד"ר דר ראובן
כלכלה	פרופ' דרון אלן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' דשן שלמה
לימודי עבודה	ד"ר הכרפלד יצחק
פסיכולוגיה	ד"ר הדר אורי
כלכלה, ניהול	פרופ' הוברמן גוד
פסיכולוגיה	ד"ר הלפרן אסתר
כלכלה	פרופ' הלפמן אלחנן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר הרצוג חנה
כלכלה	ד"ר הדקוביץ צבי
כלכלה	פרופ' הרשלג יהודה
מדע המדינה	פרופ' ויטל דוד
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר וייטמן ששה
כלכלה	פרופ' וייס יורם
פסיכולוגיה	ד"ר וינר אינה
לימודי עבודה	ד"ר וודי נואב
התכנית במדיניות ציבורית	פרופ' ורצברגר איליה
כלכלה, מדיניות ציבורית	פרופ' זוסמן צבי
פסיכולוגיה	פרופ' זץ אבנר
כלכלה	פרופ' זילכה יצחק

למען הוראה - פרופ' אקשטיין צבי
 פרופ' בן-צבי אברהם
 פרופ' בן-רפאל אליעזר
 פרופ' בן-שחר חיים
 פרופ' ברגלס איתן
 פרופ' ברזילי גד
 פרופ' ברכמן יוסף
 פרופ' ברק עוריאל
 פרופ' גוטליב אברהם
 פרופ' גיזרא צבי
 פרופ' גלברזון אריה
 פרופ' גמפל יולנדה
 פרופ' גנדל ניל
 פרופ' גרודזינסקי יוסף
 פרופ' הדר אורי
 פרופ' הוברמן גוד
 פרופ' הלפרן אסתר
 פרופ' הלפמן אלחנן
 פרופ' הרצוג חנה
 פרופ' הדקוביץ צבי
 פרופ' הרשלג יהודה
 פרופ' ויטל דוד
 פרופ' וייטמן ששה
 פרופ' וייס יורם
 פרופ' וינר אינה
 פרופ' וודי נואב
 פרופ' ורצברגר איליה
 פרופ' זוסמן צבי
 פרופ' זץ אבנר
 פרופ' זילכה יצחק

פסיכולוגיה	ד"ר זכאי דן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' חזן חיים
סוציו ואנת', ביה"ס לחינוך	פרופ' חן מיכאל
מדע המדינה	פרופ' טודגובניק אפרים
פסיכולוגיה	פרופ' טיכמן יונה
מדע המדינה	ד"ר טמקין בנימין
פסיכולוגיה	פרופ' יעקב טרופה
כלכלה	ד"ר טרכטנברג מנואל
סוצ' ואנת', ביה"ס לחינוך	פרופ' יוגב אברהם
לימודי עבודה	ד"ר יעקובסון דן
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' יער אפרים
לימודי עבודה, סוצ' ואנת'	ד"ר כהן ינון
פסיכולוגיה	פרופ' לובב רוברט
כלכלה	ד"ר לובין חיים
כלכלה	ד"ר לוי-ליטבק ענת
מדע המדינה	ד"ר לויטח אריאל
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר לויין-אפשטיין נח
פסיכולוגיה	ד"ר לויין יוסף
פסיכולוגיה	פרופ' לזמנדץ יעקב
פסיכולוגיה	ד"ר ליבל תלמה
כלכלה	פרופ' ליידרמן ליאו
פסיכולוגיה	פרופ' מאיר אלחנן
מדע המדינה	ד"ר מבורך ברוך
פסיכולוגיה	פרופ' מדיני גיען
לימודי עבודה	פרופ' מרגלית אלקנה
פסיכולוגיה	ד"ר מינץ מתתיהו
פסיכולוגיה	פרופ' מיסלובודסקי מיכאל
פסיכולוגיה, חינוך	פרופ' מילגרם נח
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' מרקס עמנואל
פסיכולוגיה	פרופ' מררי אריאל
מדע המדינה	ד"ר משעל שאול
פסיכולוגיה, ביה"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' נדלר אריה
מדע המדינה	פרופ' נחמייאס דוד
מדיניות ציבורית, מ. המדינה וביה"ס לע"ס	ד"ר סגל זאב
סוציו ואנת', מדיניות ציבורית	פרופ' סמיונוב משה
מדע המדינה	פרופ' עברון יאיר
פסיכולוגיה	ד"ר עומר חיים
לימודי עבודה	ד"ר פופר מיכה
כלכלה	פרופ' פינס דוד
כלכלה	פרופ' פישלזון גדעון
כלכלה	ד"ר פישמן ארתור
מדע המדינה	ד"ר פלד יואב
פסיכולוגיה	פרופ' פלדון יורם
כלכלה	פרופ' פלנדרס ג'ון
פסיכולוגיה	פרופ' פרידלנד נחמיה
פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית	ד"ר פרידמן אריאלה
פסיכולוגיה	פרופ' פרנק חנן

סוציו וואנטי, ביה"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' פרס יוחנן
כלכלה	פרופ' פרשטמן חיים
פסיכולוגיה, ניהול	ד"ר צאל יהושע
כלכלה	פרופ' צדקה אפרים
כלכלה	פרופ' צוקרמן אלכס
לימודי עבודה	ד"ר צינר אהרון
פסיכולוגיה	ד"ר צלניקר תמר
לימודי עבודה וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר קונדה גדעון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר קורזובה אברהם
פסיכולוגיה	ד"ר קינן גיורא
מדע-המדינה	ד"ר קליין יצחק
פסיכולוגיה	ד"ר קלר יחיאל
מדע המדינה	פרופ' קליימן אהרון
פסיכולוגיה	פרופ' קרייטלר הנס
פסיכולוגיה	פרופ' קרייטלר שולמית
מדע המדינה	ד"ר קרן מיכאל
פסיכולוגיה, חינוך	ד"ר קרניול רחל
פסיכולוגיה	ד"ר רביב עמירם
סוציו וואנטי, ביה"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' רחב גיורא
כלכלה	פרופ' אריאל רובינשטיין
פסיכולוגיה	פרופ' רוזנבאום מיכאל
כלכלה, מדיניות ציבורית	פרופ' רוזן אסף
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אמנויות	ד"ר רפ אורי
כלכלה	ד"ר שגיא אלי
פסיכולוגיה	פרופ' שובל רון
כלכלה	ד"ר שוורץ אבא
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' שוקד משה
פסיכולוגיה, חינוך	פרופ' שטראוס סידני
כלכלה	ד"ר שי עז
מדע המדינה, מדיניות ציבורית	ד"ר שידלו גיל
מדע המדינה	ד"ר שיין יוסי
פסיכולוגיה	ד"ר שילה שושנה
לימודי עבודה	פרופ' שירום אריה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, משפטים	פרופ' שלף ליאון
פסיכולוגיה	ד"ר שמוטקין דב
כלכלה, סטטיסטיקה	פרופ' שמידלר דוד
מדע המדינה	ד"ר שמיר מיכל
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר שנתב יהודה
סוציו וואנטי, מדע המדינה	פרופ' שפירא יונתן
סוציו וואנטי, ביה"ס לחינוך	פרופ' שפירא רינה
סוציו וואנטי, ביה"ס לעבודה סוציאלית	פרופ' שפירא שמעון
מדע המדינה	פרופ' תובל סעדיה

מורי הפסולטה אשר פרשו לגימלאות:

פרופ' מושקט מריון
פרופ' סמילנסקי שרה

בדימוס
בדימוס

ב. מודריכים ואסיסטנטים

כלכלה	מר	בפמן גיל
כלכלה	מר	גזית יואב
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	מר	גרינברג לב
כלכלה	מר	גרינברג מרון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	חר-אבן יעל
מדע המדינה	מר	ונטורה רפאל
כלכלה ומדיניות ציבורית	ר"ח	זיגלמן אבי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	טרכטנברג גרסיאלה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	מר	יעקובסון יהודה
כלכלה	מר	כחן אייל
כלכלה	גבי	כץ אפרת
מדע המדינה	מר	כץ יצחק
מדע המדינה	מר	לוי יעל
כלכלה	גבי	מארק נילי
מדע המדינה	מר	ניה חגן
כלכלה	מר	סולגניק אלי
כלכלה	מר	פוקס דניאל
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	פורמן מירטה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	פריטש מירי
כלכלה	מר	צולר רביב
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	קמפ אדריאנה
מדע המדינה	מר	רגב מארק
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר	רגב מרדכי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי	רייכמן רבקה
כלכלה	מר	שלום רמי
מדע המדינה	מר	שפירא בועז
מדע המדינה	מר	שרמן מרטין
כלכלה	גבי	תמיד תהילה

ג. מורים מן החוץ

פסיכולוגיה	מר	אבין ואגן
מדע המדינה ומדיניות ציבורית	ד"ר	אופק חנה
פסיכולוגיה	גבי	אורון שושנה
לימודי עבודה	עו"ד	אורי נחמן
שמות מקרקעין	עו"ד	אייזנשטיין אריה
פסיכולוגיה	גבי	אילון חנה
כלכלה ושמות מקרקעין	מר	אינגבר יאיר
פסיכולוגיה	גבי	איתן רחל
כלכלה	ד"ר	אלדור רפאל
שמות מקרקעין	מר	אלוני ירמיהו
לימודי עבודה	גבי	אלוני ריטה

סוציולוגיה	מר אלמוג עוז
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר אמיר דלילה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' אמיר מנחם
פסיכולוגיה	ד"ר אנקורי מיכה
פסיכולוגיה	ד"ר ארזי שפרה
מדע המדינה	מר אריאל אריה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר ארליך אבישי
מדיניות ציבורית	ד"ר בולס יוסף
שמאות מקרקעין	ד"ר ברוכוב אליהו
מדע המדינה	פרופ' ביאלר אורי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר בילו יורם
פסיכולוגיה	גב' ביסקר אריאלה
שמאות	מר ביתן אחיקס
פסיכולוגיה	גב' בן-אמוץ בת-עמי
לימודי עבודה	גב' בנארי שולמית
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גב' בן-דוד אורית
כלכלה	ד"ר בן-צבי שמואל
כלכלה	ד"ר בנימיני יעל
כלכלה	ד"ר בנטל בנימין
פסיכולוגיה	גב' בר-אל צפורה
פסיכולוגיה	ד"ר בר-יוסף חנה
פסיכולוגיה	גב' ברימן רוגית
פסיכולוגיה	גב' ברקוביץ חדוה
כלכלה	ד"ר גבאי יוסף
מדיניות ציבורית	מר גביש משה
שמאות מקרקעין	מר גולדשטיין בן-ציון
פסיכולוגיה	גב' גורן רנה
פסיכולוגיה	גב' גילוף בלה
למודי עבודה	מר גילת משה
פסיכולוגיה	ד"ר גליקסון יוסף
כלכלה	ד"ר גדשטיין מרק
מדע המדינה	מר גרוניק אריה
פסיכולוגיה	ד"ר גרין דוד
סוציו ואנתרו' ולימודי עבודה	ד"ר גרינברג יצחק
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	מר דה-פריס דוד
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר דרווי ישראל
שמאות מקרקעין	מר המאירי אהוד
מדע המדינה	פרופ' תררי אהוד
פסיכולוגיה	מר וולפינגר אמנון
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר וייס מאירה
לימודי עבודה	מר וייץ אלי
פסיכולוגיה	מר וינברג חיים
פסיכולוגיה	גב' ון-פרק הנריאט
כלכלה ושמאות מקרקעין	מר זימון יאיר
פסיכולוגיה	גב' חזקיהו-שריר יעל
פסיכולוגיה	גב' חלפון ימימה
לימודי עבודה	מר טלמור אלכס

כלכלה	ד"ר טרוף צבי
כלכלה	ד"ר יניב גדעון
כלכלה	מר יריב דניאל
לימודי עבודה	ד"ר כרמי עוזר
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר כרמלי יורם
פסיכולוגיה	גבי לביא נילי
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	גבי לוצאטו דיאנח
מדיניות ציבורית	ד"ר לניר צבי
כלכלה	ד"ר לקר (דרויש) תקוה
שמות מקרקעין	עו"ד מאיר נתן
פסיכולוגיה	ד"ר מונטג יצחק
פסיכולוגיה	ד"ר מילבאואר ורדה
פסיכולוגיה	גבי מילר-פלורסהיים דבורה
לימודי עבודה	מר מיתקי יורם
שמות מקרקעין	מר מלוכנא מנחם
לימודי עבודה, פסיכולוגיה	ד"ר מלמד שמואל
שמות מקרקעין	מר מגדל שלום
סוצי ואנטי ומדיניות ציבורית	ד"ר מנחם גילה
פסיכולוגיה	ד"ר מרגלית חיים
פסיכולוגיה	גבי סובל יהודית
שמות מקרקעין	עו"ד סופר דוד
לימודי עבודה	ד"ר סינה-דה סביליה הלנה
לימודי עבודה	ד"ר ספקטור עמוס
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ד"ר נאמן רינה
כלכלה	גבי עוזר אמירה
פסיכולוגיה	גבי עקיבה אריאלה
פסיכולוגיה	גבי ערד טובת
מדיניות ציבורית	מר ערמוני עדי
לימודי עבודה	ד"ר ערן מרדכי
מדע המדינה	מר פדהצור ראובן
שמות מקרקעין	מר פוראי יוסף
לימודי עבודה	מר פיטליק חולין
פסיכולוגיה	גבי פלדמן שושנה
שמות מקרקעין	מר פן שמואל
לימודי עבודה	מר פסל אבנר
פסיכולוגיה	גבי פרדס אלינער
פסיכולוגיה	גבי פריש מרלין
כלכלה	ד"ר צידון דניאל
פסיכולוגיה	גבי קולקר שרה
לימודי עבודה	ד"ר קמינקא שלומית
פסיכולוגיה	גבי קפלן מרים
לימודי עבודה	ד"ר קציר יעל
לימודי עבודה, פסיכולוגיה	ד"ר קראו אדגר
פסיכולוגיה	גבי קרן אילה
לימודי עבודה	ד"ר רביד ג'ד
פסיכולוגיה	גבי רבינביץ גליה
מדע המדינה	גבי רוזן לאה

פסיכולוגיה	ד"ר רולניק ארנון
שמאות מקרקעין	עוזי רוסטוביץ הנריק
לימודי עבודה	גבי ריון-אבלס לירית
פסיכולוגיה	גבי שדה עדנה
כלכלה	ד"ר שיפרון גד
פסיכולוגיה	גבי שושני סוזי
פסיכולוגיה	גבי שחם אסתר
כלכלה	מר שחר רוך
שמאות מקרקעין	מר שטיינמן יוסף
פסיכולוגיה	ד"ר שטרנר קרלו
פסיכולוגיה	ד"ר שלוסברג אריה
שמאות מקרקעין	מר שליטנר ראובן
פסיכולוגיה	גבי שפיגל יסמין
פסיכולוגיה	מר שרוף אבי
פסיכולוגיה	גבי תיכון שירה
לימודי עבודה	ד"ר תמיר בועז

מידע כללי

ידיעון זה נועד לספק לתלמיד את כל המידע הנחוץ לו בנושאי קבלה, תוכניות לימודים, תקנות ונהלים. נוסף על החומר הכלול בידיעון, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על-גבי לוחות המודעות (לוחות המודעות נמצאים בקומות א, ב, ג, בבנין נפתלי).

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון ולעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מודיעין

לנוחיות תלמידי הפקולטה ואורחיה מופעלת בבנין נפתלי בחדר 311 נקודת מודיעין בימים א, ב, ד, ה' בשעות 13-17. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-5459369.

נוסף על המידע בעניינים שוטפים ומידע על ארועים מיוחדים המתקיימים בבנין נפתלי ניתן לקבל כמודיעין את השרותים הבאים:

- פלט מחשב המפרט את הקורסים אליהם רשום התלמיד.

- תצלום רשומת לימודים עם פירוט ציונים.

- טפסים שונים (בקשה לחידוש לימודים, בקשה לרשומת לימודים וכו').

שעות קבלה

לוח מודעות	שעות הקבלה	מסי טל	החדר	
	בתאום עם המזכירה	5459733	305	דיקן הפקולטה
	בתאום עם המזכירה	5459735	305	ראש מנהל הפקולטה
	יום ב' בשעות 9.00-10.00	5459730	307	ע/ראש מנהל לענייני תלמידים
	ימים ב' - ה' בשעות 11.00-12.00	5459727	311	מרכזת מזכירות תלמידים
		5459727	310	מזכירת ועדת הוראה
				מזכירות הפקולטה:
קומה ג'	ימים א-ה' 10.00-12.00	5459369	311	חטיבת
	ימים א-ה' 10.00-12.00	5459727	311	אשורי לימודים
קומה א'	ימים א-ה' 10.00-12.00	5459539	717	החוג לכלכלה

קומה ב'	ימים א-ה' 11.00-13.00	5459734	615	החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
קומה ב'	ימים א,ג, ה' 10.00-12.00 ימים ב,ד' 13.00-14.00	5459743	513	החוג למדע המדינה
קומה ד'	ימים א-ה' 10.00-12.00	5459737	414	החוג ללימודי עבודה
קומה א' שרת	ימים א-ה' 11.00-13.00	5459693	שרת 101	החוג לפסיכולוגיה
קומה ה'	ימים א-ה' 10.00-12.00	5459705	516	התכנית במדיניות ציבורית
קומה ה'	ימים א-ה' 9.00-11.00	5459298	520	לימודי תעודה בשמאות מקרקעין

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יעצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

אישורים*

אישורים המועדים לגורמי חוץ נתנים לתלמידים עיי שני גופים באוניברסיטה.

1. מדור תלמידים (שבמרכז למרשם):
תלמיד המעוניין לקבל אישור על היותו תלמיד באוניברסיטת ת"א, על שנת לימודיו, על תשלום שכ"ל, על היותו זכאי להמשך לימודים וכו', יפנה למדור תלמידים. אם האישור המבוקש כולל ציון שנת הלימודים בה נמצא התלמיד או זכאות להמשך לימודים יצטייד התלמיד מראש באישור מתאים מחוג/חוגי לימודיו.
2. מזכירות הפקולטה:
תלמיד המעוניין באחד האישורים המפורטים להלן יפנה למדור אישורים במזכירות הפקולטה (חדר 311).
את הבקשה לאישור מומלץ להגיש לפחות חודש לפני המועד המבוקש לקבלתו.

סוגי האישורים:

2.1 אישור מצב לימודים:

אישור זה מפרט את יתרת חובות התלמיד לתואר ומוצא רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם. אישור מצב לימודים, בו מצוין כי התלמיד סיים חובותיו בחוג מכלי שסיים את כלל חובותיו לתואר, תקף למשך שלוש שנים מיום הוצאתו.

* האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע על-ידי האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

2.2 רשומת לימודים:

- אישור זה נועד לזקף את מצבו הלימודי של התלמיד, כולל מעמדו האקדמי, השגיו בלימודים והקורסים אליהם נרשם. האישור יכלול את כל הקורסים, שלמד התלמיד מיום התחלת לימודיו בחוג בכל מסגרות הלימוד (לרבות קורסים עודפים). ברשומת הלימודים יירשם הציון האחרון שחושג בכל רישום לקורס. לא ינתן אישור על קורס אחד או על חלק מן הקורסים שלמד התלמיד.
- עובדת המסקת לימודים מסיבות אקדמיות או חרקה לצמיתות בגין עברת משמעת תצוין ברשומת לימודים.
- 2.3 אישור על סיום לימודים בחוג אחד מוצא רק לתלמיד דו-חוגי ותקף למשך שלוש שנים מיום הוצאתו.
- 2.4 אישור זכאות לתואר - ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון".
- 2.5 עובדת קבלת תעודת הערכה מטעם הרקטור או מטעם הדיקן תצוין בכל סוגי האישורים דלעיל.
- 2.6 רשומת לימודים ממוחשבת
- תלמיד המעוניין בכך יוכל לקבל במזכירות הפקולטה רשומת לימודים (רשימת קורסים וציונים) תמורת תשלום (שובר תשלום ניתן לרכוש במונח בנין נפתלי).
 כן ניתן לקבל רשומת לימודים ממוחשבת בתהוות המידע המוצבות בבנייני האוניברסיטה. רשומת הלימודים הממוחשבת מיועדת לתלמיד בלבד ואינה משמשת אישור רשמי.

ועדה לתאום שרות מילואים (ולתי"ם)

1. חייל מילואים הלומד באוניברסיטה חייב לדווח על כך ליחידתו עז חודש לאחר תחילת שנת הלימודים. עליו לפרט: פקולטה, חוג, שנת לימוד, תואר, כתובת מעודכנת למשלוח צוים. כמו כן עליו לצרף אישור רשמי מטעם האוניברסיטה (בפרוט שנת לימוד). רישום זה נועד לסייע בתכנון קריאתו לשמ"פ.
2. כל תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך "שנה אקדמית" זכאי לבקש דחייה או קיצור שירות ע"י הגשת בקשת ולתי"מ.
- פקודה מס' 31.0825 מגדירה "שנה אקדמית" כתקופה שבין אוקטובר של שנה מסויימת, ליולי של השנה העוקבת.
3. צעת הזיונים בבקשות מתחשבות ולתי"מ בצעיות אקדמיות בלבד נכונות: תוכנית לימודיו של התלמיד, תקופת בחינות והגשת עבודות.
4. הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים במהלך שנת לימודים חלות רק על הלומדים לתואר ראשון, אך קיימת התחשבות לגבי תלמידי תארים מתקדמים. כמו כן, סטודנט המשרת מעל ל-4 ימים רצופים - לא חייב בשרות נוסף באותו סמסטר.

5. הגשת ולתיים

- א. טפסי בקשה נמצאים במוכירות הפקולטה (חדר 311) ובדיקאנט הסטודנטים, בניין רוזנברג, חדר 106, ימים א-ה, 9.00-13.00, וביום ג' גם 15.00-17.00. טלפון: 5450832, 6426514.
- ב. יש להחזיר את הטופס המלא והחתום לדיקאנט הסטודנטים (ראה לעיל) לפחות 30 יום לפני מועד היציאה לשירות.
- ג. הגשת ערעור על ולתיים - מסיבות אקדמיות נוספות בלבד - על גבי טופס הנמצא בדיקאנט הסטודנטים.

לימודי תואר ראשון

חוגי הפקולטה

החוגים בהם ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- כלכלה
- מדע המדינה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פסיכולוגיה

מועדי רישום לאוניברסיטה

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודים בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוג לפסיכולוגיה ניתן להתקבל רק לסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מועדי הרישום מתפרסמים בעתונות.

הנחיות לתלמידי אוניברסיטאות אחרות המעוניינים להרשם לקורסים בפקולטה

תלמיד אוניברסיטה אחרת המשונין ללמוד קורסים בפקולטה למדהייח ירשם כתלמיד במעמד מיוחד ע"י הגשת טופס מועמדות בענף רישום וקבלה. התקבלות תלמיד במעמד זה תקפה לשנת לימודים אחת בלבד למעט התקבלות לעונת לימודי קיץ, התקפה לסמסטר אחד בלבד. לטופס הרישום יצרף המועמד מכתב הפניה מן המוסד בו הוא לומד ואישור ציונים רשמי. במכתב ההפניה יפורטו שמות הקורסים אותם מופנה התלמיד ללמוד. תלמיד במעמד מיוחד חייב להרשם לקורסים במסגרת הרישום הרגיל בפקולטה (ראה פרק "תקנון" סעיף "רישום לקורסים"). בעת הרישום עליו להציג הוצעת התקבלות מטעם ענף רישום וקבלה.

עונת לימודי קיץ

חוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה) מקיימים מדי שנה עונת לימודי קיץ הוזה מבחינת הקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחדש מאי. הלימודים בעונת הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במחלף שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השנתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב שכר הלימוד המצטבר.

מועד הרישום לעונת לימודי קיץ לתלמידים חדשים מתפרסם כגינתונת, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להנחיות הדגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

לא ניתן להכנס לקורסים בסמסטר קיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי ענף רישום וקבלה ומשרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות בניסה, החלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי ובחוברת "מידע למועמדים".

תנאי קבלה

1. על המועמד לעמוד בכל תנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים (תעודת בגרות, בחינה פסיכומטרית, עברית, אנגלית - ראה פרוט בחוברת מידע למועמדים לתואר ראשון).
במקרים חריגים רשאי מועמד חסר תעודת בגרות להגיש בקשה להתקבל ללימודים כ"מועמד לתלמיד". במעמד זה יוכל להתקבל רק מועמד בגיל מתקדם יחסית (ראה פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי).
2. החלטות ועדת הקבלה על קבלת מועמדים תסתמכנה על אחד או יותר מהקריטריונים הבאים:
  - ציון בחינת הכניסה הפסיכומטרית.
  - ציוני בחינות הבגרות.
  - ציוני המכונה הקדם אקדמי.
  - השגים אקדמיים בלימודים קודמים (לפחות שנת לימודים אחת בהיקף שאינו נופל מ-30 ש"ס) באוניברסיטת תל-אביב או במוסד אקדמי מוכר אחר. לחוג לפסיכולוגיה לא ניתן להתקבל על סמך השגים אקדמיים קודמים.
 מועמדים שלמדו בעבר באוניברסיטת תל-אביב או במוסד אקדמי מוכר אחר, הייבים לאזכר את עובדת לימודיהם הקודמים בטופס הרשמתם. קבלתם של מועמדים אלה תדון על-פי הישגיהם בלימודיהם האקדמיים הקודמים, בנוסף לקריטריונים הרגילים. מי שלימדיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, אינו רשאי להרשם שנית כמועמד לאותו חוג.
3. התחלת הלימודים מותנית ברמת "בינוני" לפחות באנגלית ולמעט עולים חדשים, ראה במבוא הכלל-אוניברסיטאי).
מומלץ למועמדים שלא הגיעו לרמה זו להרשם ללימודי אנגלית (ביחידה ללימודי שפות זרות) גם אם טרם קבלו הודעת קבלה (ראה בחוברת "מידע למועמדים").
4. מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות להתקבלות נשמרת לו אף לא לסמסטר אחד.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות התקבלות לשנה בתנאי שהמועמד הודיע על כך וקיבל אישור.

משך הלימודים בפקולטה

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם. השעורים מתקיימים במשך כל היום. רמת הלימודים הנדרשת מן התלמיד מבוססת על ההנחה שהוא מקדיש את כל זמנו ללימודים.

החלפה/הוספה של חוג לימודים

תלמיד המעונין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות לענף רישום וקבלה במצעדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על השגחה בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים.

מכסת השעות המינימלית לצורך התקבלות לחוגי מדעי החברה ולתכניות המשותפות עם הפקולטה לניהול על סמך השגים בלימודים קודמים היא לפחות 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות ילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון חיובי. לצורך שקלול הציון ילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד מכל קורסים בהם הציון הוא שלילי.

לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך השגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים.

בחוג לפסיכולוגיה אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

הכשרה להוראת מדעי החברה בבתי-ספר תיכוניים

חיקף הלימודים וסדרם

משך הלימודים לקראת תעודת הוראה הוא עד שנתיים. הלימודים כוללים שיעורי מבוא, לימודים מקצועיים ושיעורי בחירה בחיקף של 28-32 ש"ס (על פי דרישות המסלולים השונים) וכן הכשרה מעשית. בחלק מן המסלולים נדרשים גם לימודי השלמה. לימודים אלה כוללים השתתפות בשיעורים וכתובת עבודות ובחינות בהתאם לדרישות החוג המתאים. ההכשרה המעשית ולימודי ההשלמה אינם כוללים במכסת השעות הנדרשת לקראת תעודת הוראה.

על מנת לסיים את הלימודים בשנתיים יש לסיים בשנה הראשונה את הלימודים המקצועיים במסגרת המסלול (למעט סדנת ההכשרה המעשית שניתנת בשנה ב') רצוי מאד לקחת בשנה הראשונה גם את שיעורי המבוא ואף חלק משיעורי הבחירה. בשנה השנייה על התלמיד לקחת את סדנת העבודה המעשית (סטאז') ולפנות עצמו להכשרה המעשית בבית הספר.

בוגרי החוג למדעי החינוך באוניברסיטת תל-אביב יקבלו זיכוי על חלק מתדרישונת המפורט באשכולות המסלולים השונים. בוגרי החוג לחינוך באוניברסיטאות אחרות ובוגרי הטיבה בחינוך יקבלו זיכוי על חלק מהדרישות (על פי נוהל בקשה להכרה בלימודים אקדמיים קודמים). ככל מקרה חיקף לימודיהם לא יהיה קטן מ-16 ש"ס. תלמידים המכשירים עצמם להוראה בשני מסלולים חייבים בלימודי מבוא בחיקף של 13-17 ש"ס ובלימודים המקצועיים בשני המסלולים.

ההכשרה המעשית

במסגרת ההכשרה המעשית על התלמיד לצפות בשיעורים, להתנסות בפועל בהוראה ולהשתתף בפעילויות בית ספריות נוספות בהנחיית המורה המאמן.

שעות צפייה: 50-80 שעות. שעות הוראה בפועל הן 10-20 שעות (רצוי במקבצים של 2-3 שעות, בהתאם לדרישות המסלולים השונים). מרכז ההכשרה המעשית רשאי לקצר מסלול הכשרה זה לתלמידים שהם מורים בפועל בבתי ספר על יסודיים.

בחלק מן המסלולים יופעל מודל נוסף להכשרה מעשית (בתאום עם מרכז ההכשרה המעשית). במסגרת המודל החלופי תחל ההכשרה המעשית עם תחילת שנת הלימודים באוניברסיטה ותסתיים ב-20 ביולי ועם סיום שנת הלימודים בחט"ב ובחטיבה העליונה). במסגרת זו יבצע התלמיד פעילויות שונות בהנחיית המורה המאמן (צפייה בשיעורים, הכנת מערכי שיעור, הכנת דפי עבודה, מבחנים ובדיקות, וכו') אשר יובילו אותו בהדרגה לקבלה אחריות מלאה על ההוראה. במקביל יתנסה התלמיד בפעילויות בית ספריות שונות, כמו: אסיפות הורים, ישיבות מורים, טיולים וכו'. במסלול זה, המקנה התנסות מעשית מקיפה ומבוססת יותר, מתייבת ההכשרה המעשית שהייתה בבית הספר יומיים עד שלושה ימים בשבוע (בשעות הבוקר). פרטים נוספים על ההכשרה המעשית וכל התלמיד לקבל ממרכז המסלול בזמן היעוץ לשנה ב'.

שיעורי בחירה

היקף שיעורי הבחירה שעל התלמיד ללמוד שונה ממסלול למסלול. התלמיד ילמד שיעורי בחירה כך שישלים את מכסת השעות הנדרשת במסלול התכשרה המסוים (מעבר ללימודי מבוא ולימודים המקצועיים).

שיעורי הבחירה יילקחו מן המקבצים השונים המופיעים ברשימת שיעורי הבחירה לכל המסלולים. אפשר גם לקחת קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה לתואר שני, אך הדבר מותנה באישור המרצה.

לחלק משיעורי הבחירה הן לתעודת הוראה והן לתואר שני, ישנן דרישות קדם המפורטות בתכנית הלימודים. בחירתם של שיעורים אלה תהיה בכפופות לדרישות הקדם.

במקרים מיוחדים ושאי ראש המסלול לאשר שיעורי בחירה גם מחוגים דיסציפלינריים אחרים.

אשכול מסלולי מדעי החברה

מרכז: ד"ר מרדכי אריאלי

שיעורי מבוא לכל המסלולים (13 ש"ס):

ש"ס	2	ד"ר ש. בק	מבוא לפילוסופיה של החינוך
ש"ס	2	פרופ' י. קשתי	מבוא לסוציולוגיה של החינוך (*)
ש"ס	2	פרופ' א. לוי	פסיכולוגיה של החינוך ויישומים להוראה
ש"ס	2	פרופ' א. זיו	פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות
ש"ס	2	פרופ' ד. נבו	מידה והערכה
			דרכים בחינוך והוראה בישראל:
			סדנה (**)
ש"ס	3	5 קבוצות מקבילות: ד"ר ד. תירוש, ש. שופטי, ר. חגבי, נ. וקס, ע. ניב	

המסלול להוראת מדעי החברה (32 ש"ס)

מרכז: ד"ר מרדכי אריאלי

לימודים מקצועיים (10 ש"ס):

ש"ס	4	ד"ר מ. אריאלי	סמינר מתודי + אימון דידקטי
ש"ס	2	י. יעקבסון	הוראת הסוציולוגיה
ש"ס	2	נ. מארק	סמינר מתודי - הוראת הכלכלה
ש"ס	2	ש. שופטי	אימון דידקטי בכלכלה
ש"ס	2	פרופ' י. קשתי	סדנת הכשרה מעשית (שנה ב')

שיעורי בחירה: 9 ש"ס

לימודי השלמה

בוגרים בסוציולוגיה חייבים בשיעורי השלמה בכלכלה ובמדע המדינה. בוגרים בכלכלה חייבים בשיעורי השלמה בסוציולוגיה ובמדע המדינה. בוגרים במדע המדינה חייבים בשיעורי השלמה בסוציולוגיה (בהיקף של חטיבה) ובכלכלה.

שיעורי השלמה בסוציולוגיה: מבוא לסוציולוגיה ושני שיעורים מתקדמים בסוציולוגיה. שיעורי השלמה בכלכלה כוללים את הקורס "כלכלה ללא כלכלנים", הניתן במסגרת הפקולטה למדעי החברה, וקורסים נוספים הניתנים במסגרת ביח"ס לחינוך.

(*) בוגרי מדעי החברה ימירו שיעור זה, בשיעור: תיאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך (מספר: 0736.4179).

(**) במסגרת הקורס יתקיימו סיורים לימודיים בין השעות 08.00-13.00. בוגרי החוג לחינוך באוניברסיטת תל-אביב חייבים בלימודים המקצועיים.

תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי השגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי השגים דאזיים להערכה, ותעודות הצטיינות מטעם דיקן הפקולטה.

התעודות מוענקות על השגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת. אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.

1. שמות התלמידים שקבלו תעודות הצטיינות ומלגה מטעם רקטור האוניברסיטה, על

הצטיינות בלימודיהם בשנת תשמ"ט:

1. זואקנין סימח מהחוג למדע המדינה
2. כהן טליה מהחוג לפסיכולוגיה
3. לרמן מיכל מהחוג לכלכלה
4. ממלוק גלעד מהחוג לכלכלה
5. פרנקל אייל מהחוג למדע המדינה
6. שולמן יונית מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

2. שמות התלמידים שקבלו תעודות הצטיינות מטעם דיקן הפקולטה ומלגות הנצחה ע"ש חברי סגל האוניברסיטה ותלמידיה על הצטיינות בלימודיהם בשנת הלימודים תשמ"ט:

1. אבנון אלון מהחוג לכלכלה - ע"ש ישעיהו מקוביציץ ז"ל
2. אלמלך יובל מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - ע"ש אלכסנדר גוד אריה ז"ל
3. אלקובי מיכאל מהחוג לכלכלה - ע"ש יעקב (קלמן) אשבל ז"ל
4. בירנבוים תמר מהחוג לפסיכולוגיה - ע"ש בועז רביד ז"ל
5. בליימן (הרלי) מיכל מהחוג לכלכלה - ע"ש שלמה שגיב ז"ל
6. גיקובס מיה מהחוג לפסיכולוגיה - ע"ש יצחק מלצר ז"ל
7. גבאי אשר מהחוג למדע המדינה - ע"ש זאב ששון ז"ל
8. האוזר אירית מהחוג לכלכלה - ע"ש מאיר-אריה קסלר ז"ל
9. ירון רננית מהחוג לכלכלה - ע"ש אחוד ליפשיץ ז"ל
10. כהן אייל מהחוג לכלכלה - ע"ש יאיר-יששכר פירסט ז"ל
11. כהן יאיר מהחוג לכלכלה - ע"ש נתנם דן ז"ל
12. כהן שרית מהחוג לפסיכולוגיה - ע"ש זיו שורר ז"ל
13. כץ ליאור מהחוג למדע המדינה - ע"ש דרור שמר ז"ל
14. מאור רינת מהחוג לכלכלה - ע"ש יוסף (ספי) מרמלשטיין ז"ל
15. מולר דודי מהחוג לכלכלה - ע"ש שלום רוזנפלד ז"ל
16. מטלון דפנה מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - ע"ש שמואל אבנון ז"ל
17. נץ מיכאל מהחוג לכלכלה - ע"ש רוברט רייך ז"ל
18. פלטק ניר מהחוג לכלכלה - ע"ש אבי חרצוג ז"ל
19. פריג עטרה מהחוג למדע המדינה - ע"ש יהודה מלול ז"ל
20. פרל רננית מהחוג למדע המדינה - ע"ש אליעזר סבאן ז"ל
21. קדם אורית מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - ע"ש שלום ברשטיין ז"ל
22. קורוש גליל מהחוג לכלכלה - ע"ש מיכאל קרונופלד ז"ל
23. ראובני שמואל מהחוג למדע המדינה - ע"ש בארי מרט ז"ל
24. רון ברוך מהחוג למדע המדינה - ע"ש אפרים פרח ז"ל
25. שיאון לימוד מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - ע"ש רון לובצקי ז"ל
26. שלאייך שרון מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - ע"ש עמיחי בוכוול ז"ל

3. שמות התלמידים שקבלו תעודות הצטיינות, מטעם דיקן הפקולטה למדה"ח, על הצטיינותם בלימודיהם בשנת הלימודים תשמ"ט:

חחוג לכלכלה

1. איסקוף ליאור	12. וקנין יצחק	23. פלד אסנת
2. אנגל טל	13. חביב מאיר	24. פריד אילן
3. בן-ארצי שלמה	14. כהנוף יוסף	25. פרנקוביץ יצחק
4. בן-עוזר טעם	15. מדינה ברק	26. פרנקל עמית
5. ברודר אברהם	16. מיטל-וינפלד רון	27. רוזנפלד סיגל
6. גורגי יעקב	17. נוטס גדי	28. רסולי גיל
7. גוטסמן אילן	18. סוליסץ גילח	29. שיבי חיים
8. גולדנברג ראובן	19. סדי אילן	30. שמעוני חגית
9. גולדשטיין רו	20. סלע ניר	31. שר נעם
10. גרוסקופף עפר	21. עמית ליאור	32. שר סיון
11. גרשט ערן	22. עודד רפאל	33. תשובה יחודת

חחוג למדע חמדינה

1. אלכסנדרוביץ אסתר	7. כהן סיגלית	13. עוזיאל אירית
2. בבז מרק	8. ליאור אפרים	14. פוגל רון מאיר
3. ביצור אבי	9. מזרחי שלמה	15. פרויס דיצה
4. הייטנד יעל	10. מלמד יודם	16. צור עודד
5. טינרי נורית	11. נבון גיא	17. רוזן יוסף
6. טננבוים אורן	12. סיניבר ענת	18. רוזנצוויג אביבה
		19. שרקין אילן

חחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

1. איונברג ענת	6. להב ענת	11. פרץ דליח
2. ברנטמן סיגל	7. לנדאו דנה	12. צמיר יהודית
3. דיין בעז	8. עמבר אילת	13. שביט מיכל
4. זילברשטיין טל	9. פלץ אלכסנדרו	14. שהם הגר
5. יצחק דבורי	10. פרנקל מיכל	15. שיין ענבל

חחוג לפסיכולוגיה

1. גוברין ענר	4. חבר נעה	7. שביט תמר
2. רזידוב נינה	5. ברמי נונה	
3. חירש דורית	6. לפיד מירב	

לימודי תעודה

הפסולטה מקיימת תכנית לימודי תעודה בשמאות וניהול מקרקעין.

רישום וקבלה

על המועמד לעבור הליכי רישום וקבלה במשרד הרישום. התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות בעיקר במקצועות: כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, גיאוגרפיה, הנדסה אזרחית, אדריכלות ואגרונומיה, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת 47 ש"ס וללא לימודי השלמה. הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב. בוגרי התכנית, ששיגו ממוצע של 75 במקצועות השמאיים, יתקבלו ללימודי ההתמחות בשמאות.

סטאז' ובחינות המועצה לשמאות מסרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות מקרקעין. בעלי התעודה יהיו פטורים מהבחינות המוקדמות ומהבחינה בחוקים ופקודות של מועצת שמאי מקרקעין. לקבלת ההסמכה הם חייבים בסטאז' ושתי בחינות סופיות.

שכר לימוד

גובה שכר הלימוד בתכנית שונה משכר הלימוד הנדרש בתכניות רגילות באוניברסיטה.

לימודי תואר שני

החוגים שבהם ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מדע המדינה
- לימודי עבודה
- מדיניות ציבורית
- פסיכולוגיה
- תוכניות לימודים משולבות
- סוציולוגיה של החינוך.
- ראה פרטים בתוכניות החוגים.

רישום וקבלה

- על המועמד לעבור הליכי רישום וקבלה במשרד הרישום.
- בכל חוג קיימת ועדת קבלה, בסמכותה לקבל את התלמידים הראויים מבין המועמדים.
- רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעונין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תוכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.
- במקרים מיוחדים רשאית ועדת הקבלה של החוג להמליץ בפני ועדת התוראה של הפקולטה לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

סדר הלימודים

- א. מכסת הלימודים המינימלית לתואר שני היא 14 שעות שנתיות. מכסה זו חלה גם על בעל תואר מ.א. הלומד לקראת מ.א. נוסף.
- ב. תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תיזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
- ג. משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את 22 חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת החוראה. האישור ינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהקף גדול יותר).
- ד. בקורסי תואר שני ינתן מועד בחינת אחד.

תקנות נוספות - ראה בפרקי החוגים ובמבוא הכלל-אוניברסיטאי.

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מנחה, בדריגת "מראה" לפחות, שהוא בעל מינוי מלא באוניברסיטת תל-אביב.
אין לבחור בנושא חסוי כנושא לעבודת גמר.
עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולחפנות הבקשה לועדת החוראה.

הגשת העבודה:

העבודה תדפס במכונת כתיבה על נייר "קורט" ותכרך בכריכת קרטון.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בחזרית שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לתיק האישי של התלמיד
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה:

בשער העבודה יצוינו הפרטים הבאים: אוניברסיטת תל-אביב, שם החוג, נושא העבודה, ציון העבודה שהוציבו הזכר כעבודת גמר לקראת התואר "מוסמך אוניברסיטה", שם התלמיד, מדריך העבודה (ראה דוגמה לחלק).

סדר פנימי:

בעמי ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. עליו לציין שזו עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהזרית מדריך העבודה.

דוגמת שער לעבודת הגמר - ראה בעמוד הבא.

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

- א. תואר מ.א. בהצטיינות יתן לבעלי ציון גמר בתחום 94-90 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.
- ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יתן לבעלי ציון גמר בתחום 100-95, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה

החוג ל.....

תנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי

(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בחדר:

(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

הפקולטה למדעי החברה מאשרת מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים בלבד (תואר שני ותואר שלישי). הטיפול במלגות שמאשרת הפקולטה נעשה בוועדת המלגות. מזכירת הוועדה הינה גבי רות רוסט (חדר 306 בנין נפתלי).

1. מלגות הצטיינות לתלמידי תואר שני

להלן שיקולים אפשריים לבחירת המועמדים:

- א. ממוצע גבוה בשנת לימודיהם הראשונה של תלמידים בעלי נושא לעבודת מ.א. שאושר ע"י מנחה העבודה.
- ב. עבודה סמינריונית מצטיינת (לתואר שני) לתלמידי שנים בי ו-גי (שהוגשה במהלך שנה"ל תשי"ן).
- ג. רמת ציונים גבוהה ביותר בחוג בשנה"ל תשי"ן של תלמידי שנה בי ו-גי שעמדו בדרישות של שנת לימודים מלאה.
- ד. השגים גבוהים במיוחד של תלמידים חדשים אשר השגיהם בב.א. היו גבוהים במיוחד.

2. קיימות גם מלגות ספציפיות, לפרטים ניתן לפנות למזכירת הוועדה.

3. מלגות סיוע כלכלי לתלמידים נוקסים

בקשות לקבלת מילגה מסוג זה יש להפנות לדיקנט הסטודנטים.

הערה: תלמידים יכולים להגיש את מועמדותם למלגות הצטיינות באמצעות פניה ליועץ החוג לתואר שני או למזכירות החוג בראשית שנת הלימודים. חדיינים במלגות אלה מתקיימים בסוף סמסטר א'. מדי פעם נודע על מלגות ספציפיות חד פעמיות נוספות. הודעות על כך תפורסמה על לוח המודעות.

תקנון

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תוכניות לימודים ותקנון

תחולת התקנון

- א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.
- ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.
- ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.
- ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.
- ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תוכניות לימודים

- א. תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד בחוג/באופן הלימוד/בהטיבה.
- ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תוכנית הלימודים של השנה בה התליף את חוג הלימוד וזאת של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

משך הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים. התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם, ולקראת התואר השני - תוך חמש שנים מתחילתם. תלמיד שלא סיים את כל חובות תוכנית הלימודים במועד, לא יתיה זכאי להמשיך את לימודיו. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים נבחרים לפסיכולוגיה מתקיים רישום בסמסטר א' בלבד. על התלמיד להרשם לקורסים אותם הוא מעונין ללמוד.
 הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.
 הרישום מוזן למחשב. קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומחווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

- חוג** - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
  - חוג הטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי הטיבה.
  - חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמא: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').
 תלמיד שלימודיו בחוג הופסקו או שהפסיקם ביוזמתו ומתקבל לחוג אחר לאחר שביצע כבר רישום לקורסים בחוג הקודם חייב לפנות למזכירות תלמידים לשם שיבוץ הקורסים מחדש.

הנחיות לביצוע רישום לקורסים

בכל רישום לקורסים חובה לציין את קוד החוג והמסגרת אליהם מעונין התלמיד לשייך את הקורס.
 בטפסי הרישום של חוגי האם יודפסו הקודים המתאימים מראש. בביצוע רישום לקורסים מחוץ לחוג האם על התלמיד לציין את הקודים המתאימים עפ"י הטבלה שבחמשך.
 לצורך רישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטפסי הפניה, טפסים אלה ימצאו לחלוקה ליד המזכירות וליד חדרי הרישום בבנין נפתלי.

קודים לשימוש תלמידי הפקולטה

קוד מסגרת	קוד חוג	סוג חלימודים	האוכלוסייה
100	1084	חטיבה בפסיכולוגיה	תלמידי כל חוגי מדה"ח
100	1006	חטיבה בארגון	
100	1007	חטיבת לימודי נשים	
800	1008	חטיבת העשרה	
ימולא ע"י מזכירות החוג הרושם		שאר החטיבות	
100	1011	מבוא לסוציולוגיה או תולדות המחשבה חמדינית	תלמידי כלכלה
199	1031	מבואות כלליים	תלמידי מדע- המדינה
199	1041	מבואות כלליים וקורסי הרחבה	תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ימולא ע"י מזכירות החוג			תלמידי החוג לפסיכולוגיה

תשנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להרשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם נגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
3. חל איסור מוחלט להרשם לקורסים החופפים בשעות תלמוד שלחם באופן מלא או חלקי גם אם המורים הנוגעים בבר נתנו הסכמה לכך.
4. במקרה של ברור או המתנה לציון בקורס המהווה זרישת קדם, ירשם התלמיד ברישום המאוחר.
5. הרישום כשלעצמו אינו אשור לזכאות ללמוד את הקורס. רק תלמיד הממלא אחר כל הדרישות - האקדמיות והתקנוניות - ייחשב לתלמיד קורס.
6. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע רק בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להרשם לקורס לאחר מועד זה. רישום מאוחר או שינוי במערכת הנעשה ביוזמת התלמיד וכן מסירת הטופס להזנה לאחר תום מועד הרישום חייבים בתשלום.
7. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבחם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע הרביעי של הסמסטר.
8. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח תקנון הפקולטה/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות תקנון הפקולטה למדה"ח.
9. אימות הרישום
לאחר הרישום חובה על התלמיד לאמת את קליטת הרישום, ע"י בדיקת פלט המחשב מול טופס הרישום בחדר הרישום. במקרה של שיבוש בעבודת המחשב, שימוע הפקת פלט מיד בתום הרישום, יעשה זאת התלמיד באמצעות פלט מחשב אשר יופק בשלב מאוחר יותר ו/או באמצעות רשימות הנוכחות המתפרסמות על לוחות המודעות החוגיים. במקרה של טעות ברישום, על התלמיד לפנות למזכירות המתאימה לצורך עדכון הרישום וזאת לא יאוחר מתום השבוע השני של הסמסטר.
10. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל תקופת רישום.
11. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחוג את תחילת לימודיו.

בבואו לרישום - חובה על התלמיד להציג שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"א

1. לקראת כל סמסטר נקבע תור לרישום לקורסים*
תלמיד חדיש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום ומציינת את מספרו בתור לרישום**.
ביום הכנס יבדוק התלמיד באיזה יום ובאיזו שעה עליו לבוא להרשם בתאם למספר שבידו.
התור לתלמידים ממשיכים יתפרסם על גבי לוח המודעות החוגי**.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להרשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"א ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד החוג לכלכלה יבוא להרשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחרר (למעט סמנר).
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בידיון. בחלק מן הקורסים ניתן יהיה לבצע רישום לסמסטר א' ו-ב'. בחוג לפסיכולוגיה יתבצע הרישום רק בסמסטר א'. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיון זה.
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להרשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. הרישום יערך בבנין נפתלי (לחוג לפסיכולוגיה בבנין שרת). מספרי חדרי הרישום יפורטו בימי הרישום בכניסה לבנין.
5. התלמיד יקבל הדרכה במילוי טופס הרישום. הקורסים אליהם רשאי התלמיד להרשם יאושרו בחתימת מזכירח.
לאחר אישור טופס הרישום ימסור התלמיד את הטופס להזנה למחשב.
חובה להזין למחשב מיד לאחר אישור הטופס.

* בחוג לכלכלה יקבע התור עפ"י מחזוריות קבועה של קבוצות אותיות האי"ב.

** בחוג לכלכלה יפורסם התור בקלטר המונח על הדלפק בקומה ז'.

6. הרישום לקורסי אנגלית למתקדמים למדעי החברה מתקיים במסגרת הרישום הרגיל בפקולטה יחד עם הרישום לקורסים כלל-פקולטתיים.
 הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני מתקיים בימים 9.9-11.9.90, 17.9-18.9.90, 26.9-27.9.90, 1.10-2.10.90 ביחידה לשפות זרות בבנין שרת קומה ב'.
 רישום מאוחר שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בימים 21.10-30.10.90 בשעות 9-13 ביחידה לשפות זרות בבנין שרת קומה ב'.

לאחר אימות הרישום יש לחשאיך את הטופס בחדר ההזנה.

רישום מאוחר שינויים וביטולים

7. א. ביטול רישום לקורסים נתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שימצאו לחלוקה ליד מזכירות החוגים וליד מזכירות הפקולטה.
 ביטולים שיבוצעו במשך השבוע הראשון והשני של הסמסטר פטורים מתשלום. הסימון לביטול רישום הוא "0" ליד שם הקורס ומספרו בטופס הרישום. לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.
- ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע תמורת תשלום אך ורק בשבוע השני של הסמסטר, בימים 29.10.90-1.11.90 התור לרישום של החוגים סוציולוגיה ומדע המדינה מתפרסם על לוחות המודעות החוגיים. בחוג לכלכלה יפורסם התור בקלטר המונח על הדלפק בקומה ז'. תלמידים אשר לא ביצעו רישום במועד הרגיל בשל שרות מילואים יחיו פטורים מתשלום. עליהם להציג טופס 3010 ו/או 3021 או תדפיס מחשב המוצא ע"י השלישות הראשית.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים לשנת"ל תשנ"א

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

- א. כנס החוג והחטיבה לכלכלה יתקיים ביום א', 9.9.90 בשעה 9.00 באולם בר-שירה שליד בנין נפתלי.
 ב. כנס החוג והחטיבה למדע המדינה יתקיים ביום ב' 17.9.90, בשעה 9.00 באולם אפטר 1 בבנין נפתלי.
 ג. כנס החוג והחטיבה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יתקיים ביום ב' 24.9.90, בשעה 10.00 באולם אפטר 1 בבנין נפתלי.

השתתפות בכנס הינה חובה, בכנס תינתן האפשרות לחציג שאלות בכל הנוגע לסידורי הלימודים, הרישום והיעוץ.
 התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את דיעונו הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידים חדשים

9.9 - 11.9.90	בחוג לכלכלה
17.9 - 18.9.90	בחוג למדע המדינה
26.9 - 27.9.90	בחוג לפסיכולוגיה
1.10 - 2.10.90	בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הנ"ל יתקיימו ימי רישום מיוחדים בדלה"ן:

18.10.90	בחוג לכלכלה
17.10.90	בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
17.10.90	בחוג למדע המדינה
1.10.90	בחוג לפסיכולוגיה

התלמידים יקבלו הודעות אישיות ובתן יפרט כל חוג את המספר בתור לרישום, את סידורי הרישום ואת תאריכי הרישום המדויקים. תלמידים שיתקבלו באחור יקבלו דף מידע על הרישום. דף זה ימסר להם יחד עם הודעת ההתקבלות הזמנית בענף רישום וקבלה.

תלמידים ממשיבים ותלמידי תואר שני

קורסים כלל פמולטוניים

רישום מוקדם לקורסים הנ"ל לתלמידים ממשיכים בלבד יתקיים במזכירות הפקולטה (חדר 311) בימים 9.9.90-27.9.90 בשעות הקבלה ימים א'-ח' שעות 10.00-12.00. הרישום כפוף לחצת שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"א. רישום לקורסים הנ"ל יתקיים גם במועדי הרישום בחוגים.

א. החוג לכלכלה

הרישום לקורסים ייערך בימים 15.10-18.10.90 ו-23.10.90 התור לרישום מתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה ז'. תלמידי החוג לכלכלה יירשמו אך ורק בחתאם התור שנקבע בחוג לכלכלה.

ב. החוג למדע המדינה

1. הרישום לתלמידי שנים ב' ו-ג' ייערך ב-14.10-17.10.90.
- לכל התלמידים ישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. כנס לתלמידים מתחילים לתואר שני יערך ב-21.10.90 בשעה 10.00 בחדר 525. הרישום לקורסים לכל תלמידי התואר השני יתקיים ב- בשעה 10.30 בחדר 525.
- לכל התלמידים ישלחו הודעות אישיות.

* בחוג לכלכלה יפורסם התור בקלסר המונח על הדלפק בקומה ז'.

ג. החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

1. הרישום לתלמידי שנים ב', ג' ייערך ב-17.10.90-14.10. לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-24.10.90. לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.

ד. החוג לפסיכולוגיה

1. הרישום לתלמידי שנה ג' יערך ב-24.9.90.
2. הרישום לתלמידי שנה ב' יערך ב-25.9.90.
3. הרישום לתלמידי תואר שני יערך בתאריכים 17.9.90, 18.9.90, 23.9.90 ו-30.9.90 לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ה. החוג ללימודי עבודה

1. כנס לתלמידים מתחילים לתואר שני ייערך ביום ד' 3.10.90 בשעה 17.00.
2. הרישום לקורסים לתלמידים חדשים לתואר שני ייערך בימים 17.10.90-14.10 בשעות 12.00-9.00 בחדר 412.
3. רישום לתלמידים ממשיכים לתואר שני ייערך בימים 2.10.90-1.10. לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. מדיניות ציבורית

- רישום לתלמידים ממשיכים יערך בימים 16.10.90-15.10. רישום לתלמידים חדשים יערך ב-18.10.90. לכל התלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום על גבי לוח המודעות החוגי.

ז. החטיבות

תלמיד רשאי להרשם לקורסי חטיבות רק לאחר שקבלתו אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טפסי רישום לחטיבות הניתנות בסמסטר אי' תשנ"א ניתן לקבל בנקודת המודיעין בקומת ג', בנין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 2.9.90. טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

רישום

תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי החוג בהתאם לשנת הלימודים שלהם בחטיבה ובהתאם לשם המשפחה. תלמידי החטיבה במדע המדינה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 11.00-9.00. התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג למדע המדינה. תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 11.00-9.00. התור לרישום יפורסם על גבי לוח המודעות החוגי. תלמידי החטיבה בלימודי עבודה ירשמו בימים 17.10.90-14.10. התור לרישום יפורסם על גבי לוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה בלימודים אורבניים ירשמו ביום 17.10.90 בשעות 10.00-13.00.
 תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה: מתקבלים חדשים לחטיבה - ירשמו ב-14.10-17.10.90
 בחדר 315 בבנין נפתלי. תלמידים ממשיכים בחטיבה - ירשמו ב-14.10-15.10.90
 במזכירות החוג לפסיכולוגיה בנין שרת קומה א'.
 תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה ירשמו בימים 14.10-18.10.90 בשעות
 10.00-12.00 במזכירות הפקולטה חדר 311.

ח. לימודי העשרה בפקולטה

תלמידי הפקולטה המעוניינים להרשם לקורסים בחוג למדע המדינה לצורך לימודי
 העשרה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 11.00-13.00. התור לרשום יתפרסם על לוח המודעות
 של החוג למדע המדינה. בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יתקיים רישום לתלמידי
 הפקולטה לצורך לימודי העשרה ב-18.10.90 בשעות 11.00-13.00 התור לרישום יפורסם
 על לוח המודעות החוגי. בחוג ללימודי עבודה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 9.00-11.00 בחדר
 412.

ט. חטיבות מחוץ לפקולטה ולימודי העשרה

הרישום נערך ע"י מזכירות החוגים עתני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה
 ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדח"ח. את
 מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים
 המתאימים ועל גבי לוח המודעות "חטיבות" בפקולטה בקומה ג' ליד חדר 313.
 רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמת בידיעון זה.

סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדח"ח

בחוג לכלכלה ירשמו במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.
 בחוג למדע המדינה ב-18.10.90 ירשמו בשעות 13.00-14.30, התור לרשום יתפרסם על לוח
 המודעות של החוג.
 בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 13.00-14.30, התור לרישום
 יתפרסם על לוח המודעות של החוג.
 בקורסים הכלל פקולטתיים ירשמו ב-18.10.90 בשעות 12.00-14.00*.
 בחוג ללימודי עבודה ירשמו ב-18.10.90 בשעות 11.00-12.00, התור לרישום יתפרסם על לוח
 המודעות של החוג.

רישום תלמידי הפקולטה למדח"ח בפקולטות אחרות

לתשומת לב: (א) בחלק מן הפקולטות (כגון מדעי הרוח, אומנויות) מתקיים הרישום לקורסי
 שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להרשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר
 יותר.

(ב) קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.
 מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם על לוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 313.

* מספרים לתור לרישום זה יהולקו במזכירות הפקולטה (חדר 311) החל ב-
 1.10.90 בשעות 10.00-12.00.

לא יינתן לתלמידי פקולטות אחרות להרשם לקורסי החוג לפסיכולוגיה.

הכרה בלימודים אקדמיים (באוניברסיטת ת"א או במוסד אחר)

1. עתה

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא ממרכזות מזכירות תלמידים. סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ חוג; למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ החוג לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו'). על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פרוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים. את הטופס עם חתימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור מרכזות מזכירות הפקולטה. תלמיד המעונין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות

- א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד במוסד אקדמי מוכר חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר. תלמיד כנייל רשאי לבקש מהיועצים המתאימים שיפטרו אותו מהחובה ללמוד קורסים אותם למד במוסד אקדמי מוכר. בגל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתוכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור מיותר מאשר 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
- מרכזות מזכירות הפקולטה היא הסמכות לקביעת מכסת השעות להשלמה. לא ניתן לקבל פטור מקורסים המוגדרים כקורסי שנה מתקדמת.
- ב. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר (למעט בציון הגמר של החוג לפסיכולוגיה). קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה לצורך מתן פטור, ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, להוציא קורסים אשר היוו בסיס לפטור מקורסי חובה.
- ג. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תוכנית הלימודים של התלמיד.
- ד. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.
- ה. חלה התישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. במקרים חריגים רשאי יועץ לאשר פטור גם לאחר מועד זה, בתנאי שהציון בקורס הנו 70 לפחות.

קורסים חופפים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או דומה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה). תלמיד, שבתוכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות אופן לימודיו (ראה בפרק "אופני לימוד לקראת התואר הראשון" ובפרקי החוגים). את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזות מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

מילוי חובות הקורס

1. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה
  - א. חובת נוכחות חלה על כל השיעורים ובמיוחד על אלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.
  - ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. געדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להבחן.

במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240).
2. עבודות, תרגילים וכו'

תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).

תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כנדרש - ידווח לו ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240). ציון זה אינו ניתן לתיקון.

תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.
3. בחינה או עבודת סיום קורס

בחירה בין בחינה או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.

  - א. קורס שבסיומו מתקיימת בחינה*:

קבלת ציון חיובי בקורס שותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם כן צוין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה אינה גוררת דיווח ציון נכשל.
  - ב. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה.

המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד האחרון להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'.
4. עבודה סמינריונית

מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים), בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.

תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית עד המועד האחרון ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה גם תקנה 5 בסעיף "שיפור ציון" להלן).
5. הציונים "לא זכאי להבחן" (סימול 240) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250)

יירשמו ברשומת הלימודים ובאישורי לימודים.

* תלמיד הסובל ממגבלות תפקוד, המונעות ממנו כתיבת בחינה בתנאים רגילים, רשאי לפנות למורה בבקשה לאשר שינוי באופן הבחינה או הגשת עבודה.

בחינות*

1. השתתפות בבחינות
רק תלמיד אשר מילא את כל חובות הקורס רשאי לגשת לבחינה. לרשות התלמיד עומדים שני מועדי בחינה בכל רישום לקורס. בשום מקרה לא ניתן להבחן יותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
אי השתתפות בבחינה אננה גוררת דיווח ציון נכשל.
2. בקורסי תואר ראשון מוצעים שני מועדי בחינה, אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינה אחד.
בקורסים החוזאים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' באמצע הסמסטר העוקב.
מומלץ לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש למועד א' נלמעט מקרה של שרות במילואים) - זכאי למועד אחד בלבד.
החליט התלמיד להבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה.
אם חלו שינויים בדגשים, חובה על התלמיד להתעדכן בחומר.
אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).
3. מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על גבי לוחות המודעות המתייחסים למועדי הבחינות.
4. מועדי הבחינות למשרתיים במילואים - סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכללי-אוניברסיטאי, בפרק "מועד/חסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשרות מילואים".
הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשרות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצדוף צו התייצבות. אי לכך על התלמידים המבקשים להבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

  - 4.1 א. תלמיד, אשר שרת במילואים באחד ממועדי הבחינות העומדים לרשותו זכאי למועד מיוחד/נוסף.
את הבקשה למועד זה יפנה התלמיד למזכירות החוג הנותן את הקורס בצרוף אישור מתאים.
  - ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שרות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף. אישור להבחן במועד זה ניתן אך ורק על ידי ועדת תמורה.
  - 4.2 תלמיד, אשר עקב שרות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יניש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.
הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

* תקנון בחינות בחוג לפסיכולוגיה ראה בפרק החוג לפסיכולוגיה סעיף "תקנות החוג".

4.3 תלמיד, אשר עקב שרות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

- א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.
- ב. זכאי להבחן בבחינה חנייל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראח סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

5. מועד נוסף

במקרים מיוחדים, בהם נבצר מן התלמיד להשתתף בבחינה באחד המועדים הרגילים בשל "כח עליון", רשאי התלמיד להגיש לועדת ההוראה בקשה למועד נוסף. התלמיד רשאי לפנות בבקשה למועד נוסף רק לאחר שהתקיים מועד ב' בקורס המבוקש, ולא יאוחד משלושה שבועות מיום פרסום ציוני מועד ב'. על התלמיד לצרף לבקשתו אסמכתות מתאימות. חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

6. סדרי בחינות

6.1 בחינות המתקיימות בסוף סמסטר מרוכזות בתקופה של כשלושה שבועות. כתוצאה מכך חסמיכות ביניהן רבה ויתכנו בחינות יום אחרי יום ואף שתיים ביום.

על התלמיד לתכנן את לימודיו בהתאם לכך ולא לדחות את ההתכוננות לימים האחרונים שלפני הבחינה.

לוח בחינות לשנת תשנ"א (סמסטר א' ובי) מתפרסם בידיעון זה.

6.2 רשאי להבחן תלמיד אשר:

א. רשום כתלמיד באוניברסיטה בהתאם לנהליה ולומד בה.

ב. רשום לקורס.

ג. מלא את כל החובות האקדמיות של הקורס, ושמו מופיע ברשימת הזכאים שאושרה ע"י המורה, ואין מגיעה אקדמית אחרת להשתתפותו בבחינה.

ד. שילם שכר לימוד ויש ביזו כרטיס נבחן.

תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בחפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבנין המרכז למרשם).

6.3 חלק מן החוגים מפרסמים רשימות נבחנים על לוחות המודעות החוגיים לפני יום הבחינה. תלמיד שלא מצא את שמו ברשימה המתאימה יפנה למזכירות החוג לגרור. בקורסים בהם הזכאות להבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לטוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.

תלמיד כני"ל שניבחן ולא הסדיר את ענין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להבחן" (סימול 240) בקורס.

- 6.4 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
 (1) תעודה מזוהה נושאת תצלום. תלמיד שאינו בידו תעודה מזוהה לא יורשח להבחן (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על חסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.
- ב. כיום הבחינה מתפרסמת על לוחות המודעות בקומה ג' רשימות נבחנים ובחן חלוקה לחדרים.
 התלמידים יכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימת, יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד יכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שינתן לו ע"י המזכיר בחדר 311.
- ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.
 ד. על התלמיד להשמע להוראותיה של המשגיחה.
 ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה וחלטיט לא להבחן, חייב לחשאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה דיווח ציון "נכשלי".
- ו. תלמיד, אשר בשל מגבלה גופנית זקוק לשרות מיוחד בשעת הבחינה, חייב למסור על כך למזכירת הבחינות לפחות חודש לפני מועד הבחינה.
- ז. תלמידים המתקשים בעברית רשאים לבקש תוספת מחצית שעה לזמן הבחינה. הבקשה תוגש באשנב הקבלה בחדר 311 לפחות חדש לפני מועד הבחינה. אישור הבקשה הוא בסמכות מורה הקורס.
- ח. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשרותים.
- 6.5 בבחינות רבות משתתפים לא ייתלשו ממחברות הבחינה חספחים הנושאים את שם התלמיד.

7. פרסום ציונים
 הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

שיפור ציון

1. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להרשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה).
2. לא ניתן לשפר ציון לאחר שהתלמיד למד קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.
3. נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
4. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
5. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
6. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור וכאות לתואר.

ערעורים

מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (נא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון. הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.

תלמיד, אשר חגוש ערעור ומעונין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להרשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

רשומת לימודים

ניתן לקבל רשומת לימודים (לא רשמית) בתחנות המידע הממוחשבות המוצבות בבנייני האוניברסיטה. מדי שנה, במהלך הסמסטר הראשון, שולחת הפקולטה לכל תלמיד שהיה פעיל בשנת הלימודים הקודמת רשומת לימודים המפרטת את כל הקורסים שלמד וציוניהם. הרשומה נועדה לאמת את נכונות הפרטים לגבי קורסים וציונים כפי שהוזנו למחשב.

תלמיד שלא קיבל את הרשומה או שמצא בה אי דיוקים חייב להודיע על כך למזכירות הפקולטה לא יאוחר מחודש מיום קבלת הרשומה.

על התלמיד לבדוק היטב את הרשומה על כל פרטיה ולפנות באמצעות הטופס המצורף לרשומה אל המזכירות המתאימה בכל הנוגע לאי-דיוקים בקורסים שלמד בפקולטה.

לא ערער התלמיד על תוכן הרשומה עד התאריך הקובע, ייראה כאילו אישר את נכונות הרשומה.

רשימת קימולי ציונים

עבר -	200
השתתף ומלא חובותיו	210
נכשל	220
לא נבחן	260/360
לא השלים חובותיו	250
לא זכאי להבחן	240/340
נבחן, חציון טרם נקבע	310
הגיש עבודה, חציון טרם נקבע	320
חייב עבודה	330

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו*.
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. תלמיד אשר ציונו הסופי בקורס חובה הנו נכשל אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג שבו הקורס הנו חובה. ציון סופי הוא הציון האחרון שקיבל התלמיד בקורס, לאחר שמיצה את הזכות להבחן ארבע פעמים.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר בסמסטר שבו הופסקו לימודיו.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש באוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על השגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. (ראה סעיף "תנאי קבלה" בפרק "מידע כללי"). תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה - חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להבחן.

* ראה סעיף "חובות כלליות" בפרק "אופני לימוד לקראת תואר ראשון".

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

תלמיד שהחליט להפסיק לימודיו חייב להודיע על כך מיד למזכירות תלמידים כללית ולמזכירות החוג. אי מסירת הנדעה במועד גוררת חיוך התלמיד במלוא שכו הלימוד. דק לאחר השלמת ההליכים במזכירות תלמידים כללית יוכל התלמיד לקבל מסמכים מתוך תיק התלמיד ו/או החזר תשלומים, אם מגיעים לו כאלה על פי תקנון האוניברסיטה. תלמיד חד-חוגי המודיע על הפסקת לימודים בחוג חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד (חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר באותו סמסטר בו הפסיק את הלימודים. תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יודא במזכירות המתאימות שהרשמתו לקורסי אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע הששי של הסמסטר.

לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.

חידוש לימודים לתואר ראשון

הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.

את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה כחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו. תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.

תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובת הני"ל.

לתשומת לב: האוניברסיטה אינה מכירה בתקופות לימודי האנגלית של תלמידים המבקשים לחדש לימודים לאחר הפסקה של 5 שנים ומעלה. על תלמיד במצב כזה לגשת לבחינת מיון באנגלית ולהוכיח בה רמת מתקדמים לפחות לפני חזרתו ללימודים. תלמיד כני"ל נדרש להגיע לרמת פטור עד תום הסמסטר הראשון לחידוש לימודיו.

תקנות חידוש לימודים לתלמיד היכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר:

- א. על מחדש הלימודים תחול תוכנית הלימודים של השנה בה התקבל לחוג.
- ב. המועד האחרון לסיים הלימודים הוא תום השנה השישית מתחילתם.

התקבלות מחדש ללימודי תואר ראשון

- א. תלמיד שהפסיק לימודיו ואינו יכול לסייםם תוך פרק הזמן המותר ומעוניין לחזור ללימודים חייב להרשם ולהתקבל מחדש.
- ב. התלמיד חייב במלוא תוכנית הלימודים על פי דימון השנה בה הוא מתקבל מחדש.
- ג. התלמיד רשאי לבקש פטור מחלק מתוכנית הלימודים ע"י הגשת בקשות להכרה בקורסים ספציפיים. הבקשות יוגשו ליועצי החוגים או רכזי המקצועות הנוגעים בדבר. לא יוכרו קורסים שנלמדו שש שנים או יותר לפני מועד חידוש הלימודים ושבחם הציון נמוך מ-70. הקף הפטור לא יעלה על שליש מתוכנית לימודי החוג. יועץ רשאי לא להכיר בקורס גם אם הציון בו הוא 70 ומעלה.

חידוש לימודים/התקבלות מחדש לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למוכירות הפקולטה (ראה פרוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

- א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.
- ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - בקשתו לחידוש לימודים טעונה המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטתית. תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

זכאות לתואר

תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר. כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר מוצא אישור הזכאות אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החגיגה האחרונה.

תקנות

- א. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במוכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.
- ב. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה.
- ג. אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.
- ד. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור על זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתוכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.
- ה. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו סיים חובותיו רק בחוג אחד, זכאותו לתואר מותנית בסיום החובות בחוג השני. החוג, שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.
- ו. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
  - בדיקת מילוי חובות החוג/החוגים, החטיבה ולימודי התעשרת.
  - בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
  - תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.
  - בדיקת תעודות.
- ז. באישור הזכאות מפורטים: החוג/החוגים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר. כל מידע נוסף על לימודי התלמיד (כגון: החטיבה שבה למד) ניתן לראות ברשומת הלימודים.
- ח. תלמידים המעוניינים להשתתף בטקס חלוקת התארים תשנ"א יגישו את הבקשה לא יאוחר מיום 15.3.91.

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" נקבעות מדי שנת לימודים. תנאי המינימום לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבלת תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי 85, ובהצטיינות יתרה - 95.

תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בכל אחד מחוגי לימודיו.

לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו חן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתוכנית לימודיו (ציונים בחובות כלליות כגון אנגלית וחיעוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר).

למד התלמיד קורסים מעבר לנדרש בתוכניות הלימודים - יילקחו בחשבון לצורך השקלול הקורסים שבהם השגיו טובים ביותר, אלא אם כן ביקש התלמיד אחרת. למד התלמיד שעות עודפות שחן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס. במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר באופני הלימוד השונים:

אופן לימוד חד-חוגי:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בחוג לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

לימודי העשרה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

אופן לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

תוכניות לימודים

W. C. C. C. C.

אופני לימוד לקראת התואר הראשון

- אופן לימוד מורחב.
- אופן לימוד דו-חוגי ושני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.
- לימודים לאחר תואר.

מבנה אופן לימוד מורחב

תוכנית לימודים מורחבת כוללת:

	1.	לימודי החוג
		בחוג לכלכלה
		בחוג למדע המדינה
		בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
		בחוג לפסיכולוגיה
	2.	לימודים מחוץ לחוג
	3.	חובות כלליות

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התוכנית:

1. לימודי חוג - ראה תוכנית בפרק החוג המתאים.
2. לימודים מחוץ לחוג
מבנה הלימודים מחוץ לחוג יהיה באחת משלוש האפשרויות הבאות לפי בחירת התלמיד.

- א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.
- ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.
- ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + לימודי העשרה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

- 2.1 לימודי חטיבה
לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר.
אין ללמוד חטיבה בתחום שבו לומד התלמיד לימודי חוג. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.

-
- * כאשר הקף הלימודים בחטיבה מצומצמת גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

להלן רשימת החטיבות:

חטיבות רגילות

אנגלית
 ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
 גיאוגרפיה
 הסטוריה כללית
 הסטוריה של המזרחית ואפריקה
 הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
 חינוך
 חשבונאות
 לימודים אורבניים
 לימודי נשים
 לימודי עבודה
 מדע המדינה
 מתמטיקה
 ניהול
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 סטטיסטיקה
 סיעוד
 ספרות עברית
 ספרות צרפתית
 עבודה סוציאלית
 פילוסופיה
 פילוסופיה יהודית
 פסיכולוגיה
 שפה וספרות ערבית
 תולדות האומנויות

חטיבות מורחבות:

אנגלית
 גיאוגרפיה
 היסטוריה כללית*
 היסטוריה של המזרחית ואפריקה*
 היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל*
 כלכלה*
 לימודי ארגון*
 לימודי עבודה*
 מדע המדינה*
 מתמטיקה
 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
 סטטיסטיקה*
 ספרות עברית
 פילוסופיה
 פילוסופיה יהודית*
 תולדות האומנויות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

* חטיבת המורחבת תאוזכר בתעודת הב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי-החברה.

פרוט תוכניות לימודים בחטיבות:
 תוכניות החטיבות בכלכלה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה ולימודי
 עבודה - ראה בפרק החוג המתאים.
 תוכניות החטיבות האחרות - ראה בפרק "חטיבות".

2.2 לימודי העשרה

לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאיננו תחום לימודי החוג.
 כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד
 בפועל גדול יותר.

מכסת השעות המחייבת תלמיד חז-חוגי

בחוג לכלכלה: 104 ש"ס
 בחוג למדע המדינה: 103 ש"ס
 בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה: 106-107 ש"ס
 בחוג לפסיכולוגיה: 113 ש"ס
 תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור
 באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית

על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה
 (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה
 למדה"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנה
 לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת
 לימודיו באוניברסיטה.

יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (ראה במבוא הכלל-
 אוניברסיטאי).

ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את
 ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.

תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו
 באנגלית. מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות
 ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 בחינת מיון בעברית

תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להבחן בבחינת מיון בעברית
 (ע"ן במבוא הכלל-אוניברסיטאי). יש להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני

חובה על תלמיד שנה א' (ע"ן במבוא הכלל-אוניברסיטאי).

מבנה אופן לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:

1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים יתכנו באפשרויות הבאות:

- א. שני חוגים בפקולטה.
- ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לת.

מכסת השעות הנדרשת מתלמיד דו-חוגי בכל אחד מחוגי מדעי החברה:

בחוג לכלכלה: 60 ש"ס*

בחוג למדע המדינה: 53 ש"ס

בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה: 53-54 ש"ס

בחוג לפסיכולוגיה: 63 ש"ס

פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג למדע המדינה או בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף, חייב להשלים בכל אחד מחוגים אלה מכסה של 49 ש"ס לפחות. (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה אשר קיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים בחוג לפסיכולוגיה 57 ש"ס לפחות.

לימודים לאחר תואר

בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" או "מוסמך אוניברסיטה" המעוניין ללמד לימודי תואר ראשון בפקולטה למדח"ח יוכל לבחור באחת האפשרויות הבאות:

1. לימודי "חוג לאחר תואר". הבחור באפשרות זו ילמד לימודי חוג בהקף הנדרש מתלמיד דו-חוגי באותו חוג (ראה פרוט בסעיף קודם).

התעודה המוענקת בסיום לימודים אלה הינה שוות ערך מבחינה אקדמית לתואר ב.א. באותו תחום.

2. לימודים לקראת תואר ב.א. (נוסף)

הבחור באפשרות זו ילמד במסגרת אחד מאופני הלימוד הרגילים (חד-חוגי או דו-חוגי, ראה פרוט לעיל). התלמיד יוכל לבקש פטור מקורסים מסויימים על סמך לימודיו האקדמיים הקודמים בכפוף לתקנון הפקולטה (ראה פרק "תקנון", סעיף "הכרה בלימודים אקדמיים קודמים").

3. לימודים ב"מעמד מיוחד" (ראה סעיף מתאים במבוא הכלל-אוניברסיטאי) לימודים במעמד זה מיועדים לצבירת זכויות אקדמיות, אך אינם לימודים לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב.

לימודים במקביל לקראת שני תארים

לימודים במתכונת זו טעונים אישור ועדות ההוראה של שתי הפקולטות. הקף הלימודים - כמפורט בפסקות 1 ו-2 בסעיף לעיל.

-
- * הוציא התוכנית חדו-חוגית כלכלה-ניהול המחייבת לימודים בחוג לכלכלה בהיקף רחב יותר והתוכנית הדו-חוגית כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-מרעי המחשב וכלכלה-סטטיסטיקה בהן הקף הלימודים בכלכלה קטן יותר.

קורסים כלל-פקולטתיים

הקורסים הנתנים במסגרת כלל-פקולטתית הם:
1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203 מבוא לסוציולוגיה
1009.1820 מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1840 שיטת המשפט הישראלי
1009.1850 מבוא ללוגיקה
0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

תוכני השעורים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה. הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח

מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים, קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; ענפי הפסיכולוגיה; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעיות לפסיכולוג. התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמחשותו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי

הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית, משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות המימשל, מקורות המשפט הישראלי, הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באורח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; חרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חריות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

- תלמידים שלמדו או לומדים את הקורס "משפט ציבורי" הניתן בחוג למדע המדינה, אינם רשאים ללמוד קורס זה.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה

תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצרנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לטסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהויין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) ישום הכלים הפורמליים הנייל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

קורסים כלל-פקולטתיים

		סמסטר א'	
		1009.1102	
ש"ת	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים		
א. כץ	103	אי 18-20;	.01
	103	ד' 18-20;	
מ. גרינברג	103	בי 18-20;	.02
	103	ה' 18-20;	
		1009.1202	
ש"ת	מבוא לאנתרופולוגיה		
ד"ר ר. נאמן	1	אי 10-12;	.01
		אולם אפטר 1	
		קבוצות תרגיל:	
מ. פורמן	107	ד' 8-10;	.02
ד. רייבי	107	ד' 13-15;	.03
ר. ברעם	107	ב' 10-12;	.04
ר. ברעם	107	ב' 12-14;	.05
ר. רומברג	205	ג' 9-11;	.06
		1009.1203	
ש"ת	מבוא לסוציולוגיה		
ד"ר א. בן-אליעזר	1	ג' 10-12;	.01
		אולם אפטר 1	
		קבוצות תרגיל:	
ד. לוי	106	אי 16-18;	.02
ת. לרנטל	105	ד' 16-18;	.03
ת. לרנטל	205	ה' 12-14;	.04
ג. טרכטנברג	205	ה' 10-12;	.05
ג. אייל	107	ג' 12-14;	.06
ע. אלמוג	106	ג' 14-16;	.07
		ד' 14-16;	.08
ד"ר מ. רגב	1	אולם אפטר 1	שעור:
		קבוצות תרגיל:	
ד"ר מ. רגב	206	ה' 15-17;	.09
ג. גולדבלט	206	ג' 12-14;	.10
י. הר-אבן	206	ג' 10-12;	.11
י. הר-אבן	206	ג' 14-16;	.12
		1009.1820.01	
ש	מבוא לפסיכולוגיה		
ד"ר ר. קוניול		ב' 14-16;	יפורסם
		ד' 12-14;	יפורסם
		1009.1830.01	
	שעות ניסוי למבוא לפסיכולוגיה		
		1009.1840	
ש"ת	שיטת המשפט הישראלי		
ד"ר ז. סגל	1	אי 12-14;	.01
	אולם אפטר 1		שעור:
		קבוצות תרגיל:	
א. זמיר	204	ב' 18-20;	.02
א. זמיר	101	ג' 18-20;	.03

אנגלית ברמת מתקדמים		0629.0024
315	א' 8-10;	.01
315	ג' 8-10;	
203	א' 8-10;	.02
108	ד' 8-10;	
314	א' 10-12;	.03
314	ד' 10-12;	
315	א' 10-12;	.04
103	ה' 14-16;	
315	ב' 12-14;	.05
314	ד' 12-14;	
208	א' 14-16;	.06
208	ד' 14-16;	
315	א' 18-20;	.07
315	ג' 18-20;	
315	א' 16-18;	.08
102	ד' 16-18;	
208	ב' 8-10;	.09
208	ד' 8-10;	
315	ב' 8-10;	.10
315	ה' 8-10;	
208	א' 12-14;	.11
315	ה' 12-14;	
315	ב' 14-16;	.12
315	ה' 14-16;	
315	ב' 18-20;	.13
315	ד' 18-20;	

ש-ת' ד"ר ע. בילצקי		מבוא ללוגיקה	1009.1850
		ה' 10-12;	.01 שער:
		קבוצות תרגיל:	
נ. ויסמן	108	א' 16-18;	.02
ר. נמרוד	106	ג' 10-12;	.03
		יפורסם	.04
א. בוכמן	206	א' 12-14;	.05

		סמסטר ב'	
שו"ת	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	1009.1102	
א. כחן	א' 18-20; ג' 18-20	102	.03
		208	
ש"ת	מבוא לאנתרופולוגיה	1009.1202	
פרופ' ש. דשן	א' 12-14; קבוצות תרגיל:	אולם אפטר 1	.10 שעות:
מ. פורמן	ד' 10-12;	106	.11
מ. פורמן	ד' 13-15;	107	.12
ס. שאמא	ה' 10-12;	107	.13
ס. שאמא	ה' 12-14;	107	.14
י. יעקבסון	ב' 14-16;	105	.15
ר. ברעם	ג' 8-10;	105	.16
ר. ברעם	ג' 10-12;	107	.17
ש"ת	מבוא לסוציולוגיה	1009.1203	
ד"ר א. בן-אליעזר	ה' 16-18; קבוצות תרגיל:	אולם אפטר 1	.16 שעות:
ל. גרינברג	ה' 10-12;	205	.17
מ. פרנקל	א' 12-14;	107	.18
א. אל-יגון	ב' 12-14;	105	.19
ח. שהם	ד' 10-12;	206	.20
ד"ר מ. רגב	ד' 14-16; קבוצות תרגיל:	אולם אפטר 1	.22 שעות:
א. קמפ	ה' 14-16;	106	.23
א. קמפ	ה' 16-18;	107	.24
ת. לרנטל	ד' 16-18;	206	.25
	יפורסם		.26
	יפורסם		.27
ד"ר מ. רגב	ה' 14-16; קבוצות תרגיל:	201	.28 שעות:
ג. גולדבלט	ג' 10-12;	205	.29
ע. לייבלר	א' 15-17;	107	.30
ע. לייבלר	ג' 14-16;	206	.31
שי	מבוא לפסיכולוגיה	1009.1820.02	
ד"ר ר. דר, ה. ון-פרק	א' 14-16; ג' 10-12;	110	
		110	
	שעות ניסוי למבוא לפסיכולוגיה	1009.1830.02	
ש"ת	שיטות המשפט הישראלי	1009.1840	
ד"ר ז. סגל	א' 10-12; קבוצות תרגיל:	אולם אפטר 1	.04 שעות:
א. זמיר	ב' 18-20;	204	.05
א. זמיר	ג' 18-20;	201	.06

אנגלית ברמת מתקדמים		0629.0024
203	א' 8-10;	.15
203	ג' 8-10;	
204	א' 12-14;	.16
204	ג' 12-14;	
204	א' 14-16;	.17
205	ג' 14-16;	
208	ב' 8-10;	.18
208	ד' 8-10;	
208	ב' 12-14;	.19
208	ד' 12-14;	
ספריה 2	ב' 18-20;	.20
103	ד' 18-20;	
208	ב' 14-16;	.21
203	ה' 14-16;	
315	ג' 18-20;	.22
108	ה' 18-20;	
315	א' 14-16;	.23
108	ה' 14-16;	
108	ב' 12-14;	.24
108	ה' 12-14;	

שי"ת		מבוא ללוגיקה	1009.1850
דיר ע. בילצקי	201	ה' 10-12;	שעור: .06
		קבוצות תרגיל:	
ר. נמרוד	206	ב' 10-12;	.07
נ. צאודר	206	ב' 12-14;	.08
ל. בן-פורת		יפורסם	.09
א. בוכמן	208	ג' 10-12;	.10

החוג לכלכלה תואר ראשון

מטרת הלימודים

תוכנית הלימודים בחוג לכלכלה מכוונת לחקנות לתלמיד כלים לניתוח אנליטי של בעיות בכלכלה. מטרת תוכנית הלימודים היא להכשיר את הסטודנט לזהות, לנתח ולפתור בעיות מתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. הבעיות הכלכליות הנדונות במסגרת התוכנית הן במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה והמשק בכללותו.

תוכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד

אופן לימוד דו-חוגי**	אופן לימוד חד-חוגי*	
48 ש"ס	55 ש"ס	קורסי חובה בחוג
12 ש"ס	17 ש"ס	קורסי בחירה בחוג
60 ש"ס	72 ש"ס	
לימודי חוג שני	32 ש"ס	לימודים מחוץ לחוג

* תלמיד חד-חוגי הפטור מקורס בגין קורס חופף חייב להשלים שעות מתוך קורסי הבחירה, על מנת למלא את מכסת השעות הנדרשת באותה מסגרת בה קיבל את הפטור (תלמיד דו-חוגי לא חייב).

** תלמידי התוכניות כלכלה-ניחול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה מדעי המחשב, כלכלה משפטים, חטיבה בניהול, חטיבה במתמטיקה וחטיבה בחשבונאות חייבים בתוכנית מיוחדת המפורטת בהמשך פרק זה.

מבנה תוכנית הלימודים

1. אופן הלימוד החד-חוגי (72 ש"ס לימודי חוג)*

החלוקה לסמסטרים מוצעת לנוחות התלמידים אך אינה בהכרח מחייבת. חובה להרשם לקורס מבוא לכלכלה א' בסמסטר הראשון בשנה הראשונה ללימודים בחוג. את הקורסים מבוא למחשבים, מבוא לסוציולוגיה או תולדות המחשבה המדינית נתן ללמוד בסמסטר א' או ב', של שנה א' או בשנים מתקדמות.

קורסי חובה - שנה א'	הדרישות המוקדמות	ש"ס	סמ'
סמסטר א'			
מבוא לכלכלה א'		4	א/ב
סטטיסטיקה לכלכלנים א'*		3	א/ב
חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים**		4	א/ב
מבוא למחשבים לכלכלנים***		3	א/ב
סמסטר ב'			
מבוא לכלכלה ב'		4	א/ב
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'*		3	א/ב
השלמות לקקולוס****	זכאות להבחן במבוא לכלכלה א' זכאות להבחן בסטטיסטיקה א' זכאות להבחן בחשבון דיפרנציאלי	4	א/ב
מבוא לסוציולוגיה	(נתן במסגרת הקורסים הכלל פקולטתיים)	4	א/ב
או תולדות המחשבה המדינית****	(נתן במסגרת החוג למדע המדינה)	4	א/ב

- * הקורס "מבוא לסטטיסטיקה" הניתן בחוג לפסיכולוגיה ייחשב ע"י החוג לכלכלה כחופף לקורסים "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א-ב".
- הקורסים "מבוא להסתברות" ו"הסתברות" הניתנים בביה"ס למתמטיקה ייחשבו ע"י החוג לכלכלה כחופפים לקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א".
- ** הקורס "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1" הניתן בביה"ס למתמטיקה ייחשב ע"י החוג לכלכלה כחופף לקורס "חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים".
- *** קורסי מבוא למחשבים הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה ואין להם דרישות קדם ייחשבו כקורסים חופפים. תלמיד שלמד קורס חופף בהקף קטן מ-3 ש"ס חייב להשלים את ההפרש במסגרת קורסי הבחירה בחוג.
- **** הקורס "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2" הניתן בביה"ס למתמטיקה ייחשב ע"י החוג לכלכלה כחופף לקורס "השלמות לקקולוס".
- ***** הקורס "סוציולוגיה אירגונית" הניתן בתוכנית הלימודים הדו-חוגית "כלכלה ניהול" חופף לקורס "מבוא לסוציולוגיה". תלמיד הלומד את הקורס "סוציולוגיה אירגונית" במקום "מבוא לסוציולוגיה" חייב להשלים 1 ש"ס בלימודי הבחירה בכלכלה. תלמידים חד-חוגיים שלמדו את הקורס מבוא לסוציולוגיה או תולדות המחשבה במסגרת החטיבה או לימודי העשרה יכולים להשלים את מכסת השעות (4 ש"ס) במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה.

תנאי המעבר לשנת ב'

- א. ציון 70 לפחות בכל אחד משני המבואות לכלכלה.
 ב. ציון "מספיק" לפחות בכל אחד מהקורסים הבאים:
1. סטטיסטיקה לכלכלנים א'.
  2. סטטיסטיקה לכלכלנים ב'.
  3. חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים.
  4. השלמות לקקולוס לכלכלנים.

קורסי חובה - שנה ב'	חדרישות המוקדמות	ש"ס	סמ'
תורת המחירים א' הדרכה בספריה	עמידה בתנאי המעבר לשנה ב'	4	א/ב
תורת המחירים ב'	זכאות להבחן בתורת המחירים א' הדרכה בספריה	4	א/ב
מאקרו כלכלה א'	עמידה בתנאי המעבר לשנה ב'	2	א/ב
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להבחן בתורת המחירים א' ובמאקרו כלכלה א'	4	א/ב
מבוא לאקונומטריקה*	לימוד בו זמני של תורת המחירים א'	4	א/ב2
חשבונאות לכלכלנים	סמסטר שלישי בלימודים וציון 70 במבוא א' או ב'	2	א/ב

תלמיד שחשיג ציון 70 בשני קורסי מבוא לכלכלה וציון חיובי ב-3 מבין הקורסים: חשבון דיפרנציאלי, השלמות לקקולוס, סטטיסטיקה א' וסטטיסטיקה ב', רשאי להרשם לקורסים תורת מחירים א' ומאקרו כלכלה א'. תלמיד כזה ייחשב לתלמיד שנה ב' "על תנאי". במעמד זה ניתן להיות במשך סמסטר אחד בלבד.

הדרכה בספריה

כל תלמידי החוג חייבים לעבור בשנה ב' ללימודיהם הדרכה בספריה, שמטרתה לחקנות לתלמיד כלים בסיסיים להתמצאות בספריה ולשימוש בה.
 חובות התלמיד במסגרת ההדרכה הן: השתתפות בסיוור להכרת הספריה והגשת תרגיל.
 משך הסיוור כשעה וחצי, הסיוורים יתחילו בשבוע השלישי של הסמסטר ויתקיימו במשך כחודש.
 מועדי הסיוורים מתפרסמים בפרק מערכת השעות בידיעון זה.
 על התלמיד לבחור קבוצת סיוור על פי המועד המבוקש ולהרשם אליה במסגרת הרישום לקורסי החוג.
 תקורס הדרכה בספריה חגו דרישת קדם לקורס תורת המחירים ב'.

* מומלץ ללמוד את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" לאחר שלמד הקורס "מבוא למחשבים לכלכלנים" או במקביל לו.

תנאי מעבר לשנה ג'

כתלמיד שנה ג' ייחשב תלמיד אשר עמד בהצלחה בבחינות הבאות:

1. תורת המחירים א' ו-ב'
2. מאקרו כלכלה א' ו-ב'
3. מבוא לאקונומטריקה

קורסי חובה - שנה ג'	דרישות המוקדמות	שיס	סמ'
כלכלת ישראל (ישראל א')	תורת המחירים א', מאקרו כלכלה א', זכאות להבחן בתורת המחירים ב'	2	א/ב
בעיות נבחרות בכלכלה ישראל ב' (ישראל ב')	תורת המחירים א+ב', מאקרו כלכלה ב', מבוא לאקונומטריקה וזכאות להבחן בכלכלת ישראל א'	2	א/ב
סמינריון	עמידה בתנאי המעבר לשנה ג'+ דרישות יחודיות לכל סמינר (ראת בהמשך)	2	א/ב

סה"כ קורסי החובה הוא 55 שיס.

קורסי בחירה - שנים ב'-ג' במסלול החד-חוגי**

על כל תלמיד לבחור קורסי בחירה בהקף של 17 שיס. מתוך קבוצה א' יש לבחור בשלושה קורסים לפחות. 7 שיס לכל היותר מקבוצה ב' ו-7 שיס לכל היותר מקבוצה ג'***.

- * תלמיד יכול ללמוד קורסי שנה ג' גם אם לא עמד בתנאי המעבר לשנה ג', בתנאי שעמד בדרישות הקדם של הקורס אליו נרשם. הרישום במקרה זה נעשה במסגרת התור לרישום של תלמידי שנה ב'.
- ** לא כל קורסי הבחירה נתנים מדי שנה. רשימת הקורסים הנתנים השנה מופיעה במערכת השעות בסוף הידיעון.
- *** התיקון ל-7 שיס לכל היותר מקבוצה ב' ו-ג' חל רטרואקטיבי מתשמי"ג ואילך.

לתלמידי שנה ג' תינתן עדיפות בהרשמה לקורסי בחירה.

שעורי הבחירה ע"פ חלוקה לסבוצות

ש"ס	הורישות המוקדמות	קבוצות שייעורי הבחירה
		קבוצת א'
3	תורת המחירים א+ב'	1. מימון ציבורי א'
3	תורת המחירים א+ב'	2. מימון ציבורי ב'
3	תורת המחירים א+ב'	3. מסחר בינ"ל ריאלי
3	תורת המחירים א+ב'	4. כלכלת אי-ודאות
3	תורת המחירים א+ב'	5. מבוא לכלכלת עבודה א'
2	תורת המחירים א+ב'	6. מבוא לכלכלת עבודה ב'
3	תורת המחירים א+ב'	7. מבוא לכלכלה אורבנית
3	תורת המחירים א+ב',	8. תכנון כלכלי מיקרו*
3	תורת המחירים א+ב'	9. החלטות חברתיות
3	תורת המחירים א+ב', אלגברה או להילופין החלטות חברתיות	10. צדק כלכלי
3	תורת המחירים א+ב' + מבוא לאקונומטריקה	11. מבוא לשווקים פיננסיים*
3	תורת המחירים א+ב'	12. סוגיות בתאוריה כלכלית
3	תורת המחירים א+ב'	13. מדיניות תכנון השקעות בפירמה*
3	תורת המחירים ב'	14. אירגון תעשייתי
3	תורת המחירים א+ב', מאקרו כלכלה א+ב'	15. מסחר בינ"ל מונטרי
3	מאקרו כלכלה א+ב', תורת המחירים א+ב' + מבוא לאקונומטריקה	16. אינפלציה א'
2	אינפלציה א', מבוא לאקונומטריקה	17. אינפלציה ב'
3	תורת המחירים א+ב'	18. בעיות נבחרות במיסוי
3	מאקרו כלכלה א+ב' + מחירים א+ב'	19. צמיחה כלכלית
2	תורת המחירים א+ב'	20. מדיניות כלכלית בישראל
3	תורת המחירים א+ב', מבוא	21. משאבי טבע
2	מבוא לאקונומטריקה	22. כלכלה אמפירית
3	תורת המחירים א+ב'	23. כלכלת פיתוח
3	תורת המחירים א+ב', מאקרו כלכלה א+ב', מבוא לאקונומטריקה	24. כלכלה מונטרית
2	תורת המחירים א+ב'	25. כלכלת בריאות
3	תורת המחירים א+ב'	26. כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית

* תלמידי החוג לחשבונאות, החטיבה לחשבונאות דו-חוגי כלכלה-ניחול והחטיבה בניחול אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת חובותיהם בחוג לכלכלה, אם הקורס ייסודות המימון" נכלל במסגרת לימודיהם בחשבונאות או בניחול.

ש"ס	הדרישות המוקדמות	קבוצות שיעורי הבחירה
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	27. תורת המשחקים לכלכלנים*
3	תורת המחירים א+ב מאקרו כלכלה א+ב	28. הצמדה ואינפלציה
3	תורת המחירים א+ב	29. איגודי עובדים ומיקוח
3	מאקרו כלכלה א+ב	30. שוק ההון בישראל
3	תורת המחירים א+ב	31. סוגיות בתורת הצרכן א'
3	תורת המחירים א+ב	32. סוגיות בתורת הצרכן ב'
2	תורת המחירים א+ב	33. ניתוח כלכלי של המשפט
3	ראה הערה**	34. מודלים דינמיים במחשב**
3	תורת המחירים א+ב	35. החלטות בתנאי אי-ודאות
	תורת המחירים א+ב מאקרו כלכלה א+ב מבוא לאקונומטריקה+ אלגברה	36. מאקרו כלכלה אמפירית
3	מאקרו א+ב	37. בנקאות בישראל
2	מאקרו כלכלה א+ב	38. נושאים בתיאוריה מאקרו
3	מאקרו כלכלה א+ב	39. הפירמה: אי ודאות ושווקים עתידיים
3	תורת המחירים א+ב	40. כלכלת משאבים
3	תורת המחירים א+ב + מאקרו א'	41. שווקים עתידיים ואופציות
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	42. סוגיות במדיניות כלכלית
2	מסחר בינ"ל מנטרי	43. סוגיות בכלכלה בינ"ל מונטרית
3	ראה הערה**	44. יסוּמים במאקרו כלכלה באמצעות מחשב**
3	מאקרו כלכלה א+ב	45. חבטים דינמיים בכלכלה
3	תורת המחירים א+ב	46. כלכלת רווחה
3	תורת המחירים א+ב	47. כלכלת המגזר הציבורי
3	תורת המחירים א+ב	48. תורת המיקוח
2	תורת המחירים א+ב	49. כלכלת תחבורה
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	50. תולדות המחשבה הכלכלית
2	תורת המחירים א+ב	51. סוגיות במדיניות כלכלית
3	מאקרו כלכלה א+ב	52. בעיות נבחרות במודלים דינמיים
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	53. מודלים דינמיים בכלכלה
		קבוצה ב'
2	מאקרו כלכלה א+ב	1. היסטוריה כלכלית א'
2	מאקרו כלכלה א+ב	2. היסטוריה כלכלית ב'

* ניתן לבחור בקורס "תורת המשחקים לכלכלנים" או "תורת המשחקים א".
 ** ד"מ: ממוצע של 80 בתורת המחירים א+ב ובמאקרו כלכלה א+ב וראיון אישי.

ש"ס	חדרישות המוקדמות	קבוצות שיעורי הבחירה
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	3. חוב וביטוח לאומי
2	תורת המחירים א+ב	4. מערכת המיסים בישראל
2	תורת המחירים א+ב	5. כלכלת פשע
2	תורת המחירים א+ב	6. כלכלת המשפחה
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	7. בעיות נבחרות בביטוח לאומי
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א	8. כלכלת ביטחון
2	תורת המחירים א+ב	9. זכויות קנין וחוזים
3	מאקרו כלכלה א+ב	10. שוקים עתידיים
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב	11. כלכלה מדינית
3	תורת המחירים א+ב, מאקרו כלכלה א+ב, מבוא לאקונומטריקה	12. סוגיות במודלים דינמיים בכלכלה
קבוצת ג'		
2	השלמות לקולוס, אלגברה לכלכלנים, תורת המחירים ב'	1. שיטות מתמטיות בכלכלה א***
2	זכאות להבחן בשיטות מתמטיות א'	2. שיטות מתמטיות בכלכלה ב'
4	השלמות לקולוס לכלכלנים	3. אלגברה לכלכלנים***
3	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	4. תורת המשחקים א'
3	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	5. תורת המשחקים ב'
3	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	6. מבוא לחקר ביצועים****
3	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	7. הסתברות יישומית
2	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	8. כלכלה מתמטית א'
3	ראה דרישות הקורס בסטטיסטיקה	9. כלכלה מתמטית ב'

עבודות סמינריוניות

חובה להגיש עבודה סמינריונית. העבודה הסמינריונית תוגש בכתב רק במסגרת הסמינריונים שינצפו ע"י מורי החוג.
(סמינר יכול לחפוף על שיעור (ברישום לקורסים).

- * ניתן לבחור בקורס "תורת המשחקים לכלכלנים" או "תורת המשחקים א".
- ** לתשומת לב התלמידים המתעתדים ללמוד לתואר שני בכלכלה: קורסים אלה מהווים דרישת קדם ללימודי התואר הנ"ל.
- *** קורס זה נחשב ל-2 ש"ס במנין השעות ובשקלול ציון הגמר. ציון הקורס לא ישקלל בחישוב ציון הגמר לתלמידים שחוג לימודיהם השני הוא סטטיסטיקה. הקורס "אלגברה לכלכלנים" חופף לקורס "אלגברה לינארית חניתן בביה"ס למתמטיקה", ומזכר ע"י החוג לכלכלה כקורס בחירה בחקף 2 ש"ס.
- **** תלמידי התוכנית הדר-חוגית כלכלה-ניחול אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החוג לכלכלה.

2. אופן הלימוד הדו-חוגי (60 ש"ס לימודי חוג)

תנאי מעבר

תנאי מעבר באופן לימוד זה זהים לאלו של אופן הלימוד החד-חוגי.

קורסי חובה

קורסי החובה באופן לימוד זה זהים לאלה של אופן הלימוד החד-חוגי להוציא את השינויים הבאים:

כל התלמידים הדו-חוגיים אינם חייבים במבוא למחשבים ובמבוא לסוציולוגיה או "תולדות המחשבה המדינית". כתוצאה מכך היקף קורסי החובה של תלמידים אלה הינו 48 ש"ס (כולל סמינר).

קורסי בחירה

תלמיד דו-חוגי שאינו תלמיד סטטיסטיקה או מתמטיקה חייב ב-12 ש"ס בחירה, מתוך קבוצה א' יש לבחור בשלושה קורסים לפחות, לכל היותר 4 ש"ס מקבוצה ב', מקבוצה ג' מותר לבחור רק "אלגברה לכלכלנים".

תלמידי התוכניות כלכלה - סטטיסטיקה, כלכלה - ניהול כלכלה - מתמטיקה, כלכלה חשבונאות, כלכלה משפטים - ראה תוכניות לחלן.

3. תוכנית דו-חוגית - כלכלה חשבונאות

תנאי המעבר

תנאי המעבר משנה לשנה זהים לאלו של אופן הלימוד החד-חוגי.

קורסי חובה

תלמידי כלכלה חשבונאות חייבים בכל קורסי החובה שהיבים תלמידים חד-חוגיים למעט הקורסים הבאים:

"מבוא למחשבים", "חשבונאות לכלכלנים" "תולדות המחשבה המדינית" או "מבוא לסוציולוגיה".

קורסי בחירה

תלמידי כלכלה חשבונאות חייבים ב-12 ש"ס בחירה. מתוך קבוצה א' יש לבחור בשלושה קורסים לפחות. לכל היותר 4 ש"ס מקבוצה ב', מקבוצה ג' מותר לבחור רק "אלגברה לכלכלנים".

התלמידים אינם רשאים ללמוד את הקורסים "מבוא לשוקים פיננסיים" "מדיניות תכנון השקעות", ו"תכנון כלכלי מיקרו".

4. תוכנית חד-חוגית - כלכלה וחטיבה בחשבונאות

תלמידי החטיבה בחשבונאות שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" והקורס שוקלל במסגרת החטיבה, לא ילמדו את הקורס "חשבתאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה ויחיו חייבים 2 ש"ס נוספות במסגרת שעורי הבחירה בכלכלה. תלמידים שלמדו את הקורס "עבוד נתונים" והקורס לא שוקלל בחטיבה, לא ילמדו את הקורס "מבוא למחשבים לכלכלנים" ויהיו חייבים בשעת בחירה נוספת (1 ש"ס) בקורסי הבחירה בכלכלה. תלמידי החטיבה בחשבונאות אינם רשאים ללמוד את הקורסים "מבוא לשוקים פיננסיים", "מדיניות תכנון השקעות" ו"תכנון כלכלי מיקרו", אם הקורס "יסודות המימון" נכלל במסגרת לימודיהם בפקולטה לניהול.

5. תוכנית דו-חוגית כלכלה - ניהול

מכסת הלימודים בתכנית היא 120 ש"ס לפני הפרוט שלהלן. תלמיד יוכל להרכיב תכנית המתאימה לקצב התקדמותו האישית בלימודים, כפוף לעמידה בדרישות הקדם של הקורסים השונים.

קורסי מתמטיקה - 12 ש"ס	היסוף	במסגרת החוג/תפסולטה
חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים השלמות לקלקולוס אלגברה לכלכלנים	4 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
סטטיסטיקה ואמידה - 14 ש"ס	3 ש"ס	כלכלה
	3 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	ניהול
	4 ש"ס	כלכלה
תורת הכלכלה - 26 ש"ס	4 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
	2 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
	4 ש"ס	כלכלה
	2 ש"ס	כלכלה
	2 ש"ס	כלכלה
לימודים התנחגותיים וארגוניים - 9 ש"ס	3 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול
יסודות פונקציונליים במנחל עסקים - 21 ש"ס	4 ש"ס	ניהול
	2 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול
	2 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול
	4 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול
	3 ש"ס	ניהול

			מערכות מידע וחקר <u>ביצועים - 10 ש"ס</u>	1.
ניהול	2 ש"ס		מבוא לעיבוד נתונים ותכנות	
ניהול	4 ש"ס		מבוא לחקר ביצועים	
ניהול	2 ש"ס		יסודות מערכות מידע	
ניהול	2 ש"ס		מחשבים אישיים בניהול	
			<u>דיננים ומיסים - 4 ש"ס</u>	2.
ניהול	2 ש"ס		דיני עסקים	
ניהול	2 ש"ס		מיסים בעסקים	
			<u>לימודי בחירה בכלכלה - 10 ש"ס</u>	3.
כלכלה			<u>לימודי בחירה בניהול - 8 ש"ס</u>	
ניהול				
			<u>לימודים מסכמים - 6 ש"ס</u>	4.
ניהול	4 ש"ס (שנת)		פרויקט במנהל עסקים	
כלכלה	2 ש"ס		סמינר כלכלה	
	120 ש"ס		סחיב כללי	

קורסי בחירה

תלמיד התכנית כלכלה ניהול חייב בנוסף לקורס "אלגברה לכלכלנים" קורסי בחירה בחקף של 10 ש"ס.

מתוך קבוצה אי יש לבחור בשלושה קורסים לפחות. מתוך קבוצה ג' ניתן לבחור לכל היותר בקורס אחד (בנוסף ל"אלגברה לכלכלנים"), מקבוצה ב' לא נתן לבחור קורסים. הקורס "אלגברה לכלכלנים" הינו קורס חובה וישוקלל במסגרת ציון חגמר בחוג לכלכלה. תלמידי התכנית אינם רשאים לבחור בקורסים "מבוא לשווקים פיננסיים", "מדיניות תכנון השקעות" ו"מבוא לחקר ביצועים" וכן קורסים מקבוצה ב'.

6. תכנית חד-חוגית: כלכלה וחטיבה בניהול

תלמידי החטיבה בניהול שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" והקורס שוקלל במסגרת החטיבה, לא ילמדו את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה ויהיו חייבים 2 ש"ס נוספות במסגרת שעורי הבחירה בכלכלה בחוג לכלכלה.

תלמידים שלמדו את הקורס "עבוד נתונים" והקורס לא שוקלל בחטיבה, לא ילמדו את הקורס "מבוא למחשבים לכלכלנים" ויהיו חייבים בשעת בחירה נוספת (1 ש"ס) בקורסי הבחירה בכלכלה.

תלמידי החטיבה בניהול אינם רשאים ללמוד את הקורסים "מבוא לשווקים פיננסיים" "מדיניות תכנון השקעות" ו"תכנון כלכלי מיקרו" אם הקורס "יסודות המימון" נכלל במסגרת לימודיהם בפקולטה לניהול.

תלמידי החטיבה בניהול שמכסת שעות החטיבה שלהם 15 ש"ס ישלימו 1 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה. התלמידים מתבקשים לציין זאת בעת הגשת בקשה לציין גמר במזכירות החוג לכלכלה.

7. תכנית דו-חוגית - כלכלה ומתימטיקה

התוכנית היא בחיף 128 ש"ס, מחן 52 ש"ס בכלכלה ו-76 במתמטיקה וסטטיסטיקה.

תנאי הסבלה

תנאי הסבלה לתוכנית זו יהיו תנאי הסבלה של שני החוגים.

א. למודי חובה במתימטיקה ובסטטיסטיקה

7 ש"ס	1. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1
7 ש"ס	2. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2
6 ש"ס	3. אלגברה ליניארית 1
2 ש"ס	4. אלגברה ליניארית 2
2 ש"ס	5. יסודות לתורת הקבוצות
4 ש"ס	6. גיאומטריה אנליטית
5 ש"ס	7. מבוא למדעי המחשב
3 ש"ס	8. מבוא להסתברות
4 ש"ס	9. מתמטיקה בדידה
4 ש"ס	10. תורת הפונקציות המורכבות 1
6 ש"ס	11. משוואות דיפרנציאליות רגילות 1
6 ש"ס	12. חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 3
4 ש"ס	13. מבוא לאנליזח נומרית
<u>2 ש"ס</u>	14. סמינר מתימטי
64 ש"ס	סה"כ

ב. למודי בחירה במתימטיקה

3 קורסים מבין 5 הקורסים הבאים:

4 ש"ס	1. מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים
4 ש"ס	2. משוואות דיפרנציאליות חלקיות
4 ש"ס	3. אלגברה ב' 1
4 ש"ס	4. הסתברות (חובה)
<u>4 ש"ס</u>	5. פונקציות ממשיות 1
12 ש"ס	סה"כ

ג. למודי חובה בכלכלה

4 ש"ס	1. מבוא לכלכלה א'
4 ש"ס	2. מבוא לכלכלה ב'
2 ש"ס	3. חשבונאות לכלכלנים
4 ש"ס	4. תורת המחירים א'
4 ש"ס	5. תורת המחירים ב'
2 ש"ס	6. מאקרו כלכלה א'
4 ש"ס	7. מאקרו כלכלה ב'
4 ש"ס	8. מבוא לאקונומטריקה*
2 ש"ס	9. כלכלת ישראל (א')
2 ש"ס	10. בעיות נבחרות בכלכלת ישראל (כלכלת ישראל ב')
<u>2 ש"ס</u>	11. סמינריון
34 ש"ס	סה"כ

* לתלמידים ששמעו את הקורס "תיאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה".

קורסי בחירה בכלכלה

קורסי בחירה בהיקף של 18 ש"ס מתוך הקורסים הבאים:

1.	תורת המשחקים א'	3 ש"ס
2.	תורת המשחקים ב'	3 ש"ס
3.	כלכלה מתימטית א'	3 ש"ס
4.	כלכלה מתימטית ב'	2 ש"ס
5.	חקר בצועים I או מבוא לחקר בצועים	4 ש"ס
6.	קורסי הבחירה בקבוצה א'	
7.	קורסי הבחירה בקבוצה ב'	

על תלמיד לבחור 6 ש"ס לפחות מבין חמשת הקורסים הראשונים בסעיף זה, ומתוך קבוצה א', יש לבחור בשלושה קורסים לפחות.

18 ש"ס

סה"כ

תכנית חד-חוגית כלכלה וחיטיבה במתמטיקהתלמידי תכנית א' בחטיבה מצומצמת

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים חשבון דיפרנציאלי בחטיבה מצומצמת ואינטגרלי 1+2 במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים והשלמות לקולוס. בגין קורסים אלה חייב התלמיד בהשלמה של 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. לתלמידים אלה לא יחשב הקורס אלגנברה לכלכלנים במכסת שעות הבחירה בחוג לכלכלה.

תלמידי תכנית א' בחטיבה מורחבת

תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1+2 במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים והשלמות לקולוס. בגין קורסים אלה חייב התלמיד בהשלמה של 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה ובנוסף פטורים התלמידים מחקורס סטטיסטיקה לכלכלנים א' (ע"ס הקורס מבוא להסתברות) וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג. מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 9 ש"ס.

תלמידי תכנית ב' בחטיבה מצומצמת

לתלמידי תכנית זו יחשב הקורס השלמות לקולוס במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.

תלמידי תכנית ב' בחטיבה מורחבת

לתלמידי תכנית זו יחשב הקורס השלמות לקולוס במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. ובנוסף פטורים התלמידים מחקורס סטטיסטיקה לכלכלנים א' (ע"ס הקורס מבוא להסתברות) וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 6 ש"ס.

9. תכנית דז-חוגית כלכלה - סטטיסטיקה

התכנית היא בהיקף של 111 ש"ס מהן 48 בכלכלה ו-63 בסטטיסטיקה כולל 21 ש"ס הננה מתימטית.

א. הננה מתימטית במסגרת החוג לסטטיסטיקה (21 ש"ס)

6 ש"ס	1. חשבון דיפרנציאלי אי לסטטיסטיקאים
6 ש"ס	2. חשבון דיפרנציאלי בי לסטטיסטיקאים
6 ש"ס	3. אלגברה לסטטיסטיקאים
3 ש"ס	4. מבוא למחשבים לסטטיסטיקאים או לכלכלנים

ב. לימודי חובה בחסתברות ובסטטיסטיקה במסגרת

החוג לסטטיסטיקה (32 ש"ס)

4 ש"ס	1. מבוא לסטטיסטיקה
5 ש"ס	2. מבוא לחסתברות
4 ש"ס	3. חסתברות
5 ש"ס	4. תיאוריה סטטיסטית
3 ש"ס	5. דגימה
3 ש"ס	6. רגרסיה
3 ש"ס	7. ניתוח שונות
2 ש"ס	8. סמינר (בחסתברות, בסטטיסטיקה או בחקר ביצועים)
3 ש"ס	9. סדנא (בסטטיסטיקה או בחקר ביצועים)

ג. לימודי חובה בחקר ביצועים (4 ש"ס)

4 ש"ס	1. מבוא לחקר ביצועים

ד. לימודי חובה בכלכלה (30 ש"ס)

4 ש"ס	1. מבוא לכלכלה א'
4 ש"ס	2. מבוא לכלכלה ב'
2 ש"ס	3. חשבונאות לכלכלנים
4 ש"ס	4. תורת המחירים א'
4 ש"ס	5. תורת המחירים ב'
2 ש"ס	6. מאקרו-כלכלה א'
4 ש"ס	7. מאקרו-כלכלה ב'
2 ש"ס	8. כלכלת ישראל (כלכלת ישראל א')
2 ש"ס	9. בעיות נבחרות בכלכלת ישראל (כלכלת ישראל ב')
2 ש"ס	10. סמינריון

ה. לימודי בחירה (24 ש"ס)

6 ש"ס לפחות.	1. לימודי בחירה בסטטיסטיקה בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
18 ש"ס לפחות.	2. לימודי בחירה בכלכלה בהיקף של 18 ש"ס לפחות. יש לבחור בשלושה קורסים לפחות מקבוצה א', לכל היותר 4 ש"ס מקבוצה ב' ולכל היותר 4 ש"ס מקבוצה ג'.

10. תכנית דו-חוגית כלכלה - מדעי המחשב

הקף התוכנית כ-129 ש"ס, מתוכן 49 ש"ס בכלכלה וכ-80 ש"ס במדעי המחשב (כולל מתמטיקה וסטטיסטיקה)

קבלה

תלמיד החוג לכלכלה המעוניין לצרף את מדעי המחשב כחוג שני יוכל לעשות זאת אם הוא עומד בתנאי הקבלה של ביה"ס למתמטיקה.

תכנית הלימודים בכלכלה

א. לימודי חובה בכלכלה סה"כ 34 ש"ס

4 ש"ס	1. מבוא לכלכלה א'
4 ש"ס	2. מבוא לכלכלה ב'
2 ש"ס	3. חשבונאות לכלכלנים
4 ש"ס	4. תורת המחירים א'
4 ש"ס	5. תורת המחירים ב'
2 ש"ס	6. מאקרו כלכלה א'
4 ש"ס	7. מאקרו כלכלה ב'
4 ש"ס	8. מבוא לאקונומטריקה
2 ש"ס	9. כלכלת ישראל (כלכלת ישראל א')
2 ש"ס	10. בעיות נבחרות בכלכלת ישראל (כלכלת ישראל ב')
2 ש"ס	11. סמינריון

ב. לימודי בחירה בכלכלה סה"כ 15 ש"ס

לפחות 3 קורסים מתוך קבוצה א' (7-9 ש"ס). שאר הקורסים ייבחרו מקבוצות א', ב', או ג', אין לבחור מקבוצה ג' את הקורס אלגברה לכלכלנים. כמו כן יכולים תלמידים המעוניינים בכך לקחת במסגרת זו קורס אחד מבין קורסי המבואות הניתנים בפאקולטה למדעי החברה. רשימת הקורסים: המערכת הפוליטית בישראל, תולדות המחשבה המדינית, יסודות היחסים הבינלאומים, פוליטיקה השוואתית, יסודות המנחל הציבורי, מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט הישראלי.

ג. לימודי חובה במתמטיקה

7 ש"ס	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1
7 ש"ס	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2
7 ש"ס	אלגברה לינארית 1
6 ש"ס	אלגברה לינארית 2
3 ש"ס	יסודות תורת הקבוצות
3 ש"ס	מתמטיקה בדידה
5 ש"ס	מבוא להסתברות
4 ש"ס	הסתברות

הרכב לימודים זה שונה מן התכנית הרגילה בלימודי שנה א' במתמטיקה בכך שלא נדרש ללמוד את הקורס גיאומטריה אנליטית.

7. לימודי מדעי המחשב

מבוא למדעי המחשב	4 ש"ס
ארגון המחשב ושפת סף	4 ש"ס
מבנה מחשבים	3 ש"ס
מבני נתונים	4 ש"ס
מבוא לתכנות מערכות	4 ש"ס
מודלים חשובים	4 ש"ס
יעילות של חשובים	4 ש"ס
סדנא כמדעי המחשב	2 ש"ס
3 קורסי בחירה במדעי המחשב	9 ש"ס
	סה"כ

11. שילוב לימודי כלכלה עם תוכנית לימודים מלאה במשפטים

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים מצטיינים (כ-20 במספר) אשר יתקבלו לפאקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון בכלכלה. התלמידים יוכלו לרכוש כלים מתאימים לניתוח כלכלי של מוסדות ומבנים משפטיים בנוסף להכשרתם המשפטית. חוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה (Law & Economics) שהוא תחום הרוכש באחרונה פופולריות רבה בעולם הרחב. (כמובן, חוגרים יוכלו גם להמשיך בלימודים גבוהים מכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד). כמו כן, השילוב הזה יתרום רבות לאלה המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט המסחרי.

תלמידי התכנית ילמדו (באופן הלימוד הדו-חוגי) בחוג לכלכלה כמפורט בתכנית שלהלן. זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפאקולטה למשפטים. הדבר יכול להתאפשר לאור העובדה שהחוג לכלכלה מציע את כל קורסי החובה שלו בעונת לימודי הקיץ, וגם מבוחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ישמע התלמיד קורס אחד בחוג לכלכלה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א ו-ב) במחלק לימודיו בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים הדרושים לתואר ראשון באופן הלימוד הדו-חוגי בחוג לכלכלה יילמדו בעונת לימודי הקיץ. (ראו להלן הצעה למרישת כונו של לימודים במגוון לכלכלה).

בוגרי התכנית המוצעת יקבלו תואר ראשון במשפטים ותעודת גמר בכלכלה כחוג לאחר תואר. תעודת גמר כנייל שקולה לכל דבר לתעודת תואר ראשון בכלכלה.

תכנית לימודים מוצעת בחוג לכלכלה

		<u>שנת א'</u>
4) (שי"ס)	מבוא לכלכלה א'	סמס' א':
4) (שי"ס)	חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים	סמס' ב':
4) (שי"ס)	מבוא לכלכלה ב'	סמס' קיץ:
4) (שי"ס)	השלמות קלקולוס לכלכלנים	
3) (שי"ס)	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	
3) (שי"ס)	מבוא למחשבים לכלכלנים	
22 שי"ס	סה"כ	

		<u>שנת ב'</u>
4) (שי"ס)	תורת המחירים א'	סמס' א':
2) (שי"ס)	מאקרו-כלכלה א'	סמס' ב':
4) (שי"ס)	תורת המחירים ב'	סמס' קיץ:
4) (שי"ס)	מאקרו-כלכלה ב'	
2) (שי"ס)	חשבונות לכלכלנים	
3) (שי"ס)	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	
19 שי"ס	סה"כ	

		<u>שנת ג'</u>
4) (שי"ס)	מבוא לאקונומטריקה	סמס' א':
2) (שי"ס)	כלכלת ישראל (כלכלת ישראל א')	סמס' ב':
2) (שי"ס)	סמינריון	סמס' קיץ:
2) (שי"ס)	בעיות נבחות בכלכלת ישראל	
3) (שי"ס)	[כלכלת ישראל ב']	
13 שי"ס	קורס בחירה	
	סה"כ	
54 שי"ס	סה"כ כללי	

- הערות: א. החלוקה של חקורסים לפי סמסטרים היא חלוקה מוצעת בלבד. תלמיד יכול לבחור בחלוקה אחרת ובלבד שיעמוד בדרישות המוקדמות לכל קורס. ב. שקלול ציון הגמר בחוג לכלכלה ייעשה בהתאם למקובל בחוג לכלכלה.

נקודות הזכות בשקלול ציון הגמר:

4 נקודות	מבוא לכלכלה א'	.1
4 נקודות	מבוא לכלכלה ב'	.2
1 נקודה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	.3
1 נקודה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	.4
2 נקודות	חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים	.5
2 נקודות	חשמוות לקולוס לכלכלנים	.6
4 נקודות	תורת המחירים א'	.7
4 נקודות	תורת המחירים ב'	.8
2 נקודות	מאקרו כלכלה א'	.9
4 נקודות	מאקרו כלכלה ב'	.10
2 נקודות	כלכלת ישראל (כלכלת ישראל א')	.11
2 נקודות	בעיות נבחרות בכלכלת ישראל (כלכלת ישראל ב')	.12
4 נקודות	מבוא לאקונומטריקה	.13
1 נקודה	מבוא למחשבים לכלכלנים*	.14
1 נקודה	חשבונאות לכלכלנים**	.15
6 נקודות	סמינריון	.16
3 נקודות	מבוא לסוציולוגיה או תולדות המחשבה המדינית*	.17
נקודה אחת לכל ש"ס	שיעורי בחירה (למעט אלגברה)***	.18

* כל התלמידים הדו-חוגים פטורים מחקורס.

** תלמידי כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול פטורים מחקורס.

*** חקורס "אלגברה לכלכלנים" נחשב ל-2 ש"ס בשקלול ציון הגמר.

תקנון החוג

1. ערעורים
 ניתן להגיש ערעור עד שבועיים מיום פרסום הציונים. אין הגבלה במספר הערעורים. לא ניתן לערער על ציון "נכשלי", מכיוון שמבחן שציונו "נכשלי" נבדק אוטומטית פעם נוספת. ב"מברא לכלכלה א"י" ו"מברא לכלכלה ב"י" לא ניתן לערער על ציון נמוך מ-70.
2. בחינות
 בקורסי בחירה ובקורס כלכלת ישראל ב' כאשר ניתנים שאלונים שונים חייב התלמיד - לענות על השאלון של המרצה אצלו היח רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.
3. החזרת מחברות בחינה
 תלמיד רשאי לקבל לידיו מחברת בחינה באמצעות פניה לאגודת הסטודנטים. לאחר קבלת המחברות לא ניתן עוד לערער על הציון.
 המועד האחרון להחזרת מחברות הוא שבוע לפני תום הסמסטר.
4. צילום מחברות בחינות
 תלמידים יכולים לקבל צילום מחברת בחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.
5. בקורסים בהם יש חובת הגשת עבודות נדרשים התלמידים למסור את העבודות באמצעות המזכירות או תיבת המזכירות ליד חדר 717. במקרים בהם התלמידים ימסרו את העבודות באופן אחר, המזכירות לא תחיה אחראית לעבודה.

החטיבות

החוג לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה - לתלמידי חוגים אחרים.
 על תלמיד חטיבה חלות תקנות הפאקולטה למדעי החברה והחוג לכלכלה.
 דרישות הקדם לקורסים זהים לאלה החלים על תלמיד החוג לכלכלה.
 ציון הגמר בחטיבה יחושב על פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה:

רשאי להתקבל לחטיבה בכלכלה רק מי שעומד בתנאי הקבלה לחוג לכלכלה.

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה (33 ש"ס)

החטיבה תחא מורכבת מכל לימודי החובה בכלכלה בסעיף ג' של התכנית חדו-חוגית בכלכלה ובמתמטיקה, כאשר הסמינריון ניתן להמרה, לפי בחירת התלמיד, בקורס בחירה מסעיף ד' של אותה תכנית בהיקף של 2 ש"ס לפחות. לימודי החטיבה הם איפוא בהיקף של 33 ש"ס. תלמידים שסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בשעורי השלמה.

ב. חטיבת מורחבת בכלכלה (32 ש"ס)

1. קורסי חובה - 22 ש"ס

מבוא לכלכלה א"י	4 ש"ס
מבוא לכלכלה ב"י	4 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים	4 ש"ס
תורת המחירים א'	4 ש"ס
מאקרו כלכלה א'	2 ש"ס
השלמות לקקולוס	4 ש"ס
	סח"כ
	22 ש"ס

2. קורסי בחירה - 10 ש"ס

- תורת המחירים ב'
- מאקרו כלכלה ב'
- שעורי בחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה ובלבד שימולאו דרישות הקדם של הקורסים הנבחרים.

* ציון 70 בקורס זה הוא תנאי לרישום לקורסים מתקדמים. תלמיד, אשר לא ישיג ציון 70 בכל אחד מחמבואות לכלכלה עד תום שנתיים מתחילת לימודיו בחטיבה, לא יהיה זכאי להמשיך בלימודי החטיבה.

תוכני השיעורים

מבוא לכלכלת א-ב'

בעיות היסוד; עקומות תמורה; המשפחות, הפירמות, הבנקים; הממשלה; היצע וביקוש (שוק משוכלל); עיקרי החשבונאות הלאומית; קביעת רמת התפוקה (מודל קינאסיאמי פשוט). מדיניות פיסקאלית ומדיניות מוניטרית; מסחר בינלאומי.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'

מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'

בעית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת מובהקות וגיבועה), התפלגויות ואומדני נראות מכסימליים, מבחן יחס הנראות.

חשבו דיפרנציאלי לכלכלנים

1. מושגים בסיסיים וסימנים - הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות רציפות (ממשיות במשתנה ממשי), מקסימום ומינימום.
4. המספר הנגזר, פונקציות גזירות משפט ערך הביניים. כללי גזירה, פולינומים פונקציות מעריכות ולוגריתמים.
5. מקסימום ומינימום של פונקציות גזירות, נקודות פתול, גזרת שניה ופונקציות קמורות וקעורות.
6. פונקציות ממשיות של שנים או יותר משתנים ממשיים, רציפות גזרות חלקיות וגזרות כווניות ומושג הדיפרנציאל.
7. מינימום ומקסימום תחת אילוצים של פונקציות ממשיות בשני משתנים או יותר. כופלי לגרנז' ופתרונות פינתיים.

מבוא למחשבים

הקורס יעסוק ב:

- הכרת מחשב ומבוא כללי לגבי מחשבים; חמרה; תכנה ומערכות הפעלה.
- שפת התיכנות BASIC: מרכיבי השפה, פקודות השמה, פקודות קלט-פלט, משפט תנאי, לולאות, פעולות לוגיות, מערכים;
- הבילת תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS);
- הדרכה בקריאת תכניות ובבנית תכנית מורכבת ב-SPSS.

השלמות לסקולוס לכלכלנים

1. פונקציות של מספר משתנים: תחומי הגדרה, גרפים, רציפות, גזירות, נגזרות חלקיות, כלל השרשרת, מושג הגרדיינט וגזירה מכוונת. פונקציות טורמות וגזירתן. נגזרות מסדר גבוה. פיתוח טיילור (לשני משתנים). מקסימום ומינימום. מקסימום עם אילוץ, כופלי לגרזו.
2. האינטגרל המסוים - הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
3. אינטגרלים כפולים: הנפה כאנטגרל כפול. אנטגרלים על תחומים מלבניים ותחומים כלליים. חישוב אנטגרל כפול והחלפת סדר האנטגרציה. החלפת משתנים ומושג היעקוביאן.
4. משוואות דיפרנציאליות: משוואות מסדר ראשון, הפרדת משתנים, משוואות לינאריות מסדר ראשון, משוואות לינאריות עם מקדמים קבועים (עם ובלי תנאי שפה). משוואות לינאריות מסדר גבוה - סקירה. מערכות של משוואות לינאריות - סקירה.

תורת המחירים א-ב'

ניתוח אנליטי של התנהגות היחידות המיקרו-כלכליות, החלטות תצרוכת, החלטות ייצור ושווי משקל בתנאי תחרות משוכללת. ביקוש לגורמי ייצור, תחרות בלתי משוכללת, שווי משקל תחרותי ותורת הרווחה, יעילות בחקצאת מקורות בלי השפעות חיצוניות ועם השפעות חיצוניות, התערבות הממשלה.

מאקרו כלכלה א-ב'

תאוריות מאקרו-כלכליות במשק סגור ובמשק פתוח. נתוח שווי-משקל כללי שבו נקבעים משתנים חשובים כגון: שער הריבית, השכר הריאלי, התוצר והתעסוקה. ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית. מודלים מאקרו-כלכליים של אבטלה. נתוח תהליך האינפלציה, תוך כדי הדגשת התפקיד של ציפיות הציבור והגרעון בתקציב. מודלים של צמיחה כלכלית. הרחבות בנושאי פונקציות התצרוכת ופונקציות החשקעה המצרפיות.

מבוא לאקונומטריקה

רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחזוי ברגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקולינאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי וניראות מקסימאלית.

כלכלת ישראל וכלכלת ישראל א'

מטרת הקורס להקנות לתלמיד ידע בסיסי על הבעיות המרכזיות של כלכלת ישראל, וכשר לנתח באופן עצמאי, בעיות אלה: צמיחה כלכלית, גורמי הייצור, בעיות מאזן התשלומים, השפעתו של הסקטור הציבורי על המשק, התהליך האינפלציוני, מדיניות מוניטרית ופיסקלית, שוק ההון.

בעיות נבחרות בכלכלת ישראל וכלכלת ישראל ב'

מטרת הקורס להעמיק את הידע של התלמיד בבעיות כלכליות של המשק הישראלי, תוך הרחבת תגשאים שדוכר בהם בקורס כלכלת ישראל א' - ותוך נתוח מחקרים אמפיריים שנערכו בנושאים אלה.

התחומים שידונו הם: בעיית מאזן התשלומים של המשק, מדיניות שכר, שוק חוון ומדיניות מוניטרית, נטל הבטחון, מדיניות רווחה ומערכת התמיכות, כח העבודה והרכבו ומערכת הבנקאות.

חשבונאות לכלכלנים

העקרונות החשבונאיים והשפעתם על מדידת הרווח. רווח כלכלי מול רווח חשבונאי. הדוחות החשבונאיים הבסיסיים: מאזן, רווח והפסד, שינויים בהון ובמצב הכספי תורים המזומנים (גילוי דעת 51). תיאום הדוחות החשבונאיים לאינפלציה - גילוי דעת 36 ו-50. החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והוראות השעה שבאר בעקבותיו מאזנים מאוחדים. ערך נכסי של חברה מול שווי כלכלי - שיטות להערכת חברות. המערכת התמחירית ככלי עזר ניהולי לקבלות החלטות. שיטות התמחיר הבסיסיות. תמחיר תקן ככלי לתכנון ובקרה. ניתוחי סטיות. תמחיר ישיר ותמחיר ספוגה - השלכות על מדידת הרווח. ניתוח נקודת איזון כלכלית - הקשר בין עלות פדיון ותפוקה. מחירי העברה. המערכת התמחירית כבסיס לתוכניות והתייעלות של חברות.

אלגברה לכלכלנים

1. פעולות במטריצות, המטריצה המוחלפת.
2. מערכת משוואות ליניאריות.
3. מרחבים וקטוריים, בסיסים, ממדים.
4. דטרמיננטות, כלל קרמר.
5. טרנספורמציות ליניאריות ושינוי בסיס.
6. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
7. ליכסון.

כלכלת פשע

מושגי יסוד בכלכלת אי-ודאות (אפיון פרטים על-פי היחס לסיכון, מודי שנת סיכון); פשיעה כמשנתה החלטת (זיהוי תנאים מספיקים לכניסת פרטים לפשע, קביעת היקף הפשיעה האופטימאלי, בדיקת רגישות היקף הפשיעה לשינויים ברמת אכיפת החוק); אכיפת חוק אופטימלית (זיהוי ההפסד החברתי מפשע, קביעת רמת החרתעה האופטימלית למשק, בדיקת תחלופה בין הסתברות הענישה לחומרת העונש ברמת הפתרון האופטימלי, הערכת מאסר לעומת קנס כספי). ניתוח עבירות ספציפיות (העלמת הכנסה, קבלת קיצבה במרמה, תשלום שכר נמוך משכר מינימום).

תולדות המחשבה הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המחפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

שיטות מתמטיות בכלכלה

מושגי יסוד בתורת הקבוצות. פונקציות קמורות, מקסימיזציה תחת מגבלות: משפטי קוץ-טאקאי ושימושיהם בכלכלה. פונקציות רבות משתנים ותבניות רבעיות. מבוא לתכנון דינמי ושמושו בתיאוריה כלכלית.

מסחר בינלאומי מוניטרי

ידון מנגנון החתאמה של מאזן התשלומים לפי התיאוריה הקלסית, לפי התיאוריה הקינסיאנית ולפי התיאוריות המודרניות. ידונו מודלים מאקרו-כלכליים של משקים פתוחים במשטר שער חליפין נייד וקבוע והבעיות המוניטריות הבינלאומיות בימינו. פרק מיוחד יעסוק בגרעונות חיצוניים ובמשבר החובות הבינלי.

מימון ציבורי א'

הקורס עוסק בתאוריה של הוצאות ממשלה ויעילות הקצאת המקורות. הנושאים בקורס כוללים תשואה עולה לגודל, ניתוח עלות-תועלת, מוצרים צבוריים ומועדונים, מוצרים צבוריים מקומיים, השפעות היציגיות, בחירה חברתית.

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית עוסקת בעקר כגודמים הקובעים את הצבר החון, וכתוצאה מכך את התפוקה והתצרוכת במשק. הקורס יעסוק בכלכלות מבוורות ויבחן את יציבות מסלולי הצמיחה ואת יעילותם. בנוסף, תבחן השפעת המדיניות הממשלתית על הצבר החון בכלכלות צומחות.

בעיות נבחרות במודלים דינמיים

מודל הדורות-החופפים ותכונות שווי המשקל במודלים אלו. ניתוח של בעיות כלכליות באמצעות מודלים אלו כגון: חוב ובטוח לאומי, מחירי נכסים פינסיים, צמיחה כלכלית, התפלגות הכנסות וכדומה.

כלכלת תחבורה

מבנה הביקוש לנסיעות ערך זמן ובחירת אמצעי הנסיעה; הצע שרותי תחבורה, מחירי עומס שיא ויתרונות לגודל. התערבות הממשלה בשוק שרותי התחבורה; ניתוח מבנה שוק שרותי התחבורה; ובעית הדה רגולציה. השקעות אמידה אמפירית של התשתית ומסי צפיפות. מבנה עלויות של פירמות המספקות שרותי תחבורה; חתנהגות הפירמה והובלת מטענים.

תורת המשחקים לכלכלנים

משחקים בצורת דינמית (רחבת) ומשחקים בצורה איטרטיבית. מושגי שווי משקל.

מבוא לכלכלה אורבנית

הקורס כולל את הנושאים הבאים: הקצאת שמושי קרקע בתוך עיר בתנאי תחרות. התפרסות מרחבית של מערכת ערים, תיאוריה התפתחות ערים ותחליך אורבניזציה, בעיות דיור בערים, תחבורה עירונית, מימון של רשויות מקומיות ובעיות סביבה.

מבוא לכלכלת עבודה א'

היצע העבודה בטווח הקצר (הגישה הקלאסית: הקצאת זמן בין פנאי ועבודה, השפעות תחלופה והכנסה, השפעות מיסוי ומדיניות לאבטחת הכנסה, גישת פונקציית הייצור של משק-חבית: זמן כגורים ייצור, עבודת נשים ושואות); היצע העבודה בטווח הארוך (השקעה בהון אנושי: הכשרה בנוקום העבודה, רכישת השכלה, שמירה על בריאות תקינה); ביקוש לעבודה (הטווח הקצר והטווח הארוך, שעות עבודה וכח עבודה, העדרות מעבודה, אפליית עובדים).

בעיות נבחרות במיסוי

הקורס מטפל במספר נושאים נבחרים בתחום המיסוי תוך התייחסות לנושא הכללי של הפירמה במיסוי ורפורמות שנעשו לאחרונה. ברשימת הנושאים: - מס הכנסה אישי, נכויים וזיכויים, מענקי ילדים, השפעות אינפלציה על מבנה המס, מס חברות, כולל השפעת האינפלציה, מיסי הוצאה - בניית מודגשים היבטים של יעילות וחלוקת הכנסה.

כלכלה מוניטרית

הביקוש לכסף: ניתוח תיאורטי וסקירת תוצאות אמפיריות. תחליך היצע הכסף. התחלק האיונפלציוני כתופעה מוניטרית מס אינפלציה. ניתוח הגורמים להתפתחות האיונפלציה בישראל. קביעת שער החליפין ושער הריבית כמודל מוניטרי של משק פתוח, מדיניות מוניטרית, התפתחויות מוניטריות בישראל.

סוגיות במדיניות כלכלית

הקורס יתרכז בשתי סוגיות: ייצוב כלכלי במשקים עם אינפלציה גבוהה ובעיות מאזן תשלומים ובעיות החוג של ארצות דרום אמריקה. ידונו הסברים תיאורטיים והעובדות האמפיריות.

סוגיות בכלכלה בינ"ל מוניטרית

בעיות עכשוו ובעבר במערכת המוניטרית העולמית התפתחות המשטר הקיים וקודמיו, מדיניות בישראל לקראת מאזן התשלומים ושער החליפין.

כלכלת בטחון

הקורס עוסק בסוגיות הבאות:

- א. נטל הבטחון מהו.
- ב. הבטחון כמוצר צבורי.
- ג. קובעים כלכליים של תוצאות בטחון.
- ד. התאוריה של בריתות צבאיות.
- ה. התאוריה של מרוצי חימוש.
- ו. הרכשה בטחונית.
- ז. אומדני עלות פרויקטים בטחוניים.

תולדות המחשבה הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

תכנון השקעות בפירמה

הקורס עוסק בעיות אופטימיות של מדיניות השקעות בפירמה. תוך ירום סוגיות שונות בתחום זה. כמו כן ידנו עקרונות של ביקוש לגורם יצור חוץ (השקעה וקביעת הקף החשקעות בתנאי ודאות ובתנאי אי-ודאות).

ארגון תעשיית

מטרת הקורס היא לבחון מיגוון תופעות הקשורות למיבנה ותפקוד שווקים לא תחרותיים והתנהגות אסטרטגית של פירמות בשווקים אלו. הנושאים העיקריים הם: תחרות בין מעטים, אוליגופול מחסומי כניסה, תחרות מרחבית ופירמה תחת פיקוח.

כלכלת אי-ודאות

התנהגות הפרט בתנאי אי-ודאות והשלכותיה הכלכליות. שווי-משקל כלכלי בתנאי אי-ודאות. שווי משקל עם אינפורמציה אסימטרית ועם איתות. שווי משקל בשוק מניות ויעילות כלכלית. חוזים אופטימליים. יעילות כלכלית בתנאי אי-ודאות. תכן הקורס: ניתוח התנהגות הפרט בתנאי אי-ודאות: ביטוס אקסיומת, התייחסויות שונות לסיכון (התנהגות [אופטימיזציה] של פרטים על פני זמן בתנאי אי ודאות. [השוואה בין פרטים שונאי-סיכון, מדדי שנת סיכון]. שווקים עתידיים. והשלכות לגבי בקוש הפרט לשירותי בטוח וכי. ניתוח פעילות השוק בתנאי אי-ודאות: קיומם וחסרונם של שווקים בתנאי אינפורמציה חלקית, פרטית, ולא סימטרית בידי המשתתפים. מודלים של תיסכנות מוסרית, בחירה מפלה ואיתות.

כלכלת רווחה

כלכלת רווחה עוסקת בחבטים נורמטיביים של כלכלה. היא מעונינת בשאלה "מה צריך להיות" (לעומת ענפים אחרים בכלכלה - כמו, למשל, כלכלת עבודה - המנסים להסביר קיומן של תופעות כלכליות שונות). קורס זה יעסוק בנתוח אנליטי של מספר מושגי יסוד בכלכלת רווחה. ראשית, נגדיר את המושג של כלכלה תחרותית כשיטה לחקצאת מקורות במשק. ננסח לעמוד על תכונותיה של כלכלה תחרותית, תוך כדי חוכחת שני משפטי היסוד של כלכלת דווחה (זאת נעשה תחילה עבור מקרה של משק הליפין, ולאחר מכן עבור משק מייצב). בחלקו השני של הקורס נעסוק במקרים בחם מכניזם השוק נכשל - השפעות היזוניות ומוצרים צבוריים. נעמוד על הסיבות לשלון השוק ועל אמצעים מתקנים בחם הממשלה יכולה לנקוט על מנת להתגבר על כשלון זה.

שווקים עתידיים ואופציות

קורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באג'יה, באינדקסים ובשווקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של החשקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורם. ישנה חובת הגשת תרגילים ומתקיימים שעות תרגול פרונטליות.

מודלים דינמיים במחשב

בנייה ופתרון על ידי סימולציה של מודלים מקרו-כלכליים דינמיים, הכוללים אספקטים של צמיחה, מחזורי עסקים, השקעה וכי. כמו כן יידונו שיטות לאמיזה אקונומטרית של מודלים אלה. המשתתפים ירכשו ידע בתוכנות מחשב מתאימות ויתבקשו להגיש עבודת סיכום.

תורת המקוח

בקורס נעסוק במודלים פורמליים של מקוח ובמיוחד במודלים המשתמשים בתורת המשחקים הלא-שתופית. נשלב את המקוח לתוך מודלים של שוק שבחם קונים ומוכרים מופגשים באופן מקרי ומנהלים משא ומתן תוך ידיעה שהתמוטטות המשא ומתן תחזיר אותם לצבור המחפשים. מודלים אילו ישמשו אותנו לבחינת מושג שווי המשקל התחרותי.

תורת הבחירה החברתית (קסניר)

קורס יעסוק בסוגיית הבנייה העקבית של בחירה קולקטיבית הנשענת על יחסי החעדפה או פונקציות התועלת של הפרטים המשתתפים בחברה.

תואר שני

כללי

- תכנית לימודי המוסמך בכלכלה מיועדת להכשיר למלוי תפקידים בעולם העסקים, בשרות הצבורי ובסקטור העסקי בתחום האקדמי.
- קיימות שתי תכניות לימודים:
- תכנית עיונית-מחקרית עם עבודת גמר.
  - תכנית בללית, ללא עבודת גמר.

התכנית הראשונה מיועדת בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי, והיא מוחה תנאי מוקדם להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". התכנית השנייה מיועדת בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הצבורי, במערכת החינוך ועוד, אך אינם מעוניינים בהמשך הלימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

תנאי קבלה

תלמידים, אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות - רשאים להציג מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג, אולם השגת ממוצע של 75 ב-ב.א. אינה מבטיחה קבלה אוטומטית ל-מ.א.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור על סמך לימודים קודמים במסגרת התואר אחר, כלומר, תלמידים אשר לקחו חלק מחקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר יחויבו בקורסים הליפיים במקומם.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את 22 חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת החוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה חששית נחייב את התלמיד בקורסי רענון בחקר 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בחקר גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

רישום לקורסים

הרישום לקורסים יעשה בשבוע השני של כל סמסטר מועדים מדויקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבנין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות). תלמיד שלא ירשם לקורס במועד ההרשמה לא יוכל להבחן. (יש בכונתנו להקפיד על כך, לא כפי שנהגנו בעבר).

1. תכנית עיונית-מחקרית עם עבודת גמר

במסגרת תכנית זו מוצעים חמישה תחומי לימוד:

- א. כלכלה.
- ב. כלכלת עסקים.
- ג. כלכלה וחקר ביצועים.
- ד. כלכלה ופוליטיקה בינלאומית.
- ה. כלכלה וסטטיסטיקה.

התלמיד יבחר בתחום לימוד אחד. משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השנייה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 33 ש"ס, רובן במסגרת שיעורים ומיעוטן במסגרת סדנאות מחקר לפי הפירוט להלן.

חובות התלמיד

- שיעורי החובה בכלכלה - 13 ש"ס*.
 שיעורי בחירה בכלכלה - 16-18 ש"ס בהתאם לתחום הלימוד (ראה להלן).
 סדנאות בכלכלה - 4-2 ש"ס בהתאם לתחום הלימוד (ראה להלן).
 עבודת גמר.

שיעורי החובה בכלכלה (והיים לכל תחומי הלימוד בשתי תוכניות הלימוד)

- א. תיאוריה כלכלית מיקרו א' 3 ש"ס ד"מ: או דרישה מקבילה השלמות לקלוקלוס, אלגברה לכלכלנים. שיטות מתמטיות
- ב. תיאוריה כלכלית מיקרו ב' 2 ש"ס ד"מ: תיאוריה כלכלית מיקרו א'
- ג. תיאוריה כלכלית מאקרו א' 2 ש"ס
- ד. תיאוריה כלכלית מאקרו ב' 2 ש"ס
- ה. אקונומטריקה א' 2 ש"ס ד"מ: אלגברה לכלכלנים.
- ו. אקונומטריקה ב' 2 ש"ס ד"מ: אקונומטריקה א'.

את הקורסים בתיאוריה כלכלית מיקרו, תיאוריה כלכלית מאקרו ואקונומטריקה א' מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה.

עבודת גמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. הקפו לא יעלה על 80 עמודים מודפסים במכונת כתיבה. העבודה תבוצע בהדרכה של שני מורים מהחוג לכלכלה. העבודה תבוצע במסגרת אחת הסדנאות שבהן בחר התלמיד. מורי הסדנא יעזרו לתלמיד בבחירת נושא. תלמיד רשאי לבחור נושא שאינו נדון באחת הסדנאות. עליו לקבל הסכמה של אחד ממורי החוג לנושא שבוחר. התלמיד יגיש את הצעתו ליועץ ה-מ.א. מומלץ שהתלמיד יעין בהנחיות לכתיבת הצעת מחקר של JOHN JAGGER לפני כתיבת הצעתו. הנחיות אלו נמצאות בספרית מדה"ח. תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.

* בתחום הלימוד כלכלה ופוליטיקה בי"ל חיקף שיעורי החובה הוא 16.

ציון גמר

- ציון הגמר יקבע לפי המשקלות הבאים:
1. עבודת הגמר 19%
  2. שיעורי החובה בכלכלה 36% (2.71% לכל שעה סמסטריאלית)
  3. לימודי תחומי הלימוד 45% (הפירוט במסגרת הדין בתחומי הלימוד)

פרוט תחומי הלימוד

א. כלכלה

1. שיעורי החובה
2. שיעורי בחירה

תלמיד תחום לימוד כלכלה יבחר קורסים בהיקף של 12 שעות סמסטריאליות מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה. קורסים נוספים בהיקף של 4 ש"ס ניתן לבחור מתוך רשימה זו או לאחר קבלת אישורו של יועץ ה-מ.א. מרשימת הקורסים המוצעים על-ידי חוגים אחרים באוניברסיטה.

רשימת שיעורי הבחירה (כ"א בחיקף 2 ש"ס)*

	תולדות המחשבה הכלכלית
	שווקים פיננסיים
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	כלכלה אורבנית
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	כלכלת עבודה
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	עלות-תועלת
	אינפלציה
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	סוגיות בתאוריה מיקרו כלכלית יישומית.
	בעיות נבחרות בכלכלה מונטרית
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	כלכלה בינלאומית
	צדק חברתי
	החלטות חברתיות
	כלכלה צבורית
	סוגיות בכלכלה מתימטית
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	תאוריה מיקרו כלכלית מתקדמת
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו אי	מודלים דינמיים בכלכלה**
	מודלים אקונומטריים עם צפיות ראציונליות
	צמיחה כלכלית**
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו	בעיות נבחרות בתאוריה
	ארגון תעשייתי למתקדמים (כלכלת הפירמה)
	כלכלת אי-ודאות**
	תאוריה מתטריית ואי-ודאות א+ב'
	נתוח כלכלי של המשפט
	מדיניות פיסקלית
ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו א+ב	צמיחה ושחר חוץ
	כלכלת שלטון מקומי
	מודלים דינמיים במחשב
	יישומים במאקרו כלכלה באמצעות מחשב**
	בעיות נבחרות במודלים דינמיים**

* לא כל שיעורי הבחירה ניתנים כל שנה.

** הקורס מוצע לתלמידים שלא למדו קורס זה במסגרת לימודי התואר הראשון. הקורס יחושב כ-2 ש"ס במסגרת התואר השני.

3. סדנאות

תלמיד תחום לימוד כלכלה יבחר בשתי סדנאות בחיקף של 4 ש"ס לפחות, מתוך חרשימה הבאה*:

א. כלכלה בינלאומית	2 ש"ס ד"מ: מיקרו א+ב, מאקרו א+ב
ב. מאקרו כלכלה	2 ש"ס
ג. כלכלה ציבורית ואורבנית	2 ש"ס ד"מ: תאוריה כלכלית מיקרו ב'
ד. תאוריה כלכלית	2 ש"ס
ה. כלכלת עבודה	2 ש"ס
ו. אירגון תעשייתי	2 ש"ס
ז. כלכלת ישראל**	3 ש"ס
ח. כלכלה פיננסית ומשפטית	2 ש"ס

4. פרוט משקל תחום הלימוד בציון הגמר (ראה סעיף 4 לעיל)
משקל של 3% לכל ש"ס ינתן לקורסים ולסדנאות בחיקף של 15 ש"ס - מתוך שיעורי הבחירה והסדנאות שלמד התלמיד, ואשר בהם חשגיו הם הגבוהים ביותר.

ב. כלכלת עסקים

1. שיעורי חובה בכלכלה.

2. שיעורי בחירה בכלכלה

תלמיד תחום הלימוד בכלכלת עסקים יבחר קורסים בחקף של 8 ש"ס מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה (הרשימה מופיעה במסגרת תאור תחום הלימוד בכלכלה) וחייב להשתתף בסדנא אחת מתוך רשימת הסדנאות המופיעה בתחום הלימוד כלכלה.

3. התמחות בפאקולטה לניהול - תלמיד שתחום לימודיו כלכלת עסקים יבחר קורסים בחקף של 7 ש"ס**. לפחות באחד מתחומי ההתמחות הבאים הניתנים בפאקולטה לניהול - בית-הספר למסמכים במנהל עסקים:

1. ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות	4. שיווק
2. מימון - חשבונאות	5. חקר ביצועים
3. מערכות מדע	6. הפירמה במשק העולמי

בכל אחד מתחומים אלה חייב התלמיד ללמוד את מקצועות החובה, וכן לעמידה בדרישות הקדם של כל קורס.

ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות

חובה - ניהול מערכת תפעולית 1 ש"ס

בחירה - השלמה ל-7 ש"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות

לשעבר: ש"ס ניהול התפעול והייצור.

בניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות היצור

(ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול)

* לא כל הסדנאות ניתנות כל שנה.

** 7 ש"ס = 10 ש"ס לצורך מגן השעות.

*** הסדנא תתקיים אחת לשבועיים במשך כל השנה.

מימון-חשבונאות

חובה -	א. יסודות החשבונאות	2 י"ס
	ב. יסודות המימון א' + ב'	2 י"ס
	ג. תורת החשקעות	2 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות מימון-חשבונאות (ראה פירוט בידיעון הפאקולטה לניהול).

מערכות מידע

א. יסודות מערכות מידע	1 י"ס
ב. ניתוח ותיכון מערכות מידע	1 י"ס
ג. ארגון קבצים	1 י"ס
ד. תקשורת נתונים	1 י"ס
ה. מידע בתהליכי קבלת החלטות	2 י"ס
ו. כלכלת מחשבים ומידע	1 י"ס

שיווק

חובה -	א. יסודות ניהול שיווק א'	1 י"ס
	ב. מחקרי שיווק א'	1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות שיווק. (ראה פירוט בידיעון הפאקולטה לניהול).

חקר ביצועים

חובה -	א. מודלים דטרמיניסטיים בחקר ביצועים	1 י"ס
	ב. מודלים הסתברותיים בחקר ביצועים	1 י"ס

בחירה - קורסים בחיפף של 5 י"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות חקר ביצועים (ראה בידיעון הפאקולטה לניהול), אחד מתוכם חייב להיות קורס מתקדם.

הפירמה במשק העולמי

חובה -	א. הפירמה במשק העולמי	1 י"ס
	ב. החברה הרב לאומית	1 י"ס
בחירה -	א. סמינר: יחסי הכלכלה ישראל-ארה"ב	1 י"ס
	ב. מערכת המטבע והתשלומים הבינ"ל*	1 י"ס
	ג. ייצוא ושיווק בינלאומיים**	1 י"ס

* תלמידים הבוחרים בקורס זה חייבים כדרישה מוקדמת את הקורס: יסודות המימון א' + ב'.

** תלמידים הבוחרים בקורסים אלו חייבים כדרישה מוקדמת את הקורס: יסודות ניהול השיווק א'.

4. פירוט משקל תחום הלימוד בציון הגמר
משקל של 21% ינתן ללימודי ההתמחות במינהל עסקים לפי 3% לכל י"ס. (למנן יכנסו
כל שיעורי ההתמחות - 7 י"ס). משקל של 24% ינתן לקורסי הבחירה והסדנאות
בכלכלה לפי 3% לש"ס. לצורך זה יובאו בחשבון הקורסים והסדנאות בהם הישגי
התלמיד הגבוהים ביותר.

ג. כלכלה וחקר ביצועים

1. שיעורי החובה בכלכלה

2. שיעורי בחירה וסדנא בכלכלה
תלמיד בתחום לימוד כלכלה וחקר ביצועים יבחר בקורסים בחיקף של 8 ש"ס וסדנא
אחת מתוך רשימת קורסי הבחירה והסדנאות בכלכלה (הרשימה מופיעה לעיל במסגרת
תיאור תחום הלימוד בכלכלה).

3. השלמות מלימודי התואר הראשון בסטטיסטיקה
תלמיד, שלא למד כדו-חוגי בכלכלה וסטטיסטיקה במסגרת לימודי התואר הראשון,
יתבקש לחשלים מתוך לימודי התואר הראשון בסטטיסטיקה את הקורסים להלן:

א. מבוא לחקר ביצועים	3 ש"ס + 1 ש"ס תרגיל
ב. חקר ביצועים (2)	3 ש"ס
ג. שמושי מחשב בחקר ביצועים ובסטטיסטיקה	2 ש"ס

4. שיעורי חובה בחקר ביצועים

א. תכנות לינארי	3 ש"ס
ב. תורת המשחקים אי	3 ש"ס
ג. תורת המלאי	3 ש"ס
ד. אופטימיזציה	3 ש"ס

תלמיד אשר למד אחד (או יותר) מקורסים אלו במסגרת לימודי התואר הראשון רשאי
לבחור במקומו (במקומם) את אחד מהקורסים הבאים:

א. תכנות לא-לינארי	3 ש"ס
ב. תורת המשחקים בי	3 ש"ס
ג. כלכלה מתימטית אי	2 ש"ס
ד. כלכלה מתימטית בי	2 ש"ס
ה. מבוא תחליכים סטוכאסטיים	3 ש"ס
ו. תכנות דינאמי	3 ש"ס

5. פירוט השקלול של לימודי תחום הלימוד בכלכלה וחקר ביצועים בציון הגמר משקל שיעורי החובה בחקר ביצועים הוא 27% לפי הפירוט הבא:

5.5%	תורת המשחקים אי
5.5%	תכנות ליניארי
8%	תורת המלאי
8%	אופטימיזציה

משקל שיעורי הבחירה והסדנא בכלכלה הוא 18%. לצורך החישוב יובאו בחשבון 6 ש"ס של קורסי הבחירה והסדנא בכלכלה בהם הישגי התלמיד הם הגבוהים ביותר (לפי 3% לש"ס).

ד. כלכלה ופוליטיקה בינלאומית

1. שיעורי החובה בכלכלה.
2. שיעורי בחירה בכלכלה
קורסים בחקף של 10 ש"ס מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה (הרשימה מופיעה במסגרת תחום הלימוד כלכלה).
3. סדנאות בכלכלה
שתי סדנאות מתוך רשימת הסדנאות בכלכלה (הרשימה מופיעה במסגרת תחום הלימוד כלכלה). אחת מסדנאות אלו הייבת להיות סדנא בכלכלה בינלאומית.
4. שיעורי חובה במדע המדינה
גישות ותיאוריות במדע המדינה - 3 ש"ס
5. שיעורי בחירה במדע המדינה
קורסים בחקף של 6 ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה בתאום עם יועץ מ.א. של החוג לכלכלה:

6. פירוט השקלול של לימודי תחום הלימוד בכלכלה ופוליטיקה בינלאומית בציון הגמר
  1. משקל שיעורי החובה במדע המדינה הוא 9%.
  2. משקל שיעורי הבחירה במדע המדינה הוא 15%.
  3. לצורך זה ילקחו בחשבון הקורסים בהם ציוני התלמיד הם הגבוהים ביותר.
  3. משקל שיעורי הבחירה בכלכלה והסדנאות הוא 21% (לצורך זה ילקחו בחשבון קורסים בחקף של 7 ש"ס שבהם הישגי התלמיד הם הטובים ביותר ולכל ש"ס ינתן משקל של 3%).

ה. כלכלה וסטטיסטיקה

1. שיעורי החובה בכלכלה.
2. שיעורי בחירה בכלכלה
תלמיד בתחום לימוד כלכלה וסטטיסטיקה יבחר בקורסים בחקף של 8 ש"ס וסדנא אחת מתוך רשימת קורסי הבחירה והסדנאות בכלכלה (הרשימה מופיעה לעיל במסגרת תחום הלימוד כלכלה).
3. למדוי השלמה בסטטיסטיקה
התלמיד יחוייב לקחת את אותם למדוי השלמה מתוך לימודי ה.א. בסטטיסטיקה המהווים דרישות מוקדמות לקורסים בסעיף 4 להלן.

4. **שעורים בחוג לסטטיסטיקה**
 התלמיד יבחר 10 ש"ס מתוך קבוצות הקורסים הבאות בחוג לסטטיסטיקה.
 א. כל קורס הניתן במסגרת לימודי התואר השני בסטטיסטיקה בתחום הלימוד סטטיסטיקה עיונית והסתברות או בתחום הלימוד סטטיסטיקה ישומית.
 ב. הקורס תאוריה סטטיסטית מתוך לימודי התואר הראשון בסטטיסטיקה.
 5. **פירוט משקל תחום הלימוד בציון הגמר**
 משקל השעורים במסגרת החוג לסטטיסטיקה הוא 27%. לצורך החישוב יובאו בחשבון 9 ש"ס של קורסים בסטטיסטיקה בהם השגיו של התלמיד הם הגבוהים ביותר (לפי 34% לש"ס).
 משקל שעורי הבחירה והסדנא בכלכלה הוא 18%. לצורך החישוב יובאו בחשבון 6 ש"ס של קורסי הבחירה והסדנא בכלכלה בהם הישגי התלמיד הם הגבוהים ביותר (לפי 3% לש"ס).

II. תכנית כללית

חובות התלמיד

שעורי חובה	15 ש"ס
שעורי בחירה	22 ש"ס
סדנאות	8 ש"ס
שתי עבודות סמינריוניות*	
בחינת גמר	

1. שעורי חובה

כל שעורי החובה בכלכלה בתכנית העיונית-מחקרית זכן תולדות המחשב הכלכלית.

2. שעורי בחירה

התלמיד חייב לבחור קורסים בחיקף של 12 ש"ס לפחות מתוך רשימת קורסי הבחירה בכלכלה (ראו פירוט לעיל במסגרת תחום הלימוד כלכלה). את יתרת שעורי הבחירה בחיקף של 10 ש"ס ניתן לקחת במסגרת תחומי הלימוד בכלכלת עסקים, בכלכלה וחקר בצועים ובכלכלה ופוליטיקה בינלאומית כפי שהם מצוטטים בתכנית העיונית-מחקרית.

3. סדנאות

התלמיד חייב לבחור ב-4 סדנאות לפחות מרשימת הסדנאות בכלכלה.

* עבודות אלו ניתן להגיש לפי בחירת התלמיד במסגרת הסדנאות או במסגרת הקורס ב"תולדות המחשב הכלכלית" שבו נדרשת עבודה ממילא.

4. בחנינת גמר

התלמיד חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בחוג.
תלמיד רשאי לבחור את התחום שעליו תחילת הבחינה מתוך חרישמה הבאה:

- תיאוריה כלכלית
- מאקרו-כלכלה
- כלכלה בינלאומית
- כלכלה ציבורית ואורבנית
- כלכלת עבודה
- ארגון תעשייתי
- כלכלת ישראל

בכל תחום על התלמיד לקחת קורס אחד וסדנא אחת לפחות. הבחינה תערך עם סיום הסדנא על ידי המורים באותה סדנא. התלמיד יודיע למורה האחראי על הסדנא וכן ליועץ המ.א., די"ר צבי הרקוביץ, על רצונו לגשת לבחינת גמר בתחום הלימודים של הסדנא לא יאוחר מששה שבועות לאחר תחילת הסמסטר. המורה האחראי על הסדנא האמורה יקבע את מועד הבחינה, מתכונתה והיקפה (כולל רשימת קריאות מתאימה לבחינה), בתיאום עם די"ר צבי הרקוביץ.

5. ציון גמר

ציון הגמר בתחום לימוד זה יקבע לפי המשקלות הבאים:

10%	א. בחינת גמר
36%	ב. שעורי החובה: 2.4% לכל ש"ס X 15 ש"ס
<u>54%</u>	ג. שעורי הבחירה והסדנאות: 1.8% לכל ש"ס X 30 ש"ס
100%	סה"כ

תוכני השיעורים

תיאוריה כלכלית מיסרו א-ו-ב

בקורס נדון בקשת רחבה של מודלים מרכזיים של התיאוריה הכלכלית העכשווית. אחרי זיון בסוכנים הכלכליים הבודדים נדון במושגי שווי משקל תחרותיים ותורת משחקים.

תיאוריה מאסרו כלכלית א'

השפעות של מדיניות מוניטרית על התעסוקה, התוצר, ורמת המחירים במצב של אינפורמציה לא מלאה. מודלים מאסרו עם קשיחויות חוזית. הויכוח על מדיניות מאסרו לייצוב המשק. מודלים מוניטריים של צמיחה ואינפלציה בזמן הארוך. מודלים של קביעת מחירי נכסים פיננסיים והשלכותיהם המאסרו כלכליות. ישומים מאסרו-אקונומטריים חדשים, תוך כדי סקירה וניתוח של עבודות אמפיריות. מדיניות מאסרו כלכלית במשק פתוח.

תיאוריה מאסרו כלכלית א'

ההשפעות של מדיניות מונטרית בלתי צפויה על תעסוקה ומחירים יחסיים במצב של אינפורמציה לא מלאה. הבלבול בין שנויים ברמת המחירים הכוללת ובין שיוניים במחירים יחסיים. סטגפלציה והבלבול בין פרמנטי וטרנויטורי. תיאורית של בחירת מדיניות כלכלית, אמינות והטיח אינפלציונית. מודל הדורות החופפים והשפעותיו של החוב הלאומי.

תיאוריה מאסרו כלכלית ב'

מחזורי עסקים ריאליים. קשר בין צמיחה למחזורי עסקים. אופטימיזציה דינמית במודלים מקרו-כלכליים וישומים אמפיריים.

אקונומטריקה א'

רגרסיה ליניארית במשוואה אחת ובמספר משוואות סימולטניות. רגרסיה לא ליניארית של מודלים כלכליים עם בחירה אופטימלית מתוך קבוצה של אפשרויות בידות.

אקונומטריקה ב'

שיטות אקונומטריות על סדרות עצמיות: טראות מקסימאליות, אומדני משתני צור כלליים ושיטת המומנטים הכללית, וקטוב רגרסיה עצמית, ומודלים דינמיים בכלכלה.

תולדות המחשבה הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

כלכלת עבודה

סקירה עדינית של המחקר בכלכלת עבודה. לדוגמא: הצע עבודה ע"פ זמן ומחזור העסקים, חוזי עבודה באנפורמציה חלקית אבטלה וחיפוש.

ארגון תעשייתי למתקדמים

הקורס יזון בבעיות נבחרות בתפקוד של פירמות בשווקים לא תחרותיים. הקורס יתרכז במודלים דינמיים של אוליגופול, בשווקים למוצרי ברי קיימא וכן יזונו סוגיות נבחרות במחסומי כניסה ומניעת כניסה.

בעיות נבחרות במודלים דינמיים

מודל חדורות-החופפים ותכונות שווי המשקל במודלים אלו. ניתוח של בעיות כלכליות באמצעות מודלים אלו כגון: חוב וכסוח לאומי, מחירי נכסים פיננסיים, צמיחה כלכלית, התפלגות הכנסות וכדומה.

צמיחה כלכלית

צמיחה כלכלית עוסקת בעקר כגורמים הקובעים את הצבר החון, וכתוצאה מכך את התפוקה והתצריכת במשק. הקורס יעסיק בכלכלות מבוורות ויבחן את יציבות מסלולי הצמיחה ואת יעילותם. בנוסף, תבחן השפעת המדיניות הממשלתית על הצבר החון בכלכלות צומחות.

מדיניות פיסקלית

הקורס יעסיק בהשפעות תקציב הממשלה, המיסים והחוב על המערכת הכלכלית. תשומת לב מיוחדת תוקדש בצד ההוצאות להשקעות בתשתית, וחלוקתן של הוצאות ממשלה להוצאות על גורמי יצור מקומיים ומוצרים סחירים, מחד, ועל סוגי המיסים השונים: מיסים ישירים ומיסים עקיפיים, מאידך. הניתוח יכלול את ההשפעות על ההסכון, החשקעה, הצמיחה והמאזן המסחרי במשק גם ברמה האנליטית וגם ברמה היישומית.

כלכלת שלטון מקומי

הקורס עוסק ביסודות הכלכליים שעליהם בנוי השלטון המקומי, תיאוריות על אספקת שירותים ציבוריים מקומיים ואספקתם, ומערכת היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי.

צמיחה ושחר חוץ

הקורס יעסיק בחידושי השנים האחרונות בתורת שחר החוץ. תודגם חשיבותם של שווקים בעלי לא-תחרותיים בהסבר מבנה שחר החוץ והשפעות מדיניות מסחרית. כמו כן תודגשנה גישות דינאמיות והסבר צמיחה ארוכת טווח.

סוגיות בתאוריה כלכלית - סדנא

סקירת ספרות הדישה בתחומים שונים בתיאוריה כלכלית. מדי שנה ייבחר נושא אחר. נושאים אפשריים: אי ודאות, אינפורמציה, תמריצים, שווי משקל, מגנוני הקצאת, רווחה, וכו'.

סדנא בכלכלה בינלאומית

הסדנא תעסוק בתיאוריות של תווך פיננסי בינלאומי ושל מסחר בינלאומי. כמו כן תדון מדיניות עידוד השקעות יצוא, מדיניות המכסים וחשיטות השונות של שער החליפין. תבדקנה השפעות הגומלין בין המדיניות המונטרית, התקציב והמיסים ובין מאון התשלומים.

סדנא בכלכלת עבודה

יוצגו וידונו תיאוריות ומחקרים העוסקים בנושאי חפוש עבודה, החלטות קבלת הצעות, שעורי השתתפות - כניסה ויציאה משוק העבודה, הפרשיות שכר, "שכר יעולי", איגודים מקצועיים, פקוח על עובדים, השקעה בהון אנושי, שביעות וחשכמי שכר.

סדנא במאקרו כלכלה

הנושאים משתנים משנה לשנה בהתאם להתפתחויות בתחום המחקר השוטף במאקרו כלכלה. נושאים אפשריים: מדיניות פיסקלית ומוניטרית השפעות ראליות של אינפלציה. מדלים של מהזורי עסקים, מדלים דינמיים של צריכה והשקעה.

סדנא בכלכלת ישראל

הסדנא תעסוק בבעיות אקטואליות של כלכלת ישראל: המדיניות המוניטרית, מדיניות השכר, מדיניות התקציב והמיסים, מימון הברואות, מימון החינוך הגבוה, ועוד. המרצים יהיו אנשי חוג כלכלה, האוצר, בנק ישראל, החסתדרות והתעשיינים.

סדנא בתאוריה כלכלית

בסדנא יציגו אורחים, חברי סגל ותלמידי מחקר עבודות בחיית המחקר של התיאוריה הכלכלית.

חורת המסוה

בקורס נעסוק במודלים פורמליים של מקוח ובמיוחד במודלים המשתמשים בתורת המשחקים הלא-שתופית. נשלב את המקוח לתוך מודלים של שוק שבהם קונים ומוכרים מופגשים באופן מקרי ומנחלים משא ומתן תוך ידיעה שהתמוטטות המשא ומתן תחזיר אותם לצבור המחפשים. מודלים אילו ישמשו אנתנו לבחינת מושג שווי המשקל התחרותי.

כלכלת אי-ודאות

התנהגות בפרט בתנאי אי-ודאות וחשלתותיה הכלכליות. שווי-משקל כלכלי בתנאי אי-ודאות. שווי משקל עם אינפורמציה אסימטרית ועם איתות. שווי משקל בשוק מניות ויעילות כלכלית. חוזים אופטימליים. יעילות כלכלית בתנאי אי-ודאות. תכן הקורס: ניתוח התנהגות הפרט בתנאי אי-ודאות: ביסוס אקסיומת, התייחסויות שונות לסיכון התנהגות (אופטימיזציה) של פרטים על פני זמן בתנאי אי-ודאות. (השוואה בין פרטים שונאי-סיכון, מדדי שנאת סיכון). שווקים עתידיים. וחשלתות לגבי בקוש הפרט לשירותי בטוח וכו'. ניתוח פעילות השוק בתנאי אי-ודאות: קיומם וחסרונם של שווקים בתנאי אינפורמציה חלקית, פרטית, ולא סימטרית בידי המשתתפים. מודלים של היסכנות מוסרית, בחירה מפלה ואיתות.

מודלים דינמיים במחשב

בנייה ופתרון על ידי סימולציה של מודלים מקרו-כלכליים דינמיים, הכוללים אספקטים של צמיחה, מחזורי עסקים, השקעה וכו'. כמו-כן יידונו שיטות לאמידה אקונומטרית של מודלים אלה, המשתתפים ירכשו ידע בתוכנות מחשב מתאימות ויתבקשו להגיש עבודת סיכום.

החוג לכלכלה תואר ראשון

סמסטר א'

שוי"ת	מבוא לכלכלה א'	1011.1103
פרופי א. צדקה	אי 8-10; 101	.01
נ. מארק	גי 8-10; 101	.02
א. זיגלמן	אי 10-12; 101 אי 8-10; ספריח 2	.03
א. כץ	די 14-16; 103 אי 16-18; 103	.04
ת. תמיר	די 16-18; 103 בי 8-10; 101	.05
ר. שלום	די 8-10; 101 בי 16-18; 210	.06
י. גזית	הי 14-18; 101 אי 16-18; 210	.07
ר. צולר	די 14-18; 110 בי 18-20; ספריח 1	.08
	הי 8-10; 101	

שוי"ת	מבוא לכלכלה ב'	1011.1104
ד"ר י. בנימיני	בי 8-10; 110	שעור: .01
א. בויס	גי 16-18; 104	תרגיל: .02
א. בויס	גי 18-20; 104	תרגיל: .03
ד"ר א. שגיא	גי 10-12; ספריח 2	שעור: .04
ג. בפמן	הי 14-16; 110	תרגיל: .05
ג. בפמן	הי 16-18; 203	תרגיל: .06

שוי"ת	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	1011.1108
ד"ר א. רביב	די 10-12; 110	שעור: .01
ד. בורשטיין	אי 12-13; 103	תרגיל: .02
ד. בורשטיין	אי 13-14; 102	תרגיל: .03
ש. חלמן	בי 14-16; 103	שעור: .04
ד. בורשטיין	אי 10-11; 103	תרגיל: .05
ד. בורשטיין	אי 11-12; 103	תרגיל: .06
ש. חלמן	בי 16-18; ספריח 2	שעור: .07
י. ברנדון	יפורסם	תרגיל: .08
י. ברנדון	יפורסם	תרגיל: .09
מ. שטק	גי 12-14; 103	שעור: .10
י. ברנדון	יפורסם	תרגיל: .11
י. ברנדון	יפורסם	תרגיל: .12

ש. טוביק	102	אי 14-16;	13. שעור:
י. וילה	206	חי 12-13;	14. תרגיל:
י. וילה	106	חי 13-14;	15. תרגיל:
ש. טוביק	2	די 8-10;	16. שעור:
י. וילה	315	חי 10-11;	17. תרגיל:
י. וילה	315	חי 11-12;	18. תרגיל:
שרית			1011.1109
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים בי			
ד"ר ח. סטרנין	203	בי 10-12;	01. שעור:
פ. אברמוביץ	208	די 10-11;	02. תרגיל:
פ. אברמוביץ	208	די 11-12;	03. תרגיל:
ד"ר ח. סטרנין	2	די 14-16;	04. שעור:
פ. אברמוביץ	108	בי 14-15;	05. תרגיל:
פ. אברמוביץ	108	בי 15-16;	06. תרגיל:
שרית			1011.1110
חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים			
ס. רובינשטיין	203	אי 10-12;	01.
	315	די 10-12;	
ח. ניימן	203	אי 14-16;	02.
	210	די 12-14;	
א. נצר	110	בי 10-12;	03.
	210	די 10-12;	
י. יפת	204	בי 10-12;	04.
	204	חי 10-12;	
י. יפת	110	בי 14-16;	05.
	208	חי 14-16;	
מ. גופמן	204	בי 14-16;	06.
	204	חי 14-16;	
יפורסם		יפורסם	07.
שרית			1011.1112
חלמות לקולוס לכלכלנים			
א. נצר	110	בי 12-14;	01.
	2	די 12-14;	
ת. טסח	104	גי 8-10;	02.
	108	חי 10-12;	
		מחשבים	
עריד י. הלחמי	318	אי 17-20;	01.
ר. יפתח	318	בי 16-19;	02.
ד. אמיתי	318	גי 13-14;	03.
	203	גי 14-16;	
ד. אמיתי	318	חי 13-16;	04.

הדרכה בספרייה - החדרכה תנותן בחדר החדרכה בבנין הספרייה החדש.		1011.1000	
16-18	א' 4.11.90		.01
16-18	ב' 5.11.90		.02
16-18	ג' 6.11.90		.03
16-18	ד' 7.11.90		.04
8-10	ה' 8.11.90		.05
16-18	א' 11.11.90		.06
16-18	ג' 13.11.90		.07
16-18	ד' 14.11.90		.08
16-18	א' 25.11.90		.09
8-10	ז' 29.11.90		.10
ש"ת מאקרו כלכלה א'		1011.2102	
ר. שחר	א' 10-12; 110		.01
ח. לובין	ג' 8-10; 110		.02
ד"ר א. פישמן	ב' 10-12; 101		.03
ש"ת תורת המחירים א'		1011.2103	
ד"ר י. אורון	ג' 10-12; 110		.01
	ה' 10-12; 110		
ד"ר ת. לקר	א' 8-10; 110		.02
	ג' 12-14; 101		
פרופי י. זילכה	א' 8-10; 201		.03
	ח' 8-10; 201		
ש"ת תורת המחירים ב'		1011.2104	
ד"ר ח. פרשטמן	א' 14-16; ספרייה 2		.01
	ה' 14-16; 101		
ד"ר ע. שי	א' 10-12; 210		.02
	ה' 16-18; 210		
ש"ת מאקרו כלכלה ב'		1011.2105	
ד"ר ח. לובין	ב' 8-10; 210		.01
	ד' 8-10; 210		
ד"ר א. פישמן	ב' 14-16; 210		.02
	ד' 14-16; 210		
ש"ת מבוא לאקונומטריקה		1011.2106	
ד"ר מ. טרכטנברג	ג' 8-10; 210		.01
	ה' 16-18; 127 שאפל		
פרופי ג. פישלזון	ב' 8-10; ספרייה 2		.02
	ד' 8-10; 110		
פרופי צ. אקשטיין	ב' 12-14; 101		.03
	ח' 12-14; 101		
ש"ת כלכלת ישראל א'		1011.2107	
פרופי צ. זוסמן	ג' 12-14; 210		.01
ד"ר י. גבאי	ג' 16-18; 210		.02
ד"ר י. גבאי	ג' 18-20; 210		.03

שו"ת ד"ר א. שגיא	כלכלת ישראל ב' ג' 8-10; ספריה 2	1011.2108
ד"ר י. שינין	ג' 12-14; ספריה 2	.01 .02
שו"ת י. אינגבר	חשבונאות לכלכלנים ה' 14-16; 210	1011.2500
י. אינגבר	ה' 16-18; ספריה 2	.01 .02
<u>סורסי בחירה</u>		
שו"ת פרופ' א. רוזין	מסחר ביני"ל מוניטרי ה' 9-12; 203	1011.3252.01
שו"ת ד"ר ד. צידון	מסחר ביני"ל ריאלי ג' 9-12; 204	1011.3251.01
שו"ת פרופ' ג. פלנדרס	תולדות המחשבה הכלכלית ג' 10-13; 102	1011.3144.01
שו"ת פרופ' א. ברגלס	מימון ציבורי א' א' 9-12; 104	1011.3301.01
שו"ת פרופ' י. וייס	כלכלת עבודה א' ה' 16-19; 315	1011.3351.01
שו"ת פרופ' י. ברכמן	כלכלת תחבורה ד' 10-13; 102	1011.3356.01
שו"ת ד"ר ג. יניב	כלכלת פשע ה' 18-20; 210	1011.3113.01
שו"ת פרופ' ד. שמיידלר	מבוא לתורת המשחקים ב' 16-17; 203 ד' 11-13; 203	1011.3132.01
שו"ת ד"ר ר. אלדור	שווקים עתידיים ואופציות א' 14-17; אולם 1	1011.3146.01
שו"ת ד"ר ב. גנטל	צמיחה כלכלית ג' 9-12; 203	1011.4559.01
שו"ת צ. טרופ	כלכלת בטחון ב' 17-20; 101	1011.3139.01
שו"ת א. סולונגיק	שיטות מתמטיות בכלכלה ב' 18-20; 110	1011.3151.01
שו"ת ד"ר י. זימון	תכנון השקעות בפירמה א' 17-20; ספריה 2	1011.3500.01

שריית פרופי א. צוקרמן	אינפלציה בי 9-12,	102	1011.3112.01
שריית ד"ר מ. טרכטנברג	ארגון תעשייתי יפורסם		1011.3513.01
שריית פרופי ד. פינס	כלכלת אורבנית בי 10-13,	103	1011.3115.01
שריית ס. דובינשטיין	אלגברה לכלכלנים אי 22-24,	101	1011.2804
ד. רוטנברג	די 12-14,	110	.01
	אי 14-16,	210	.02
	גי 14-16,	210	
סי	<u>סמינרים</u>		1011.3560.01
ד"ר ח. לובין	כלכלת ישראל די 10-12,		.01
פרופי י. וייס	כלכלת עבודה אי 16-18,		.02
פרופי י. הרשלג	יחסי גומלין בין צמיחה ושיווינות גי 17-19,		.03
פרופי י. הרשלג	דגמי פתוח - האירוע של תורכיח די 17-19,		.04
פרופי ד. שמידלר	סוגיות בתיאוריה בי 17-19,		.05
ד"ר ד. צידון	מסחר בינלאומי ריאלי גי 16-18,		.06
ד"ר א. פישמן	ארגון תעשייתי די 10-12,		.07
ד"ר ב. בנטל	צמיחה כלכלית בי 14-16,		.08
צ. טרופ	כלכלת ביטחון בי 20-22,		.09
פרופי א. צוקרמן	אינפלציה בי 18-20,		.10
ד"ר ח. פרשטמן	ישומים של ארגון תעשייתי חי 16-18,		.11

12. תורת קבלת החלטות
א' 14-16;
- פרופ' א. רובינשטיין
13. איגודי עובדים ומקוח
יפורסם
- ד"ר ע. לוי
14. כלכלה אורבנית
ג' 10-12;
- פרופ' ד. פיוס

סמסטר ב'

ש"ת	מבוא לכלכלה א'	1011.1103
א. עפר	א' 16-18; 101	.09
	ד' 16-18; 110	
ת. תמיר	ב' 8-10; 101	.10
	ד' 8-10; 101	
ר. שלום	ב' 16-18; 101	.11
	ה' 16-18; ספריח 2	
ש"ת	מבוא לכלכלה ב'	1011.1104
נ. מארק	ב' 8-10; 110	.07 שעות:
מ. גרינברג	ה' 16-18; 103	.08 תרגיל:
מ. גרינברג	ה' 18-20; 103	.09 תרגיל:
ד"ר א. בר-אילן	א' 16-18; 110	.10 שעות:
ג. בפמן	ה' 14-16; 104	.11 תרגיל:
ג. בפמן	ה' 16-18; 104	.12 תרגיל:
ד"ר י. אורון	ג' 10-12; אולם 1	.13 שעות:
א. כץ	א' 16-18; 204	.14 תרגיל:
א. כץ	א' 18-20; 110	.15 תרגיל:
י. גזית	ד' 16-18; 201	.16 שעות:
ר. צולר	ג' 16-18; 101	.17 תרגיל:
ר. צולר	ג' 18-20; 101	.18 תרגיל:
פרופ' ח. בן-שחר	ה' 12-14; 101	.19 שעות:
ד. פוקס	ב' 16-18; 103	.20 תרגיל:
ד. פוקס	ב' 18-20; 315	.21 תרגיל:
ש"ת	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	1011.1108
ד"ר ע. אייטקין	יפורסם	.19 שעות:
		.20 תרגיל:
		.21 תרגיל:
ד"ר ת. לויטן	א' 12-14; 101	.22 שעות:
	יפורסם	.23 תרגיל:
		.24 תרגיל:
ש"ת	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	1011.1109
ש. נוביק	א' 14-16; 101	.07 שעות:
י. וילה	א' 8-9; 105	.08 תרגיל:
י. וילה	א' 9-10; 105	.09 תרגיל:
ש. נוביק	ד' 8-10; 201	.10 שעות:
י. וילה	א' 10-11; 206	.11 תרגיל:
י. וילה	א' 11-12; 206	.12 תרגיל:

ד"ר א. רביב	101	גי 12-14,	13. שער:
י. וילה	104	הי 8-9,	14. תרגיל:
י. וילה	104	הי 9-10,	15. תרגיל:
ד"ר א. רביב	108	די 10-12,	16. שער:
פ. אברמוביץ	203	בי 10-11,	17. תרגיל:
פ. אברמוביץ	207	בי 11-12,	18. תרגיל:
ש. הלמן	2	גי 12-14,	19. שער:
פ. אברמוביץ	103	אי 12-13,	20. תרגיל:
פ. אברמוביץ	103	אי 13-14,	21. תרגיל:
ש. הלמן	110	גי 14-16,	22. שער:
יפורסם		יפורסם	23. תרגיל:
יפורסם		יפורסם	24. תרגיל:
שרית		חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים	1011.1110
ח. ניימן	102	אי 10-12,	.08
	210	בי 12-14,	
א. נצר	210	בי 10-12,	.09
	210	די 10-12,	
שרית		השלמות לקקולוס לכלכלנים	1011.1112
י. גולדברג	101	אי 8-10,	.03
	110	גי 8-10,	
ח. נסייחו	2	בי 10-12,	.04
	2	די 10-12,	
א. נצר	102	בי 12-14,	.05
	210	די 12-14,	
י. יפת	210	בי 14-16,	.06
	210	די 14-16,	
מ. חיימוביץ	2	בי 16-18,	.07
	210	די 16-18,	
ת. טסח	110	בי 10-12,	.08
	2	הי 10-12,	
בסר	102	גי 8-10,	.09
	204	הי 10-12,	
		מבוא למחשבים לכלכלנים	1011.1113
י. הלחמי	318	אי 17-20,	.05
ד. אמיתי	318	די 13-16,	.06
		הדרכה בספריה	1011.1000
שרית		מאקרו כלכלה אי	1011.2102
ד"ר ח. לובין	101	גי 8-10,	.04
ד"ר א. פישמן		יפורסם	.05

שו"ת ד"ר ת. לקר	תורת המחירים א' אי 8-10; 110 גי 12-14; 110 יפורסם	1011.2103 .04 .05
שו"ת ד"ר ח. פרשטמן	תורת המחירים ב' אי 10-12; 210 הי 14-16; 210	1011.2104 .03
פרופ' ד. פינס	בי 10-12; 101 הי 10-12; 210	.04
ד"ר ע. שי	אי 8-10; 210 הי 8-10; 210	.05
שו"ת ד"ר צ. הרוקוביץ	מאקרו כלכלה ב' בי 12-14; 101 די 10-12; 110	1011.2105 .03
ד"ר ח. לובין	בי 8-10; 210 די 8-10; 110	.04
ד"ר א. פישמן	יפורסם	.05
ד"ר ש. בן-צבי	בי 8-10; 201 די 8-10; 210	.06
שו"ת פרופ' צ. אקשטיין	מבוא לאקונומטריקה בי 12-14; 110 הי 12-14; 110	1011.2106 .04
ד"ר א. בר-אילן	אי 12-14; 110 די 12-14; 110	.05
ד"ר נ. גדל	יפורסם	.06
שו"ת ד"ר ג. שפרון	כלכלת ישראל א' בי 16-18; 210	1011.2107 .04
ד"ר ג. שפרון	בי 18-20; 210	.05
שו"ת פרופ' צ. זוסמן	כלכלת ישראל ב' אי 16-18; 210	1011.2108 .03
ד"ר י. גבאי	גי 16-18; 210	.04
ד"ר י. גבאי	גי 18-20; 210	.05
ד"ר י. שיניני	גי 12-14; 210	.06
שו"ת י. אינגבר	חשבוונאות לכלכלנים הי 14-16; 110	1011.2500 .03
י. אינגבר	הי 16-18; 210	.04

שו"ת פרופי א. הלפמן	מסחר ביניל מוניטרי ד' 10-13; 102	1011.3252.02
שו"ת ד"ר ד. צידון	מסחר ביניל ראלי ג' 9-12; 103	1011.3251.02
שו"ת פרופי ג. פלנדרס	תולדות המחשבה הכלכלית ב' 10-13; 103	1011.3144.02
שו"ת ד"ר ג. יניב	כלכלת עבודה א' ה' 18-21; 210	1011.3351.02
שו"ת פרופי א. הלפמן	סוגיות במדיניות כלכלית ה' 10-12; 104	1011.4309.01
שו"ת פרופי א. ברגלס	בעיות נבחרות במיסוי א' 9-12; ספריה 2	1011.3153.01
שו"ת ד"ר ר. אלדור	שווקים עתירים ואופציות א' 13-16; 210	1011.3146.02
שו"ת פרופי ל. לייזרמן	כלכלה מוניטרית ה' 9-12; 102	1011.3114.01
שו"ת פרופי י. זילכה	בעיות נבחרות במודלים דינמיים ה' 8-10; ספריה 2	1011.4310.01
שו"ת פרופי ג. פלנדרס	סוגיות בכלכלה בינלאומית ב' 14-16; 102	1011.3310.01
שו"ת פרופי א. דרון	צמיחה כלכלית יפורסם	1011.4559.02
שו"ת ד"ר מ. גרדשטיין	כלכלת רווחה ג' 16-19; ספריה 2	1011.3353.01
שו"ת א. סולובניק	שיטות מתמטיות בכלכלה ב' 18-20; 103	1011.3151.02
שו"ת ד. יריב	שוק ההון בישראל א' 16-19; 210	1011.3142.01
שו"ת פרופי א. צוקרמן	כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית ב' 9-12; 104	1011.4258.01
שו"ת ד"ר מ. טרכטנברג	ארגון תעשייתי יפורסם	1011.3513.02
שו"ת פרופי א. בבצוק	ניתוח כלכלי של המשפט יפורסם	1011.4163.01

ש"ת פרופי א. רובנשטיין	תורת המיקוח א' 14-16, 103 ג' 18-20, 103	1011.4311.01
ש"ת פרופי צ. אקשטיין ד"ר צ. הרקוביץ	מודלים דינמיים במחשב ד' 14-17, 203	1011.4312.01
ש"ת ד"ר י. בנימיני	כלכלת בריאות ב' 8-10, 103	1011.3128.01
ש"ת פרופי י. זילכה	מבוא לכלכלת אי-ודאות ח' 16-19, 203	1011.3507.01
ש"ת ס. רובינשטיין	אלגברה לכלכלנים א' 10-12, 101 ג' 10-12, 101	1011.2804 .03
ד. דומטברג	ב' 8-10, ספריה 2 ד' 8-10, ספריה 2	.04
ס'י	<u>סמינרים</u>	1011.
ד"ר ח. לובין	כלכלת ישראל ד' 10-12,	.18
ד"ר ג. יניב	כלכלת פשע, עבודה ורווחה ח' 15-17,	.19
פרופי א. הלפמן	כלכלה בינלאומית ד' 11-13,	.20
פרופי ג. פישלזון	כלכלה אמפירית ב' 10-12,	.21
ד"ר א. אלדור	שווקים פיננסיים ג' 12-14,	.22
פרופי א. דרון	צמיחה כלכלית יפורסם	.23
ד"ר מ. גרדשטיין	כלכלה ציבורית וכלכלת רווחה ג' 11-13,	.24
ד. יריב	שוק חוץ בישראל א' 19-21,	.25
ד"ר מ. טרכטברג	ישומים של ארגון תעשייתי יפורסם	.26

27. כלכלת אי-ודאות
ח' 10-12
פרופ' י. וילכח
28. אגודי עובדים ומיקוח
יפורטם
ד"ר ע. לוי

תחוג לכלכלה
תואר שני

		סמסטר א'
שו"ת פרופ' א. רובינשטיין	תאוריה כלכלית מיקרו א' ג' 9-12; 208	1011.4111.01
שו"ת פרופ' ל. לייזרמן	תאוריה מאקרו א' ח' 14-16; 108	1011.4107.01
שו"ת פרופ' א. הלפמן	תיאוריה מיקרו ב' ח' 10-12; 107	1011.4101.01
שו"ת פרופ' א. צוקרמן	תיאוריה מאקרו ב' ב' 14-16; 106	1011.4108.01
שו"ת פרופ' צ. אקשטיין	אקונומטריקה א' ב' 16-18; 103	1011.4205.01
שו"ת ד"ר ב. בנטל	צמיחה כלכלית ג' 9-12; 203	1011.4302.01
שו"ת פרופ' א. הלפמן	צמיחה לסחר-חוץ ח' 12-14; 104	1011.4302.01
שו"ת פרופ' י. וייס	כלכלת עבודה א' 14-16; 419	1011.4351.01
שו"ת פרופ' ג. פלנדרס	תולדות המחשבה הכלכלית ח' 10-12; 419	1011.4165.01
שו"ת פרופ' י. זילכה	כלכלת אי-ודאות ח' 8-10; 419	1011.4154.01
ס' פרופ' צ. אקשטיין פרופ' י. וייס ד"ר ע. לוי פרופ' ג. פישלזון	סדנא בכלכלת עבודה ח' 14-16; 422	1011.4252.01
ס' פרופ' א. הלפמן פרופ' ג. פלנדרס פרופ' א. רזין ד"ר ע. שי	סדנא בכלכלה בינייל ח' 16-18; 422	1011.5001.01
ס' פרופ' י. זילכה ד"ר ח. פרשטמן פרופ' א. רובינשטיין	סדנא בתיאוריה כלכלית א' 16-18; 421	1011.5108.01

ס' פרופ' צ. זוסמן פרופ' א. רזין	סדנא בכלכלת ישראל ג' 16-18; 525	1011.4201.01
<u>השלמות לתואר שני מלימודי תואר ראשון</u>		
שרית ס. רובינשטיין	אלגוריתם לכלכלים א' 12-14; 101 ד' 12-14; 110	1011.2804.01
ד. רוטנברג	א' 14-16; 210 ג' 14-16; 210	.02
שרית א. סולובניק	שיטות מתמטיות ב' 18-20; 110	1011.3151.01
<u>סמסטר ב'</u>		
שרית פרופ' א. צדקה	תיאוריה מיקרו א' ג' 17-20; 314	1011.4111.02
שרית פרופ' ל. לידרמן	תאוריה מאקרו א' ה' 14-16; 314	1011.4107.02
שרית פרופ' א. רובינשטיין	תאוריה מיקרו ב' ג' 10-12; 108	1011.4101.02
שרית פרופ' א. דרון	תאוריה מאקרו ב' יפורסם	1011.4108.02
שרית פרופ' צ. אקשטיין	אקונומטריקה ב' ב' 16-18; 203	1011.4208.01
שרית פרופ' א. דרון	צמיחה כלכלית יפורסם	1011.4552.02
שרית פרופ' י. זילכח	בעיות נבחרות במודלים דינמיים ה' 8-10; ספריה 2	1011.4310.01
שרית פרופ' א. צוקרמן	כלכלת מדינית ומדיניות כלכלית ב' 9-12; 104	1011.4258.01
שרית פרופ' א. צוקרמן	בנקים מרכזיים ואמינות ה' 16-18; 108	1011.4313.01
שרית ד"ר ח. פרשטמן	ארגון תעשייתי למתקדמים יפורסם	1011.4352.01
שרית פרופ' א. רובינשטיין	תורת המיקוח* א' 14-16; 103 ג' 18-20; 103	1011.4311.01

ס' פרופ' ד. שמיידלר	סדנא בסוגיות בתאוריה כלכלית ג' 13-15; 422	1011.5111.01
שוית פרופ' א. הלפמן	סוגיות במדיניות כלכלית ח' 10-12; 104	1011.4309.01
שוית פרופ' א. אקשטיין ד"ר צ. חרקוביץ	מודלים דינמיים במחשב ד' 14-17; 203	1011.4312.01
שוית פרופ' ד. פינס	כלכלת שלטון מקומי ב' 14-16; 205	1011.4305.01
ס' פרופ' י. זילכה ד"ר ח. פרשטמן פרופ' א. רובינשטיין	סדנא בתאוריה כלכלית א' 16-18; 102	1011.5108.02
ס' ד"ר א. בר-אילן פרופ' א. דרון ד"ר צ. חרקוביץ פרופ' ל. ליידרמן פרופ' א. צוקרמן	סדנא במאקרו כלכלה ב' 14-16; 420	1011.5109.01
ס' פרופ' צ. זוסמן פרופ' ל. ליידרמן	סדנא בכלכלת ישראל ג' 16-18; 425	1011.4201.02
ס' ד"ר נ. גנדל ד"ר מ. טרכטנברג ד"ר א. פישמן ד"ר ח. פרשטמן ד"ר ע. שי	סדנא בארגון תעשייתי יפורסם	1011.4257.01

חשלות לתואר שני מתואר ראשון

	אלגברה לכלכלנים	1011.2804
ס. רובינשטיין	א' 10-12; 101	.03
	ג' 10-12; 101	
ד. רוטנברג	ב' 8-10; ספריה 2	.04
	ד' 8-10; ספריה 2	
	שיטות מתמטיות	1011.3151.02
א. סולוגניק	ב' 18-20; 103	

החוג למדע המדינה

תואר ראשון

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג תחומי התמחות שונים: מנחל ומדיניות ציבורית; משטר, התנתקות וכלכלה פוליטית; מהשבה מדינית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

יעוץ בתוכנית לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו. תלמידים המבקשים לקבל יעוץ בנושאים חקשורים לתוכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה ותפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בנין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

תכנית חלימודים

1. למודי החוג:		
אופן לימוד דו-חוגי	אופן לימוד חד-חוגי	
8 ש"ס	8 ש"ס	א. קורסי יסוד
20 ש"ס	20 ש"ס	ב. מבואות החוג
--	12 ש"ס	ג. מבואות כלליים
7 ש"ס	7 ש"ס	ד. קורסי חובה שנה ב'
2 ש"ס	2 ש"ס	ה. פרוסמינר
12 ש"ס	18 ש"ס	ו. קורסי בחירה שנים ב-ג'
4 ש"ס	4 ש"ס	ז. סמינר שנתי
53 ש"ס**	71 ש"ס*	
למודי חוג שני	32 ש"ס	2. לימודים מחוץ לחוג

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות שתי חטיבות:

1. חטיבה מורחבת 32 ש"ס
2. חטיבה 16 ש"ס

-
- * ראה סעיף 5 בתקנות החוג.
  - ** ראה סעיף 6 בתקנות החוג.

מבנה תכנית הלימודים

שנת א'

א. קורסי יסוד

1. מבוא לסטטיסטיקה*	4 ש"ס (ש+ת)
2. מבוא למחשבים**	4 ש"ס (ש+ת)

ב. מבואות החוג

1. המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס (ש+ת)
2. לפחות שניים מתוך ארבעת המבואות מבוא למינהל ומדיניות ציבורית פוליטיקה השוואתית תולדות המחשבה המדינית יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	4 ש"ס (ש+ת) 4 ש"ס (ש+ת) 4 ש"ס (ש+ת) 4 ש"ס (ש+ת)

ג. הדרכה בספריה

כל תלמידי החוג חייבים לעבור בשנה א' ללימודיהם הדרכה בספריה, שמטרתה להקנות לתלמיד כלים בסיסיים להתמצאות בספריה ולשימוש בה. חובת התלמיד במסגרת ההדרכה הן: השתתפות בסיור להכרת הספריה והגשת תרגיל. משך הסיור כשעה וחצי, הסיורים יתחילו בשבוע השלישי של הסמסטר ויתקיימו במשך כחודש. מועדי הסיורים מתפרסמים בפרק מערכת השעות בידועון זה. על התלמיד לבחור קבוצת סיור על פי המועד המבוקש ולהרשם אליה במסגרת הרישום לקורסי החוג. הרישום להדרכה בספריה יוצמד לרשום לקורס המערכת הפוליטית בישראל. מילוי חובת ההדרכה בספריה היא תנאי לקבלת ציון בקורס המערכת הפוליטית בישראל או קבלת פטור ממנו. תלמיד חוג שלא מלא חובת ההדרכה בספריה לא יחזר רשאי להרשם לקורסי שנה ב' בחוג.

שנים א'-ב'

מבואות כלליים

כל תלמיד ילמד 12 ש"ס לפחות מתוך רשימות הקורסים שלהלן, כל תלמיד חייב ללמד 2 קורסים מקבוצה א' ולהשלים מקבוצה ב' את סה"כ השעות הנדרשות. התלמיד לא יוכל להשתתף בלימודי שנה ג' מבלי שהשלים חובות אלו.

- * קורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א+ב' בחוג לכלכלה וכן לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ילמד את המבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.
- ** קורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום ובאותו הקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.

סבוצה א':

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים*	4	ש"ס-ניתן במסגרת קורסים כלל פאקולטטים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס-ניתן במסגרת קורסים כלל פאקולטטים
מבוא לפסיכולוגיה למדחי"ח	4	ש"ס-ניתן במסגרת קורסים כלל פאקולטטים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס-ניתן במסגרת קורסים כלל פאקולטטים

סבוצה ב':

מבוא לאירגוני עבודה - מקור	- בחוג ללימודי עבודה
פילוסופיה של המדע	- בחוג לפילוסופיה כללית
מבוא להיסטוריה של המזרח התיכון	- בחוג למוזיקה ואפריקה
מבוא לאנתרופולוגיה	- בחוג לסוציולוגיה/כלל פאקולטטי
יסודות הפסיכולוגיה החברתית	- בחוג לסוציולוגיה

תנאי מעבר לשנה ב' - באופן הלימוד החד-חוגי ובאופן הלימוד הדו-חוגי:

1. ציון ממוצע 70 ב"המערכת הפוליטית בישראל" ושני מבואות נוספים מקבוצת מבואות החוג, בתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".
2. ציון "עובר" לפחות ב"מבוא למחשבים" וב"מבוא לסטטיסטיקה".

שנה ב'

א. השלמת המבואות (סה"כ חייב תלמיד ב-5 מבואות החוג)

ב. קורסי חובה	
1. שיטות מחקר**	4 ש"ס
2. התנהגות וכלכלה פוליטית	3 ש"ס
ג. פרו-סמינריון (קורס הכנה לסמינר השנתי של שנה ג').	

שנים ב'-ג'

קורסי בחירה	
תלמיד חד-חוגי יבחר 6 קורסי בחירה	18 ש"ס
תלמיד דו-חוגי יבחר 4 קורסי בחירה	12 ש"ס

התלמיד רשאי להתחיל בלימודי קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ב'.

שנה ג'

- א. סמינר שנתי
- תנאים מוקדמים:
- א. השלמת כל חובות שנה א' ושנה ב'.
- ב. ציון עובר בפרו-סמינריון.

- * מבוא לכלכלה א' או מבוא לכלכלה ב' יחשב כקורס חופי.
 תלמידים שלמדו מבוא לכלכלה א' ומבוא לכלכלה ב' ולא עמדו בתצלחה בבחינות יהיו רשאים להבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להרשם לקורס זה אם עמדו בתנאים הבאים:
- א. מלאו חובות הגשת תרגילים במבוא לכלכלה א'-ב' והופיעו בשימת הזכאים לחבחן בקורסים אלה.
  - ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.
- ** יחשב כקורס חופי ל-2 מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה, שיטות מחקר בפסיכולוגיה, מתודולוגיה מחקרית א'-ב' בביח"ס לחינוך.

מטרות התכנית

להעניק הכשרה בין דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי פילוסופיה פוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

במסגרת לימודים אלה יועסקו התלמידים בהרחבה בלימודי נושאים ובעיות בתחומי הרעיון המדיני ופילוסופיה פוליטית.

תנאי קבלה

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.

תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים ומבקש להתקבל לאופן לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (נדאה הפסקה "ההחלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

יעוץ ומעקב

לימודי התלמידים יונחו באופן דצוף ואישי על ידי יועצי החוג למדע המדינה ופילוסופיה. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.

התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה

מבואות החוג	20 ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס
מבוא למחשבים	4 ש"ס
שיטות מחקר	4 ש"ס
התנהגות וכלכלה פוליטית	3 ש"ס
3 קורסי בחירה (2 לפחות בתחום הרעיון המדיני)	9 ש"ס
פרוסמינר (בתחום הרעיון המדיני)	2 ש"ס
סמינר (בתחום הרעיון המדיני)	<u>4 ש"ס</u>
סה"כ	50 ש"ס

1. תנאי מעבר לתלמידי חזד-חוגי וחדו-חוגי משנה א' לשנה ב':
ציון ממוצע 70 ב"המערכת הפוליטית בישראל ושיני מבראות נוספים ממבואות החוג, בתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר" וציון "עובר" לפחות ב"מבוא למחשבים" וב"מבוא לסטטיסטיקה".
  2. התלמיד חייב לסיים את כל חובות שנה א' עד תום השנה השניה ללימודיו בחוג.
  3. תקנון כשלונות לתלמידים המתחילים לימודיהם בחוג בתשי"ן:
    - 3.1 תלמיד אשר צבר 4 כשלונות בקורסים המהווים תנאי מעבר לשנה ב', יופסקו לימודיו בחוג לצמיתות.
    - 3.2 תלמיד חד-חוגי שצבר 5 כשלונות בקורסי החוג (להוציא קורסים המהווים תנאי מעבר לשנה ב') יופסקו לימודיו בחוג לצמיתות.
    - 3.3 תלמיד דו-חוגי שצבר 4 כשלונות בקורסי החוג (להוציא קורסים המהווים תנאי מעבר לשנה ב') יופסקו לימודיו בחוג לצמיתות.
    - 3.4 ראה גם סעיף "הפסקת לימודים עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות" בפרק התקנון.
  4. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המורה או באישור יועץ החוג.
- קורסים חופפים
- תשומת לב התלמידים מופנית בנושא זה בפרק "תקנון".
5. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 103 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד במספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.
  6. תלמיד דו-חוגי שקיבל פטור בגין קורסים חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 48 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.
  7. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ב', ולא יותר מ-3 קורסי בחירה בסמסטר.
  8. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.
  9. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).
  10. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא זכאי להבחין" (סימול 240). ציון זה לא יכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגיון הציונים.

11. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה, בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
12. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.
13. תלמיד שתחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

שקול ציין חגמר

קורסי יסוד:	2	נקודות כל אחד
מבואות החוג:	2	נקודות כל אחד
קורסי חובה:	2	נקודות
(שנה ב')	1.5	נקודות
קורסי בחירה:	1.5	נקודות כל אחד
מבואות כלליים:	1	נקודה לכל 2 ש"ס
פרוסמינריון:	2	נקודות
סמינר שנת:	4	נקודות
שיטות מחקר		
התנחנות וכלכלה פוליטית		

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפאקולטה ומחוץ לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.

על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.

על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפאקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות:

ציון "עובר" לפחות בשניים מן המבואות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (או מבוא לכלכלה א' או ב'), מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, שיטת המשפט הישראלי.

א. חטיבת

4 ש"ס	1. המערכת הפוליטית בישראל
4 ש"ס	2. מבוא נוסף ממבואות החוג (בתחרים בו הוא מתכוון ללמד את הפרוסמינר)
6 ש"ס	3. שני קורסי בחירה
<u>2 ש"ס</u>	4. פרוסמינר
16 ש"ס	סה"כ

ב. חטיבת מורחבת

20 ש"ס	1. חמשת מבואות החוג
4 ש"ס	2. שיטות מחקר (קורס חובה בשנה ב')
6 ש"ס	3. שני קורסי בחירה
<u>2 ש"ס</u>	4. פרוסמינר
32 ש"ס	סה"כ

תלמידים שאינם תלמידי החוג למדע-המדינה או תלמידי חטיבה במדע-המדינה יהיו רשאים ללמד במסגרת החוג למדע-המדינה קורסי מבוא וקורסי בחירה בלבד.

תוכני השעורים

סקסטרים א' ב'

שנת א'

מבואות החוג

המערכת הפוליטית בישראל

השעור יעסוק בהיבטים המרכזיים של המערכת הפוליטית הישראלית. נושאים עיקריים: רקע היסטורי; מבנה המשטר; המבנה הקונסטיטוציוני, שיטת הבחירות, המפה המפלגתית, ערביי ישראל, תהליכים חברתיים, כלכליים, תרבותיים ופוליטיים מרכזיים, מוקדי מתח בחברה היהודית והישראלית, תפקוד המערכת, חולשותיה ורפורמות אפשריות.

תולדות המחשבה המדינית

סקירה וקריאת טקסטים של הוגי דעות פוליטיים מרכזיים, תוך עמידה על עיקרי תפיסותיהם על רקע המציאות ההיסטורית שכלפיה הגיבו.

מבוא לקינהל ומדיניות ציבורית

מטרת הקורס הינה להקנות לסטודנטים כלים אנאליטיים לניתוח תופעות אמפיריות בתחום המנהל והמדיניות הציבורית. הקורס מורכב מ-3 חלקים: בחלקו הראשון נתמקד בהגדרה ובניתוח מאפיינים בסיסיים של המנהל הציבורי: יושם דגש על מאפיינים ארגוניים-מבניים תוך השוואתם של ארגונים ציבוריים לארגונים פרטיים. בחלקו השני נדון במחוזות של מדיניות ציבורית ובתהליך קביעתה. בחלק זה תיבחן השפעתם של משתנים פוליטיים-סביבתיים. בחלקו השלישי של הקורס נעסוק ביישומה של מדיניות ציבורית. בחקשר זה תידון משמעותו של שיתוף-פעולה פרטי-ציבורי בקידום פתרון של סוגיות ציבוריות.

פוליטיקה השוואתית

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט מושגי יסוד בנתוח השוואתי של מערכות פוליטיות. הקורס מבוסס על הצגה ביקורתית של הגישות השונות המקובלות כיום במדע המדינה לנתוח חברתי ופוליטי ויישומן לבחינה השוואתית של מספר מערכות פוליטיות. בין הנושאים שיידונו: התפתחות כלכלית ומודרניזציה פוליטית, מעמדות, מפלגות וקבוצות לחץ; אינטרסים, עוצמה ואידיאולוגיה: שינוי חברתי ופוליטי.

יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מטרת הקורס היא להפגיש את התלמיד עם הגישות המחקריות הרווחות ועם בעיות היסוד הכרוכות בניסיון לפתח תיאוריות בתחום היחסים הבינלאומיים. הקורס יגדיר ויבחיר את מושגי היסוד שבתחום וישתמש בהם ככלי ניתוח לשם בחינתן והסברתן של סוגיות ספציפיות.

קורסי יסודמבוא למחשביםהקורס יעסוק ב:

- הכרת מחשב ומבוא כללי לגבי מחשבים, חמרה, תכנה ומיקרו מחשבים.
- שפת התיכנות BASIC; מרכיבי השפה, פקודות השמה, פקודות קלט-פלט, משפטי תנאי, לולאות, פעולות לוגיות, מערכים.
- תבילת תכנה לעיבודים סטטיסטיים (SPSS);
- הדרכה בקריאת תכניות ובבנית תכנית מורכבת ב-SPSS.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, חתפלויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיו"ב.

שנה ב'קורסי חובהשיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים, תיאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים ונתוחים (כולל נתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

התנהגות וכלכלה פוליטית

בקורס זה ייסקרו הגישות התיאורטיות השונות ללימוד יחסי הגומלין בין המערכות הכלכליות והפוליטיות ותתואר בו התפתחות הסטורית של התחום. במהלכו של השעור ינותחו, בין היתר, תפקידם של השוק, הקורפורציות, תאגידים המקצועיים, הממשלה וגורמים זרים בקביעת המדיניות הציבורית בחברות בעלות משטרים שונים או רמת התפתחות שונות.

קורסי בחירהסמסטר א'סוגיות נבחרות במינהל ובמדיניות ציבורית בישראל

במסגרת הקורס נעסוק בתחומי המינהל הציבורי והמדיניות הציבורית בנושאים הבאים: קבלת החלטות, תיאום, מערכת המינהל והמדיניות הכוללת, השפעות סביבתיות ומקומיות על המינהל והמדיניות, פרויקטים לאומיים, תיקצוב ציבורי ותיאוריות אינקרמנטליות של תיקצוב, השתתפות פוליטית ומינהל ומדיניות ציבורית, פירמידת המינהל החפוכה, הערכת מינהל ומדיניות ציבורית, ועוד.

התלמידים ידרשו במקביל ללמוד בכיתה ללמוד באופן עצמאי את הספר:
The Political Economy of Israel: Ira Sharkansky (1987).

מחשבה, תרבות ופוליטיקה במאה ה-20

הקורס סוקר ספרות תיאורטית על מנהיגות פוליטית. כמו כן יעסקו המשתתפים בחקר ביוגרפי של מנהיגים בארץ ובעולם.

משפט ציבורי

הקורס יתמקד בהיבט המשפטי של מבנה רשויות המדינה - היחסים ביניהן והפיקוח השיפוטי על פעולותיהן. במסגרת ניתוח עקרון הפרדת הרשויות, בצד הבהרת החלות וזיקת הגומלין שבין הרשויות, יואר מעמדם המשפטי של הכנסת, הממשלה, המערכת השיפוטית, נשיא המדינה והרשויות החוקרות במשטר מדינת ישראל. דגש יושם על הארת סמכותו והיקף פעולתו של בית-המשפט הגבוה לצדק בקיום פיקוח שיפוטי על רשויות המדינה, ובהשלטת שלטון החוק ברשויות השלטון.

הקורס יעסוק גם במעמדם המשפטי של הרשויות היסוד של הפרט במשפט הציבורי של מדינת ישראל. דגש יושם על חופש ההפגנה וחופש הביטוי, תוך בחינת חופש הביטוי והעתרות למול אינטרסים אחרים של החברה והפרט (בטחון המדינה ושלומו הציבור, הבטחת משפט הוגן, שמירת שמו הטוב של אדם והגנת הפרטיות, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות). במסגרת הקורס תואר חקיקת היסוד בתחום המשפט החוקתי לאור פסיקת בית-המשפט העליון בעניינים קונסטיטוציוניים, המעצבת את סמכויות השלטון ואת הרשויות הפרט. (הקורס אינו מיועד לתלמידים שלמדו או לומדים את הקורס "שיטת המשפט הישראלי" במסגרת מדעי החברה).

עמדות ודילמות פוליטיות ביחס לכח צבאי ומדיניות שלום

הסכסוך הערבי-ישראלי יוצר בחברה הישראלית דילמות כיצד להפעיל כח צבאי. דילמות אלו משקפות גישות שונות ביחס לעתיד הסכסוך ודרכי פתורו. הקורס עוסק בתיאור, ניתוח וחסבר עמדות, תפיסות ודילמות בקרב הציבור היחודי בישראל היום, באלו תנאים וכיצד יש להפעיל כח צבאי נגד מדינות ערב, ארגוני המחבלים, ערביי השטחים וערביי ישראל.

ממשל בהיבט השוואתי

ההיבט השוואתי בממשל הינו המרכז בדיון מתמשך בין מדעני מדינה. יש הרואים את הנושא כלימוד של ממשלים שונים. יש הרואים בלימוד הנושא אמצעי לבנית תאוריה כללית. בין שתי עמדות קיצוניות אלו יש נסיון לשפר את שיטות הלימוד של ממשל משווה. הקורס יתרכז סביב הויכוח ושורשיו. צמיחת זיסיפלינת מדע המדינה עם דגש מיוחד על וידרו וילסון, ג'יימס ברייס ובורגס. הויכוח של שנות ה-50 וה-60 ואופי "המחפכה הבהביורלית". יושם דגש על לימוד משווה בנושא חוקות; רשות מבצעת; רשות מרוקקת. דרישה מוקדמת: ציון עוברי ב"פוליטיקה השוואתית".

חברה ומדינה בעידן המודרני

הקורס יעסוק בהתפתחות המדינה המודרנית (ברמה ההסטורית והתאורטית) מאז התקופה הפאודלית, יבחנו יחסי החברה והמדינה באירופה שלפני המהפכה האנגלית והצרפתית, ולאחר נפילתן של המונרכיות. במקביל לבחינה ההסטורית/מוסדית, נעקוב בשיעור אחרי ההתפתחות הרעיונית. בין היתר יבחנו תורותיהם של הובס, לוק, רוסו, ברק ומארכס, ונושאים כמו לגיטימציה, אזרחות ונאמנות. בחלקו האחרון של השיעור ניבחנו את סוגיית הלאומיות ונסיים בשני מקרים עכשוויים פרטיים לנתוח יחסי החברה והמדינה (כנראה ברית המועצות/ספרד או צ'ילי).

סוציולוגיה פוליטית

הקורס ידון בתאוריות סוציולוגיות של מבנה משטרים פוליטיים כאשר הדגש יהיה על הרעיון והמשטר הדמוקרטי, תקורס יעסוק בהרחבה במבנה עליתות שולטות, מפלגות פוליטיות וחקשר בין המעמדות החברתיים והמערכת הפוליטית. בעזרת גישות תיאורטיות כלליות בנושאים אלה ננסה לחבין את המערכת הפוליטית בישראל.

גישות ושיטות מחקר ביחסים הבינלאומיים

רקע על תיאוריה מדעית; תיאוריות לסוגיהן ביחב"ל.
רמות הניתוח ביחב"ל; מחן רמות הניתוח ביחב"ל.
רמת המערכת הבינלאומית; רמת המדינה;
מנהיגים כשחקנים בע"ל.
שיטות מחקר ביחב"ל; שיטות מסורתיות; שיטות איכותיות לעומת כמותיות;
שיטות כמותיות; סימולציות זנתוח מחקרים לדוגמא.

האינתיפאדה: מבט בינלאומי משווה

בחינה משווה של הסכסוך הישראלי-פלשתיני עם מאבקים דומים לאוטונומיה ולעצמאות ברחבי העולם: ברית המועצות, יוגוסלאווית, צפון אירלנד, ספרד, קאריביקה, עיראק, חודו, סרי לנקה, טיבט, בורמה, נאמיביה, מרוקו, אריתריאה, יציאת צרפת מאלג'יריה וכן עימותים בין-קהילתיים כמו בקפריסין, לבנון, בלגיה וקנדה.

קבלת החלטות

הקורס נועד להציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות בקונטקסטים פוליטיים, חברתיים וארגוניים שונים. דגש מיוחד יושם במהלך הקורס על מידת החשפעה של תרבויות ניהוליות ודגמים ארגוניים שונים על תהליכי קבלת החלטות. תבונה החשפעות של דפוסי ארגוניים שונים על תהליך קבלת החלטות המתרחש בהם, בחקשר זה יוצגו תרבות הניהול הפנימית, תאוריה Z. הארגון הווריאני, תהליכים קיברנטיים ועוד.

היבטים תיאורטיים של יחסי צבא - חברה

הקורס ידון בסוגיות מרכזיות המעסיקות את חקר יחסי צבא-חברה תוך שימת דגש על ההתבוננות התיאורטיות השונות.
חלקו העיקרי של הקורס יעסוק בסוגיות מרכזיות כמו: תפקיד הפוליטית על הצבא, השתלבות הצבא בסדר החברתי, הצבא כמנגנון עוצמת, בעיות הלגיטימציה של הארגון הצבאי, המשמעות החברתית של תופעת המלחמה, מלטיריזם וכו'.
חלקו השני של הקורס ידון ביישומם של ההיבטים השונים לחקר יחסי צבא-חברה בישראל. דרישה מוקדמת: ציון יעוברי בפוליטיקה השוואתית.

סדריה ביקורתית של סקרי דעת קהל

במהלך הקורס יסקרו המאפיינים העיקריים של שיטת הסקר, השימושים השונים של סקרי דעת קהל במסגרת מחקרים במדעי המדינה, והבעיות המתודולוגיות המרכזיות המתעוררות במהלך מחקר סקר. ידע זה ישמש לצורך קריאה ביקורתית של סקרים פוליטיים המתפרסמים בעיתונות, ביחוד סקרי בחירות. כמו-כן ידונו קשדי הגומלין שבין המערכת הפוליטית, מכוני הסקרים ודעת הקהל.

התדעיה הסובייטית בנושאי צבא מלחמה ובטחון לאומי

לבריח"מ תדעיה צבאית מיוחדת המשתקפת בתיאוריה הצבאית בשיטות הלוחמה בתחומי הכלכלה ועוד. במסגרת הקורס נעמד על התרומה הסובייטית לתיאוריה הצבאית (אף שבימים אלה הסובייטים עצמם מטילים ספק בערך תדעתם הצבאית המסורתית ותרומתה לבטחון בריח"מ). הנושא ידון הן מגקודת מבט של השיבות בתחום הצבאי והן כפרק בהסטוריה ובחיים הפוליטיים של בריח"מ.

מוסר ופוליטיקה

כיצד עלי לחיות את חיי האם חיים מוסריים עולים בקנה אחד עם אושר והצלחה? האם התבונה יכולה וצריכה לכוון את הבחירות המוסריות שלנו? האם תשוקותינו ויצרנו הם בהכרח בלתי-מוסריים? האם ישנם כללים מוסריים אבסולוטים ואוניברסליים? האם המוסר יכול, חייב, להדריך את הבחירות הפוליטיות והחברתיות שלנו? כיצד משפיע טיב החברה שבה אנחנו חיים על אופיינו המוסרי? אלו הן מקצת מן השאלות שידונו בשעור. נערוך הכרה עם מספר שיטות מוסר מרכזיות: מוסר מידות (אריסטו), מוסר כללים (קאנט), תועלתנות ועוד. נבחן את ההבדלים ביניהם בשאלות מוסר מהותיות ובמיוחד בנושא מהות הקשר בין מוסר ופוליטיקה. נשאל על איזה צרכים חברתיים ופוליטיים עונה כל שיטת מוסר ונתחקה את ההשפעות של תהליכים הסטוריים על עצובם של שיטות מוסר שונות.

קבלת החלטות במדיניות חוץ ובטחון

הקורס יעסוק בהצגה, ניתוח ויישום מודלים, שיטות ותהליכי קבלת החלטות ועיצוב מדיניות בתחום מדיניות החוץ והבטחון של מדינות. במהלך הקורס תוצג התועלת של המודלים השונים לניתוח ארועים הסטוריים בולטים של קבלת החלטות בנושאי בטחון לאומי.

פוליטיקה ביפו

השיעור נועד להקנות ידע בסיסי על הפוליטיקה היפנית בפרספקטיבה השוואתית, עם דגש מיוחד על התקופה שלאחר מלחמת העולם השניה. השיעור מציג סקר קצר של ההסטוריה הפוליטית של יפן המודרנית; מזהה את הגורמים החשובים בפוליטיקה היפנית; ומנתח קווי ותהליכי מדיניות בתחומים בעלי בולטות גבוהה.

תפיסת הבטחון של ישראל

הקורס יעסוק במרכיביה והגדרותיה של תפיסת הביטחון לאומי. בין השאר, חרתעה, עומק אסטרטגי, מלחמת מעג, מכה מקדימה ומגבלות השימוש בכוח צבאי. כמו-כן ינתחו הגורמים הקובעים והמשפיעים על עיצוב מדיניות הביטחון הלאומי. התפתחויות בתהליך עצוב תפיסת הביטחון הלאומי הישראלית ממלחמת העצמאות ועד לשנות ה-80. יפורטו הדילמות היסודיות הניצבות בפני מקבלי החלטות הישראלים בתחום הביטחוני.

השתתפות פוליטית ובחירות

השעור יעסוק בדפוסי השתתפות פוליטית של אזרחים. תוך דגש מיוחד על השתתפות בבחירות ודפוסי הצבעה. נקודת המוצא לדיון תהיה תיאורטית והשוואתית, אך נרבה כישום לגבי המקרה הישראלי.

פרוסמינרים

אסטרטגיה עסקית לסלסור הציבורי וחולניטרי

במסגרת הפרוסמינר נעסוק במודל אסטרטגיה עסקית הנלמד בבתי ספר למנהל עסקים בעולם. מרכיבי המודל העיקריים היום: סביבה חיצונית, סביבה פנימית, יוזם אסטרטגיה, יזום אסטרטגיה, הערכה ובקרה. בהנחה שהאינטרס הבסיסי של ארגונים פרטיים, ציבוריים ומלכריים כאחת הינו "אינטרס השיאור", ננסה לישם את מודל האסטרטגיה העסקית במרכיבים מסוימים שלו לארגונים ציבוריים ולמלכריים.

קבלת החלטות במדיניות חוץ: רמת היחיד

מטרת הקורס לבחור את מקומות ותשומותיו של מקבל החלטות הבודד בתחליכי קבלת החלטות במדיניות החוץ. השעור יבחן את אשכול הגורמים והתפיסתיים - קוגניטיביים, המעצבים את דפוסי השיבתו והתנהגותו של השחקן הבודד, ובשורשיהם התרבותיים, לאומיים ואידאולוגיים. זאת, תוך בחינת המודלים והתאוריות בסוגיית הקוד התפעולי, המפה הקוגניטיבית ומערכת דימויהם של מקבלי החלטות.

התנגשות המערכת הבינלאומית

הפרוסמינר יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעתה של גרמניה במלחמת העולם השנייה. המטרה לנתח את השנויים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציור של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים בפוליטיקה העולמית.

חזון ומתכנה: סוגיות בחשיבה מהפכנית ממרקס ועד היום

מחי מהפכה מדוע מתרחשות מהפכות? מהם התנאים להתרחשותן? מהם המאפיינים הארגוניים והחברתיים של מהפכות? מה יהיו פני החברה העתידית אחרי המהפכה? הפרוסמינר ידון בסוגיות אלו ואחרות ובחשיבה אודות מהפכות כפי שהן עולות בספרות הרלוונטית. אנחנו נתחקה אחר המגמות השונות בחשיבה המהפכנית ממרקס ועד מרקוזה ואחר תהליכים הסטוריים שלאחר ניתן לבחין את ההתפתחויות בנושא.

חשמאל בישראל

הפרוסמינר יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאלוגי, לנסינות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של חשמאל העצמאי בישראל מאז 1967. הדגש של חסמינר יהיה מחקרי ומבוסס על השתתפות פעילה.

פרסטרואיקה ומדיניות החוץ של ברית"מ

הפרוסמינר יסקור את השינויים הדרמטיים שהתחוללו במדיניות החוץ של ברית"מ. בקורס יעשה נסיון לעמוד על הקשר שבין המשבר הכללי של המערכת הסובייטית לבין קריסת מדיניות החוץ שלה. הפרוסמינר יתמקד בתמורות במדיניות החוץ הסובייטית בכמה משעורים: מדיניות צבאית ומ"מ על פירוק נשק; מדיניות מסחר בינלאומית ויחסים עם העולם השלישי ומזרח אירופה.

סמסטר ב'קורסי בחירתסוגיות נבחרות במינהל ובמדיניות ציבורית בישראל

ראה סמסטר א'.

משפט ציבורי

ראה סמסטר א'.

פוליטיקה באמריקה הלטינית

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע רחב על הפוליטיקה במדינות אמריקה הלטינית העיקריות (ברזיל, מקסיקו, ארגנטינה, קובה, פרו וצ'ילה). הקורס ידון באספקטים של הסטוריה פוליטית בת ימינו תוך שימת דגש על תפקיד הצבא, אגודים מקצועיים, המגזר הכפרי, מהפכות והפיכות באמריקה הלטינית.

מחלוקות משכרים פוליטיים וסדר חברתי: תאוריות, מודלים ונתוח ארועים

הקורס יתמקד בניתוח גישות המשמשות להבנת תהליכים של התהוות סדר חברתי בדמוקרטיות. הקורס יתבסס על ניתוח ארועים הסטוריים ודינמיים בסוגיות נבחרות.

פוליטיקה ערבית

הקורס יעסוק בזרמים האידיאולוגיים והפוליטיים הקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שיידונו: המנה בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פריטוקולרית; פוליטיקה של אחדות; פוליטיקה של ועידות פיסגה; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והסוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

האיותיפדח מבט בינלאומי משות

ראה סמסטר א'.

תורת החלטות ושומה בניתוח החלטות פוליטיות

לקורס נועדו שלוש מטרות עיקריות:

1. להעניק לנלמיד ידע והבנה במרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא מופיע בתורת החלטות הפורמליות, ולהקנות לו מהימנות בישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר נסיונות בספרות הן לישם והן לבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח בזירה הפוליטית, תוך כדי הפנית תשומת לב לליקויים אשר איפיינו חלק מנסיונות אלה.
3. נסיון להצביע על דרכים לישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטת פוליטיות הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות. במהלך הקורס ינתחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי יסוה אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

סימולציות ביחב"ל

מבוא לסימולציות.
 חמנת משחקי סימולציה: בניית סימולציות.
 תפקידים בסימולציה: בקרת, יועצים, שחקנים, תקשורת.
 הרכב השחקנים: איזה קבוצות, כמה, הרכב פנימי.
 השליטה במשחק: מיקום, בקרה, טפסים ומינהל, קשר פנים, תרחיש תמריצים, תקשורת.
 קיום סימולציה בפועל.
 ניתוח הסימולציות הספציפיות שזוהו.
 נסיונות למחקר.

כיצד עורכים סקר דעת קהל

קורס זה מיועד בראש ובראשונה לאפשר לסטודנטים לערוך בעצמם סקר דעת קהל, ובמהלכו יתנסו התלמידים בפועל בהכנת שאלונים, בחירת מדגמים, ביצוע ראיונות וניתוח ממוחשב של הנתונים שיאספו. במהלך הקורס ידונו סוגיות מתודולוגיות שונות הקשורות לעריכת סקרים, כגון: ניסוח נכון של שאלות וקטגוריות תשובה, דרכים שונות לביצוע ראיונות, טכניקות של דגימה, בניית מפות קידוד ושיטות לניתוח כמותי של נתוני סקרים.
 תנאי מוקדם להתקבלות לקורס: ציון עובר ב"שיטות מחקר".

קבלת החלטות

ראה סמסטר א'.

דוקטרינת ההרתעה במחשבה הבטחונית הישראלית

הקורס יבחן את מקומה וחשיבותה של דוקטרינת ההרתעה בתורת הבטחון הלאומי של מדינת ישראל. הקורס יעמוד על יחודיותה של ההרתעה הישראלית תוך התייחסות למודלים תיאורטיים שפותחו בחו"ל, להתפתחות המחשבתית של אותה אסטרטגיה ישראלית ולחילוקי דעות השקפתיים בגיבושה. דגש מיוחד יושם על סוגיית ההרתעה על פי החשיבה הבטחונית של דוד בן-גוריון ויגאל אלון.

אידיאולוגיה אינטלקטואלים ומבנה חברתי

השעור ידון בין השאר בשאלות הבאות: מהי אידיאולוגיה? מה מאפיין חשיבה אידיאולוגית? מה מבחין בין הבנה אידיאולוגית וחבנה מדעית של המציאות? כיצד משפיעים אינטרסים ומעמד חברתי על יצירת אידיאולוגיה זאמוץ חשיבה אידיאולוגית? כיצד משפיעה אידיאולוגיה על טיב חינוכו מי מרוויח מכך שאנחנו רואים את המציאות דרך מסך אידיאולוגי? מה מקומם של אינטלקטואלים ביצירת אידיאולוגיות ו/או השתחררות מהן?

כלכלה פוליטית מודרנית

הקורס יתמקד בניתוח מופעי התנהגות של אנשים הנמצאים במצבים פוליטיים שונים. שיטת וכלי הניתוח גזורים מאוריינטציה הכלכלה הפוליטית המודרנית. בתוך כך יוצגו המסגרות העיוניות של תורת המשחקים, תורת הבחירה החברתית, תורת המוצרים הציבוריים, התורה המרחבית של תחרויות בחירות וכיו"ב. החומר העיוני יוצג בחלקו באופן פרמלי ויבחן על רקע עולם התוכן הפוליטי הישראלי.

מדיניות החתיישובת בשטחים

הקורס יעסוק בגיתוח תחליכי קביעת מדיניות ישראל בשטחים, תוך מתן דגש על נושא החתיישובת. תערך סקירה של הספרות העוסקת בקבלת החלטות בתחום הבטחון הלאומי, ויוצגו המרכיבים המאפיינים תהליכים אלה בישראל. יפורטו וינתחו התוכניות השונות שהינחו את ממשלות ישראל בעיצוב מדיניותן בשטחים החל מתוכנית אלון עד לתוכנית הכחירות בשטחים.

התערבות צבאית לשימוש מטרת פוליטיות

השעור יתמקד בשימוש פוליטי בכח צבאי בעידן המודרני. במהלך הקורס ידונו נסיונות בולטים להשפיע באמצעות שמוש בכח בכלל, וכח צבאי בפרט, על אופיים של משטרים במדינות אחרות. כמו כן יבחנו סוגיות שונות הכרוכות בשימוש כוח בכח צבאי (הדינמיקה והמכניקה, השפעות פנימיות, היצונית ובינלאומיות, הגורמים המשפיעים על סיכויי החלחה הכשולן ועוד).

מדיניות החוץ של בריה"מ

במסגרת הקורס יסקר תפקידה של בריה"מ במערכת הבינלאומית, עלייתה למעמד של מעצמת-על ונפילתה המפתיעה והמטאורית ממעמד זה. כמו כן נדון בנושא של הכוחות והתמורות הפנימיים בבריה"מ שעיצבו את מדיניות החוץ.

פרוסמינריםיחסי ישראל-אירופה

לאחרונה הפכה יבשת אירופה כולה מזירה פוליטית סטאטית וידועה למוקד השינויים החשובים ביותר בתקופתינו, אך יחד עם זה נשאר האזור בלתי מוכר. התפוררותה של האמפריה הסובייטית, שחרוץ של מדינות החלק המרכזי ושילובן של מדינות החלק המערבי בשוק מסחרי עצום, ואיחודה מחדש של גרמניה במרכזה של היבשת. תת-מערכת תוססת ומרתקת זו של אירופה תשפיע בשנים הבאות על עיצובה של המערכת הבינלאומית כולה ועל מאזן הכוח הגלובלי בפרט, ולכן ראוי לתשומת-לב מיוחדת. באותה מידה אירופה של שנות ה-90 מציבה אתגר רציני ביותר בפני מדינות-החוץ של ישראל, ובעיקר הזדמנות לפתח "אופציה אירופאית" לצידו של "היחס המיוחד" עם ארה"ב. על-כן הצורך לקרוא נכון את מפת אירופה המתהווה, את הרקע לתהליכים החברתיים, צבאיים, כלכליים, פוליטיים ואינטלקטואליים; והנסיון להבין ולנתח את המגמות אשר מסתמנות בשני המישורים: הדו-צדדים (דחינו של ישראל עם כל מדינה בנפרד) והרב-צדדי או על-לאומי (ברית נאט"ו, הקהילה האירופאית, הפרלמנט האירופי וכו').

מדעי המדיניות

בפרוסמינר זה יסקרו היסודות התיאורטיים והמחקריים של תחום מדעי-המדיניות ויכתבו עבודות על יישום מחקרי-מדיניות בתחומי הרווחה, הבטחון, המדע והטכנולוגיה ועוד.

שינויים במסיאבלי

קריאה מזדרכת ב"נסיד", ב"עיונים" וב"אומנות המלחמה".

דמוקרטיזציה, מלחמות ומשברי ביטחון לאומי

פרוסמינר זה יעסוק ביכולת ואופן התמודדותם של משטרים פוליטיים עם מצבי מלחמה ומשברי ביטחון לאומי. דגש מיוחד ינתן ללימוד משטרים דמוקרטיים במהלך אתגרים ממושכים של ביטחון לאומי, בין אם הסכנה מוגדרת כחיצונית ובין אם הסכנה מוגדרת כפנימית. במהלך כל הקורס יושם דגש על מחקר ולימוד משווה תוך שילוב מתמיד של יחסים בינלאומיים ופוליטיקה פנימית בשים לב לתיאוריות ופאראדיגמות במדע המדינה.

חברה ופוליטיקה בגדה המערבית

התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הורמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

פוליטיקה ומדיניות השלטון המקומי

בפרוסמינר יש לחכין עבודות שדה בתחום היחסים בהליך המדיניות של הממשלה והשלטון המקומי. תחומי המדיניות הם: תכנון, כספים, תקציב, חינוך וכו'. בפרוייקט יודגשו היבטי-מדיניות כגון: תחרות על משאבים, הפעלת משאבים בתהליך הפוליטי. בחלק הראשון של הפרוייקט ידונו היבטים תאורטיים ומושגיים של התחום. בהמשך ידונו על בסיס קריאה תחומי מדיניות שונים. הדגש בדיונים יהיה התפתחות החשיבה התאורטית וההמשגה בנושא.

מעצמות העל במזרחית

סקירה היסטורית-אנליטית על תהליך מעורבותן של מעצמות במזרח-התיכון. ניתוח האינטרסים המדיניים והאסטרטגיים של המעצמות באזור. ניתוח דפוסי היחסים בין מעצמות-העל למדיניות האיזוריות. דפוסי הרתעה חדדית ומעורבות צבאית בין מעצמות-העל באזור והתנהגות במצבי משבר איזוריים.

בעיות תפוצה גרעינית

דיון בגורמים לתפוצה גרעינית. דיון בסטטוס של "מדינות-חסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים בסוגיית התפוצה. בדיקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית.

סמינרים

קבוצת אינטרס במערכת הפוליטית

בחלק הראשון של הסמינר ידון הבסיס הקבוצתי של הפוליטיקה, התארגנות קבוצתית למטרות השפעה על מדיניות ותפקיד הקבוצות המתווכות במערכת הפוליטית. בהמשך ידונו קבוצות אינטרס והליכי השפעה במערכות פוליטיות שונות. התלמידים יגישו עבודת מחקר המבוססת על מעקב שדה אחר קבוצה בישראל.

סוגיות בכלכלה פוליטית

הסמינר נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בתחום המפגש של כלכלה ופוליטיקה. נעסוק ב"כלכלה פוליטית", הסברים כלכליים ופוליטיים שהוצעו לתופעות כלכליות. כמו כן נעסוק במה שיוגדר כפוליטיקה כלכלית, הסברים כלכליים ופוליטיים שהוצעו לתופעות פוליטיות. בסמינר ידונו נושאים כמו: ציפיות וקבלת החלטות ברמת הפרט והשפעתן על נתונים כלל משקיים; הבדלים במסקנות מתבסשות בין רמת הפרט לרמת הכלל (ארגון, מדינה מערכת בינ"ל וכד'), גישות מקרו ברמות שונות לחקר תוצאות המדיניות הציבורית, ה"תחרות" בין כלכלה לפוליטיקה בהסבר תוצאות מדיניות ציבורית, מודלים פוליטיים קיימים להסבר תוצאות אבטלה, אינפלציה, יוחסי אבטלה ואינפלציה (עקומת פיליפס), מודלים כלכליים להסבר תוצאות בחירות ("הצבעה על-פי הכיסוי").

יסודות החרתעה הקונבנציונלית

נתוח ודיון במושגים, תאוריות ומסגרות חשיבה, שפותחו במאמץ לחבין את מימדיה הבסיסית של סוגית החרתעה הקונבנציונלית. במוקד הנתוח תעמוד השוואה בין תיאוריות שנגזרו מעקרונות המודל הרציונלי, לבין אלה שארובות מן המודל התפיסתי-קוגניטיבי. הסמינר יכלול גם ניתוח אירועים שבהם יבחנו התיאוריות השונות בהקשרן ההיסטורי ספציפי.

חמשטר של ברית-המועצות תחת הנהגתו של גורבצ'וב

פעילותו של גורבצ'וב לישום הכניית "הפרסטרויקה" בכל תחומי החיים בבריה"מ. מדיניות "הגלאסנוסטי" בחתגשמותה (התוכן, הקשיים והסיכויים). המדיניות החדשה של בריה"מ בתחום היחסים הבינלאומיים. שינוי החוקה והמבנה החדש של מוסדות השלטון כביטוי וכמכשיר ליישום המדיניות החדשה.

לידל הארט - תיאורית צבאית ליברלית בעידן המלחמה הסוסלקט

המהפך בתיאוריה הצבאית, בראית מקומה של המלחמה במציאות האנושית ובפרשנות ההסטורית הצבאית - כריאקציה כלפי המלחמה הטוטלית בבריטניה שלאחר מלחמת העולם הראשונה.

יישוב משברים פוליטיים, פתרון משברי בטחון לאומי ומערכות חוק

הסמינר יתמקד בהארת וניתוח יחסי הגומלין בין יעדי ביטחון לאומי, כפי שאלו מוגדרים על-ידי משטרים דמוקרטיים שונים, לעקרונות של שלטון חוק בחברה פתוחה. מטרת הקורס תהיה להגדיר את אופי הדילמות ואת הפתרונות המגוונים המאפשרים, בתנאים שונים, הגשמת צרכי ביטחון לאומי מבלי לערער את היסודות של משטר דמוקרטי. לצורך כך ינותרו אירועים הסטוריים תוך כדי התייחסות גם למקרה הישראלי ולמאפייניו. בנוגע לכל המקרים יושם דגש על החיבת של מגמות פוליטיות בתחומי ביטחון לאומי והתפתחויות חברתיות-משפטיות; ואת בשים לב לתיאוריות ופארדיגמות במדע המדינה.

חפרטה והלאמה בסקטור הציבורי

מדיניות החפרטה (פרייבטיזציה) מצויה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי בישראל ובעולם, כמדיניות ציבורית מגובשת וכתופעה פוליטית וכלכלית, המשנה את גבולותיו של הסקטור הציבורי ונותנת מענה חדש למדיניות הלאמה. הסמינר יעסוק בהבטיח השונים של החפרטה ובכללם, פוליטיים, אדאולוגיים, כלכליים, כיווקרטיים והברתיים.

יישוב סכסוכים

הסמינר יעסוק בתאוריות השונות שחוצעו לחבנת סיכסוכים בין קבוצות וקהילות לאומיות ובטכניקות השונות ליישובם. התאוריות והטכניקות ייבדקו בהקשרים האימפריים של הסיכסוכים המתנהלים במזרח התיכון (ובמיוחד הסיכסוך הישראלי-פלשתינאי), צפון אירלנד, דרום אפריקה ועוד.

מדיניות חוץ של מדינות במצור

הסמינר נועד לבחון את מחותן של המדינות הנתונות "במצור" בינלאומי - אמיתי או מדומה, בתקופתנו ובתקופות עבר. ייבדקו המאפיינים של מדינות אלה, הסיבות לחופעתן של תחושת ו/או מצב המצור שבו הן נמצאות, מאפייני מדיניות החוץ שלהן עקב מצ זה, וייעשה נסיון לאתר את דפוסי פעולתן והתנהגותן במערכת הבינלאומית. בעבודות הסמינריוניות יידרשו הסטודנטים להתמודד עם המושגים התיאורטיים שילמדו וליישמם למדינה מסוימת שייבחרו.

מהפכות טכנולוגיות במלחמה

מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מחשפעותיהן הסותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הברזל והקיסור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הכרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20, ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של זורנו. תגותה מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התורתית, הארגונית והחומרית של מהפיכות אלו.

תואר שני

1. מטרות הלימודים

- א. להכשיר תלמידים למחקר והוראה עצמאיים בתחומי מדע המדינה.
- ב. לצייד תלמידים בכלים לחשיבה ולקרובם לנושאים שבתחומי מדע המדינה וזאת כבסיס לפעילות צבורית או עיונית.

2. תנאי קבלה

תלמידים, אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר 78 לפחות - רשאים להציג מועמדותם ללימודי תואר שני בחוג; אולם ציון 78 ב-ב.א. אינו מבטיח קבלה אוטומטית ל-מ.א. הועדה ללימודים מתקדמים של החוג תחליט על קבלת תלמידים בהתאם לרמת ציוני ה-ב.א. ולרקעו האקדמי והכללי של המועמד.

במסגרת לימודי התואר השני בחוג שני אופני לימוד:

1. אופן לימוד ללא עבודה גמר.
2. אופן לימוד עם עבודת גמר.

כל התלמידים החדשים לתואר שני יתקבלו לאופן לימוד ללא עבודת-גמר ורק תלמידים שעמדו בתנאי המעבר (ראה: תנאי המשך לימודים לתלמידי שני המסלולים) וקבלו ציון 85 לפחות בשני סמינרים (זאת תוך שנתיים לכל היותר מאז החלו לימודיהם לתואר שני בחוג) יוכלו לעבור לאופן לימוד עם עבודת גמר, שמאפשר בסיומו להרשם כמועמד לתלמיד מחקר בחוג.

לימודי השלמה

תלמידים אשר תחום לימודיהם לקראת התואר הראשון לא היה מדע המדינה והתקבלו לחוג יחוייבו בשעורי השלמה. את קורסי השלמה עליהם לסיים עד תום הסמסטר הראשון ללימודיהם בחוג. רק אחרי שייטמו את לימודי השלמה בציון של 75 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים הוא 70 לפחות, יהיו התלמידים רשאים להרשם לקורסי תואר שני.

במסגרת לימודי השלמה יחוייבו התלמידים ללמוד 4 קורסים מתוך 6 קורסים מתואר ראשון; 5 מבואות החוג ושיטות מחקר.

3. מצמות התמחות

- א. מחשבה מדינית
- ב. משטר, התנהגות וכלכלה פוליטית
- ג. מנהל ציבורי ומדיניות ציבורית
- ד. יחסים בינלאומיים
- ה. יחסים בינלאומיים וכלכלה
- ו. אסטרטגיה
- ז. מתודולוגיה

4. תוכניות לימודים

על כל תלמיד לבנות את תכנית לימודיו על פי ההנחיות דלהלן. עליו לקבל את אישורו של יועץ המ.א. בחוג לתכנית זו.

א. אופן לימוד ללא עבודת גמר

מטרת אופן הלימוד להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לצידם בכלים לחשיבה ולקרובם לנושאים שבחומי מדע-המדינה, ואת כבסיס לפעילות צבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, אולם המוסמכים לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 54 שעות.

1. שיעורי חובה

3 ש"ס	הפילוסופיה וההיסטוריה של מדעי המדינה
3 ש"ס	גישות ותיאוריות במדע המדינה
3 ש"ס	סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
6 ש"ס	שיטות מחקר למתקדמים***, סמינר מחלקתי

שפה זרה או הקורס "מבוא לתכנות מחשבים למתקדמים"

2. שיעורי בחירה

א. סמינרים

סמינריון - הוא קורס שנתי שמאפשר התמודדות עם סוגיה מורחבת על פני שנה אקדמית. מתוך רשימת הסמינרים השנתיים חייב תלמיד במסלול ללא עבודת גמר להשתתף בארבעה סמינרים, מהם שלושה בתחום ההתמחות ואחד מחוץ לתחום ההתמחות. כל תלמיד חייב בכתיבת שלוש עבודות סמינריוניות. בסמינר הנוסף בו לא תיכתב עבודה, יחוייב התלמיד בחובות חליפיות כגון: הגשת דפדפים, דיווח בעל-פה או בחינה, לפי החלטת המורה. סה"כ שעות לימוד: 4 סמינרים $6 \times 4 = 24$ ש"ס. עבודה סמינריונית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

ב. סדנאות

בנוסף לסמינרים השנתיים ויערכו גם סדנאות סמסטריאליות. על כל תלמיד להשתתף בחמש סדנאות. שלוש בתחום ההתמחות שלו ושתיים מחוץ לתחום ההתמחות. בסדנאות ישלבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות בכל מגמה. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנא גם עבודת שדה.

סה"כ שעות לימוד סדנאות: 5 סדנאות $3 \times 5 = 15$ ש"ס
או: 4 סדנאות $3 \times 4 = 12$ ש"ס
והקורס סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב' 3 ש"ס
סה"כ 15 ש"ס

מועד אחרון להגשת עבודה במסגרת הסדנא הוא 5 שבועות מתום הסמסטר.

- * תלמידים שישתתפו בקורס "סטטיסטיקה למ.א." - חלק ב" יהיו פטורים מסדנא אחת.
** הסדנא בשימושי מחשב אישי - IBM-P.C מחוזה חלק מהקורס "שיטות מחקר למתקדמים".
*** תלמיד יהיה רשאי ללמוד "שיטות מחקר למתקדמים" במקביל או אחרי "סטטיסטיקה למ.א." - חלק א"י.

ג. בחינת הגמר

- הבחינה תהיה בתחום ההתמחות של התלמיד בלבד.
- לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות.
- ציון הבחינה מחוזה 10% מציון הגמר.

ד. אופן לימוד עם עבודת גמר

מטרת אופן הלימוד להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-חמדינה, לצידים בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-חמדינה וזאת כבסיס לפעילות מחקרית ועיונית.

הלימודים באופן לימוד זה כוללים כ-40 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. לבוגרי אופן לימוד זה שסיימו את לימודי ה-מ.א. בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להמשיך לימודיהם בחוג לקראת תואר שלישי.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול עם עבודת גמר בתנאי שעמד בתנאי המעבר (ראו: תנאי המשך לימודים לתלמידי שני המסלולים) וקבל ציון של 85 לפחות בשני סמינרים.

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמיד מצטיין ויכל על-סמך המלצות בכתב משני מורי החוג ובאשור מרום המורים הקבועים בחוג להמשיך במסלול ישיר לדוקטורט (ללא חובת כתיבת עבודת התזה)

1. שעורי חובה:

הפילוסופיה וההיסטוריה של מדעי החמדינה	3 ש"ס
גישות ותאוריות במדע החמדינה	3 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'	3 ש"ס
שיטות מחקר למתקדמים***	6 ש"ס
סמינר מחלקתי	
קריאה מודרכת בהנחיית מנחה עבודת הגמר	
שפה זרה או הקורס: "מבוא לתכנות מחשבים למתקדמים".	

2. שעורי בחירהא. סמינרים

סמינריון - הוא קורס שנתי שמאפשר התמודדות עם סוגיה מורחבת על פני שנה אקדמית שלמה.

מתוך רשימת הסמינרים השנתיים חייב תלמיד במסלול המחקרי, להשתתף בשני סמינרים, מהם אחד בתחום ההתמחות ואחד מחוץ לתחום ההתמחות. סה"כ שעות לימוד: 2 סמינריונים X 6 ש"ס = 12 ש"ס.

עבודה סמינריונית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

- * תלמידים שילמדו "סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב'" יהיו פטורים מסדנא אחת.
- ** הסדנא בשימושי מחשב אישי I.B.M-P.C, תהווה חלק מחקורס "שיטות מחקר למתקדמים".
- *** תלמיד יהיה רשאי ללמוד "שיטות מחקר למתקדמים" במקביל או אחרי "סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'".

ב. סדנאות

בנוסף לסמינרים השנתיים ייערכו גם סדנאות סמסטריות. הסדנאות יכלבו דיננים כלליים ותיאודטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות בכל מגמה בעבודת מחקר, אם אופי הסוגיה יאפשר זאת. על כל תלמיד להשתתף בשתי סדנאות בתחום ההתמחות ובסדנא מתודולוגית* שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה. סה"כ שעות לימוד סדנאות: 3 סדנאות X 3 ש"ס = 9 ש"ס. מועד אחרון לחגשת עבודה במסגרת הסדנא הוא 5 שבועות מתום הסמסטר.

עבודת גמר

תלמידי התואר השני במסלול המחקרי, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר בהנחיית מנחה. כמנחה ראשי ישמש יועצו האישי של התלמיד או מורה המתמחה בשטח המחקר של התלמיד. תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג.

תנאי המשד לימודים לתלמידי שני המסלולים:

ממוצע של 80 לפחות בקורסים:
 - הפילוסופיה וההיסטוריה של מדעי המדינה
 - גישות ותיאוריות במדע המדינה
 - שיטות מחקר למתקדמים
 - סטטיסטיקה למ.א. חלק א'
 - סדנא (בתחום ההתמחות)
 ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה לא פחות מ-70. חובה על התלמיד לסיים את 5 הקורסים שהם תנאי המעבר תוך שלושה סמסטרים מיום שחתחיל לימודיו לתואר שני בחוג.
 תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני מועצת חוג.

תלמידים חייבים לסיים ששה קורסים לפחות 4 קורסי חובה ושתי סדנאות תוך 4 סמסטרים מיום שהחלו לימודיהם לתואר שני בחוג.

משד תלמידים

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם. קבלת אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית ינתן ע"י ועדת הוראה ויתונה בהמלצת מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהקף גדול יותר).

בחינות

בקורסי תואר שני ינתן מועד בחינה אחר בלבד. מועד נוסף ינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יהיה כפוף לאישור היועץ ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

* זרישת קדם: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם מנחה מחברי החוג.

השוואת בין אופני הלימוד

אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
----------------------------	-----------------------------

40 ש"ס	54 ש"ס
--------	--------

3 ש"ס	3 ש"ס
3 ש"ס	3 ש"ס
3 ש"ס	3 ש"ס
6 ש"ס	6 ש"ס
חייב	חייב
חייב	חייב

2 (12 ש"ס)	4 (24 ש"ס)
2 (6 ש"ס)	5 (15 ש"ס)
3	

לא חייב	חייב
---------	------

4 ש"ס	לא חייב
-------	---------

נוכח

הפילוסופיה וההיסטוריה של מדעים
גישות ותיאוריות
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
שיטות מחקר
סמינר מחלקתי
שפה זרה או מבוא
לתכנות מחשבים למתקדמים

בחירת

סמינרים
סדנא
סדנא מתודולוגית

בחינת גמרעבודת גמרסיים לימודים

רשאי להגיש בקשה לציון גמר באופן לימוד ללא עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים דלעיל, בציון "עבר" לפחות.

ב. יסיים את בחינת הגמר בציון של 75 לפחות, ציון הבחינה יהווה 10% מציון הגמר.

ציון הגמר יקבע בהתאם לממוצע ציוניו בקורסים (בהתאם לשעות הלימוד הסמסטריאליות) ולציון בחינת גמר.

רשאי להגיש בקשה לציון גמר באופן לימוד עם עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים דלעיל, בציון "עבר" לפחות.

ב. הגיש עבודת גמר בעיתה והק עליה בהצלחה.

ממוצע הציונים בקורסים מהווה 60% מציון הגמר וציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

תוכני השעורים

שיטות מחקר למתקדמים

הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה כולל שיטות איסוף נתונים ושיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

פילוסופיה והיסטוריה של מדע המדינה

יוצגו היסודות הפילוסופיים וההתפתחות ההיסטורית של מדע המדינה המודרני כתחום מחקר והוראה עצמאי. יידונו הבטים פוליטיים בחיווצרות הזרמים השונים המרכיבים את מדע המדינה מאז ראשית המאה, ויושם דגש על הביקורות אשר הועלו כנגד הזרם ההתנהגותי מאז שנות השישים. מטרת השיעור היא הגברת התודעה העצמית התאורתית והמחקרית של העוסקים במדע המדינה ברמה מתקדמת.

גישות ותיאוריות במדע המדינה

הקורס סוקר התפתחויות תיאורטיות במדע-המדינה ועוסק בתערכת מקומו ומעמדו של מדע-המדינה ביחס לתחומי מדע ומעשה כיום.

סדנאות

סמסטר א'

מדינת הרווחה במשבר

מדינת הרווחה בעולם המערבי נמצאת במצב של חוסר תמיכה פוליטית ופיננסית דבר המוביל למשבר לגיטימיות. חקורט יסקור את התגובות האנטלקטואליות המרכזיות למשבר של מדינת הרווחה - נאו-קונסרבטיבי, מרקסיסטית, סוציאל דמוקרטי וקורפורטיסטי. יבדקו הטענות הבסיסיות והמשמעות המעשית של המשבר במדינות כגון: בריטניה, ארה"ב, אוסטריה ושבדיה.

בעיות נבחרות במדיניות הסקטור הציבורי

במסגרת הסדנא נחקור נושאי מדיניות העומדים על סדר היום הפוליטי כאשר המשתתפים ידגישו את ארגון המחקר, המושגים לנתוח הבעיות כמו גם גבולות התאוריה והמושגים בתסבר תופעות מדיניות ופוליטיקה. עבודות יקבעו בשיעור הראשון בהתאם לרקע המשתתפים.

תורת מאזן הכח

בתקופה רווית ותפוחות בפוליטיקה העולמית, תורת מאזן הכח משמשת לפחות עוגן אחד, המקשר בין עבר לחווה; כמו גם כלי הסבר לתופעות ביניל כגון מעבר ממערכת דו-קוטבית לרב-קוטבית. אי לכך יוקדש השיעור לעיון בתאוריה של מאזן הכח, הלכה למעשה זאת בעזרת ספרות קלאסית, המצדדת כמו גם הבקורתית. בין היתר יתגל דיון מעמיק באמצעי איון כח: חימוש, שטחים, בריתות, שיטת "הפרד ומשול", אזורי חיץ, דיפלומטיה וחלוקה.

סמסטר ב'ישראל ושוק הנשק הבינ"ל

הדיונים, יעסקו במגמות העיקריות שמסתמנות לקראת סוף עשור השמונים בשני המגורים: ביצור אמצעי לחימה (אמל"ח) ובשיווקם בשוק המקומי או בשוק החיצוני העולמי. השאלה המנחה היא כפולה: האם הירידה הנרחבת בחיקף מכירות נשק קונבנציונלי ובביקוש לצד ריבוי מספר הספקים מלמד על תהליך מתמשך גם בעתיד, או פסק-זמן חולף בלבד? ושנית, מה סיכוייה של מדינת ישראל להתמודד עם אותן מגמות ולהישדד בתחרות חקשה אשר מאפיינת את השוק? בהלק מליבוץ הנושא נרצה לעמוד על מכלול השיקולים והאינטרסים שמלווים יצרני וייצואני הנשק: טכנולוגיים, חברתיים-ערכיים, צבאי-בטחוני, כלכלי-מסחרי, פוליטיים-מדיניים. כ"כ, נעריך את מכלול השיטות החדשניות ודרכי-הפעולה, כגון: יצור-משותף, עסקות-גומלין, "אופ-סט", "נשק מתוחכם" מול שיפוץ מערכת-נשק מיושנות, הסבה מתעשייה צבאית לאזרחית, מעורבות ממשלתית מוגברת.

אקדמות להרוסטיקה

הרוסטיקה היא אמנות התפלול הפוליטי. בסדנא יבדקו הבסיס המדעי של ההרוסטיקה ובמיוחד תאוריות של בחירה חברתית. כמו כן יובאו דוגמאות ליישומי אמנות התפלול הפוליטי בישראל ובמשטרים דמוקרטיים אחרים.

מדיניות ארצה"ב במזרח התיכון

מטרת הסדנא היא לנתח תהליכים ומגמות במדיניותה המזרח תיכונית של ארצה"ב מאז מימשל הנשיא אייזנהאור. ינותחו החלטות ספציפיות של מימשלי אייזנהאור, קנדי, ג'ונסון, ניקסון, פורד ורייגן, ויאותרו מקדי היכך בין ארצה"ב לישראל.

פוליטיקה פלסטינית

אלמנטים חברתיים ופוליטיים בתהליכי הצמיחה והגיבוש של התנועה הלאומית הפלסטינית. מגמות אידיאולוגיות וטקטיות פוליטיות.

משטרי בטחון בינלאומיים

תיאוריות של "משטרים בינלאומיים", הגישה של "משטרי בטחון" ו"משטרי בטחון מוגבל", הבחנות תיאוריות בין "מערכות בינלאומיות" לבין "משטרים בינלאומיים"; היווצרותם של "משטרי בטחון מוגבל" במזרח-התיכון - מקרים היסטוריים ותכנון לעתיד.

קלאוזביץ ותולדות האסטרטגיה

הרקע הרעיוני ותפיסותיו האסטרטגיות של חידוע שבהוגי הדעות הצבאיים, בחינת השפעתו וצלגלי רעיונותיו במאה וחמישים השנים האחרונות.

סמנים שנתייםמדיניות ציבורית: יחסי ממשלה שלטון מקומי

בסמינר יש להכין עבודות שדה בתחום היחסים בהליך המדיניות של הממשלה והשלטון המקומי. תחומי המדיניות הם: תלנון, כספים, תקציב, היגוף וכיו. בסמינר יודגשו היבטי-מדיניות כגון: תחרות על משאבים, הפעלת משאבים בתהליך הפוליטי. בחלק הראשון של הסמינר ידונו היבטים תאורטיים ומשגיים של התחום. בהמשך ידונו על בסיס קריאה תחומי מדיניות שונים. הדגש בדיונים יהיה התפתחות החשיבה התאורית וההמשגה בנושא.

שורשי המלחמה חסרה

בסמינר נעסוק בסוגיות נבחרות במדיניות החוץ של ארה"ב למן כניסתה למלחמת העולם השנייה ועד למלחמת קוריאה. בין היתר ינוחזו ארועים מרכזיים דוגמת ועידות טהרן, ילטה ופוטסדום, דוקטרינת טרומן ותכנית מרשל.

ספרות ופוליטיקה

הסמינר עוסק בנושאי סוציולוגי-פוליטי של טקסטים ספרותיים נבחרים מאת סופרים בני-זמננו.

דמוקרטיזציה ושינוי משטרים: אמריקה הלטינית, אירופה ודרום מזרח אסיה

הקורס יעסוק בעלייתן ובנפילתן של דמוקרטיות במאה ה-20 במבט הסטורי משוות, ותוך ניסיון לגבש מסגרת תאורטית. יבחנו האלמנטים הפוליטיים, המבניים-כלכליים והבינלאומיים של שינויי משטרים באירופה (בתקופת הפאשיזם והנאציזם כמו גם בתקופתנו) באמריקה הלטינית, באפריקה ובאסיה. תבחנה התאוריות בדבר עלייתם ונפילתם של משטרים.

סוגיות בסוציולוגיה פוליטית

הסמינר ידון בתאוריות סוציולוגיות של מבנה משטרים פוליטיים כאשר הדגש יהיה על הרעיון והמשטר הדמוקרטי. הקורס יעסוק בהרחבה במבנה עליות שולטות, מפלגות פוליטיות והקשר בין המעמדות החברתיים והמערכת הפוליטית. בעזרת גישות תאורטיות כלליות בנושאים אלה ננסה לחבין את המערכת הפוליטית הישראלית.

סוגיות בהתנהגות פוליטית

הסמינר יעסוק בסוגיות תאורטיות ומחקריות בתחום השתתפות האזרח במערכת הפוליטית, בפרספקטיבה חשואתית. עבודת מחקר אמפירית תהווה חלק אינטגרלי מהסמינר.

החוג למדע המדינה תואר ראשון

		<u>סמסטר א'</u>	
		<u>קורסי יסוד</u>	
		1031.1002	
ש"ת	המערכת חפוליטית בישראל		
ד"ר גד ברזילו	ד' 16-18; אולם אפטר 1	.01	שעור:
	קבוצות תרגיל:		
ס. בן-רפאל	ז' 18-20; 107	.02	
ס. בן-רפאל	ד' 18-20; 107	.03	
ב. שפירא	ב' 10-12; 206	.04	
ב. שפירא	ב' 12-14; 206	.05	
ג. לוי	ג' 16-18; 207	.06	
ג. ברמן	ד' 12-14; 206	.07	
א. אריאל	א' 16-18; 107	.08	
א. אריאל	א' 18-20; 107	.09	
ג. לוי	ג' 18-20; 107	.10	
		1031.1000	
	הדרכת בספרייה*		
	א' 28.10.90; 9-11	.01	
	ב' 29.10.90; 18-20	.02	
	א' 4.11.90; 9-11	.03	
	ב' 5.11.90; 9-11	.04	
	ז' 8.11.90; 18-20	.05	
	ז' 15.11.90; 18-20	.06	
	ב' 26.11.90; 18-20	.07	
	ד' 28.11.90; 9-11	.08	
		1031.1200	
ש"ת	תולדות המחשבה המדינית		
ד"ר ע. גת	ז' 10-12; אולם אפטר 1	.01	שעור:
	קבוצות תרגיל:		
א. מוסקוביץ	ב' 10-12; 314	.02	
א. מוסקוביץ	ג' 10-12; 107	.03	
ז. אמריק	א' 14-16; 107	.04	
ז. אמריק	א' 16-18; 206	.05	
א. נבו	ז' 16-18; 314	.06	
א. נבו	ד' 18-20; 314	.07	
ש. מזרחי	ב' 14-16; 206	.08	
ש. מזרחי	ג' 12-14; 314	.09	

* שימו לב: הדרכת בספרייה היא חובה וצמודה לקורס המערכת החפוליטית בישראל. ההדרכה תנתן בחזר והדרכת בבנין הספרייה החדש.

ש"ת' ד"ר ח. אופק	מבוא למינהל ציבורי גי 10-8.30; אולם 1 קבוצות תרגיל:	1031.1500 .01 שער:
ד. שנקר	בי 20-18; 206	.02
ד. שנקר	ד"י 18-16; 208	.03
ר. מאירי	גי 12-10; 207	.04
ר. מאירי	אי 19-17; 207	.05
א. זלצמן	ד"י 12-10; 107	.06
י. בן אסייג	ה"י 20-18; 207	.07
י. לוינסון	ב"י 12-10; 108	.08
ש"ת' ד"ר י. שיין	פוליטיקה השוואתית אי 16-14; גילמן 144 קבוצות תרגיל:	1031.1700 .01 שער:
ר. חירשל	גי 12-10; 314	.02
י. לוי	ד"י 16-14; 206	.03
ס. שוורץ	ד"י 12-10; 207	.04
י. גיל	ה"י 18-16; 207	.05
י. גיל	ה"י 20-18; 314	.06
א. גרוניק	ב"י 14-12; 314	.07
א. גרוניק	ב"י 16-14; 107	.08
ר. חירשל	גי 14-12; יפורסם	.09
ש"ת' פרופ' ביאלר	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה ב"י 14-12; קבוצות תרגיל:	1031.1600 .01 שער:
ר. שאול	ה"י 14-12; 207	.02
ר. שאול	אי 12-10; 105	.03
ט. אסנין	גי 12-10; יפורסם	.04
ט. אסנין	גי 16-14; 205	.05
מ. רגב	אי 16-14; 206	.06
מ. רגב	ת"י 11-9; 206	.07
ג. נבון	ב"י 12-10; 208	.08
ג. נבון	ה"י 18-16; 208	.09
ש"ת' ש. טישברוביץ	מבוא למחשבים גי 19-16; 318	1031.1004 .01 שער:
א. שרייבר	אי 22-12; 318	.02 תרגיל:
א. שרייבר	אי 13-12; 318	.03 תרגיל:
ש. טישברוביץ	ד"י 19-16; 318	.04 שער:
א. שרייבר	ה"י 19-18; 318	.05 תרגיל:
א. שרייבר	ה"י 20-19; 318	.06 תרגיל:
א. רופין	ב"י 20-17; 208	.07 שער:
מ. ריקלין	ב"י 12-11; 318	.08 תרגיל:
מ. ריקלין	ב"י 13-12; 318	.09 תרגיל:
א. רופין	גי 16-13; 110	.10 שער:
מ. ריקלין	גי 12-11; 318	.11 תרגיל:
מ. ריקלין	גי 13-12; 318	.12 תרגיל:

ש"ת	מבוא לסטטיסטיקה	1031.1003
נ. ריבק	גי 16-18; 101	.01 שיעור:
א. ביינגלס	די 12-14; 208	.02 תרגיל:
א. ביינגלס	חי 12-14; 108	.03 תרגיל:
נ. ריבק	אי 17-19; 210	.04 שיעור:
י. קאופמן	גי 8-10; 108	.05 תרגיל:
י. קאופמן	גי 10-12; יפורסם	.06 תרגיל:

קורסי חובה

ש"ת	שיטות מחקר	1031.2102
ד"ר מ. שמיר	בי 8-10; אולם 1	.01 שיעור:
ג. פוקס	די 18-20; 208	.02
א. הורקין	די 10-12; 206	.03
ש. ראובני	גי 16-18; 205	.04
ר. ונטורה	חי 10-12; 207	.05
א. הורקין	גי 10-12; יפורסם	.06
ש"ת	התנהגות וכלכלה פוליטית	1031.2349.01
ד"ר ב. טמקין	די 11-14; אולם 1	

קורסי בחירה

סוגיות נבחרות במינהל ובמדיניות ציבורית בישראל	1031.2716.01
די 13-16; ספריה 3	ד"ר ב. מבורך
מחשבה תרבות ופוליטיקה במאה ה-20	1031.3212.01
די 16-19; 108	ד"ר מ. קרן
משפט ציבורי	1031.3210.01
אי 16-19; 208	ד"ר ז. סגל
עמדות ודילמות פוליטיות ביחס לכוח צבאי ומדיניות שלום	031.3234.01
בי 12-15; ספריה 3	ד"ר ג. ברזילי
ממשל בהיבט השוואתי	1031.2690.01
די 16-19; ספריה 3	ד"ר ג. שידלו
חברה ומדינה בעידן המודרני	1031.2329.01
גי 16-19; 103	ד"ר י. שיין
סוציולוגיה פוליטית	1031.3280.01
גי 10-13; 110	ש"י מרופי י. שפירא

ש. ח. נח	גישות ושיטות מחקר ביחב"ל ב' 11-14; 210	1031.3211.01
ש. ב. שפירא	האינתיפאדה: מבט בינלאומי משורה א' 10-13; ספריה 3	1031.3267.01
ש. י. כץ	קבלת החלטות ה' 10-13; ספריה 3	1031.2510.01
ש. י. לוי	הבטים תיאורטיים של יחסי צבא- חברה ב' 14-17; 102	1031.2698.01
ש. ר. ונטורה	קריאה ביקורתית של סקרי דעת קהל ג' 10-13; ספריה 3	1031.2699.01
ש. ד"ר י. קליין	התדעה הסובייטית בנושאי צבא מלחמה ובטחון לאומי א' 13-16; 315	1031.2693.01
ש. ל. רוון	מוטר ופוליטיקה ד' 12-15; 315	1031.3153.01
א. לויטה	קבלת החלטות במדיניות חוץ ובטחון א' 16-19; 104	1031.3114.01
ש. א. הררי	פוליטיקה ביפן ה' 16-19; 102	1031.2320.01
ש. ר. פדחצור	תפיסת הבטחון של ישראל ב' 16-19; 104	1031.3174.01
ש. ד"ר מ. שמיר	השתתפות פוליטית ובחירות ב' 11-14; יפורסם	1031.3271.01
<u>פרוסמינרים</u>		
פרויס ד"ר ב. מבורך	איסטרטגיה עסקית לסקטור הציבורי והוולנטרי ה' 13-15; 206	1031.3707.01
פרויס פרופ' א. בן-צבי	קבלת החלטות במדיניות חוץ: רמת היחיד ג' 14-16; 207	1031.3114.01
פרויס פרופ' א. ביאלר	התגבשות המערכת הבינ"ל ב' 16-18; 205	1031.3143.01

פרויס	חזון ומתפיכה סוגיות בחשיבה מהפכנית ממרקס ועד היום	1031.3278.01
ל. רחון	די 16-18; 107	
פרויס	השמאל בישראל	1031.3202.01
ד"ר ב. טמקין	די 15-17; 206	
פרויס	פרסטרויקה ומדיניות החוץ של ברה"מ	1031.3284.01
ד"ר י. קליין	אי 10-12; 206	

סמינרים שנתיים

סי	קבוצת אינטרס במערכת הפוליטית	1031.3276.01
פרופי א. טורגובניק	אי 14-16; סמי א' 314 סמי ב' 420	
סי	סוגיות בכלכלה פוליטית	1031.3387.01
ד"ר ב. מבורך	בי 13-15; 207	
סי	יסודות ההרתעה הקונבנציונלית	1031.3160.01
פרופי א. בן-צבי	גי 10-12; 425	
סי	המשטר של ברה"מ תחת הנחגה של גורבצ'וב	1031.5148.01
פרופי ל. בויס	די 10-12; סמי א' 422 סמי ב' 315	
סי	לידל הארט - תאוריה צבאית ליברלית בעידן המלחמה הטוטלית	1031.3228.01
ד"ר ע. גת	גי 14-16; 425	
סי	יישוב משברים פוליטיים, פתרון משברי ביטחון לאומי ומערכות חוק	1031.3274.01
ד"ר ג. ברזילי	בי 10-12; סמי א' 422 סמי ב' 107	
סי	הפרטה והלאמה בסקטור הציבורי	1031.3286.01
י. כץ	חי 16-18; 421	
סי	יישוב סכסוכים	1031.3224.01
ד"ר ג. דורון	די 12-14; 420	
סי	מדיניות חוץ של מדינות במצור	1031.3234.01
ח. נוה	בי 9-11; 207	
סי	מחפכות טכנולוגיות במלחמה	1031.4254.01
ע. גת	די 14-16; 426	

סמנרים סמסטר סני תשי"ג - סמסטר א' תשי"א

סי	מנהיגות פוליטית	1031.3277.01
ד"ר מ. קרן	א' 11-13, 205	
סי	צבא ומדיניות חוץ	1031.3142.01
פרופי א. ביאלר	ב' 9-11, 421	

סמסטר ב'

קורסי ישת

ש"ת	המערכת הפוליטית בישראל	1031.1002
די"ר גד ברזילי	די 16-18; אולם 1	.12 שעות:
	קבוצות תרגיל:	
ס. בן-רפאל	הי 18-20; 105	.13
ס. בן-רפאל	די 18-20; 206	.14
ב. שפירא	בי 10-12; 105	.15
ג. לוי	גי 18-20; 205	.16
ג. לוי	גי 16-18; 104	.17
ג. ברמן	די 12-14; 206	.18
א. אריאל	אי 16-18; 106	.19
א. אריאל	אי 18-20; 106	.20

הדרכה בספריה*

1031.1000

ש"ת	תולדות המחשבה המדעית	1031.1200
די"ר ע. גת	הי 10-12; אולם 1	.11 שעות:
	קבוצות תרגיל:	
א. מוסקוביץ	בי 10-12; 314	.12
א. מוסקוביץ	גי 10-12; 314	.13
ז. אמרייך	אי 14-16; 206	.14
ז. אמרייך	אי 16-18; 206	.15
א. נבו	די 16-18; יפורסם	.16
א. נבו	די 18-20; 205	.17
ש. מזרחי	בי 14-16; 206	.18
ש. מזרחי	גי 12-14; 105	.19

ש"ת	מבוא למינהל ציבורי	1031.1500
די"ר ח. אופק	גי 8.30-10; אולם 1	.10 שעות:
	קבוצות תרגיל:	
ד. שנקר	בי 18-20; 205	.11
ד. שנקר	די 16-18; 208	.12
י. לוינסון	בי 10-12; 205	.13
י. לוינסון	אי 16-18; 205	.14
א. זלצמן	די 10-12; 207	.15
י. בן-אסייג	הי 18-20; 205	.16
	יפורסם	.17

* שימו לב: הדרכה בספריה היא חובה וצמודה לקורסי "המערכת הפוליטית בישראל".

ש"ת ד"ר י. שיין	פוליטיקה השוואתית א' 14-16; אולם 1	1031.1700	.11
	קבוצות תרגיל:		
ר. חירשל	ג' 20-22; 315		.12
י. לוי	א' 16-18; 314		.13
י. לוי	ד' 14-16; 207		.14
ס. שונרץ	ח' 16-18; 314		.15
י. גיל	ח' 18-20; 206		.16
י. גיל	ב' 10-12; 108		.17
א. מרונד	ב' 12-14; 314		.18
א. גרונד	ב' 14-16; 314		.19
ש"ת ד"ר א. לויטח	יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה כ' 12-14;	1031.1600	.10
	קבוצות תרגיל:		
ר. שאול	ח' 12-14; 205		.11
ר. שאול	א' 10-12; 105		.12
ט. אסנין	ג' 10-12; 206		.13
ט. אסנין	ג' 14-16; 208		.14
מ. רגב	ח' 9-11; 106		.15
ג. נבון	ב' 10-12; 208		.16
ג. נבון	ח' 16-18; 207		.17
ש"ת	מבוא למחשבים	1031.1004	
ש. טישברוביץ	ג' 16-19; 318		.14
א. שרייבר	א' 11-12; 318		.15
א. שרייבר	א' 12-13; 318		.16
ש. טישברוביץ	ד' 16-19; 318		.17
א. שרייבר	ח' 18-19; 318		.18
א. שרייבר	ח' 19-20; 318		.19
א. רופין	ב' 17-20; 104		.20
מ. ריקלין	ב' 11-12; 318		.21
מ. ריקלין	ב' 12-13; 318		.22
ש"ת	מבוא לסטטיסטיקה	1031.1003	
נ. ריבק	ג' 16-18; 201		.08
ש. זוטא	ח' 12-14; 102		.09
י. קאופמן	ג' 18-20; 108		.10
נ. ריבק	א' 17-19; 203		.11
ש. חדד	ג' 14-16; 203		.12
ש. חדד	ד' 10-12; 103		.13

סורסי חובת

שי"ת	שיטות מחקר	1031.2102
ד"ר מ. שמיר	בי 8-10; אולם 1	.08
	קבוצות תרגיל:	
ג. פוקס	חי 20-28; 207	.09
א. הורקין	די 10-12; 107	.10
ש. ראובני	גי 16-18; 105	.11
א. הורקין	גי 10-12; 206	.12

שוי"ת	התנהגות וכלכלה פוליטית	1031.2349.02
ד"ר ב. טמקין	די 11-14; אולם 1	

סורסי בחירה

	סוגיות נבחרות במתחל ובמדיניות	1031.2716.02
	ציבורית בישראל	
ד"ר ב. מבורך	די 13-16; ספריה 3	

	משפט ציבורי	1031.3210.02
ד"ר ז. סגל	אי 16-19; 208	

שי	פוליטיקה באמריקה הלטינית	1031.3173.01
ד"ר ג. שידלו	די 16-19; ספריה 3	

שי	מחלוקות, משברים פוליטיים וסדר	1031.2370.01
	חברתי; תיאוריות, מדלים ונתוח	
	ארועים	
ד"ר ג. ברזילי	בי 12-15; ספריה 2	

שי	פוליטיקה ערבית	1031.4628.01
ד"ר ש. משעל	חי 12-15; 204	

שי	חאיניתפאדה; מבט בינלאומי משווח	1031.3267.02
ב. שפירא	אי 11-14; 203	

שי	תורת החלטות וישומה בנתוח	1031.3221.01
	החלטות פוליטיות	
מ. שרמן	גי 16-19; 102	

שי	סימולציות ביחב"ל	1031.3219.01
ח. נוה	בי 11-14; 203	

שי	כיצד עורכים סקר דעת קהל	1031.2700.01
ר. ונטורה	גי 10-13; 104	

שי	קבלת החלטות	1031.2510.02
י. כץ	חי 10-13; ספריה 3	

ש.י	דוקטרינת ההרתעה במחשבת הבטחונית הישראלית	1031.2648.01
מ. רגב	בי 9-12, 204	
ש.י	אידאולוגיה, אינטלקטואלים ומבנה חברתי	1031.2689.01
ל. רוזן	די 12-15, 315	
ש.י	כלכלה פוליטית מודרנית	1031.2683.01
ד"ר ג. דורון	די 16-19, ספריה 2	
ש.י	מדיניות ההתיישבות בשטחים	1031.2685.01
ר. פדחצור	בי 16-19, 208	
ש.י	התערבות צבאית למימוש מטרות פוליטיות	1031.3241.01
ד"ר א. לויטח	אי 16-19, 315	
ש.י	מדיניות החוץ של בריה"מ	1031.2693.01
ד"ר י. קליין	אי 13-16, 108	
ש.י	מנחל צבורי בדמוקרטיה מערבית	1031.2717.01
פרופ' ד. נחמיאס	די 16-19, 204	

פרוסמינרים

פרויס	יחסי ישראל-אירופה	1031.3708.01
פרופ' א. קלוימן	די 16-18, 314	
פרויס	מדעי המדיניות	1031.3504.01
ד"ר מ. קרן	אי 16-18, 105	
פרויס	עיונים במקיאבלי	1031.3217.01
ד"ר ע. גת	גי 16-18, 207	
פרויס	דמוקרטיה, מלחמות ומשברי בטחון לאומי	1031.3264.01
ד"ר ג. ברזילי	די 14-16, 106	
פרויס	חברה ופוליטיקה בגדה המערבית	1031.3390.01
ד"ר ש. משעל	חי 16-18, 205	
פרויס	פוליטיקה ומדיניות בשלטון המקומי	1031.2376.01
פרופ' א. טורגובניק	די 14-16, 206	
פרויס	מעצמות העל במזרחית	1031.3127.01
פרופ' י. עברון	גי 10-12, 207	
פרויס	בעיות תפוצה גרעינית	1031.3309.01
פרופ' י. עברון	גי 14-16, 107	

החוג למדע המדינה תואר שני

קורסי חובה

שנתיים

ש"ת ד"ר מ. שמיר	שיטות מחקר למתקדמים* ג' 12-14; 108	1031.4101.01
--------------------	---------------------------------------	--------------

סמסטר א'

ש"י ד"ר ג. דורון	פילוסופיה והיסטוריה של מדע המדינה ד' 16-19; 203	1031.4244.01
---------------------	---	--------------

ש"י ר. אייזנבך א. בייגלס	סטטיסטיקה למ.א. - חלק א' א' 14-16; 104 א' 16-17; 104	1031.4244.01
--------------------------------	--	--------------

סמסטר ב'

ד"ר מ. קרן	גישות ותיאוריות במדע המדינה ד' 16-19; 315	1031.4244.01
------------	--	--------------

ד"ר א. רופין	מבוא לתכנות מחשבים ג' 13-16; 315	1031.4016.01
--------------	-------------------------------------	--------------

ר. אייזנבך ר. בייגלס	מבוא לסטטיסטיקה חלק ב' א' 14-16; 104 א' 16-17; 104	1031.4107.01
-------------------------	--	--------------

סדנאות

סמסטר א'

סדנא ד"ר ג. שידלו	מדינת הרווחה במשבר א' 16-19; 422	1031.3273.01
----------------------	-------------------------------------	--------------

סדנא פרופי א. מורגובניק	בעיות נבחרות במדיניות הסקטור הציבורי ד' 13-16; 419	1031.4212.01
----------------------------	--	--------------

סדנא פרופי א. קליימן	תורת מאזן הכח ב' 14-17; 419	1031.4227.01
-------------------------	--------------------------------	--------------

סדנא פרופי ד. נחמיאס	סדנא מתודולוגית ח' 16-19; יפורסם	1031.4251.01
-------------------------	-------------------------------------	--------------

* סדנא בשימושי מחשב אישי I.B.M.-P.C. תהווה חלק מהקורס "שיטות מחקר למתקדמים" ותתקיים:

קבוצה א' יום ה' 8-10 חדר 318.

קבוצה ב' יום ג' 14-16 חדר 318

		<u>סמסטר ב'</u>
סדנא פרופי א. קליימן	ישראל ושוק הנשק הבינאי בי 14-17, 422	1031.3144.01
סדנא ד"ר ג. דורון	אקדמות לחרוסטטיקה גי 16-19, 426	1031.4258.01
סדנא פרופי א. בן-צבי	מדיניות ארז"ב במזרח התיכון גי 13-16, 420	1031.4252.01
סדנא ד"ר ש. משעל	פוליטיקה פלשתינית אי 16-19, 421	1031.4628.01
סדנא פרופי י. עברון	משטרי ביטחון בינלאומיים חי 11-14, 420	1031.4249.01
סי ד"ר ע. גת	קלאוביץ ותולדות האסטרטגיה די 16-19, 425	1031.3227.01

סמינרים שנתיים

סי פרופי א. טרוגובניק	מדיניות ציבורית: יחסי ממשלה שלטון מקומי די 16-19, 426	1031.4325.01
סי פרופי א. בן-צבי	שורשי חמלחמה חקרה בי 13-16, 421	1031.2641.01
סי ד"ר מ. קרן	ספרות ופוליטיקה אי 13-16, 422	1031.4255.01
סי ד"ר י. שיין	דמוקרטיזציה ושינוי משטרים: אמריקה הלטינית, אירופה ודרום מזרח אסיה חי 16-19, 419	1031.4257.01
סי פרופי י. שפירא	סוגיות בסוציולוגיה פוליטית אי 17-19, 420	1031.4243.01
סי ד"ר מ. שמיר	סוגיות בהתנהגות פוליטית גי 9-12, סמי א' 419 סמי ב' 420	1031.4250.01
סי פרופי ד. נחמיאס	פוליטיקה וביורוקרטיה בישראל די 13-16, סמי א' 207 סמי ב' 419	1031.4259.01

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תואר ראשון

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיו של התלמיד על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- לטעת בתלמיד הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלו.
- לחקוט לתלמיד את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה החברתי ובדפסי פעולות הגומלין בין בני אדם ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.

תכנית הלימודים

אופן לימוד דו-חוגי	אופן לימוד חד-חוגי	
31 ש"ס מבואות כלליים	31 ש"ס	קורסי חובה
4 ש"ס או: קורס הרחבה - החברה הישראלית	8 ש"ס	מבואות כלליים
9 ש"ס לפחות	4 ש"ס	קורס הרחבה - החברה הישראלית
6 ש"ס	12 ש"ס	קורסי תשתית
3-4 ש"ס	12 ש"ס	קורסי בחירה*
	7-8 ש"ס	סמינרים
53-54 ש"ס	74-75 ש"ס	
	32 ש"ס	
לימודי חוג שני	106-107 ש"ס	למודים מחוץ לחוג

* ניתן למלא מכסת קורסי הבחירה ע"י לימוד קורסי תשתית נוספים כקורסי בחירה.

מבנה תכנית הלימודים*

שנת א'

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה**	שי	2	סמס' א/ב
	תי	2	
מבוא לאנתרופולוגיה**	שי	2	סמס' א/ב
	תי	2	
יסודות הפסיכולוגיה החברתית***	שריית	3	סמס' א/ב
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים****	שי	2	סמס' א/ב
	תי	2	

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמיד חד-חוגי חייב ב-8 ש"ס מבואות כלליים (ראה רשימה בהמשך), וכן ב-4 ש"ס קורס/י הרחבה בנושאי ההסטוריה, הכלכלה, הדמוגרפיה, הפוליטיקה והחברה בישראל.

תלמיד דו-חוגי חייב ב-4 ש"ס מתוך רשימת מבואות כלליים או מרשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית.

רשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית (במסגרת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה)

קרי יסוד כהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי בא"י
התמורה בישוב היהודי בארץ-ישראל בתקופת המנדט

(רשימת הקורסים ממוך לחוג התפרסם בתחילת השנה לקראת הרישום).

- * לתלמידים המתחילים ללמוד בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה בתשנ"א.
- ** חובה ללמוד בסמסטר תראשון ללימודים.
- *** יחשב כקורס חופף לקורסי "פסיכולוגיה חברתית" הניתנים בחוגים: פסיכולוגיה ו-ב.א. כללי.
- **** יחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א-ב" הניתן בחוג לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב" הניתן בחוג לחינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.

כאשר יחזיקו

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, ***, **
 מבוא לפסיכולוגיה למדח"ח
 מבוא לשיטת המשפט הישראלי
 מבוא ללוגיקה
 יסודות המינוח והמדיניות הציבורית
 פוליטיקה השוואתית
 תולדות המחשבה המדינית
 יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מבוא לשיטות מחקר במדעי החתנהגות (ע"פ תכנית הלימודים עד תשנ"א)

קורס זה יינתן פעם אחרונה בסמסטר א' תשנ"א עבור תלמידים שהחלו לימודיהם בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה לפני תשנ"א וטרם עמדו בהצלחה בקורס הנדון. מילוי חובת ההדרכה בספריה הוא תנאי לקבלת ציון בקורס. הרישום להדרכה יוצמד לרישום לקורס "מבוא לשיטות מחקר במדעי החתנהגות".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, יסודות הפסיכולוגיה החברתית ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

מעבר לתלמידים מחוגים אחרים לחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תלמידים מדיסציפלינות קרובות כמו: כלכלה, מדע המדינה, הסטוריה, פסיכולוגיה, פילוסופיה, לימודי קדם-משפטים, ו-ב.א. כללי, שירצו לאחר שסיימו את שנתם הראשונה בחוגים לעבור ולהצטרף ללימודי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, יחשבו לימודיהם הקודמים ככל האפשר במסגרת מכסת השעות לתואר ראשון כחלק מקורסי החוג או במסגרת הקורסים מחוץ לחוג.

- יוכר לתלמידים שעברו מהחוג לכלכלה ועמדו בהצלחה במבוא לכלכלה א' או מבוא לכלכלה ב' בציון 60 לפחות.
- ** תלמידים שלמדו מבוא לכלכלה א' ומבוא לכלכלה ב' ולא עמדו בהצלחה בבחינות, יהיו רשאים להבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להרשם לקורס זה אם עמדו בתנאים הבאים:
  - א. מלאו חובות הגשת תזוילים במבוא לכלכלה א' ב' והופיעו ברשימת הזכאים להבחן בקורסים אלה.
  - ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.
- *** לתלמיד שהצג לימודיו השני בכלכלה, לא ייחשב קורס זה כמבוא כללי.

<u>קורסי חובה</u>		<u>סמס'</u>	
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	שו"ת	3	א/ב
שיטות מחקר*	ש"י	2	ב'
	ת"י	2	
קורס אחד מבין שני הבאים:			
נתוח נתונים בעזרת המחשב	ש"י + 2 ת"י	1	ב'
שיטות מחקר איכותיות	ש"י + 2 ת"י	1	ב'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	שו"ת	3	א/ב
קלאסיות			
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	א/ב
קלאסיות			

הדרכה בספריה

כל תלמידי החוג חייבים לעבור בשנה ב' ללימודיהם הדרכה בספריה, שמטרתה להקנות לתלמיד כלים בסיסיים להתמצאות בספריה ולשימוש בה. חובות התלמיד במסגרת ההדרכה הן: השתתפות בסיור להכרת הספרייה והגשת תרגיל. משך הסיור כשעה וחצי, הסיורים יתחילו בשבוע השלישי של הסמסטר ויתקיימו במשך כחודש. מועדי הסיורים מתפרסמים בפרק מערכת השעות בידעון זה. על התלמיד לבחור קבוצת סיור על פי המועד המבוקש ולהרשם אליה במסגרת הרישום לקורסי החוג. הרישום להדרכה בספרייה יוצמד לרישום לקורס "שיטות מחקר". מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי לקבלת ציון בקורס "שיטות מחקר" או לקבלת פטור ממנו. תלמיד החוג שלא מלא את חובת ההדרכה בספרייה לא יתח רשאי להרשם לקורסי שנה ג' בחוג.

קורסי תשתית ובחירה

תלמיד רשאי ללמוד קורסים אלה לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ב'.

קורסי תשתית

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. תלמיד חד חוגי חייב ב-4 קורסים לפחות (12 ש"ס)
תלמיד דו חוגי חייב ב-2-3 קורסים לפחות (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (הקף כל קורס 3 ש"ס)

<u>סמס'</u>	סוציולוגיה פוליטית
א'	סוציולוגיה של המשפט
א'	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים
א'	סוציולוגיה של השפה
א'	סוציולוגיה של הרפואה
א'	סוציולוגיה של המשפחה
ב'	קומוניקציה פוליטית
ב'	סמלים, דתיות ויהדות
ב'	סוציולוגיה תעשייתית
ב'	סוציולוגיה של העיר
ב'	סוציולוגיה של הריבוד
ב'	סוציולוגיה של התרבות
ב'	הבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה

* וחשב כקורס חופף לקורסי "שיטות מחקר" הניתנים בחוגים: מדע המדינה, גיאוגרפיה, ולקורס "מתודולוגיה מחקרית א"י הניתן בחוג להנדס.

קורסי בחירת

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (חקף כל קורס 3 ש"ס)

<u>סמ'</u>	
א'י	סוציולוגיה והסטוריה
א'י	חברות נורדים במוחית
א'י	התנהגות ארגונית
א'י	ישומי מחשב במדעיח*
א'י	האמנות כמוסד חברתי
א'י	ארגונים חנוכיים וסביבתם החברתית
א'י	נשים בפוליטיקה
א'י	סרטים אתנוגרפיים כמתודה אנתרופולוגית
א'י	הגוף - תבטים סוציולוגיים, אנתרופולוגיים, פסיכולוגיים ואמנותיים
א'י	צבא, חברה ופוליטיקה
ב'י	סטיה חברתית
ב'י	מבוא לחברה ואוכלוסיה
ב'י	סמלים ואנתרופולוגיה בקורתית
ב'י	גישות בסוציולוגיה של החינוך**
ב'י	עדתיות, דת ומעמד בישראל
ב'י	מדינה וחברה
ב'י	סביבה, חברה ותרבות
ב'י	גדר - רפואה וחברה
ב'י	אידיאולוגיות סוציו-פוליטיות
ב'י	כלכלה פוליטית

סמינרים**

רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך. עם זאת, תלמיד התואר הראשון זכאי להשתתף בסמינר לתואר שני, כמף לאשור המרצה.

תלמיד חד-חוגי יחוייב בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות. תלמיד רשאי להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמיד להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות. תלמיד דו-חוגי יחוייב בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.

באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים). תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א' יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמיד שלא יעמוד בכך, יבחר סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת הדרכה האישית.

- * יחשב כקורס חופף לקורסי "מבוא למחשבים" הניתנים בחוגים אחרים.
 ** במסגרת החוג לחינוך.
 *** סמינר שנתי = 2 ש"ס = 4 ש"ס, סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.

רשימת הסמינרים השנתיים (סמ' א' + ב')דרישות מוסדמות

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיימ איכותיות	אנתרופולוגיה של הגירה
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וסוציולוגיה של הריבוד או: תאוריה סוציולוגית בת זמננו	המעמד החדש
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ונתוח נתונים בעזרת המחשב	סוציולוגיה תעשיתית
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ונתוח נתונים בעזרת מחשב	מבנה עדתי של ישראל
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	מיליטרזים בישראל

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)דרישות מוסדמותסמסטר א'

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	עיונים בסוצי-ביולוגיה
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וסוציולוגיה של המשפחה או: תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	החיבת הפמיניסטי לסוגיות חברתיות
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ונתוח נתונים בעזרת המחשב	אלימות ותוקפנות
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	אינטראקציה סימבולית
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	פוליטיקה עירונית
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו וסוציולוגיה של התרבות	סוגיות בחקר התרבות
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות	טכסים, משחק וקומוניקציה

סמסטר ב'דרישות מוקדמות

שפה וחברה בישראל	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ונתוח נתונים בעזרת המחשב או: שיטות מחקר איכותיות
סטיה ועברונות אצל נשים	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
נשים וקונפליקטים פוליטיים	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
גישות פרשניות לארגונים	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
פעילות חברתית כבצוע תרבותי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות
סוגיות בסוציולוגיה של הרפואה	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות וסוציולוגיה ו/או אנתרופולוגיה של הרפואה
החברה הישראלית והסכסוך הישראלי-ערבי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
הגירה בינלאומית	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ונתוח נתונים בעזרת המחשב
אתנו-פסיכיאטריה	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות ושיטות מחקר איכותיות

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג, ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

תלמידים מצטיינים

תלמידים מצטיינים שעמדו בחצלחה בבחינות בשעורי התיאוריות הסוציולוגיות (קלאסיות ובנות זמננו) יוכלו להשתתף באישור המרצה והיועץ לתואר שני, בשעורים ובסמינרים של התואר השני. קורסים אלה ייכללו במנין השעות במסגרת לימודי התואר הראשון. אלה שימשיכו לאחר מכן בלימודי התואר השני בחוג יהיו פטורים משמיעת אותו קורס במסגרת התואר השני ויחויבו בשמיעת קורס אחר לפי בחירתם.

שקלול ציון הנגזר (לתלמידים המתחילים לימודיהם בחוג בתשנ"א)

<u>משקל</u>	
2 נקי	מבוא לסוציולוגיה
2 נקי	מבוא לאנתרופולוגיה
2 נקי	יסודות הפסיכולוגיה החברתית
2 נקי	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
2 נקי (כ"א)	מבואות כלליים
2 נקי	קורס/י הרחבה בחברה הישראלית
3 נקי	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
3 נקי	תאוריה סוציולוגית בת זמננו
3 נקי	שיטות מחקר
3 נקי	נתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות
3 נקי	סוציולוגיה של החברה הישראלית
3 נקי (כ"א)	קורסי בחירה
3 נקי (כ"א)	קורסי תשתית
4 נקי (כ"א)	סמינרים

אופן לימוד דו-חוגי: סוציולוגיה והסטוריה

מרכז: ד"ר א. קורדובו

מטרות התכנית

- להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית בסוציולוגיה והסטוריה.
- להקנות כלי ניתוח סוציולוגיים להבנת תחליכים הסטוריים ומימד הסטורי להבנת החברה בת-זמננו.
- במסגרת הלימודים יעסקו התלמידים בסוגיות נבחרות בהסטוריה חברתית, סוציולוגיה הסטורית, מחקר השוואתי של חברות, משטרים ותרבויות.

תנאי קבלה

- א. תלמידים יתקבלו לתכנית זו על סמך תנאי הקבלה המקובלים בחוגים להסטוריה כללית ולסוציולוגיה.
- ב. תלמיד שהשלים לימודי שנה א' באחד משני החוגים, ומבקש להתקבל לאופן לימוד זה יוכל לעשות כן אם השגיו בחוג שבו למד הגיעו למוצק 80. מרכז המגמה יוכל להמליץ במקרים חריגים על קבלת מועמדים שהשגיהם הגיעו רק למוצק 75.

יעוץ ומעקב

למדי התלמידים יונחו באופן רצוף ואישי ע"י יועץ מהחוג להסטוריה ומהחוג לסוציולוגיה. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורים.

נוהלי הלימודים

התלמידים יהיו כפופים לנוהלי הלימודים הנהוגים בחוגים להסטוריה כללית ולסוציולוגיה.

תוכנית הלימודים

קורס חובה: הסטוריה וסוציולוגיה 2 ש"ס			
לימודים במסגרת החוג להסטוריה כללית		לימודים במסגרת החוג לסוציולוגיה	
10 ש"ס	5 שיעורים	28 ש"ס	8 קורסי חובה*
24 ש"ס	6 תרגילים בסיסיים	9 ש"ס	3 קורסי תשתית
16 ש"ס	4 סמינרים	6 ש"ס	2 קורסי בחירה
		3-4 ש"ס	1 סמינר
		4 ש"ס	1 מצגת כללי
			או: קורס הרחבה - החברה הישראלית
סה"כ בחוג להסטוריה כללית 50 ש"ס		סה"כ בחוג לסוציולוגיה 50-51 ש"ס	
סה"כ שעות סמסטריאליות באופן הלימוד המצורף 102 - 103 ש"ס			

* התלמידים באופן לימוד זה אינם חייבים בקורסים: "ניתוח נתונים בעזרת המחשב" או "ש"מ איכותיות".

תקנות החוג

1. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאי תלמיד להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.
2. תלמיד רשאי לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה.
3. מועד אחרון לחגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) - תיים האחרון לסמסטר. תלמיד אשר לא ימלא חובות הקורס במועד - ידווח לו ציון "לא זכאי להבחין" (סימול 240).
4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור וועדת החוראת.
5. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.
6. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה בקורסים בחוג, עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנים במלוי דרישת הקדם של הקורס הספציפי.
7. קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 106 ש"ס לפחות. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.

תלמיד דו-חוגי שקיבל פטור בגין קורסים חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 48 ש"ס לפחות.

למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

חטיבות

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים בפאקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.

על-מנת להביר את תחומי הלימוד ברוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפאקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכ"א מהם "עובר" לפחות;
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (אינם נחשבים במנין שעות החטיבה) וכן -

אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
  - מבוא לפסיכולוגיה למדע"ח
  - שיטת המשפט הישראלי
  - מבוא ללוגיקה
  - יסודות המינהל והמדיניות הציבורית
  - פוליטיקה שוואתית
  - תולדות המחשבה המדעית
  - יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
- מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי החישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות הקדם לעיל.

א. חטיבה (בחקף 16 ש"ס)

השלמת מבוא נוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס	
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
2 קורסי בחירה/תשתית	6 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

ב. חטיבת מורחבת (בחקף 32 ש"ס)

השלמת מבוא נוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס	
יסודות הפסיכולוגיה החברתית	3 ש"ס	
שיטת מחקר	4 ש"ס	ד"מ: מבוא לסטטיסטיקה
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית
4 קורסי בחירה/תשתית	12 ש"ס	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס	ד"מ: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
תאוריה סוציולוגית בת ומגו	3 ש"ס	ד"מ: תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

תוכני השיעורים

מבוא לסוציולוגיה

מושגי החשיבה הסוציולוגית: אינטראקציה חברתית, נורמות, פיקוח חברתי, סטייה ושינוי, תפקיד וסטטוס, קבוצות ואירגונים, ריבוד וקונפליקט, מסודות חברתיים ותהליכי מיסוד. חובות התלמיד: הגשת תרגילים, קריאת מקורות, בחינה בסוף הקורס.

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות האנתרופולוגיה החברתית, הגישה הפונקציונליסטית, הניתוח המוסדי (נידגם בניתוח המשפחה, הכלכלה והשלטון), טקסים ואמונות, סמלים, תהליכי שינוי, שיטות מחקר. חובות התלמיד: קריאת מקורות (חלקם הגדול בשפה האנגלית), הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית

מבוא לתאוריה, לשיטות מחקר, ולמצאים המרכזיים בשטח הפסיכולוגיה החברתית. לקט נושאים: סוציאליזציה, דעות קדומות, קומוניקציה ולשון, תפיסה חברתית, עמדות וערכים, יחסי גומלין וחליפין, השפעה חברתית, קבוצות קטנות. חובות התלמיד: הגשת ארבעה תרגילים בכתב ושתי בחינות.

תאוריות סוציולוגיות סלאסיות

בעיות עקריות בתאוריה הסוציולוגית כפי שנתפשו ונתחו ע"י התאורטיקנים הקלאסיים (מרקס, דורקהיים, זימל, ובר). הקורס יתמקד הן בתרומה הטובסטנטיבית לניתוח החברה המודרנית (כגון, האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה ובכלל זה תופעות הנכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מותג של החסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השנוי והמסוד החברתיים). חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשעור, הגשת תרגיל בכתב ובחינה בסוף הסמסטר.

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור את האסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו. אסכולות אלה יאורגנו על פי 4 סוגי פרספקטיבות תאורטיות:
1) הפונקציונליזם הסטרוקטורלי. 2) תאודיות החליפין הביהיוריסטי והחליפין הסטרוקטורליסטי. 3) תאודיות מקרו דינמיות: (או-מרקסיזם ונאו-ובריאניות. 4) האינטראקציוניזם הסימבולי. חובות התלמיד: הגשת תרגיל בכתב ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית

הקורס יתמקד ביציבות ושינוי המימדים המעצבים את מבנה החברה הישראלית. סוגיות מרכזיות שידונו במסגרת הקורס: המערכת הפוליטית, המבנה המעמדי ומבנה ההודמנויות בחברה, ההרכב האתני, מבנה שוק העבודה, דתיות וחילוניות, ערביי ישראל וערכי השטחים המועסקים בישראל, מערכת החינוך, זפוסי תרבות. חובות התלמיד: הגשת עבודה (40%) ובחינה סופית (60%).

שיטות מחקר

הקורס יעסוק ביסודות החשיבה המדעית הפוזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול מחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בנית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים ונתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דיגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושימוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס ינסה גם לעמוד על ההבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות. תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנה א' ומבוא לסטטיסטיקה. חובות התלמידים: השתתפות בשעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובהינה מסכמת.

נתוח נתונים בעזרת המחשב

הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לנתוח כמותי; מדוי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; נתוח רב משתני- פקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS); התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

שיטות מחקר איכותיות

כיצד חוקרים מערכת חברתית שלמה, שלבי המחקר, עבודת-שדה ושיטותיה השונות, ההסתכלות המשתתפת, מחקר רשתות יחסים חברתיים, מצבים, מחקר גניאלוגיות, השימוש בחומר היסטורי, תכנון העיבוד והניתוח, מתודות הפרשה, תפקיד תאוריות, בעיות אופיקה.

סוציולוגיה של הרפואה

יישום תאוריה ומחקר סוציולוגיים לתבנת תופעות של חולי וארגון הטיפול הרפואי. הקורס יעסוק בשלישה הבטים עקריים: הגדרות חברתיות של בריאות וחולי ויחסי מטופל - נותן שרותים בתחום הרפואה; מדידת תחלואה ותמותה והתפלגות בחברה; ארגון הטיפול הרפואי בחברה.

סוציולוגיה של המשפט

חקר החדדי בין החוק לבין החברה; ניתוח של סוציולוגים שחתיחסו למשפט בעברותם, למשל: דורקהיים, וובר, זימל, מארקס, סומנר; גישות סוציולוגיות בפילוסופיה של המשפט - למשל: תורת המשפט הסוציולוגית, גישות אנתרופולוגיות למשפט - למשל: מלינובסקי, לוקמן, נדר; חוק ומוסר - במיוחד הגבולות וההגבלות של המשפט הפלילי; מערכת משפטית כארגון חברתי; סוגיות נבחרות בחוק וחברה בישראל.

היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה

בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס יידונו מגוון סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, היבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך החסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

סוציולוגיה פוליטית

מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו חכרות ראשונית ובסיסית עם התחום. הקורס יעסוק בחתפתחותה של הסוציולוגיה הפוליטית תוך בחינתן של פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות. בחינה בקורתית של מושגי היסוד של התאוריות השונות. הבעיות המרכזיות איתן חן מתמודדות, שאלות ותחומי המחקר האמפירי שלהן, תוך דגש על נסיון חבנת המערכת הפוליטית - יחיו חלק מהסוגיות שיידונו בקורס. חובות התלמיד: קריאת חובה, השתתפות פעילה בשעור, בחינת סיום.

סוציולוגיה של השפה

הנושאים המרכזיים בקורס: שפה וחברה; שפה ומעמד; דו-לשוניות ורב-לשוניות; שפה ואתניות; ניתוח מקרים נבחרים.

סוציולוגיה של התרבות

קורס זה סוקר את מעוון העשייה התרבותית בת-זמננו - אמנות, תרבות פופולרית, אמצעי תקשורת - מתוך פרספקטיבה סוציולוגית. יוצגו גישות סוציולוגיות מרכזיות להבנת תחומים אלה ומחקרים ספציפיים.

סוציולוגיה תעשייתית

הקורס יעסוק במספר מאפיינים מרכזיים של החברה התעשייתית, תוך שימת דגש על מגמות בתחום המבנה התעסוקתי והארגוני והשלכותיהן של מגמות אלה במישור על הפרט והחברה.

סוציולוגיה של העיר

בקורס יוצגו וידונו הנושאים הבאים: גישות שונות לעירוניות ותהליכים עירוניים - אסכולות שיקגו, ניאו-מרקסיזם וניאו-ובריאניות, אורח החיים העירוני והמשתנים המסבירים שונות. השכונה במרקס העירוני, פוליטיקה ומדיניות עירונית. חובות התלמיד: תרגיל ובחינה סופית.

סוציולוגיה של המשפחה

הגדרת המשפחה ומאפייניה הבסיסיים בחברות שונות. שלבים בחתפתחות המשפחה; בחירת בן-זוג, תולדה וסוציאליזציה, הורים וצאצאים בגיל התלבגרות, הקן המתריסקן, הזוג המזדקן. משבר במשפחה: שכול, אלמנות, גרושין. הרחורים על עתידה של המשפחה. חובות התלמיד: הגשת תרגיל, עמידה בבחינת סיום.

סוציולוגיה של הריבוד

מושגים ותאוריות אודות אי השויון והריבוד החברתי. נתוח משווה של סיסטמות רבדיות הסטוריות. בעיות עקריות בחקר אי שויון בחברה המודרנית. הפולמוס הסוציולוגי והאידיאולוגי סביב בעיות אלו. חובות התלמיד: בחינה בסוף הקורס.

סמוניסקיה פוליטית

הקורס יעסוק בגישות בסיסיות בתיאוריה ובמחקר על תהליכי העברה של תקשורת פוליטית ומידת השפעתה. דגש רב יושם על שאלת עצמאותם של אמצעי-התקשורת ויחסי הגומלין בינם ובין מנגנוני שליטה אחרים בחברה בת זמננו. חובות התלמיד: קריאת חומר ביבליוגרפי במהלך השמסטר ובחינת סכום.

סמלים, דתיות ויחידות

הקורס יעסוק בהבנת פעילויות תרבותיות בתחום חדת וגם בתחום חיי היום-יום תיסקרנה גישות עיוניות לתחום, ותודגמנה ביחד הגישות הפונקציונליסטיות והאנתרופולוגית הסמלית. יושם דגש על עיון במיתוסים וכן על בעיות באנתרופולוגיה של יחידות. חובות התלמיד: התלמידים יידרשו להגיש תרגיל קצר וקריאה ביקורתית של מאמר אתנוגרפי או לעמוד בבחינת ביניים וכן לעמוד בבחינת סיום.

תאוריות סוציולוגיות של ארגונים

הקורס יעסוק בתיאוריות של ארגונים ובקשת רחבה של פרספקטיבות. בין הנושאים שידונו: מושג הארגון, פרספקטיבות של מבנים ארגוניים, מקורות למורכבות ארגונית, טכנולוגיה ומבנה, ארגונים וסביבתם, מטרות כח וסמכות, אפקטיביות ארגונית, פרופסיונלים בארגונים ודמוגרפיה ארגונית. חובות התלמיד: השתתפות בשעורים, קריאת ספרות, בחינה סופית.

נשים בפוליטיקה

תאוריה ומחקר בסוגית מקומן של נשים בספירה הצבורית בכלל ובפוליטיקה בפרט. דרכי גיוס והתגייסות של נשים לפוליטיקה. מידת ייצוגן ואופן ייצוגן של נשים בפוליטיקה. יושם דגש על נשים בפוליטיקה הישראלית. חובות התלמיד: קריאה ביבליוגרפית ובחינת סכום.

חברות נוודים במוזה"ת

ניתוח משווה של מונוגרפיות אנתרופולוגיות על נוודים במזרח התיכון: Lancaster, Barth, מרקס ו-Peters.

צבא, חברה ופוליטיקה

תפקיד האלימות המאורגנת והכוחות המזויינים בחברה ובמדינה ייבחנו בפרספקטיבה היסטורית-סוציולוגית. בין השאר יידונו נושאים הבאים: סיבות למלחמה, מיליטריזם גרמני ויפני, יחסי צבא-מדינה בעולם השלישי, הקומפלקס הצבאי-תעשייתי, וכדו'.

סיטה חברתית

הקורס ינסה לנתח את משמעות המושג סטיה ולהציג את הגישות העקרוניות להסברת התופעות הנכללות במסגרת זאת. כן ידון הקורס בנושאים כגון: עברניות, התאבדות ושימוש בסמים, וינסה לראות באיזו מידה חתאוריות הקיימות מצליחות להסביר תופעות אלה. חובות התלמיד: שתי בחינות ועבודה בכתב.

עדתיות, דת ומעמד בישראל

העדתיות היא היבט מרכזי של החברה הישראלית והוא מתקשר לשעיה העיקריים האחרים - החלוקה המעמדית, הפילוג לפי דתיות והנושא הלאומי. הקורס עוסק בחקר העדתיות וממנה ביחסי הגומלין שלה עם הניגודים האחרים של החברה הישראלית. הדיונים מעוגנים בחצת הפרספקטיבות הסוציולוגיות הסותרות המתמדדות עם נושאים אלה.

התנהגות ארגונית

הקורס סוקר את הגישות השונות לניתוח סוציולוגי של ארגונים פרמליים עם דגש על ארגוני עבודה. הקורס יעסוק בין השאר במקום הפרט בארגון, תהליכים בין-אישיים בארגונים, קבוצות בארגונים, התפתחות ותפקוד מבנה ארגוני, תרבות ארגונית, והקשר בין הארגון וסביבתו. חומר הקריאה יכלול סקירה של הגישות התאורטיות המרכזיות ומבחר מחקרים אמפיריים עם דגש על גישות אנתרופולוגיות ואיכותיות.

האמנות כמוסד חברתי

מיסוד האמנות; מערכות מוסדיות ספציפיות; מוזיאון, ספר, תאטרון, קולנוע וכיו. הבהמה כקבוצת התייחסות, הבהמיין והבורגני. מעמדו של האמן בחברה - סקירה הסטורית, ניתוח לגבי החברה המודרנית. הביקורת האמנותית. צנזורה, תמיכה ציבורית ופאטרונאז. חובות התלמיד: קריאה ביבליוגרפיה, הגשת פרט ובחינת סיום.

גער - רפואה וחברה

הקורס יבחון מנקודת ראות סוציולוגית, את מעורבות מוסדות הבריאות ומקצוע הרפואה במעגל החיים הנשי, וכן יבחן מקומה של הרפואה בעיצוב הגדרות של נשיות וגבריות והשלכותיהם על חלוקת התפקידים בין המינים. הנושא יבחן מפרספקטיבות תאורטיות שונות, תוך הדגשת הפרספקטיבה הפמיניסטית. חובות התלמיד: קריאה שטפת, השתתפות בשעורים, 2 תרגילים ובחינת סיכום.

סוציולוגיה והסטוריה

מטרת הקורס לסקור את היחס בין סוציולוגיה והסטוריה בהתפתחותן. הסוציולוגים הקלאסיים והפרדיגמות המודרניות, היחס בין תאוריה והסטוריה, תהליכי שנוי חברתי, תיעוש, מהפכות, היווצרות ציוויליזציות בינוי מדינה. היווצרות מעמדות ומשטרים, עבודות הסטוריות של סוציולוגים מודרניים בתחומים שונים ועבודות הסטוריות בפילוסופיה חברתית; שיטות המחקר של הסוציולוגיה ההסטורית.

החברה הישראלית והסכסוך הישראלי-ערבי

הסמינר ינתח השפעות של הסכסוך הישראלי-ערבי מראשיתו, על בינוי החברה הישראלית. בגישה של סוציולוגיה הסטורית ייבדקו ההשפעות על תחומי הפוליטיקה, הכלכלה, החברה, החינוך והתרבות, הטרנספורמציות של הסכסוך מבינהילתי לבין מדינתי ולבינמעצמתי ינותחו בחקש לשוניים פנימיים בחברה הישראלית. כמו כן נסקור בקורתית את תפיסת הסכסוך בסוציולוגיה הישראלית ובדיסציפלינות אחרות במדעי-החברה.

תאוריות שונות בעבר ובחווה מניחות קיומה של הפרדה, אנליטית לפחות, בין מדינה לבין חברה וזנות במכלול היחסים שבין שני המימדים הללו. מה קובע את אפשרותה של המדינה לשלוט על החברה? באיזו מידה חודרת המדינה לחברה ועד כמה ובאילו תנאים מצליחה חברה לשמור על אוטונומיה ולהמנע מתלות במדינה? בשאלות כגון אלו דיון הקורס.

אידיאולוגיות סוציו-פוליטיות

הקורס יבחן את מקורותיהן ותכניהן של זרמים אידיאולוגיים מרכזיים; ינתח את מקומן של אידיאולוגיות אלה כרקע לתהליכים פוליטיים, כלכליים וחברתיים. יסקור את השינויים שחלו בחשיבות האידיאולוגיה כגורם חברתי, כולל על רקע התמורות האחרונות במזרח אירופה.

סרטים אתנוגרפיים כמסמך אתנופולוגי

הקורס יתמקד בנושאים מרכזיים של האנתרופולוגיה היוזואלית. במיוחד יושם דגש על הסרט האתנוגרפי ככלי מחקרי. ההסטוריה של הסרטים האתנוגרפיים בגישות ה-Observation וה-Life-History, אתנוגרפיות מצולמות, סינימה "יריטה", רפלקסיביות והסרטים האתנוגרפיים ככלי למעורבות חברתית.

סמלים ואנתרופולוגיה בקורתיות

עיון במימד האידיאולוגי של דמויים ותפיסות מרחי הימוים. נתוח המימד הכוחני-פוליטי של מתוסים ועגום בדפוסי יחסים חברתיים וארגון חברתי.

סביבה, חברה ותרבות

הקורס יציג את הגישות העיקריות בסוציולוגיה של הסביבה. במסגרת זו עבהרו מושגי יסוד כגון: הפרדיגמה הסביבתית החדשה, רדוקציה וסביבה, מערכת אקולוגית, סביבה פיזית וסביבה חברתית, אקולוגיה אנושית. יושם דגש על הבנת הרקע ההסטורי, תרבותי, חברתי ואידיאולוגי של ה-Environmentalism במיוחד התפתחות הרעיונות והתנועות החברתיות של שוחרי הסביבה, סביבה והטכנולוגיה, "גבול הצמיחה" ו"קטן הוא יפה". הפרספקטיבה המרכסיסטית על הסביבה, הסביבה והציבור.

מבוא לחברה ואוכלוסייה

קורס בסיסי באוכלוסייה מפרספקטיבה סוציולוגית. הקורס יעסוק בגודל, מבנה, וגידול אוכלוסין ובשלושת התהליכים הנובעים ממשנתים אלו: ילודה, תמותה והגירה. הקורס ידגיש מושגים בסיסיים, מדדים, דפוסיים ומגמות הקשורים בתהליכים אלו. חובות התלמיד: הגשת תרגילים ובחינה.

הגוף - הבטנים סוציולוגיים, אנתרופולוגיים, פסיכולוגיים ואמנותיים

הגדרה בין-תרבותית של הגוף וגבולות הגוף; משמעות העירום. היבטים סמליים של הפרשות הגוף, חשיבותה של הופעה חיצונית ביחסים חברתיים; מושג היופי - ניתוח בין תרבותי, שיער-היבטים סוציולוגיים, פסיכולוגיים ואמנותיים. דימוי גוף חיצוני ופנימי; בימוי הגוף באמנות; קישוטים, לבוש, קוסטטיקה; משמעות הצילום והתמונה; החושים - חשיבותם היחסית בחברות השונות; הגוף כמסר קומוניקטיבי; פגיעות מכוונות בגוף; ניתוחים פלסטיים, גוף ובושה; הגוף בבדיחות ובקללות; סימבולזם אדם-חיה; ניתוח אנתרופולוגי, פסיכולוגי ואמנותי; הגוף כמספורה; הגוף כסימבול לסדר חברתי. חובות התלמיד: עריכת תצפיות וניתוחן, בחינה.

כלכלה פוליטית

הקורס עוסק בסוציולוגיה ביקורתית נאו-מרקסיסטית ונאו-זובריאני, הדנה בהתפתחויות הכלכלה המדינית בשנות ה-70 וה-80. הנושא יוצג על ידי העמדת השאלה אודות סוגי הזיקות בין התחום הפוליטי לבין התחום הכלכלי. בכל אחת מהגישות שילמדו ינתחו הן מהותו של התחום הפוליטי ושל התחום הכלכלי, והן הקטגוריות האנליטיות המגשרות ביניהם. מטרת הקורס לספק לסטודנטים המתעניינים בסוציולוגיה פוליטית בסיס של דיון תיאורטי לצד עניין בנעשה בחברה הישראלית, והצגת אפשרויות קונקרטיות למחקר. הקורס שואף לפתח חשיבה ביקורתית של התלמידים בד ובד עם למידת הזיקה בין תיאוריה סוציולוגית לבין מחקר.

חובות התלמיד: השתתפות בהרצאות, קריאת החומר הביבליוגרפי ובחינה בסוף הקורס עם ספרים פתוחים.

ישומי מחשב במדעי החברה

בקורס זה יעשו התלמידים היכרות ראשונית עם המחשב והמחשב האישי בפרט. יוצגו בפני התלמידים מספר יישומים עיקריים של המחשב באמצעות תכנות ששימשון נפוץ. עיבוד תמלילים, תקשורת, ניתוח נתונים, וניהול בסיס-נתונים. התלמידים יתרגלו את הנושאים במעבדת המאקולטה.

עיונים בסוציו-ביולוגיה

מטרת הקורס לפתוח בפני התלמיד שער לדרך חשיבה חדשנית במדעי-ההתנהגות. תחילה נדון בהסברים שהסוציו-ביולוגיה מציעה להתנהגות בעלי-חיים. בשלב שני, נבדוק באיזו מידה ניתנת הסוציו-ביולוגיה לישום לגבי התנהגות אנושית. לבסוף ננסה לשלב הסברים סוציו-ביולוגיים ותאוריות מקובלות בסוציולוגיה לחבנת תחומי התנהגות אנושית, כגון: מיניות, סוציאליזציה, תוקפנות וטריטוריאליזם.

מבנה עדתי של ישראל

הסמינר יתמקד בחקר המבנה העדתי והיבטים של אי-שויון חברתי-כלכלי בחברה הישראלית לאור תאוריות סוציולוגיות העוסקות בריבון אתני. יושמו הדגשים מיוחדים על תהליכי שינוי חברתי תוך התבססות על נתוני מפקדי האוכלוסין בישראל.

סוציולוגיה תעשיתית

בחלקו הראשון יוקדש הסמינר לתאור המגמות המאפיינות של החברה התעשיתית והפוסט תעשיתית בכלל, תוך בחינת תאוריות ומחקרים אמפיריים. בסמינר יושם דגש על בחינת בעיות של ניכור, מבנה ריבוני ואי-שויון בין קבוצות חברתיות. בחלקו השני יוקדש הסמינר לעבודות האמפיריות שתיכתבנה ע"י הסטודנטים, לרשותם יועמדו נתונים שבחם יוכלו להסתייע.

נשים וקונפליקטים פוליטיים

מה קורה לנשים בתקופות של קונפליקטים פוליטיים? מנגנוני גיוס ודחיה של גופים פוליטיים קיימים, ומאיזו, והתארגנות נשים בעיקר בתקופות מלחמה, מהפכה, שניים פוליטיים רדיקליים. סמינר בדגש סוציולוגי-היסטורי. חובות הקורס: השתתפות פעילה ועבודה סמינריונית.

גישות פרשניות לארגונים

הסמינר יעסוק בקריאה בקורתית של טקסטים מרכזיים המייצגים את הגישה האנתרופולוגית/איכותית לחקר ארגוני עבודה. הדגש בסמינר הוא על אוכלוסיות המנהלים והפרופסיונלים המועסקים בארגונים. חומר הקריאה כולו באנגלית. במסגרת הסמינר יעבדו התלמידים על עבודה סמינריונית מחקרית.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה כחינת תחומי ישום אפשריים של זקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו. חובות התלמיד: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

מיליטריזם בישראל

צבאנות (מיליטריזם) היא הנטייה לפרש את החסטוריה באמצעות הרעיון כי מלחמה היא פתרון לבעיות פוליטיות. לנטייה זו השלכות על תחומי חיים שונים, בכלל זאת על השפעות הפוליטיות של הצבא. מטרת הסמינר לדון במקורות צמיחתו של המיליטריזם הישראלי ובהשפעותיו השונות.

אלימות ותוקפנות

הסמינר ידון בהיבטים שונים של אלימות ותוקפנות ברמות הפרט, הקבוצה והחברה. יוצגו הגישות העיקריות לנושא תוך התמקדות במספר מחקרים מן השנים האחרונות. על התלמידים יוטל לערוך מחקר (בקנה מידה מצומצם) ולחציגו.

שפה וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, גיליות, דוריות, מין ועוד. הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שיערכו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

סטיה ועבריינות אצל נשים

הסמינר יעסוק בתיאור ובניתוח תופעת עבריינות הנערה ופשיעת נשים בארץ ובחו"ל. דיון בתופעות של סטיית נערות ונשים. יושם דגש על התאוריות המסבירות את התופעות: תאוריות קרימינולוגיות כלליות, תאוריות פמיניסטיות והתפתחויות בתאוריות סוציולוגיות ותהליכים חברתיים כלליים.

פוליטיקה עירונית

הסמינר יעסוק בגישות שונות לחקר הפוליטיקה העירונית תוך התמקדות בנושאי גיוס מנהיגות ומבנה הכח, אידיאולוגיות של מקבלי החלטות ומדיניות ציבורית עירונית. חובות התלמיד: השתתפות פעילה, זיווח על עבודה והגשת עבודה סמינריונית.

אינטראקציה סימבולית

תיאורית האינטראקציה הסימבולית שבה ותופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.

אנתרופולוגיה של הגירה

הסמינר יבחן סוגים שונים של הגירה, כגון: נדידת עבודה, פליטות והגירה וולונטרית; יבדוק תאוריות להסבר התופעות ושיטות מחקר שונות. יישם דגש על תופעות בתחום זה בארץ ובמזרח התיכון.

סוגיות בסוציולוגיה של הרפואה

הסמינר נועד לתלמידים שעברו קורס תשתית/בחירה בסוציולוגיה ו/או אנתרופולוגיה של הרפואה, ויעסוק בסוגיות נבחרות הקשורות לגורמים חברתיים בחולי, התנהגות חולי וארגון הטיפול הרפואי. מטרת הסמינר להעמיק את הידע של המשתתפים בנושאים אלה ע"י קריאה מודרכת ועבודת מחקר עצמאית.

הקיבט הפמיניסטי לסוגיות חברתיות

הסמינר יעסוק בהצגת הפרספקטיבה הפמיניסטית על זרמיה העיקריים, ויבחון את תרומתה לגבי מספר סוגיות סוציולוגיות; כגון: סטייה, משפחה, מתודולוגיה ופוליטיקה.

סוגיות בחקר התרבות

הסמינר יתמקד במבחן פרסומים רבי השפעה אשר ראו אור בשנים האחרונות ועוסקים בחיבטים שונים של חקר התרבות בת-זמננו. פרסומים אלה ייקראו בקפדנות וידונו בהרחבה בסמינר, במטרה להבליט את חשיבותם לסוציולוגיה של התרבות. כל משתתף יתבקש להכין עבודה סמינריונית עיונית באחד הנושאים שיועלו לדיון. בעיקרון, יכוונו הקריאות והדיונים לתפקיד ה"אידיאולוגי" (כלומר, יוצר הסובייקטים ומשעתק חסדר החברתי) שממלאת התרבות הפופולרית בת-זמננו.

אתנו-פסיכיאטריה

הקורס יעסוק בפסיכיאטריה כמערכת תרבותית. המערכת הרפואית המודרנית לעיסוק בהפרעות נפשיות ובחתימה הגות אבנורמלית תשמש כמסגרת התייחסות והשוואה לדיון במערכות מקבילות מסורתיות. לאחר שנסקור מושגים תאורטיים מרכזיים והתפתחויות הסטוריות בתחום המפגיש פסיכיאטריה (פסיכולוגיה קלינית) ואנתרופולוגיה, נדון מנקודת ראות השוואתית, במרכיבים עקריים של מערכות פסיכיאטריות כמו סווג של התנהגויות אבנורמליות, הסברים סיבתיים להופעתן (אטיולוגיה), תהליכי בחירת מרפא, שיטות אבחנות וטיפוליות, תפקיד המרפא, רכישתו ושימורו. כמו כן נעסוק במפגש ובאפשרות לדו-קיום בין הפסיכיאטריה המודרנית והמסורתית ונציג, בעקבות הניתוח התשוואתי לעיל, מודל כללי, טרנס-תרבותי, של הגורמים המרפאים בפסיכותרפיה. הפסיכיאטריה המסורתית של יוצאי מרוקו בארץ תהווה, לאורך כל הקורס, מקור מרכזי להדגמת נושאי הדיון.

פעילות חברתית כביצוע תרבותי

הסמינר יעסוק בחקר הדימויים החברתיים והבטויים הסמליים המופקים בפעילויות חברתיות שונות (ובמיוחד במפגשים וולונטריים הנושאים אופי אקספרסיבי) המשקפים עולמות חיה אישית המשותפים למשתתפים וכן בביטויי ההזדהות וההתמודדות של קבוצות חריגות נושאות סטיגמה (כגון, משדה ההתנהגות המינית, קבוצות מחאה, תעסוקות דחיות וכיו"ב).

טכסים, משחק וקומוניקציה

הסמינר יעסוק במושגים: משחק, פולחן, טקסט ומופע (Performance), וישומם בנתוח ארועים טכסיים ומקומם של ארועים אלה בתהליכים חברתיים. התלמידים יודרכו בכתיבת עבודות המשוות גישות תאורטיות שונות ועבודות המבוססות על תצפית משתתפת.

הגירה בינלאומית

הסמינר יעסוק במדידת הגירה, בתנועות הגירה מודרניות ובהשפעות החברתיות והכלכליות של מהגרים על מדינות שולחות וקולטות מהגרים. חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשעורים, הכנת דוחות קריאה והצגתם בשעור, והגשת עבודה סמינריונית כמותית שתעשה שימוש בקבצי הנתונים שיועמדו לרשות התלמידים.

קורסי תרבות מתחום החברה הישראלית

התמורה בישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדאט

המקורות ההיסטוריים לחקר הישוב בתקופת המנדאט, השנוי המדיני: מאימפריה עות'מאנית למנדאט בריטי, השלטון המנדטורי בפועל, התפיסה הציונית של "בנין הארץ", קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב; מאפייני העליה בשנות העשרים; העליה בשנות השלושים; ההתישבות והיווצרותה של החברה החקלאית; צמיחתה והתארגנותה של החברה העירונית; ארגון הלאומי של הישוב; ההגמוניה של מפא"י; היחס של הישוב כלפי הערבים; קוי יסוד בתולדות הסכסוך הלאומי; הישוב היהודי בתקופת המנדאט בפרספקטיבה.

קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי בא"י

הקניית ידע על התהליכים הכלכליים אשר התחוללו בישוב היהודי בא"י למן העליה הראשונה ועד לשנותיה הראשונות של המדינה ולערך הכרח עם הגורמים השונים שפעלו בארץ והשפיעו על התפתחות המשק ועצובו.

תואר שני

מטרות הלימודים

1. לחזק את ידיעות התלמידים בתיאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הרגישות לבעיות חברתיות של החברה הישראלית על גווניה וחבטיה השונים.
2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).

תנאי קבלה

1. כל תלמיד שסיים לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 80 ומעלה רשאי להגיש מועמדותו לועדת הקבלה.
2. תלמידים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי החתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פאקולטות אחרות.
2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלחם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במירת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

משך הלימודים

1. תלמיד יוכל לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך שנתיים.
2. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה למדעי החברה.

מכסת שעות לתואר

תלמיד חייב ב-40 ש"ס לפחות על מנת להיות זכאי לתואר שני בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התאר הראשון, באשור יועץ המ.א. של החוג.

תוכנית הלימודים

לימודי חובה

כל תלמיד ישתתף בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל, סטטיסטיקה ל-מ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תיזה ל-מ.א.
תלמידי שנה ב' ואילך חייבים להשתתף בסמינריון סגל ותלמידי מ.א.

סמינריונים

1. כל תלמיד ישתתף במהלך הלימודים בארבעה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה. הסמינריונים הינם בנושאי המחקר של המרצים בחוג ומתרכזים בעיקר בתחומים הללו: חברה ותרבות, סוציולוגיה של ארגונים ומוסדות, סוציולוגיה פוליטית, סוציולוגיה של המשפחה, מקצועות, מוביליות ומדרגיוציה, סוציולוגיה של החינוך, ארגון קהילתי, פסיכולוגיה חברתית, סוציולוגיה של הרפואה, מתודולוגית.
2. ניתן להמיר סמינר אחד מתוך ארבעת הסמינרים בעבודת סטאז' או סדנא או עבודה בהדרכה אישית. לתלמיד ייקבע מנחה אשר ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.
3. תלמיד שלמד 4 סמינרים ומשתתף בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאי לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשעור בחירה לתואר.

תנאי מעבר משנה א' ל-ב'

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על תלמיד לעמוד עם תום שנת לימודיו הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשעורים אלו במוצא של 75 לפחות.

התמחות (סטאז')

כל הסטודנטים המעוניינים בהתמחות בסוציולוגיה ישומית בתחומים שונים ישתלבו בתקופת התמחות של כיום בשבוע במשך שנה אחת בעבודה סוציולוגית בארגון או במוסד. העבודה תבוצע בהנחיה משותפת של המנחה האקדמי ושל איש מקצוע מטעם הארגון. בתום העבודה יגיש התלמיד דו"ח לארגון המעסיק, אשר עשוי גם להוות בסיס לעבודת ה-מ.א. ההתמחות לא תישא תשלום מלבד הוצאות אש"ל, אולם היא עשויה לתרום אפיקי תעסוקה.

עבודת גמר וסינים חלימודים

1. החוג מעוניין שעבודת ה-מ.א. של התלמיד תהיה הרחבה של אחת מעבודותיו הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.
2. בהסכמת מורה הסמינר יוכל תלמיד להרחיב את עבודתו הסמינריונית לעבודת מ.א.
3. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמיד והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמיד. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.

4. אורכח של עבודת הגמר 60 עמי קורטו רווח כפול.
5. תגוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות לכל המאוחר במהלך שנת הלימודים הרביעית, ערך ע"פ תקנון לימודי מ.א.
6. ועדה חוגית תחית אחראית להערכת עבודת הגמר. מועדה יתנו הברים: ראש הוועד, היועץ לתאר שני, ויו"ר ועדת תלמידי מחקר. הועדה תפנה לשני מורים נוספים (בנוסף ל-2 המנחים) מדרגת מרצה ומעלה ותמנה אותם כשופטים לעבודה. שני השופטים יגישו חוות דעת תוך 4 שבועות מקבלת העבודה. גם שני המנחים יגישו חוות דעת תוך אותה תקופה. חוות הדעת תימסרנה לוועדה ותחיינה חסויות.
7. ציון הגמר ישוקלל כדלהלן:
50% ציוני התלמיד בקורסי החובה ותבחרה.
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).
8. תלמיד שיסיים את לימודיו ויחיה מעונין בכך יוכל להציג את עבודת הגמר בפני החוג ותלמידי במסגרת מפגש צהרי יום ה'.

תחלסות ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי-החברה המתייחסות ללימודי התואר השני

1. תלמיד חייב להגיש הצעה לתזה עד תום השנה השלישית ללימודיו. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו. ההפסקה תתבצע ע"י ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה.
2. אישורים להמשך לימודים לאחר תום השנה החמישית יינתנו ע"י ועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. אישור אורכח לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני. אישור אורכח מעבר לשנה הששית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל חקף גדול יותר).
3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תכנית הלימודים

<u>הערות לקורסים</u>		<u>קורסי חובה</u>	
	ש"י 3	ש"י 2	1. תאוריות בסוציולוגיות ואנתרופולוגיות
	ש"י 2	ש"י 2	2. סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
			3-4. שיטות מחקר לבחירה שניים מהקורסים הבאים:
	ש"י 2	ש"י 2	- שיטות מחקר אלטרנטיביות
	ש"י 2	ש"י 2	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה
	ש"י 2	ש"י 2	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים
יחשב ג"כ כקורס התמחות	ש"י 3	ש"י 3	- סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים
	ש"י 2	ש"י 1	5. סטטיסטיקה ל-מ.א.
	ש"י 1	ש"י 3	6. יישומי מחשב במדעי-ח.
חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון	ש"י 2	ש"י 1.5	7. סמינר סגל ותלמידי מ.א.
לתלמידי שנה ב' ואילך	ש"י 2	ש"י 1.5	8. סדנת תיוח ל-מ.א.
פגישה בת 3 שעות אחת לשבועיים			

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון כפוף לאישור המרצה והיועץ לתואר שני.

	ש"י 3	ש"י 3	אלימות פוליטית
	ש"י 3	ש"י 3	גורמי חינוך וחברה בהבנת חיי קהילה
	ש"י 3	ש"י 2	סוגיות בסוציולוגיה של ארגונים
	ש"י 2	ש"י 2	תקשורת וחברה
	ש"י 2	ש"י 2	אקולוגיה: הקשרים חברתיים
	ש"י 2	ש"י 2	חזית הנכות
	ש"י 2	ש"י 2	ריבוד חברתי
במסגרת התוכנית למדיניות ציבורית	ש"י 3	ש"י 2	סוציולוגיה ומדיניות ציבורית
במסגרת ביח"ס לעבודה סוציאלית. השתתפות מותנית באישור המרצה.	ש"י 2	ש"י 2	מעברים ומשברים במשפחה הישראלית
	ש"י 2	ש"י 3	סוגיות בסוציולוגיה פוליטית
	ש"י 3	ש"י 2	אלימות ובירוקרטיה
	ש"י 2	ש"י 2	אנתרופולוגיה של חזקנה

* הקורס אינו נמנה במגן השעות לתואר שני.

שעורי התמחות (בעלי אוריינטציה יישומית)

כל שעור התמחות ייכלל במנין השעות אותן חייב התלמיד לשמוע במסגרת לימודיו.

1. סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים 3 ש"ס
2. הערכת שרותים חברתיים 3 ש"ס

קולוקוים וסדנאות

התלמידים שישתתפו בקולוקוים ובסדנא יקחו חלק פעיל הן בדיונים והן במסלות אחרות שיוחלט עליהן.

כל קולוקוים וסדנא ייכללו במנין השעות אותם חייב התלמיד לשמוע במסגרת לימודיו.

1. סוציולוגיה יישומית: קולוקוים* 2 ש"ס
2. סדנא: בקורת מחקרים בתורת הארגון* 2 ש"ס
3. סדנא: סוציולוגיה של החינוך 3 ש"ס

קורסים מומלצים במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

התערבות בקהילה - עקרונות וזמניות	שי 2 ש"ס
תכנון שרותים חברתיים	שי 2 ש"ס
תאוריות בתחום הזקנה	שי 2 ש"ס
גישות תאורטיות להבנת המשפחה	שי 3 ש"ס

קורסים מומלצים במסגרת החוג ללימודי עבודה

תרבות ארגונית	שי 3 ש"ס

* לא יינתן בתשנ"א.

מוסדי לימוד

כל תלמיד רשאי להרכיב לעצמו מקבץ קורסים בהתאם להתעניינותו באישור יתן החוג. בעבר חציע החוג "מוקדי לימוד" בתחומים הבאים: אנתרופולוגיה עירונית, לימודי נשים, סוציולוגיה של הרפואה וסוציולוגיה ארגונית. "מוקדים" אלה אינם מוצעים יותר כחטיבות מגדרות, אך הקורסים ניתנים עדיין לבחירה באותה מתכונת.

החוג מציע כיום "מוקד לימודים" מוגדר אחד בתחום סוציולוגיה יישומית, סקרים והערכת.

סוציולוגיה יישומית, סקרים והערכת

מטרת המוקד להכשיר תלמידי תואר שני לתת שירותים סוציולוגיים (יעוץ בתכנון, פיתוח, ישום והערכת שירותים ופרויקטים חברתיים; עריכת סקרי שיווק, דעת קהל, כח אדם וכיו"ב) למוסדות ולארגונים העוסקים בכך. המוקד מדגיש הן הבטים סובסטנטיביים והן הבטים מתודולוגיים של עיסוק זה.

קורסים מתודולוגיים בחוגים אחרים

סטודנטים המעוניינים להרחיב את הידע בתחום המתודולוגיה הכמותית יכולים לבחור באחד מהקורסים המפורטים מטה (באשרור המנחה ומורה הקורס). קורס זה ייחשב כאחד מקורסי הבחירה שמחוץ לחוג. ההרשמה לקורסים אלו תתבצע בחוגים בהם ניתן הקורס.

החוג למדעי-החינת

- שיטות מחקר למתקדמים: ניתוח רב משתגי - 3 ש"ס
- ניתוח משתנים קטגוריאליים - 3 ש"ס

החוג לפסיכולוגיה

- ניתוח שונות - 2 ש"ס
- ניתוח רגרסיון - 2 ש"ס

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקש להתקבל כמועמד לתאר שלישי בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יגיש לוועדת הדוקטורנטים של החוג, באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
  - א. ציוני ה-ב.א. וה-מ.א.
  - ב. עבודת הגמר ל-מ.א.
  - ג. 3 מכתבי המלצה.
  - ד. עבודות נוספות (במידה ויש).
2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הועדה תתכנס במהלך חודש ינואר ובמהלך חודש מאי.

כמו כן תראיין הועדה, במידת הצורך, את המועמדים לפני שתקבל החלטה סופית.
3. לאחר שהתקבל התלמיד כמועמד ומועמדותו תאושר על ידי הועדה היחידתית יהיה חייב, תוך שנה, למצא מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת על ידו. לפני שהחצעה תתקבל על ידי הועדה החוגית ותועבר לאשורה של הועדה היחידתית, יציג המועמד את הצעתו בפגישה אליה יוזמנו, המורים והדוקטורנטים של החוג.

תכנית לימודים לתואר שלישי

ס' 2	מרכיבים: פרופ' י. שפירא	סמינר דוקטורנטים*
	ד"ר נ. לוי-אפשטיין	פגישות אחת לשבועיים
	פרופ' מ. שוקד	ה' 12-14, 419

* אינו נחשב במנין השעות לתואר.

תוכני השיעורים

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס ינתן ע"י ארבעה מורים ויצג את הגישות הבאות: (1) סטרוקטורליזם ופוסט סטרוקטורליזם: ההגות החברתית בצרפת בדור האחרון. משנתו של מישל פוקו שתעמוד במרכזו של השעור תוצג בחקשר של בקורת חפויקט של המודרניזם. יובהרו מושגי השיח, הארכיאולוגיה של הדעת והמתודה הנאולוגית של פוקו. יושם דגש על תאורית הכוח של פוקו ועל תפישת משחקי הלשון של ליוטר. (2) סוגיות בתחום הריבוד תוך התמקדות בנושא הריבוד המעמדי והחירוכיה התעסוקתית. בחינת מגבלות הגישות הקלאסיות לריבוד ודיון בכיווני מחקר חדשים המשלבים מאפייני סטטוס והסדרים מוסדיים, כאילו ציגם בתהליך חלוקת התגמולים. בחקשר זה תדגש במיוחד חשיבותם של אתניות ומין, תפקידם של ארגונים המהווים ביטוי להסדרים חברתיים הנותנים העדפה לקבוצות מובחנות בחברה. (3) הקורס יפתח בהצגת תבנית החשיבה הרציונלית (בקונטקסט היסטורי ואינטלקטואלי) ויתאר את צמיחתה של הפירמה התעשייתית המודרנית ואת צמיחתן של אידיאולוגיות ניהוליות שונות לאור תבנית זו. הקורס ינסה עוד לעמוד על הקשר בין הרציונליות כאידיאה מובחנת והתפתחותה של התאוריה הארגונית מאז תחילת המאה. (4) החפוש אחר משמעות - פרידגמות ומטפורות באנתרופולוגיה. השדרות לעומת הרציונלי - חשיבה מעשית ותרבות. היחסי מל הכללי - פונקציה ומגנה, סיבה ותוצאה - "אני" והעדר "אני".

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חורה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן X^2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרווליים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; ניתוח שונות - חד-כיווני והשוואות מרובות; דו-כיווני עם אינטראקציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

שיטות מחקר כמותיות למתסדמים

מטרת חקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הלינארי לנתוח נתונים רב משתני. במהלך חקורס יבוצעו הנתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים. חובות התלמיד: שבעה תרגילי נתוח נתונים.

הערכת שירותים חברתיים

סקירת הנסיון המצטבר בהערכת מדיניות ותכניות רווחה בעולם ובארץ. הבעיות המתודולוגיות, הארגוניות, הפוליטיות והמוסריות, של מחקרי הערכה. נתוח בקורתי של הערכות שנעשו בארץ, תוך התייחסות מיוחדת לתכנית שיקום השכונות ומרכיבית. הכנת הצעת מחקר הערכה לתכנית כלשהי ע"פ בחירת התלמיד, הצגת החצעה במני הכיתה. חובות התלמיד: סדרת תרגילים המבססים על ניתוח דוחות הערכה.

שיטות מחקר אלטרנטיביות

שיטות המחקר העיקריות במדעי-החברה בכלל, ובסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה בפרט, הן סיקרי דעת קהל מחוץ, ומחקרי שדה מאידך. בקורס תוצגנה יתרונותיהן וחסרונותיהן של שיטות אלו, ולצידן - קשת של שיטות מחקר נוספות, המתאימות במיוחד לניתוח של חומר תיעודי (דוקומנטרי). ידונו גם שיטות מחקר כמותיות (כמו שיטות ניתוח תוכן למיניהן) וגם שיטות "איכותיות" (לרבות שיטות סימיוולוגיות).

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל

- (1) חיבטים של ריבוד ואי-שוויון; בחינת הארגון החברתי של קבוצות אוכלוסייה בישראל על ארבעה צירים: יהודים-ערבים; אשכנזים-ספרדים; ערביי שטחים-ישראלים; נשים-גברים.
- (2) החברה הישראלית מפרספקטיבה אנתרופולוגית. דיון בעבודות אנתרופולוגיות הבוחנות אספקטים שונים של הקיום הישראלי ובמיוחד, הסוגיה הדתית, יחסי עדות, דפוסי חתישבות.
- (3) השיח האקדמי והשיח הצבורי על גבולות הקולקטיב.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

דיון בשיטות איסוף הנתונים ונתוחם התאורטי במחקרי תרבות ואישיות, חקר האירוע והקשרו החברתי, מחקר אינטראקציה סימבולית, היסטוריה חיים. ההשתתפות כוללת תרגיל בעבודה תצפיתית.

יישומי מחשב במדעי החברה

בקורס זה יעשו התלמידים היכרות ראשונית עם המחשב והמחשב האישי בפרט. יוצגו בפני התלמידים מספר יישומים עיקריים של המחשב באמצעות תכנות ששימושן נפוץ: עיבוד תמלילים, תקשורת, ניתוח נתונים, וניהול בסיס-נתונים. התלמידים יתרגלו את הנושאים במעבדת הפאקולטה.

סדרת תזת ל-מ.א.

מטרת הסדנא לשמש פרום לדיון, כתיבה ובקורת קולגיאלי של עבודות תזת או הצעות מחקר לתזת. חובות התלמיד הן הצגה בעיף ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת 3 חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנא הינה חובה לכל תלמידי ה-מ.א. בחוג אשר עדיין לא הגישו את עבודתם. סטודנט אשר עומד להגיש את עבודתו במשך השנה ישתתף בסדנא עד למועד סיום לימודיו.

סמינר לתלמידי מ.א. וסגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידי או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר חובה לתלמידי שנה ב' לתואר שני ויהיה מעקב אחר השתתפות. תוגשנה עבודות חברי סגל ואורחיהם.

חנית הנכות

חקורט נועד ליצור היכרות עם תתיים של אנשים מגבילים כגון: עיוורים, הרשים, נכי צפיים, אפילפטיים, גמדים. התלמיד יידרש לקיים קשר קרוב עם הנחקרים ולדווח במסגרת עבודה סמינריונית. חלק מעבודות התלמידים תהיינה עיוניות ומבוססות על סקירת ספרות באנגלית.

אלימות פוליטית

בסמינר יוצגו סוגים עקריים של קונפליקטים פוליטיים אלימים, מחומות, הפיכות, מחפכות, קונפליקטים של גרילה וטרור. ידונו קוי החיכר המשותפים והסותרים ומשמעויותיהם התאורטיות. התלמידים יתמקדו במקרים ספציפיים תוך התמודדות עם מערכת מוגדרת של משתנים ונושאים עקרוניים.

תקשורת וחברה

חלקה של התקשורת בעיצוב תהליכים פוליטיים וחברתיים מחד גיסא; ומאידך גיסא השפעת המבנה הפוליטי והתרבות הפוליטית על אופיה של התקשורת. סמסטר אי יוקדש לעיון בתאוריות דיון במחקרים קלאסיים. סמסטר ב' יוקדש לחברה הישראלית, במהלכו יציגו הסטודנטים את עבודותיהם וייערך דיון בכתה. חובות הקורס: סמסטר אי הגשת רפרט על מחקר אמפירי. סמסטר ב' הצגת חעבודה הסמינריונית. קיימת הקפדה על נוכחות בעיקר בעת הגשת עבודות עיי סטודנטים.

ריבוד חברתי

הסמינר יתמקד בחקר המבנה, הסגמנטציה וההיבטים של אי-שויון בחברה הישראלית לאור תאוריות סוציולוגיות העוסקות בגורמי אי-השויון בשוק העבודה. יושמו הדגשים מיוחדים על המימדים החברתיים-כלכליים, אתניים ומיניים בארגון שוק העבודה. עבודות המחקר תתבססנה על נתוני מפקד האוכלוסין וסקרי כח העבודה בישראל.

אקולוגיה: הקשרים חברתיים

לדעת משקיפים רבים, נשקפת סכנה ממשית להשרדותנו עקב הפגיעה המתמדת באיכות הסביבה. למרות הידע המדעי המצטבר על הסיבות והתוצאות של מפגעים אלה ועל הדרכים האפשריות למנען, נעשה עד כה מעט לשיפור התנאים האקולוגיים. הסמינר יתמקד בתהליכים החברתיים, הפוליטיים והכלכליים העומדים מאחורי פער זה בין ידע אקולוגי לישומו בפועל.

סוציולוגיה ומדיניות ציבורית

הקורס עוסק בקשר בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. ובחירת תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתאום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

אלימות ובירוקרטיה

האלימות לסוגיה; אלימות כסוג של כח; שימושיה של אלימות; מוטופול השלטון על אלימות; אלימות נגד השלטון.

גישות תיאורטיות לחבנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקוי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא מין, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטפול המעשי. שיטות הטיפול המודרניות מבקשות ליישם תאוריות וממצאים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה ההשוואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שילמדו תאוריות אלה ותורמתן להבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

סוגיות בסוציולוגיה של ארגונים

הסמינר יעסוק בקריאה בקורתית של טקסטים בתחום הסוציולוגיה של ארגונים. הסמינר ידגיש את מקורות החשיבה הרציונלית בניחול, אידיאולוגיות ניהוליות, שוקי עבודה ותהיסטוריה של מיסוד הפירמה המודרנית. כמו כן יעסוק הסמינר באינטגרציה של המחקר האמפירי בתחום.

מעברים ומשברים במשפחה הישראלית

מטרות הקורס להפגיש את התלמיד עם מחקר והגות עדכניים בתחומי המשפחה בישראל (דחינו, בעיות גיל, מין ושאריות בהקשרם החברתי) כשהם מוצגים ככל האפשר ע"י מחבריהם. לקשר בין תאוריות כלליות על נושאי משפחה לבין יושמן האמפירי והטפולי בישראל. חובות התלמיד: השתתפות פעילה, הגשת עבודה סמינריונית הסוקרת באורה ביקורתי אחד או יותר מן המחקרים או המאמרים שהוצגו.

אנתרופולוגיה של חזיקנה

הסמינר יעסוק בשני נושאים: (א) דימויי זיקנה וזקנים במציאות הישראלית. הרקע העיוני למחקרים תהיה ראיית הזקן כטיפוס סמלי מיוחד. העבודות בתחום זה תתבססנה על חקר דמות הזקן בתקשורת ועל גילויים סמליים של זיקנה בחיי היומיום. (ב) זיקנה ועדתיות. העבודות תבחנה את הקשר בין אבדן תפקידים לעת זיקנה לזכות אתנית לאור הבעיות הקיימת בתחום המחקר העולמי. כל סטודנט יבחר בנושא אחד לעבודתו.

גורמי חינוך וחברת בהגנת חיי קהילה

הסמינר יתמקד בלמד וחקר קהילות חברתיות בחקשריהן החינוכיים, הפוליטיים והרבודיים. הקהילות בחן יתמקד הסמינר יהיו קהילות במוסדות - בתי כלא, פנימיות, בתי ספר, אוניברסיטאות וקהילות פתוחות - עוי פתוח, קהילות יהודיות בגולה, קטגוריות חברתיות כגון: נשים, עדות וכו'. מקומם של גורמי חינוך, פוליטיקה ורבוד חברתי בהגנת חיי הקהילה בגבולותיהם החברתיים וקשריה עם הסובב.

סוגיות בסוציולוגיה פוליטית

הסמינר יתח ספרות מקצועית העוסקת במעמדה של המדינה, ושל קבוצות חברתיות, מעמדות, מפלגות וארגונים אחרים בחברות מערביות בנות זמננו.

סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים

הקורס נועד להקנות מיומנות בעריכת סקרים על כל שלביהם: בנית כלים, דגימה, עבודת שדה, עיבוד נתונים והצגתם. יושם דגש על פיתוח יכולת של תאור והסבר חתונים הכמותיים במילים.

חובות התלמיד: הגשת 2 עבודות במהלך הקורס.

תוכנית משותפת לתואר שני עם ביה"ס לחינוך: סוציולוגיה של החינוך

מרכז: ד"ר אורית איכילוב

1. מטרת התכנית להעניק הכשרה בין-דיסציפלינרית בסוציולוגיה ובחינוך כדי לענות על הביקוש לחוקרים במחקר בסיסי ושימושי לעובדי תכנון, הערכה וניהול בארגונים שעיסוקם בחינוך ובנוער. התכנית מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים.
2. למסיימי התכנית יוענק התואר: מוסמך לסוציולוגיה של החינוך, מטעם החוגים למדעי החינוך ולסוציולוגיה.

תנאי קבלה

1. התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" ומעלה.
2. ועדת קבלה משותפת של שני החוגים תמייין את המועמדים ותבחר את המתקבלים לתכנית.
3. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון לא היו חינוך וסוציולוגיה, יחוייבו בלימודי השלמה עפ"י קביעת ועדת הקבלה.
4. לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג להכשרת עובדי חינוך בביה"ס לחינוך יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך.
5. תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו "לשנת נסיון" ויחוייבו בשנה של לימודי השלמה לפני לימודי התכנית הסדירה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו 18-23 ש"ס משעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט להלן:

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	2 ש"ס (חינוך)
יסודות הפסיכולוגיה החברתית	3 ש"ס (סוציולוגיה)
מבוא לשיטות מחקר, כולל תרגיל	2 ש"ס (חינוך)
תרגיל מחשב SPSSX	1 ש"ס (חינוך)

כתחליף לשני השעורים האחרונים ניתן לחרשם לשני השעורים הבאים:
 שיטות מחקר 4 ש"ס (סוציולוגיה)
 יסודות מחשב במדעי"ח 3 ש"ס (סוציולוגיה)

וכן:

מבוא לסטטיסטיקה	2 ש"ס (חינוך)
תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 ש"ס (סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס (סוציולוגיה)
סמינר	4-3 ש"ס (מלימודי התואר הראשון בתחום הסוציולוגיה או בסוציולוגיה של החינוך, באחד משני החוגים)

עמידה בשעורים אלה בציון ממוצע "טוב" מהווה תנאי קבלה ללימודים סדירים בתכנית. תלמידים בשנת נסיון רשאים להשתתף בסדנת התנסות לתלמידי שנה א' בתכנית וכן בסדנת התכנית לסוציולוגיה של החינוך.

דרישות התכנית

1. תלמיד יכול לסיים את כל חובותיו לתואר השני תוך שנתיים, והייב לסיימן (כולל עבודת הגמר) תוך חמש שנים. המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור של ועדת ההוראה.
2. בשנה"ל הראשונה ישמש מרכז התכנית יועץ לכל התלמידים. היועץ משמש כתובת לשאלות בתחום האקדמי ויאשר את תכנית הלימודים לכל תלמיד. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר של התלמיד, הוא ימלא עבורו גם את תפקיד היועץ.
3. כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר לתואר מוסמך. קיימת אפשרות להגיש עבודת-גמר שתבוסס על יישום ידע בסוציולוגיה ובחינוך לניתוח בעיה שימושית. עבודה מסוג זה תוכן בעקבות תקופת התנסות בעבודה יישומית (סטאג').

עבודת הגמר וסיום הלימודים

עבודת הגמר שתוגש במסגרת התכנית כפופה לדרישות עבודת גמר הנהוגות בשני החוגים כמפורסם בידעונים.

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:

מנחה לעבודת הגמר יכול לשמש מורה באחד משני החוגים בדרגת מרצה ומעלה, המלמד בלימודי התואר השני. המנחה והתלמיד יציעו קורא שני לעבודה, וזה ייקבע באישור מרכז התכנית המשותפת. הקורא השני יהיה ממורי החוג שאינו חופף לזה של המנחה.

התלמיד יעבד הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגיש אותה, לאחר אישור וחתימה של המנחה והקורא השני, לראש המגמה.

ההצעה תועבר ע"י ראש המגמה לקוראים בשני החוגים. בין קוראי ההצעה יהיה אחד ממורי החוג למדעי החינוך, ואחר ממורי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. הועדה המרכזת של התכנית תמליץ לראש המגמה על מורים המתאימים לקריאת ההצעה. אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בביה"ס לחינוך. נוהל הגשת העבודה הוא בהתאם לתקנונים של שני החוגים.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדעי החינוך

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

שם העבודה

חיבור זה חוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

לאחר הגשת העבודה, יוזמן התלמיד למבחן סיום בע"פ. הועדה הבוחנת תכלול שלושה חברים: מנחה העבודה, הקורא השני, וקורא חיצוני של העבודה אשר ימונה על-ידי הועדה המרכזת של התכנית המשותפת. בחינת הסיום תכלול סוגיות חקשורות לעבודת הגמר ובדיקת התמצאותו של התלמיד בתחומי הסוציולוגיה של החינוך.

ציון הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע הציונים בשיעורי החובה והבחירה (50%), ציון עבודת הגמר (30%), וציון הבחינה בע"פ (20%).

תכנית הלימודים

שעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א')

6 ש"ס	(סוציולוגיה)	א. תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	ב. סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל
3 ש"ס	(חינוך)	ג. תאוריות סוציולוגיות וישומן לחינוך

שעורים מתודולוגיים

6 ש"ס	(סוציולוגיה - חובה לשנה א')	1. סטטיסטיקה לתלמידי מ.א.
3 ש"ס	(סוציולוגיה)	2. אחד משני השעורים הבאים (חובה לשנה א' למי שלא למד במסגרת ה.ב.א.). א. יישומי מחשב במדעי ה.א. ב. תרגיל מחשב SPSSX
1 ש"ס	(חינוך, במסגרת שעורי השלמה מתודולוגיים לתואר שני)	3. שניים מבין השעורים הבאים (ניתן לבחור בשעור אחד בלבד מכל קבוצת אותיות). א-1. בנית תאוריה ותכנון מחקר* א-2. פילוסופיה ולוגיקה של מדעי החברה ב-1. שיטות מחקר כמותיות למתקדמים ב-2. נושאים נבחרים במדעים לינאריים* ג-1. אסוף ועבוד נתונים במחקרי סקר ג-2. סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים ד-1. מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה ד-2. כלים וגישות באנתרופולוגיה ישומית* ד-3. שיטות מחקר אלטרנטיביות ד-4. גישות פרשניות בחקר החינוך ה-1. שיטות מחקר למתקדמים: ניתוח רב-משתני ה-2. ניתוח משתנים קטגוריאליים*
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	
2 ש"ס	(חינוך)	
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	
3 ש"ס	(חינוך)	
3 ש"ס	(סוציולוגיה)	
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	
3 ש"ס	(סוציולוגיה)	
2 ש"ס	(סוציולוגיה)	
3 ש"ס	(חינוך)	
3 ש"ס	(חינוך)	
3 ש"ס	(חינוך)	

* לא ינתן בתשנ"א.

התמחות

שניים מבין השעורים הבאים (אחד מכל קבוצת אותיות)

(חינוך)	4 ש"ס	א-1. ביה"ס כארגון: היבטים מבניים ופרשניים
(החינוך)	2 ש"ס	א-2. מערכת החינוך: גישה כלכלית
(חינוך)	3 ש"ס	ב-1. מבוא לתאוריות של הערכה
(סוציולוגיה)	3 ש"ס	ב-2. הערכת שירותים חברתיים
	4 ש"ס	ב-3. סינטזה של ממצאי מחקר ומדיניות חינוך*

סמינריונים

שנים מבין הסמינריונים המתקדמים בסוציולוגיה של החינוך, מהם סמינריון אחד בשנה"ל הראשונה.

(חינוך)	3 ש"ס	חברות פוליטי וחינוך לדמוקרטיה
(חינוך וסוציולוגיה)	3 ש"ס	גורמי חינוך וחברה בחבנת חי קהילה
(חינוך)	4 ש"ס	יצירה ושינוי של ידע פוליטי
(חינוך)	3 ש"ס	בתי ספר פנימייתיים בצמתים של שינוי בחברה ובתרבות
	4 ש"ס	שינוי חברתי בקהילה*

שעורי בחירה

שני שעורים או סמינריונים נוספים מתוך תוכניות הלימודים לתואר שני של שני החוגים, כולל השעורים שזכרו בתוכנית זו.

סדנאות

החשתתפות בסדנאות חובה.

- סדנת התכנית בסוציולוגיה של החינוך (2 ש"ס). כל תלמידי המגמה ישתתפו במפגש מורים-תלמידים ארבע פעמים בסמסטר. בסדנה ילובנו בעיות תאורטיות ויישומיות של התחום והמגמה.
- סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך לתלמידי שנה א' (3 ש"ס). במסגרת זו תבוצע היכרות עם מסגרות חינוך שונות, פורמליות ובלתי - פורמליות ויערך דיון בחיבטיהן הסוציולוגיים.

סמינר סגל ותלמידי מ.א.

החשתתפות בסמינר היא חובה. אינו נכלל במנין השעות לתואר.

* לא יינתן בתשנ"א.

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה תואר ראשון

		<u>סמסטר א'</u>	
		מבוא לסוציולוגיה	1041.1102
ש"ת' ד"ר י. שנחב	אולם 1	ב' 14-16;	.01 שעות:
		קבוצות תרגיל:	
ג. אייל, ג. גולדבלט	105	ח' 10-12;	.02
ג. טרכטנברג, ד. לוי	105	ח' 14-16;	.03
	105	ב' 10-12;	.04
	105	ב' 12-14;	.05
	105	ג' 16-18;	.06
	105	ד' 8-10;	.07
		מבוא לאנתרופולוגיה	1041.1101
ש"ת' פרופ' ש. דשן	223 גילמן	א' 12-14;	.01 שעות:
		קבוצות תרגיל:	
י. יעקובסון, ד. לוצאטו, מ.	105	ד' 10-12;	.02
		פורמך	
	105	ד' 14-16;	.03
	105	ג' 9-11;	.04
	105	ג' 11-13;	.05
	105	ב' 16-18;	.06
	105	ב' 18-20;	.07
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית	1041.2136.01
ש"ת' פרופ' ג. רחב	אולם 1	ג' 13-16;	
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	1041.2240
ש"ת' ר. אייזנבך	101	א' 16-18;	.01 שעות:
		קבוצות תרגיל:	
ד. בורשטיין	108	ד' 10-12;	.02
	108	ד' 12-14;	.03
		קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי בא"י	1041.3414.01
ש"ת' ד"ר י. גלינברג	101	א' 18-20;	
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	1041.2191.01
ש"ת' ד"ר א. קורדובח	אולם 1	ב' 10-13;	
		תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	1041.3150.01
ש"ת' ד"ר ס. וייטמן	אולם 1	ד' 8-11;	
		מבוא לשי"מ במדעי החתנחות	1041.2160
ש"ת' ד"ר ג. לוי-אפשטיין	101	א' 14-16;	.01 שעות:
		קבוצות תרגיל:	
י. צמור	105	ד' 12-14;	.02
	105	ח' 16-18;	.03

	חדרכה בספריה	1041.1000
	ג' 30.10.90 18-20	.01
	ב' 12.11.90 8-10	.02
שו"ת ד"ר ח. הרצוג	סוציולוגיה של החברה הישראלית ח' 16-19; אולם 1	1041.3102.01
<u>קורסי תשתית</u>		
שו"ת פרופ' י. שפירא	סוציולוגיה פוליטית ג' 10-13, 110	1041.2106.01
שו"ת פרופ' א. בן-רפאל	סוציולוגיה של השפה ב' 16-19, ספריה 3	1041.3406.01
שו"ת פרופ' י. פרס	סוציולוגיה של המשפחה א' 15-18, 110	1041.2118.01
שו"ת פרופ' ל. שלף	סוציולוגיה של המשפט ב' 13-16, ספריה 1	1041.3149.01
שו"ת ד"ר א. גוטליב	סוציולוגיה של הרפואה ג' 17-20, 110	1041.2225.01
שו"ת ד"ר י. שנהב	תאוריות סוציולוגיות של ארגונים ח' 16-19, 110	1041.2117.01
<u>קורסי בחינה</u>		
שו"ת ד"ר א. ארליך	סוציולוגיה והיסטוריה ד' 11-14, 103	1041.3293.01
שו"ת פרופ' ע. מרקס	חברות נודדים במוזה"ת ד' 11-14, 104	1041.2182.01
שו"ת ד"ר ג. קונדה	התנהגות ארגונית א' 18-21, 102	1041.3395.01
שו"ת פרופ' ד. שפירא	ארגונים חנוכיים וסביבתם החברתית ג' 8-11, 103	1041.2192.01
שו"ת ד"ר ח. הרצוג	נשים בפוליטיקה א' 13-16, 103	1041.3399.01
שו"ת ד"ר א. בן-אליעזר	צבא, הברה ופוליטיקה ח' 13-16, 102	1041.3180.01
שו"ת ד"ר א. דפ	האמנות כמוסד חברתי ג' 13-16, 102	1041.2148.01

ש"ת	סרטים אתנוגרפיים כמתרח אנתרופולוגית	1401.3374.01
ד"ר י. דרורי	אי 10-13, 102	
ש"ת	ישומי מחשב במדעיח	1041.3411.01
ר. רייכמן	חי 10-12, 318	.01 שער:
	קבוצות תרגיל:	
ר. רייכמן	די 14-15, 318	.02
	די 15-16, 318	.03
ש"ת	הגוף - הבטים סוציולוגיים, אנתרופולוגיים, פסיכולוגיים ואמנותיים	1041.3361.01
ד"ר מ. וייס	חי 8-11, 102	

סמינרים סמסטריאליים

סי	החיבת הפמיניסטי לסוגיות חברתיות	1041.4246.01
ד"ר ד. אמיר	חי 10-13, 106	
סי	עיונים בסוציו-ביולוגיה	1041.3332.01
פרופ' י. פרס	גי 17-20, 106	
סי	סוגיות בחקר חתרנות	1041.3432.01
ד"ר ס. וייטמן	די 17-20, 106	
סי	אלימות ותוקפנות	1041.3404.01
פרופ' ג. רחב	די 11-14, 106	
סי	פוליטיקה עירונית	1041.3412.01
ד"ר ג. מנחם	בי 16-19, 107	
סי	אינטראקציה סימבולית	1041.4283.01
ד"ר א. גוטליב	גי 13-16, 105	
סי	סקסים, משהק וקומוניקציה	1041.3438.01
ד"ר י. כרמלי	אי 17-20, 105	

סמסטר א"ב

סמינרים שנתיים

סי	סוציולוגיה תעשייתית	1041.3261.01
פרופ' א. יער	בי 12-14, 106	
סי	המעמד החדש	1041.3217.01
ד"ר א. קורדובה	אי 10-12, 107	

ס'	מבנה עדתי של ישראל	1041.4113.01
פרופ' מ. סמיונוב	ב' 10-12; 106	
ס'	אנתרופולוגיה של הגירה	1041.3439.01
פרופ' ע. מרקס	ה' 14-16; 107	
ס'	מיליטריום בישראל	1041.3440.01
ד"ר א. בן-אליעזר	ג' 8-10; 107	

סמסטר ב'

ש"ת	מבוא לסוציולוגיה	1041.1102
ד"ר א. בן-אליעזר	ה' 16-18; אולם 1	.08 שעות:
ל. גרינברג	קבוצות תרגיל:	
מ. פרנקל	ה' 12-14; 105	.09
	א' 14-16; 106	.10
ש"ת	מבוא לאנתרופולוגיה	1041.1102
פרופ' ש. דשן	א' 12-14; אולם 1	.08 שעות:
י. יעקובסון	ב' 16-18; 105	.09
	ב' 18-20; 105	.10

ש"ת	יסודות הפסיכולוגיה החברתית	1041.2136.01
ד"ר א. גוטליב	ג' 17-20; אולם 1	

ש"ת	מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	1041.2240
ד"ר י. סטרנין	ד' 14-16; 101	.04 שעות:
ד. בורשטיין	ד' 10-12; 104	.05
	ד' 12-14; 104	.06

ש'	התמורה בישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדאט	1041.3413.01
ד. דה-פריס	א' 9-11; 201	

ש"ת	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	1041.2191.02
ד"ר א. ארליך	ד' 13-16; 201	

ש"ת	שיטות מחקר	1041.2209
ד"ר י. שנחב	ב' 14-16; 101	.01 שעות:
ש. בכר, י. חר-אבן, ר. רייכמן	קבוצות תרגיל:	
	ג' 10-12; 105	.02
	ג' 14-16; 105	.03
	ד' 16-18; 105	.04
	ה' 16-18; 105	.05

ש"ת	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	1041.3100.02
ד"ר א. קורדובה	ב' 10-13; 201	

ש"ת ד"ר נ. לוי-אפשטיין	נתוח נתונים בעזרת המחשב	1041.3389
	ה' 14-16; 102	.01 שער:
	קבוצות תרגיל:	
א. אדי, ש. בכר, ר. רייכמן	ג' 12-13; 318	.02
	ג' 13-14; 318	.03
	ה' 12-13; 318	.04
	ה' 13-14; 318	.05
	ד' 8-9; 318	.06
	ד' 9-10; 318	.07

ש"ת פרופ' ע. מרקס	שי"מ איכותיות	1041.2188
	ד' 16-18; 103	.01 שער:
	קבוצות תרגיל:	
א. בן-דוד	ד' 18-19; 421	.02
	ד' 19-20; 421	.03
	ה' 11-12; 419	.04

ש"ת פרופ' מ. סמיונוב	סוציולוגיה של החברה הישראלית	1041.3102.02
	ה' 16-19; 201	

קורסי תשתית

ש"ת ד"ר ח. הרצוג	קומוניקציה פוליטית	1041.3409.01
	ה' 16-19; 110	

ש"ת פרופ' ש. דשן	סמלים, דתיות ויהדות	1041.2126.01
	א' 16-19; ספריה 3	

ש"ת פרופ' א. יער	סוציולוגיה תעשיתית	1041.3155.01
	ב' 16-19; 110	

ש"ת ד"ר א. קורדובה	סוציולוגיה של הריבוד	1041.2237.01
	ד' 10-13; 101	

ש"ת ד"ר ג. מנחם	סוציולוגיה של העיר	1041.2147.01
	ג' 16-19; 110	

ש"ת ד"ר ר. נאמן	חבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה	1041.3106.01
	א' 9-12; ספריה 3	

ש"ת ד"ר מ. רגב	סוציולוגיה של התרבות	1041.3702.01
	ה' 9-12; 110	

קורסי בחירה

ש"ת פרופ' ג. רהב	סטייה חברתית	1041.2195.01
	ב' 9-12; 102	

ש"ת ד"ר י. כהן	מבוא לחברה ואוכלוסייה	1041.2190.01
	א' 16-19; 103	

שויית דייר י. כרמלי	סמלים ואנתרופולוגיה בקורתית א' 9-12; 103	1041.3107.01
שויית פרופי א. יונב	גישות בסוציולוגיה של החינוך ח' 9-12; 432 שרת	0715.2137.01
שויית פרופי א. בן-רפאל	עדתיות, דת ומעמד בישראל ב' 16-19; 102	1041.3108.01
שויית דייר א. בן-אליעזר	מדינה וחברה ג' 10-13; 102	1041.3110.01
שויית דייר י. דרורי	סביבה, חברה ותרבות א' 13-16; 102	1041.3111.01
שויית דייר א. גוטליב	אידיאולוגיות סוציו-פוליטיות ג' 13-16; 102	1041.3112.01
שויית דייר ד. אמיר	גינדר, רפואה וחברה ח' 10-13; 103	1041.2250.01
שויית ל. גרינברג	כלכלה פוליטית ד' 16-19; 102	1041.3427.01

סמינרים סמסטריאליים

ס' דייר א. ארליך	החברה הישראלית וחכסוך הישראלי-ערבי ד' 10-13; 105	1041.3407.01
ס' פרופי א. בן-רפאל	שפה וחברה בישראל ד' 16-19; 106	1041.3441.01
ס' דייר ח. הרצוג	נשים וקונפליקטים פוליטיים א' 13-16; 105	1041.3442.01
ס' דייר י. כהן	תגירה בינלאומית א' 11-14; 106	1041.4244.01
ס' דייר ג. קונדה	גישות פרשניות לארגונים ד' 15-18; 107	1041.3424.01
ס' דייר נ. לוין-אפשטיין	סוגיות בסוציולוגיה של הרפואה ג' 14-17; 106	1041.3198.01
ס' פרופי מ. אמיר	סטיה ועבריות אצל נשים ח' 11-14; 106	1041.3306.01

סי	אתנו-פסיכיאטריה	1041.3343.01
דיך י. בילו	די 13-16; 105	
סי	פעילות חברתית בצע תרבותי	1041.3314.01
פרופ' מ. שוקד	גי 11-14; 106	

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה תואר שני

		<u>עמסטר א'</u>
שוי"ת	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	1041.4111.01
פרופ' מ. סמיונוב	כ"ב 14-16; 105	
שוי"ת	שיטות מחקר אלטרנטיביות	1041.4161.01
ד"ר ס. וייטמן	ג' 9-11; 426	
שוי"ת	ישומי מחשב במדעי"ח	1041.3411
ר. רייכמן	ח' 10-12; 318	01. שיעור:
	קבוצות תרגיל:	
ר. רייכמן	ד' 14-15; 318	02.
	ד' 15-16; 318	03.
שי	גישות תאורטיות לחבנת המשפחה	1110.4248.01
פרופ' י. פרס	ד' 9-12; שאפל 128	
<u>סמינרים סמסטריאליים</u>		
סי	אלימות פוליטית	1041.4120.01
פרופ' א. בן-רפאל	ד' 16-19; 420	
סי	סוציולוגיה ומדיניות ציבורית	1082.4026.01
ד"ר ג. מנחם	ג' 10-12; יפורסם	
<u>עמסטר ב'</u>		
שי	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	1041.4118.01
פרופ' ש. דשן	ד' 12-14; 106	
ד"ר ח. הרצוג		
פרופ' מ. סמיונוב		
שי	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	1041.4106.01
פרופ' מ. שוקד	ג' 17-19; 106	
שי	סקרים	1041.4194.01
פרופ' י. פרס	ב' 14-17; 106	
שי	הערכת שרותים חברתיים	1041.4169.01
פרופ' ש. שפיר	ח' 8-11; 207	
שוי"ת	תרבות ארגונית	1051.4130.01
ד"ר ג. קונדה	ח' 16-19; 102	

סמינרים סמסטריאליים

ס	סוגיות בסוציולוגיה של ארגונים	1041.4123.01
ד"ר י. שנהב	ג' 17-20, 419	
ס	אלימות ובירוקרטיה	1041.4121.01
פרופ' ע. מרקס	ד' 9-12, 419	
ס	גורמי הינדך והברה בהגנת חיי הקהילה	1041.4188.01
פרופ' ר. שפירא	ג' 11-14, 332 שרת	
ס	מעברים ומשברים במשפחה הישראלית	1110.4153.01
פרופ' י. פרס	ד' 10-12, 124 שאפל	

סמסטר א+ב

ש	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	1041.4102.01
ד"ר א. קורדובה ד"ר נ. לוין-אפשטיין ד"ר י. שנהב פרופ' ה. חזן	ח' 16-19, 106	
שי"ב	סטטיסטיקה ל-מ.א.	1041.4100
ר. אייזנבך	א' 14-16, 104	01. שיעור:
א. בייגלס	א' 16-17, 104	02. תרגיל:
ס	סדנת תיזה מ.א.	1041.4122.01
פרופ' י. פרס ד"ר י. שנהב ד"ר ג. קונדה	ב' 17-20, 106	
ס	סמינר סגל ותלמידי מ.א.	1041.4129.01
מרכז: פרופ' א. בן-דפאל	ח' 19-21, 101	

סמינרים שנתיים

ס	חזית הנכות	1041.3379.01
פרופ' ש. דשן	ד' 16-18, 419	
ס	אנתרופולוגיה של הזקנה	1041.3273.01
פרופ' ה. חזן	ח' 14-16, 419	
ס	אקולוגיה: הקשרים חברתיים	1041.4124.01
ד"ר א. גוטליב	ד' 18-20, 419	
ס	רברד חברתי	1041.3299.01
ד"ר נ. לוין-אפשטיין	א' 17-19, 419	

סי	תקשורת וחברות	1041.4125.01
ד"ר ח. הרצוג	אי 10-12, 419	
סי	סוגיות בסוציולוגיה פוליטית	1041.4148.01
פרופי י. שפירא	אי 17-19, 420	

תואר שלישי

סי	סמינר דוקטורטים	1041.4126.01
פרופי י. שפירא	חי 12-14, 419	
ד"ר נ. לוין-אפשטיין		
פרופי מ. שוקד		

החוג לפסיכולוגיה תואר ראשון

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתיאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מכוונים להקנות לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית בפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואיננו מתחיל בלימודים, ומעונין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליועץ לתואר ראשון ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

ייעוץ

יועץ לתואר ראשון עומד לרשות התלמידים בנושאים הקשורים בתכנית הלימודים וכן בבעיות המתעוררות במהלכם.

אופני לימוד

בחוג שני אופני לימוד:

1. אופן לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמחם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. אופן לימוד חד-חוגי, שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ונוספות לו שתי חטיבות לימודים של שני חוגים אחרים. אופן הלימוד החד-חוגי מתחיל בשנה ב' ללימודים. לבוגרי שני המסלולים תחיה זכות שווה להתקבל ללימודי התואר השני.

תוכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	אופן לימוד חד-חוגי	אופן לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי חובה שנה א'	28 ש"ס	24 ש"ס
קורסי חובה שנה ב'	24 ש"ס	16 ש"ס
קורסי חובה שנה ג'	6 ש"ס	-
קורסי בחירה מחוץ לחוג	81 ש"ס	63 ש"ס
סה"כ	32 ש"ס	לימודי חוג שני
2. לימודים מחוץ לחוג		

מבנה תוכנית הלימודים

אופן הלימוד חזר-חוגי

קורסי חובה - שנה א'

2	שיס	מבוא לפסיכולוגיה
2	שיס	תרגיל לני"ל
4	שיס	סטטיסטיקה לפסיכולוגים
2	שיס	תרגיל לני"ל
2	שיס	לימודי שדה א' (הקורס לא משתקלל)
2	שיס	יישומי מחשב*
1	שיס	תרגיל לני"ל
4	שיס	פסיכולוגיה פיזיולוגית
4	שיס	תורת האישיות
23	שיס	סה"כ

חובות נוספות: הדרכה בספריה, מעבדה (ראה הסברים בהמשך).

קורסי חובה - שנה ב'

4	שיס	שיטות מחקר**
4	שיס	תרגיל לני"ל
2	שיס	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד***
2	שיס	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן***
4	שיס	פסיכולוגיה חברתית***,**** ותרגיל דינמיקה*****
		4 מתוך 6 הקורסים***;
		פסיכולוגיה קוגניטיבית א+ב
8	שיס	פסיכולוגיה של התפיסה א+ב
		פסיכולוגיה של הלמידה א+ב
24	שיס	סה"כ

קורסי חובה - שנה ג'

2	שיס	מבחני יכולת שכלית
2	שיס	מבחני אישיות
4	שיס	פסיכופתולוגיה
4	שיס	סמינר עיוני
4	שיס	סמינר אמפירי
16	שיס	סה"כ

- * תלמידים שלמדו את הקורס מבוא למחשבים בחוג למדע המדינה יהיו פטורים מהקורס יישומי מחשב בחוג לפסיכולוגיה.
- ** דרישות קדם: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
- *** דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה הדרכה בספריה ומעבדה.
- **** תלמידים שסיימו את הקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.
- ***** בתרגיל הדינמיקה מספר המקומות מוגבל. החשתתפות איננה חובה. קורס זה לא יחשב במכסת השעות לתואר.

אופן הלימוד החד-חוגי

החוג ממליץ לתלמידיו לבחור במסלול הדו-חוגי. לאופן הלימוד החד-חוגי ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. אופן למוד זה מוצע רק לבעלי השגים טובים בשני החוגים וטעון אישור ועדת תואר ראשון חוגית.

לימודי השנה הראשונה זהים לתלמידי שני אופני הלימוד. לתלמיד המתקבל לאופן הלימוד החד-חוגי ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר כחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתיאום עם יועץ החוג).

תלמיד אופן הלימוד החד-חוגי חייב ב-81 שעות סמסטריאליות בפסיכולוגיה.

תוכנית הלימודים באופן לימוד חד-חוגי:

שנה א' - כמו באופן הלימוד הדו-חוגי.

שנה ב' - כמו באופן הלימוד הדו-חוגי. שלושת הקורסים: תפיסה, למידה, קוגניטיבית - הם קורסי חובה.

שנה ג' - כמו באופן הלימוד הדו-חוגי, ובנוסף שני סמינריונים, לפחות אחד מהם אמפירי. קורסי בחירה להשלמת מכסת 81 השעות, ע"פ קביעת היועץ.

תלמיד באופן הלימוד החד-חוגי ילמד, נוסף על החובות בחוג לפסיכולוגיה, שתי חטיבות לימוד נוספות של 16 ש"ס כל אחת. ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים". במסגרת זו ניתן לבחור גם בחטיבת העשרה.

הדרכת בספריה

כל תלמידי החוג חייבים לעבור בשנה א' ללימודיהם הדרכה בספריה, שמטרתה להקנות לתלמיד כלים בסיסיים להתמצאות בספריה ולשימוש בה.

חובות התלמיד במסגרת ההדרכה הן: השתתפות בסיוור להכרת הספריה והגשת תרגיל.

משך הסיוור כשעה וחצי, הסיוורים יתחילו בשבוע השלישי של הסמסטר ויתקיימו במשך כחודש.

מועדי הסיוורים מתפרסמים בפרק מערכת השעות בידיעון זה.

על התלמיד לבחור קבוצת סיוור על פי חמועד המבוקש ולהרשם אליה במסגרת הרישום לקורסי החוג.

הרישום לסיוור יוצמד לרישום לקורס מבוא לפסיכולוגיה.

מילוי חובת ההדרכה בספריה הוא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה או לקבלת פטור ממנו.

תלמיד החוג שלא מלא את חובת ההדרכה בספריה לא יהיה רשאי להרשם לקורסי שנה ב' בחוג.

לימודי שדה

תלמיד התואר הראשון ישתפו בשנת לימודיהם הראשונה בלימודי שדה. לימודים אלה ייערכו במסגרות כגון בתי-ספר, וגני-ילדים, עבודה זו מיועדת להפגיש את הסטודנט עם בעיות השדה מיד עם תחילת לימודיו העיוניים מתוך נסיון לשלב תיאוריה ומעשה. עבודת השדה תלווה בהדרכה ופיקוח ע"י מורים ומנחים הנימנים עם צוות ההוראה של החוג. בפגישות יידונו האספקטים הפסיכולוגיים, החינוכיים והתברתיים והרפואיים של העבודה. נוסף על הדרכה זו יקבלו התלמיד הנחיות וכוון מאנשי המקצוע במסגרות חשונים שבחם יבקר.

הלימודים בשנה א' יתקיימו פעמים בשבוע במשך שעתיים ובנוסף תערך קבוצת הדרכה שבועית. התלמידים נדרשים להרשם לתכנית פריח ויוכו במלגת פריח בחתום לנהלים.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 10 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות ימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד תאריך 7.6.91.

מטרת ההשתתפות היא:

- א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
- ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.

השלמת 10 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לרישום לקורסי שנה ב'. תלמיד שלא ימלא את החובה האמורה לא יחיה רשאי להמשיך לימודיו בחוג עד להשלמתה.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג באופן הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודות בשני סמינריונים, מהם לפחות אחד אמפירי. באופן הלימוד החד-חוגי ישתתף התלמיד בארבעה סמינריונים, מהם לפחות שניים אמפיריים.

הסמינריונים מיועדים רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל חדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. יש להגיש את העבודה הסמינריונית מודפסת במכונת כתיבה. יש לצרף לעבודה את כל חומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורי הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.

המועד האחרון להגשת העבודות הסמינריוניות:

עבודות עיוניות: עד שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר ב' כלומר עד תאריך 8.9.91.
עבודות אמפיריות: החוג מאפשר להגיש עבודה עד שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר ב' כלומר עד 8.9.91. אם מתעורר צורך בארכה בעבודה אמפירית יש לקבל אישור המורה לכך. הארכה המרבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת (17.1.92). מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מחלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בחמלצת המורה לועדת ההוראה של הפאקולטה למדעי החברה. העבודות הסמינריוניות יוגשו למזכירות וירשם מועד הגשתן. מומלץ לתלמיד לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל הסטודנטים לגשת למועד א' של הבחינות.

ב. מועד ב'

רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א' או מי שרוצה לשפר ציון של מועד א'.

ג. מועד נוסף

1. רשאי לגשת למועד נוסף תלמיד שנבצר ממנו לגשת למועד א' או ב' בגלל מילואים או הפיפה במועדי בחינות (יום ושעה).
2. לא יינתן מועד נוסף למי שנכשל פעמיים (במועד א' ו-ב').
3. לא יינתן מועד נוסף לתלמיד שנכשל במועד א' ולא ניגש למועד ב' (שלא מאחת הסיבות דלעיל).
4. לא יינתן מועד נוסף לתלמיד שבוחר להבחן בפעם הראשונה במועד ב' ונכשל בו.
5. לקבלת אישור למועד נוסף יש לפנות בכתב לוועדת הוראה של הפקולטה למדעי החברה.

ד. ונכשל בקורס יחשב (כישלון בציון מסופי):

1. תלמיד שנכשל במועד א' ולא ניגש למועד ב'.
2. תלמיד שבוחר להבחן במועד ב' (לא ניגש לבחינה במועד א') ונכשל.
3. תלמיד שנבחן בשני מועדים ונכשל בשניהם.

2. חזרה על הקורסים

- א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.
- ב. תלמיד שלוקח שנית קורס חובה המחווה דרישת קדם לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה השנה את הקורסים המתקדמים.
- ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

- א. עבודות המוטלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של זממסטר בו נערך הקורס. סמסטר א' - עד 25.1.91, סמסטר ב' - עד 7.6.91.
  - ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
- קורס שהתקיים בסמסטר א' - מועד החגשה 25.4.91. קורס שהתקיים בסמסטר ב' או קורס שנתי - מועד החגשה עד 8.9.91. במקרים חריגים ניתן לקבל ארכה של חדש לכל היותר, וזאת באישור מראש ובכתב של המורה.

4. תפסקת לימודים אקדמית

- א. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה יופסקו לימודיו בחוג.
- ב. תלמיד שנכשל ב-3 קורסי חובה במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכשלוניות נחשבים, כולל כשלוניות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בתצלחה).

שקלול ציון הגמר

1. שקלול ציון הגמר באופן הלימוד חדו-חוגי:
 ממוצע משוקלל בקורסים 70%
 2 סמינריונים 30%
2. שקלול ציון באופן הלימוד החד-חוגי (80% בחוג, 20% בחטיבות):
 4 סמינריונים 28%
 ממוצע משוקלל בקורסים 52%
 חטיבה א' 10%
 חטיבה ב' 10%

החטיבה בפסיכולוגיה

תוכנית הלימודים

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדח"ח שו"ת 4 ש"ס.

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטתיים ומחייב השתתפות בשעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון "עובר" במבוא לפסיכולוגיה למדח"ח.

שנה ב'

מתוך הקורסים המפורטים להלן יבחר התלמיד קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם לפחות שני קורסים שנתיים (סח"כ 8 ש"ס). את יתרת 4 הש"ס ניתן ללמוד בקורס שנתי אחד או בשני קורסים סמסטריאליים.

בקורסים המסומנים בכוכבית ברשימה שלהלן ניתן ללמוד בקורס סמסטריאלי רק את חלק א' של הקורס.

תורות האישיות

פסיכולוגיה פיזיולוגית

פסיכולוגיה חברתית¹

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד + פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן*

קוגניטיבית א-ב¹

תפיסה א-ב¹

למידה א-ב¹

גבריות ונשיות - הפסיכולוגיה של המינים (קורס סמסטריאלי).

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. הרישום אליהם יתקיים במזכירות החוג לפסיכולוגיה.

מספר המקומות בכל קורס מוגבל.

1 תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.

תוכני השיעורים

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה

הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התיאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגים

סטטיסטיקה תאורית: לוחות ודיאגרמות, מידות מרכז ופיזור, מתאמים ורגרסיות. הסקת סטטיסטית: השערות ובדיקתן; מבחנים סטטיסטיים: בינום, נרמלית, T, ניתוח שונות חד-כיווני דו-כיווני וכמה מבחנים לא פרמטריים.

יישומים סטטיסטיים באמצעות המחשב

מטרת הקורס לאפשר לסטודנט להכיר מקרוב את השימוש בכלים סטטיסטיים שונים לנתוח נתונים, וזאת באמצעות תוכנה סטטיסטית קיימת במחשב. תוך כדי כך, ניתן יהיה להרחיב את הידע בסטטיסטיקה ולאפשר לסטודנט לעבוד באופן עצמאי בנתוח נתונים.

תרבות האישיות

הקורס דן בתיאוריות השונות של האישיות ומדגיש את החיבטים ההשוואתיים בין הגישות השונות, התיאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, סליבן, אדלר, אולפרט, רוג'רס, מסלאו, קלי, סקנר ובנדורה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית

הקורס עוסק ביסודות העצביים והביו-כימיים לחתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, וסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נירואגטומיה בסיסית, שיטות מתקר בפסיכופיזיולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה, שינה וערנות.

לימודי שדה א'

תלמידי שנה אי משתתפים בלימודי שדה באזורי מצוקה. הסטודנט עובד עם ילד במישור החברתי והקוגניטיבי ומשתתף בסמינר בו דנים על האספקט הרגשי - חויתי של הנסיון ועל שאלות אקדמיות - מדעיות העולות מתוך המפגש עם הילד בשכונתו.

שיטות מחקר ופסיכולוגיה ניסויית

הקורס מציג יסוד ואת הלוגיקה של שיטות מחקר, בן עוסק הקורס בתכנון מחקר והסקה סטטיסטית.

פסיכולוגיה התפתחותית של חילד

תיאוריות התפתחותיות עיקריות (סטרוקטוראליזם, עיבוד מידע, סוציו-היסטורי ונייטביזם) יוצגו על התפתחות קוגניטיבית ומוסרית מניקות עד לגיל ההתבגרות.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן

הקורס יתמקד על המשך תחליכי התפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים יסקרו בקורס התיאוריות ותחליכים הביולוגיים האישיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

פסיכולוגיה חברתית

הקורס נותן סקירה של תחום הפסיכולוגיה החברתית עם דגש מיוחד על התאוריות העיקריות ושיטות המחקר המיוחדות לתחום.

פסיכולוגיה קוגניטיבית

הקורס יעסוק בתיאוריות, כשיטות המחקר ובמימצאים מחקריים עיקריים בנושאי חשיבה, יצירת מושגים, ייחוס מובן, זיכרון, פתרון בעיות וכו'.

תפיסה

בקורס זה ידונו הנושאים הבאים: מבנה מערכת התפיסה, המערכת הרצואלית, יחסי הגומלין בין המערכת התפיסתית לבין המערכת הקוגניטיבית הכוללת מנגנוני הקשב. נושאים ספציפיים בתחום התפיסה: מושג הסף, תאורית זהוי אותות, קביעות התפיסה, תפיסת צבע, צורה, תנועה וכו'. אילוזיות תפיסתיות. על התלמידים יהיה להגיש תרגיל אחד ולעמוד במבחן כולל על חומר הקורס.

למידה

הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם.

לימודי שדה ב'

הסטודנט בקורס זה עובד משך השנה עם אדם קשיש או ילד שיש לו בעיות אורגניות ו/או קשיי-למידה הוא נמצא בפקוח מצוקעי ואקדמאי בסמינר שבועי בו מעלה את בעיות האדם שאותו הוא עובד ואת חוויותיו הוא במפגש. הוא קורא ודן בחומר עיוני קשור לעבודתו ומנסה להגיע לאינטגרציה אישית בין החומר העיוני והחוויה האישית שלו.

פסיכופתולוגיה

מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל הביטיח - סקר הסטורי, מושגי תהפרעת הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

מבחני יכולת שכלית

הקורס יעסוק במושגים ותאוריה בסיסיים של מבחנים פסיכולוגיים ואת יישומם ושימושיהם במדידת יכולת שכלית.

מבחני אישיות

הקורס דן בדרכי המדידה השונות לנושא האישיות - המבחנים האובייקטיביים, בשיטות ההשכלתיות, סקלות לדווח עצמי וכו'.

שעורי בחירהיחסים בין אישיים בקבוצה

קורס ביחסים אישיים בקבוצה יעברו בצורת מעבדה התנסותית שבת המשתתפים ילמדו על תחליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתית, תוך כדי הגברת המודעות לעצמם וחדוד רגישותם לשני.

סמינרים עיונייםכאב וחנאה

הסמינר יטפל בשני בעיות מרכזיות בפסיכוביולוגיה: התמכרות לסמים (חנאה) ומערכת הכאב. הדגש יהיה על התשתית הפיזיולוגית ופסיכולוגית של המערכות, ובמרכז יעמוד התפקיד של אופיאטים (סמים דימוי מורפין ומורפין).

אינטליגנציה, תאוריה ומחקר

הסמינריון יעסוק בגישות תיאורטיות ומחקריות שונות לנושא האינטליגנציה והקשרים שבין אינטליגנציה וזמקציות קוגניטיביות בסיסיות כגון פתרון בעיות, זיכרון ויצירתיות.

גישות ליעוץ ולטיפול

הסמינר יסקור מגוון גישות קלאסיות ליעוץ ולטיפול פסיכולוגי ויתמקד בייחודיות ובדמיון שלהן בסיוע לאנשים הזקוקים לעזרה נפשית.

לוחמה פסיכולוגית

סקירה בקורתית של לוחמה פסיכולוגית כמכשיר להשגת מטרות טקטיות ואסטרטגיות בזמני מלחמה ובעת רגיעה. הדיון יקיף מטרות, שיטות ואמצעים, שיקולים אירגוניים וישומיים.

משבר ושינוי בחיי הילד ומשפחתו

בסמינר יוצגו מצבי משבר ומעבר שבהם מתנסים ילדים ומשפחותיהם. ממשברי חיים התפתחותיים כגון כניסה לביה"ס, גיוס לצבא ומצבי משבר בלתי צפויים כגון מוות או חולי אנוש במשפחה, גירושין וכו'.

דרישת שפה ואובדן שפה: ילדים ופגועי מח

בקורס יידון הקשר בין רכישת שפה לבין אובדנה על שני מישורים: המישור התפקודי - היכולת הלשונית החלקית (של ילדים ופגועי מוח) כפי שהיא מתוארת על ידי התיאוריה הבלשנית, והמישור האנאטומי - איזורי מוח המעורבים בפגיעות הגורמות לחוסרים לשוניים ואיזורים המעורבים בהתפתחות לשונית. יוערכו תיאוריות שונות באשר לקשר בין שני סוגי התופעות, וייעשה ניסיון להסיק מסקנות מהערכות האלה לשאלות תיאורטיות בבלשנות ובנירואנאטומיה.

בעיות פילוסופיות בפסיכולוגיה

השעור יערך כסמינר שבו יערך דיון במאמרים המעלים בעיות פילוסופיות הקשורות בפסיכולוגיה במדע, הן מבחינת המתודה המדעית והן מבחינת התכנים בהם עוסקת הפסיכולוגיה.

מוטיבציה חברתית

סמינר זה יהיה מוקדש למחקרים על ההשפעה של ציפיות, דרכים, ודעות קדומות על האמונות שהיחיד מפתח לגבי עצמו והסובבים אותו. המחקרים יבדקו כיצד גורמים מוטיבציוניים מכוונים אסוף אינפורמציה, תפיסה, ותהליכי היעד. הסמינר יסקור מאמרים תאורטיים ועיוניים בתחום ויפקח על תכנון המחקרים, בצומם, ונתוח הנתונים.

זהות מינית תפקידי מין ואנדרוגניות פסיכולוגיות והשפעתן על התנהגות ילדים ומבוגרים

הקורס ידון בתאוריות החשובות בתחום זהות מינית. התאוריה הפסיכואנליטית, תאוריה למידה חברתית, תאורית ההתפתחות קוגניטיבית ותאוריות עבוד אינפורמציה. כן נדון בקשר בין אנדרוגניות פסיכולוגית והכרון ותפיסת הזולת.

תסופת אמצע חיים: שלב השילוח במעגל המשפחה

הסמינר יתמקד על המערכת המשפחתית בשלב השילוח. יבחנו תהליכים ותגובות שונות של הורים "משלחים" וילדיהם "הנשלחים" לאירוע זה בשלבי השונים. יבחנו בעיקר תהליכי השילוח לצבא ותהליכי שילוח לאחר הצבא.

מני"מ עם טרורליסטים

ניתוח סיטואציות מיקוח עם טרוריסטים בבחינה תיאורטית ואמפירית. הדיון יכלול: חרלבנטיות של תיאוריות מני"מ הקיימות לגבי סיטואציות מיקוח טרוריסטיות, פערים במידע התאורטי, מדיניות רלבנטית ותהליכי קבלת החלטות, גרמי אישיות וגורמי מצב.

פסיכולוגיה רפואית

הסמינריון יעסוק באספקטים הפיכולוגיים של בריאות ומחלה גופניות, כגון בעיות הכאב, גורמים פסיכולוגיים התורמים לשיפור בריאות גופנית, שימורה ושיקומה לאחר מחלה; דפוסי אישיות הקשורים לנטיות למחלות גופניות שונות; מצבו הנפשי של האדם החולה במחלה גופנית; השפעת מחלות פיזיות על התיפקוד הקוגניטיבי והאמצונולי של האדם; וכו'.

פסיכולוגיה של החומר

הפונקציות הפסיכולוגיות של החומר: תוקפני, מיני, אינטלקטואלי, חברתי והגנתי. קשרים בין חומר ואישיות, חומר והוראה.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי חיים

הסמינר יעסוק בהיבטיו החתנהגותיים, הפרמקולוגיים והטאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת חסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן יסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

פרמסולוגיה התנהגותית

הסמינר יעסוק בפרדיגמות התנהגותיות בבעלי חיים לבחינת השפעתן של תרופות הפועלות על מערכת העצבים המרכזית. התהליכים הפסיכולוגיים המרכזיים שיחקרו יהיו בתחום הלמידה, זכרון וקשב. קבוצות התרופות שתחקרנה תהינה כאלו שמשמשות בקליניקה לטפול במצבים פסיכופתולוגיים שונים.

ממדים וצורות של רווחה סובייקטיבית בגרות ובזיקנה

הסמינר יסקור את המושג רווחה סובייקטיבית על ממדיו וצורתיו השונות לאורך הגרות והזיקנה. בין השאר תיבדק התבחנה בין ההיטב האפקטיבי של המושג (כמו "אושר") לבין היבטו הקוגניטיבי (כמו "שביעות רצון מחיים"). ידונו הליכים ובעיות מתודולוגיות במחקר הנושא.

סמינריונים עיתיים או אמפירייםסריסה מוחית ממוחשבת (C.T.) בפסיכיאטריה ביולוגית

הקורס יתמקד בטכניקות הדישות של תאור המח באמצעות C.T ו-MRT ושימוש של הטכניקות האלו בפסיכיאטריה ביולוגית.

ליסויי קשב בסכיזופרניה

בחינת תאוריות קשב להסבר הסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב והקשר בזרזן לטווח קצר.

אספקטים פסיכולוגיים של אלימות פוליטית

הסמינריון יעסוק במגוון צורותיה של האלימות הפוליטית. יבחנו היבטים מוטיבציוניים, קבוצתיים ואישיותיים, וכן תהליכים חברתיים-בלליים המשפיעים על תחילתם, אופיים וסיומם של עמותים אלימים על רקע פוליטי.

הטרדה מינית

הסמינר יעסוק בתופעת הטרדה המינית של נשים במקומות עבודה ושל סטודנטיות באוניברסיטה. נושאים שיכללו יהיו תאור מימדי התופעה, מאפייניה, סיבותיה, השלכותיה ודרכים להתמודד עמה.

התפתחות מוסרית

יסקרו תאוריות ההתפתחות המוסרית העיקריות (פרויד, פיאזזה, קולברג, למידה, חברתית, יחוס) וכן תחומי המחקר הרלוונטיים (דחית סיפוק, עמידה בפיתוי, סוציאליזציה).

אפילפסיה ובעיות של אבר הכרה

הפרעות קשב ומצבי הכרה, ייבחנו מקרים קליניים של אפילפסיה בבני-אדם ומקשיים של אפילפסיה נסויית בבעלי חיים.

תחליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית

הסמינר יעסוק בגישות התאורטיות המדגישות את החיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

תואר שני

כללי

מטרות הלימודים

- א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא לחלן "מגמה").
- ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתוכנית הלימודים של לימודי התואר השני באופנים הבאים:
- בתוכנית הלימודים של כל מגמה מוצעים לתלמיד שעורי חובה, שעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה בה בחר.

המגמות המוצעות

- א. פסיכולוגיה קלינית
- ב. פסיכולוגיה קלינית של הילד
- ג. פסיכולוגיה ייעוצית-תעסוקתית
- ד. פסיכולוגיה חברתית
- ה. פסיכולוגיה קוגניטיבית
- ו. פסיכובילוגיה

תנאי קבלה

- מספר התלמידים המתקבלים לתוכנית התואר השני מצומצם. התנאים להגשת מועמדות הם:
- א. ציון גמר 80 בתואר ראשון בפסיכולוגיה. למגמת הקלינית ולמגמת הקלינית של הילד נדרש ציון 85 לפחות.
  - ב. מבחן מכ"ל (תקף למשך שתי עונות רישום בלבד).
- כמו כן מתקיימים ראינות אישיים להערכת כישוריו של כל מועמד. הזימון לראיון הוא על פי שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמדות.
- החלטות על קבלת התלמידים לכל אחת ממגמות המ.א. מתקבלות עפ"י קרטריוני קבלה של כל מגמה. נלקחים בחשבון ציוני התואר הראשון, החמלצות, מבחן מכ"ל והראיונות האישיים.

קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון בתחום אחר

במקרים מיוחדים ועל פי החלטת מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית יתאפשר למו שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה להתקבל ללימודי מ.א. במעמד "על תנאי". רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון לפחות במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון גמר טוב (80) לפחות. למגמת הקלינית ולמגמת הקלינית של הילד נדרש ציון 85 לפחות. מועמד כזה ירויב בתכנית השלמות מקורסי התואר הראשון (פרוט לחלן). התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשיך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס. קורסי ההשלמה הם:

חובה

- א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
- ב. שיטות מחקר
- ג. סמינר אמפירי

בחירת - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית,
אישיות, פסיכולוגיה חברתית ופסיכופתולוגיה.

מבחן מכא"ל - כל מגמה רשאית לפטור מועמדים במסלול זה מבחינת מכא"ל.
התלמיד לא יעבור למעמד מן המגין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו. עם זאת
על פי שקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל
לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשערי
התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנן האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל
חיות.

כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו. יודגש שוב כי הקבלה
לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן
המצדיקים זאת.

חובות התלמיד

הקף חובות התלמיד הוא 24 ש"ש.
פרט החובות:

1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים.
2. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות.
3. קורסי בחירה מתוך רשימת שעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת.
4. שתי עבודות סמינריוניות.
5. עבודת גמר.
6. בחינת גמר.
7. עבודה מעשית.
8. שפה זרה שנייה.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את
כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה.
האישור יינתן רק במקרים חריגים. לאחר קבלת המלצה מנומקת ויותרנה באישור של יו"ר
ועדת מ.א. אישור הארכה מעבר לשנה הששית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהקף 6 ש"ש
לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים, תרגילים וסמינריונים. סיום קורס כרוך במילוי
חובות שוטפים, כגון הכנת הרצאות לסמינריון ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה
אם היא נדרשת וכו'.
על כל שער, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון. (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור
מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מלא
חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

- א. עבודות המוסלחות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
- ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מתחילת האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
- קורס שחתקיים בסמסטר א' - תשנ"א, מועד ההגשה עד 25.4.91.
- קורס שחתקיים בסמסטר ב' - תשנ"א, מועד ההגשה עד 8.9.91.
- הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק ע"י אישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
- ג. הגשת עבודות סמינריוניות ראה בחמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחת בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יו"ר ועדת תואר שני (כמוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות החשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חלק או אינה חופפת כל עבודה אחרת שמגיש התלמיד.

תלמיד אשר סכם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למוכירות בכתב בחתימת המרצה עם תחילת החתקשות.

הגשת העבודות הסמינריוניות מחוזה אחד התנאים לרשום לבחינות הגמר לתואר שני ראה סעיף בחינות גמר בחמשך.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר בחזרה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום. מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

סדנת המחקר - דינה כדן כל שעור ויינתן עליה ציון שאינו קשור לעבודה סמינריונית או לעבודת התיזה.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפקוח ובחזרה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לזיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתוכנית יוכל התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.

אישור המדריך, הנשא והתוכנית תלמיד חייב להגיש הצעת תיזה עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמך בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו. ההפסקה תבצע ע"י ועדת ההוראה של הפאקולטה למדעי החברה.

תלמיד הרוצה להתחיל בעבודת גמר, יבחר לו מדריך מקרב מורי החוג ויסכם עימו כללית את הנושא. התוכנית תאושר ע"י מדריך וקורא שני המסמכים לכך עפ"י תקנון הפאקולטה.

הדרכה ופיקוח בעבודת הגמר
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם
הקוראים האחרים. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של
העבודה.

מסירת העבודה
התלמיד ימסור למדריך ולקורא טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים
בעבודה, אשר על התלמיד להכניס בטרם ימסור אותה בצורתה הסופית. על התלמיד להגיש
את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפאקולטה.

בחירת הגמר

תלמיד רשאי לגשת לבחינות הגמר רק לאחר שהשלים את כל חובותיו בסמינריונים,
בתרגילים ובשיעורים כפי שנדרש, הגיש שתי עבודות סמינריוניות, קיבל אישור להצעת עבודת
גמר ונבחן בשפה זרה שנייה.

עבודה מעשית בשדה

תלמיד לתואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות
הקלינית, הקליניות של הילד והייעוצית-תעסוקתית עבודה זו צמודה לקורסים השונים
ומתבצעת במרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר מכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים
ומועמדים וכו'. במגמות החברתית הפסיכולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע
מחקר במסגרת אחד השיעורים שבחם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו הוא תנאי
לחמשך הלימודים.

שפת זרה

כל תלמיד חייב להיבחן בשפה זרה שנייה (מלבד אנגלית) שבה יש ספרות מקצועית או עיונית
הרלבנטית לפסיכולוגיה, או בשפת המחשב. על התלמיד הכוחר בלימודי מחשב לעמוד בבחינה
בנושא. מזכירות החוג תפרסם שני מועדי בחינה בשימוש בשפת SPSS או SPSSX. על הנבחן
יהיה להוכיח יכולת עבודה אינטראקטיבית. תלמיד יוכל להרשם במזכירות עד חודש לפני
הבחינה. עמידה במבחן בהצלחה (ציון 60 ומעלה) תקנה פטור משפה זרה שניה.

שכלול ציון הגמר

לחץ המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמות קלינית, קלינית של הילד, ייעוצית תעסוקתית, חברתית ופסיכוביולוגית:

20%	ציוני קורסים
20%	ציוני סמינריונים
20%	ציון בחינת גמר
40%	ציון תזה
	במגמה הקוגניטיבית:
15%	קורסי חובה
15%	קורסי בחירה
15%	סדנא
5%	שיטות מחקר
15%	ציוני סמינריום
15%	הגנה על תזה
40%	ציון תזה

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישור ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיחיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטפול ולחבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תיאורטי ויישומי לחבנת החתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. המטרה היא להקנות ללומד כלים מושגיים מחקרניים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

מטרות אלה משתקפות בתוכנית הלימודים המתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תיאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) התערבויות פסיכותראפויטיות.

בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התוכנית גם פרקטיקום קליני.

הפרקטיקום הקליני מתקיים במסגרת מוסדות ובתי חולים בתחום בריאות הנפש במשך יום אחד בשבוע לפחות בשנת הלימודים הראשונה, ויומיים החל מהשנה השנייה. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, בבחינות גמר ובעבודת תזה.

מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע וחבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיית מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכטיות חריפות.

המגמה הקלינית של הילד

תוכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מכוונת להכשרת פסיכולוגים לחתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללת של עבודה מניעתית וטיפולית במסגרות חינוך שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשרות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתייה לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומי בתחום.

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להרחיב ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כללי מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דחינו פסיכולוגיה חברתית-אירגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית אם במסגרת האקדמית ואם במסגרות אחרות. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופאקולטות אחרות. תחומי ההתעניינות של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במיתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, והוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשעורי בחירה אשר ניתנו על ידי מורי המגמה.

המגמה הייעוצית-תעסוקתית

- תוכנית הלימודים במגמה הייעוצית-תעסוקתית מכוונת להקנות לתלמידיה ידע תיאורטי נרחב עיוני ומחקרי, ומיומנויות מקצועיות בתחומים הנלמדים. תחומי הלימוד במגמה הם:
- א. ייעוץ - תיאוריות הייעוץ והכשרה מעשית בייעוץ;
  - ב. בחירת מקצוע וקריירה מקצועית - תיאוריות בבחירת מקצוע, תכנון הקריירה המקצועית ועזרה בגיבושה;
  - ג. פסיכומטריקה - תיאוריות ושימוש במבחנים פסיכומטריים ומעבדה ביצירת מבחנים;
  - ד. ברירה, מיון והערכה של תלמידים ושל כח אדם;
  - ה. מחקר בתחומים הנ"ל.

תוכנית הלימודים מתבססת על שיעורים עיוניים, תרגילים עיוניים ומעשיים, תרגילים חווייתיים, סמינרים מחקריים ופרקטיקום. התוכנית מוכרת כממלאה את כל הדרישות הלימדיות במסגרת תקנות חוק הפסיכולוגים (1979) בענף התעסוקת-חברתי.

המגמה הפסיכוביולוגית

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.

אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה-NEUROSCIENCES, אפשר להתשמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בגיורולוגיה, בפסיכופורמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מיועדת לחקנות ידע בתחום הקוגניטיבי, ובכלל זה בתחום הפרעות בקוגניציה וללמוד תכנון וביצוע מחקר בתחום הקוגניטיבי. המגמה מציעה שיעורים סמינריוניים וסדנאות. על תלמידי המגמה לבצע לפחות סמינר אחד במסגרת המגמה. סמינר שני, במידה ויבוצע במסגרת מגמה אחרת - חייב להיות באישור המגמה. כמו כן דורשת המגמה ידע בסיסי בשימושי המחשב אותו נדרש התלמיד לרכוש בשנת לימודיו הראשונה במגמה, אלא אם כן הוא יכול להוכיח שיש לו ידע כזה.

תלמידי המגמה הקוגניטיבית חייבים לבצע את התיזה במסגרת המגמה, כלומר - המנחה הראשון יהיה אחד ממורי המגמה. מבחן הגמר במגמה הינו מבחן בעי"פ לפני ועדה המורכבת ממורי המגמה על חומר מוגדר מראש והמתבסס על נושאי תזת המ.א. שלו.

תוכני השעורים

המגמה הקלינית

שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'

הקורס ילמד שיטות נפוצות וחשובות לניתוח נתונים בפיסיכולוגיה, בעיקר ניתוח שונות ורגרסיה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'

מבוא לשיטות ניתוח רב משתניות, ניתוח גורמים, מחקרים עם נבדק יחיד, מערכים דמויי ניסוי, בניית מבחנים.

עבודים סטטיסטיים במחשב

זה קורס בסיסי בנתוח נתונים שבו ניתן להכיר מקרוב אפקטים תאורטיים ואמפיריים שונים של סטטיסטיקה תאורית, נתוח נתונים השוואתי, בדיקת מודלים ונתוח נתונים אקספלורטיבי, תוך שימוש בתוכנה סטטיסטית סטנדרטית (SPSS ו-BMDP).

מבוא לפרקטיקה קלינית

מטרת הקורס היא להציג בפני התלמיד תיאוריה וחוויה אישית בעבודה קלינית. בקורס דנים ביסודות של המקצוע הקליני: מנתחים חומר טיפולי מוקלט: ודנים על בעיות שמתעוררות במקומות הפרקטיקום של שנה א'.

אבחון והערכה 1

יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית שיטות אבחון והערכה, הצגה תיאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. יישום קליני, הדויח הפסיכולוגי, חדינמיקה הבינאישיות במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

פסיכופתולוגיה

הקורס ידון בגישות עיקריות להבנת פסיכופתולוגיה. הגישה הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית, האקסיסטנציאלית והאורגונית. יודגשו הקשרים בין גישה לפסיכופתולוגיה וגישה לטיפול.

גישות טיפוליות בפסיכולוגיה קלינית

ההיבטים התיאורטיים והמעשיים של שיטות פסיכותרפויטיות שונות מוצגים בקורס זה ע"י אנשי מקצוע המייצגים אסכולות פסיכותרפויטיות שונות. מושם דגש על השונה והדומה בגישות השונות. כן נידונים בקורס נושאים כלליים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי.

הראיון הקליני

בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות תוך שימוש בוידאוטייפ.

גורופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה, אגניזיה, אפרקסיה ואפויה. הפרעות אלה ידונו מבחינת הגילויים הקלינים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקיד נורמלי.

שנת ב'אבחון והערכה 2

העמקה והרחבה של הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות, תבדיקה הפסיכודיאגנוסטית בתחליך של אינטגרציה דינמית. הצגת וניתוח מקרים.

חדרכה בפסיכותרפיה

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא לפחות מקרה אחד הנמצא בטיפולו לחדרכה בכיתה. נושאים שונים הקשורים בתחליך הפסיכותרפויטי כגון: תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יבאו לדיון בכיתה.

סדנאות מחקריחסים בין דוריים במשפחה

מטרת הסדנה המחקרית להתמקד באמצעות הנראטיב, בסקירות החיים כפי שהם נתפסות באוכלוסיות אופייניות לארץ, שהם: 1. פליטים - מחגרים. 2. יוצאי שואה. 3. מייסדים. אוכלוסיות אלה יחקרו לסרוגין לאור המשתנים האופייניים לפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים.

מחקרים בשליטת עצמית ובפסיכולוגיה רפואית

במסגרת הקורס הסטודנטים יבצעו מחקרים שיבדקו את תחליכי השליטה העצמית עם דגש מיוחד על ההיבטים הפסיכולוגיים בהתמודדות עם מחלות פיזיות. נושאי המחקר הספציפים יתמקדו בנושאים כמו: תכונה עצמית קוגניטיבית של התנהגות. ביופידבק, הענות לדרישות הרופאים, שקום חולי לב וכו'.

מחקר בהפרעה אובססיבית - קומפולסיבית

במסגרת הסדנא יבצעו מחקרים אישים בהנחיית המרצה בנושאים הקשורים בהפרעה אובסיסיבית - קומפולסיבית.

שיעורי בחירה למגמות הסליניות ושיעורים מתקדמים

פסיכיאטריה קלינית לפסיכולוגים

מטרת השעור לחקנות תשתית ביולוגית פסיכופיזיולוגית וטקסונומית של הפרעות בהתנהגות ומחלות נפש, אשר תאפשר לפסיכולוגים להשתלב בצוות הטיפולי הפסיכיאטרי.

הנחיה קבוצתית

הקורס יקודש ללמידה בנושא הנחיה קבוצתית. הוא יעבר בצורה התנסותית שבח המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך נתוח של התהליך ושל הדמסים האישיים של המנחים.

מקרים נבחרים בתיאוריה של הפסיכותרפיה

מאחר וכל תיאוריה של פסיכותרפיה היא המשך טבעי של חבנת גורמי החפרעה, סמינר זה יציע סקירה של הפסיכולוגיה ושל הפסיכוביולוגיה של נזירות. דיון זה יוביל אל עיקרי תיאורית הפסיכותרפיה. תשומת לב מיוחדת תוקדש לניתוח מושג ה-Transference ולרעיונות האלטרנטיביות בנושא של יחסי מטפל - מטופל. באופן דומה יידונו מושגי האינטרפרטציה והפסיכודינמות והאחרות) נאמפטיה. כמו כן יידון רעיון ה-Biofeedback בהקשר לחבנת השפעת הפסיכותרפיה. תלמידי המגמה הקלינית יקבלו לטיפולם סטודנטיות מהתחנה ליעוץ שבאוניברסיטה בהזדרכת המרצה.

סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה קלינית צבאית

בסמינר יכללו שני הנושאים המרכזיים בהם עוסקת הפסיכולוגיה הקלינית הצבאית: בעיות רגיעה ובעיות חירום.

- א. השלכות המפגש בין גיל ההתבגרות על איפיוני הייחודיים והמסגרת הצבאית.
- ב. תסמונת הדחק הפוסט טראומתית - תגובת הקרב הנפשית (הלם קרב), והשפעותיה הטראומתיות של מצב חשבי.

כיוון שמדובר בסמינר קליני יוקדם לכל אחד מהנושאים מבוא תיאורטי קצר אשר ילווה לשם הדגמה במיטון של הצגות מיקרים.

פתרונות אינטגרטיביים בפסיכותרפיה

הקורס ידון בשאלה של אינטגרציה בין שיטות טיפול שונות. הוא יתייחס לנסיגות לבנות מערכות טפוליות, מולטי-מודאליות ואקלקטיות. כמו כן הוא יעסוק בשאלה של האפשרות לבנות שפה משותפת לגישות הטפוליות השונות.

גישות טפוליות במחצית השנייה של החיים

הקורס יתמקד בגישות פסיכותרפוטיות במחצית השנייה של החיים. יודגשו תכני התהליך הטיפולי כהעברה והתנגדות, מסגרות טפוליות שונות לאינדבידואלית, משפחתית וקבוצתית, ושיטות טיפול אופייניות ומתאימות כהעלאת זכרונות וסקירת חיים. מבנת הקורס יהיה תיאורטי והתנסותי גם יחד.

שילוב של ביופיזיק במסגרת ספלים פסיכולוגיים שונים

בקורס יוצגו העקרונות של שמוש בביופיזיק תוך חצנת דרך לשלובו במסגרת טפול פסיכולוגי. ההדגש של חסמינר יהיה קליני-מעשי: התלמידים יתנסו בשלוב בביו-פיזיק בטפול בפציינטים.

במהלך חקורס יודגם כיצד ניתן להשתמש בכלי זה על מנת לאפשר לפציינטים מעבר מ"שפח גופנית" ל"שפח מלולית". נראה כיצד מכשור הביופיזיק מאפשר הבנת חקשר בין תחליכים נפשיים לתגובות סומטיות, ומאפשר מנע עם רגשות מדחקים. חלק גדול משעות חסמינר יוקדשו להדרכה קבוצתית על מקרים שיביאו חסטרנטיים.

תאוריות על הפסיכולוגיה של האשה

חקורס ידון בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האשה בנושאים של התפתחות הזהות המינית והשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השגיות וכח, על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

קומתיקציה תנועה ודיבור

פעולת הדיבור מלווה בדרך כלל בתנועות של חידיים, הזרועות, הראש וכיו. חסמינר יחקור תנועות אלה, תכונותיהן ותפקידן, תוך נכוח של מבנן הפנימי עם עיתוין ביחס לדיבור. ניתוח זה יעשה ביחס לתנאי דיבור שתיים, כולל מקרים פתולוגיים (סכיזופרניה ואפאזיה).

הפרעת חרדה

חקורס יעסוק בהפרעות החרדה השונות כולל פוביות, הפרעה פוסט-טראומתית והפרעה אובססיבית קומפולסיבית. יוצגו תיאוריות שונות הקשורות בהפרעות אלה ובדרך הטיפול בהן.

ממדים וצורות של רווחה סובייקטיבית בבגרות ובזיקנה

חסמינר יסקור את חמושג רווחה סובייקטיבית על ממדיו וצורתיו השונות לאורך חבגרות והזיקנה. בין השאר תיבדק ההבחנה בין ההיבט האפקטיבי של חמושג (כמו "אורשי") לבין היבטו חקונגיטיבי (כמו "שביעות רצון מהחיים"). ידונו הליכים ובעיות מתדולוגיות במחקר חנושא.

אבחון למתקדמים

- א. מטרת חקורס להעמיק את היכולת האבחנתית האינטגרטיבית ע"י:
    - א. ניתוח קליני של סוללת נבחנים.
    - ב. חרחה וקישור לתופעות אישיותיות ופסיכופתולוגיות טיפוסיות.
- המשתתפים יתבקשו להציג מקרים.

חתיאוריה של טפול משפחתי והערכת המשפחה

מטרת חקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תיאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תדונה בעיות חקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישמו לטיפול בהפרעות שונות. תסקרנה האסכולות חקיימות בתחום זה ונשאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים ופרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טפול במתבגרים, בדכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המדרנית.

טיפול משפחתי למתסדמים

מטרת הקורס להרחיב ולבסס רקע תיאורטי בטפול משפחתי ולהקנות כשרים בהתערבות מעשית. הקורס מיועד לתלמידים היכולים לממש את החומר הנלמד בעבודה מעשית ולהציג בקורס עבודה טפולית עליה יקבלו פקוח. דרישה מוקדמת: קורס מבוא בטפול משפחתי.

תכנות אישיות ומדידתו באמצעות שאלונים

המשגות שונות של המבנים תכנות ומצבי אישיות. טאקסונומיות שונות של איפיוני אישיות תוך כדי הדגשת המרל של חמשת הגורמים. כלים רב ממדיים למדידת איפיונים נורמליים ואבנורמליים כמו *MMP I-ה*, *MCM I-ה*, *16PF-ה*, *EPQ-ה*, *PRF-ה*, *OH-CPS*. התפתחויות אחרונות ורוויזיות. מבנים שהוצעו לאחרונה ומדידתם באמצעות כלים חד-ממדיים. יישומים של מדידת האישיות בפסיכולוגיה קלינית, רינוכית ותעסוקתית.

בעיות פילוסופיות בפסיכולוגיה

השעור יערך כסמינר שבו יערך ציון במאמרים המעלים בעיות פילוסופיות הקשורות בפסיכולוגיה כמדע, הן מבחינת המתודה המדעית והן מבחינת התכנית בהם עוסקת הפסיכולוגיה.

התפתחות זכות מינית וסטרואידיים מנניים אצל ילדים

קורס ידון בתאוריות השונות של התפתחות זכות מינית והתנהגות אופינית למין (sex-typed). במסגרת הקורס נדון במספר תאוריות ובמחקרים העוסקים בהתפתחות זכות מינית, במושגים גבריות ונשיות ובנושאים כמו הקשר בין סכמת מין ותפיסה בנאישית.

תסופת אמצע החיים: שלב השילוח ממעגל המשפחה

בפרספקטיבה ומשפחתית יתמקד הסמינר בשלב ה"שילוח" שבמעגל המשפחתי ויחקור את התהליכים המלווים את יציאת הבן/בת מחבית ואת השפעת האירוע הזה על הפרט היוצא, על הוריו ומשפחתו כפרטים וכמערכת, על מקורות לחץ ותמיכה ועל דפוסי התמודדות והסתגלות.

חשיבה ויצירתיות

הסמינריון עוסק בגישות התאורטיות הבסיסיות ובמתודולוגיות ופרדיגמות המחקר היסודיות בתחומים המרכזיים של יצירת מושגים, פתרון בעיות, ויצירתיות במסגרות תיפקוד נורמליות ואבנורמליות.

פסיכולוגיה רפואית

הסמינריון יעסוק באפסקטים הפסיכולוגים של בריאות ומחלה גופניות, כגון בעיות הכאב; גורמים פסיכולוגיים התורמים לשיפור בריאות גופנית, שימורה ושיקומה לאחר מחלה; זפוס אישיות הקשורים לנטיות למחלות גופניות שונות, מצבו הנפשי של האדם החולה במחלה גופנית; השפעת מחלות פיויות על התיפקוד הקוגניטיבי והאמוציונלי של האדם וכי.

אבחון וטיפול בילדים חרניים

אבחון המותאם לילדים שמתקשים ביצירת קשר האבחונים והטפולים ייעשו במסגרת הגן הטפולי-פסיכיאטרי ברמת חן. יש אפשרות להצטרף לקורס רק לחלק התאורטי וההסתכלות, בלי מעורבות טיפולית. המעוניינים במעורבות טפולית יתבקשו לחשתתף בפגישה נוספת במרפאה (כימים ובשעות גמישים).

פסיכופתולוגיה בהתבגרות ובבגרות הצעירה - הערכה אבחון מניעה וטיפול

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: משברים התפתחותיים - פרידה מההורים, גיבוש הזהות הבוגרת, גיוס לצבא, התבגרות מתמשכת, הצטרפות לכתות, חזרה בתשובה, בחירת בן זוג. הפרעות בזהות המינית הפרעות אכילה - אנוורקסיה ובולימיה נרבוזה הפרעות אישיות - ורציסטיה ובורדליין הפרעות השמוש בחומרים - אלכוהול וסמים מצבי חירום - התאבדות תרפיה פרטנית, משפחתית וקבוצתית למתבגרים.

עבודת בקבוצות

הקבוצה כמקשרת בין הסטרוקטורה הנפשית של היחיד והכלל. אפשרויות של דיאגנוזה ואינטרוונציה דרך טכניקות קבוצתיות בלמידה, בתרפיה ובאירגון.

התפתחות בפסיכואנליזה

הקורס יקנה למשתתפים היכרות עם זרמים מרכזיים בפסיכואנליזה אחרי פרויד: האסכולה הקליינאנית ותורות יחסי אובייקט אחרות (באלינט, ויניקוט) מאנגליה, פסיכולוגית האני (אנה פרויד, הארטמאן), גישות חדישות (קוחוט, קרנברג), והאסכולות הצרפתיות (לקאן, שאסגה). יעשה ניסיון להראות איך התרומות של אסכולות אלה ניתנות ליישום גם בטיפולים שלא מחוייבים לאחת מהן באופן בלעדי.

פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית

הגישה האקזיסטנציאלית (קיומית) מחווה מסגרת פוריה מאוד בעידן שבו אף אסכולה לא יכולה לטעון לעדפות ונכונות מוחלטת. היא לא מצניבה תיאוריה נוספת אלא מסגרת שבה ניתן לארגן שימוש בטכניקות שונות. אחרי הצגת הרקע של הגישה יידונו דרכים להבנת תהליכים קליניים באופן קיומי.

לצד קריאה יביאו המשתתפים חומר קליני מתוך עבודתם השותפת. הטקסט המרכזי יהיה Irving Yalom, *Existential Psychotherapy* 1980, מומלץ לרכוש אותו.

פסיכותרפיה למתקדמים - הילד ומשפחתו

הסמינר חנו הדרכה קבוצתית על פסיכותרפיה אינדיבידואלית של ילדים וחוריהם. המשתתפים יטפלו בשלש משפחות, לאורך חשנה. יידונו גישות פסיכותרפויטיות, תהליכים דינמיים, נושאי העברה והעברה נגדית, וחתהליך המקביל בטפולים. הסמינר חנו מסגרת למדי המשך, וכולל השתתפות בקבוצת ההדרכה, ושעת טפול במקרה.

אגדות עם והשימוש בהן בפסיכותרפיה

מאז ומקדם מילאו אגדות העם פונקציה תרבותית, אשר מהותה שנויה במחלוקת במאה השנים האחרונות. פסיכולוגיית המעמקים רואה באגדת העם ביטוי לתהליכים נפשיים, ובמסע הגיבור, המצוי במרכזה של האגדה, רואה הפסיכולוגיה תיעוד של תהליכי התפתחות המודעות והתודעה. בקורס נדון באגדות העם על פי גישת פסיכולוגיית המעמקים, תוך דיון באגדות, וצפייה בסרטים.

תיאוריות הפרקטיקה של פסיכולוגיה אנליטית, שמוש בחלומות בפסיכותרפיה

נושאי הקורס: הרקע התיאורטי להשקפה הסימבוליסטית בפסיכותרפיה. מושגי יסוד בפסיכולוגיה האנליטית: סמל, ארכיטיפ, קומפלקס. טיפוסי אופי. עמדות ותיפקודים בנפש. ניתוח חלומות על פי התיאוריה של יונג, ושימושם בפסיכותרפיה. בחלקו השני של הקורס ישתתפו מרצים נוספים.

מיתוס אמנות פסיכולוגיה

הקורס מביסס על ההשקפה הסימבוליסטית בפסיכולוגיה. במעמקי הנפש, מתמזגת הביוגרפיה האישית עם ההסטוריה הכלל אנושית. על סמך הנחה זו ייבחנו המיתוסים הקדומים ואגדות העם כביטוי לדינמיקה של כוחות הנפש. התורות המיסטיות הקלאסיות מתעדות את גילוייה של הרמה הגבוהה של ההכרה, המבקשת לחזור באמצעות הסמל אל נבכי הלא-נודע. טקסטים מיסטיים, במיוחד מן המיסטיקה היהודית, יבחנו בקורס כמשקפים חוכמת-נפש שנצברה במשך הדורות. כמו כן ידונו יצירות אומנות כמשקפות את רבדי הנפש השונים.

מדע, מיתוס, פסיכולוגיה

מאז גילויי הפיזיקה בשנות השלושים של המאה העשרים קיבלה מחשבת המדע תפנית, אשר יצרה מפגש בין תחומי עיון והגות שהיו עד אז זרים זה לזה. "המציאות המתגלה לנו מבעד למיקרוסקופ" אמר פרופ' גל-מאן, מגדולי הפיזיקאים במאה העשרים. "דומה יותר למיתוס גדול מאשר למכונה גדולה". בקורס יידונו נקודות מפגש בין מחשבת המדע לבין תהליכים ותופעות בתחום הפסיכולוגיה. כמו כן נבחן הקבלות בין השקפתם של מיסטיקנים בדורו עברו לבין גילויי המדע בדורות האחרונים.

פסיכותרפיה למתקדמים

הסמינר יהיה פתוח לתלמידים וקלינאים שמטפלים במקרים במסגרות מוכרות. כמו כן פסיכולוגים קליניים בעלי תעודת מומחה יתקבלו. מספר המשתתפים מוגבל. ניתוח והדרכה של המקרים יכלל קריאה רלבנטית לנושאי הדיונים במשך השנה.

המאמץ הקלינית של הילד

שנה אי - שעורי חובה

התפתחות ופסיכופתולוגיה

הקורס יעסוק במגוון הבעיות הנפשיות בילדות ובנעורים, ובחקשרן לתהליך ההתפתחות התקין. הדגשים תאורטיים יהיו: הבנה דינמית של החיל וגישת תאוריות הלמידה. נושאי הערכה ואבחון; התמונה האפידמיולוגית והערכת שיטות טפול ומניעה יוארו גם מן הצד המחקרי.

אבחון והערכה א'

לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רושך.

פרקטיקום בעבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה עבודה עם הפרט והמערכת

הקורס יקנה ידע ענייני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביה"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביה"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

יעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש

במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותנתן הדרכה על פעולות היעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים

הקורס מיועד לסטודנטים קליניים העתידים לעבוד עם ילדים במטרה לפתח רגישות לשפת הילדים, דרכי התקשורת - דרך משחק וחומרי משחק מיוחדים ומתייחסות למבוגר יעוזרי - הכל במושגים של מטלות התפתחותיות הייחודיות לשלב זה. טכניקות הראיון בכל שלב התפתחותי מודגמות בתחילה ע"י דייר הלפרן ואח"כ מיושמות ע"י כל סטודנט החוייב לראיין ילד במשך השנה. תצפית בדייר הלפרן ובסטודנטים המראיינים, כתיבת תהליך הראיון ונתוח האינטראקציה בין המראיין לילד ועזרה ע"י שיחה בכיתה, טופרניזין אישי ותרגיל, מניח מחוץ לשעות ההרצאה. בקורס חובת נוכחות והגשת עבודה.

גישות בפסיכותרפיה של הילד

הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות וחיטוריות, של כיצד המבוגר מסתכל על הילד בחקשרים הסטוריים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשחק בספרות ילדים ומבוגרים. ננסח להבין את עבודת הפסיכותרפאוט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקדויסטנציאליסטיות, קוגניטיביות ובתיוריסטיות.

שנת ב' - שעורי חובה

אבחון והערכת ב'

הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עבוד ונתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית כקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

מבוא לפסיכותרפיה

היבט היסטורי על פסיכותרפיה. הפסיכותרפויסט כבן אדם, תפקודו ומימונתו הראיון הראשון, אבחנה, תוכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכותרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תיאורטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך

מטרת הקורס להציג מושגים של פסיכופתולוגיה התפתחותית כקשורים להתמודדות עם משימות התפתחותיות או כשלון בהן. התמקדות בהפרעות בילדות המוקדמת - תסמונת קליניות - הערכת חומרתן והתערבויות טיפוליות. הקורס איט מהווה כיסוי נרחב ומעמיק של 22 ההפרעות בילדות.

סדנאות

קבלת עזרה פסיכולוגית בכלל ובאמצעות המדיה האלקטרונית בפרט

מטרת הסדנה לחקור את התופעה של פניה ויעוץ פסיכולוגי ברדיו ובטלביזיה, וללמוד על אפיוני הפונים, המוטיבציות שלהם והערכתם את התכניות. כמו כן ללמוד על נושאים ומשתנים הקשורים בפניה אדם לעזרה פסיכולוגית.

ניבוי התנהגות עפ"י אינטראקצית תפקוד מיני

הסדנה תתרכז במחקרים המנבאים תפיסה ושיפוט של ילדים ומבוגרים בעלי תפקיד מין שונה. לדוגמא איזה הכללות עושים אנשים שונים כאשר הם רואים בן משחק עם בנות, או גבר עושה פעולות "נשיות" לעומת גבר העוסק בפעילויות "גבריות".

נושאי מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית - חרדה מבחינה התפתחותית ופסיכופתולוגית

סדנת המחקר מובילה לעבודת סמינריון אמפירי של המ.א. ו/או להצעת תיזה בתחומים שונים בפסיכולוגיה התפתחותית (קוגניציה, שפה, חרדה).

שיעורי בחירה ושעורים מתקדמים - ראה במגמה הקלינית

המגמת החברתית

תאוריות ושיטות בפסיכולוגיה חברתית

בקורס זה תערך סקירה כללית של התאוריות העיקריות בפסיכולוגיה חברתית כגון דיסוננס, יחוס, למידה חברתית, השוואה חברתית. הקורס סוקר סוגיות נבחרות בשיטות מחקר: בקרה על שונות טעות, דגימה, מדידה, מערכי מחקר לנבדק יחיד.

יחסים בין קבוצות

הסמינר יעסוק בסקיצת התאוריות המרכזיות בתחום היחסים בין קבוצות ובישומיהן.

סדנה בבעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית

הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

תאוריות על הפסיכולוגיה של האשה

הסמינר ידון בתאוריות חדשות על הפסיכולוגיה של האשה בנושאים של התפתחות הזכות המינית והשלכות של התפתחות זו על יחסים בין אישיים, על יחסים קרובים, על התפתחות המוסריות, השגיות וכח על הפרעות נפשיות וטיפול פסיכולוגי.

הנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך נתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תהליכי קבלת החלטות

ניתוח תהליכי קבלת החלטות: מודלים נורמטיביים, מודלים תאוריים, מודלים סטוכסטיים מודלים סטוכסטיים תלויים ובלתי תלויים. הטיות ומקבלות קוגניטיביות של המחליט והשפעתן על תהליך ההחלטה. במסגרת קורס זה מבצע כל תלמיד עבודה אמפירית.

התפתחות חברתית

ייסקרו התאוריות המרכזיות על התפתחות חברתית (פרויד, פיאזזה, קולברג, ולמידה חברתית), ותחומי מחקר כגון: שליטה עצמית, תוקפנות, אלטרואיזם, התפתחות מוסרית.

יחסים בין קבוצות

הסמינר יעסוק בסקיצת התאוריות המרכזיות בתחום היחסים בין קבוצות ובישומיהן.

תפיסת ביו אישית

סמינר זה מוקדש לסקירה ונתוח בקרתי של תאוריות ומחקר מחשנים האחרונות על גורמים קוגניטיביים, אמוציונאליים, ומוטיבציוניים הקובעים את האופן בו היחיד תופס את הולדת ואת עצמו. הסמינר יציג גישה הרואה בתפיסה בינאישית תוצאה של סדרם שלבי עבור אינפורמציה שבחלקם מדעיים ומבוקרים ובחלקם בלתי מדעיים ואוטומטיים. תערך בדיקה של הטיות וטעויות בתחליכים אלה כתוצאה של כשלים היסקיים, ציפיות, סטריאוטיפים, וצרכים של היחיד. הסמינר ידרוש קריאה שוטפת של מאמרים בתחום והגשת עבודה עיונית.

מחקרים בטורר פוליטי

מחקרים מודרכים על טורר פוליטי, תוך התמקדות מיוחדת בהשפעה הפסיכולוגית של הטורר על עמדות והתנהגות הציבור.

נתוח רב משתני

נתוח גורמים קלאסי, מבוא ל-Lisrel, סילום רב ממדי מטרי ואלמטרי, תורת השטחות.

בעיות במסיכולוגיה כמותית

בנית מבחנים ושאלונים, תורת המהימנות חקלאסית והחדשה, בעיות בתקפות.

המגמה חיינוצית - תעסוקתית

פסיכולוגיה ייעוצית (שו"ת)

חקורס יעסוק בגישות עיקריות בפסיכולוגיה יעוצית: הגישה הקוגניטיבית, ההתנהגותית הפסיכודינמית המערכתית, הסטרטגית והא-סיסטנציאלית. בתרגיל ינתחו פרוטוקולים של ריאיון ויעוץ על פי הגישות השונות.

מבחנים פסיכומטריים ומיון

מדדים לבחינת טיבם של מבחנים. סקירה בקורתית של מבחנים נבחרים לסוגיהם, ניתוח פריטים מחימונות ותקיפות, ליצירת מבחן כושר, מיון מועמדים לתפקידים, בדיקת מועמדים ומינם, שיקולי מוסר ואתיקה.

יעוץ והכוון תעסוקתי

נטיית מקצועיות: מדידה ופירוש, השפעת הכשרים ורמת השאיפות על תכנון הקריירה המקצועית, תכונות אישיות, נטיות וכשרים כגורמים המשפיעים על בחירת המקצוע והקריירה, הכוון תעסוקתי ויעוץ, ניתוח מיקרים.

תאוריות בבחירת מקצוע

חכרת תיאוריות שונות בבחירת מקצוע, תרומתן ומגבלותיהן. התפתחות קריירה מקצועית. יעוצב וחות מקצועית כחלק מעיצוב והות אישית לאורך שלבי החיים. השוואת התפתחות המקצועית בין נשים וגברים.

פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים וסמינריון תיזה

עבודת מחקר ברמת "תיזה", משפט המיפוי כמקור לחשערות; הלימה מקצועית והתפתחות המחקר ל"תיאוריה של החלימה", ניתוח מקצועות, הלימה בתוך מקצועות, צרכים אינטרינסיים ואקסטרנינסיים, הפנאי כמקור לסיפוק; ניתוח מחקרים; ניתוח מיקרים.

חנחיה סבוצתית ביעוץ

פרסיקום במיון ובברירה

בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה אי. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתובת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להציג "מקרים" שילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

הסתגלות לעבודה ושיקום מקצועי של אוכלוסיות מיוחדות

בחינת מושג ההסתגלות לעבודה עבור בעלי מגבלה פיזית או נפשית. לימוד ההשלכות התיפקודיות והפסיכולוגיות של קבוצות מחלה עיקריות. עמדות החברה כלפי נכות. יסודות האבחון והשיקום המקצועי. הכנה לעבודה. הערכת הצלחת השיקום הרפואי והמקצועי.

התאמת עובדים לעיסוקם ולמסגרת הארגונית

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי בתחום תופעת ההסתגלות לעבודה, למקצוע ולמסגרת הארגונית, להקנות את ההבנה ואת המיומנות הבסיסית בהפעלת השיטות המיועדות לחביא לידי העובדים לעיסוקם, כגון ברירה מקצועית, הערכת והכשרת עובדים, עיצוב התנהגות ארגונית והגשת עזרה פסיכולוגית בהתמודדות עם בעיות המונעות ההסתגלות לעבודה מלווה בשביעות רצון לאורך זמן.

הערכת אישיות לפי מבחנים

בקורס יילמדו הרכי השימושי והאינטרפרטציה של המבחנים הבאים: וקסלר, בנדר, מבחני ציור, טאייט, השלמת משפטים, רורשך, ו-MMPI. ייסקרו עקרונות של הערכת אישיות, והתלמידים יגישו דוחות פסיכולוגיים לפי מבחנים שהעבירו.

יעוץ לקבלת החלטות

במסגרת הקורס תובהר ההפרדה בין תוכן החלטה לבין תהליך ההחלטה. ייסקרו מודלים תיאורטיים נורמטיביים והתנהגותיים-קוגניטיביים של תהליך ההחלטה. ויוכרו העקרונות של ניתוח החלטות. כנגד רקע זה יוצגו ויידונו שיטות ייעוץ לקבלת החלטות המיישמות את המודלים השונים. יועלו גם סוגיות מיוחדות ביעוץ לקבלת החלטות. כגון: החלטות במצבי סיכון, החלטות בקבוצה, ייעוץ לקבלת החלטות בעזרת מחשבים.

הנחיה ביעוץ אישי

בקורס נעבד על פיתוח מיומנויות יעוץ. הנושאים המרכזיים: מטרת היעוץ, דו-שיח יעוצי, שיחת אינטימי, "שפת" היעוץ, שמוש בכלי אבחון, תהליך קבלת החלטות, שלבים ביעוץ, יעוץ מקצועי-שיקומי ויעוץ בקבוצה. העבודה נעשית תוך תרגול סימול ציות בקבוצה, התנסות ב"יעוץ חי" ודיון על חומר שיביאו התלמידים מתחום הפרקטיקום. מטלת הסיום תהיה השלמת 2 "יעוצים חיים" תוך הדרכה בקבוצה והגשת דוחות מסכמים. התלמידים מתבקשים למצוא בכוחות עצמם מקומות לפרקטיקום בהקף של יום בשבוע לפחות.

המגמה הקוגניטיבית

תהליכי זכירה ולמידה בבני אדם א'

הקורס פותח בנתוח חסטריו של תאוריות ה-S-R והחתינה הראשונית. בהמשך תוצגנה גישות מודרניות לזכירה הנשענות על תהליכים קוגניטיביים ותהליכי עבוד מידע.

תהליכי זכירה ולמידה בבני אדם ב'

מבוא לטכניקות ולמתודות מעבדה בחקר למידה וזכירה.

סבלת החלטות: שיפוט בתנאי וודאות ואי וודאות

ניתוח תהליכי נקיטת החלטות: מודלים נורמטיביים, מודלים תאוריים, מודלים סטוכסטיים מודלים סטוכסטיים תלויים ובלתי תלויים. הטיות ומקבלות קוגניטיביות של המחליט והשפעתן על תהליך ההחלטה. במסגרת קורס זה מבצע כל תלמיד עבודה.

המבנה המודולרי של המערכת הקוגניטיבית

אחד הויכוחים המרכזיים במדעים הקוגניטיביים מתמקד בשאלה הבאה: האם המערכת הקוגניטיבית בנויה מתת מערכות נפרדות (מודלים) או האם ניתן לתאר את כל סוגי ההתנהגות ע"י מערכת עקרונות אחת. הקורס זן בשאלות אלו.

ישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית

סקירת מבחר בעיות יישומיות המערבות פסיכולוגיה קוגניטיבית נסויית. פרסים תת-ספי, הערכת פרסומות, גלוי שקרים, העדפות צרכניות, בטיחות בדרכים.

ליקויי קשב בסכיומפניה

תפיסה וקשב

הקורס יעסוק בהגנת התהליכים הקוגניטיביים חבסיסיים במספר תחומים מרכזיים בתפיסה ובקשב. הקורס יתמקד במיוחד בתאוריות עכשוויות ובממצאים חדשניים בתחום הקשב החיצוני.

ראה בתאורי סמינריונים ב.ב.א.

חשיבה ויצירתיות

הסמינריון עוסק בגישות התיאורטיות הבסיסיות ובמתודולוגיות ופרדיגמות המחקר היסודיות בתחומים המרכזיים של יצירת מושגים, פתרון בעיות, ויצירתיות במסגרות תיפקוד נורמליות ואבנורמליות.

אינטליגנציה; תאוריה ומחקר

הסמינריון יעסוק בגישות תיאורטיות ומחקריות שונות לנושא האינטליגנציה והקשרים שבין אינטליגנציה ופונקציות קוגניטיביות בסיסיות כגון פתרון בעיות, זיכרון ויצירתיות.

נאורופסיכולוגיה

חקר יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים; אמנייה אגניזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה ידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם החשלמות התאורטיות ביחס לתפקיד נורמלי.

קומוניקציה תנועה ודיבור

פעולת הדיבור מלווה בדרך כלל בתנועות של הידים, הזרועות, הראש וכו'. הסמינר יחקור תנועות אלה, תכונותיהן ותפקידן, תוך נכוח של מבנן הפנימי עם עיתוין ביחס לדיבור. ניתוח זה יעשה ביחס לתנאי דיבור שונים, כולל מקרים פתולוגיים (סכיזופרניה ואפאזיה).

* סריקה מוחית ממוחשבת (CT) בפסיכיאטריה ביולוגיתאפילפסיה ובעיות של אברד הכרה

הפרעות קשב ומצבי הכרה, ייבחנו על מקרים קליניים של אפילפסיה בבני-אדם ומקשיים של אפילפסיה נסויית בעלי חיים.

מבוא לאלקטרואנצפלוגרפיה

התיאוריה, השיטה וקליפיקציה של אלקטרואנצפלוגרפיה. מגבלות ויתרונות של הטכניקות האלקטרופיזיולוגיות. "אבחון א.א.ג." הדגש יושם על תבחנה אלקטרואנצפלוגרפיה בין סוגי אפילפסיה שונים.

פרקטיקום במעבדה האלקטרופיזיולוגית

בקורס זה תוצגנה הטכניקות האלקטרופיזיולוגיות המופעלות ביחידות קליניות ובמעבדות ניסיוניות. דרישות הקורס - בחינה ופריקט מחקר.

התאוששות התנהגותית בעקבות נזקים מוחיים

בקורס יוצגו מספר תאוריות העוסקות בהתאוששות של מערכת עצבים מרכזית לאחר נזק אורגני. בחסמתך על תאוריות אלו תידון האפשרות להתאוששות פונקציונלית-התנהגותית בעיקבות נזקים למערכת האקסטרה-פירמידאלית. הדיון יקיף גם סקירה של שיטות המזרזות התאוששות התנהגותית בעיקבות החרס.

פסיכוביולוגיה של הפעילות המנטלית בשניה

הסמינר יסקור את המחקר העכשווי על חלומות מתוך הדגשה מיוחדת לנושאים כמו חלומות לוצידיים, ביעוטי לילה ועוד. במסגרת חצנה כללית של תיאוריות ומחקר של שינה.

* אסימטריה מוחית בבני-אדם וחיות* מודלים של סכיזופרניה בעלי-חיים* כאב ותנאה* תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית* פרמקולוגיה התנהגותית* תהליכים פיזיולוגיים של למידה וזכרוןאנטומיה ופיזיולוגיה של התניה קלאסית

הסמינר יעסוק במחקרים עכשוויים הדינים בבסיס הביולוגי של התניה. נושאים נבחרים יכללו תופעות התנהגותיות בלמידה, אנטומיה ופיזיולוגיה העומדות בבסיס תופעות אלו, ותהליכים ביוכימיים העומדים בבסיס התניה ב-Aplysie.

* ראה בתאורי סמינריתים ב.ב.א.

החוג לפסיכולוגיה תואר ראשון

סמסטר

שנה א' - שיעורי חובת

הדרכה בספרית - ההדרכה תנתן בחדר ההדרכה בבנין הספרית החדש		1071.1000	
אי	28.10	18-20	.01
בי	29.10	9-11	.02
גי	30.10	9-11	.03
אי	4.11	18-20	.04
די	7.11	9-11	.05
מבוא לפסיכולוגיה		1071.1102	
אי	די"ר א. וינר	יפורסם	.01
ג' 14-16; תרגיל לנייל			
	ר. קדרון	207	.02 קבי אי
	ר. קדרון	314	.03 קבי בי
	ר. קדרון	107	.04 קבי גי
	ר. קדרון	208	.05 קבי די
	ר. ברקאי	יפורסם	.06 קבי הי
	ר. ברקאי	314	.07 קבי וי
יישומים סטטיסטיים		1071.3418	
באמצעות המחשב			
בי	די"ר י. גליקסון	201	.01
החשתתפות בשיעור כרוכה בתרגיל מעשי במעבדת המחשבים בקבוצות כדלהלן:			
ג' 12-14; תרגיל לנייל			
	א. נוימן	318	.02 קבי אי
	א. נוימן	318	.03 קבי בי
	א. נוימן	318	.04 קבי גי
	א. נוימן	318	.05 קבי די
	א. נוימן	318	.06 קבי הי
	א. נוימן	318	.07 קבי וי
	א. נוימן	318	.08 קבי זי
	א. נוימן	318	.09 קבי חי
סטטיסטיקה לפסיכולוגים		1071.1119	
אי+בי	ש' טרופי י. פלדון	אולם 1	.01
ב' 16-18; תרגיל לנייל			
	ג. גל	425	.02 קבי אי
	ג. גל	425	.03 קבי בי
	ר. טרש	יפורסם	.04 קבי גי
	ר. טרש	420	.05 קבי די
	ר. טרש	205	.06 קבי הי
	ר. טרש	420	.07 קבי וי
	ר. טרש	419	.08 קבי זי
	ר. טרש	205	.09 קבי חי
	ע. בן-חורין	420	.10 קבי אי
	ע. בן-חורין	420	.11 קבי בי

אי-בי	שי	תורות האישיות	1071.1141.01
	פרופ' י. טיכמן	חי' 14-16; אולם 1	
אי-בי	שי	פסיכולוגיה פיזיולוגית	1071.1140.01
	פרופ' ח. פרנק	חי' 12-14; 282 גילמן	

שנה ב' - שעורי חובה

אי-בי	שי	שיטות מחקר	1071.2901
	פרופ' נ. פרידלנד	חי' 10-12; סמי' א' 223 גילמן	.01
	ד"ר ד. זכאי	סמי' ב' 201	
		<u>תרגיל לניל</u>	
	נ. לביא	חי' 12-14; 419	.02 קבי' א'
	נ. לביא	חי' 16-18; 421	.03 קבי' ב'
	ג. הדרי	חי' 12-14; סמי' א' 205	.04 קבי' ג'
	ג. הדרי	סמי' ב' 425	
	ג. הדרי	חי' 14-16; סמי' א' 419	.05 קבי' ד'
	ג. הדרי	סמי' ב' 426	
	ח. ברקוביץ	חי' 14-16; סמי' א' 203	.06 קבי' ה'
	ח. ברקוביץ	סמי' ב' 314	
	ח. ברקוביץ	חי' 14-16; 425	.07 קבי' ו'
	נ. מירן	חי' 12-14; 420	.08 קבי' ז'
	נ. מירן	חי' 16-18; סמי' א' 422	.09 קבי' ח'
		סמי' ב' 425	

א'	שי	פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	1071.2904.01
	ד"ר ת. צלניקר	חי' 16-18; אולם 1	
ב'	שי	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	1071.2905.01
	פרופ' י. לומרנץ	חי' 14-16; אולם 1	
אי-בי	שי	פסיכולוגיה חברתית	1071.2127.01
	פרופ' א. נדלר	חי' 12-14; אולם 1	

4 מתוך 6 הקורסים הבאים

א'	שי	פסיכולוגיה קוגניטיבית א'	1071.2907.01
	פרופ' ש. קרייטלר	חי' 14-16; ספריה 2	
ב'	שי	פסיכולוגיה קוגניטיבית ב''	1071.2908.01
	פרופ' ש. קרייטלר	חי' 14-16; יפורסם	
א'	שי	תפיסה א'	1071.2909.01
	ד"ר י. צאל	חי' 16-18; אולם 1	
		חי' 16-18; 282 גילמן	
		הקורס יתקיים עד ה-7.12.90	

* תנאי קדם קורס פסיכולוגיה קוגניטיבית א'.

א'א	ש' די. ד. זכאי	תפיסה ב"י ג' 16-18; ה' 16-18; 282 גילמן מ-8.12.90 עד 25.1.91	1071.2910.01
-----	----------------	--	--------------

א'א	ש' די. א. וינר	למידה א' ד' 14-16; 203	1071.2911.01
-----	----------------	---------------------------	--------------

ב'א	ש' די. א. וינר	למידה ב"י ד' 14-16; 1 ספריה	1071.2912.01
-----	----------------	--------------------------------	--------------

שנה ג' - שעורי חובת

א'א	ש' די. ע. ברק	מבחני יכולת שכלית ה' 10-12; 101	1071.3119.01
-----	---------------	------------------------------------	--------------

ב'א	ש' די. ע. ברק	מבחני אישיות ה' 10-12; 101	1071.3111.01
-----	---------------	-------------------------------	--------------

א'א+ב'	ש' די. י. גמפל די. א. הדר	פסיכופתולוגיה ג' 10-12; סמ' א' 210 סמ' ב' 201	1071.3109.01
--------	------------------------------	---	--------------

שעורי בחינה

ב'א	ש' א. שחם א. שחם	יחסים בינאישיים בקבוצה ד' 16-18; 121 שאפל ג' 16-18; 111 שרת	1071.3234 .01 קב' א' .02 קב' ג'
-----	---------------------	---	---------------------------------------

סמינריונים עיוניים

א'א+ב'	ס' די. ת. ליבל	זהות מינית תפיסית מין ואנדרוגניות פסיכולוגיות והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים ה' 12-14; 422	1071.3203.01
--------	----------------	--	--------------

א'א+ב'	ס' פרופ' א. מרזי	לוחמה פסיכולוגית*** ד' 12-14; 421	1071.3227.01
--------	------------------	--------------------------------------	--------------

א'א+ב'	ס' די. ע. ברק	גישות ליעוץ ולטיפול פסיכולוגי ג' 12-14; סמ' א' 106 סמ' ב' 426	1071.3204.01
--------	---------------	---	--------------

- תנאי במקביל קורס תפיסה א'
** תנאי קדם קורס למידה א'.
*** כלול גם בתוכנית מ.א.

א+בי	סי	דרכי ההתמודדות וטיפול בלחצים	1071.3211.01
	ד"ר ג. קינן	ד' 10-12; 105 שרת	
א+בי	סי	בעיות פילוסופיות בפסיכולוגיה*	1071.3168.01
	ד"ר ד. דר	ה' 16-18; 420	
א+בי	סי	מטיבציה חברתית	1071.3290.01
	פרופ' י. טרופה	ב' 10-12; 420	
א'	סי	רכישת שפה ואובדן שפה: ילדים ופגועי מוח	1071.3216.01
	ד"ר י. גרוזינסקי	א' 16-20; 105 שרת	
א+בי	סי	כאב וחנאה*	1071.3521.01
	פרופ' ח. פרנק	ג' 12-14; 157 שרת	
א+בי	סי	אינטליגנציה תאוריה ומחקר*	1071.3229.01
	פרופ' ה. קרייטלר	ב' 16-18; 426	
א+בי	סי	משבר ושינוי בחיי הילד ומשפחתו	1071.3122.01
	ד"ר ע. רביב	ב' 10-12; 419	

סמינריונים אמפיריים

א+בי	סי	מזימ עם טרוריסטים	1071.4367.01
	פרופ' א. מרזי	ה' 14-16; 426	
א+בי	סי	תהליכי חשיבה במעבדה ומחוצה לה	1071.3248.01
	ד"ר י. קלר	ב' 14-16; 425	
א+בי	סי	פסיכולוגיה רפואית*	1071.3249.01
	פרופ' ש. קרייטלר	ג' 16-18; סמ' א' 425 סמ' ב' 422	
א+בי	סי	ממדים וצורות של רוחח סובייקטיבית בבגרות וזיקנה*	1071.3543.01
	ד"ר ד. שמוטקין	ה' 14-16; 205	
א+בי	סי	תקופת אמצע החיים: שלב שילוח ממעגל המשפחה*	1071.3413.01
	פרופ' י. לומרן	ד' 14-16; 105 שרת	
א+בי	סי	פרמקולוגיה התנהגותית*	1071.3250.01
	פרופ' י. פלוין	א' 18-20; 119 שרת	

אי+בי	סי	מדלים של סכיזופרניה בבעייה די 12-14; סמי אי 105 שרת סמי בי יפורסם	1071.3357.01
אי+בי	סי	פסיכולוגיה של החומר די 10-12; 420 פרופי א. זיג	1071.3513.01
אי+בי	סי	קבלת החלטות ועיבוד מידע תחת לחץ חי 14-16; סמי אי 207 סמי בי 206 פרופי נ. פרידלנד	1071.3284.01

סמינריונים בהם ניתן לחגיש עבודה עיונית או אמפירית

אי+בי	סי	אספקטים פסיכולוגיים של אלימות פוליטית חי 12-14; 425 פרופי א. מורי	1071.3317.01
אי+בי	סי	הטרדה מינית חי 12-14; 426 ד"ר ע. ברק	1071.3254.01
אי+בי	סי	ליקויי קשב בסכיזופרניה* גי 12-14; 207 פרופי ר. לובוב	1071.3201.01
אי+בי	סי	אפילפסיה ובעיות של איבוד הכרה* אי 14-16; 109 שרת פרופי מ. מיסלובודסקי	1071.3542.01
אי+בי	סי	סריקה מוחית ממוחשבת (CT) בפסיכיאטריה ביולוגית* אי 16-18; 109 שרת פרופי מ. מיסלובודסקי	1071.3143.01
אי+בי	סי	תופעות לוואי של טיפול פרמקולוגי בפסיכיאטריה* גי 14-16; 109 שרת ד"ר מ. מינץ	1071.3269.01
אי+בי	סי	תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית* די 16-18; 118 שרת ד"ר א. וינר	1071.3270.01
אי+בי	סי	התפתחות מוסרית די 14-16; 425 ד"ר ר. קרניול	1071.3289.01
אי+בי	סי	סוגיות בחינוך מיני בי 10-12; סמי אי 104 סמי בי 204 ד"ר ע. ברק	1071.3291.01

החטיבה בפסיכולוגיה

קורס בחירה

ב	גבריות ונשיות - פסיכולוגיה של שוית המינים	1071.2205.01
	ד' 12-14; 108 ד"ר א. פרידמן	

החוג לפסיכולוגיה תואר שני

סמסטר

המגמה הקלינית

שנת א' - שעורי חובה

א' א'	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א' ג' 10-12; יפורסם	שי' ד"ר ר. דר	1071.4346.01
א' א'	עבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318	שי' ד"ר י. גליקסון	1071.3117.01
	מומלץ לקחת קורס זה בצמד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'", הקורס הוא בנוסף למכסת שעורי הבחירה במגמה.		
ב' ב'	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204	שי' פרופ' נ. פרידלנד	1071.4412.01
ב' ב'	נוירופסיכולוגיה ה' 10-12; 425	שי' ד"ר א. חדר	1071.4287.01
	מבוא לפרקטיקה קלינית השעור יינתן ב-2 קבוצות		
א"ב' א'	מבוא לפרקטיקה קלינית ג' 14-16; סמי' א' 113 שרת ג' 16-18; סמי' ב' 113 שרת	שי' פרופ' ג. מדיני פרופ' ג. מדיני	1071.4206.01 .01 קב' א' .02 קב' ב'
א"ב' א'	אבחון והערכה 1 ה' 16-18; 425	שי' א. וולפינגר	1071.4202 .01
	<u>תרגיל לנייל:</u>		
	ה' 12-14; 107 שרת	ש. תיבון	.02 קב' א'
	ה' 14-16; 107 שרת	ש. תיבון	.03 קב' ב'
	ה' 12-14; 114 שרת	י. סובל	.04 קב' ג'
א"ב' א'	פסיכופתולוגיה ג' 8-10; 207	שי' ד"ר ח. עומר	1071.4212.01
א"ב' א'	גישות טיפוליות בפסיכולוגיה קלינית ג' 12-14; 111 שרת	שי' פרופ' מ. רוזנבאום	1071.4366.01
א"ב' א'	הראיון הקליני ה' 8-10; 111 שרת	שי' ד"ר ג. קינן	1071.4380.01

שדנאות מחקר*

אי+בי	סדי פרופי י. לומרץ	יחסים בין דוריים גי 12-14, יפורסם	1071.4412.01
אי+בי	סדי פרופי מ. רוזנבאום	מחקרים בשליטה עצמית ובפסיכולוגיה רפואית גי 14-16, 151 שרת	1071.4123.01
אי+בי	סדי ד"ר ר. דר	מחקר בהפרעה אובססיבית קומפלסיבית גי 14-16, יפורסם	1071.4322.01
אי+בי	סדי ד"ר ג. קינן	מצבי לחץ וקוגניציות גי 14-16, 102 שרת	1071.4323.01

שנה בי - שעורי חובה

אבחון והערכה 2 - השעור יינתן 2-2
קבוצות מקבילות. וילווה
בפרקטיקום בבתי חולים

אי+בי	שי א. וולפינגר	אבחון והערכה 2 גי 16-18, סמי א': 426 סמי ב': 107	1071.5205 01. קבי אי
	ד"ר ד. שמוטקין	גי 16-18, סמי א': 314 סמי ב': 206	02. קבי בי

חדרכה בפסיכותרפיה - השעור יינתן
ב-3 קבוצות וילווה בפרקטיקום

אי+בי	שי פרופי י. לומרץ	חדרכה בפסיכותרפיה גי 10-12, 113 שרת	1071.4121 01. קבי אי
	פרופי מ. רוזנבאום	גי 10-12, 151 שרת	02. קבי בי
	פרופי ג. מדיני	גי 10-12, 113 שרת	03. קבי גי

שעורי בחירה משותפים למגמה הקלינית ולמגמה הקלינית של הילד

(במגמה קלינית (על הסטודנט לבחור לפחות 3 קורסי בחירה)
קורסי בחירה נוספים ניתן לקחת בתוכנית המגמה הקלינית של הילד. עפ"י אשור של ראש
המגמה הקלינית ניתנת האפשרות לבחור קורסים גם מחוץ למגמה.

אי	שי ד"ר א. פרידמן	הנחיה קבוצתית אי 15-19, 111 שרת	1071.4369.01
----	---------------------	------------------------------------	--------------

• המועד הוא זמני ניתן לשינוי בתאום עם המרצה לאחר השעור הראשון.

א'י	ש'י	סוגיות נברות בפסיכולוגיה קלונית צבאית*	1071.4352.01
	ד"ר ח. מרגלית	א'י 16-18, 119 שרת	
ב'י	ש'י	שילוב של ביופידבק במסגרת טיפולים פסיכולוגים שונים*	1071.4406.01
	ד"ר א. רולניק	ה'י 18-20, 119 שרת	
א'י	ש'י	תיאוריות של הפסיכולוגיה של האשה	1071.4370.01
	ד"ר א. פרידמן	ב'י 10-12, 422	
א'י+ב'י	ש'י	גישות טיפוליות במחצית השנייה של החיים	1071.4381.01
	פרופ' י. לומרץ	ג'י 14-16, סמ' א'י: 208 סמ' ב'י: 103	
א'י+ב'י	ש'י	פתרונות אינטגרטיביים בפסיכותרפיה*	1071.4379.01
	ד"ר ח. עומר	ג'י 18-20, 105 שרת	
א'י+ב'י	ש'י	פסיכיאטריה קלונית לפסיכולוגים*	1071.4247.01
	ד"ר א. שלוסברג	ג'י 18-20, 420	
א'י+ב'י	ש'י	קומוניקציה תנועה דיבור	1071.4407.01
	ד"ר א. חדר	ה'י 14-16, סמ' א'י: 106 סמ' ב'י: 422	
א'י+ב'י	ש'י	הפרעות חרדה*	1071.4186.01
	ד"ר ר. דר	ה'י 10-12, סמ' א'י: 104 סמ' ב'י: 108	
א'י+ב'י	ש'י	חתיאוריה של טיפול משפחתי וחערכת המשפחה	1071.4321.01
	פרופ' י. טיכמן	ה'י 10-12, 105 שרת	
א'י+ב'י	ש'י	ממדים וצורות של רווחה טובייקטיבית בבגרות וזיקנה*	1071.4408.01
	ד"ר ד. שמוטקין	ה'י 14-16, 205	
א'י+ב'י	ש'י	תכונות אישיות ומדידתן באמצעות שאלונים*	1071.4974.01
	ד"ר י. מונטג	ב'י 16-18, סמ' א'י: 425 סמ' ב'י: 439	

א+ב	ש	בעיות פילוסופיות בפסיכולוגיה*	1071.4117.01
	ד"ר ר. דר	420 חי 16-18;	
א+ב	ש	פרקים נבחרים בתאורית הפסיכותרפיה*	1071.4371.01
	פרופ' צ. גילדא	105 שרת חי 12-14;	
א+ב	ש	התפתחות זחות מינית וסטראוטיפים מיניים*	1071.5529.01
	ד"ר ת. ליבל	426 חי 10-12;	
א+ב	ש	תקופת אמצע החיים: שלב השילוח ממעגל המשפחה*	1071.4409.01
	פרופ' י. לומרנץ	105 שרת די 14-16;	
א+ב	ש	פסיכולוגיה רטואית*	1071.4420.01
	פרופ' ש. קרייטלר	425 סמי א'; 422 סמי ב'; חי 16-18;	
א+ב	ש	חשיבה ויצירתיות	1071.4421.01
	פרופ' ש. קרייטלר	14-16; יפורסם	

קורסים מתקדמים - לבעלי תואר מ.א. בפסיכולוגיה ולתלמידי מ.א. בחוג שסיימו חובות שמייעה.

א+ב	ש	טיפול משפחתי למתקדמים	1071.4338.01
	פרופ' י. טיכמן	אי 14-16; 119 שרת	
א+ב	ש	אבחון למתקדמים	1071.5535.01
	ד. מילר-פלורסהיים	אי 16-18; 425	
א+ב	ש	אבחון וטיפול בילדים חריגים	1071.4384.01
	י. חלפון	חי 16-18; 119 שרת	
א+ב	ש	פסיכופתולוגיה בחתבגרות ובבגרות הצעירה - הערכה אבחון מניעה וטיפול	1071.4219.01
	ד"ר ד. גרין	גי 16-18; 119 שרת	
א	ש	אגדות עם והשימוש בהן בפסיכותרפיה	1071.4399.01
	ד"ר מ. אנקורי	בי 18-20; 105 שרת	

* קורסים פתוחים גם לפסיכולוגים מחוץ לאוניברסיטה.

ב	שי	תיאוריות ופרקטיקה של פסיכולוגיה אנליטית שימוש בחלומות בפסיכותרפיה	1071.4422.01
	די"ר מ. אנקורי	בי' 18-20; 105 שרת	
א'	שי	מיתוס, אמנות פסיכולוגיה	1071.4423.01
	די"ר מ. אנקורי	בי' 16-18; 204	
ב	שי	מדע מיתוס פסיכולוגיה	1071.4446.01
	די"ר מ. אנקורי	בי' 16-18; 204	
ב	שי	עבודה בקבוצות	1071.4243.01
	די"ר י. גמפל	חי' 14-16; 111 שרת	
א'	שי	התפתחויות בפסיכואנליזה	1071.4447.01
	די"ר ק. שטרנר	די' 18-20; 105 שרת	
ב	שי	פסיכותרפיה אקזיסטנציאלית	1071.4448.01
	די"ר ק. שטרנר	די' 18-20; 105 שרת	
ב	שי	מחקרים וחדושים בפסיכולוגיה*	1071.4455.01
		די' 18-21; 420	
א+ב'	שי	פסיכותרפיה למתקדמים - הילד ומשפחתו	1071.4176.01
	די"ר ש. ארזי	בי' 10-12; 114 שרת	
א+ב'	שי	פסיכותרפיה למתקדמים	1071.4337.01
	פרופ' ג. מדיני	די' 14-16; 113א' שרת	

* הקורס יתקיים אחת לשבועיים.

חמגמה חסלונית של הילד

שנה א' - שיעורי חובת

א'	שי די"ר ר. דר	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א' ג' 10-12; יפורסם	1071.4346.01
א'	ת' די"ר י. גליקסון	עיבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318	1071.3117.01
מומלץ לקחת קורס זה בצמוד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א"			
ב'	שי פרופ' נ. פרידלנד	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204	1071.4412.01
א+ב'	שי די"ר ח. ברי-יוסף	התפתחות ופסיכופתולוגיה ה' 10-12; 421	1071.4303.01
א+ב'	שי פרופ' י. טיכמן	אבחון והערכה 1 א' 12-14; 119 שרת	1071.4304.01
	מ. קפלן	א' 14-18; 426	.02 קבי א'
	א. פרדס	א' 14-18; 426	.03 קבי ב'
א+ב'	שי די"ר ע. דביב	עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה - עבודה עם הפרט והמערכת ג' 12-14; 119 שרת	1071.4268.01
א+ב'	שי די"ר ע. רביב	ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש ג' 14-15; 147 שרת ג' 15-16; 147 שרת	1071.4269 .01 .02
א+ב'	שי+ת' די"ר א. הלפרן א. קרן	ראיון ילדים א' 8-11; סמ' א' 111 שרת 105 שרת	1071.4306 .01
א+ב'	שי די"ר י. גמפל	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים (חובה לשנה א', מומלץ לשנת ב') ה' 12-14; סמ' א' 421 סמ' ב' 314	1071.6101.01
א+ב'	שי די"ר ו. מילבאוואר	דינמיקה קבוצתית ג' 8-10; 111 שרת	1071.4344.01

שנה ב' - שיעורי חובה

א+ב	ש	אבחון והערכה 2	1071.5302
	ד"ר ש. ארזי	ב' 8-10; 105 שרת	.01 שעות;
	ר. איתן	ב' 10-14; 425	.02 תרגיל;
	א. שרון	ב' 10-14; 426	.03 תרגיל;
א+ב	ש	מבוא לפסיכותרפיה	1071.4397.01
	ד"ר י. גמפל	א' 9-11; 422	
א+ב	ש	פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך	1071.4279
	ד"ר א. הלפרן	א' 12-14; 111 שרת	.01
	א. קרן	א' 11-12; 105 שרת	.02

סדנאות

א+ב	סדנא	פניה לקבלת עזרה פסיכולוגית באמצעות המדיה האלקטרונית ובקליניקה	1071.4127.01
	ד"ר ע. רביב	ב' 14-16; 147 שרת	
א+ב	סדנא	ניבוי התנהגות עפ"י אינטראקציות תפקוד מיני	1071.4996.01
	ד"ר ת. לויבל	ב' 14-16; 148 שרת	
א+ב	סדנא	נושאי מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית - חרדה מבחנה התפתחותית ופסיכופתולוגיה	1071.4178.01
	ד"ר א. הלפרן	ב' 12-14; 126 שרת	

סוכסי בחירה - להשלמת מכסת שיעורי החובה

ראה מגמה קלינית

סורסים מתקדמים - לבעלי תואר מ.א. בפסיכולוגיה ולתלמידי מ.א. בחוג שסיימו חובות שמינה.

ראה מגמה קלינית.

הסגמות החברתיתשעורי חובה

א	שי ד"ר ר. דר	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א' ג' 10-12; יפורסם	1071.4346.01
א	תי ד"ר י. גלוקסון	עיבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318	1071.3117.01
מומלץ לקחת קורס זה בצמוד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א"			
ב	שי פרופ' נ. פרידלנד	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204	1071.4412.01
א	שי פרופ' נ. פרידלנד	תיאוריות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית: תוכן ושיטות ג' 12-14; 208	1071.4294.01
א+ב	שי ד"ר א. פרידמן	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית ב' 8-10; 124 שרת	1071.4431.01

שעורי בחירה

א	שי ד"ר א. פרידמן	תיאוריות על הפסיכולוגיה של האשה ב' 10-12; 128 שאפל	1071.4370.01
א+ב	שי ד"ר א. פרידמן	הנחייה קבוצתית א' 15-19; 111 שרת	1071.4369.01
א	שי ד"ר ד. זכאי	קבלת החלטות ד' 12-16; 422	1071.3546.01
א	שי ד"ר י. קלר	תאוריות ייחוס: יסודות וחידושים ב' 16-18; 206	1071.4900.01
ב	שי ד"ר א. פרידמן	נשים ובריאות נפש ב' 10-12; 127 שאפל	1071.4450.01
ב	שי ד"ר י. קלר	מחקרי שדה ומחקרי הערכה ב' 16-18; 206	1071.4451.01

א+בי	שי ד"ר ר. קרניול	315 422	התפתחות חברתית בי 10-12; סמי אי סמי בי	1071.4280.01
א+בי	שי פרופי נ. פרידלנד	208	תהליכים בקבוצה ויחסים בין-קבוצות גי 16-18;	1071.4452.01
א+בי	שי פרופי י. טרופה	426	תפיסה בינאישית בי 14-16;	1071.4453.01
א+בי	שי פרופי א. מררי	426	מו"מ עם טרוריסטים חי 14-16;	1071.5017.01
א+בי	שי פרופי א. מררי	421	לוחמה פסיכולוגית די 12-14;	1071.5016.01
א+בי	סי פרופי א. מררי	138	מחקרים בטרור פוליטי די 10-12; שרת	1071.5530.01
א+בי	שי ד"ר י. לויץ	130	נתוח רב משתני חי 12-14; שרת	1071.4233.01
א+בי	שי ד"ר י. לויץ	130	בעיות בפסיכולוגיה כמותית גי 14-16; שרת	1071.5526.01

קמטטר

המגמה הייעוצית - תעסוקתית

שנת א' - שיעור חובה

א' א	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א' ג' 10-12; יפורסם די"ר ר. דר	ש' ש' 1071.4346.01
א' א	עבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318 די"ר י. גליקסון	ש' ש' 1071.3117.01
	מומלץ לקחת קורס זה בצמוד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'"	
א' א	מבחנים פסיכומטריים ומיון ב' 16-18; 119 שרת פרופ' א. מאיר	ש' ש' 1071.4519.01
א' א	תאוריות בבחירת מקצוע ג' 12-14; יפורסם ש. פלדמן	ש' ש' 1071.5512.01
ב' א	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204 פרופ' נ. פרידלנד	ש' ש' 1071.4412.01
ב' א	ייעוץ והכוון תעסוקתי ב' 16-18; 119 שרת פרופ' א. מאיר	ש' ש' 1071.4508 .01 ג' 16-18; .02
א'+ב' א	פסיכולוגיה ייעוצית ב' 10-12; 119 שרת די"ר ח. עומר	ש' ש' 1071.4511.01
א'+ב' א	פסיכולוגיה יעוצית ב' 14-16; סמ' א' 420 סמ' ב' 419 די"ר ח. עומר	ש' ש' 1071.4513.01
א'+ב' א	הערכת אישיות עי"פ מבחנים ג' 14-16; יפורסם די"ר ד. שמוטקין ש. אורון	ש' ש' 1071.5511 .01 שיעור; .02 תרגיל;
א'+ב' א	התאמת עובדים לעיסוקם ולמסגרת תעסוקתית ד' 16-18; יפורסם פרופ' א. קראו	ש' ש' 1071.5932.01
א'+ב' א	ייעוץ לקבלת החלטות ב' 8-10; 119 שרת די"ר ש. שילה	ש' ש' 1071.4183.01

א	שי ג. רבינוביץ	הנחייה קבוצתית ביעוץ ג' 16-18; 111 שרת	1071.5506.01
ב	שי ד"ר ג. קינן	פרקטיקום במיון ובבריחה ד' 12-14; 105 שרת	1071.4374.01
א+ב	שי פרופ' א. מאיר	פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים וסמינריון תיח ג' 14-16; יפורסם	1071.5516.01
א+ב	שי ב. גילוףץ	הנחייה ביעוץ אישי ד' 16-20; 111 שרת	1071.5537.02
א+ב	שי ד"ר ש. מלמד	הסתגלות לעבודה ושיקום מקצועי של אוכלוסיות מיוחדות ד' 14-16; 421	1071.4375.01
א+ב	שי ד"ר ש. שילה	פסיכולוגיה ייעוצית בשרות הבריאות ג' 12-14; יפורסם	1071.4524.01

המגמה הקוגניטיבית

א	שי ד"ר ר. דר	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א' ג' 10-12; יפורסם	1071.4346.01
א	שי ד"ר י. גליקסון	עיבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318	1071.3117.01
מומלץ לקחת קורס זה בצמוד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א"			
ב	שי פרופ' נ. פרידלנד	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204	1071.4412.01
א	שי פרופ' ר. לובוב	תהליכי זכרון ולמידה בבני אדם א' ב' 14-16; 119 שרת	1071.5007.01
ב	שי פרופ' ר. לובוב	תהליכי זכרון ולמידה בבני אדם ב' ב' 14-16; 119 שרת	1071.5007.02
א	שי ד"ר ד. זכאי	קבלת החלטות: שיפוט בתנאי ודאות ואי-ודאות ד' 12-16; 422	1071.3546.01

א' א'	שי ד"ר י. צאל	תפיסה וקשב ד' 10-12; 421	1071.4390.01
א' א'	שי ד"ר י. גרודוונסקי	המבנה המודולרי של המערכת הקוגניטיבית ד' 16-20; 105 שרת	1071.4315.01
א' א'	שי ד"ר ת. צלניקר	התפתחות קוגניטיבית א' ג' 16-18; יפורסם	1071.4343.01
ב' א'	שי ד"ר ת. צלניקר	התפתחות קוגניטיבית ב' ג' 16-18; 207	1071.4343.02
א'+ב'	שי פרופ' ש. קרייטלר	חשיבה ויצירתיות ג' 14-16; יפורסם	1071.4421.01
<u>שעורי בחירה</u>			
ב' א'	שי ד"ר ת. צלניקר	נושאים נבחרים בקשב ד' 10-12; 426	1071.4221.01
א'+ב'	שי פרופ' ר. לובוב	יישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ב' 10-12; 155 שרת	1071.4396.01
א'+ב'	שי ד"ר ת. צלניקר	בעיות נבחרות בפסיכולוגיה קוגניטיבית ג' 10-12; 119 שרת	1071.4184.01
א'+ב'	שי פרופ' ר. קרייטלר	אינטליגנציה תאוריה ומחקר ב' 16-18; 426	1071.5535.01
א'+ב'	שי פרופ' ר. לובוב	ליקויי קשב בסכיווטרניה ג' 12-14; 207	1071.4400.01
א'+ב'	שי ד"ר א. הדר	קומוניקציה תנועה ודבור ה' 14-16; סמ' א' 106 סמ' ב' 422	1071.4407.01
ב' א'	שי ד"ר ס. סוקול	שיטות ותאוריות בנוירו- פסיכולוגיה קוגניטיבית ב' 18-20; 426	1071.5938.01
ב' א'	שי ד"ר א. הדר	ניורופסיכולוגיה ה' 10-12; 314	1071.4287.01

המנחה הפסיכוביולוגית

א	שי ד"ר ר. דר	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ג' 10-12; יפורסם	1071.4346.01
א	שי ד"ר י. גליקסון	עבודים סטטיסטיים במחשב ג' 19-21; 318	1071.3117.01
מומלץ לקחת קורס זה בצמוד לקורס "שיטות מחקר וסטטיסטיקה א"			
ב	שי פרופ' נ. פרידלנד	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב' ג' 10-12; 204	1071.4412.01
א+ב	שי פרופ' מ. מיסלובודסקי	אפילפסיה ובעיות של אבוד הכרה א' 14-16; 109 שרת	1071.4189.01
א+ב	שי פרופ' מ. מיסלובודסקי	מבוא לאלקטרואנציפלוגרפיה קלינית ב' 14-16; 109 שרת	1071.4190.01
א+ב	שי ד"ר מ. מינץ	פרקטיקום במעבדה אלקטרופיזיולוגיה ב' 16-18; 109 שרת	1071.4317.01
א+ב	שי פרופ' י. פלדון	פרמקולוגיה התנהגותית א' 18-20; 119 שרת	1071.4316.01
א+ב	שי ד"ר א. וינר	תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית ד' 16-18; 118 שרת	1071.4449.01
א+ב	שי ד"ר מ. מינץ	תופעות לוראי של טיפול פרמקולוגי בפסיכיאטריה ג' 14-16; 109 שרת	1071.4454.01
א+ב	שי פרופ' י. פלדון	תהליכים פיזיולוגיים של למידה, וזכרון* א' 16-18; 118 שרת	1071.4165.01
א+ב	שי ד"ר א. וינר	מודלים של סכיזופרניה בבע"ח ד' 12-14; סמ' א' 105 שרת סמ' ב' יפורסם	1071.4179.01
א+ב	שי פרופ' צ. גיורא	פסיכולוגיה של הפעילות המנטלית בשינה ח' 10-12; 109 שרת	1071.4319.01

אי-בי	שי	C.T. סריקה מרחית ממוחשבת בפסיכיאטריה ביולוגית גי 16-18; 109 שרת	1071.4345.01
	פרופי מ. מיסלובודסקי		
אי-בי	שי	כאב והנאה גי 12-14; 157 שרת	1071.3521.01
	פרופי ח. פרנק		
אי-בי	שי	אנטומיה ופיזיולוגיה של התגיה קלאסית ד' 14-16; 109 שרת	1071.4456.01
	די"ר ב. קנולטון		

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו לחקנות לתלמיד ידע ומיומנויות למילוי תפקידי מטה בארגונים ולעריכת מחקרים בנושאים של ניתוח ושיפור ארגוני, יחסי עבודה, וניהול משאבי אנוש. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים. הלימודים בחוג מורכבים משלושה נדבכים עיקריים: (א) פיתוח של כישורים מחקריים ויכולת שימוש בשיטות סטטיסטיות, הכאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר, (ב) רכישת ידע שיטתי בנושאי הלימוד העיקריים בחוג; (ג) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד.

הליכי קבלה

הסמכות לקבלת תלמידים ללימודי התואר השני נתונה בידי ועדת הקבלה של החוג. רשאים להגיש מועמדותם בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם או הממוצע הסופי של ציוניהם בב.א. הוא 80 ומעלה. ועדת הקבלה תונחה בהחלטותיה על-פי ציוני המועמדים, רקע לימודיהם הספציפי ונסיגנם בעבודה. תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחויבת אותו תוכנית הלימודים בשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש מחדש את מועמדותו.

לימודי השלמה ושיעורי הכנה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה ככל האפשר ולמען סייע בידי התלמידים לחפיק תועלת ראויה מלימודיהם, נקבעו מספר שיעורי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפאקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), וכך מספר שיעורי הכנה (המהווים דרישות מוקדמות ללימודי מ.א.) מתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה.

לימודי השלמה כוללים שיעורים אלו: מבוא לכלכלה (כלכלה ללא כלכלנים), מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לסוציולוגיה, שיטות מחקר במדעי ההתנהגות (במסגרת החוג לסוציולוגיה; באישור יועץ החוג ניתן לשמוע שיעור בסיסי בשיטות מחקר בחוג אחר).

שיעורי תחנה כוללים את ארבעת השיעורים הכאים (מתוך תכנית החטיבה): מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה מאקר, מבוא לארגוני עבודה מיקרו, ושוק העבודה. שיעורים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני.

מועמד שחסרים לו שלושה שיעורים או יותר מבין שיעורי ההכנה וההשלמה, יתקבל לתקופת השלמות. תקופת השלמות זו תמשך לא יותר משנה. במקרים מיוחדים (כגון שמיעת שיעורי רקע מקבילים בשמות אחרים) יוכל התלמיד להשתחרר משיעור השלמה או דרישה מוקדמת לאחר קבלת אישור ממורה המלמד אותו שיעור בחוג המתאים.

חברות לעיבוד נתונים בלימודי עבודה חובה לכל תלמידי המ.א. ותלמידי ההשלמות בחוג בשנה הראשונה ללימודיהם. במסגרת קורס זה תלמד ותתורגל שפת המחשב SPSSX. שלש הפגישות הראשונות בקורס יוקדשו לסקירת הנושאים הנלמדים בו ובשבוע הרביעי ללימודים תערוך בחינת פטור. המצליחים בבחינה זו יהיו פטורים מהמשך שמיעת הקורס. האחרים ישמעו את הקורס ויעמדו בבחינת הסיום בתום השנה. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים שיטות מחקר וניתוח נתונים למ.א. א' ו-ב', חנייתנים בשנת הלימודים העוקבת. הקורס אינו נכלל במנין השעות לתואר.

תנאי מעבר משנת לימודים אחת לשנייה:

הישגי התלמיד/ה יבחנו מדי שנת לימודים ע"י ועדת המעבר החוגית.

תנאי המעבר הינם:

- א. כל תלמיד/ה בין אם במעמד מיוחד (השלמות) ובין אם במעמד "מן המניין", חייבת/ת בשמיעת 5 קורסים לפחות בשנה"ל הראשונה.
  - ב. יש לסיים את לימודי ההשלמה וההכנה עד תום שנת הלימודים הראשונה בחוג, כולל סמסטר הקיץ.
  - ג. זכאית/ת למעבר אוטומטי לשנת הלימודים השניה כל תלמיד/ה שממוצע ציוניו בתום שנת הלימודים הראשונה, בין אם כתלמיד/ת השלמות ובין אם כתלמיד/ת ב-"מן המניין" הוא 85 ומעלה.
- וזכאותם להמשך לימודים של תלמידים שממוצע ציוניהם נמוך מ-85, תקבע ע"י ועדת המעבר החוגית, בהתאם למספר המקומות הפנויים והרמה היחסית של ציוניהם.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הפסקת לימודים (אותה זכאי התלמיד לקבל באישור מוסדות האוניברסיטה) אינה פוטרת את התלמיד מחובת סיום לימודיו, כולל עבודת הגמר, תוך חמש שנים ממועד קבלתו לחוג (לא כולל תקופת ההשלמות).

הפסקת לימודים ע"י הפאקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא יסיים את לימודיו תוך חמש שנים (לא כולל תקופת ההשלמות), לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמיד חייב להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסק לימודיו.
3. תלמיד שלא עמד בתנאי המעבר ובתקנות שפורסמו ע"י החוג בשנות לימודיו לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג.

בחינות ועבודות סמינריוניות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד, מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים). מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.

תחומי לימוד

החוג מציע שלש קבוצות שיעורים:

- א. ניתוח ושיפור ארגוני.
- ב. יחסי עבודה והתאגדות מקצועית.
- ג. ניהול משאבי אנוש.

משך הלימודים ומכסת שעות הלימודים

1. תלמידי חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני, כולל עבודת גמר, תוך חמש שנים (למעט תקופת השלמות, אם חייב בת). המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפאקולטה וינתן רק במקרים יוצאים מן הכלל, בהם נמצאה לכך הצדקה מיוחדת.
2. התלמיד חייב ב-36 ש"ס (9 ש"ס שבועיות במוצע במשך שנתיים) מתוך תכנית תואר שני. לימודי ההשלמה, שיעורי ההכנה, המבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה, וסדנת התיוה אינם כלולים במנין השעות.

חובות התלמיד

- א. לימודי השלמה, שיעורי ההכנה, המבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה (ראה לעיל).
- ב. שיטות מחקר וניתוח נתונים למ.א א' ו-ב'.
- ג. שתי קבוצות שיעורים מתוך השלש:

- א. ניתוח ושיפור ארגוני
- ב. יחסי עבודה והתאגדות מקצועית
- ג. ניהול משאבי אנוש

קבוצת שיעורים מורכבת משיעור/שיעורי מבוא, מספר שיעורים לבחירה וסמינריון (כולל עבודה סמינריונית). שיעורי המבוא (מופיעים ראשונים בקבוצה) וסמינריון בכל אחת משתי קבוצות השיעורים שנבחרו ע"י התלמיד הם חובה. ההשתתפות בסמינריונים מותרת רק לאחר שהשלים התלמיד את שיעורי המבוא הרלוונטיים, ואת הקורסים שיטות מחקר וניתוח נתונים א' ו-ב'. שמיעה במקביל תאושר רק במקרים מיוחדים. מהשיעורים הנותרים שבכל קבוצת שיעורים יבחר התלמיד שני שיעורים לפחות. להשלמת מכסת השעות ראוי התלמיד לבחור בשיעורים או בסמינריון מכל אחת מקבוצות השיעורים המוצעות ע"י החוג, או מתכניות לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ד. עבודת גמר

בעבודת גמר יבואו לכלל ביטוי חשגי התלמיד ורמתו בתחום ההתמחות שבחר, כושר יישום של תיאוריות, שיטות מחקר, איבחון או התערבות ארגונית רלוונטיות, וכתובה מדעית. פרטים על מהות עבודת הגמר וכללים לאישור ההצעה לעבודת הגמר, מינוי מנחה, הליכי כתיבת העבודה, היקפה ואישורה הניתן למצוא ב"נהל עבודת גמר לתואר שני" ו"מדריך לכתיבת עבודת גמר לתואר שני", במזכירות החוג.

ה. סדנת תיזה

למען סייע וקדם התלמידים בעבודת הגמר עליהם להשתתף בסדנת התיזה המנוהלת על ידי המורה המנחה את עבודת הגמר שלהם. על התלמיד להגיש לחוג הצעה לעבודת גמר לאחר אישור של המורה המנחה.

מורי החוג עומדים לרשות התלמידים בהדרכה ובעצה.

תלמידי מ.א. החל משנה ב' ומעלה חייבים להשתתף באופן פעיל בסמינר המחלקתי כחלק ממהלך הלימודים בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% ציון עבודת גמר; כולל שיחת הועדה המעריכה עם הנבחן.
- 60% ציוני השיעורים (למעט שיעורי ההשלמה וההכנה, והמבוא לעיבוד נתונים).
לכל השיעורים משקל שווה, פרט לסמינריונים, להם משקל כפול.

תוכנית הלימודים*

שעורי חובה	זריזות מוסדמות	הוראה	מס' שנים	סמ' אי-בי
מבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה**	מבוא לסטטיסטיקה	שו"ת	3+3	אי-בי
שיטות מחקר וניתוח נתונים אי	מבוא לעיבוד נתונים	שו"ת	2+2	אי
שיטות מחקר וניתוח נתונים בלימודי עבודה בי	שיטות מחקר אי	שו"ת	3	בי
סדנת תיזה	שיטות מחקר אי ו-בי	שו"ת	2	א+ב

קבוצת שעורים אי: ניתוח ושיפור ארגוני

לפחות אחד משני השיעורים הראשונים***:

פיתוח ארגוני	מבוא לארגוני עבודה- מאקרו + מיקרו	שו"ת	1+2	בי
גישות בניהול	מבוא לארגוני עבודה- מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	אי
קריירות בעבודה	מבוא לא. עבודה-מיקרו	שו"ת	3	אי
פיתוח מנהלים בארגונים	מבוא לא. עבודה מאקרו+ מיקרו	שו"ת	2	אי
מיומנויות ניהוליות***	מבוא לארגוני עבודה- מיקרו			
טכנולוגיות התערבות בפיתוח ארגוני	פיתוח ארגוני	ש"ת	2	אי
תרבות ארגונית	מבוא לארגוני עבודה- מאקרו + מיקרו	ש"ת	3	בי

- * כל השיעורים סמסטריאליים וכל הסמינרים שנתיים, אלא אם צויין אחרת. דרישות מוקדמות לכל שיעורי מ.א.: סיום של שיעורי ההכנה והתשלמה.
- ** קורס זה נועד לסייע בהכנת התלמיד לבחינת הפטור בשנה הראשונה ללימודיו בחוג (ראה לעיל) והוא אינו נכלל במגן השעות.
- *** ניתן ללמוד את הקורס השני כקורס בחירה.
- **** לא ינתן בתש"א.

סוגיות נבחרות בתיאוריה ארגונית	מבוא לארגוני עבודה מאקרר+מיקרו	שי	2	בי
דמוקרטיה ארגונית	מבוא לארגוני עבודה מאקרר	שי	2	בי
סדנת פיתוח ארגוני*	פיתוח ארגוני; מיומנויות ניהוליות ותפקודיות	סי	2+2	א+ב
לחצים בעבודה, גורמים ותוצאות		סי	2+2	א+ב
מערכות בקרה והערכה בארגונים - סמינר מחקר*	סמינר בתחום זה	סי	2+2	א+ב
מוביליות וקריירות בארגונים**	ניחול קריירות ארגוניות	סי	2+2	

קבוצת שעורים ב': יחסי עבודה וחתאגדות מקצועית

השעור הראשון בקבוצה זו הינו חובה.

דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ' סמ'
דיני עבודה למ.א.**	שו"ת	3	אי
הכטים משפטיים בנהול משאבי אנוש ויחסי עבודה**	דיני עבודה למ.א.		
ניהול שכר	ניהול משאבי אנוש (אפשרות שמיעה במקביל)	שי	3
יחסי עבודה בדרג הארגון	מבוא ליחסי עבודה	שי	2
דמוקרטיה ארגונית	מבוא לארגוני עבודה- מאקרר	שי	2
תהליכי מוי"מ ופתרון סכסוכים	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3

- * קבלה לסדנא/סמינר טעונה אישור המרצה.
- חובות הסדנא בפיתוח ארגוני כוללות בין השאר עבודת שדה ביעוץ אירגוני המתבצעת במהלך השנה כולה.
- ** לא יינתן בתשנ"א.
- *** תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויחיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

			מבוא ליחסי עבודה	תיאוריות ביחסי עבודה*
א+ב	2+2	סי	שיטות מחקר אי + ניהול משאבי אנוש	אפליה בתעסוקה
ב	4	סי	שוק העבודה	מתגרים בשוק העבודה
	2+2	סי	שוק העבודה שיטות מחקר אי	מבנה והבדלי שכר בשוקי עבודה*
	2+2	סי		זכויות סוציאליות בישראל*

קבוצת שעורים ג': ניהול משאבי אנוש

שני השעורים הראשונים בקבוצה זו הינם חובה.

ב	3	שו"ת	מבוא לא. עבודה-מאקרו, שוק העבודה	ניהול משאבי אנוש
א	3	שו"ת	מבוא ליחסי עבודה	דיני עבודה למ.א.**
א	3	שי	ניהול משאבי אנוש	ניהול שכר
א	2	שי	ניהול משאבי אנוש	תכנון משאבי אנוש
			מבוא לא. עבודה-מאקרו	גישות לרווחה תעסוקתית*
			ניהול משאבי אנוש	מערכות מידע במשאבי אנוש*
ב	3	שו"ת	ניהול משאבי אנוש	הערכת תפקוד עובדים
ב	2	שי	ניהול משאבי אנוש	מעברים תפקידיים: פיטורין ואבטלה
ב	3	שו"ת	מבוא ליחסי עבודה	תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים

* לא יינתן בתש"א.

** תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

א+ב	2+2	סי	שיטות מחקר אי; ניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש: פרספקטיבה פסיכולוגית-ארגונית
א+ב	2+2	סי	סמינר בתחום זה	מערכות בקרה והערכה בארגונים- סמינר מחקר*
א+ב	2+2	סי	שיטות מחקר אי + ניהול משאבי אנוש	אפליה בתעסוקה
	2+2	סי	ניהול קריירות ארגוניות	מוביליות וקריירות בארגונים**

-
- * קבלת לסמינר טעונה אישור המרצה.
  - ** לא יינתן בתשנ"א.

תכני השיעורים

מבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה

הקורס יעסוק במושגים בסיסיים בסטטיסטיקה, ובטכניקות בסיסיות של עיבוד נתונים (עם דגש על סטטיסטיקה היסקית). התכנים שילמדו יהיו:

א. סטטיסטיקה תיאורית (התפלגויות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, מקדם מתאם, קו הרגרסיה).

ב. סטטיסטיקה היסקית: מבוא לבדיקת השערות (התפלגות דגימה, השערות סטטיסטיות, סוגי טעויות) מבחנים סטטיסטיים שונים בעזרת התפלגות הנורמאלית, התפלגות T והתפלגות X². ניתוח שונות.

כמו כן, התלמידים ילמדו ויתרגלו את השימוש בתוכנה הסטטיסטית SPSSX, כפי שהיא מופעלת על מחשב ה-CDC של האוניברסיטה (בתוכנת הפעלה NOS/VE). הקורס יכלול הכרות עם ה-EDITOR ועם פקודות הפעלה בסיסיות של מחשב זה; וכיבויים מרכזיים בקבצי SPSSX; ופרוצדורות סטטיסטיות בהן נעשה שימוש בלימודי עבודה (כגון: שכיחיות, מתאמים, ניתוח שונות, ניתוח רגרסיה).

התרגילים שיידרשו בקורס יכללו הרצת פרוצדורות סטטיסטיות על SPSSX. יושם דגש על הגנת פלטי המחשב.

שיטות מחקר וניתוח נתונים א'

מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה; אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מחקר בלתי כמותי; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

שיטות מחקר וניתוח נתונים ב' בלימודי עבודה ב'

מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם עריכת מחקר עצמאי. לצורך זה תלמד ותתורגל הגישה לכתיבת הצעת מחקר. ייעשה ניסיון לעודד את התלמידים לכתוב את הצעת התיזה שלהם במסגרת קורס זה. בנוסף ישולבו בקורס זה נושאים של מחקר איכותי. חובות התלמיד: תרגילים וכתיבת הצעת מחקר והצגתה בכתב.

סדנת תיזה

הסדנא מיועדת לתלמידים העובדים על עבודת הגמר שלהם. תלמידים יציגו בעיות בניצוע עבודת גמר ופתרון, מתוך מגמה לשמש דוגמה לאחרים בפתרון בעיותיהם. גם מנחי התלמידים יוזמנו להשתתף בסדנא. מרכז הסדנא יעודד עזרה והפריה הדדית בין התלמידים בכל שלבי העבודה, החל מהצעה וכלה בכתיבת העבודה הסופית.

פיתוח ארגוני

קורס זה עוסק בבסיס התיאורטי והמושגי של פיתוח ארגוני. הנושאים העיקריים: גישת מערכות, אפקטיביות ארגונית, ניהול שינוי, ערכים ואתיקה בפיתוח ארגוני, תהליך הכניסה, אבחון ארגוני ומודלים מרכזיים באבחון ארגוני, ודוגמאות של התערבויות. הדוגמאות שתלמדנה תכלולנה: התערבות בתהליכים, התערבויות מבניות, העשרת תפקידים, ניהול לפי יעדים, הגישה הסוציוטכנית.

גישות בניחול

בהנחה שהתלמיד מצוי בתורת הארגון הכללית ובמופעי יסוד של הארגון - יושם הדגש על הגישות העקרויות בחקר ארגונים וניהולם, כמו: גישות אינסטרומנטליות, לגליסטיות, סטרוקטורליות, כלכליות, מערכתיות, קבלת החלטות, התנהגותיות וכן ניהול על פי יעדים וחריגים. גישת התנייה תלווה את ניתוח האסכולות השונות.

קריירת בעבודה

הקורס עוסק בחכרת הספרות התיאורטית והאמפירית בנושא "ניהול ופיתוח הקריירה הארגונית", הן מנקודת מבטו של העובד והן מנקודת מבטו של הארגון. הדגש מושם על הבנת תהליכי ההתאמה שבין צרכי הפרט לבין האילוצים והצרכים של הארגון, על הכרת שלבי הקריירה הארגונית, הגדרת יעילות הקריירה ועל גישות שונות לפיתוח תכניות קריירה וקידום בארגונים. כמו כן יידון נושא ההתמודדות עם הקשיים במימוש תכניות הקריירה.

טכנולוגיות בפיתוח ארגוני

מטרת קורס זה להקנות הכרות עם טכנולוגיות התערבות עיקריות ומרכזיות הנהוגות בפיתוח ארגוני. תכנים יכללו: הגדרת תחומי עבודת היועץ, אסוף נתונים והחזר-הד על בסיס תיאוריה, הצגת הפיתוח הארגוני כתהליך מתמשך; כניסה לארגון, החוזה הפסיכולוגי, סגנון נהולק, נחול לפי יעדים, ומיומנויות הקשורות במתן משוב. מתכונת הקורס: קורס זה מבוסס על התנסות ותרגול בתנאים מצויאותיים. נדרשת יכולת ונכונות להשקעת זמן בעבודה בשטח להיכרות עם הטכנולוגיות.

פיתוח מנהלים בארגונים

מטרת הקורס להקנות לתלמידים ידע עדיכני וגישה כוללת לתכנון ההדרכה ופיתוח מנהלים בארגונים תעשייתיים. הקורס יבחן היבטים וגישות תיאורטיות ומעשיות בתחום, תוך הדגשת המאפיינים המיוחדים להדרכה הניהולית. הקורס יכלול התנסויות מעשיות הן בתכנון והן בביצוע פעולות הדרכה ופיתוח.

תרבות ארגונית

מטרת הקורס להקנות לתלמידים מושגי יסוד באנתרופולוגיה ולסקור את יישומן בחקר וניתוח תהליכים חברתיים בארגוני עבודה. הקורס יעסיק בשאלות הבאות: מה זו תרבות? האם יש תרבות ארגונית ומה אפיונה? כיצד חוקרים תרבות בארגונים? האם וכיצד ניתן לנהל תרבות ארגונית? במסגרת הקורס יעבדו התלמידים על פרויקט מחקר קטן.

דמוקרטיה ארגונית

מהות הדמוקרטיה הארגונית/תעשייתית, גישת המערכות לדמוקרטיה ארגונית, נקודת הראות של חמשת השותפים, מטריצה של תחומים ורמות: מיסוד, החלטות, נושאים, מעורבות אישיות, מניעי עובדים ומנהלים, הכשרת עובדים, תמורה חומרית, בעלות, גודל הארגון, סדרי הפעלה.

סוגיות נבחרות בתיאוריה ארגונית

הקורס יעסיק בתיאוריות ארגוניות מרכזיות. דגש מיוחד ינתן לשתי התבוננויות ותיאורטיות: הארגון כמערכת פוליטית והארגון כראיה פסיכואנליטית. במסגרת פרספקטיבות אלה ידונו מושגים כמו כוח בארגון ומחוצה, מנגוני הגנה, טרנספרנס, ותהליכים בלתי מודעים המשפיעים על תפקודים בארגון.

סדנא בפיתוח ארגוני

מוקד הסמינר עבודה מעשית בישום שיטות אבחון בפיתוח ארגוני במפעלי תעשייה ובסקטור הציבורי. צוותים של תלמידים יופנו לארגונים שהביעו הסכמתם לכניסת צוות ייעוצי ויבצעו פרויקט אבחוני בפיתוח ארגוני, שיכלול אבחון, חיון חוזר והערכת הפרוייקט. ביצוע העבודה המעשית, ילווה ביעוץ מתמיד של האחראים לסמינר ובחגשת תרגילים בכתה במהלך סמסטר א'. כל צוות ייעוצי כנייל יסכם את עבודתו בצורת עבודה סמינריונית מקיפת.

מערכות בקרה והערכת בארגונים

סמינר זה יטפל בנושא "בקרה" (CONTROL) במובנו הרחב, כאשר ייעודו לבדוק ולהעריך את איכות פעולת הארגון, תוך שימוש במשוב (FEEDBACK) ובמקדם (FEEDFORWARD). סמסטר ראשון יוקדש בעיקר להרצאות ודיון בסוגיות היסוד של מערכות בקרה והערכת בארגון, כמו: תהליך ומעגל הבקרה, תקנים ומדידה, עיתוי ומיסוד הבקרה, אסטרטגיות בקרה בתחומים הפונקציונליים העקריים. סמסטר שני ימוקד על הרצאות התלמידים על העבודות הסמינריוניות שהם אמורים לחגיש.

לחצים בעבודה, גורמים ותוצאות

הסמינר יעסוק בתהליכי התפתחות של לחצים: מסגרות מושגיות, מודלים תיאורטיים מרכזיים, בעיות מתודולוגיות של מחקר בתחום וכיווני המחקר האמפיריים. בין המודלים המרכזיים: התאמת אדם-סביבה, המודל האינטראקטיבי של לורס והמודל שפותח על יסוד תיאוריות התפקיד.

דיני עבודה למ.א.

הקורס בדיני עבודה נועד להקנות ידע מקיף במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולחגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה וחזרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני עבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? החוזה האישי וההסכם הקיבוצי - מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי החוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד סכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

ניהול שכר

הקורס עוסק במבנה ובניהול מערכות שכר בארגונים. מטרתו להקנות לתלמיד ידע על טהלי שכר ולפתח מיומנות קבלת החלטות על מערכות שכר. בקורס יבדקו היבטים של מחקר ותיאוריה על תגמולים חומריים שיש להם השלכות על בניה והפעלה אפקטיביים של מערכות שכר בארגונים. הנושאים העיקריים: התפתחות מבני שכר (הערכת עיסוקים); רמות שכר ותחרותיות בשוקי עבודה; שכר שווה בעד עבודה בעלת ערך שווה ומניעת אפליה; צורות מיוחדות של תגמולים - בונוסים, הערכת עובדים ותגמול בעד תפוקה, שכר עידוד.

יחסי עבודה בדרג הארגון

הקורס יעסוק בניתוח אספקטים שונים ביחסי עבודה במפעל תוך הדגשה מיוחדת על נושא נציגות עובדים ויחסיה עם ההנהלה מצד אחד ועם העובדים מצד שני. הקורס דן בקריטריונים לבדיקת טיב יחסי עבודה, ניתוח מערכת יחסי גומלין בין הצדדים במפעל, תפקיד הועד והשפעתן בעיצוב החלטות ארגוניות, תפיסות של נציגות ומנהיגות והשלכותיהן על יחסי העבודה, ניהול מיימ בדרג המפעל והקשר בין שינויים ארגוניים ושתוף עובדים לבין יחסי עבודה במפעל.

תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים

הקורס יעסוק בתיאוריות מתחומי מדעי החברה לגבי תהליכי מו"מ והתערבות צד שלישי בסכסוכים. הוא יתמקד על האלמנטים האוניברסליים בתהליכי מו"מ, יידונו מגוון שיטותיו תוך כדי השוואתם מבחינת האפקטיביות לטווח הקצר ולטווח הארוך. באמצעות הצגה וניתוח דוגמאות ספציפיות ייבחנו גם המרכיבים הייחודיים של מו"מ והתערבות צד שלישי בתחום יחסי העבודה.

בקורס יידונו הנושאים הבאים: תהליכי מו"מ והתערבות צד שלישי כמנגנוני פתרון קונפליקט; ביטויין של תופעות ותהליכים חברתיים שונים במו"מ; גישות בסיסיות וטקטיקות ספציפיות לניהול מו"מ; שלבים במהלך מו"מ - עיתויין של האסטרטגיות והטקטיקות; תהליך ההסלמה במו"מ ומבוי סתום; מו"מ באמצעות נציגים; מו"מ קיבוצי כמקרה פרטי של מו"מ באמצעות נציגים, התערבות צד שלישי בקונפליקטים.

אפליה בתעסוקה

הסמינר מתמקד על הבדלים באספקטים המרכזיים של תעסוקה בין קבוצות שונות בשוק העבודה. אספקטים אלו כוללים קבלה לעבודה, קידום, ושכר. בסמסטר הראשון יוענק לתלמידים הבסיס התיאורטי הנחוץ להבנה וחקירה אמפירית של תחומים אלו, תוך דגש מיוחד על שכר. הסמסטר השני יוקדש לעבודות של תלמידים.

חובות התלמידים: בחינת אמצע שנה וכתובת עבודה במהלך סמסטר שני (הוצגתה בכתח).

מהגרים בשוק העבודה

סמינר מחקר אמפירי שמטרתו להבין חשפעות הגירה על שווקי עבודה ועל תפקוד מהגרים בשווקי עבודה של מדינות קולטות הגירה. בין השאר יבחן הסמינר שינויים לאורך זמן "באיכות הסוציו כלכלית" של מהגרים למדינות שונות, בעיקר ישראל וארה"ב. התלמידים יתבקשו לכתוב עבודה סימפיונית כמותית שתעשה שימוש באחד מקבצי הנתונים שיועמדו לרשותם ולהגיש מספר דוחות קצרים המסכמים בקורתית את חומר הקריאה.

ניהול משאבי אנוש

קורס מבוא בסיסי המיועד לחקנות תפיסה מושגית כנקודת מוצא לגישה דיאגנוסטית ולקבלת החלטות בתחום ניהול משאבי האנוש בארגון. תחומי הפעילות הפונקציונאליים העיקריים יוצגו בפרספקטיבה אינטגרטיבית תוך הדגשת זיקת הגומלין בינם לבין תכליות הארגון בסביבה חברתית, כלכלית, פוליטית, ערכית וטכנולוגית נתונה. הקורס מורכב מקריאות חובה, שורת הרצאות ותרגול אינטנסיבי בבית ובכיתה.

תכנון משאבי אנוש

מטרות הקורס: (א) להקנות לתלמיד מושגי יסוד בנושא "תכנון עסקי" לרבות חלוקה לרמות: אסטרטגית, טקטית ותפעולית. חלוקתו לשלבים: מטרות, אמצעים, מקורות, יישום, בקרה; (ב) להקנות ידע בכלי תכנון ברמות שונות מרמת הארגון הכולל ועד רמת הפרוייקט הבודד; (ג) לעמוד על מגבלות התכנון ויתרונותיו; (ד) לעמוד על היחידות שבתכנון כח אדם; (ה) לפתח מודל כללי לתכנון כח אדם, המחולק לשני פרקים: תכנון כמותי ותכנון איכותי; (ו) תכנון ארגון כח האדם על הפונקציות השונות בו.

מעברים תפקדיים: פיטורין ואבטלה

מושג המעבר התפקידי בהתייחס לעולם העבודה מקיף התנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה תעסוקתית בארץ חדשה, מעבר משירות צבאי לחיים אזרחיים, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה. המעבר התפקידי בין אם הוא כפוי ובין אם הוא וולנטרי כרוך עפ"י רוב בלחצים עבור הפרט המתנסה בו, עבור ממלאי תפקידים משלימים, עבור המערכת הפולטת והקולטת וכן עבור משפחתו והקהילה בה הוא חי. בפתחת הקורס יוצג מודל המזהה תהליכים פסיכו-חברתיים שניתן להכלילם לכל סוגי המעברים התפקדיים. לאחר מכן יתמקד הדיון מדי שנה במעבר תפקידי ספציפי - בשנת תש"ן בפיטורין ואבטלה. בקורס יושלבו הרצאות תלמידים שיתמקדו בסוגיות ספציפיות הקשורות במעבר התפקידי הנדון.

הערכת תפקוד עובדים

תהליכים פסיכולוגיים בסיסיים בהערכת בני אדם; הערכת עובדים ומקומה במכלול הליכי כוח אדם; טכניקות וגישות להערכת עובדים; מדדים אובייקטיביים וסובייקטיביים, תכונות מול התנהגות וכ"י; היבטים טכניים ומטובציוניים בהערכה; היוזן חוזר ומקומי בהערכת העובד; אירגוני עובדים ומקומם בנושא; בעיות ספציפיות בהערכת עבודתן של קבוצות עובדים שונות; הערכת מנהלים.

ניהול משאבי אנוש: פרספקטיבה פסיכולוגית-ארגונית

מטרת הסמינר לבחון מגוון סוגיות בניהול משאבי אנוש מתוך הפרספקטיבה המושגית-ניתוחית שמיחדת את הפסיכולוגיה הארגונית כיום. בין הנושאים שיטופלו נכללים מדידת עמדות ודעות; מנהיגות; תיאוריה והתנהגות; איבחון פוטנציאל תפקודי; אופקים חדשים בתפקוד קבוצתי; מבניות סגנונות אינטראקציה בינאישית וכשרים מנטליים. בסמסטר א' - יתנסו המשתתפים בסוגיות משאבי אנוש בפועל במסגרת קבוצת הנחיה. סמסטר ב' - יוקדש ללימוד תיאורטי של הנושאים תוך השענות על ההתנסות בסמסטר קודם.

החטיבות בלימודי עבודה

מטרות הלימודים

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמיד ידע בסיסי בשלושה עולמות תכן עיקריים: (א) יחסי עבודה והתאגדות מקצועית (ב) ארגוני עבודה ומשאבי אנוש בארגונים ו-(ג) רווחה תעסוקתית. השיפת התלמיד לעולמות תכן אלה הינח ברמה המושגית-תיאורטית ומתוך התייחסות לשאלות עבודה ורווחה בחברה הישראלית. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטיים של מדעי החברת האחרים.

תכנית הלימודים בחטיבה מהווה מכלול בפני עצמו, אך תוכננה גם להוות תשתית ונקודת מוצא ללימודי תואר שני בחוג ללימודי עבודה. בהתאם לכך, מהווים שיעורי המבוא הכלולים בחז דרישות מוקדמות להתמחויות העיקריות המוצעות בלימודי ח.מ.א. בחוג.

החוג מציע חטיבה בחיקף 16 ש"ס וחטיבה מורחבת בחיקף 32 ש"ס. החטיבה המורחבת מומלצת במיוחד לתלמידים השוקלים לימודים לתואר שני בלימודי עבודה. סיום החטיבה המורחבת יצוין בתעודת ח.מ.א. של מסיימי הפאקולטה למדעי החברה.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את השעורים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר"
לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה
2. מבוא לסטטיסטיקה (באחד מהחוגים בפאקולטה)
3. אחד מחשיעורים הבאים:
יסודות המנהל והמדיניות הציבורית
מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה
יסודות הפסיכולוגיה החברתית
מבוא לכלכלה
מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל.
ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' ובסמסטר קיץ.

תנאי להמשך הלימודים

ציון "מספיק" במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני השעורים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה שעורים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבת, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

תכנית הלימודים •

סמל	מס' ש"ס	אופן החוראה	דרישות מוסדיות	החטיבה (16 ש"ס)
א/ב	3	ש"ית		א. מבוא ליחסי עבודה ב. שנים משלושת המבואות הבאים:
א/ב	3	ש"ית	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	מבוא לארגוני עבודה מאקרו**
א/ב	3	ש"ית	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה למדח"ח	מבוא לארגוני עבודה מיקרו**
א/ב	3	ש"ית	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שוק העבודה***

ג. שעורי בחירה בהיקף 7 ש"ס

חטיבת מורחבת (32 ש"ס)

א/ב	3	ש"ית		א. מבוא ליחסי עבודה ב. <u>שלושה</u> מארבעת השיעורים:
א/ב	3	ש"ית	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	מבוא לארגוני עבודה מאקרו**

-
- * כל השיעורים סמסטריאליים, כל הסמינרים שנתיים אלא אם צויין אחרת.
  - ** תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.
  - לחלופין השוקלים המשך לימודים לתואר שני בחוג מומלץ ביותר ללמוד מבוא זה.
  - *** תלמיד הלומד או למד קורס בנושא שוק העבודה או כלכלת עבודה בחוג לכלכלה, ילמד במקום מבוא זה מבוא אחר ממבואות החטיבה, או שיעור בחירה אחר בהיקף של 3 ש"ס.

מבוא לארגוני עבודה מיקרו*	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה למדח"ח	שו"ת	3	א/ב
שוק העבודה**	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שו"ת	3	א/ב
מבוא לרווחה תעסוקתית***		שו"ת	3	
ג. שיעורי בחירה בהיקף 16 ש"ס			16	
ד. סמינר שנתי			4	

* תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור, וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

** לתלמידים חשוקלים המשך לימודים לתואר שני בחוג מומלץ ביותר ללמוד מבוא זה. תלמיד חלומד או למד קורס בנושא שוק העבודה או כלכלת עבודה בחוג לכלכלה ילמד במקום מבוא זה מבוא אחר ממבואות החטיבה, או שיעור בחירה אחר בהיקף של 3 ש"ס.

*** לא יינתן בתשנ"א.

רשימת הקורסים המוצעים בחטיבת

<u>מבואות החטיבה</u>	<u>דרישות מוקדמות</u> <u>וראה תנאי קבלה לחטיבה)</u>	<u>אופן</u> <u>הוראה</u>	<u>מס' ש"ס</u>	<u>סמ'</u>
מבוא ליחסי עבודה		שו"ת	3	א/ב
מבוא לארגוני עבודה- מאקרו	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שו"ת	3	א/ב
מבוא לארגוני עבודה- מיקרו	מבוא לפסיכולוגיה או מבוא לסוציולוגיה	שו"ת	3	א/ב
מבוא לארגוני עבודה- מאקרו + מיקרו*	מבוא לסוציולוגיה; קבוצה מיוחדת המיועדת לתלמידי השלמות למ.א. בלבד	ש"ת	4	א'
שוק העבודה	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שו"ת	3	א/ב

שיעורי בחינהסמסטר א'

שיעורים וחדשנות בארגונים	מבוא לא. עבודה-מאקרו	שי	2	
לחצים ותוצאותיהם בארגון	מבוא לא. עבודה-מיקרו	שי	2	
קואופרציה וכלכלה שיתופית - תאוריות ויישומים	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שי	2	
חברת העובדים - תמורות מבנה וארגון	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	שי	2	
מערכות תקשורת אנושית בארגונים	מבוא לא. עבודה מאקרו או מיקרו	שי	2	

* רק תלמידי חטיבה בלימודי עבודה שלמדו את שני הקורסים: ארגוני עבודה מאקרו ומיקרו או תלמידים שלמדו קורסים בעלי תכנים המכסים את כל נושאי הקורס בכמת מ.א. יוכלו לפנות ליועץ המתאים בבקשה לקבל פטור מהקורס.

מס' ש"ס	אופן חוראה	דרישות מוסדמות	
2	שי	מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה	תפקוד קבוצתי בארגונים
3	שו"ת		התנהגות ארגונית*
			<u>סמסטר ב'</u>
2	שי	מבוא לסוציולוגיה	גרנטולוגיה ותעסוקתית
3	שו"ת	מבוא ליחסי עבודה	דיני עבודה
2	שי	מבוא ליחסי עבודה	איגודים מקצועיים ומפלגות פועלים: הדגם השבדי
2	שי	מבוא לארגוני עבודה- מיקרו	מניעים ותמריצים בעבודה
2	שי	מבוא לסוציולוגיה	תפקידי המינים בעבודה

סמסטרים שנתיים

2+2	סי	מבוא לא. עבודה מאקרו+מיקרו	סוציולטכניקה: עקרונות ויישום
2+2	סי	מבוא ליחסי עבודה	סוגיות נבחרות ביחסי עבודה

* ניתן במסגרת החוג לסוציולוגיה.
הרישום לקורס יתבצע בחוג לסוציולוגיה עפ"י הקריטריונים הנהוגים בחוג לסוציולוגיה.

תכני השיעורים

מבוא ליחסי עבודה

השיעור מתמקד בצדדים העיקריים במערכת יחסי העבודה: עובדים, מעסיקים וממשלה ועל המפגשים של צדדים אלו בתהליכי המיזם הקיבוצי ובסכסוכי עבודה. הדגש העיקרי בקורס הוא על מערכת יחסי העבודה בישראל, אם כי תיערכנה השוואות עם מערכות יחסי עבודה בארצות אחרות. בחינת התלמידים: בחינת אמצע סימסטר ומבחן סופי.

מבוא לארגוני עבודה - מאסרן

מטרת הקורס הנה להקנות לתלמיד חכרות עם תארגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצוב והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד לשמש נקודת מוצא למיגוון שיעורים מתקדמים והתמחותיים בנושאים ארגוניים ונהוליים שונים. הקורס יוקדש אם כן לחבנת הצורות המבניות השונות של ארגונים, הגורמים המעצבים אותן ולקשרים שבין ארגונים לבין סביבתם. יכללו בו נושאים כגון: סביבת, משאבים, מבנה, טכנולוגיה, סמכות אחריות וטח וקבלת החלטות.

מבוא לארגוני עבודה - מיקרו

מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד חכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה. הקורס יוקדש לחבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

שוק העבודה

מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סרגציה מקצועית; אפליה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להגנתם של התהליכים הללו.

לחצים ותוצאותיהם בארגון

מטרת הקורס להקנות לתלמיד הבנה מושגית לגישות תאורטיות מרכזיות הדנות בסביבת לחצים בארגונים, תוצאותיהם וההתמודדות איתם. נעמוד על אספקטים אישיים, סביבתיים ותוך ארגוניים. נעמוד על טכנולוגיות שונות של שליטה בהתמודדות עם לחצים. חובות התלמיד: נוכחות מלאה בשיעורים והשתתפות פעילה, הגשת שני תרגילים במשך הסמסטר ועבודה בהיקף 10-15 עמודים.

קואופרציה וכלכלה שיתופית - תאוריות ויישומים

מטרות הקורס: (1) להקנות ידע על מושגי יסוד, מסגרות מושגיות ותפיסות תאורטיות מרכזיות, בקואופרציה וכלכלה שיתופית. (2) לפתח הבנה ויכולת ניתוח של יישומי התופעה הקואופרטיבית בחברה ובמשק המודרניים - כולל יחסי הגומלין שבינה לבין הסביבה הממלכתית, הפוליטית והכלכלית. דגש מיוחד יושם על הכרת המודלים וליבון הסוגיות היחודיים לענפי המשק השיתופי בישראל. כך ייוזמו דפוסים ודגמים חדשניים בקואופרציה, בארץ ובעולם, ומגמות התפתחות לעתיד.

חברת העובדים - תמורות מבנה וארגון

השעור נועד לחקנות לתלמיד ידע ותבנה של התהליכים הרעיוניים, הארגוניים והכלכליים אשר התחוללו בחברת העובדים לסקטוריה ולערוך הכרה עם המבנה שלה. הדיון בשאלות השונות ייערך תוך בירור השפעת השינויים הדמוגרפיים, החברתיים והכלכליים, קודם לחקמת המדינה ולאחריה, על התהליכים בחברת העובדים.

שנויים וחדשנות בארגונים

הקורס יעסוק בסוגי שנויים וביטויים בארגונים. תדון התבחנה בין שנוי מהמעלה הראשונה לבין טרנספורמציה (שנוי מהמעלה השנייה). תוצנה תיאוריות המסבירות תהליכי שנוי בכלל ושנויים ארגוניים בפרט. השנויים בארגון ידונו מפרספקטיבות של המודלים הבאים: מחזור חיים, יחסי ארגון סביבה, יצירתיות וחדשנות, למידה ארגונית, מודלים פוליטיים, מודלים של מנהיגות. כל מודל יומחש וינתח באמצעות אירוע מדגים.

מערכות התקשורת האנושית באיגודים

מטרת הקורס היא להעניק לתלמיד ידע תיאורטי ומחקרי בתחום מערכות התקשורת האנושית באיגודים. דפוסי ותהליכי התקשורת באיגודים ינתחו בשלוש רמות התנהגות: ביחסים בינאישיים בין מעבידים ועובדים ובין עמיתים שווי סטטוס, בקשרים בין קבוצות עובדים, וביחסים בין איגודים. הקורס ידון בנושאים הבאים: מרכיבי מערכות תקשורת; מודלים תיאורטיים לתקשורת; תיאוריות אירגוניות ותיקשורת; מאפייני תקשורת מילולית באיגוד; מאפייני תקשורת לא-מילולית באיגוד; תקשורת בינאישית באיגוד; תקשורת בין קבוצות באיגודים; השפעת משתנים דמוגרפיים, חברתיים ותרבותיים על התקשורת באיגודים; מנהיגות ותקשורת; מודלים כלל-אירגוניים לתקשורת פורמלית ולא-פורמלית; תקשורת וניהול (ישיבות, משא ומתן, יחסי מעביד-עובד וכיו"ב); תקשורת בין איגודים.

תפקוד קבוצתי בארגונים

הקורס יעסוק בסקירת תיאוריות ומימצאים אמפיריים המתייחסים להשפעת יחסים בינאישיים מטיפוסים שונים בסוגי קבוצות שונות על תפקוד (ביצוע) הפרט והקבוצת בהתייחס למושגים כגון מנהיגות, נורמות, תפקידים, קומוניקציה, ערכים, תרבות וסביבה ארגונית. בקורס - יוצג ידע ונסיון שהצטבר בארגונים בארץ ובחו"ל כגון קבוצות עבודה אוטונומיות, קבוצות איכות, תהליכי קבלת החלטות בקבוצות, צוותי משימה וצוותי אד-הוק.

איגודים מקצועיים ומפלגות פועלים: הדגם השודי

הקורס ינתח את עיקרי "הדגם השודי" ואת משולש היחסים בין האגודים המקצועיים והמפלגה הסוציאל-דמוקרטית השודית בהיותה בשלטון ובאופוזיציה; בין ארגוני העובדים והמעבידים ובין ארגוני העובדים והמדינה. הפרקים העיקריים: מערכת יחסי עבודה בשודיה, מדיניות הסולידריות בשכר, מדיניות שוק העבודה, דמוקרטיה תעשיתית ודמוקרטיה כלכלית; קרנות ההשקעה לשכירים. יתוארו השלבים העיקריים בהתפתחות האגוד המקצועי ובהתפתחות המפלגה הסוציאל-דמוקרטית וינתחו ההסכמים והמצעים העיקריים של האגודים והמפלגה בנושאים הנ"ל. בסיום הקורס תערך השואה בין המערכות הנ"ל בבריטניה ובשודיה.

חובות התלמיד: הגשת תרגילים ומבחן סופי.

במסגרת קורס זה ייבחנו משמעויותיה והשלכותיה של החזדקנות בתקשר של חיי העבודה והפרישה מהם. בין הנושאים שידונו במהלך הקורס: הגדרות הגיל, החזדקנות והמערכת החברתית והאישית, תיאוריות של חזדקנות, הקשישים ושוק העבודה, אילוצי גיל בתפקיד התעסוקתי והשפעתם על פוטנציאל תעסוקתי ורמת ביצוע, הפרישה מן העבודה כמוסד חברתי וכשלב במחזור החיים, שיקולים בעיצוב מדיניות פרישה, עמדות כלפי פרישה ותהליך גיבושן, הפרישה כנסיון חיים וחסתגלות לה.

דיני עבודה

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מהו עובד? החוזה האישי והחסכם הקיבוצי; מהות, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים חריכים ליישוב סכסוכי עבודה.

מניעים ותמריצים בעבודה

בקורס זה ייסקרו הדרכים והאמצעים המשפיעים על המניעים ועל העמדות של עובדים המועסקים בארגונים פורמליים. יידונו המשמעויות הפסיכולוגיות של שיטות לחנוכה, ובמיוחד המודלים של הציפיות, ההוגנות, עיצוב ההתנהגות, עיצוב העיסוקים והשפעות בין-אישיות.

תפקידי המינים בעבודה

מטרת הקורס להקנות לתלמיד ידע תיאורטי ומחקרי בנושא תפקידי נשים וגברים בעבודה, והבנת חשיבות משתנה המין ביחסי עבודה ובתהליכי השינוי החמורים החלים בשוק העבודה. הקורס ידון בנושאים הבאים: גישות תיאורטיות לניתוח תפקידי המינים בעבודה; מאפייני שוק העבודה על-פי מין; נתוח תעסוקות המינים על-פי משתנים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים; השוואה בין המינים בעבודה בתפקוד (מיומנות, חשניות, קידום וסיגנונות עבודה), עמדות ומעורבות, ובאסטרטגיות התנהגותיות ביחסים בינאישיים (מעביד-עובד ועמיתים שוו-סטטוס); פרופיל תפקידי המינים בתחומי עבודה נבחרים.

סוציוטכניקה: עקרונות ויישום

מטרת הקורס: הכרת הגישה הסוציוטכנית כדרך להתמודדות עם בעיות של מערכות ארגוניות מורכבות.

אופן הלימוד: הסמינר מבוסס על שני חלקים הקשורים זה בזה ויוצרים מסגרת שלימה של למידה - החלק התאורטי והחלק האמפירי. בסמסטר הראשון יוקנו עקרונות הגישה הסוציוטכנית כשהם מכונסים ל-5 חטיבות עקריות: המכלול התפעולי, המכלול הניהולי, המכלול העסקי, יחסי הארגון וסביבתו (הקהילה) ו"הפרוייקט" הסוציוטכני. בסמסטר השני נתמקד על יישומה של הגישה הסוציוטכנית. הסטודנטים יבצעו בוגות עבודת שדה בארגונים שתכליתה לעשות איבחון ולהציע שינויים סוציוטכניים. כמו כן ננתח ונעריך תוצאות הפעלת שינויים סוציוטכניים במקומות שונים בעולם.

סוגיות נבחרות ביחסי עבודה

הסמינר יעסוק באספקטים נבחרים ביחסי עבודה כמו - איכות יחסי עבודה, נתוח מערך יחסי עבודה בארגון, ועד עובדים - תפקידו והשפעתו על יחסי עבודה, מנחל כח אדם והשפעתו על יחסי עבודה, שינויים ארגוניים ויחסי עבודה, איכות חיים בעבודה ויחסי עבודה, הקשר בין שינויים ארגוניים לבין יחסי עבודה.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

		סמסטר א'
שחית	מבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה	1051.4112.01
ד"ר ע. ספקטור	סמס' א': א' 17-20; 203 סמס' ב': א' 17-20; 104	
שחית	שיטות מחקר וניתוח נתונים א'	1051.4116.01
ד"ר י. חברפלד	ג' 16-18; 203 ה' 14-16; 203	
שחית	גישות בניחול	1051.4348.01
פרופ' א. גלזברג	ג' 16-18; 207	
שחית	קריירות בעבודה	1051.3210.01
פרופ' א. קראו	ב' 10-13; 205	
שחית	פיתוח מנהלים בארגונים	1051.4349.01
ד"ר ג. רביד	ב' 18-20; 205	
שחית	טכנולוגיות התערבות בפיתוח ארגוני	1051.4209.01
ד"ר מ. פופר ע. בנארי	ד' 18-20; 421	
שחית	דיני עבודה למ.א.	1051.4107.01
עני"ד נ. אודי	ה' 16-19; 205	
ש'י	ניחול שכר	1051.4351.01
פרופ' א. שירוס	ב' 13-16; 205	
ש'י	יחסי עבודה בדרג הארגון	1051.2226.01
ד"ר ש. קמינקא	ג' 18-20; 105	
ש'י	תכנון משאבי אנוש	1051.4344.01
מ. גילת	ה' 18-20; 105	

		<u>סמסטר ב'</u>
שויית ד"ר ע. ספקטור	מבוא לעיבוד נתונים בלימודי עבודה א' 17-20; 104	1051.4112.01
שויית ד"ר א. צינר ל. ריוין-אבלס	שיטות מחקר וניתוח נתונים ב' ג' 15-18; 108	1051.4115.01
שויית פרופי א. שירום ש. בנארי	פיתוח ארגוני ה' 13-16; 103	1051.4302.01
שויית ד"ר ד. יעקבסון	ניהול משאבי אנוש ח' 18-21; 104	1051.4204.01
שויית ד"ר ג. קונדה	תרבות ארגונית ח' 16-19; 102	1051.4130.01
ש' פרופי א. גלברזון	דמוקרטיה ארגונית ג' 15-17; 205	1051.4120.01
ש' ד"ר מ. פופר	סוגיות נבחרות בתיאוריה ארגונית ח' 19-21; 106	1051.4133.01
שויית ד"ר ח. דה-סיביליה	תהליכי מו"מ ופתרון סכסוכים ד' 13-16; 314	1051.4208.01
ש' ד"ר ד. יעקבסון	מעברים תפקידיים: פיטורין ואבטלה ד' 18-20; 105	1051.4806.01
שויית ד"ר א. צינר	הערכת תפקוד עובדים ג' 18-21; 105	1051.4119.01
<u>סמינרים</u>		
סי - סמי א-ב' ד"ר ג. קונדה ד"ר ב. תמיר ר. אלוני	סדנא בפיתוח ארגוני סמסי א': א' 14-16; 420 סמסי ב': ה' 14-16; 420	1051.4327.01
סי - סמי א-ב' פרופי א. גלברזון	מערכות בקרה והערכה בארגונים - סמינר מחקר* ג' 17-19; 421	1051.4513.01

סי - סמי אי+בי	לחצים בעבודה, גורמים ותוצאות	1051.4255.01
פרופי א. שירום	ה' 16-18; 426	
סי - סמי אי+בי	אפליה בתעסוקה	1051.4350.01
ד"ר י. הברפלד	סמסי א': ג' 14-16; 426	
	סמסי ב': ג' 13-15; 421	
סי - סמסטר בי	מהגרים בשוק העבודה	1051.3134.01
ד"ר י. כהן	ה' 13-16; 421	
	ג' 14-15; 419	
סי - סמי אי+בי	ניחול משאבי אנוש: פרספקטיבה פסיכולוגית- ארגונית	1051.4335.01
ד"ר א. צינר	ד' 16-18; 421	
ר. אלוני		

החטיבה בלימודי עבודה

		<u>סמסטר א'</u>
ש"ת ד"ר ע. כרמי	מבוא ליחסי עבודה ה' 17-20, ספריה 3	1051.2100.01
ש"ת פרופי א. גלברזון	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ב' 10-13, ספריה 1	1051.2113.01
ש"ת ד"ר מ. ערן	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ב' 17-20, 203	1051.2114.01
ש"ת ד"ר א. קראו ל. ריזין-אבלס	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו+ מיקרו* ב' 17-20, 102 א' 15-17, 205	1051.2115.01 שעור: תרגיל:
ש"ת ד"ר י. חברפלד	שוק העבודה ב' 14-17, 101	1051.2222.01
ש"ת ר. אלוני	להצים ותוצאותיהם בארגון א' 12-14, 105	1051.3207.01
ש"ת ד"ר מ. פופר	שינויים וחדשנות בארגונים ד' 16-18, 104	1051.3214.01
ש"ת א. טלמור ח. פיטליק	קואופרציה וכלכלה שיתופית - תיאורית ויישומים ג' 18-20, 102	1051.2254.01
ש"ת ד"ר י. גרינברג	חברת העובדים - תמורות מבנה ואירגון א' 16-18, 102	1051.3204.01
ש"ת ד"ר י. קציר	מערכות התקשורת האנושית בארגונים ג' 14-16, 107	1051.3215.01
ש"ת א. וייץ	תפקוד קבוצתי בארגונים ד' 18-20, 105	1051.2111.01
ש"ת ד"ר ג. קונדה	התנהגות ארגונית** א' 18-21, 102	1051.3395.01

* קבוצה מיוחדת לתלמידי החשמלות למ.א. בלבד.

** ניתן במסגרת החוג לסוציולוגיה.

הרישום יתבצע במסגרת החוג לסוציולוגיה ועפ"י הקריטריונים הנהוגים בסוציולוגיה.

סמסטר ב'

שו"ת ד"ר ע. כרמי	מבוא ליחסי עבודה ב' 17-20; ספריה 3	1051.2100.02
שו"ת פרופי א. קראו	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ב' 10-13; ספריה 3	1051.2113.02
שו"ת ד"ר ג. רביד	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ה' 17-20; ספריה 3	1051.2114.02
שו"ת ד"ר י. חברפלד	שוק העבודה ח' 14-17; 101	1051.2222.02
ש' ד"ר ד. יעקבסון	גרנטולוגיה תעסוקתית ח' 10-12; 105	1051.4308.01
שו"ת עניד נ. אורי	דיני עבודה ד' 16-19; 104	1051.2105.01
ש' ד"ר מ. ערן	מניעים ותמריצים בעבודה ב' 15-17; 107	1051.4222.01
ש' פרופי א. מרגלית	איגודים מקצועיים ומפלגות פועלים: חדגם השודי א' 10-12; 205	1051.3208.01
ש' ד"ר י. קציר	תפקידי המינים בעבודה ג' 14-16; ספריה 3	1051.3216.01

סמינרים שנתיים

ס' י. מיתקי	סוציוטכניקה: עקרונות ויישום א' 14-16; 421	1051.2255.01
ס' ד"ר ש. קמניקא	סוגיות נבחרות ביחסי עבודה ג' 16-18; 420	1051.3211.01

מדיניות ציבורית תואר שני

א. מטרות התוכנית

להקנות ידע מקצועי וכלים להבנת ההבטים הכלכליים, המדיניים והחברתיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח, הערכה וקביעת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.

התוכנית כוללת מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מנהל ותקצוב ציבורי, מדיניות עירונית ואזורית ומדיניות רווחה.

ב. הליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (75) לפחות. התוכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה והחתינהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסציפלינות אחרות. האחרונים יחוייבו בלימודי השלמה.

התחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על השגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, נסיון בעבודה ולפי הצורך ראיון אישי.

תלמיד שחסרים לו יותר מ-2 קורסים מרשימת לימודי ההשלמה, יתקבל לשנת/ סמסטר השלמות כתלמיד מן המניין על תנאי ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה יעבור למעמד תלמיד מן המניין.

תלמיד שחסרים לו עד 2 קורסים מלימודי ההשלמה, חייב להשלים במהלך שנת הלימודים הראשונה.

ג. מסלולי לימוד

במסגרת הלימודים בתוכנית מוצעים שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד ללא עבודת גמר.

2. מסלול לימוד עם עבודת גמר.

כל התלמידים החדשים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה בשני תנאים:

א. ממוצע של 85 לפחות ב"לימודים כלליים", שהם בהיקף של 20 ש"ס.

ב. אישור ועדת ההוראה של התוכנית.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר כולל השלמת עבודת הגמר. הארכת משך הלימודים לאחר השנה החמישית טעונה אישור ועדת הוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.

ה. לימודי השלמה - תלמידים אשר לא למדו במסגרת תואר ראשון את הקורסים המפורטים להלן, חייבים להשלים במשך שנת הלימודים הראשונה. דרישה זו מהווה תנאי מעבר לשנת ב'.

ייתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית	4 ש"ס	יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה
ייתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית	2 ש"ס	חשבונאות לכלכלנים
ייתן במסגרת חוגים למדע המדינה וסוציולוגיה	4 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה
ייתן במסגרת התכנית למדיניות ציבורית	3 ש"ס	מבוא למחשבים

1. כל תלמיד חייב בלימודי ההשלמה, אלא אם כן קיבל פטור מחיועץ על סמך לימודים קודמים. יוכרו בלימודים קודמים אך ורק לימודים במוסד אקדמי מוכר.
2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתוכנית, יהיה חייב בלימודי השלמה גם אם למד אותם במסגרת לימודיו הקודמים. ניתן יהיה לקבל פטור על סמך בחינה במקצוע הספציפי, באישור היועץ.
3. תלמיד לא יוכל להרשם לשיעור הדורש כדרישת קדם שיעור השלמה אם לא סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או לא קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.
4. במקרים מסוימים רשאי היועץ להמיר את דרישת הקדם לדרישה במקביל, וזאת באישור מורה הקורס המתקדם.

תוכנית הלימודים

1. מסלול לימוד ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את תבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי להקנות ידע מקצועי וכלים להבנת הדינמיקה הכלכליים, המדיניים והחברתיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם.

מכסת הלימודים כוללת 58 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי החשלמה). כן מחייב מסלול לימוד זה כתיבת פרוייקט ובחינת גמר.

תלמיד בעל תואר מ.א., הזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב בלימוד 42 ש"ס לפחות מתוך קורסי התכנית.

תלמיד שלמד לימודי תואר שני (אך אינו בעל תואר מ.א.), הזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב בשמינית 2/3 לפחות מתוך קורסי התוכנית.

מרכיבי תוכנית הלימודים :

	לימודי השלמה
	לימודי חובה בסיסיים
29 ש"ס	לימודי חובה מתקדמים (סמינר בנייתוח ארועיים)
2 ש"ס	לימודי בחירה וסמינרים כלליים (2 סמינרים לפחות)
4 ש"ס	לימודי התמחות
20 ש"ס	פרוייקט
3 ש"ס	סמינר מחלקתי
	בחירת גמר

לימודי חובה בסיסיים (על התלמיד לשמוע את כל הקורסים הניתנים במסגרת הלימודים הכלליים, שהם 23 ש"ס ולבחור לפחות קורס אחד מכל קבוצת התמחות + הסמינר בגיתוח אירועיים). סה"כ לימודי החובה הם 31 ש"ס.

לימודים כלליים

שיטות מחקר וסטטיסטיקה	3 ש"ס	ד"ר ברוך מבורך
למדיניות ציבורית	2 ש"ס	אביעד ערמוני
מערכות מידע ומחשבים	2 ש"ס	פרופ' צבי זוסמן
כלכלת הסקטור הצבורי	3 ש"ס	ד"ר זאב סגל
משפט חוקתי ומנהלי (שנתי)	2 ש"ס	פרופ' יוסי ברכמן
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	4 ש"ס	ד"ר צבי אדר
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית	2 ש"ס	ד"ר גילה מנחם
סוציולוגיה ומדיניות ציבורית	2 ש"ס	פרופ' אליה וורצברג
סוגיות בתיכנון ומדיניות ציבורית	23 ש"ס	

סה"כ לימודים כלליים

יסודות מנהל ותקצוב ציבורי

מינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס	ד"ר גדעון דרוזן
התנהגות ארגונית ופוליטית	2 ש"ס	ד"ר ברוך מבורך
בקביעת מדיניות ציבורית		

יסודות מדיניות רווחה

החברה הישראלית	2 ש"ס	פרופ' משה סמיונוב
מבוא למדיניות רווחה	2 ש"ס	פרופ' שמעון שפירז

יסודות מדיניות אזורית ועירונית

מדיניות איזורית ועירונית	2 ש"ס	פרופ' אליה ורצברג
העיר והשלטון המקומי	2 ש"ס	ד"ר חנה אופק

סה"כ לימודי חובה

לימודי חובה מתקדמים

סמינר בניתוח אירועים	2 ש"ס	פרופ' דוד נחמיאס
		פרופ' אליה וורצברג
		ד"ר גיל שידלו
		פרופ' יוסף ברכמן
		פרופ' דוד נחמיאס
		ד"ר יהודה שנהב

לימודי בחירה וסמינרים כלליים (מיועדים לכל החתמויות)

מעורבות משרדי הממשלה במשק (סמינר)	2 ש"ס	פרופ' ח. בן-שחר
סמינר בתהליכי עיצוב מדיניות	2 ש"ס	ד"ר צבי אדר
וקבלת החלטות		ד"ר צבי לניר
סמינר התמחות	2 ש"ס	ד"ר ברוך מבורך

(מבקר המדינה, נציבות שרות המדינה, ועדות כנסת והשלטון המקומי).

התלמיד חייב להשלים את כל לימודי החובה לא יאוחר מתום שנתיים מיום תחילת לימודיו (לא כולל תקופת לימודי ההשלמה).

השגת ממוצע 75 לפחות בלימודי החובה (8 קורסי הלימודים הכלליים) היא תנאי לחמשך הלימודים בתכנית. תלמיד שלא ישיג ממוצע זה - יופסקו לימודיו.

תלמיד יהיה רשאי לחזור על קורס חובה לשם שיפור הממוצע רק באישור היועץ.

רק תלמיד שמילא את כל חובות השמייעה יוכל להשתתף בסמינר בניתוח אירועים במדיניות ציבורית.

לימודי ההתמחות

מוצעים שלושה תחומי התמחות

א. מנהל ותקצוב צבורי

ב. מדיניות עירונית ואזורית

ג. מדיניות רווחה חברתית

בכל תחום התמחות חובה על כל תלמיד לחשלים 20 ש"ס.

הבחירה במסגרת ההתמחות היא מותך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות וכן מקורסי הבחירה הכלליים.

(הקורסים המסומנים בכוכבית ניתנים במסגרת התוכנית למדיניות ציבורית).

מנהל ותקצוב ציבורי - יש לבחור 20 ש"ס מהרשימה המוצעת:

* תהליכי הקצאת משאבים בסקטור הציבורי	2 ש"ס	ד"ר חנה אופק
* מדיניות ומינהל מיסים בישראל	2 ש"ס	מר משה גביש
* קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס	ד"ר גדעון דורון
* מינהל ותקצוב בארצות מתפתחות (סמינר)	2 ש"ס	ד"ר יוסף בולס
* נתוח השוואתי של תהליכים וארועים בסקטור הציבורי	2 ש"ס	ד"ר גיל שידלו
* חברות ממשלתיות בישראל ובעולם	2 ש"ס	ד"ר גיל שידלו
מדיניות רווחה במשבר	2 ש"ס	ד"ר גיל שידלו
כלכלה פוליטית מודרנית	3 ש"ס	ד"ר גדעון דורון
דיני עבודה למ.א.	3 ש"ס	עו"ד נחמן אורי
* התקציב במיגור הציבורי גיבושו והתפתחותו	2 ש"ס	ד"ר חנה אופק
* מדעי המדיניות	2 ש"ס	ד"ר מיקי קרן
* מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית	2 ש"ס	ד"ר יוסף בולס
בעיות נבחרות במדיניות הסקטור הציבורי	3 ש"ס	פרופ' אפרים טורגובניק

מדיניות עירונית ואזורית - יש לבחור 20 ש"ס מהרשימה המוצעת:

* בעיות בשימושי קרקע (סמינר)	2 ש"ס	פרופ' יוסף ברכמן
* מבוא לדיור	2 ש"ס	פרופ' אליה ורצברג
* בעיות באיכות הסביבה	2 ש"ס	פרופ' אליה ורצברג
* תחבורה בעיר מודרנית	2 ש"ס	פרופ' יוסף ברכמן
* מבוא לתכנון פיסוי	2 ש"ס	פרופ' אליה ורצברג
* מדיניות דיור (סמינר)	2 ש"ס	פרופ' אליה ורצברג
* שיטות אנליטיות בניגוח עירוני ואזורי	2 ש"ס	פרופ' יוסף ברכמן
כלכלת תחבורה	3 ש"ס	פרופ' יוסף ברכמן
* תהליכי הקצאת משאבים בסקטור הציבורי	2 ש"ס	ד"ר חנה אופק
* קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס	ד"ר גדעון דורון
כלכלה אורבנית	2 ש"ס	פרופ' דוד פינס
פוליטיקה ומדיניות השלטון המקומי	3 ש"ס	פרופ' אפרים טורגובניק
מבנה עדתי של ישראל	2 ש"ס	פרופ' משה סמיונוב
סוציולוגיה של העיר	3 ש"ס	ד"ר גילה מנחם
מדיניות ציבורית: יחסי ממשלה שלטון מקומי	3 ש"ס	פרופ' אפרים טורגובניק

מדיניות רווחה חברתית - יש לבחור 20 ש"ס מהרשימה המוצעת:

פרופ' דן שניט	2 ש"ס	חקיקת רווחה (סמינר)	•
ד"ר נח-לוי אפשטיין	2 ש"ס	ריבוד חברתי	
ד"ר אבי גוטליב	3 ש"ס	סוציולוגיה של הרפואה	
פרופ' יוחנן פרס	3 ש"ס	סקרים: בסיס תאורטי ועקרונות מתודולוגיים	
ד"ר שמעון שפירז	3 ש"ס	הערכת שירותיים חברתיים	
ד"ר אברהם יוגב	3 ש"ס	גישות בסוציולוגיה של החינוך	
עמיד נחמן אורי	3 ש"ס	דיני עבודה למ.א.	
פרופ' אריה גלברזון	2 ש"ס	גישות בניהול	
ד"ר דן יעקובסון	2 ש"ס	גרנטולוגיה תעסוקתית	
ד"ר מיכה פופר	2 ש"ס	טכנולוגיות התערבות בפיתוח ארגוני	
פרופ' דן שניט	3 ש"ס	סוגיות נבחרות בחקיקה ומשפט בשירותי רווחה	
ד"ר משה שרר	2 ש"ס	מערכות מידע בשירותי רווחה	
ד"ר יצחק חברפלד	2 ש"ס	אפליה בתעסוקה (סמינר שנתי)	
ריטה אלוני	2 ש"ס	לחצים בארגון	
יצחק גרינברג	2 ש"ס	חברת העובדים	
טלמור ופיטליק	2 ש"ס	קאופרציה וכלכלה שיתופית	
פרופ' מרגרי פינסון	2 ש"ס	מדיניות ושירותים בתחום בריאות	
(הקורס יינתן באנגלית)		ובריאות הנפש	

סמינר מחלקתי - הסמינר בחיקף של 1 ש"ס מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. הנושאים: ביטוח לאומי, בריאות, שכר, יחסי עבודה, מדיניות חוץ, משפט ציבורי ומפלגות. מנחי הסמינר פרופסור אסף רזין וד"ר זאב סגל. חובה על תלמידי התכנית להשתתף בסמינר.

פרויקט הגמר

- א. מטרת הפרויקט היא בדיקה של בעייה יישומית בתחום המדיניות הציבורית תוך שימוש בכלים המדעיים המתאימים.
- ב. הפרויקט יבוצע, בד"כ, במסגרת ה"סמינר בניתוח אירועים". הסמינר והפרויקט נחשבים יחד ליחידת לימוד בחקף 5 ש"ס.
- ג. תלמידים אשר סיימו בעבר בהצלחה את הסמינר בניתוח אירועיים אך טרם החלו בהכנת הפרויקט, יוכלו למלא את חובת הפרויקט במסגרת אחד הסמינרים המוצעים במדיניות ציבורית. תלמיד יוכל לבחור גם בסמינר שבו כבר כתב בעבר עבודה, בתנאי, כמובן, שמורה הסמינר מסכים להסדר. תלמידים אלו ירשמו לקורס הנקרא "הנחית פרויקט" (3 ש"ס).
- ד. תלמידים המבקשים הנחית פרויקט על ידי מורה שאינו מלמד בסמינר, ירשמו ל"הנחית פרויקט" ויכינו, בהסכמתו של אותו מורה, עבודה במסגרת הסמינר המונחה על ידיו.

- ח. זכאים להתחיל בהכנת פרויקט רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:
1. סיימו את כל חובותיהם, כולל קורסי חובה והתמחות.
  2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הפרויקט את יתרת חובותיהם לתואר.
- ו. הזמן המוקצב להכנת הפרויקט חינו סמסטר אחד.
- ז. כל דרישות הפרויקט, שתיקבענה על ידי מורי הסמינר לניתוח אירועים, מחייבות גם את העבודות המתבצעות במסגרת הסמינרים האחרים.

תחום התמחות

מנחי פרויקטים

מדיניות עירונית ואזורית	פרופ' אליה ורצברגר / יועץ
מדיניות עירונית ואזורית	פרופ' יוסי ברכמן
מדיניות רווחה	פרופ' משה סמיונוב
משפט ציבורי	ד"ר זאב סגל
מנהל ותקצוב ציבורי	ד"ר ברוך מבורך
מדיניות רווחה	ד"ר גילה מנחם
מדיניות רווחה	פרופ' שמעון שפירו
כלכלה ציבורית	ד"ר צבי אדר
כלכלה ציבורית	פרופ' חיים בן-שחר

ניתן לקבל הנחיה ע"י מורים נוספים באישור יועץ התוכנית.

בחירת גמר

בחירת הגמר נעדה לבחון את ידיעותיו של התלמיד בתחום בו כתב את הפרויקט ובמקצועות שנלמדו במסגרת התכנית.

לבחינה זכאי לגשת אך ורק תלמיד אשר סיים את 22 חובותיו בתכנית. סיום חובות משמעו עמידה בהצלחה בכל הבחינות וקבלת ציון חיובי בכל העבודות (סמינריונים ופרויקט).

צוות הבחינים יהיה מורכב משנים או שלושה מורים המלמדים בתכנית. אחד מהם יהיה מנחה הפרויקט.

במסגרת הבחינה יציג המועמד את עיקרי הפרויקט וישאל שאלות בנושא זה ובנושאים כלליים הקשורים לפרויקט ולמקצועות שנלמדו בתכנית. מטרתה העיקרית של הבחינה היא לבחון את יכולתו של המועמד להשתמש בידע התאורטי והמתודולוגי שרכש במהלך הלימודים, ולנתח בעיות ישומיות של מדיניות ציבורית כדוגמת נושא עבודתו.

חרכב ציון הגמר

35%	לימודי חובה בסיסים (ללא פרויקט)
25%	לימודי התמחות (ללא סמינרים)
15%	סמינרים
15%	פרויקט
10%	בחנית גמר

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה לחקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הצבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולצידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים חדרושים בעבודתם. בוגרי התוכנית אמורים להגיע לרמה שבה יוכלו לתרום באופן מהותי לשיפור התהליך של קביעת מדיניות.

מבנה תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים של המסלול המוצע כוללת 45 שעות סמסטריאליות (ש"ס). ועבודת גמר לפי הפירוט הבא.

-	1. לימודי השלמה
29 ש"ס	2. לימודי חובה
10 ש"ס	3. לימודי התמחות
6 ש"ס	4. סמינרים. 3 סמינרים, לפחות שנים מתחום ההתמחות
-	5. עבודת גמר
<hr/>	
45 ש"ס	

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחד מהשלבים היא זו המופיעה בתוכנית במסלול ללא עבודת גמר, למעט נושא הפרויקט שאינו חל על תלמידי מסלול זה.

פטורים על סמך לימודים קודמים

תלמיד בעל תואר מ.א. הזכאי לפטור, מקורסים הכלולים בתוכנית על סמך קורסים חופפים שלמד לקראת התואר השני, חייב בלימוד 35 ש"ס לפחות מתוך קורסי התוכנית.

תלמיד שלמד לימודי תואר שני (אך אינו בעל תואר מ.א.) וזכאי לפטור מקורסים הכלולים בתוכנית על סמך קורסים חופפים שלמד, חייב בכל מקרה בלימוד 30 ש"ס מתוך קורסי התוכנית.

מגמות התמחות

מוצעים שלושה תחומי התמחות:

- א. מינהל ותקצוב ציבורי
- ב. מדיניות עירונית ואזורית
- ג. מדיניות רווחה חברתית

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 12 ש"ס בתחום זה מתוך הקורסים המפורטים בידיעון. לפחות שני קורסים חייבים להיות סמינרים ברמת מ.א. ושני קורסים נוספים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות חייב להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעייה, הבנה ותאור הרקע העיוני הנידון בספרות, פיתוח מתודולוגיה וישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית.

העבודה תבוצע, בהדרכת של מורי התכנית. במקרה הצורך תבוצע העבודה בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה. את אישור ההצעה יש לקבל לפני תום השנה השלישית ללימודים.

היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים במכונת כתיבה. מומלץ שהתלמיד יעזר בתנחיות לכתיבת הצעת מחקר כגון אלה של John Jagger.

ציון גמר

ציון הגמר יחשב כדלהלן:	
לימודי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר ובחינה	35%
	100%

תוכני השיעורים

בלימודי החובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית

שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות. דרישות מוקדמות: מבוא לסטטיסטיקה.

מערכות מידע ומחשבים

מטרת הקורס: הקורס מיועד להכרת עקרונות עיבוד נתונים, עקרונות יישום מערכות מידע באירגונים, והכרה כללית של שימושי מיקרו-מחשב למנהלים. דרישות מוקדמות: מבוא למחשבים.

כלכלת הסקטור הציבורי

מושגי יסוד הדרושים להבנת החשכלות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים, בחירה חברתית, מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד, השקעות הסקטור הציבורי, תקנות ציבוריות (REGULATIONS). דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים/יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות).

משפט חוקתי ומנהלי (שנתו)

במסגרת הקורס יוארו עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית המעצבים את פעולת רשויות המדינה ואת יחסי הגומלין ביניהן. יואר מעמד, סמכויותיהם ותפקידיהם של הכנסת, הממשלה, המערכת השיפוטית, נשיא המדינה והרשויות החוקרות במערכת הממשל הישראלית. פעולת הרשויות תיבחן תוך הבחנת יסודות הפיקוח השיפוטי והחוז-שיפוטי עליהן, במגמת קיום עקרון שלטון החוק ברשויות השלטון. בצד הבהרת סמכויות השלטון, יואר מעמדן המשפטי של חריות היסוד של הפרט בשיטת הממשל הישראלית (חופש העיסוק, חופש ההתאגדות, חופש הביטוי וההפגנה, הזכות לפרטיות).

עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים

בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרייקטים צבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיון ואי ודאות בפרוייקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסטטיסטיקה.

מיקרו כלכלה ומדיניות צבורית

הקורס נועד לחקנות לתלמיד את כלי הנתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה אינדיבידואליות בסקטור הצבורי. דרישת קדם ומבוא לכלכלה ללא כלכלנים או יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות (קורס זה אינו מיועד לתלמידים בוגרי החוג לכלכלה).

סוציולוגיה ומדיניות ציבורית

הקורס עוסק בויקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית. ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תוכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום הנוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

סוגיות בתיכנון ובמדיניות ציבורית

הקורס יעסוק בסוגיות שונות המתעוררות בניסוח וניתוח של מדיניות ציבורית בכלל ובפרט בתכנון. ידונו הבטים נורמטיביים ופוזיטיביים של בעיות יסוד, שאתן עובד ציבור חייב להתמודד. נושאי הקורס יכללו, בין היתר: מודלים של קבלת החלטות רציונליות; התפקיד החברתי של התכנון; תפקידו של עובד הציבור לגבי המעסיק, הציבור הרחב וערכי המקצוע; קונפליקטים וניהול קונפליקטים בתכנון; בעיות אתיות בתכנון, וכו'.

מינהל ומדיניות ציבורית

יחסי-הגומלין בין קביעת-מדיניות לבין ביצועה במיגור הציבורי. (יפוליטיזציה של המינהל וביוורוקרטיזציה של מדיניות). אילוצים בניסוח יעדי-מדיניות, בהוצאה לפועל של תכניות ובהערכת ביצועי-המערכת. קוים לאיפיון יחסי-הגומלין הנ"ל במערכת הישראלית.

התנהגות ארגונית פוליטית בסביעת מדיניות ציבורית

הקורס נועד לחקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בתרומה הארגונית-פוליטית לחקר קביעת מדיניות ציבורית ותפוקותיה. בין הנושאים שילמדו במהלך הקורס: ציפיות וקבלת החלטות ברמת הפרט וחשפתן על נתונים כלל משקיים; הבדלים במסקנות מתבקשות בין רמת הפרט לרמת הכלל (ארגון, מדינה, מערכת בינ"ל וכד'), גישות מאקרו ברמות שונות לחקר תוצאות מדיניות ציבורית, ה"תחרות" בין כלכלה לפוליטיקה בחסבר תוצאות מדיניות ציבורית, מודלים פוליטיים קיימים לחסבר תוצאות אבטלה, אינפלציה ויחסי אבטלה ואינפלציה (עקומת פיליפס), מדיניות ציבורית כחלק מגישת המערכות הכוללת. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לשי"מ וסטטיסטיקה.

החברה הישראלית

גישות מאקרו סוציולוגיות ינחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מבוא למדיניות רווחה

השעור יקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנתרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

מדיניות עירונית ואזורית

הקורס יעסוק במכלול של נושאי מדיניות שבחן המרחב משחק תפקיד מרכזי, בגלל שדרושה מדיניות שונה לפי האזור או בגלל שהבעייה או פתרונה קשורים ליחידה של השלטון המקומי. בין היתר יידונו הנושאים הבאים: מהות הבעיות אורבניות; הכוחות המשפיעים על תהליך העיור; המבנה המרחבי של ערים ושל מערכות ערים; התפקיד המשתנה של השלטון המקומי; תפקיד התכנון העירוני; מודלים כמותיים בניתוח בעיות עירוניות; שלבי התפתחות של אזורים מטרופוליטניים; שקיעתם והחייאתם של שכונות ומרכזים עירוניים; שיקום שכונות מצוקה; פיתוח אזורי והערים החדשות בישראל.

העיר והשלטון המקומי

הקורס ידון בהבטים השונים של השלטון המקומי, תפקידי, המבנה שלו, קשריו עם השלטון המרכזי והבעיות המרכזיות העומדות בפניו.

לימודי חובה מתקדמים

סמינר בניתוח ארועים במדיניות ציבורית

סמינר שבה ידונו ארועים ב-3 תחומי ההתמחות תוך ניתוח, הערכה והסקת מסקנות. ההיבט הסוציולוגי של הסדנה יתמקד בתהליכים של שינוי חברתי בישראל וקשרם למדיניות ציבורית. ההיבט האורבני יתמקד בהבנת תהליכי פתוח וצמיחה של אזורים אורבניים וכן בהערכת פרויקטים ותוכניות עירוניות ביחס למיקום מתקנים, שיקום שכונות, פתוח תחבורתי מדיניות דירור וכו'. מבחינת ההיבט של המנהל הציבורי ינתחו תהליכים הקשורים במערכת המנהל הציבורי הישראלי.

לניתוח האירוע השיבות מחקרית ממעלה ראשונה. יחודו בכך שבמסגרתו עוסקים בנושאי מחקר שבהם רב מספר המשתנים המסבירים ממספר נקודות התצפית. ולכן נפגמת יכולת ההפעלה של מבחני מובחנות סטטיסטיים מקובלים. החסרון הסטטיסטי מתקזז ביתרון המחקרי של יכולת חדירה לעומק התופעה ומתן הסבר מפורט להתקיימותה. במסגרת הסדנה תופעל השיטה היחודית להסבר אירועים בישראל מתחום המדיניות הציבורית. דרישות מוקדמות: מילוי כל חובות השמיעה.

מוערכות משרדי הממשלה במשק - סמינר

מטרת הסמינר להקנות לתלמידים גישה וכלים לנתוח נורמטיבי שיטתי של מדיניות ופעולות יחידה מנהלית בסקטור הציבורי, היחידה יכולה להיות משרד ממשלתי (או אגף בשלטון המקומי), או יחידת-משנה של הנייל (כולל תאגידים). תחומי המדיניות כוללים את אלה של המשרדים הכלכליים ומשרדי הרווחה, ומקביליהם בשלטון המקומי. לשמש בסיס להכנת פרויקט - סיכום (או עבודת תיזה) לתלמידים המעוניינים להקים בסיס-מידע מתעדכן של מדיניות הממשלה בתחומי-פעולה שונים, ושל הצעות לשיפורים בה.

סמינר בתהליכי עיצוב המדיניות וקבלת החלטות (שנתי)

סמינר שנתי הכולל שתי חטיבות לימוד המהוות יחדיו התנסות לימודית. בסמסטר א' תעסוק הסמינר בהבטיים התאורטיים של הנושא. בסמסטר ב' תעסוק הסמינר בניתוח אירועים בקבלת החלטות ועיצוב מדיניות בישראל הלכה למעשה. הסמינר פתוח לתלמידי שנה ב'. תלמידי שנה א' יוכלו להתקבל רק במקרים מיוחדים עפ"י אשור המרצה בלבד. הקורס פתוח גם לתלמידי מ.א. במדה"ח והחוג להסטוריה בתנאים הנייל.

סמינר ההתמחות (שנתי)

סמינר ההתמחות מיועד להכרת הסקטור הממשלתי הלכה למעשה, מיועד לסטודנטים שאינם עובדים בסקטור הממשלתי. מאפשר לתלמידים ליצור הכרויות ומגעים ראשוניים לקראת המשך עבודה בסקטור הממשלתי לאחר תום לימודיהם. רק תלמידים שסיימו את כל קורסי החובה רשאים לקחת סמינר זה.

תוכני השעורים בלימודי ההתמחות הניתנים במסגרת התכנית

תהליכי הקצאת משאבים בסקטור הציבורי

תאוריית תיקצוב, שיטות תקצוב - (פריט - שורה, תקצוב פעילות מערכות תכנון תכנות - תקצוב, תקצוב בסיס אפס) אסטרטגיות תקצוב, בעיות תקצוב בישראל. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים.

מדיניות ומנהל מסים בישראל

השעור יעסוק בתהליכים שבחם מתגבשת מדיניות מסים, בחירת סוגי המס ושיעוריהם, מדרגות מס, פטורים זיכויים וכד'. כמו כן, ידונו תהליכי ביצוע מדיניות. בין השאלות שתיבחנה: אידיאולוגיה פוליטית ועמדות המפלגות בשאלות מסוי, קבוצות לחץ ומנגנוני השפעה על עיצוב מדיניות, הקשר בין מערכות בחירות ומדיניות המיסים, הקשר בין יעילות כלכלית וצדק חברתי, הקשר בין מטרות מדיניות לבין אפשרויות ביצוע מינחלי. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים.

קבלת החלטות במינהל ומדיניות צבורית

מדלים בסיסיים של תהליך קבלת-החלטות. (ברמת היחיד, הקבוצה והמערכת הארגונית). קבלת-החלטות אסטרטגית במיגור הציבורי: אילוצים והזדמנויות. קבלת החלטות במערכת קביעת-מדיניות-הציבור הישראלי: מאפיינים עיקריים.

מינהל ותקצוב בארצות המתפתחות

הסמינריון יתמקד בנייתו פרויקטים אשר בוצעו בעולם השלישי בסיוע מוסדות בנייל. הניתוח יכלול את היבטי המינהל והתקצוב, תאורית בחירת המוצר הציבורי ותכנון אוכלוסיות המטרה הנהנית ואופן החלוקה. במסגרת הקורס ינתחו מספר פרויקטים גדולים בתחומי התעוש, האורבניזציה, החקלאות והמים תבוצע הערכת הפרויקטים והפקת לקחים בתחום הגדרת המוצרים, צורת הפתרון הטכני, התקצובי והניהולי. דרישות מוקדמות: כלכלה ללא כלכלנים רצוי שנה ב'. הסמינר מהווה דרישת קדם לסמינר במחקרים בהערכת מדיניות ציבורית.

מדעי המדיניות

קורס זה סוקר את התפתחותו של תחום מדעי המדיניות ובוחר את יסודותיו התאורטיים והמחקריים כמו גם את יחסי החוקרים בתחום המדיניות הציבורית והמערכות החברתיות והפוליטיות שבחן הם פעלים.

בעיות בשימושי קרקע

מטרת סמינר זה לישים את התאוריות והטכניקות האורבניות שלמדו בקורסים קודמים לניתוח בעיות בתחום מיקום ופרישה של שימושי קרקע עירוניים. נושא הסמינר עשוי להיות משותף לכלל הסטודנטים או, שסטודנט הרוצה בכך, יבחר נושא נפרד. דרישות מוקדמות: מדיניות אזורית ועירונית (מלימודי היסוד) שיטות אנליטיות בניתוח עירוני ואזורי או הסכמת המרצה.

מבוא לדיוור

הקורס מנתח את מערכת הדיוור, את התהליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדיניות דיוור. בחלק הראשון תידון מערכת הדיוור מנקודת ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיו"ב. החלק השני יעסוק במדיניות דיוור על ידי בחינת חלופות להתערבות הציבור בשוק הדיוור, כגון: חוק הגנת הדיוור, בנייה ציבורית, שיקום משכנות עוני וכיו"ב.

תחבורה בעיר מודרנית

מטרת קורס זה להציג את בעיות היסוד בתחום התחבורה העירונית. נושאים עיקריים שידונו בקורס: הקשר בין המבנה האורבני והביקוש לנסיעות; חיזוי הביקוש לנסיעות ע"פ זמן; בעית צפיפות התנועה וגורמיה; בעית התחבורה הציבורית; הערכת פרויקטים תחבורתיים. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלניים, מבוא לסטטיסטיקה או הסכמת המרצה.

מבוא לתכנון פיזי

הקורס מקנה את מושגי היסוד הדרושים לפתרון בעיות פשוטות בהערכת פרויקטים. במסגרת ההרצאות ידונו: גישות בנייה ערים, סקרים בנתוח אתרים, המרכיבים של המערך העירוני וקריטריונים לתכנונם. שכונות מגורים, תחבורה, שירותים, מסחר ושטחים פתוחים, דיון בפרויקטים נבחרים.

מדיניות דיוור

הסמינר יעסוק בבעיות המרכזיות של מדיניות הדיוור בישראל על בסיס המחקרים התאורטיים ותוך השוואה עם הגישות המקובלות בחו"ל. עבודות הסטודנטים יעסקו בנושאים נבחרים כולל: מדיניות משרד השיכון, שיקום שכונות מצוקה, תהליך הפילטרנג, אשראי מסובסד, חלופות לחוק הגנת הדיוור וכיו"ב. דרישה מוקדמת: מבוא לדיוור.

ניתוח השוואתי של תהליכים וארועים בסקטור הציבורי

מטרת הסמינר לישם את התאוריות שנלמדו בקורסים קודמים לנתוח תהליכים וארועים במשרדי ממשלה, במנהל-הציבורי ובחברות ממשלתיות. יושם דגש על ישראל תוך השוואה עם ארצות הברית, אנגליה וצרפת. דרישות מוקדמות: חברות ממשלתיות בישראל ובעולם (מלמודי התמחות) או בהסכמת המרצה.

בעיות איכות הסביבה

הנושאים שידונו בשעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אוויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקת, קרינה וכיו"ב.

חברות ממשלתיות בארץ ובעולם

מטרת הקורס לתרום ללמוד מנהל ומדיניות ציבורית ע"י נתוח בעיות העולות מסקטור של חברות ממשלתיות. הקורס מתבסס על ניתוח השוואתי של בעיות הניהול הפיננסי והקונפליקטים בין חברות ממשלתיות, הרשות המחוקקת, צרכנים, בתי המשפט וארגונים אחרים של המדינה בארצות שונות.

התקציב במגזר הציבורי - גבושו וחתפתחותו

בקורס יושם דגש על הבנתם של הגורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי. נעסוק בנייתוח מרכזי, שימושי והשלכותיו של התקציב הציבורי. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

שיטות אנליטיות בניתוח עירוני ואזורי

קורס זה מתמקד בשיטות האנליטיות שפותחו לצורך מדידה ותאור תופעות ותהליכים אורבניים, הקורס הינו טכני בעיקרו ובמהלכו יוצגו שיטות לניתוח גודל ומבנה אוכלוסייה, מדלים של פיזור פעילויות במרחב, מדלים של סימולציה של שימושי קרקע, טכניקות של הקצאה יעילה של פעילויות ליעדים.

דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסטטיסטיקה, מדיניות אזורית ועירונית (מלימודי היסוד).

חקיקת רווחה - סמינר

במסגרת הסמינר ידונו וינתחו את החקיקה הנוגעת לשני תחומים:

1. מערכת החקיקה שנועדה להעניק בטחון סוציאלי.
2. מערכת החקיקה של שירותי רווחה אישיים.

בתחום הראשון יבדקו העקרונות על פיהם מוכרות זכויות האזרחים להנות מגימלאות כספיות המחליפות הכנסה או מפצות על פגיעה בהכנסה.

דגש יושם על ניתוח משווה בין תוכניות מקבילות (כמו תוכניות הבטוח הלאומי בהשוואה לתוכניות נפגעי מערכת הבטחון), לגבי מהות והיקף זכויות האזרחים הזכאים לגמול, לגבי המדיניות שביסוד התוכניות השונות וכן לגבי סוגי הפתרונות שבתוכניות מעניקות. בתחום השני, חוקי רווחה אישיים, יבדקו תנשאים בהם מוכרות בחוק זכויות לקבלת טיפול וסיוע בפתרון בעיות תפקוד של הפרט. נושאים כגון: ביטוח סיעוד, זכויות לשיקום מקצועי ותעסוקתי, שירותי טפול לנוקסים בקהילה וכד.

מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)

הסמינר נועד לחקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בהערכת מדיניות ציבורית. בקורס יושם דגש על נתוח מחקרים בנושא הערכת מדיניות ציבורית של מוסדות מחקר בקורת ומימון בארץ ובעולם. נושאים אחרים שילמדו במהלך הקורס. ניתוחי עלות-תועלת, החיפוש אחר סטנדרטים של הערכה, הפוליטיקה של הערכת מדיניות ציבורית.

דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לשי"מ וסטטיסטיקה מיוחדת ותקצוב בארצות מתפתחות.

התכנית למדיניות ציבורית

		<u>סמסטר א'</u>
שו"ת ע. ערמוני	מושגי יסוד במערכות מידע ג' 8-10; 318	1082.4022.01
שו"ת פרופ' א. ורצברג	מדיניות עירונית ואזורית ג' 10-12; יפורסם	1082.4036.01
שו"ת ד"ר ג. מנחם	סוציולוגיה ומדיניות ציבורית ג' 10-12; יפורסם	1082.4026.01
שו"ת ד"ר צ. אדר	מיקרו כלכלה ומדיניות צבורית ג' 12-14; 203 ה' 8-10; 205	1082.4038.01
ס' פרופ' ד. נחמיאס פרופ' א. ורצברג ד"ר ג. שדלו	סמינר בניתוח ארועים ג' 12-14; 204	1082.4011.01
שו"ת ד"ר ב. מבורך	שיטות מחקר וסטטיסטיקה של מדיניות צבורית ג' 14-17; 204	1082.4009.01
שו"ת ד"ר ג. דורון	מינהל ומדיניות ציבורית ג' 16-18; 102	1082.4001.01
שו"ת פרופ' ש. שפיר	מבוא למדיניות רווחה ג' 16-18; 315	1082.4020.01
ס' ד"ר י. בולס	מינהל ותקצוב בארצות מתפתחות ג' 18-20; 205	1082.4025.01
שו"ת ד"ר ה. אופק	תהליכי הקצאת משאבים בסקטור הציבורי ה' 8-10; 338	1082.4008.01
שו"ת ד"ר ה. אופק	העיר והשלטון המקומי ה' 10-12; 314	1082.4016.01
שו"ת פרופ' י. ברכמן	שיטות אנליטיות בניתוח עירוני ואזורי ה' 12-14; 314	1082.4028.01
שו"ת ד"ר מ. קרן	מדעי המדיניות ה' 12-14; 105	1082.4006.01

שו"ת ד"ר ג. שידלו	חברות ממשלתיות ה' 14-16; 104	1082.4041.01
שו"ת יפורסם	מבוא למחשבים ה' 16-18; 318	1082.1000.01
שו"ת פרופ' י. ברכמן	עלות תועלת והערכת פרויקטים צבוריים ה' 16-18; 204	1082.4018.01
שו"ת פרופ' מ. סמיונוב	החברה הישראלית ה' 16-18; 104	1082.4002.01
שו"ת י. גזית	יסודות ושיטות כמותיות א' 18-20; 206 ג' 8-10; 206 א' 16-18; 314 (תרגיל)	1082.4105.01
<u>סמסטר ב'</u>		
שו"ת רו"ח א. זיגלמן	חשבונאות לכלכלנים ב' 18-20; 206	1082.4309.01
שו"ת פרופ' א. ורצברג	סוגיות בתכנון ומדיניות ציבורית ג' 8-10; 108	1082.4042.01
שו"ת ד"ר ג. דרון	קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית ג' 10-12; 203	1082.4003.01
שו"ת ד"ר ב. מבורך	התנהגות ארגונית ופוליטית ג' 12-14; 203	1082.4013.01
שו"ת פרופ' ד. שניט	חקיקת רווחה ג' 14-16; 204	1082.4034.01
ס' ד"ר ג. שידלו	נתוח השואתי של תהליכים וארועים בסקטור ג' 16-19; 204	1082.4044.01
שו"ת פרופ' צ. זוסמן	כלכלת הסקטור הצבורי ג' 18-20; 104	1082.4000.01
ס' ד"ר י. בולט	מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית ג' 18-20; 107	1082.4007.01
ס' פרופ' א. ורצברג	מדיניות דיור ה' 8-10; 105	1082.4043.01

ש"ת	התקציב במגזר הצבורי גבוש והתפתחותו	1082.4023.01
ד"ר ח. אופק	ה' 12-14; 206	
ס' פרופ' ד. נחמיאס פרופ' י. ברכמן ד"ר י. שנהב	סמינר בנתוח ארועים ה' 14-16; 105	1082.4011.02
ס' פרופ' ח. בן-שחר ד"ר צ. אדר	מעורבות משודי ממשלה במשק ה' 18-20; 107	1082.4035.01
ש"ת מ. גביש	מינהל ומדיניות מיסים ה' 18-20; 314	1082.4021.01
<u>סנרסים שנתיים</u>		
ש"ת ד"ר ז. סגל	משפט חוקתי ומינהלי ה' 10-13; 208	1082.4012.01
ס' ד"ר צ. לניר	סמינר בתהליכי עצוב מדיניות סמס' א': ה' 18-20; 206 סמס' ב': ה' 16-18; 206	1082.4029.01
ס' ד"ר ב. מבורך	סמינר בהתמחות סמס' א': ג' 18-20; סמס' ב': ג' 14-16;	1082.4017.01

מקרקעין
תכנית לימודים בשמאות וניהול מקרקעין
לימודי תעודה

א. מטרת התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להכשיר כח אדם לעבודה בשמאות וניהול מקרקעין. התכנית כוללת, אפוא, מלבד למקצועות שמאיים, גם נושאים נבחרים בכלכלה, ניהול עסקים, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות. תכנית הלימודים עובדה בשיתוף מועצת שמאי מקרקעין ומהווה הכנה לבחינות המועצה.

ב. הבחינות של מועצת שמאי מקרקעין

אסיפה - החלטת הוועדה
 בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות וניהול מקרקעין. בעלי התעודה יהיו פטורים מהבחינות המוקדמות ומהבחינה בחוקים ופקודות של המועצה. לקבלת הסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשות, בנוסף, התמחות של שנתיים ועמידה בבחינות הסופיות של המועצה (למעט תבחינה בחוקים ופקודות). פטור משתי הבחינות הסופיות בעקרונות שומה ינתן למסיימי לימודי ההתמחות (ראה להלן).

ג. תליכי קבלה

התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי המקצועות הבאים: הנדסה אורחית, אדריכלות, כלכלה, מינהל עסקים, משפטים, גיאוגרפיה, ראיית חשבון, אגרונומיה והנדסת מינהל ותעשייה, אך החרשמה פתוחה גם בפני בוגרי דיסציפלינות אחרות. רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות. ההחלטה על הקבלה ללימודים תתבסס על השגים בלימודים הקודמים, ניסיון בתחומי המקרקעין, ולפי הצורך, ראיון אישי.

ד. רישום

המעוניינים להרשם ירכשו את חוברת המידע למועמדים ואת טפסי הרישום ב"ידיונון", חנות הספרים, שבבנין האקדמיה למוסיקה בקמפוס. נא למלא את הטפסים בהתאם להנחיות המפורטות בחוברת המידע.

ה. מידע כללי

ראש התכנית: פרופ' א. ורצברג

מזכירות התכנית:

בנין נפתלי, קומה 5. חדר 520 א

כתובת:

תכנית לימודים בשמאות וניהול מקרקעין
 הפקולטה למדעי החברה
 בנין נפתלי
 אוניברסיטת תל-אביב
 רמת-אביב 69978
 טל. 545-9298 (03)

1. מבנה תכנית הלימודים
תכנית הלימודים כוללת 47 ש"ס לימודי חובה, מלבד קורסי השלמה (* ולימודי התמחות בחקף של 7 ש"ס.

לימודי התמחות	שנה ב'		שנה א'		הקפ	
	ב'	א'	ב'	א'		
					4 ש"ס	1. לימודי השלמה
					3 ש"ס	* מבוא לכלכלה
				4	2 ש"ס	* מבוא לסטטיסטיקה
					9 ש"ס	* מבוא למחשבים
						2. לימודי יסוד
					2 ש"ס	- חשבונאות לשמאים
				3	3 ש"ס	- יסודות הכלכלה העירונית
					2 ש"ס	- יסודות המימון וחישובי הון
						- אחד מהקורסים הבאים:
				2	2 ש"ס	תהליכים בהתפתחות ערים
				2	2 ש"ס	החברה הישראלית
					9 ש"ס	
						3. תכנון הנדסה
					3 ש"ס	- יסודות במדידות ומיפוי
				3	3 ש"ס	- יסודות בהנדסת בנין
				1.5	1.5 ש"ס	- יסודות התכנון ובנין ערים
					9 ש"ס	
						4. משפט
					2 ש"ס	- יסודות המשפט ומשפט מסחרי
				1.5	1.5 ש"ס	- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין
					3 ש"ס	- מיסוי במקרקעין
				3	5 ש"ס	- זכויות ועסקאות א' + ב'
					13 ש"ס	
						5. שמאות וניהול מקרקעין
					1 ש"ס	- לוחות שומה
					2 ש"ס	- יסודות של ניהול נכסים
				2	2 ש"ס	- שוק המקרקעין בישראל
					3 ש"ס	- מבוא לתורת השמאות
				3	3 ש"ס	- יסודות בהערכת מקרקעין
					3 ש"ס	- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין
				3	2 ש"ס	- יישומים בשומת מקרקעין א'
					16 ש"ס	
						6. התמחות בשמאות מקרקעין
					2 ש"ס	- ניתוח אירועים בשמאות
					2 ש"ס	- יישומים בשומת מקרקעין ב'
					3 ש"ס	- שומה למעשה - סמינר
					7 ש"ס	
					47 ש"ס	סה"כ לימודי תעודה
				10	54 ש"ס	סה"כ לימודים כולל התמחות
				7		
				10		
				12		
				16		
				12		

ז. משך הלימודים ושעות הוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים (למעט סטטיסטיקה) מתקיימים אחר הצהריים ובערב. משך לימודי ההתמחות הינו בחקף של סמסטר.

ח. הרכב ציון הגמר

ממוצע של ציוני הקורסים משוקלל לפי מספר השעות.

ט. פטור מקורסים

תלמידים יכולים לקבל פטור מחלק מהקורסים, בעיקר מלימודי השלמה, ומהמבואות, אך רק על סמך לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה. הפטור ינתן על פי תקנון הפקולטה למדעי החברה ובהתאם להחלטות ועדת החוראה של התכנית, שבתן ניתן לעיין במוכיות התכנית. פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

י. לימודי התמחות

מתקבלים ללימודי התמחות תלמידים שהשיגו ציון ממוצע של 75 לפחות במקצועות השמאיים הנלמדים לקראת התעודה (מבוא לתורת השמאות, יסודות בהערכת מקרקעין, גישות ועקרונות בשומת מקרקעין ויישומים בשומת מקרקעין א"י). השלמת הדרישות בלימודי ההתמחות מוכיח את המסיימים בפטור מהחלק הראשון של הבחינות הסופיות של המועצה.

יא. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זתח לות של תכניות לימודים רגילות באוניברסיטה. קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת, הקטנת שכר הלימוד. כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד, חלות על התכנית. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד, שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד, שנכשל גם במועד אי וגם במועד בי, חייב להרשם שנית לקורס.
3. תלמיד שנכשל ארבע פעמים בקורס מסויים, יופסקו לימודיו.
4. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצויינות בתאור תוכן השעורים להלן.
5. דרישת הקדם לקורסי סמסטר ב': לימוד וזכאות להבחן בקורסי החשלמה, מבוא לסטטיסטיקה ומבוא לכלכלה. תלמיד שלא השיג בתום סמסטר אי ציון עובר בשני קורסי החשלמה הנ"ל, יהיה רשאי להרשם על תנאי לקורסי סמסטר בי שלגביהם שני הקורסים הנ"ל מהווים דרישת קדם. הציונים בקורסי סמסטר בי יוכרו רק אם ישיג התלמיד בתום סמסטר בי ציון עובר בשני קורסי החשלמה.

תאור תוכן השעורים דרישותיהם (יוני 1990)
 רשימה זאת הינה זמנית, ותעדכן במרוצת הזמן. אנא, וודא בזמירות אם חלו שינויים.

1. לימודי השלמה

1.1 מבוא לכלכלה - 4 ש"ס

חלק א: מיקרו. עקומת תמורה; פונקציית ייצור והקצאת גורמי ייצור; שווקים למוצרים וגורמי ייצור; ביקוש והיצע; השוק התחרותי; התערבות הממשלה בשוק והשפעתה; הביקוש לגורמי ייצור; מונופול.
חלק ב: מקרו. עיקרי החשבונאות הלאומית; קביעת רמת הפעילות במשק; תקציב הממשלה והשפעתו על הפעילות הכלכלית, אשראי ובנקים ומדיניות כלכלית.

1.2 מבוא לסטטיסטיקה - 3 ש"ס

עבור פטור במבוא לסטטיסטיקה זרוש ציון עובר בקורס בהיקף של 3 ש"ס הכולל את הנושאים הבאים: ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד מימדיות, מתאם ורגרסיה. בעיות אמידה בסטטיסטיקה, בדיקת השערות, מבחני מובהקות, מתאם ורגרסיה. כל הקורסים הניתנים במסגרת הפקולטה למדעי החברה צנוים על דרישות אלה.

1.3 מבוא למחשבים - 2 ש"ס

מבנה המחשב, סוגי מחשבים, ומגמות בהתפתחות מחשבים. שימושים במחשב בשמאות מקרקעין. גליון נייר אלקטרוני. עקרונות תרגול בישומי שמאות, עקרונות וסוגי בסיסי נתונים, ומחוללי יישומים התומכים בבסיסי נתונים. בניית יישומים בסיסיים תוך שימוש במחוללי יישומים. הקורס מבוסס על תרגיל במעבדת מיקרו-מחשבים בפקולטה.

2. לימודי יסוד

2.1 חישובי חוץ ויסודות המימון - 2 ש"ס

מטרת הקורס לחקנות למשתתפים מושגי יסוד בשטח המימון ולהציג בפניהם את הבעיות המרכזיות בניהול פיננסי של הפירמה ולנתח שיטות שונות לפתרון בעיות אלה. בקורס מוצג הבסיס התאורטי של תורת המימון וטכניקות שונות לביצוע חישובים יסודיים הדרושים לקבלת החלטות פיננסיות. הקורס סוקר בעיות בתחום החלטות השקעה בפירמה כתנאי ודאות ובתנאי אי וודאות.

2.2 תהליכים בהתפתחות ערים - 2 ש"ס (לא ינתן בתש"א)

מטרת הקורס הינה חקניית מושגי יסוד בתאוריה ובבעיית מדיניות עירונית הרלוונטיים לשמאות מקרקעין וניהול נכסים.
 ידונו הנושאים הבאים: התפתחות העיר המודרנית, המבנה המרחבי, תהליך הפרבור, שקיעת המרכז והחייאתו, ערים חדשות, עיירות פיתוח, בעיות איכות הסביבה.

2.3 חשבונאות לשמאות - 2 ש"ס

מידת רווח כלכלית מול מידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחות החשבונאיים (דו"ח רו"ח, ייעוד רווחים ומאזן), התאמת הרווח החשבונאי לתנאי האינפלציה, גילויי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והערכת שווי חברה בהתבסס על נתונים כלכליים וחשבונאיים. הערכת שווי נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחות פיננסיים, יחסים פיננסיים ודו"ח מקורות ושימושים.

2.4 יסודות הכלכלה העירונית - 3 ש"ס

סיבות לקיומן והתפתחותן של ערים; השפעות חיצוניות; יתרונות של אגלומרציה; המיבנה הפנימי של ערים: מודלים פשוטים; רנטה; עקומת הנכונות לשלם; הגורמים המשפיעים על מחירי דירות; מחירים הדוניים; השפעת מיסוי ורווחי הון על שוק השכירות; שכונות עוני - "אפקט שכונתי" ותהליכי ההיווצרות של שכונות עוני; תהליכי הילחול; השפעות חיצוניות חיוביות והשפעות חיצוניות שליליות; ניתוח עלות תועלת ומחירי קרקע, בעיות של תחבורה עירונית; צפיפות בדרכים עירוניות; בעיות של רשויות מקומיות: התיאוריה של טיבו; השתקפות של שרותים עירוניים ומיסים במחירים של נכסים ומקרקעין. ד"ר ישת סדם. הקורסים "מבוא לכלכלה", "מבוא לסטטיסטיקה".

3. תכנון, הנדסה ומדידות

3.1 יסודות במדידות ומיפוי - 3 ש"ס

הגדרת הגיאודזיה - התפקיד של המקצוע. ההיטלים הגיאודטיים השימושיים בארץ. מערכות קואורדינטות. רשתות בקרה. יסודות הגיאומטריה האנליטית. חישוב מרחקים, אזימוטים ושטחים. שיטות המדידה. מדידת זווית, מרחקים והפרשי הגובה. הגדרת נקודות בקרה חדשות. סוגי המפות השונים. מפות מצביות וטופוגרפיות. התמצאות במפות. המפות הטמטיות. יסודות הפוטוגרמטיה. שימוש בתצלומי אוויר. מדידות קדסטרויות, רישום קרקעות. מדידות ומפות הנדסיות.

3.2 יסודות בהנדסת בניין - 3 ש"ס

סוגי קרקעות, חומרי בניין, סיווג בניינים. אלמנטים של הבניין והערכת מידותיהם: שלד הבניין, קירוי, גימור. מערכות בניין. מבנים מקונסטרוקציות ברזל ועץ. נזקים בבניינים. הנדסה אורחית. סוגי תכנון, אומדן עלויות, שיטות מדידה לצורך תמחיר ואומדני עלויות. הגורמים המשפיעים על עלות הבנייה ואומדני שווי הנדסיים.

3.3 יסודות התכנון ובניין ערים - 3 ש"ס

מוסדות התכנון, תכניות מתאר ותכניות מפורטות, תכניות מתאר ארציות והשפעתן על התכנון הסדיר, תכניות ארזד ותשריטי חלוקה, תכניות ארזד וחלוקה מחדש, תהליך הרישוי בתכנון ובבנייה, תהליך חפיקוח בבנייה, השימוש בתכנון סטטוטורי לקביעת מדיניות תכנון על ידי הרשויות המקומיות.

4.1 יסודות המשפט דיני עסקים ומשפט מסחרי - 2 ש"ס
 בשיעור ידונו סוגיות שונות מתוך הנושאים הבאים: יסודות המשפט, עקרונות התקדים, דיני ראיות, התפלגות המשפט לענפי, משפט מסחרי ודיני עסקים. דיני חוזים וחוזים ספציפיים. דיני תאגידיים: חברות ושותפויות, דיני בוררות סדר דיני וראיות. יסודות המשפט, התאגיד, כינוס נכסים, דיני חברות, דיני שותפות, חוק העמותות, דיני בורסה, וניירות ערך, סוגי חברות, מבוא לדיני חוזים, דיני השליחות, בוררות, סדרי דין ודיני ראיות, פסק הבוררות.

4.2 חוקי תכנון והפקעות מקרקעין - 3 ש"ס
 תכנון - חוקי התכנון והבניה, מוסדות התכנון במדינת ישראל, סוגי תכניות ורמותיהן, תהליכי התכנון ושיתוף הציבור, שימושים חורגים והקלות, עבירות, עונשין ואכיפה, פיצויים והיטל השבחה בעיקבות אישורי תכניות. החיקוקים השונים העוסקים בהפקעות לצורכי ציבור. זכויות הניתנות להפקעה, סמכויות ונהלי ההפקעה, הפקעות ללא פיצויים, והפקעות תוך תשלום פיצויים. העקרונות המשפטיים לקביעת הפיצויים, היקפם ושיעורם.

4.3 מיסוי מקרקעין - 3 ש"ס
 מס השבחה מקרקעין, מס רכוש, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. יושם דגש על תחולת המס, טכניקת הישוב המס בחוקים השונים ומיסוי פרטים שותפויות וחברות. חקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

4.4 זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב' - 5 ש"ס
 בשיעורים ידונו התבטים השונים של החוקים הבאים:
 חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תשי"ב - 1960; חוק השכירות השאילה, תשלי"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשלי"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ב - 1962.

5. שמאות וניהול מקרקעין

5.1 לוחות שומח - 1 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמיד כלים מתמטיים לביצוע פעולות היוון (מחשורש "הווי") על זרמי ערכים כספיים תוך הדגשה מיוחדת לתחום שמאות המקרקעין. נושאי הקורס: כוללים את הבסיס המתמטי של נוסחאות ההיוון ושימוש בטבלאות מקדמים קיימות. הלוחות שילמדו במסגרת הקורס כוללים: ערך עתידי וערך נוכחי של תשלום קבוע, ערך עתידי וערך נוכחי של סדרת תשלומים, קרן צבירה, תשלומים לחזור הלוואה, לוחות וטבלאות סיכויי חיים.

5.2 יסודות של ניהול נכסים - 2 ש"ס (ראה גם 5.3)

מטרת הקורס: להקנות לתלמידים כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהול השוטף וכלה בשיקולי מכירתו. נושאי הקורס: סוגיות שונות בתחום נהול נכסי מקרקעין, יזום ונהול פרויקטים. הקורס יועבר בצורה של נתוח פרויקטים בשוק הנדל"ן. התלמידים יחולקו לקבוצות נהול כאשר כל אחת תבחר בפרויקט, תבצענה מחקר שוק ונתוח כדאיות ותציג הפרויקט בפני הכיתה ומחמנים מבחוץ. הקורס יועבר במשולב עם הקורס "שוק המקרקעין הישראלי", במשך כל השנה. ויכלול לסרוגין הרצאות, הרצאות אורח והצגת פרויקטים ועבודות של הסטודנטים.

5.3 שוק המקרקעין בישראל - 2 ש"ס (ראה גם 5.2)

מטרת הקורס: הכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין. נושאי הקורס: מינהל מקרקעי ישראל וחכירות נכסים, וולק"ח וקרע חקלאית, חברות בניה ציבוריות ופרטיות, שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת, חברות נדל"ן בבורסה הישראלית. הקורס יועבר במשולב עם הקורס "יסודות של ניהול נכסים" ויכלול הרצאות והרצאות אורח.

5.4 מבוא לתורת השמאות - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בנושאי התיאוריה השמאית וישומה. נושאי הקורס: השמאי ושוק המקרקעין, תיאורית השווי השמאית ושלבים בהתפתחותה. ההבחנה בין שווי ומחיר, תורת התועלת ויישומה בשומת מקרקעין, בחינת פונקציות תועלת במקרקעין ומשמעותן, שוק המקרקעין: ייחודו משאר השווקים, ניתוח מצבי שוק, איפיון מקרקעין, מדידת הסיכון /תיאורית "סיכון תשואה" ומשמעותה במקרקעין, ניתוח גורמי הסיבה הרלוונטים בשומת מקרקעין, השימוש היעיל והטוב, תהליך השומה, גישות מקובלות לשומת מקרקעין: רקע תיאורטי, יתרונות, חסרונות, מתי וכיצד להשתמש בכל אחת מהן. דרישת קדם: הקורס "מבוא לכלכלה", "לוחות שומח", "מבוא לסטטיסטיקה" "חישובי הווי", "יסודות התכנון ובניין ערים".

במקביל על התלמיד ללמוד לוחות שומח. יסודות התכנון ובניין ערים.

5.5 יסודות בהערכת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בעקרונות תורת השמאות הכלליים וטיפול בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.

עקרונות אוניברסליים בתורת השמאות: ניתוח והבנת הכוחות המשפיעים על שווי מקרקעין, גישות לשומת מקרקעין (גישת השוק או גישת החשוואה, גישת ההכנסה, גישת העלות), פחת במקרקעין לסוגיו, גישות לבחירת שערי הריבית להיוון. עיצוב השומה ושקילת הגישות.

עקרונות ספציפיים תוך התייחסות לנכסים שיעודם מגורים, מסחר, תעשיית. עיסקות קומביניציה ושינויי יעוד.

דרישות קדם: הקורסים יסודות במדידות ומיפוי. יסודות בהנדסת בנין, מבוא לתורת השמאות.

5.6 גישות ועקרונות בהערכת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרות הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיית ספציפיות בשומת מקרקעין.

נושאי הקורס עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו ייושם הידע שנלמד בחלק הראשון של הקורס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שוכר ומשכיר, חוכר ומחכיר, סוגיות בחגנת הדייר, שומת חלקים בנכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות. **דרישות קדם:** יסודות בהערכת מקרקעין.

5.7 יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאייהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.

נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומביניציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בחיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות וטבלאות איזון, פיצויים לפי סי' 197 לחוק התכנון והבניה זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.

דרישת קדם: הקורסים. יסודות המשפט ומשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב', יסודות בהערכת מקרקעין.

6. לימודי התמחות .6

6.1 ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ס

פריטים יפורטמו.

6.2 יישומים בשמאות מקרקעין ב' - 2 ש"ס

פריטים יפורטמו.

6.3 סמנר - 3 ש"ס

מטרת הקורס: טיפול וניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתכנית.

נושאי הסמנר: ינחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמנר. העבודה תישא אופי מחקרי ותבחן את החיבטים הכללים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.

נושא העבודה יתפלגו בין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי ומחקרי עם "עבודת שדה".

שמות מקרעין

		סמסטר א'
		שנה א'
✓	שו"ת פ. ש.	יסודות התכנון ובנין ערים* א' 16-19; ספריה 3
1083.4012.01		
✓	שו"ת עוזי נ. מאיר	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין* א' 16-19; ספריה 3
1083.4013.01		
	שו"ת ש. מנדל	מערכות מידע ומחשבים א' 19-21; 318
1083.4014.01		
	שו"ת י. אינגבר	חשבונאות לשמאים ב' 16-18; 108
1083.4007.01		
✓	שו"ת ד"ר י. זימון	חישובי הון ויסי המימון ב' 18-20; 108
1083.4008.01		
	שו"ת ד"ר א. בורוכוב	מבוא לכלכלה ד' 16-20; 206
1083.4000.01		
	שו"ת ד"ר י. פראי	יסודות במדידות ומיפוי ח' 16-19; 108
1083.4001.01		
	שו"ת עוזי ד. סופר	יסודות המשפט ומשפט מסחרי ח' 19-21; 108
1083.4004.01		
	שו"ת עוזי נ. מאיר	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין** א' 16-19; ספריה 3
1083.4013.01		
	שו"ת עוזי א. אייזנשטיין	זכויות ועסקאות במקרקעין ב' ג' 16-18; 206
1083.4017.01		
	שו"ת י. שטיינמן	יסודות של נחול נכסים ד' 16-18; 207
1083.4015.01		
	שו"ת ב. גולדשטיין	יסודות בחזקת מקרקעין ד' 18-21; 207
1083.4023.01		

שנה ב'

* ניתן לסרוגין אחת לשבועיים.
** ניתן אחת לשבועיים.

51

סמסטר ב'

שנת א'	לוחות שומח	שריית	1083.4011.01
אי' 18-16; 108	יפורסם	שריית	
אי' 21-18; 108	מבוא לתורת השמאות	שריית מ. מלונא	1083.4006.01
בי' 19-16; 108	יסודות בהנדסת בנין	שריית ר. שליטנר	1083.4002.01
גי' 16-18.30; 203	זכויות ועסקאות במקרקעין א'	שריית עו"ד א. איזנשטיין	1083.4010.01
גי' 21-18.30; 203	יסודות התכנון ובנין ערים*	שריית ש. פן	1083.4012.01
גי' 21-18.30; 203	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין*	שריית עו"ד נ. מאיר	1083.4013.01
די' 19-16; 108	כלכלה עירונית	שריית ד"ר א. ברנרוב	1083.4009.01

שנת ב'

בי' 18-16; 205	יישומים בשומת מקרקעין א'	שריית א. המאירי	1083.4026.01
בי' 21-18; 203	מיסוי במקרקעין	שריית עו"ד ת. רוסטוביץ	1083.4018.01
גי' 21-18.30; 203	חוקי תכנון והפקעות מקרקעין**	שריית עו"ד נ. מאיר	1083.4013.01
די' 19-16; 207	גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	שריית י. אלוני	1083.4024.01
די' 21-19; 207	שוק המקרקעין בישראל	שריית י. שטיינמן	1083.4025.01

* ניתן לסרוגין אחת לשבועיים.
** ניתן אחת לשבועיים.

31

החטיבות

חטיבות רגילות

1. אנגלית
2. ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
3. גיאוגרפיה
4. הסטוריה כללית
5. הסטוריה של המזרחית ואפריקה
6. הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
7. הינד
8. חשבונאות
9. למודים אורבניים**
10. לימודי נשים**
11. למודי עבודה*
12. מדע המדינה*
13. מתמטיקה
14. ניחול
15. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
16. סטטיסטיקה
17. סיעוד
18. ספרות עברית
19. ספרות צרפתית
20. עבודה סוציאלית
21. פילוסופיה
22. פילוסופיה יהודית
23. פסיכולוגיה**
24. שפה וספרות ערבית
25. תולדות האומנויות

חטיבות מורחבות

1. אנגלית
2. גיאוגרפיה
3. הסטוריה כללית
4. הסטוריה של המזרחית ואפריקה
5. הסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
6. כלכלה*
7. לימודי ארגון**
8. לימודי עבודה*
9. מדע המדינה*
10. מתמטיקה
11. סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
12. סטטיסטיקה
13. ספרות עברית
14. פילוסופיה
15. פילוסופיה יהודית
16. תולדות האומנויות

* תוכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - בפרק החוג המתאים.

** ראה בפרק חטיבות פקולטתיות.

חטיבות פקולטתיות

החטיבה בלימודי ארגון

חטיבה מורחבת

מטרת הלימודים

מטרת החטיבה לחקונת ידע בסיסי בתורת הארגון, מבנהו וחתהליכים המתרחשים בו תוך חדגשת זיקת הגומלין בינו לבין סביבתו על מאפייניה השונים.

החטיבה תדגיש ארבעה עולמות תכן כדלקמן:

1. היבטים מבניים וטכנולוגים של הארגון הפורמלי במגזרים חברתיים שונים.
2. תהליכים התנהגותיים ברמת הקבוצה והפרט בארגון.
3. נתוח יחסי ארגון וסביבתו על משאביה הפוליטיים, הכלכליים והמקרו-חברתיים.
4. אפיון אוכלוסיות ארגוניות ספציפיות, צמיחתן ודעיכתן.

החטיבה פתוחה רק לתלמידי הפקולטה למדעי החברה.

תנאי קבלה - ציון עובר במבוא לסוציולוגיה.

תכנית הלימודים

מכסת שעות הלימוד בחטיבה היא 32 ש"ס, לפי הפרוט דלהלן:

קורסי חובה - 6 ש"ס

1. מבוא לארגוני עבודה - מיקרו (ניתן במסגרת החטיבה בלימודי עבודה).
2. תיאוריות סוציולוגיות של ארגונים (ניתן במסגרת החוג לסוציולוגיה).

קורסי בחירה - 19-20 ש"ס

תקנות:

- א. לימוד קורסי הבחירה מותנה בסיום בציון עובר של שני קורסי החובה ובנוסף לכך במילוי דרישות הקדם הייחודיות לכל קורס כפי שהן מפורטות בפרק החוג או החטיבה המתאימים בידיעון זה.
- ב. תלמידי החוגים לסוציולוגיה ולמדע המדינה רשאים ללמוד לכל היותר 2 קורסים (6 ש"ס) מתחום חוג האם לצורך מילוי מכסת קורסי הבחירה בחטיבה.

רשימת קורסי הבחירה:

(סוציולוגיה)	- בירוקרטיה תעשיתית*
(סוציולוגיה)	- סוציולוגיה תעשיתית
(מדע המדינה)	- חברות ממשלתיות בישראל ובעולם*
(לימודי עבודה)	- דמוקרטיה ארגונית*
(לימודי עבודה)	- לחצים ותוצאותיהם בארגון
(לימודי עבודה)	- יישומים בהתנהגות ארגונית*
(לימודי עבודה)	- פיתוח מנהלים*
(לימודי עבודה)	- קבוצות בארגונים*
(לימודי עבודה)	- שינויים וחדשנות בארגונים
(לימודי עבודה)	- מערכות התקשורת האנושית בארגונים
(לימודי עבודה)	- מניעים ותמריצים בעבודה
(מדע המדינה)	- סוגיות נבחרות במנהל צבורי בישראל

סמינרים - 6-7 ש"ס

(מדע המדינה)	- מימשל בהיבט השוואתי**
(לימודי עבודה)	- סוציוטכניקה: עקרונות ויישום

קודים לרישום לקורסים

קוד חוג החטיבה - 1006

קוד מסגרת - 100

-
- * לא ינתן בתשנ"א.
- ** שיעור זה ינתן כפרוסמינר בתשנ"א, השתתפות בשיעור כסמינר סעונה אישור המורה.

החטיבה בלימודים אורבניים

התכנית למדיניות ציבורית מציעה לתלמידי הפקולטה למדה"ח חטיבה בלימודים אורבניים בחקף 16 ש"ס ולתלמידי פקולטות אחרות חטיבה בחקף 20 ש"ס. בגלל האופי הבין-מקצועי של תבעיות העירוניות מבוססת התכנית על קורסים הניתנים בחטיבה זו וכן על קורסים המוצעים בחוגים אחרים.

תכנית הלימודים:

שנה א' - לימודי חובה

1. מבוא ללימודים אורבניים א-ב (כולל תרגיל) 6 ש"ס
  2. מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (או מבוא לכלכלה א') 4 ש"ס
- אנ מבוא לסוציולוגיה
- 2 לתלמידי הפקולטה למדה"ח לא יכללו חקורסים המופיעים בסעיף 2 במנין שעות החטיבה אלא במנין שעות החוג או כחלק מלימודי העשרה.

שנים ב'-ג' - לימודי בחירה

לפחות 8 ש"ס מתוך הקורסים הבאים:

2 ש"ס	בעיות איכות הסביבה
2 ש"ס	תחבורה בעיר מודרנית
2 ש"ס	מבוא לתכנון פזי
2 ש"ס	מבוא לדיור
2 ש"ס	בעיות בשמשי קרקע (סמינר)
3 ש"ס	כלכלת תחבורה (ניתן במסגרת החוג לכלכלה)

ניתן לכלול במסגרת לימודי הבחירה קורסים בחקף של עד 4 ש"ס הניתנים מחוץ למסגרת החטיבה אך לא בחוג לימודיו של התלמיד. רשימה סופית תפורט על לוח המודעות של התוכנית למדיניות ציבורית. קורסים אלה לא יכללו במנין השעות של יחידת לימוד אחרת.

	לחלן רשימה מוצעת:
2 ש"ס	כלכלה אורבנית
2 ש"ס	סוציולוגיה של העיר
2 ש"ס	מבוא למחקרי קהילה
2 ש"ס	פוליטיקה עירונית
2 ש"ס	הגירה בין עירונית
2 ש"ס	גיאוגרפיה עירונית
	(כלכלה)
	(סוציולוגיה)
	(סוציולוגיה)
	(מדע המדינה)
	(גיאוגרפיה)
	(גיאוגרפיה)

קורסים בנושאים עירוניים שנלמדו בחוג לימודיו של התלמיד לא יכללו במנין שעות הבחירה בחטיבה.

הציון הסופי בחטיבה

המשקל שניתן לכל קורס בחישוב הציון הסופי של החטיבה הוא כמספר שעות הלימוד של הקורס.

תוכני השיעורים

מבוא ללימודים אורבניים א' - 3 ש"ס

מטרת הקורס להציג מספר בעיות מרכזיות של העיר המודרנית מתוך נקודת ראות של הדיסציפלינות השונות המתמחדות איתן ותוך דגש על האמצעים המוצעים לפתרון. ידונו הנושאים הבאים: עיר ועיור, העיר במבט היסטורי, ההיבט החברתי של העיר, מימדים מרחביים של העיר, ניהול ושלטון בעיר מודרנית. כמו כן יוצגו בעיות מרכזיות של מדיניות עירונית כגון, בין היתר, שיקום משכנות עוני, ערים חדשות ועיירות פיתוח, תהליכי התפתחות של אזורים מטרופולין וכיו.

מבוא ללימודי אורבניים ב' - 3 ש"ס

מטרת הקורס להציג לפני התלמידים את מכלול ההיבטים השונים של העיר המודרנית וחדרכים בהן ניתן להבין את התופעה ואת בעיותיה. נושאים שידונו במסגרת ההרצאות: ההיבט הכלכלי של העיר, מיקום מתקנים ושרותים ציבוריים, התפשטות אורבנית ובעיות של מדיניות אורבנית, תחבורה, העיור. דרישה מוקדמת: מבוא ללימודים אורבניים א'.

בעיות איכות הסביבה - 2 ש"ס

הנושאים שידונו בשעור כוללים: מחות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד הזיהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. כמו כן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקת, קרינה, וכיוב'.

תחבורה בעיר מודרנית - 2 ש"ס

מטרת קורס זה להציג את בעיות היסוד בתחום התחבורה העירונית. נושאים עיקריים שידונו בקורס: הקשר בין המבנה האורבני והביקוש לנסיעות; חיזוי הביקוש לנסיעות ע"פ זמן; בעיות צפיפות התנועה וגורמיה; בעיות התחבורה הציבורית; הערכת פרויקטים תחבורתיים. דרישות מוקדמות: מבוא לכלכלה ללא כלכלניים, מבוא ללימודים אורבניים, מבוא לסטטיסטיקה או הסכמת המרצה.

מבוא לתכנון פיזי - 2 ש"ס

הקורס מקנה את מושגי היסוד הדרושים להבנת התכנון ולהערכת פרויקטים. במסגרת ההרצאות ידונו: גישות בבינוי ערים, סקרים בניתוח אתרים, המרכיבים של המערך העירוני וקריטריונים לתכנונם, שכונות מגורים, תחבורה, שרותים, מסחר ושטחים פתוחים.

מבוא לדיור - 2 ש"ס

הקורס מנתח את מערכת הדיור, את התחליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדיניות דיור. בחלק הראשון תידון מערכת הדיור מנקודת ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיו"ב. החלק השני יעסוק במדיניות דיור על ידי בחינת חלופות להתערבות חציבור בשוק הדיור, כגון: חוק חגת הדיור, בניית ציבורית, שיקום משכנות עוני, וכו'.

בעיות בשימושי קרקע - 2 ש"ס (סמינר)

מטרת סמינר זה לישים את התאוריות והטכניקות האורבניות שנלמדו בקורסים קודמים ולנתח בעיות בתחום מיקום ופרישה של שימושי קרקע עירוניים. נושא הסמינר עשוי להיות משותף לכלל הסטודנטים או, שסטודנט הרוצה בכך, יבחר נושא נפרד. דרישות מוקדמות: מבוא ללימודים אורבניים א' ו-ב'.

חטיבה בלימודים אורבניים

		<u>סמסטר א'</u>	
ש"ת	מבוא ללימודים אורבניים א'	1081.2000.01	
פרופ' א. ורצברג	ה' 14-17 ; 314		
ש"ת	בעיית איכות הסביבה	1081.5001.01	
פרופ' א. ורצברג	ד' 14-16 ; 104		
ש"ת	מבוא לדיוור	1081.5016.01	
פרופ' א. ורצברג	ד' 16-18 ; 315		

		<u>סמסטר ב'</u>	
ש"ת	מבוא ללימודים אורבניים ב'	1081.2001.01	
פרופ' י. ברכמן	ד' 10-13 ; 314		
ש"ת	מבוא לתכנון פיזי	1081.4113.01	
פרופ' א. ורצברג	ב' 12-14 ; 205		
ש"ת	תחבורה בעיר מודרנית	1081.5013.01	
פרופ' י. ברכמן	ד' 16-18 ;		
ש"ת	מעיות בשימושי קרקע	1081.2006.01	
פרופ' י. ברכמן	ה' 10-12 ; 422		

חטיבה ללימודי נשים ולהבדלים בין המינים

מטרת החטיבה לאפשר לסטודנטים המתעניינים בתבטים חברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האשה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום.
החטיבה היא בת 16 ש"ס והיא חטיבה משולבת של חוגי מדעי החברה.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:

1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פאקולטתיים הבאים: פסיכולוגיה, משפט, כלכלה ללא כלכלנים, לוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 5-6 ש"ס מבין הקורסים הבאים:

1. "גבריות ונשיות - פסיכולוגיה של המינים". הקורס ינתן במסגרת החטיבה בפסיכולוגיה בסמסטר ב', ביום ד' 14-12, 108, ד"ר א. פרידמן.
  2. "מבוא ללימודי האשה: נשים, לשון, תרבות". הקורס ינתן במסגרת ב.א. כללי. 0662.1915 סמסטר א', יום א' 18-16, גילמן 282, ד"ר ר. גיורא.
  3. "מעמד הנשים במשפט הישראלי". הקורס ינתן במסגרת ב.א. כללי. 0662.1865 סמסטר ב', ימים ב', ד', 16-14, גילמן 144, ד"ר כ. שלו.
לחילופין ניתן ללמוד את הקורס "מעמדה המשפטי של האשה" אשר יינתן בבית הספר לעבודת סוציאלית.
  4. "מעמד האשה בעת החדשה". הקורס יינתן במסגרת החוג להיסטוריה. 0621.1520 סמסטר ב', יום ב' 18-16, גילמן 282, ד"ר ב. מלמן.
- הרישום לקורסים הניתנים ע"י ב.א. כללי וע"י החוג להיסטוריה יתקיים בפקולטה למדעי החברה במסגרת הרישום לקורסים הכלל-פקולטתיים.

ב. קורסי בחירה

התלמיד/ה ילמד בשיעורי הבחירה קורסים בהקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.

רשימת קורסי הבחירה בתשנ"א:

- סוציולוגיה של המשפחה, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר א' ביום א' בשעות 15-18.
- נשים בפוליטיקה, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר א' ביום א' בשעות 13-16.
- ההבט הפמיניסטי לסוגיות חברתיות*, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר א' ביום ה' בשעות 10-13.

* סמינר, תלמידי החטיבה רשאים להסתפק בכתיבת רפרט. השתתפות בסמינר על פי תנאי הקבלה לאשור המרצה.

- גנדר רפואה וחברה, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר ב' ביום ח' בשעות 10-13.
  - נשים וקונפליקטים פוליטיים*, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר ב' ביום א' בשעות 13-16.
  - סטייה ועבריות נשים*, ינתן בחוג לסוציולוגיה בסמסטר ב' ביום ה' בשעות 11-14.
  - תפקידי המינים בעבודה, ינתן בחטיבה ללמודי עבודה בסמסטר ב' ביום ג' בשעות 14-16.
- יתכן שיוצע קורס נוסף בסמסטר ב' במסגרת החטיבה ללימודי נשים והבדלים בין המינים.

-
- סמינר, תלמידי החטיבה רשאים להסתפק בכתיבת רפרט. השתתפות בסמינר על פי תנאי הקבלה לסמינר או באשור המרצה.

חטיבות מחוץ לפקולטה

חטיבה באנגלית

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

- (4) Composition I.
- (4) Poetry Analysis
- (4) Historical Approach to English Literature to 1800
(1st semester)
- (4) Advanced Course in Area A (English Poetry to 1800 or Shakespeare)

Cube II

- (4) Composition I
- (4) Narrative and Drama Analysis
- (4) Historical Approach to English Literature 1800
(1st semester)
- (4) Advanced Course in Area A (Drama/Fiction to 1800)

Cube III

- (4) Composition I
- (4) Poetry Analysis
- (4) Historical Approach to English Literature since 1800
(2nd semester)
- (4) Advanced Course in Areas B or C (English Poetry since 1800 or Systemic)

Cube IV

- (4) Composition I
- (4) Narrative and Drama Analysis
- (4) Development of American Literature (1st semester)
- (4) Advanced Course in Areas B or C (American Fiction/Drama or Systemic)

Below are examples of 32-hour "cubes" for the Minor in English. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students.

Cube V

- (4) Composition I
- (4) Poetry Analysis
- (4) Narrative and Drama Analysis
- (4) Historical Approach to English Literature to 1800
(1st semester)
- (4) Historical Approach to English Literature since 1800
(2nd semester)
- (12) Three Advanced Courses in any Area (excluding American Literature).

Cube VI

- (4) Composition I
- (4) Composition II
- (4) Narrative and Drama Analysis
- (4) Poetry Analysis
- (4) Development of American Literature (1st semester)
- (8) Two Advanced Courses in Areas B or C (American Literature or Systemic)
- (4) One Seminar in Areas B/C (American Literature or Systemic)

Students should be aware that Poetry Analysis and Narrative and Drama Analysis are given once a year only. The Yediyon should be consulted for dates.

Prerequisites

Historical Approach to English Literature to 1800 is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in English Literature before 1800.

Historical Approach to English Literature since 1800 is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in English Literature since 1800.

Development of American Literature is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in American literature.

Poetry analysis is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in Poetry

Narrative and Drama Analysis is a prerequisite for all Advanced Courses and Seminars in Fiction and Drama.

Most Advanced Courses and Seminars will thus have two prerequisites.

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

חֶבֶץ מִס' 1 - מִסְגֵּרֶת 671

התלמידים המעוניינים בסמינר ילמדו 16 ש"ס + 4 ש"ס סמינריון, סה"כ 20 ש"ס.

התלמידים אשר יקחו את שני החקבצים (32 ש"ס) יהיו זכאים לחשתתף בשני סמינריונים.

חֶבֶץ מִס' 1: ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום

4 ש"ס	מבוא לארכיאולוגיה של איי
4 ש"ס	קיימ לנייל
2 ש"ס	טיפולוגיה של כלי חרס אי
	מבוא לתרבות שכנה (מבוא לתרבות מצריים/מבוא לתרבות מסופוטמיה/מבוא לתרבות אנטוליה/מבוא לתרבות אגאית/מבוא לפרהיסטוריה/ארכיאולוגיה יישובית וגיג היסטורית שיער נוסף (מונוגרפיה) - אמנות/ארכיאולוגיה רגיונלית/ארכיטקטורה וכיו"ב
2 ש"ס	
<u>4 ש"ס</u>	סמינר נושאים נבחרים בארכיאולוגיה של איי (משנה ב' ואילך)
20 ש"ס	סה"כ

חֶבֶץ מִס' 2: תרבות אנטוליה והעולם האגאי הפרה-קלאסי

4 ש"ס	מבוא לתרבות אנטוליה/מבוא לתרבות אגאית פרה-קלאסית
4 ש"ס	היסטוריה חיתית
	שעורים בנושאים שונים מתחום התרבות האנטולית והאגאית
8 ש"ס	הפרה-קלאסית
	סמינר נושאים נבחרים בתרבות אנטוליה והעולם האגאי
<u>4 ש"ס</u>	הפרה-קלאסי
20 ש"ס	סה"כ

החטיבות בגיאוגרפיה

קבלה

1. יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה.
2. הקבלה לחטיבה תהיה בסמי' א' בלבד.

חטיבה

א. מוצעות שלוש תוכניות:

תוכנית א'

		מבוא לאנתרופוגיאוגרפיה
4	שי"ס	
2	שי"ס	מבוא נושאי נוסף
10	שי"ס	(גיאוגרפיה מדינית, עירונית, כלכלית, היסטורית) שיעורים נושאים

תוכנית ב'

		מבוא לאנתרופוגיאוגרפיה
4	שי"ס	
4	שי"ס	שני מבואות נושאים
8	שי"ס	(גיאוגרפיה מדינית, עירונית, כלכלית, היסטורית) שיעורים מתוך המכלולים הנושאים

תוכנית ג'

		מבוא לגיאוגרפיה פיסית
4-8	שי"ס	(אקלים וגיאומורפולוגיה)
8-12	שי"ס	שיעורים נושאים

ב. חטיבת מורחבת

מוצעות שתי תוכניות:

תוכנית א'

		מבואות בגיאוגרפיה של האדם (אנתרופו- גיאוגרפיה, גיאוגרפיה עירונית, כלכלית, היסטורית, מדינית)
12	שי"ס	
2	שי"ס	סמינריון בסיסי
14	שי"ס	שיעורים נושאים
4	שי"ס	סמינריון מתקדם

תוכנית ב'

		מבואות לגיאוגרפיה פיסית (גיאולוגיה, גאומורפולוגיה, אקלים)
10	שי"ס	
2	שי"ס	סמינריון בסיסי
16	שי"ס	שיעורים נושאים
4	שי"ס	סמינריון מתקדם

החטיבות בהיסטוריה כללית

א. חטיבת

8 ש"ס	2 תרגילים (ת')
4 ש"ס	2 שיעורים (ש')
4 ש"ס	1 סמינריון (ס'*)

ב. חטיבת מורחבת

12 ש"ס	3 תרגילים (ת')
12 ש"ס	6 שיעורים (ש')
8 ש"ס	2 סמינריונים (ס'**)

-----

* הסמינריון צריך להיות כאותה תקופה הסטורית בה נלמד תרגיל. התלמיד בחטיבה הרגילה יגיש עבודה סמינריונית.

** בחטיבה המורחבת ישתתף התלמיד באחד הסמינריונים ברמה בסיסית ובשני יגיש גם עבודה סמינריונית.

החטיבות בהסטוריה של המזרח"ת ואפריקה

א. חטיבה

שנת א'

מבוא להסטוריה של המזרח"ת בעת החדשה
 ש"י 2 ש"ס
 ת"י 2 ש"ס

שנת ב'

מבוא לתולדות האימפריה העות'מאנית
 ש"י 2 ש"ס
 ת"י 2 ש"ס

שנים ב'-ג'

2 שעורי בחירה
8 ש"ס
 16 ש"ס סה"כ

ב. חטיבת מרחבת

בנוסף לחטיבה המצומצמת

שנת א'

תולדות הערבים והאסלאם
 ש"י 2 ש"ס
 ת"י 2 ש"ס

שנת ב'

סמינריון ארץ
 ס"י 4 ש"ס

שנים ב'-ג'

2 שעורי בחירה
8 ש"ס
 16 ש"ס סה"כ

החטיבות בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

קבלה

יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

בחוג להיסטוריה של עם ישראל קיימות שתי מגמות:

- א. תולדות עם ישראל
- ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים בכל אחת מן המגמות מחולקים עפ"י שלוש תקופות:

1. העת העתיקה
2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית

א. חטיבה

מן הצרופים האפשריים של מגמה ותקופה מתקבלות שש תוכניות מקבילות.

מבנה הלימודים (משותף לכל התכניות)

4 קורסים בני 4 ש"ס כל אחד: שעורים, תרגילים צמודים לשעורים, תרגילים נושאים.

ב. חטיבה מורחבת

מוצעות שתי תוכניות

תוכנית א'

מבנה הלימודים: 2 יחידות במתכונת חטיבה מצומצמת 16 ש"ס + 16 ש"ס
 היחידות ייבחרו על פי:

1. שתי תקופות במגמה אחת
2. תקופה אחת בשתי מגמות

תוכנית ב'

מבנה הלימודים: - יחידה במתכונת חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס

- סמינריון בתחום שבו למד התלמיד שיעור, או תרגיל נושאי (*) - 4 ש"ס.

- שעורים עם תרגיל הצמוד להם או בלעדיו, או תרגילים נושאים.

הקורסים הנוספים יהיו מתחום תקופות אחרות באותה מגמה בה נלמד הסמינריון או מתחום אותה תקופה במגמה השנייה. סה"כ - 12 ש"ס.

* התלמיד רשאי ללמוד סמינריון רק לאחר ששמו קודם רקע.

החטיבה בחינוך

כללי

לימודי החטיבה מיועדים לתלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון במסגרת לימודים חד-חוגית ולתלמידי תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח, אשר חוג האם שלהם ממליץ בפניהם או מחייב אותם, בלימודי חטיבה במסגרת בית הספר לחינוך. לתלמידים אלה, שיבקשו בתום לימודיהם לתואר ראשון להמשיך לקראת התואר השני בחינוך או להכשיר עצמם להוראה, יוכרו השעורים שלמדו במסגרת החטיבה והנדרשים בלימודיהם המתקדמים. זאת בהתאם לדרישות המגמות והמסלולים וכפוף לתנאי הקבלה. משך הלימודים בחטיבה - שנתיים.

סדרי הרישום

התלמידי המבקשים להשתלב בלימודי החטיבה ירשמו במזכירות החוג שלהם. לחוגים תישלח הודעה ממוכרות בית הספר לחינוך בדבר מכסת התלמידים שבית הספר יקלוט מאותו חוג. מזכירות החוג תעביר למזכירות בית הספר לחינוך רשימת תלמידים להם אושרו לימודי חטיבה. רק תלמידים ששמו יכלל ברשימה יופנו לייעוץ ויורשו להגיש את טופס תכנית הלימודים. על מועד הייעוץ תפורסם הודעה על לוח המודעות של החוג אליו התלמיד משתייך. זכור, אם ברצונך ללמוד בחטיבה בחינוך עליך לפנות לחוג האם שלך.

תנאי השתתפות

תלמידי החטיבה כפופים לנוהלי הלימודים של בית הספר לחינוך המתפרסמים בידיעון, ובכלל זה מילוי דרישות מוקדמות ונוהל קבלת פטור מקורסים על-סמך לימודים קודמים או לימודים מקבילים של אותו מקצוע.

מכסת השעות ורשימת הקורסים

לימודי החטיבה כוללים 16 ש"ס, מתוכם 6 ש"ס לימודי חובה בסיסיים וכן 10 ש"ס מתוך הרשימה המוצעת ובהתאם לבחירת התלמיד. תלמידים שבמסגרת חוג האם שלהם השתתפו/משתתפים בקורסים הזחים לקורסים הנדרשים בלימודי החטיבה, כפופים לנוהל קבלת פטור המתפרסם בידיעון ביה"ס לחינוך. זהות הקורסים תיבדק על פי התוכן והיקף השעות. אם יקבלו התלמידים פטור מלימודי חובה עליהם לבחור בשעורים נוספים מתוך רשימת שעורי הבחירה, כך שמכסת השעות תגיע ל-16 ש"ס.

רשימת הקורסים*

שעורי חובה בסיסיים (6 ש"ס)

ש"ס	2	מבוא לסוציולוגיה של החינוך	0715.1102
ש"ס	2	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	0715.1103
ש"ס	2	מבוא לפילוסופיה של החינוך	0715.1101

שעורי בחירה (10 ש"ס)

ש"ס	2	פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות	0712.1126
ש"ס	2	הסתגלות ותלמיד לבי"ס	0712.2156
ש"ס	2	חקר תהליך הייעוץ; היבטים כמותיים ואיכותיים	0712.2157
ש"ס	4	גיל ההתבגרות בראי הפסיכולוגיה והספרות	0712.2158
ש"ס	2	תוקפנות, היפראקטיביות ובדידות במערכת החינוכית והמשפחתית	0713.1154
ש"ס	2	פסיכולוגיה חברתית בחינוך	0715.1151
ש"ס	2	זרמים פילוסופיים חינוכיים במאה העשרים	0715.1193
ש"ס	2	ראשית החינוך העברי בארץ-ישראל	0715.1300
ש"ס	2	החינוך העברי בא"י המנדטורית	0715.1301
ש"ס	2	מדיניות החינוך	0715.2100
ש"ס	2	מושגי יסוד בכלכלת החינוך	0715.2141
ש"ס	2	מדיניות חינוך ורווחה בישראל	0715.2149
ש"ס	3	חיברות לאזרחות ולפוליטיקה	0715.2167
ש"ס	3	עיבוד נתונים בחינוך בי (Fortran)	0715.2211
ש"ס	2	מבוא להסטוריה של החינוך	0715.2217
ש"ס	2	אנתרופולוגיה של החינוך	0715.2301

אם חוג האם דורש זאת, ניתן להשתתף גם בסמינריון אחד מבין הסמינריונים לתואר ראשון. השתתפות בסמינריון מותנית בעמידה בדרישות המוקדמות.

ש"ס	4	יצירה ושינוי של ידע פוליטי (באישור המרצה)	0715.4003
ש"ס	4	חליברליום המודרני ומבקריו	0715.3001
ש"ס	4	תנועות הנוער באירופה ובארץ-ישראל	0715.3004
ש"ס	3	חיברות פוליטי וחינוך לדמוקרטיה (באישור המרצה)	0735.5211

* תלמידים מתבקשים לעקוב אחר שינויים בידעיון ובלוח המודעות של ביח"ס לחינוך (קומה ד').

החטיבה בחשבונאות

1. תנאי הקבלה

- 1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המגן לתכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות וחצוירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המגן (טופסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).
- 1.2 תלמידי הפקולטה למדעי הח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדעי הח.

2. תקנון

- 2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.
- 2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהיקף 18 ש"ס לפחות (רי' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אע"פ חלק מתכנית החטיבה.
- 2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.
- 2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.
- 2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
- ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהיקפם מחולקים בשה"כ השניים.
- 2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השעורים ימצא התלמיד בדיעוץ הפקולטה לניהול.

3. תכנית הלימודים

<u>שם הקורס</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות ומקבילות</u>
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנחייה והישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	השלמות לקקולוס לכלכלנים, מבוא לאקונומטריקה*
יסודות תורת ההחלטות וחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', השלמות לקקולוס
חשבונאות ניהולית למתקדמת	2	מבוא לענייני ותכנות, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מיסים א'	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות*, יסודות המשפט העסקי*
סה"כ	18	

* דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. חטיבה

מוצעות שתי תוכניות

תוכנית א'

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי I

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2

שי 4 + תי 3 ש"ס

שי 4 + תי 3 ש"ס

שנה ב'

אלגברה לכלכלנים

ש"ת 4 ש"ס

סה"כ 18 ש"ס

תקנות

תלמיד החוג לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויחיה פטור מן הקורסים "חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים" ו"השלמות לקקולוס לכלכלנים". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. הקורס "אלגברה לכלכלנים" לא יחשב במכסת שעות הבחירה בחוג לכלכלה.

תוכנית ב'

שנה א'

אלגברה ליניארית I

אלגברה ליניארית II

שי 4 + תי 3 ש"ס

שי 4 + תי 2 ש"ס

שנה ב'

השלמות לקקולוס

ש"ת 4 ש"ס

סה"כ 17 ש"ס

תקנות

לתלמידי החוג לכלכלה יחשב הקורס "השלמות לקקולוס" במכסת שעות החטיבה וישקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.

ב. חטיבת מרחבת

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה, בחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ ביולוגית).

מוצעות שתי תוכניות:

תוכנית א'

שנח א':	חשבון דיפי ואינטגרלי 1 ו-2	14 ש"ס
	יסודות תורת הקבוצות	3 ש"ס
	מבוא להסתברות	5 ש"ס
שנח ב':	אלגברה לכלכלנים	4 " (סמסטר א')
	משוואות דיפי רגילות 1	4 " (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:	4 "
	תורת הפונקציות המורכבות 1	
	פונקציות ממשיות	
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	

34 ש"ס

ס ה " כ

תקנות

על תלמידי תוכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתוכנית א' לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א"י (על סמך הקורס מבוא להסתברות) וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 9 ש"ס.

תוכנית ב'

שנח א':	אלגברה ליניארית 1 ו-2	13 ש"ס
	יסודות תורת הקבוצות	3 "
	השלמות לקקולוס	4 "
שנח ב':	מבוא להסתברות	5 "
	אלגברה ב' 1	4 "
	גיאומטריה אנליטית	2 " (סמסטר א')
	יסודות האנליזה והגיאומטריה	4 " (סמסטר ב')
	ס ה " כ	35 ש"ס

תקנות

על תלמידי תוכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתוכנית ב' לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א"י (על סמך הקורס מבוא להסתברות) וחייבים בהשלמת 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 6 ש"ס.

החטיבה בניהול

תנאי הקבלה

סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל של 75 לפחות:

- מבוא לכלכלה א'
- מבוא לכלכלה ב'
- סטטיסטיקה לכלכלנים א'
- סטטיסטיקה לכלכלנים ב'
- חשבון דפרנציאלי לכלכלנים

ניתן להתקבל לחטיבה רק בסמי' א' של שנת הלימודים.
מספר המקומות בחטיבה מוגבל, יתקבלו בעלי החשגים הטובים ביותר מבין העומדים בתנאי דלעיל.

תכנית הלימודים בחטיבה מיועדת בעיקר לתלמידי החוג או החטיבה בכלכלה. תלמידי חוגים אחרים יורשו לחצטרף לחטיבה אם עמדו בתנאי הקבלה דלעיל.

נחלים ותקנות

1. קבלת תלמידים לחטיבה תעשה ע"י מזכירות הפקולטה למדח"ח.
2. הרישום לקורסים יעשה במזכירות התכנית לניהול.
3. על תלמידי החטיבה חלות כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול, המתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול לרבות מילוי דרישות מוקדמות ומקבילות ותקנון הבחינות.
4. תלמיד, שעמד בכל דרישות תכנית הלימודים בחטיבה, יגיש בקשה להכרה בסיום לימודיו.

תכנית הלימודים

על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 15-17 ש"ס* לפחות. במכסה זו לא יכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

קורסי חובה:

דרישות מוקדמות דרישות מקבילות

תעשייה ויצור	2 ש"ס	מבוא לכלכלה א' יסודות החשבונאות**
פסיכולוגיה חברתית ניהולית	3 ש"ס	מבוא לסוציולוגיה
סטטיסטיקה במינהל עסקים	4 ש"ס	מבוא לסטטיסטיקה ב' השלמות לקלוקוס

* תלמיד שמכסת שעות החטיבה שלו תהיה 15 ש"ס ישלים 1 ש"ס במסגרת קורסי הבחירה בחוג לכלכלה.

- * תלמיד שמכסת שעות החטיבה שלו תהיה 15 ש"ס ישלים 1 ש"ס במסגרת קורסי הבחירה בחוג לכלכלה.
 ** או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה.

קורסי בחירה: (2 מתוך הבאים)

<u>דרישות מוסדיות</u>	<u>דרישות מקבילות</u>		
סטטיסטיקה במניינס אלגברה לכלכלנים	תורת המחירים א'	3 ש"ס	יסודות תורת החלטות
מבוא לכלכלה א'		4 ש"ס	יסודות החשבונאות*
תורת מחירים א' יסודות החשבונאות** סטטיסטיקה במניינס		4 ש"ס	יסודות המימון
פסיכולוגיה חברתית ניהולית תורת המחירים ב'		3 ש"ס	יסודות השיווק
פסיכולוגיה חברתית ניהולית		3 ש"ס	מבוא לארגון וניהול

- * תלמיד שבחר בקורס זה לא ילמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה וישלים 2 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.
 ** או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת החוג לכלכלה.

החטיבות בסטטיסטיקה

תנאי קבלה: הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה. הרמה המינימלית הנדרשת היא בחינה בהיקף 4 יחידות. יתקבלו תלמידים בעלי ציון 9 ומעלה ברמת 5 יחידות. קבלת תלמידים שציונם נמוך מ-9 ושנבחנו ברמה של 4 יחידות לפחות, מותנית בממוצע ציוני הבגרות ובציון פסיכומטרי.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה: חשבון דיפרנציאלי ואנטגרי אי' + ב' לסטטיסטיקאים ואלגברה לסטטיסטיקאים. שעות קורסים אלה אינן נכללות במגוון שעות החטיבה, אך קורסים אלה יפטרו את התלמיד מלימוד קורסים בתחומים אלה במדה"ח. מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללמודיהם כדי שיוכלו להרשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוכרו כחנכה לחטיבה בסטטיסטיקה).
"מבוא למחשבים" ניתן ללמוד הן במסגרת מדעי החברה והן במסגרת החוג לסטטיסטיקה.

א. חטיבה

תכנית לימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון דיפ. ואינט. א'
3. הסתברות*	1+3	מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון דיפ. ואינט. ב לסטטי אלגברה לסטטיסטיקאים (במקביל)
4. תיאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות ואלגברה לסטטיסטיקאים
סה"כ	18 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת:

סמסטר א'	סמסטר ב'
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון דיפ. ואינט. א'	2. חשבון דיפ. ואינט. ב' לסטטי
	3. אלגברה לסטטיסטיקאים

* ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות" הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

סמסטר ד'
1. תיאוריה סטטיסטית

סמסטר ג'
1. הסתברות*

ב. חטיבת מורחבת

<u>דרישות מוקדמות</u>	<u>ש"ס</u>	<u>פרוס הלימודים:</u>
	18	1. לימודי החטיבת המצומצמת
תיאוריה סטטיסטית	3	2. רגרסיה**
תיאוריה סטטיסטית	3	3. נתוח שונות
חשבון דיפ. ואינט. ב' לסטטי מבוא למחשבים, מבוא להסתברות, אלגברה לסטטיסטיקאים.	1+3	4. מבוא לחקר ביצועים
	3	5. קורסי בחירה
	<u>31 ש"ס</u>	סה"כ

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל החכנה המתמטית)

<u>סמסטר ב'</u>	<u>סמסטר א'</u>
1. מבוא לסטטיסטיקה	1. מבוא להסתברות
2. חשבון דיפ. ואינט. בי לסטטי	2. מבוא למחשבים
3. אלגברה לסטטיסטיקאים	3. חשבון דיפ. ואינט. א' לסטטי

<u>סמסטר ד'</u>	<u>סמסטר ג'</u>
1. תיאוריה סטטיסטית	1. הסתברות*
2. קורס בחירה	2. מבוא לחקר ביצועים

סמסטר ה'

1. נתוח שונות
2. רגרסיה

- * ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בחיקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יוכח את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.
- ** תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת החוג לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. תלמיד כנייל, אשר ישלים חטיבה בהקף 18 ש"ס וכן ילמד 18 ש"ס בקורסים מתמטיים הנדרשים לצורך החטיבה בסטטיסטיקה (חשבון דיפרנציאלי א' ו-ב', אלגברה) - מכסת חובותיו בלימודי ההעשרה תהיה 12 ש"ס בלבד.
2. חציונים בקורסים חשבון דיפרנציאלי א' ו-ב' ואלגברה, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בחוג לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים, השלמות לקקולוס לכלכלנים, אלגברה לכלכלנים.

החטיבה בשיעור

מטרת הלימודים היא העשרת חידע בנושאי בריאות. יתקבלו תלמידים משנה ב' ללימודיהם. תכנית הלימודים בחטיבה תתוכנן לכל תלמיד בהתחייט יועץ החוג לשיעור*.

לימודי חטיבה כוללים 8 שיש (16 שיש) לפחות. ניתן גם לתשם לשעורים נבחרים. התלמידים יוכלו לבחור שעורים מבין קבוצת קורסים שאין להם דרישות מוקדמות וכן מבין קבוצת שעורים או סמינרים שיש להם דרישות מוקדמות. (מבאות, בעיקר, כאלה הנלמדים בחוגים אחרים בשנת הלימודים הראשונה).

א. קבוצת קורסים ללא דרישות מוקדמות - שעורים

1.	אספקטים בבריאות חנפש	2 שיש
2.	גרינטולוגיה	2 שיש
3.	תקשורת וראיון	3 שיש
4.	מבוא למחשבת החינוך ושיעור	2 שיש
5.	יסודות המנהל ושיעור	1 שיש (2 שיש)
- שעורים וסמינרים** (בהסכמת המרצה או היועץ בחוג ולתלמידים בשלבי לימודים מתקדמים).
1.	בריאות ותברה	2 שיש (משנה ב' בחטיבה ובהיוועצות יועץ)

ב. קבוצת קורסים שיש להם דרישות מוקדמות

1.	ניתוח והערכת מחקרים בתחום מחלות ממושכות וזיקנה	2 שיש	ד"מ: סטטיסטיקה ושיטות מחקר
2.	מבוא לכלכלה של שירותי בריאות	2 שיש	ד"מ: סטטיסטיקה
3.	הערכה בשיעור - הבטחת איכות הטיפול	3 שיש	ד"מ: סטטיסטיקה ושיטות מחקר
4.	סוגיות חברתיות בריאותיות והפרקטיקה הסיעודית	3 שיש	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה
5.	אספקטים ברפואה מודרנית - תזונת קלינית	2 שיש	ד"מ: מבוא לביוכימיה
6.	אפידמיולוגיה	2 שיש	ד"מ: מבוא לסטטיסטיקה
7.	יסודות השיעור הפדיאטרי	2 שיש	ד"מ: מבוא לפסיכולוגיה
8.	קחילה ושיעור	2 שיש	ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה

* גב' ש. אקרלינג לשנת הלימודים תשנ"א.

ג. קבוצת קורסים חדורשים התאמת התלמידים ובחיונעצות מיוחדת:

2 ש"ס	1. אספקטים נבחרים ברפואה מודרנית א' - גנטיקה
2 ש"ס	2. אספקטים ברפואה מודרנית ב' - מיקרוביולוגיה
2 ש"ס	3. אספקטים נבחרים ברפואה מודרנית - אמבריולוגיה וטרטולוגיה חומנית
3 ש"ס	4. סיעוד ומשפט

ד. התאמת השעורים לצרכי תלמידה

התאמת תוכנית הלימודים תתאפשר גם בהתאם לתחום לימודי והתעניינותו של התלמיד.

תאור השעורים ניתן לקרוא בידיעון החוג לסיעוד.

---

* גבי ש. אקרלינג לשנת הלימודים תשנ"א.

החטיבות בספרות עברית

א. חטיבה

מצעות שש תכניות מקבילות

1. מבוא לספרות העברית לדורותיה

ש"ת	4	ש"ס	יסודות הסיפורת העברית החדשה
ש"ת	4	ש"ס	יסודות השירה העברית החדשה
ת'	2	ש"ס	יסודות הפרוזודיה העברית
ש'	4	ש"ס	מבוא לשירת החול העברית בספרד
ת'	2	ש"ס	הסוגים והפואטיקה של שירת החול
	16	ש"ס	

2. הספרות העברית עד המאה ה-18

ש'	4	ש"ס	מבוא לשירת החול העברית בספרד
ת'	2	ש"ס	הסוגים והפואטיקה של שירת החול העברית בספרד.
ש'	4	ש"ס	שירת הקודש העברית בספרד
ש"ת	6	ש"ס	קורסים למתקדמים
	16	ש"ס	

3. ספרות עברית חדשה - שירה ופרוזה

ש"ת	4	ש"ס	יסודות הסיפורת העברית החדשה
ש"ת	4	ש"ס	יסודות השירה העברית החדשה
ת'	2	ש"ס	יסודות הפרוזודיה העברית
ש"ת	2	ש"ס	קורס מונוגרפאי
ש"ת	4	ש"ס	קורסים למתקדמים
	16	ש"ס	

4. שירת עברית חדשה

ש"ת	4	ש"ס	יסודות השירה העברית החדשה
ת'	2	ש"ס	יסודות הפרוזודיה העברית
ש"ת	2	ש"ס	קורס מונוגרפאי בשירה
ש"ת	8	ש"ס	קורסים למתקדמים בשירה ובפואטיקה
	16	ש"ס	

5. סיפורת עברית חדשה

ש"ת	4	ש"ס	יסודות הסיפורת העברית החדשה
ש"ת	4	ש"ס	2 קורסים מונוגרפאיים בסיפורת
ש"ת	8	ש"ס	קורסים למתקדמים בסיפורת ובפואטיקה של הפרוזה
	16	ש"ס	

6. ספרות המסתורין והקבלה

שי 4 ש"ס	מבוא למיסטיקה יהודית וראשית הקבלה
תי 2 ש"ס	קריאה בטכסטים של ראשית הקבלה
תי 4 ש"ס	זוהר למתחילים
שו"ת 2 ש"ס	הסיפור הקבלי והחסיד
שו"ת 4 ש"ס	קורסים למתקדמים
16 ש"ס	

ב. חגיגת מנוחבת (שני הקבצים - 32 ש"ס)

מבנה התכנית:
 הקבץ יסודות (חובה) + הקבץ למתקדמים (בהירה).

הקבץ יסודות

שו"ת 4 ש"ס	יסודות הסיפורת העברית החדשה
שו"ת 4 ש"ס	יסודות השירה העברית החדשה
תי 2 ש"ס	יסודות הפרוודיה העברית
שי 4 ש"ס	מבוא לשירת החול העברית בספרד
תי 2 ש"ס	הסוגים והפואטיקה של שירת החול
16 ש"ס סה"כ	

הקבצים למתקדמים

1. ספרות העברית עד תמאת ה-18

שי 4 ש"ס	שירת הקדש העברית בספרד
פרויס 4 ש"ס	פרוסמיניון (בספרות עברית חדשה)
סי 4 ש"ס	סמיניון
שו"ת 4 ש"ס	קורסים למתקדמים
16 ש"ס סה"כ	

2. ספרות עברית חדשה

שו"ת 2 ש"ס	קורס מנוגראפי
פרויס 4 ש"ס	פרוסמיניון
סי 4 ש"ס	סמיניון
שו"ת 6 ש"ס	קורסים למתקדמים
16 ש"ס סה"כ	

3. ספרות חמשתור"ו וחקבלה

4 ש"ס	שי	מבוא למיסטיקה יהודית וראשית חקבלה
2 ש"ס	תי	קריאה בטכסטים של ראשית חקבלה
4 ש"ס	תי	קריאה ב"זוהר"
2 ש"ס	שו"ת	קורס למתקדמים
4 ש"ס	סי	סמינריון
16 ש"ס	סח"ב	

החטיבה בספרות צרפתית

1.

חטיבה בספרות ותרבות צרפת

שתי חטיבות אלה כוללות לימודי שפה: 8 ש"ס (שייחשבו כ-4 ש"ס) לתלמידים ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית, ו-4 ש"ס (שייחשבו כ-2 ש"ס) לתלמידים בעלי ידע מוקדם בשפה הצרפתית. שעורי השפה מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים בשני הזקבצים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

כל השעורים בחטיבות (כולל עבודות ובהיננות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת במאות ה-19 וה-20 (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית.

בחטיבה מס' 1 ובחטיבה מס' 2 לא נדרש ידע מוקדם בשפה הצרפתית חטיבה מס' 3 וחטיבה מס' 4 מיועדות לתלמידים שיש להם ידע בסיסי בשפה הצרפתית. יתקבלו לחטיבות אלה בעלי בגרות בצרפתית, בעלי פטור "צרפתית למתחילים", או תלמידים שרכשו ידע בשפה הצרפתית במסגרות אחרות - לפי אישור ועדת הקבלה של החוג.

דוברי צרפתית (תלמידים ששפת אמם צרפתית, בעלי בגרות צרפתית או תלמידים שרכשו ידע מתקדם בצרפתית במסגרות אחרות) יכולים להרכיב חטיבה של 16 ש"ס מתוך שעורי המגמה "שפה וספרות צרפתית", בה כל השעורים ניתנים בצרפתית (על פי אישור יועץ החוג).

חטיבה מס' 1 "ספרות צרפתית" וחטיבה מס' 2 "תרבות צרפתית": לתלמידים ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית

שנה א'

8 שעות אימון בקריאה ודיקדוק (שמתוכן מוכרות 4 ש"ס)	4 ש"ס
מבוא לתרבות הצרפתית של המאות ה-19 וה-20	2 ש"ס
טקסטים נבחרים מן התרבות והספרות הצרפתית במאה ה-20	2 ש"ס
	8 ש"ס

שנה ב' וב'

ללא סמינריון:

קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או התרבות הצרפתית	2 ש"ס
ניתוח טקסט	2 ש"ס
פרקים מן הספרות או התרבות הצרפתית	4 ש"ס
	8 ש"ס

עם סמינריון:

קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או התרבות הצרפתית	2 ש"ס
ניתוח טקסט	2 ש"ס

פרקים מן הספרות או התרבות הצרפתית	2 ש"ס
סמינריון בספרות צרפתית או בתרבות צרפתית	2 ש"ס

סמינריון בספרות צרפתית או בתרבות צרפתית	4 ש"ס
	8 ש"ס

2.

חטיבה מס' 3 "ספרות צרפתית" חטיבה מס' 4 "תרבות צרפתית":
לתלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית (רמה בינונית או מתקדמת, על פי מבחן
מיון בתחילת השנה):

שנת א':

2 ש"ס	4 שעות שפה (שמתוכן מוכרות 2 ש"ס)
2 ש"ס	מבוא לתרבות הצרפתית של המאות ה-19 וה-20
2 ש"ס	טקסטים נבחרים של התרבות והספרות הצרפתית במאה ה-20
<u>2 ש"ס</u>	ניתוח טקסט
8 ש"ס	

שנת ב' וג':

ללא סמינריון:

2 ש"ס	קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או התרבות הצרפתית
<u>6 ש"ס</u>	פרקים מן הספרות או התרבות הצרפתית

עם סמינריון:

2 ש"ס	קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או התרבות הצרפתית
2-4 ש"ס	פרקים מן הספרות או התרבות הצרפתית
<u>2-4 ש"ס</u>	סמינריון בספרות צרפתית או בתרבות צרפתית
8 ש"ס	

החטיבה בעבודה סוציאלית

תכנית זו מוצעת לתלמידי הפקולטה למדעי החברה, לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח ולתלמידי פקולטות אחרות*.

תלמידי הפקולטה למדעי החברה רשאים לבחור בעבודה סוציאלית כחלק מתכנית הלימודים החד-חוגית שלהם. תלמידי תכנית הלימודים הכלליים לב.א. בפקולטה למדעי הרוח רשאים לבחור בהקבץ בעבודה סוציאלית כחלק מתכנית הלימודים התלת-שנתית שלהם.

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של הסטודנטים במדיניות חברתית, מבנה שרותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.

התכנית מאפשרת עיון ויישום באספקטים פסיכו-סוציאליים שונים תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש וכו').

דרישות

התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה/ בהקבץ שני מבואות במדעי החברה והחתנהגות**.

חובות התלמיד

לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

תכנית הלימודים

שנה א' - לימודי חובה

מבוא לרווחה חברתית

מצוקה חברתית ומעורבות חברתית***

ש"ת 2

ש"ס 2/4

ש"ת

ש"ת

שנים ב' או ג'

שיעורי בחירה

ש"ס 8

* תלמידי פקולטות אחרות רשאים להתקבל ללימודי החטיבה באישור יועצי החוגים שלהם וביה"ס לעבודה סוציאלית.

** לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: מבוא לפסיכולוגיה נחשב כשעור מבוא אפשרי במקום אחד ממבואות חוגי הפקולטה למדעי החברה. לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים הפקולטה למדעי הרוח - מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסוציולוגיה, קורסים אלו אינם כלולים בתכנית למודי החטיבה בעבודה סוציאלית.

*** לקורס צמודה התנסות מעשית בשדה בלוי הדרכה מקצועית בהקף של 3-5 שעות שבועיות. סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי שבועיים לפני תום סמסטר א'. השבוע האחרון יוקדש לקשר עם המנחים בשדה.

שעורי בחירה

2	ת'	יחסים בין אישיים
2	שי	מבוא לעבודה סוציאלית
2	שי	פסיכולוגיה התפתחותית
2	שי	גדילה והתפתחות של האדם - א'
2	שי	מבוא לסטייה חברתית
2	שי	תקבוצת תקטנת בעבודת סוציאלית
3	שו"ת	המסגרת המוסדית והחוקית של שירותי הרווחה
3	ש+ת	פסיכופתולוגיה
2	שי	סוציולוגיה של החברה הישראלית
2	שי	גדילה והתפתחות של האדם - ב'
2	שי	יסודות עיונים להכרת ארגונים וקהילות
2	שי	תחליכים התפתחותיים בחברה הערבית
2	שי	תחליכי הזדקנות
2	שי	שמוש בחומרים פסיכואקטיביים
2	שי	מעמדה המשפטי של האשה
2	שי	הטיפול במשפחה הרב בעייתית
2	שי	היבטים פסיכו-חברתיים של מחלות נפש
2	שי	רצף החיים ואובדנים כתוצאה ממות

• לשיעורי הבחירה יתקבלו תלמידים העונים על הדרישות המוקדמות לשיעור.

החטיבות בפילוסופיה

לימודי החוג לפילוסופיה מתחלקים ללימודי מבוא ולימודים בתחומי התמחות.

תחומי התמחות הם: פילוסופיה של המדע, תורת ההכרה ומטאפיזיקה, לוגיקה פילוסופית ופילוסופיה של הלשון, פילוסופיה של המוסר ופוליטית, פילוסופיה מארחית (הודית וסינית), פילוסופיה של הדת, אסתטיקה.

חקורסיים בכל אחד מתחומי ההתמחות מחולקים לשלבים. השלבים מסומנים בסימנים (א) (ב) ומתקדם ליד שם חקורס. לימוד קורס מתקדם מותנה בהשלמת החובות בשלב הקודם.

א. חטיבת רגילה (16 ש"ס)

שנה א'	מבוא לתולדות הפילוסופיה החדשה	2 ש"ס
	מבוא (א) בתחום ההתמחות	2 ש"ס
	מבוא (א) בתחום התמחות נוסף	2 ש"ס
	מבוא שיטתי לפילוסופיה	2 ש"ס
שנה ב'	שעור (ב) + תרגיל צמוד באחד התחומים	4 ש"ס - סמי א' בלבד
	בו למד מבוא (א)	
	שני שיעורי בחירה	4 ש"ס
	סה"כ	16 ש"ס

ב. חטיבת מורחבת (32 ש"ס)

שנה א'	מבוא לתולדות הפילוסופיה החדשה	2 ש"ס
	3 מבואות (שלב א') בתחומי הלימוד השונים	6 ש"ס
	מבוא שיטתי לפילוסופיה	2 ש"ס
	סה"כ	10 ש"ס
שנה ב'	שעורי (שלב ב') + תרגיל צמוד בשניים מהתחומים בו למד מבוא (שלב א')	8 ש"ס - סמי א' בלבד
	שעורי בחירה בתחומים הנ"ל	4 ש"ס
	סה"כ	12 ש"ס
שנה ג'	סמינריון בתחום ההתמחות*	4 ש"ס
	שעורי בחירה מתחומים שונים**	6 ש"ס
	סה"כ	10 ש"ס
	סה"כ	32 ש"ס

* אם בחר התלמיד בסמינריון בן 2 ש"ס, ישלים 2 ש"ס נוספות משעורי הבחירה.
** אפשר לקחת את שעורי הבחירה בשנים ב' או ג'.

החטיבות בפילוסופיה יהודית

תלמידים המתקבלים לחטיבה חייבים לקבל יעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

א. חטיבת

מוצעות שתי תוכניות מקבילות:

תוכנית א'

4 ש"ס	1. שיעור מבוא (באחד משלושת המדורים מהם מורכבים לימודי החוג)
4 ש"ס	2. התרגיל לשיעור הנ"ל
4 ש"ס	3. מבוא ליחדות (לימודי עזר)
4 ש"ס	4. תרגיל מבוא ליחדות

תוכנית ב'

4 ש"ס	1. שיעור מבוא באחד המדורים
4 ש"ס	2. תרגיל לשיעור הנ"ל
4 ש"ס	3. שיעור מבוא נוסף*
4 ש"ס	4. תרגיל בשיעור המבוא הנוסף*

ב. חטיבת מורחבת

4 ש"ס	1. מבוא ליחדות
4 ש"ס	2. תרגיל במבוא ליחדות
8 ש"ס	3. שנים מתוך שלושת מבואות המדורים
8 ש"ס	4. תרגילים לשני השיעורים הנ"ל
4 ש"ס	5. תרגיל למתקדמים באחד מהמדורים ששמע מבוא ותרגיל
4 ש"ס	6. סמינר באחד מהמדורים ששמע מבוא ותרגיל

תלמיד שנה ב' ומעלה יוכל להשתתף בשיעור בפילוסופיה חדשה במקום אחת הדרישות לעיל.

* תלמיד שנה ב' שלמד בשנה א' מבוא ותרגיל באחד המדורים יוכל לשמוע סמינריון ושיעור למתקדמים באותו מדור.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

תנאי קבלה: ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת הכניסה לחוג לערבית.

סמסטר א'

2 ש"ס	תולדות הספרות הקלאסית א'
2 ש"ס	תרגיל לנייל
2 ש"ס	תולדות הספרות המודרנית א'
2 ש"ס	תרגיל לנייל

סמסטר ב'

4 ש"ס	מושגי יסוד באסלאם
4 ש"ס	שערי העמקה
16 ש"ס	סח"כ

הערה: תלמיד המעונין ללמוד חטיבה מורחבת בחוג לשפה ולספרות ערבית צריך לעמוד בבחינת כניסה לחוג לערבית.

החטיבות בתולדות האומנויות

חקבלה לחטיבה תהיה בסמסטר אי בלבד.

א. חטיבה

שעור 2	שעות שנתיות	מבוא לאומנות יונית
שעור 2	שעות שנתיות	מבוא לאומנות ימי הביניים
שעור 2	שעות שנתיות	מבוא לאומנות האסלם
שעור 2	<u>שעות שנתיות</u>	שעור מונוגרפי
8	שעות שנתיות	

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שחמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות וברישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. חטיבה מורחבת:

8	שעות שנתיות	חקבץ מבואות + שעור מונוגרפי
8	<u>שעות שנתיות</u>	4 שעורי בחירה (בתחומים בהם נלקחו מבואות)
16	שעות שנתיות	

מכונים ויחידות מסונפות

לפקולטה למדעי החברה

הספריה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנרד-מוס

הספריה עברה לשכון בבנין חדש ממערב לאולם בר-שירת. היא משרתת את הפקולטות למדעי החברה ולניהול.

הכניסה הראשית היא מכבר קיפ ופונה לעבר הפקולטה לניהול בבנין ריקנטי. ישנה גישה גם מהפקולטה למדעי החברה בבנין נפתלי.

הספריה משתרעת על פני 3 קומות:

בקומה ג' - היא קומת הכניסה - מסופים לקוראים, השאלה, יעץ, חיפושים במאגרי מידע, אולם הספרים השמורים. בקומה זו תאים אישיים להשכרה לנוחיות הקוראים.

בקומה ב' - היא קומת הביניים - אולם קריאה עם אוסף הספרים וכתבי העת חשופים והמכורים.

בקומה א' - היא הקומה התחתונה - צילום בשרות עצמי, נכולל שאלוני בחינות ממועדים אחרים) אולם אור-קולי (קסטות וידאו, מיקרופישים וכדו') אולם קריאה הכולל אוספים מיוחדים כמו השוק המשותף, חדרי לימוד ללימוד בקבוצות ופינת הסבה לקוראים.

מערכת "אלף" - המערכת הממוחשבת של הספריה. לרשות הקוראים מסופים ופליטים.

כרטיס קורא - כרטיסי קורא למערכת הממוחשבת מונפקים ע"י מרשם התלמידים ותקפים לכל ספריות האוניברסיטה.

גותלי השאלה - לתלמידי ב.א.: 3 ספרים מהאוסף הכללי - לשבועיים
1 ספר מהשאלה מוגבלת - ליום

לתלמידי מ.א.: 5 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש
2 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליום

החזרת ספרים: עד שעה 17.00. על המאחרים בהחזרת ספרים מוטל קנס לפי התעריפים הנקבעים בספריה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אינציקלופדיות וספרי עיון אחרים. יתקנן השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק החשאלה.

הדרכה: לתלמידים חדשים נתנת הדרכה לשימוש בספריה בראשית כל סמסטר. השתתפות בהדרכה חובה.

זמני פתיחת הספריה: הספריה פתוחה כל יום משעה 9.00 בבוקר עד 20.45 בערב. אולם כתבי עת - עד שעה 20.00 בערב. בימי ששי וערבי חג - עד שעה 12.45 בצהריים.

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה מייסודן של החסתדרות הכללית של העובדים כאיי ואוניברסיטת תל-אביב, נוסד בשנת 1970 ובשנת 1985 חוסב על שמה של גולדה מאיר.

מסרת המכון: לקיים פעילות מחקרית בקבוצות הנושאים הבאות:

1. בנושאים חרלוונטיים למדעי העבודה על ענפיהם השונים.
2. בנושאים עיוניים, חברתיים וחיסטוריים הנוגעים לתנועת העבודה הישראלית.
3. בנושאים כלכליים, ארגוניים ומשקיים.
4. בנושאי רווחה ועזרה הדדית.

מנהל המכון: פרופי אריה גלברזון

מזכירת המכון: ורדה לויט

נעד מנהל: מר שמעון אביזמר, יו"ר

מורכב מ-27 חברים - חצי אנשי אוניברסיטה וחצי אנשי החסתדרות.

נעד מדעית: פרופי אריה גלברזון - יו"ר

חברים: שמעון אביזמר, פרופי אריה הראל,

אהרון ידליון, פרופי משה סמיונוב,

פרופי יאיר עברין, די"ר אהרון צינד,

פרופי רינה שפירא.

א. מחסרים שפורסמו במתכונת של ספר - "מחברת חקר"

1/ח	- מאיר אביזוהר - אקדמאים, פוליטיקאים ובטחון סוציאלי. 1975, עמ' 117 עם עובד.
2/ח	- דניאל רוזוליו - <u>חמבנת האזורי בתנועת הקיבוצית, היבטים סוציולוגיים</u> . 1975, עמ' 155 עם עובד.
3/ח	- אברהם דניאל - <u>התחיסת הסואופרטיבית בישראל</u> . 1975, עמ' 103 עם עובד.
4/ח	- דוד כנעני - <u>העלית השנייה העובדת ויחסה לדת ולמסורת</u> . 1976, עמ' 128 עם ספרית פועלים.
5/ח	- רינה שפירא, חיים אדלר, מירי לרנר, רחל פלג - <u>חולצה בחולצה וצוארון לבן</u> . 1979, עמ' 135 עם עובד.
6-7-8/ח	- אלקנה מרגלית - <u>סומונה, חברה ופוליטיקה - גיד העבודה ע"ש יוסף טרומפלדור</u> . 1980, עמ' 408 עם עובד.
9-10-11/ח	- אלקנה מרגלית - <u>תנועת הנוער גורדוניה - רעיון ואורח חיים</u> . 1986, עמ' 366 עם הקיבוץ המאוחד.
12-13/ח	- אליעזר בן-דפאל - <u>קדמה כנגד שוויון, ריבוד ושינוי בקיבוץ</u> . 1986, עמ' 199 עם "רמות".
14/ח	- אברהם דניאל - <u>הסואופרטיב בישראל - הצלחות וכשלונות</u> . 1989, עמ' 165 עם ספרית פועלים.
15/ח	- מנחם רוזנר, שמעון שור, משה ציזיק, אלכסנדר אבנת - <u>אפיקי הסוציאליזם הקיבוצי, דמינו ושנוני בין התנועות הקיבוציות</u> . 1989, עמ' 238 עם ספרית פועלים.

ג. מחקרים שפורסמו במתכונת של "דו"ח מחקר"

הערות: החל משנת 1982 פורסמו מרבית המחקרים במתכונת של "ניירות דיון".

- 1/ד - אברהם דניאל - התחיסה הסואופרטיבית בישראל. אוגוסט 1972, 260 עמ'.
- 2/ד - יונתן שפירא - צמיחתו של הכח הפוליטי, ראשיתה של מפלגת העבודה הישראלית, 1930-1973, 1973, 370 עמ' בשני כרכים.
- 3/ד - גדעון פישלזון ויורם וייס - השקעות בחוץ אנשי. יולי 1973, 53 עמ'.
- 4/ד - מאיר אביזוהר - אקדמאים, פוליטיקאים ובטחון סוציאלי. מאי 1973, 120 עמ'.
- 5/ד - דניאל וזוליו - התחסים שבין "מילונאות-משסי המפרצ" ואירגונים אזוריים נוספים של הסיבוצים עם תורמים הסיבוציים הארציים ואירגוני העל שלהם. ינואר 1973, 130 עמ'.
- 6/ד - סמי סמוחה ויחזק פרס - פעד עדתי בישראל. יולי 1974, 30 עמ'.
- 7/ד - אברהם דניאל - התנועה הסיבוצית ובעיית העבודה השכירה. יולי 1974, 150 עמ'.
- 8/ד - ליאון שעשוע ויעקב גולדשמידט - מדד להערכת תוצאות חברתיות של הסיבוצים. אפריל 1974, 30 עמ'.
- 9/ד - עוזי שמעוני - זיסת הוגמליו בין המערכת החברתית הפנימית של מפעל תעשייתי לבין מטרותיו. מאי 1974, 55 עמ'.
- 10/ד - יורם וייס וצפורה ברס - The Expectation Hypothesis and Aggregate Price Equation: Some Empirical Evidence for Israel ספטמבר 1974, 30 עמ'.
- 11/ד - נילי מארק - השקעת בחינד ופערים בין-עדתיים. דצמבר 1974, 155 עמ'.
- 12/ד - גדעון קרסל - ".... לכל אחד לפי צרכיו", תמורות ברמת הצריכה האישית בקהילה קיבוצית עם המעבר מחדש חקלאי לחדש תעשייתי; התבססות סמלי ריבוד. ספטי 1974, 100 עמ'.
- 13/ד - שלום גרול - מודל שיווי המשקל בתורתו הכלכלית של מארכס. פברואר 1975, 275 עמ'.
- 14/ד - דוד כנעני - העליה השנייה העובדת ויחסה לדת ולמסורת. ספטמבר 1975, 160 עמ'.
- 15/ד - רינה שפירא וחיים אדלר - עולמם החברתי של בוגרי תנועת הנוער בישראל. נובמבר 1975, 100 עמ'.
- 16/ד - אריה גלוברזון וברכה ברעם - בוגרי אוניברסיטת במדעי רוח ובמדעי חברת - לימודים ועבודה. אוקטובר 1975, 160 עמ'.
- 17/ד - מרוין לוי - The System of Labor Courts in Israel. יוני 1975, 150 עמ'.
- 18/ד - משה הרטמן - המקצוע כמחיד למעמד חברתי בחברה הישראלית. ספטמבר 1975, 20 עמ'.

- 19/ד - מאיר אביזוהר - למזדה חברתית ופוליטית בתחום תבסחת הכנסת בישראל בשנים 1959-1973. מרץ 1976, 160 עמ'.
 20/ד - שלמה רשקי דוב עדן - לחץ וסמכותיות כממתנים את חששן בין סגנונות מנהיגות ובין קריטריונים ארגוניים. מאי 1976, 100 עמ'.
 21/ד - דן גלעדי - השפעת הפיצויים האישיים מורמניה בתנועת הקיבוצית. ינואר 1976, 60 עמ'.
 22/ד - דן יעקבסון ואריח שירוס - תמבנת הארגוני של מפעלי תעשיה בישראל. אוגוסט 1976, 130 עמ'.
 23/ד - יצחק סמואל ואפרים יער - "כח משיכה תעסוקתי" - מודד חדש למיון ותערכה של משלחי יד כמכשיר למחקר חברתי. אוגוסט 1977, 37 עמ'.
 24/ד - אריה שירוס ואבי גיק - תכנסת שינוי ארגוני מתוכנן בתעשיה הישראלית; המסרח של שכר עידוד מדות. אוקטובר 1978, 170 עמ'.
 25/ד - תקוה פריס-הוניג - גורמי ניצול של שירותי בריאות. ספטמבר 1978, 50 עמ'.
 26/ד - משה הרטמן - Roles in the Economy and in the Family of Jewish Married Women in Israel. מאי 1978, 150 עמ'.
 27/ד - אפרים גדקה - "סובסידיות לנצרך במסום סובסידיה למצודי" - מסרח מיוחד של שאלת המיסוי הישיר לעומת העסיפי. יוני 1978, 33 עמ'.
 28/ד - אלישע פוגר דודי שמידלר - מנסי אופטימלי הניתן לאכיפה. ספטמבר 1978, 7 עמ'.
 29/ד - אשר אריאן - Political and Administrative Aspects of Welfare Policy in Israel. ספטמבר 1978, 50 עמ'.
 30/ד - יוסף שורגולד - התרצות, חידויות והפנמה - מניעים להסבה מקצועית בשלוש רמות התייחסות. אוגוסט 1979, 22 עמ'.
 31/ד - אברהם דניאל - תזכויות הסוציאליות במערכת השכר בישראל. יוני 1979, 230 עמ'.
 32/ד - מאיר אביזוהר - המפלגת שלא חיתה. יולי 1980, 132 עמ', בשני כרכים.
 33/ד - דפנה יזרעאלי - נשים וגברים כחברי ועד עובדים בתעשיה. אפריל 1980, 190 עמ'.
 34/ד - מיכאל אנוך - חוסר איזון בין מרכיבי השקעה ותגמולים במערכת החברתית - השפעתו על דפוסי מוביליות בחברת הישראלית. אוגוסט 1980, 220 עמ'.
 35/ד - רחל כץ - ניידות מקצועית וחיסס לעבודה בתהליך הסליטה. מאי 1980, 70 עמ'.
 36/ד - בנימין וולקניסון - The Use of Work Sanctions in Israeli Labor Disputes. מאי 1981, 33 עמ'.
 37/ד - חנה חרצוג - הרשימות חידויות לאסיפת הנהגרים ולכנסת (1977-1920): האומנם זכות פוליטית עדתית?. פברואר 1981, 320 עמ'.
 38/ד - גיל שרמן - ניתוח תוכן של הצהרות על מדיניות חסלאית. דצמבר 1981, 43 עמ'.

- 39/ד - מרדכי ערן ודן שניט - אפליית דורשי עבודה בשל גילם, יולי 1981, 82 עמ'.
 40/ד - אברהם דניאל - חוכניות הסוציאליות במערכת השכר בישראל ובארצות
 אירופה המערבית, יוני 1982, 262 עמ', בשני כרכים.
 41/ד - יוסי ביילין - מחקרים חמדיני וחברתי של איחודים בתנועת העבודה, יוני 1982,
 210 עמ'.
 42/ד - מיכאל שלו וישעיהו אטקין - 60 שנות שביתה בישראל 1921-1980.
 אוקטובר 1982, 345 עמ'.
 43/ד - אורי אבירם ויוסף קטן - השתלבות מסוצעית-ארגונית של בוגרי
 בתי הספר לעבודה סוציאלית בישראל, מחקר מעקב על פני זמן.
 אוגוסט 1986, 185 עמ'.
 44/ד - דניאל אברהם - הקואופרציה היצרנית בישראל - גורמי הצלחה וכשלון.
 דצמבר 1986, 369 עמ'.
 45/ד - מרדכי מירוני - בוררות בסכסוכי עבודה, אוגוסט 1986, 400 עמ' בשני כרכים.
 46/ד - מרים ארו - החלטה, מידע ודיון כגורמים בשיתוף, יוני 1984, 170 עמ'.
- ג. מחקרים שפורסמו במתכונת של "נייר דיון"
- 1/ג - יונתן רשף - ממשלה והסתדרות 1973-1982: אנטומיה של שיתוף פעולה
 ומחלוקת, יולי 1982, 25 עמ'.
 2/ג - גדעון פישלון - מדד ג'יני והתפלגות הכנסות, ישראל 1967-1980.
 יולי 1982, 17 עמ'.
 3/ג - גדעון פישלון - אי שוויון תוך עבודה ובין משקי בית, ישראל
 1972-1980, יולי 1982, 22 עמ'.
 4/ג - אברהם פרידמן - Information Sources and Beliefs about
 Knowledge of Prices in High Inflation An Empirical Study
 יולי 1982, 20 עמ'.
 5/ג - דפנה יורעאלי - Gender Differences in Self-Reported
 Influence Among Union Officers, יולי 1982, 25 עמ'.
 6/ג - מיכאל שלו וישעיהו אטקין - ששים שנות שביתה בישראל - מימצאים
 ראשוניים, אוקטובר 1982, 22 עמ'.
 7/ג - יואב ורדי וגבי שדות - מחויבות ארגונית ומסוצעית אצל עובדים סוציאליים
 בלשכות גורמים אישיים וארגוניים, ינואר 1983, 50 עמ'.
 8/ג - לייף רנצמר - An Analysis of Wage Indexation and the Duration
 of Collective Labor Contracts
 פברואר 1983, 11 עמ'.
 9/ג - גדעון פישלון - דינמיות בהתפלגות ההכנסות, ישראל 1970-1979.
 פברואר 1983, 62 עמ'.
 10/ג - שלומית קמינקא - אפיתים של מפעלים מצליחים ביחסי עבודה - מודל
 תיאורטי, מאי 1983, 55 עמ'.
 11/ג - גדעון פישלון - התפתחות אי השוויון ברווחת, ישראל 1975-1980.
 יוני 1983, 17 עמ'.
 12/ג - מרדכי מירוני - צווי ריתוק - התערבות הממשלה בסכסוכי עבודה באמצעות
 תקנות שעת חירום וצווי סגירת לעבודה, יולי 1983, 64 עמ'.
 13/ג - דפנה יורעאלי - תנועת המועלות בארץ ישראל מראשיתה ועד 1927
 ספטמבר 1983, 25 עמ'.

- 14/נ - מיכל שמיר וגיון סולבין - Jews and Arabs in Israel Everybody Hates Somebody, sometimes
אוקטובר 1983, 33 עמ'.
- 15/נ - מיכל שמיר וגיון סולבין - Pluralistic Intolerance Focused, Intolerance and Tolerance: Mass Attitudes in the U.S ISRAEL and New Zealand
אוקטובר 1983, 33 עמ'
- 16/נ - צור שפירא - Factors Effecting Employee Work Values : Evidence About Industrial Workers in Israel
נובמבר 1983, 20 עמ'.
- 18/נ - אריה שירום - Inflation and Strike Activity: A note on the Israeli Case
נובמבר 1983, 19 עמ'.
- 19(17)/נ - צבי מימון - עמדות הציבור לגבי חיים בתנאי אינפלציה דוחרת
נובמבר 1983, 31 עמ'.
- 20/נ - אריה גלברוון - יחס עובדים לשיתוף בניהול ובמפעלים המסיימים שיתוף לעומת מפעלים שאינם מסיימים שיתוף. פברואר 1984, 25 עמ'.
- 21/נ - מרים ארז ושרה זונה - מחקר משותף (סינון) סקטור הסתדרותי ופרטני של שיתוף בסביעת מטרות וחשפעתו על רמת הביצוע של העובד. מרץ 1984, 40 עמ'.
- 22/נ - יעקב אנטלר ויהודה כהנא - שילוב מערכות בטוח סוציאלי. מסי' 22, מאי 1984, 17 עמ'.
- 23/נ - אריה שירום - The Labor Relations System: A proposed Conceptual Framework
ספטמבר 1984, 28 עמ'.
- 24/נ - אריה שירום - Diagnosing the Potential for Labor - Management Participation I,2
ספטמבר 1984, 37 עמ'.
- 25/נ - אריה שירום - Student's Stress. נובמבר 1984, 17 עמ'.
- 26/נ - דן יעקבסון - Determinants of "Job at Risk" (JAR) Behavior
מאי 1985, 36 עמ'.
- 27/נ - רלף ברגמן - Impacts of changes in the unitary grade system (DERUG ACHID) on distributions of employees and relatives positions of jobs
דצמבר 1986, 16 עמ'.
- 28/נ - יצחק הברפלד - Gender and Imperfect Selection Tests: An Examination of a Model for Hiring
דצמבר 1986, 21 עמ'.
- 29/נ - דן יעקבסון - Optional Early Retirement: is it a painless alternative to Involuntary Layoffs?
דצמבר 1986, 15 עמ'.
- 30/נ - דן יעקבסון - תגובות לאי-בטחון העסוקתי (אב"ת) (וא) מודל תיאורטי (ב) מחקר גישוש. ינואר 1987, 52 עמ'.
- 31/נ - נח לוי-אפשטיין - Labor Market Position and Antagonism Toward Arabs in Israel
ינואר 1987, 36 עמ'.
- 32/נ - ירון כהן - War and Social Intergration: The Effects of the Israeli-Arabs Conflict on Jewish Emigration from Israel
ינואר 1987, 36 עמ'.

- 33/נ - אליעזר רוזנשטיין ואברהם אופק - נשיות לבדלות בקרב איגודים מסצוויים בהסתדרות. מרץ 1987, עמ' 49.
- 34/נ - יואב ורדי ונעמי סלפטר - הנורמים המשפיעים על קידום נשים בארגון. מאי 1987, עמ' 98.
- 35/נ - משה שוקד - Israeli Emigrants in New-York. מחגרים ישראלים בניו-יורק. א. מגמות דמוגרפיות ב. דפוסי קשרים חברתיים. (תקציר בעברית). יוני 1987, עמ' 30.
- 36/נ - מיכל שמיר - Kach and the Limits to Political Tolerance in Israel. "כח" גבולות הסובלנות הפוליטית בישראל. (תקציר בעברית). יוני 1987, עמ' 26.
- 37/נ - עפרוני לינדה - הכשרה מקצועית בעידן של טכנולוגיה מפותחת והשפעתה על האבטלה במשק הישראלי. אוגוסט 1987, עמ' 66.
- 38/נ - רינה שפירא, יצחק קשתי, מרדכי איילי - קשרי גומלין בין הפנימית וסביבתיה: מחקר בחמש פנימיות בישראל. אוקטובר 1987, עמ' 91.
- 39/נ - יהודה שנהב ויצחק הברפלד - The Various Faces of Scientific Productivity: A Contingency Analysis (תקציר בעברית), נובמבר 1987, עמ' 25.
- 40/נ - אהרון ציר - Impact on Work Attitudes and Performance of Congruency Measures of Preference and Actual Organizational Climate Perceptions (תקציר בעברית) נובמבר 1987, עמ' 25.
- 41/נ - אריה שירום, יהושע שטאובר - נועזי עובדים ארציים במערכת יחסי העבודה: המקרה של שירות המדינה. נובמבר 1987, עמ' 27.
- 42/נ - ראובן שפירא - תחלופה, ניתוח ומנהיגות בקיבוץ. (תקציר עברי ואנגלי) אפריל 1988, עמ' 60.
- 43/נ - אורי לויתן - חוס "המזרחים" בישראל כלפי התנועה הסיבוצית וכלפי החיים בקיבוץ מעבר לשנים 1976-1985 (כולל תקציר עברי ואנגלי) דצמבר 1988, עמ' 42.
- 44/נ - מינה וסטמן ודב עדן - הקשר בין לחץ אקוטי לבין חרדה וביצוע בתפקיד: ניסוי בסביבת עבודה (כולל תקציר עברי ואנגלי) דצמבר 1988, עמ' 45.
- 45/נ - יונתן שפירא ולב גרינברג - משבר התעסוקה המלאה 1965-1987. פרס בכלכלה תמדינית של ישראל (כולל תקציר עברי ואנגלי) דצמבר 1988, עמ' 45.
- 46/נ - אליעזר בן-רמאל - בסקיעים דתיים, עדתיים ולאומיים בחברה הישראלית - השתקפות בעתונות הישראלית, Israel as a multi-cleavage setting (כולל תקציר עברי ואנגלי) ינואר 1989, עמ' 46.
- 47/נ - יהודית ריכטר ונאוה פליסקין - הפוטנציאל הסמוך בטכנולוגיות משרד ותקשורת מתקדמות לפיזור אוכלוסיין ותעסוקה בישראל. (כולל תקציר עברי ואנגלי) אפריל 1989, עמ' 36.
- 48/נ - בנימין וולקנסון - הדמנויות תעסוקה שוות עבור ערבים אזרחי ישראל, Equal Employment Opportunities for Israel's Arab Citizens (כולל תקציר עברי אנגלי), אוגוסט 1989, עמ' 67.
- 49/נ - חיים שוהם - הסתדרות "יאותל" להתחוות של תאטרון פועלים. (כולל תקציר עברי אנגלי), אוגוסט 1989, עמ' 94.
- 50/נ - אברהם יוגב - תעודות השכלה בשוק העבודה: יציבות ושינוי בחזור עבור השמכות בקרב סבוצות דומיננטיות וכפיפות בישראל. (כולל תקציר עברי אנגלי), ינואר 90, עמ' 68.
- 51/נ - מיכל צלרמאיר - חשיבה תוד-פעולה: התפתחות מקצועית של מורים לתבוע בכתב כדוגמא לשינוי אפשרי בתפיסה של מקצוענות. (כולל תקציר עברי אנגלי), ינואר 90, עמ' 64.

- 52/ג - לומרןן יעקב, איל ניצה - הציפיח לשנינו בתחומים: משפחה עבודה ואיש
בקרוב גברים בתקופת אמצע החיים. (כולל תקציר עברי ואנגלי), ינואר 1990, 58 עמ'.
- 53/ג - נח מילגרם, רבקה ארד - השפעת הטרדות בעבודה והטרדות בבית על בריאות
הגוף ובריאות הנפש. (כולל תקציר עברי ואנגלי), מאי 1990, 29 עמ'.
- 54/ג - יזאב פלד - עמדותיהם הפוליטיות של מובטלים בעיירות חפיותוח. (כולל
 תקציר עברי אנגלי), יוני 1990, 23 עמ'.
- 55/ג - גילה מנחם, שמעון שפירז - מערכת החינוך והמבנה החברתי של העיר: בתג-
ספר יחידים על-אזוריים והפרדת במגורים. (כולל תקציר עברי ואנגלי), יוני
 1990, 22 עמ'.
- 56/ג - חנה איילון - הקשר בין מאפייני ישוב המגורים לבין סיכויי תלמידים להשתלב
בחינוך העיוני. (כולל תקציר עברי ואנגלי), יולי 1990, 51 עמ'.

ד. מחקרים שנמצאים בתהליך עבודה

- י.ח. בילצקי - האדם העובד וערך העבודה בספרות יידיש בין שתי מלחמות עולם.
- עמנואל טרכטנברג, רפי מליק - ההאטה בגידול פריון בישראל: ניתוח מסר-
אקונומטרי.
- זאב הדרי - פעולות המשלחת במשטח בשנים 1942/5, ופעולות ההעפלה.
- בלהה מנחיים, מרים ארז - ניתוח אקולוגי תרבותי של מפגש חשרות בין הארגון
וצרכניו.
- משה סמיונוב - אי שוויון כלכלי ופערי שכר בין המינים בשווי המסוציות.
- יוסף קטן - מעורבות חדיירים במסדות לוקנים בישראל.
- מינה וסטמן - מחקר בינתרבותי: הקשר בין לחץ תפקידי ותמיכה חברתית לבין שביעות
רצון מהעבודה והתנייתם בסוג התפקיד.
- שמואל אליס, דב יורעלי - חגורמים המשפיעים על כוונות התרעה בקרב רואי השבונ:
"מודל הפעולה המחושבת".
- גיורא רחב - השפעת שיקום שכונות על חפשיעה בחן.
- מרים ארז - מאפיינים פסיכולוגיים כמובאי זימת כלכלית מוצלחת.
- בלהה מנחיים - אסטרטגיות צמצום כח אדם והשלכותיהן הארגוניות בתעשיית
האלקטרוניקה בישראל.
- מאיר אביזוהר, משה גלבע, דן גלעדי, יצחק גרינברג - גולדה מאיר (שם זמני).
- מנחם רוזנר - תמורות בדפוסי צריכת בסיבוב (מחקר מעקב 1978-1989).
- רן לחמן, שלמה נוי - הרפואה השחורה בישראל: תפיסות, נסיבות והשלכות.
- אלקנה מרגלית - האגוד המסוציית בהסתדרות בתקופת חמדינה (למן שנות ה-60).

המכון למחקר חברתי

המכון למחקר חברתי, ליד אוניברסיטת תל-אביב והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, נוסד ב-1972 כמסגרת אירגונית לביצוע מחקרים ע"י מורי החוג, תלמידי המחקר ועמיתי מחקר.

מטרות המכון ושטחי פעולתו

1. המכון יוזם ומבצע מחקרים בתחום הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה החברתית, מגבש הצעות מחקר ומביאן לפני מוסדות ציבור וקרנות, משמש כתובת לכל המבקשים לאסוף, לעבד ולפרש באורח מחימץ, נתונים חנוגעים לשטחים אלה.
2. המכון מפתח ומספק לחוקרים שרותים מקצועיים כגון: ייעוץ מתודולוגי וסטטיסטי, תכנות, הכשרת מראיינים, תיעוד, עריכה, הבאה לדפוס. המכון ינקוט יוזמה משלו באיסוף נתונים שישרתו חוקרים מבין מורי החוג ותלמידיו וכן עמיתי מחקר.
3. המכון קושר קשרים עם מכונים מחקר, מוסדות לאיסוף נתונים ואוניברסיטאות בארץ ובעולם, במגמה להביא לשיתוף פעולה ותיאום עמם.
4. המכון משמש מסגרת קולטת לעמיתי מחקר שאינם חברי סגל ההוראה בחוג. סטודנטים ותלמידי מחקר של האוניברסיטה יכולים לשלב במסגרתו את עבודתו המחקר שלהם בתכניות מחקר של חוקרים בכירים העובדים בו.

מבנה המכון

מדיניות המכון נקבעת ע"י מועצת המכון, שהבריה הם חברי הסגל האקדמי ואנשי ציבור. המועצה בוחרת את המנהל ואת חברי הוועד המנהל לתקופה של 3 שנים. חברי הוועד המנהל הם: ד"ר נורית בירד-דוד, ד"ר חגה הרצוג, ד"ר יהודה שנחב, פרופי דינה שפירא, ובתוקף תפקידו באשר החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה - פרופי משה סמיונוב. המנהל: ד"ר נח לוי-אפשטיין.

מחקרים בשלבי ביצוע:

1. הכנסת מחשבים למערכת החינוך בישראל: היבטים חברתיים.
2. בתי-ספר קהילתיים: הערכת תוצאות (בתי ספר יהודים, המגור הערבי, סקר מגהלים).
3. אפליה כנגד קבוצות בתוך דיסיפלינות מדעיות: ניתוח מבני.
4. הסטודנט הישראלי.
5. סקר הערכה של פרויקט שיקום השכונות.
6. פרויקט עגמי - לב יפו - הערכת.
7. פיתוח תכניות לימודים במדעי החיים לחטיבה העליונה.
8. מחקר השוואתי לחקר העמדות בחברה תעשיתית.
9. מערכות הזדמנות שניה.
10. מגמות במחויבות הציבור הישראלי לדמוקרטיה.

המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות

מכון הורוביץ הינו מכון אוניברסיטאי המשתף גורמים ציבוריים במועצתו ובוועדותיו. תקציבו הבסיסי ממומן מפירותיה של קרן המחקר, המגוייסת ממקורות מקומיים ובינלאומיים. מטרתו של המכון הן לטפח מחקר במכלול בעיות הפיתוח והקשר בין ארצות מתפתחות לבין ישראל. המכון מקיים קשרים וחליפות פירסומים עם מספר רב של מכוני-מחקר, מוסדות אקדמאים, בארץ ובח"ל, העוסקים בנושאי פיתוח.

בשנים האחרונות בצע המכון מחקרים העוסקים בנושאי פיתוח בארצות שונות בעולם ובישראל.

המכון מעניק מדי שנה פרס על שם חנן יבור בסך 1500 דולר למחקרים בתחום הפיתוח, וכן מקיים יום עיון שנתי עבור חוקרים ישראלים העוסקים בתחום הפיתוח.

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת ת"א

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב, אשר הוקם בשנת 1975, עוסק בנושאי פיתוח כלכלי, תעשייתי, חברתי, מדיני ותרבותי-חיטוכי ותחומי פיתוח אחרים. מטרתו העיקרית של המרכז היא לתרום להרחבת הידיעה וההבנה של נושאי פיתוח כלליים תוך שימת דגש על הנסיון הישראלי. הפעילות האקדמית מתרכזת ביוזם מבנים הברתיים ותרבותיים חדשים ובדיקת אפשרות ישום מסקנות המחקרים והכוונתן לנושאים בעלי ענין ציבורי כללי, הנוגעים ישירות בבעיותיה של החברה הישראלית, במטרה לסייע בפיתוחה ובקידומה ולעזור בעיצוב מדיניותה.

מטרות המרכז:

- א. לעסוק בבעיות פיתוח כולל, תוך שימת דגש על שילוב בינתחומי ועל השלכות חברתיות, כלכליות, מדעיות ומשפטיות של מדיניות הפיתוח ברמות השונות של רוחה כלכלית.
- ב. לשמש אכסניה של תורת הפיתוח, בה תתקיים הפריה הדדית בין חוגי הדעות, אנשי מעש ומעצבי מדיניות בתחומים שונים ברחבי העולם ובישראל.
- ג. להושיט עזרה, סיוע, מלגות ופרסים למטרות חינוך, תרבות וספורט לסטודנטים ותלמידים מאזורי פיתוח.
- ד. לחקור, לנתח ולבדוק רעיונות חדשים בנושאי הפיתוח וליישמם.
- ה. לפדסם ולהפיץ ידע לציבור הרחב בארץ ובעולם.

המרכז הינו גוף עצמאי אשר פעולותיו ממומנות מפירותיה של קרן שמורח שהוקמה במיוחד למטרה זו מכספי תרומות של מוסדות פיננסיים וכלכליים ישראלים.

המרכז פועל ליד אוניברסיטת תל-אביב ונמצא תחת פיקוחה האקדמי. מדיניות המרכז ודרכי פעולתו נקבעות על-ידי מועצת הנאמנים של המרכז, בה חברים אנשי ציבור ומשק, נציגי המוסדות אשר תרמו כספים לחקמת המרכז, ונציגי מוסדות האוניברסיטה והסגל האקדמי שלה.

בצד המועצה הציבורית פועל הוועד המנהל של המרכז בו מכהנים חברי המועצה ואנשי האוניברסיטה.

בכל הקשור לחיבטים המדעיים והאקדמיים של פעילות המרכז קובעת הוועדה המדעית, אשר עם חבריה נמנים אנשי הסגל האקדמי הבכיר של האוניברסיטה, נציגי הפקולטות השונות, ואשר בראשה עומד מנהל המרכז.

מנהל המרכז: פרופ' אסף רוזן.

מרכז ספיר מעידר עבודות-מחקר בנושאים שונים ומגוונים בתחומי הפיתוח, לדוגמה - נושאים הקשורים לקבוצות מעוטות יכולת, עיירות פיתוח, מדיניות חברתית וכלכלית וכיוצ"ב.

כמו כן, מקיים המרכז כנסים בינלאומיים בנושאי פיתוח, בצד ימי-עיון בנושאים בעלי ענין ציבורי בישראל.

עבודות-מחקר שבוצעו במסגרת מרכז ספיר ופורסמו בסדרת ניירות חדינו:

1-80	"הצעה לפיתוח מחקר ושרות במערכת הינוך קהילתית באזור מצוקה", צוותים מביית-הספר לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב, ינואר 1980.
2-80	"Factors Affecting the Development of New Towns in Israel", Eli Borukhov and Elia Werczberger, February 1980
3-80	"Permanent Effects of Inflation on Development and Choice of Production Technique", Allen Drazen, March 1980
4-80	"A Nonclassical View on the "Optimal" Depletion of an Exhaustible Resource", Dov Bobrovitch and Gideon Fishelson, April 1980.
5-80	"איתור ומיפוי בעיות פיתוח במגזר הערבי בישראל: היבטים מרחביים", אבשלום שמואלי ויצחק שנל, מאי 1980.
6-80	"תעסוקה כגורם לשינוי חברתי בכפר הערבי", יוסף גינת, מאי 1980.
7-80	"מחקר תשתית לפיתוח תעשיות על בסיס חומרי גלם מקומיים: פיגמנטים אנאורגניים", פתחיה בר-און וישראל לין, מאי 1980.
8-80	"פערי הכנסה בקרב נשים שכירות בישראל בשנים 1969 ו-1976", יורם וייס, גדעון פישלון וישעיהו ארצי, מאי 1980.
9-80	"יחסי גומלין בין פיחות ואינפלציה בישראל", ליאונרדו לידרמן, יוני 1980.
10-80	"היבטים מוניטריים של אינפלציה 1979-1977 בישראל", מריו בלכר וליאונרדו לידרמן, יוני 1980.
11-80	"מחקר תשתית לפיתוח תעשיות על בסיס חומרי גלם מקומיים: חומרים אברסיביים", ישראל לין ורות יובל, יולי 1980.
12-80	"Job-Based Lending and Insurance: Wage Structure in Tenurial Labor Markets", Estelle James, July 1980.
13-80	"מס הכנסה שלילי, סובסידייות וחלוקת ההכנסה במשק", אבי הרצוג ואפרים צדקה, אוקטובר 1980.
14-80	"מיסוי בשנות ה-70", איתן ברגלס, נובמבר 1980.
15-80	"The Regulation of Aggression in Daily Life: Aggressive Relationships among Moroccan Immigrants in Israel", Moshe Shokeid, December 1980.

- 1-81 "קרו סף: תכנית סיוע למשוררי צבא", איתן ברגלס, אלחנן הלפמן, צבי כסה, אפרים צדקה, אסף רוזן, איתן ששינסקי, ינואר 1981.
- 2-81 "יבוא מינרלים תעשייתיים ושימושיים", אברהם ארד וישראל לין, יוני 1981.
- 3-81 "מחקר תשתית לפיתוח תעשיות על בסיס חומרי גלם מקומיים: יעדים ומגמות בפיתוח מינרלים תעשייתיים בישראל", ישראל לין, יולי 1981.
- 4-81 "בין מרכזו לפריפריה: מערכות חינוך בישוב פיתוח", צוות מבית-הספר לחינוך, אוניברסיטת תל-אביב, אוגוסט 1981.
- 5-81 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: חיזוי גמר בניית מגורים פרטית", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, נובמבר 1981.
- 6-81 "Relative Price Variability and Inflation in the Israeli Economy - A Progress Report, Alex Cukierman and Leonardo Leiderman, December 1981
- 7-81 "מודל מבני של החשבון השוטף של ישראל וישומו לבחינת מדיניות עדוד יצוא באמצעות סובסידיות", אלחנן הלפמן ואסף רוזן, דצמבר 1981.
- 8-81 "I Didn't Collect Baseball Cards: Soviet Immigrant Resettlement in the United States", Zvi Gitelman, December 1981.
- 1-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: גמישויות ביקוש ליבוא בני קיימא בטווח הקצר והארוך והערה על הטיה באומדן מדד מחירי היבוא המקומיים", יעקב קונדור, ינואר 1982.
- 2-82 "פיתוח שירותי בריאות בתנאי שניו חברתי: יחסי גומלין בין תושבים ושירותי בריאות בקרית-שמונה", עפרה גרינברג, מרץ 1982.
- 3-82 "Political Ideologies, Materialism, and Public Views on Socio-Economic Policy: The Case of Israel", Avi Gottlieb and Ephraim Yuchtman-Yaar, March 1982.
- 4-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: גמישויות יבוא לביקוש סופי, פרט למיצרכים בני קיימא", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, מרץ 1982.
- 5-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: פונקציית ההשקעה וההפסד למשק עקב תמיכת יתר בהון", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, אפריל 1982.
- 6-82 "Price Controls and the Variability of Relative Prices Alex Cukierman and Leonardo Leiderman, June 1982
- 7-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: מערכת שוקי הדיירות והבניה, 1965-1980", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, יוני 1982.
- 8-82 "סובסידיות ליצוא והחשבון השוטף: מבחן אמפירי על ישראל", אלחנן הלפמן ואסף רוזן, אוגוסט 1982.
- 9-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: תוצר, תעסוקה, אבטלה", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, אוגוסט 1982.
- 10-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: פונקציית היצוא, 1965-1981", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, ספטמבר 1982.
- 11-82 "The Primarily Political Functions of the Left-Right Continuum", Asher Arian and Michal Shamir, October 1982.
- 12-82 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: שכר העבודה בסקטור העסקי", דו"ח שוטף, יעקב קונדור, נובמבר 1982.
- 13-82 "Organizational Socialization as a Factor in Workers' Personal Modernity", Ran Lachman, December 1982.

- 14-82 "זכויות החורשה של חבר מושב במשקו וזכויות "הבן הממשיך" במושב עובדים", סמדר אוטולנגי, דצמבר 1982.
- 1-83 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: מרכיבי היבוא העקיף בצריכה, בהשקעה וביצוא, והשימוש בהם להיזוי יבוא התשומות, 1965-1981", ד"ר שו"ץ, יעקב קונדור, ינואר 1983.
- 2-83 "מודל אקונומטרי למשק הישראלי: מחירים, מרכיבי העלויות, כסף: מבחן השילוב של שלוש תורות פשוטות: 1965-1981", ד"ר שו"ץ, יעקב קונדור, מרץ 1983.
- 3-83 "נער בשכונות מצוקה", נאוה אנוש, אברהם לסלאו, יוסף שחם, מרץ 1983.
- 4-83 "המסוי המפלה של דירות בבעלות: החשפעה על הקצאת המקורות וחלוקת החכנסה במשק", דוד פינס, אפרים צדקה, איתן ששינסקי, אפריל 1983.
- 5-83 "On the Determination of the External Debt. The Case of Israel", Zvi Hercowitz, July 1983.
- 6-83 "מזומן ופקדונות עו"ש: נכסים דומים? אמידת פונקציות ביקוש בישראל לאחר המהפך הכלכלי", צבי הרקוביץ וליאו לידרמן, אוגוסט 1983.
- 7-83 "לחצים אינפלציוניים בשנות ה-70, נסיון לאתר את לחיצת החוצאות", גדעון פישלזון, ספטמבר 1983.
- 8-83 "ידיפת החוצאות ומדד המחירים הסיטואיים, ישראל 1972/3", גדעון פישלזון, אוקטובר 1983.
- 9-83 "Technological Development and the Meaning of Work: A Socio-Psychological Perspective", Ephraim Yuchtman-Yaar and Avi Gottlieb, October 1983.
- 10-83 "מודל אקונומטרי שנתי למשק הישראלי: 1965-1981, 1982: דגם קיינסיאני, כסף למושבות כסף ולקשרי תשומה-תפוקה", יעקב קונדור, דצמבר 1983.
- 1-84 "סטטיסטיקה השוואתית של מיסוי אופטימלי על הכנסה", ישראל ויידרמן, ינואר 1984.
- 2-84 "National Development and Crime Rates," Giora Rahav, February 1984.
- 3-84 "ביטוח שער ליצוא בישראל", רפאל אלדור, אפריל 1984.
- 4-84 "ברירות רב-שנתיות בפני המשק הישראלי והמסקנות המידידות הנובעות מהן" יעקב קונדור, אפריל 1984.
- 5-84 "Cost Structure and Subsidy Policy of the bus Transport Sector in Israel," Joseph Berechman, July 1984.
- 6-85 "Economic Culture in Post-Industrial Society: Orientation Toward Growth, Technology and Work," Ephraim Yuchtman-Yaar, August 1984.
- 7-84 "שיתוף נציגי התושבים בניחול פרויקט שיקום והתחדשות חשכונית", רות לירון ושמעון שפירו, ספטמבר 1984.
- 1-85 "Female Labor Supply and Marital Selection Theory and Application to Israeli Data," Amyra Grossbard-Shechtman and Shoshana Neuman, January 1985.
- 2-85 "מחקר המשק במחירת בישראל: העלמת צריכה בסקר החוצאות המשפחה אומדנים ראשוניים" יעקב קונדור, מרץ 1985.

- 3-85 "מבוא לאמידת המשק במחלת בישראל: הרקע בארץ ובעולם, אומדנים קודמים, שיטות אמידה", יעקב קונדור, אפריל 1985.
- 4-85 "National Orientations of Israelis, 1882-1980", Sasha Weitman, July 1985.
- 5-85 "משק במחלת בישראל: פגיעת החלמות באומדני הצריכה הלאומית ב-1983", יעקב קונדור, יולי 1985.
- 6-85 "משק במחלת בישראל: פגיעתו באומדני ההשקעות, הייצוא וחיבוא", יעקב קונדור, ספטמבר 1985.
- 7-85 "Productivity in the Bus Transit Sector: An Application to Israeli Data", Elie Applebaum and Joseph Berechman, September 1985.
- 8-85 "משק במחלת בישראל: פגיעתו בחשבונות הלאומיים - סיכום", יעקב קונדור, ספטמבר 1985.
- 9-85 "בעיות משפטיות וארגוניות במבנה המועצה האזורית", סמדר אוטולנגי ורחל וילקנסקי, דצמבר 1985.
- 10-85 "חברי הקיבוצים ותושבי עיירות-הפיתוח: יחסי-גומלין, דימויים הדדיים ונכונות לשיתוף פעולה", אברהם פרוין, שלמה גץ, דני זמיר ומנחם רוזר, ספטמבר 1985.
- 11-85 "הדינמיקה ביצור הכותנה בישראל 1976-1983: ניתוח אקונומטרי של נתונים על מגדלים בודדים", צבי אקשטיין, ספטמבר 1985.
- 12-85 "חוק חינוך תיכון חנים ושוויון החודמנויות בחינוך התיכון" אברהם יוגב וחנה איילון, דצמבר 1985.
- 1-86 "התמרת זרמים קלודריים לזרמי שנות בספים, באין נתונים רבעוניים" יעקב קונדור, ינואר 1986.
- 2-86 "Towards an Ethnography of Blindness: The Quest for Dignity", Shlomo Dshen, February 1986.
- 3-86 "The Open Society and the Challenge of War: Israel 1963-1967", Michael Keren, March 1986.
- 4-86 "האטת פיתוחים, סתגלות ואינפלציה: השוואה בין ארגונית צילת וישראל", אלחנן הלפמן וליאו ליידרמן, מרץ 1986.
- 5-86 "עולמם החברתי והלימודי של תלמידי בתי ספר פנימייתים על רקע יחסי הגומלין בין הפנימיות לקהילות הסמוכות אליהן". מרדכי אריאלי, יצחק קשתי, רינה שפירא, אפריל 1986.
- 6-86 "The Black Market for Foreign Exchange: An International Comparison", Gideon Fishelson, April 1986.
- 7-86 "Computer-based practice in arithmetic (Toam): Dreams and Realities an Ethnographic Study," Nira Hativa June 1986.
- 8-86 "ידוקטרינת המקור בפקודת מס הכנסה - סוף הדרך : על פירוש המונח הכנסה בדן הישראלי המצוי", יוסף מ. אדרעי, יולי 1986.
- 9-86 "Aspects of the private life of the blind" Shlomo Dshen, July 1986.
- 10-86 "Black Market vs. Free Market - Israel 1968-1985", Gideon Fishelson, August 1986.
- 11-86 "אינפלציה ושערי מס אפקטיביים על הכנסות מהון, 1982-1984" אפרים צדקה ואבי זיגלמן, אוגוסט 1986.
- 12-86 "מסים ותשלומי העברת 1975-1985", איתן ברגלס, ספטמבר 1986.

- "העלמת הכנסות בישראל 1975-1983" אומדנים. יעקב קונדור ספטמבר 1986. 13-86
- "Vocational Education and Social Reproduction
Students' Allocation to Curricular Programs in Israeli
Vocational High Schools 14-86
- אברהם יוגב וחנה אילון, נובמבר 1986.
- "אורך החיים של חניכי התעשייתי בישראל: שיטת מדידה, מימצאים מסקנות", 15-86
יעקב קונדור, נובמבר 1986.
- "מלאי ומכירות בסקטור הפרטי בישראל על פי דוחי הנישומים 1975-1983", יעקב 16-86
קונדור, דצמבר 1986.
- "השתלבות בוגרי בתו ספר לעבודה סוציאלית במקצוע והקשר בינה לבין חרקה 1-87
הדמוגרפי-חברתי-כלכלי וחרקה הלימודי שלהם". אורי אבירם ויוסף קטן, ינואר 1987.
- "רפורמה במס", אפרים צדקה, פברואר 1987. 2-87
- "הקמת עיירות הפיתוח בישראל ומעמדן", אלישע אפרת, פברואר 1987. 3-87
- תימרון מחירי יבוא הסחורות לישראל 1975-1983 - אומדנים, ד"ר יעקב קונדור, 4-87
מרץ 1987.
- "השפעת אופי הטיפול, המצב הסוציאקונומי והמרחק הפיזי ממרכז רפואי על 5-87
גישות חולי סוכרת נעורים והמטופלים באינסולין ומשפחותיהם לשרותי בריאות ורווחה ועל העלות האפקטיבית של הטיפול בהם", פרופי צבי לרון, מרץ 1987.
- Crime and Unemployment - Analysis of Israeli Data. 6-87
Dr. Giora Rahav, April 1987.
- Patents, Citations and Innovations: Tracing the Links 7-87
Dr. Manuel Trajtenberg, April 1987.
- Propagation of Shocks in a High-Inflation Open Economy: 8-87
Israel, 1980-1985. Dr. Leonardo Leiderman and
Prof. Assaf Razin, June 1987.
- Testing Richardian Neutrality with an Intertemporal 9-87
Stochastic Model. Dr. Leonardo Leiderman and
Prof. Assaf Razin, June 1987.
- "תימרון מחירי הסחר העולמי בתשומות ובציוד, 1983: האם הפרשי מיסוי משפיעים 10-87
מוחשית על המחירים?", יעקב קונדור, אוקטובר 1987.
- "Beyond a 'Smoking Gun' Type Discrimination: A Firm 11-87
Level Analysis of Reward and Opportunities"
- יצחק חברפלד ויהודה שנת, אוקטובר 1987.
- "Work Characteristics and Ill-Health: Gender Differences 12-87
in Israel
- נוח לוי-אפשטיין, אוקטובר 1987.
- "Employment and Ill-Health Among Women in Israel" 13-87
- נוח לוי-אפשטיין, אוקטובר 1987.
- "The Political Bases of Party Activism: The Israeli 14-87
Labour and Herut Parties"
- אלן צוקרמן, מיכל שמיר, חנה הרצוג, נובמבר 1987.
- "איתור סלעי מקור לנפט בחוף הקרטיקוני בישראל", עקיבא פלכסר, אברהם 15-87
הוינגשטיין, נובמבר 1987.
- "מחירי יבוא הסחורות לישראל ותימרונם, 1975-1983", אומדנים מתוקנים, יעקב 1-88
קונדור, ינואר 1988.
- שתי פראדיגמות מחשבתיות להנחיית מדיניות כלכלית לאומית: הדקצאת משאבים 2-88
לאומיים" מול "ניהול משאבים לאומיים", מרטין שרמן, ינואר 1988.

- "Intertemporal Determination of Consumption and Money Holdings": An Empirical Investigation, March 1988. 3-88
- "השפעת שיפור הדיור על ניידות משקי-בית ואיכות חיי המשפחה: מעקב אחר משפחות שנעזרו בהלוואות להרחבת דירות במסגרת פרויקט שיקום שכונות", שמעון שפיר, גילה לאור, מרץ 1988. 4-88
- ערב עיון: "עתיד ההשכלה הגבוהה בישראל: על הקמה ועל הרווח", מרץ 1988. 5-88
- "נשים חרדיות בעיר חדשה: יחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין דמוסי התנהגות ועמדות", יונה גינזברג, יוני 1988. 6-88
- "דגם תכנון לימודים בית-ספרי בחשתתפות יועצת חוץ מוסדית" נעמה צבר בן-יהושע, משה זילברשטיין, נגה שושני, יולי 1988. 7-88
- "התנהגותם הכלכלית של קבוצים בתנאי משבר והשתקפותה במדדים חברתיים", אמיר הלמן, יעקב גליק, חנה גולדמברג, אוגוסט 1988. 8-88
- "מוטיבציות ועמדות של פסיכולוגים קליניים כלפי טיפול נפשי לקשישים", דב שמוטסקין, ניצה אייל, אוגוסט 1988. 9-88
- "ניתוח כלכלי של מערכת חבריאות", איתן ברגלס, אפרים צדקה, אוגוסט 1988. 10-88
- "תודעה לאומית ישראלית", משה ברנט, יוסף אגסי, יהודית בובר אגסי, ספטמבר 1988. 11-88
- "לפני ההתחלה... סקר בוגרי מכינות קדם אקדמיות בישראל - דפוסי השכלה, קריירה, עמדות, הישגים ובעיות", דנה שפירא, עוזר שילד, רונה שביט, ספטמבר 1988. 12-88
- "התעשייה בערי הפיתוח ובעיותיה", אליהו בורוכוב, אוקטובר 1988. 13-88
- "אורך החיים של ציוד ורכב בתעשייה הישראלית" אומדנים יעקב קונדור, אוקטובר 1988. 14-88
- "Determinants of Position in an Industrial organization: An Israeli Example" Dalia Moore, Gideon Fishelson October 1988. 15-88
- "Ethnicity, Education, and Occupational Inequality: Jews and Arabs in Israel" Moshe Semyonov, Ephraim Yuchtman-Yaar, november 1988. 16-88
- "הנטל העודף השולי ממיסוי בישראלי", אפרים צדקה, רחל שינין-סימציס, דצמבר 1988. 17-88
- "Temporary Help Service Workers: Employment Characteristics and Wage Determination: Yinon Cohen, Gideon Ferber, January 1989. 1-89
- "The Decline of an Immigrants Moshav: the Exodus of the Young" Moshe Shokeid January 1989. 2-89
- "הביקוש למצדמי כסף הכוללים יתרות חובה בישראל", אבנר בר-אילן, ינואר 1989. 3-89
- "Professional Obsolescence and Updating in Different Career Stages: A Phenomenological Perspective" Asya Pazy, February 1989. 4-89
- "יחזק והשפעת זכויות החצבעה של מניות הבנקים", איתן ברגלס, פברואר 1989. 5-89
- "Stochastic Detrending and Measurement of Business Cycles: Israel 1964-1987", Zvi Hercowitz, March 1989. 6-89

- 7-89 "פונקציית הצריכה, 1965-1987 מבחן משוואות משנים קודמות ואומדנים חדשים", יעקב קונדור, אפריל 1989.
- 8-89 "דפוסי השתלבות מקצועית תעסוקתית וארגונית של עובדים סוציאליים חמש שנים לאחר סיווג לימודיהם - מחקר מעקב על פני זמן", אורי אבירם, יוסף קטן, מאי 1989.
- 9-89 "Socio-Economic Factors and Support for the Radical Right: The Case of the Kach Movement in Israel", Yoav Peled, June 1989.
- 10-89 "From Generation to Generation: The Absorption of First and Second Generation Survivors in Israel", Ephraim Yuchtman-Yaar, Gila Menahem, August 1989.
- 11-89 "מהירות מחזור ומישואת כסף לפי הגדרה רחבה בישראל 1967-1988 מבחן נוסחאות קודמות, אומדנים חדשים", יעקב קונדור, אוגוסט 1989.
- 12-89 "האם הפערים נסגרים? מגמות באפילה בשכר של נשים ובני עזרת המזרח במערכת המחקר והפתוח המזעי בישראל 1972-1983", יהודה שנהב, יצחק חברפלד, ספטמבר 1989.
- 13-89 "הפוליטיקה של חלפות בישראל", דלילה אמיר, רד נבון, ספטמבר 1989.
- 14-89 "Histadrut-Government Relations and the Transition from a Likud to a National Unity Government", Continuity and Change in Israel's Economic Crisis, Michael Shalev, Lev Grinberg, October 1989.
- 15-89 "Determinants of External Imbalances: The Role of Productivity, Employment, and Taxes", Leonardo Leiderman, Assaf Razin, December 1989.
- 1-90 "Economic Discrimination Against Arabs and the Income of Jewish Workers", Moshe Semyonov, Yinon Cohen, January 1990.
- 2-90 "דפוסי קריירה ושחיקה בקרב גברים ונשים במקצועות טכנולוגיים מדעיים", דליה עציון, ינואר 1990.
- 3-90 "The Right to be Included: Israeli Jewish-Arab Relations" Hanna Herzog, January 1990
- 4-90 "העברות כלכליות בין דיירים במסגרות דיור לזקנים לבין בני משפחותיהם", דן שניט, אסתר יקוביץ, פברואר 1990.
- 5-90 "השלכות חברתיות וכלכליות של חוס הגנת הדייר בישראל", אליה ורברגר, פברואר 1990.
- 6-90 "Community in Mobility Status Enhancement, Integration and Conflict", Hanna Ayalon, Eliezer Ben-Rafael, Abraham Yogev, March 1990.
- 7-90 "The Intifada and Israeli Voters: Policy Preferences and Performance Evaluations", Michal Shamir, Asher Arian, April 1990.
- 8-90 "מחקר רב-מימדי של הזדקנות בקהילה: היבטים בריאותיים, דמוגרפיים ופסיכולוגיים", יעקב לומרץ, ניצה אייל, מאי 1990.

פרסום ספרים (בעקבות ועידות המרכז):

ישראל-דור ההתחנות, עורך: אשר אריאן. זמורה, ביתן, מודן - הוצאה

לאור, תל-אביב, תשלי"ט/1979.

Israel - A Developing Society, edited by Asher Arian, Van Gorcum, Assen, The Netherlands, 1980.

Development in an Inflationary World, edited by M June Flanders and Assaf Razin, Academic Press Inc., New York, 1981.

Social Policy Evaluation: An Economic Perspective, edited by Elhanan Helpman, Assaf Razin and Efraim Sadka, Academic Press, Inc., New York, 1983.

Social Policy Evaluation: Social-Political Perspectives, edited by S.E. Spiro and E. Yuchtman-Yaar, Academic Press Inc., New York, 1983.

Economic Policy in Theory and Practice, edited by Assaf Razin and Efraim Sadka, The MacMillan Press Ltd., London.

Economic Effects of the Government Budget, Elhanan Helpman, Assaf Razin and Efraim Sadka, MIT Press, 1988.

Advances in The Theory and Measurement of Unemployment, Yoram Weiss, Gideon Fishelson, Macmillan Press, 1989.

עבודות מחקר והמצאות בשלבי ביצוע במסגרת מרכז ספיר:

- "חדינמיקה של הפערים העדיניים בישראל", פרופ' יורם וייס.
- "THE EDUCATION OF URBANIZING BEDOUIN", פרופ' עמנואל מרקס.
- "תרבות פוליטית של עובדי הציבור בישראל", פרופ' דוד נחמיאס.
- "עתירות לבג"ץ - תהליכים המשקפים את עמדת הציבור כלפי השלטון ואת יחסו של בית המשפט למערכת השלטונית", ד"ר אבישי ארליך.
- "עמידה עקיבה של הפרמטרים עיי G.I.V. במודלים דינמיים לא לינאריים: פונקציות התצרוכת הפרטית בישראל", ד"ר אשר טישלר.
- "פיתוח מסגרת למדיניות ישראלית מתחום בקרת נשק (Arms Control)" פרופ' יאיר עברון.
- "הקשר בין אבטלה לעבריינות בישראל", פרופ' גיורא רהב.
- "שכר עידוד בישראל", פרופ' אריה שירוס.
- "הבחירות בישראל - 1988", פרופ' אשר אריאן, ד"ר מיכל שמיר, פרופ' גדעון דורון.
- "מעורבות הורים בבית ספר על רקע של דילמות של מירכו והאחדה מול גוון במערכת", פרופ' רנה שפירא, ד"ר אלן גולדרינג.
- "הכדאיות הכלכלית ברכישת מערכות רובוטיות עיי מפעלים ישראלים", ד"ר אבנר בר-אילן, ד"ר עודד מימון.
- "עונש וענישה במערכת המשמעת בארגון העבודה בישראל", ד"ר מרדכי מירוני.
- "ההשפעות הראליות של האינפלציה בישראל 1970-1989", פרופ' צבי אקשטיין, פרופ' לאו לידרמן.
- "הכדאיות הכלכלית ברכישת מערכות רובוטיות עיי מפעלים ישראלים", ד"ר אבנר בר-אילן, ד"ר עודד מימון.
- "נשים בפרופסורה הישראלית: ניתוח לאורך זמן", ד"ר יהודה שנהב, ד"ר יצחק הברפלד.
- "הפרטת השיכון הציבורי בישראל", פרופ' אליה ורצברג.
- "השפעת ההשקעות של הסקטור הציבורי על ההשקעות הפרטיות ועל תהליך הצמיחה במשק", פרופ' לאו לידרמן, ד"ר צבי הרקוביץ.
- "המגזר הערבי בישראל: או מלימה בין מבנה ההזדמנויות לבין מאפייני האוכלוסייה", ד"ר נח לוין אפשטיין.
- "הבנייתם של מסלולי קידום בארגון תעשייתי", פרופ' גדעון פישלון, ד"ר דליה מור.
- "תימרון מתירי היבוא לישראל, בניכוי השפעת הגודל", 1986, ד"ר יעקב קונדור.

- כנס בנושא "ישראל - דור ההתהוות", אשר נכלל במסגרת תגיגות ה-30 למדינת ישראל (אפריל 1978).
- ועידת פנחס ספיר בנושאי פיתוח 1979: כנס בינלאומי בנושא "פיתוח וצמיחה בתנאי אינפלציה" (יוני 1979).
- ועידת פנחס ספיר בנושאי פיתוח 1980: כנס בינלאומי בנושא "הערכת מדיניות ציבורית: בריאות, חינוך ורווחה" (דצמבר 1980).
- ועידת פנחס ספיר בנושאי פיתוח 1984, מוקדשת לזכרו של אבא פתחיה לרנר ז"ל: כנס בינלאומי בנושא "מדיניות כלכלית להלכה ולמעשה" (מאי 1984).
- השפעות כלל משקיות של תקציב הממשלה (דצמבר 1986).
- כנס בנושא "אבטלה" (יוני 1987).
- כנס בנושא "סחר חוץ ומדיניות תעשייתית" (מאי 1989).

ערבי עיון שנערכו על-ידי מרכז ספיר:

- "מאזן התשלומים והחוב החיצוני", אוקטובר 1979.
- "פיתוח הכפר הערבי בישראל", מרץ 1980.
- "פערי הכנסות ואפליה: בעיות והישגים", יוני 1980.
- ערב זכרון במלאת חמש שנים לפטירתו של פנחס ספיר ובמרכזו רב-שיח בנושא "המשק הישראלי: האם ניתן להשתחרר מן הסחרור?", יולי 1980.
- "המיסוי בישראל: מי נושא בנטל?", נובמבר 1980.
- "היבטיו החברתיים של החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי בעיר פיתוח", מאי 1982.
- ערב עיון לזכרו של פנחס ספיר ז"ל, נובמבר 1983.
- "בחירות 1984 - המשכיות ותמורה במערכת הפוליטית הישראלית", אוגוסט 1984.
- "עקרונות למדיניות מסוי: יעילות כלכלית, צדק חברתי וצרכי המשק", אוקטובר 1984.
- "מלחמת ששת הימים: השנים שאחרי", מאי 1985.
- "תהליך השלום - סכנה למוקרטיה?", דצמבר 1985.
- "אסטרטגיות של השכנת שלום במזרח התיכון", מרץ 1986.
- "התכנית הכלכלית - מאזן ביניים", אפריל 1986.
- "הכלכלה השחרורית", מאי 1986.
- "אפקט של תרגול בחשבון באמצעות מחשב על תלמידים בעלי יכולות שונות, טעוני-טיפוח לעומת מבוססים", מאי 1986.
- "מערכת הבנקאות ושוק ההון: תמורות ויעדים", נובמבר 1986.
- "תקציב המדינה 1987 סוף היציבות?", דצמבר 1986.
- "תהליכי התגברות בחברה הישראלית", ינואר 1987.
- "ייצוב כלכלי לקחים וסיכויים", מאי 1987.
- "עתיד ההשכלה הגבוהה בישראל - על הקמה ועל הרוח" נובמבר 1987.
- "מעמד האשה בישראל - ההיבט החברתי" מרץ 1988.
- "ההשלכות החברתיות של המדיניות הכלכלית", יוני 1988.
- "ניתוח תוצאות הבחירות 1988", נובמבר 1988.
- "החקיקה הדתית הצפויה - השלכותיה על החברה בישראל ויחסיה עם העולם היהודי", דצמבר 1988.
- "המדיניות הכלכלית החדשה: יעדים ואמצעים", ינואר 1989.
- "המשק העולמי וכלכלת ישראל בשנות התשעים", מאי 1989.
- "אומה ישראלית - האם קיימת מודעות לזהות לאומית ישראלית?", מאי 1989.
- "מערכת הבנקים: הפרטה שליטה ובעלות", דצמבר 1989.
- "הפלות בישראל - מיתוס ומציאות", דצמבר 1989.

- הידידה בשיעורי החסכון: סיבוח לדאגוז, ינואר 1990.
- יחסי הגומלין בין הכלכלה הישראלית לכלכלה הפלסטינית, מרץ 1990.
- האם דרושה חשיפה נוספת של המשק הישראלי, מאי 1990.
- דמוקרטיה במשבר: רפורמות בשיטת הבחירות וביטת הממשל, מאי 1990.

מכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר

המכון הוקם לזכרו של ד"ר ישעיהו פורדר, שהיה אחד מן המנהיגים הכלכליים החשובים של מדינת ישראל.

המכון הינו גוף עצמאי, בעל מקורות מימון משלו המועל ליד החוג לכלכלה באוניברסיטת תל-אביב. הקמתו התאפשרה הודות לתרומותיהם של בנק לאומי לישראל, מוסדות פיננסיים וכלכליים אחרים וידידי משפחת פורדר.

מטרות המכון הן: לסייע ולעודד ביצוע מחקרים הקשורים לבעיות המעסיקות את המדיניות הכלכלית בארץ ובעולם, מימון ופרסום. מלבד עבודות המחקר, מפרסם המכון באופן שוטף סידרה של ניירות עבודה. צוות המחקר של המכון מורכב בעיקר מחברי הסגל האקדמי של החוג לכלכלה.

מנהל המכון: פרופ' אלחנן הלפמן

עבודות מחקר הנמצאות בשלבי ביצוע:

1. ד"ר אבנר בר אילן -
  1. השפעת האשראי על פונקציות הביקוש לכסף;
  2. פונקציות הצריכה ואי ודאות בחכנסה;
  3. הוצאות הנובעות מאינפורמציה חלקית ואסימטרית על פריון העובדים.
2. ד"ר גור הוברמן -
  1. הבדלים בחתנהגות מחירי מניות של פירמות הנבדלות בגודל.
3. פרופ' אלחנן הלפמן -
  1. השוואות תכניות ייצוב כלכליות;
  2. מדיניות סחר חוץ.
4. ד"ר צבי הרקוביץ -
  1. השקעה, ניצולת חוץ ומחזורי עסקים ריאליים;
  2. צמיחה והשתנות בתעסוקה.
5. פרופ' יורם וייס -
  1. שוק המהנדסים בישראל;
  2. מדיניות שנוי מחירים בשוק אוליגופוליסטי;
  3. הסכמי גירושין.
6. פרופ' יצחק זילכה -
  1. השפעות אגרגטיביות של ביטוח לאומי על היצע עבודה;
  2. השלכות של שווקים עתידיים על הייצור ועל היצוא;
  3. יעילות בתנאי אי-ודאות.
7. ד"ר מנואל סרכטנברג -
  1. שימוש בפטנטים כאינדיקטור להמצאות;
  2. יתרון יחסי דינמי;
  3. כלכלה חדשנית במצרים.

8. דייר ענת לוי -
1. אגודים מקצועיים ושכר;
  2. תיאוריות של מקוח וחווה עבודה.
9. פרופ' ליאו ליידרמן -
1. הדינמיקה של הצריכה הפרטית בישראל;
  2. חשואות תכניות ייצוב כלכליות;
  3. השפעת הכרזות מוניטריות של הבנק המרכזי על משתנים פיננסיים.
10. פרופ' גיעון פישלזון
1. חביקוש לפירות במזינות אירופה בעונות חריגות;
  2. התפתחות אי השוויון הכלכלי בישראל לאחר 1982;
  3. תגובות התעשיות למגבלות זיהום אויר ומים.
11. פרופ' אמרים צדקה -
1. האינטראקציה בין מיסים ואינפלציה;
  2. פריון אנדוגני.
12. פרופ' אלכס צוקרמן -
1. אי ודאות לגבי המוות והתאוריה הניאוקרדיאנית;
  2. מיסים מעוותים והטיה אינפלציונית;
  3. תיאוריה פוליטית של חוב לאומי וגרענות תקציביים;
  4. שעור הצמדה של השכר והאינפלציה הדרושה לשפור מאון התשלומים.
13. פרופ' אריאל רובינשטיין -
1. תורת המשחקים ותיאוריות של מקוח.
14. פרופ' אסף רוין -
1. השפעת תקציבי הממשלה ומיסים על הכלכלה העולמית;
  2. השפעות דינמיות של תקציבי ממשלה ומיסים בישראל;
  3. שעורי המיסים והצריכה הפרטית.
15. פרופ' דוד שמיידלר -
1. שנוי טעמים אנדוגני בשווי משקל כלכלי;
  2. מיקוח בתנאי ידיעה לא שלמה;
  3. שווי משקל מתואם;
  4. ישראל ואש"ף משחק ידיעה לא שלמה.

היחידה לפסיכולוגיה של הגרות והזיקנה

היחידה לפסיכולוגיה של הגרות והזיקנה פועלת בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל-אביב. מטרתה היא לקדם את המחקר ולהעמיק את הידע והמעורבות של הפסיכולוגיה בנושאי התפתחות האדם לאורך טווח החיים. תחומי הפעילות העיקריים ביחידה הם כדלקמן:

1. **מחקר**. היחידה עוסקת במיגוון של מחקרים על גרות וזיקנה, המשלבים ברובם צדדים תיאורטיים ומעשיים. מושם דגש על פיתוח שיטות וכלי מחקר מתאימים. דוגמאות לנושאים הנחקרים ביחידה: הזדקנות בקהילה, תהליכים בשנות אמצע החיים, יחסים בין-דוריים, המערכת המשפחתית בשלב יציאת הילדים לצבא, איפיוני הזדקנות אצל ניצולי שואה, רווחה סובייקטיבית לאורך טווח החיים, פרספקטיבת זמן ועוד.
2. **יישום קליני**. היחידה עוסקת ביישומים דיאגנוסטיים וטיפוליים באוכלוסיות של גיל העמידה והזיקנה. פרויקט מרכזי בתחום זה הוא הפעלת שירותים גרופסיכולוגיים בבתי אבות ובמוסדות אחרים בקהילה.
3. **מרכז מידע וייעוץ**. ליחידה אוסף של חומר עזר בנושאי גרות וזיקנה, הכולל בין השאר ביבליוגרפיות, ספריות בלי מחקר ושאלונים, עבודות תיוח ועבודות סמינריוניות. החומר עומד לרשותם של סטודנטים וחוקרים בשעות קבלה קבועות, יחד עם שירותי ייעוץ וחזרה הניתנים במקום.
4. **מעורבות קהילתית והפצת תושא**. היחידה מעורבת בפעילויות מגוונות שמטרתן לחפיץ ידע בתחום הפסיכולוגיה של הגרות והזיקנה, ולקדם שיתוף פעולה בין-תחומי בנושא. במסגרת זו היחידה עוסקת בפיתוח שירותי הוראה, ארגון הרצאות וימי עיון, הוצאת עלון וקיום קשרים עם חוקרים ומנסדות בארץ ובעולם.

בראש היחידה עומד פרופ' יעקב לומרנץ. משרד היחידה נמצא בבנין נפתלי 625 (טלפון 6425410, 03). הכתובת למכתבים: היחידה לפסיכולוגיה של הגרות והזיקנה, החוג לפסיכולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב, תל-אביב 69978.

הקתדרות בפקולטה למדעי החברה

1. **הקתדרה לכלכלה על שם אמנון בן-נתן ז"ל**
 הקתדרה מתמקדת בסיוע לחוקרים אורחים, כן מסייעת הקתדרה בקיום סימפוזיון שנתי בנושאים הקשורים למדיניות כלכלית עכשווית בישראל.
 מופקד הקתדרה: החוג לכלכלה.
2. **הקתדרה במדע המדינה על-שם רוזלו בטוקורט**
 הקתדרה מתמקדת בחקר המבנה הפוליטי וההתנהגות הפוליטית בחברה הישראלית תוך הדגש מיוחד על שינויים באדיאולוגיות פוליטיות והשלכותיהם על מפלגות ודפוסי הצבעה בישראל.
3. **הקתדרה המיוחדת למדיניות כלכלית**
 הקתדרה מתמקדת בחקר שיתוף פעולה כלכלי פוטנציאלי במזרח התיכון בתנאי שלום. המחקרים מתבצעים בסיוע קרן האמר. כן עוסקת הקתדרה במגוון נושאים בתחום המדיניות הכלכלית.
 מופקד הקתדרה: פרופ' ח. בן-שחר.
4. **הקתדרה למימון ציבורי על-שם מרץ הנריקה סימונסן**
 הקתדרה מסייעת בביצוע מחקרים בכל תחומי המימון הציבורי, כגון: הוצאות הממשלה ומדיניות מס, מועדון נקלוב) אופטימלי, ניתוח עלות תועלת וחשפעות הגרעון בתקציב הממשלה.
 מופקד הקתדרה: פרופ' א. ברגלס.
5. **הקתדרה ליחסי כלכלה בינלאומיים על-שם ארצי שרמן**
 מקורותיה של הקתדרה מוקדשים ל-3 נושאים: משבר החוב הבינלאומי, מדיניות שער החליפין, צמיחה כלכלית בחקשר הבינלאומי.
 מופקד הקתדרה: פרופ' א. חלפמן.
6. **הקתדרה לדיפלומטיה ע"ש ז"ר נחום גולדמן**
 הקתדרה מתמקדת בחקר הדיפלומטיה היהודית ותפקידי המוסדות והאישיים היהודיים בתחום הפוליטיקה הבינלאומית.
 כמו כן, תומכת הקתדרה במחקר וחוראה בתחומים רלוונטיים.
 מופקד הקתדרה: פרופ' ד. ויסל.
7. **הקתדרה לכלכלה בינלאומית על-שם גרייס וזניאל רוס**
 הקתדרה מממנת מחקרים בנושא המסוי הבינלאומי ומשתתפת במימון ביקורי חוקרים אורחים.
 מופקד הקתדרה: פרופ' א. רזין.

8. **הקתדרה לסוציולוגיה פוליטית ע"ש זלמן וסימה זינברג**

ב-5 שנים האחרונות עסקה הקתדרה בחקר אספקטים סוציו-הסטוריים של מפלגת חרות (ליכוד). הפרויקט הבא של הקתדרה יהיה חקר השינויים במערכת הפוליטית הישראלית בעקבות מלחמת ששת הימים. מופקד הקתדרה: פרופ' י. שפירא.

9. **הקתדרה לתאוריה כלכלית על-שם ג'ק זלצברג**

הקתדרה מתמקדת בחקר התאוריה הכלכלית, ושמח דגש על תאורית קבלת החלטות, תורת המשחקים, וכן נושאים בינתחומיים בכלכלה, פילוסופיה ופסיכולוגיה. מופקד הקתדרה: פרופ' א. רובינשטיין.

לוח בחינות תואר ראשון

לתשומת לב

מועד בי של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.

סמסטר א'

תחום	קורס	השעה	היום
פסיכולוגיה	תפיסה א'	9.00	21.12.90
כלל אוניברסיטאי כלכלה	אנגלית ברמת מתקדמים מבוא לאקונומטריקה	9.00	25.1.91
כלל אוניברסיטאי מדע המדינה כלכלה	אנגלית ברמת מתקדמים שיטות מחקר למדע המדינה אינפלציה	9.00 14.00	27.1.91
כלכלה מדע המדינה פסיכולוגיה סוציולוגיה/כלכלה פקולטטי סוציולוגיה	מבוא לכלכלה ב' הבטים תיאורטיים של יחסי צבא חברה פסיכולוגיה התפתחותית של הילד מבוא לסוציולוגיה	9.00 14.00	28.1.91
כלכלה מדע המדינה מדע המדינה חטיבה בל אורבניים סוציולוגיה כלכלה חט. בלימודי עבודה	מאקרו כלכלה ב' מבוא למחשבים למדע המדינה ממשל בהיבט השוואתי מבוא לדיון תאוריות סוציולוגיות קלאסיות תורת המשחקים מבוא ליחסי עבודה	9.00 14.00	29.1.91
מדע המדינה מדע המדינה/סוציולוגיה כלכלה סוציולוגיה כלכלה פסיכולוגיה/ חט. בפסיכולוגיה	קריאה ביקורתית של סקרו זעת קהל סוציולוגיה פוליטית תולדות המחשבה הכלכלית אירגונים הינוכיים וסביבתם החברתית מסחר בינלאומי ריאלי מבוא לפסיכולוגיה	9.00 14.00	30.1.91

כלכלה	תורת המחירים א'	9.00	31.1.91
מדע המדינה	מערכת פוליטית בישראל		
כלכלה	מימון ציבורי א'		
מדע המדינה	גישות ושיטות מחקר היחב"ל	14.00	
מדע המדינה	עמדות ודילמות פוליטיות ביחס לכוח צבאי ומדיניות שלום		
מדע המדינה	השתתפות פוליטית ובחירות		
חטי. בל. עבודה	תפקוד קבוצתי בארגונים		
סוציולוגיה/כלכל	מבוא לאנתרופולוגיה	9.00	1.2.91
פקולטטי	התנהגות וכלכלה פוליטית		
מדע המדינה	תפיסה ב'		
פסיכולוגיה			
כלכלה	מבוא לכלכלה א'	9.00	3.2.91
כלכלה	כלכלת תחבורה		
כלכלה	תורת המחירים ב'	14.00	
מדע המדינה	מבוא לסטטיסטיקה למדע המדינה		
מדע המדינה	מוסר ופוליטיקה		
סוציולוגיה	חברות נודים במזרחית		
סוציולוגיה	סוציולוגיה והסטוריה		
חטי. בל. עבודה	מבוא לארגוני עבודה מיקרו	9.00	4.2.91
חטי. בל. עבודה	לחצים ותוצאותיהם בארגון		
כלכלה	שווקים עתידיים	14.00	
סוציולוגיה	יסודות הפסיכולוגיה החברתית		
כלכלה	חשבונאות לכלכלנים	9.00	5.2.91
סוציולוגיה	תאוריה סוציולוגית בת זמננו		
כלל פקולטטי	כלכלה ללא כלכלנים		
מדע המדינה	מינהל ומדיניות ציבורית	14.00	
חטי. בל. אורבנייט	מבוא ללימודים אורבניים א'		
כלכלה	סטטיסטיקה ב' לכלכלנים	9.00	6.2.91
מדע המדינה	קבלת החלטות במדיניות חוץ ובטחון		
פסיכולוגיה	סטטיסטיקה לפסיכולוגים		
פסיכולוגיה	שיטות מחקר לפסיכולוגים		
כלכלה	כלכלת עבודה א'		
מדע המדינה	משפט ציבורי	14.00	
סוציולוגיה	סוציולוגיה של המשפחה		
מדע המדינה	פוליטיקה השוואתית	9.00	7.2.91
סוציולוגיה	שיטות מחקר במדעי ההתנהגות		
כלכלה	תכנון השקעות בפירמה		
סוציולוגיה/	התנהגות ארגונית	14.00	
חטי. בל. עבודה	קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית		
סוציולוגיה			

כלכלה סוציולוגיה מדע המדינה חט. בל. עבודה	אלגברה לכלכלנים סוציולוגיה של החברה הישראלית מחשבה ותרבות ופוליטיקה במאה ה-20 ארגוני עבודה מאקרו	9.00	8.2.91
כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה כלל פקולטטי כלכלה כלכלה	מאקרו כלכלה א' תולדות המחשבה המדינית האמנות כמוסד חברתי שיטת המשפט הישראלי השלמות לקקולוס כלכלת ישראל א'	9.00 14.00	10.2.91
סוציולוגיה חט. בל. עבודה כלכלה	יישומי מחשב בסוציולוגיה מערכות התקשורת האנושית צמיחה כלכלית	9.00 14.00	11.2.91
כלכלה סוציולוגיה מדע המדינה פסיכולוגיה מדע המדינה כלכלה חט. בל. עבודה סוציולוגיה	סטטיסטיקה א' לכלכלנים סטטיסטיקה לסוציולוגים חברה ומדינה בעידן המודרני קוגניטיבית א' יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה ארגון תעשייתי שוק העבודה סוציולוגיה של הרפואה	9.00 14.00	12.2.91
מדע המדינה כלכלה סוציולוגיה פסיכולוגיה	תפיסת הבטחון של ישראל שיטות מתמטיות לכלכלנים סוציולוגיה של השפה פסיכופתולוגיה	9.00 14.00	13.2.91
חט. בל. עבודה כלל פקולטטי פסיכולוגיה כלכלה סוציולוגיה מדע המדינה	קואופרציה וכלכלה שיתופית מבוא ללוגיקה פסיכולוגיה פיזיולוגית מבוא למחשבים לכלכלנים תאוריות סוציולוגיות של ארגונים פוליטיקה ביפן	9.00 14.00	14.2.91
מדע המדינה כלכלה סוציולוגיה	קבלת החלטות מסחר בינלאומי מוניטרי הגוף - היבטים סוציולוגיים, אנתרופולוגיים, פסיכולוגיים ואמנותיים	9.00	15.2.91
כלכלה סוציולוגיה חט. בל. עבודה פסיכולוגיה כלכלה מדע המדינה חט. בל. אורבניים	חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים צבא חברה ופוליטיקה חברת העובדים - תמורות ומבנה למידה כלכלת ישראל ב' סוגיות נבחרות במינהל ומדיניות ציבורית בעיות איכות הסביבה	9.00 14.00	17.2.91

כלכלה	כלכלת בטחון	9.00	18.2.91
כלכלה	כלכלה אורבנית	9.00	19.2.91
מדע המדינה סוציולוגיה חט. בל. עבודה	האינתיפאדה סרטיים אתנוגרפיים שינויים וחדשנות בארגונים	9.00	20.2.91
פסיכולוגיה כלכלה	חברתית כלכלת משע	14.00	21.2.91
פסיכולוגיה פסיכולוגיה מדע המדינה סוציולוגיה	אישיות מבחני יכולת שכלית התורה הסובייטית בנושאי צבא מלחמה ובטחון לאומי נשים בפוליטיקה	9.00	22.2.91

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הגיתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר חקוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות.

חומר	חשור	השעה	תיום
כלל אוניברסיטאי כלכלה	אנגלית ברמת מתקדמים מבוא לאקונומטריקה	9.00	7.6.91
כלל אוניברסיטאי סוציולוגיה מדע המדינה סוציולוגיה	אנגלית ברמת בינוני מבוא לחברה ואוכלוסייה שיטות מחקר למדע המדינה שיטות מחקר לסוציולוגיה	9.00 14.00	9.6.91
כלכלה חט. בל. עבודה	מבוא לכלכלה ב' איגודים מקצועיים ומפלגות פועלים הדגם השוודי	9.00	10.6.91
פסיכולוגיה סוציולוגיה	שיטות מחקר לפסיכולוגים התמורה בישוב היהודי בארץ בתקופת המנדט	14.00	
סוציולוגיה סוציולוגיה	סמלים ואנתרופולוגיה ביקורתית חבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים של הגירה		
כלכלה	בעיות נבחרות במיסוי		
כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה סוציולוגיה / כלל פקולטטי	מאקרו כלכלה ב' מבוא למחשבים למדע המדינה סמלים דתיות ויהדות מבוא לסוציולוגיה	9.00 14.00	11.6.91
כלכלה מדע המדינה	שוק ההון בישראל התערבות צבאית וממוש מטרות פוליטיות		
סוציולוגיה מדע המדינה פסיכולוגיה כלכלה חט. בל. עבודה	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות מדיניות הנצח של ברייחיימ יישומים סטטיסטיים באמצעות מחשב תולדות המחשבה הכלכלית מבוא ליחסי עבודה	9.00 14.00	12.6.91
כלכלה חט. בל. אורבניים מדע המדינה מדע המדינה מדע המדינה	תורת המחירים א' מבוא לתכנון פיזי סימולציות ביחב"ל המערכת הפוליטית בישראל מחלוקות, משברים פוליטיים וסדר חברתי	9.00 14.00	13.6.91
כלכלה כלכלה	כלכלה מוניטרית סוגיות במדיניות כלכלית		

סוציולוגיה / כלל פקולטטי מדע המדינה כלכלה סוציולוגיה	מבוא לאנתרופולוגיה התנהגות וכלכלה פוליטית כלכלת בריאות קומוניקציה פוליטית	9.00	14.6.91
כלכלה פסיכולוגיה כלכלה מדע המדינה סוציולוגיה כלכלה מדע המדינה	מבוא לכלכלה א' הברתית תורת המחירים ב' מבוא לסטטיסטיקה למדע המדינה מדינה וחברה מסחר בינלאומי ריאלי כיצד עורכים סקר דעת קהל	9.00 14.00	16.6.91
סוציולוגיה מדע המדינה כלכלה	סוציולוגיה של החברה הישראלית משפט ציבורי סוגיות בכלכלה בינלאומית	9.00 14.00	17.6.91
כלכלה סוציולוגיה חט. בל. עבודה מדע המדינה	חשבונאות לכלכלנים אידיאולוגיה סוציו-פוליטית תפקודי המינים בעבודה יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	9.00 14.00	18.6.91
כלכלה פסיכולוגיה סוציולוגיה כלכלה מדע המדינה	סטטיסטיקה ב' לכלכלנים סטטיסטיקה לפסיכולוגים סוציולוגיה של העיר כלכלת רווחה תורת החלטות ויישומה בנתוח החלטות פוליטיות למידה	9.00 14.00	19.6.91
פסיכולוגיה כלל פקולטטי	כלכלה ללא כלכלנים		
סוציולוגיה חט. בל. עבודה מדע המדינה כלכלה	יסודות הפסיכולוגיה החברתית ארגוני עבודה מאקרו מינהל ומדיניות ציבוריות כלכלת עבודה א'	9.00 14.00	20.6.91
כלכלה פסיכולוגיה כלכלה סוציולוגיה סוציולוגיה חט. בל. עבודה	אלגנרה לכלכלנים פסיכופתולוגיה שיטות מתמטיות לכלכלנים עדות דת ומעמד בישראל סוציולוגיה תעשייתית מניעים ותמריצים בעבודה	9.00	21.6.91

כלכלה כלכלה סוציולוגיה סוציולוגיה חט. בל. אורבניים כלכלה מדע המדינה	השלמות לקולקוס מאקרו כלכלת אי גנדר רפואה וחברה סוציולוגיה של התרבות בעיות בשימושי קרקע כלכלת ישראל אי פוליטיקה השואתית	9.00 14.00	23.6.91
פסיכולוגיה מדע המדינה כלל פקולטטי סוציולוגיה כלכלה	קוגניטיבית בי מדיניות ההתיישבות בשטחים שיטת המשפט הישראלי סטטיסטיקה לסוציולוגים בעיות נבחרות במדלים דינמיים	9.00 14.00	24.6.91
כלכלה סוציולוגיה חט. בל. עבודה מדע המדינה כלכלה	מבוא לסטטיסטיקה אי לכלכלנים סביבה חברה ותרבות מבוא לארגוני עבודה מיקרו תולדות המחשבה המדינית כלכלת אי-ודאות	9.00 14.00	25.6.91
סוציולוגיה מדע המדינה כלכלה	תאוריה סוציולוגית גת זמנא האינטיפאדח צמיחה כלכלית	9.00 14.00	26.6.91
פסיכולוגיה כלכלה מדע המדינה	פיזיולוגיה שווקים עתידיים ואופציות דוקטרינות תחרותה במחשבה הבסחווית הישראלית	9.00 14.00	27.6.91
כלכלה סוציולוגיה כלל פקולטטי	מבוא למחשבים לכלכלנים סטיה חברתית לוגיקה	14.00	
סוציולוגיה כלכלה חט. בל. אורבניים מדע המדינה חט. בל. עבודה	שיטות מחקר איכותיות ארגון תעשייתי מבוא ללימודים אורבניים בי פוליטיקה ערבית שוק העבודה	9.00 14.00	28.6.91
כלכלה פסיכולוגיה כלכלה סוציולוגיה	חשבון דיפרנציאלי לכלכלנים תפיסה כלכלת ישראל בי סוציולוגיה של הריבוד	9.00 14.00	30.6.91
כלכלה מדע המדינה	מסחר בינלאומי מוניטרי אידיאולוגיה אינטלקטואלים ומבנה חברתי	9.00 14.00	1.7.91
כלכלה מדע המדינה חט. בל. עבודה פסיכולוגיה	ניתוח כלכלי של המשפט קבלת החלטות גרנטולוגיה תעסוקתית מבחי אישיות	14.00	2.7.91

כלכלה	כלכלת ומדיניות כלכלית	14.00	3.7.91
מדע המדינה	סוגיות נבחרות במינהל ומדיניות ציבורית		
חט. בפסיכולוגיה/ חט. בל. נשים	גבריות ונשיות פסיכולוגיה של המינים		
סוציולוגיה	ניתוח נתונים בעזרת מחשב	9.00	4.7.91
כלכלה	מודלים דינמיים במחשב		
פסיכולוגיה	פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר	14.00	
	והזקן		
מדע המדינה	מינהל ציבורי בדמוקרטיה		
פסיכולוגיה	אישיות	9.00	5.7.91
סוציולוגיה	כלכלה פוליטית		
מדע המדינה	כלכלה פוליטית מודרנית		
מדע המדינה	פוליטיקה באמריקה הלטינית		
חט. בל. עבודה	דיני עבודה		
חט. בל. אורבניים	תחבורה בעיר מודרנית		
כלכלה	תורת המיקוח		

תואר שני

פמסטל א'

לתשומת לב

בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלת

תאוריה כלכלית מיקרו א'	14.00	29.1.91
אקונומטריקה א'	14.00	31.1.91
תאוריה כלכלית מיקרו ב'	14.00	4.2.91
צמיחה לטווח קצר	14.00	7.2.91
תאוריה כלכלית מאקרו א'	14.00	10.2.91
צמיחה כלכלית	14.00	11.2.91
כלכלת עבודה	14.00	13.2.91
תאוריה כלכלית מאקרו ב'	14.00	17.2.91
תולדות המחשבה הכלכלית	9.00	20.2.91
כלכלת אי דאזת	9.00	22.2.91

מדע חמדינות

שיטות מחקר למתקדמים	14.00	28.1.91
סטטיסטיקה למ.א.	14.00	4.2.91
פילוסופיה והיסטוריה	14.00	12.2.91

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	14.00	29.1.91
סטטיסטיקה למ.א.	14.00	4.2.91
שיטות מחקר אלטרנטיביות	14.00	7.2.91
יישומי מחשב בסוציולוגיה	9.00	11.2.91
תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	14.00	21.2.91

לימודי עבודה

שיטות מחקר וניתוח נתונים	14.00	30.1.91
דיני עבודה למ.א.	9.00	1.2.91
מבוא לארגוני עבודה מיקרו+מאקרו	14.00	5.2.91
גישות בניהול	14.00	5.2.91
יחסי עבודה בדרג הארגון	14.00	7.2.91
ניהול שכר	14.00	10.2.91
פיתוח מנהלים בארגונים	14.00	11.2.91

תכנון משאבי אנוש	14.00	32.2.91
קריירות בעבודה	9.00	13.2.91
מבוא לעבוד נתונים בלימודי עבודה	9.00	15.2.91
טכנולוגיות התערבות בפיתוח ארגוני	14.00	17.2.91

מדיניות ציבורית

מושגי יסוד במערכות מדע	14.00	28.1.91
מדיניות עירונית ואזורית	14.00	31.1.91
סוציולוגיה ומדיניות ציבורית	14.00	31.1.91
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית	14.00	4.2.91
תהליכי משאבים במשק	14.00	4.2.91
שיטות מחקר וסטטיסטיקה	14.00	6.2.91
מינהל ומדיניות ציבורית	14.00	10.2.91
מבוא למדיניות רווחה	14.00	10.2.91
העיר והשלטון המקומי	14.00	13.2.91
שיטות אנליטיות בניתוח עירוני	9.00	15.2.91
מדעי המדיניות	9.00	15.2.91
חברות ממשלתיות	14.00	17.2.91
מבוא למחשבים	9.00	20.2.91
עלות תועלת והערכת פרויקטים	9.00	20.2.91
החברה הישראלית	9.00	20.2.91
יסודות ושיטות כמותיות	9.00	22.2.91

עמסות ב'

לתשומת לב

בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	14.00	11.6.91
סוגיות במדיניות כלכלית	14.00	13.6.91
נגקים מרכזיים ואמניות	14.00	16.6.91
תאוריה מיקרו כלכלה ב'	14.00	17.6.91
אקונומטריקה ב'	14.00	19.6.91
תאוריה מאקרו כלכלה א'	14.00	23.6.91
בעיות נבחרות במודלים דינמיים	14.00	24.6.92
צמיחה כלכלית	14.00	26.6.91
כלכלת שלטון מקומי	9.00	28.6.91
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	14.00	30.6.91
ארגון העשייתי למתקדמים	14.00	1.7.91
כלכלה ומדיניות כלכלית	14.00	3.7.91
מודלים דינמיים במחשב	9.00	4.7.91
תורת המיקוח	9.00	5.7.91

מדע המדינה

סטטיסטיקה למ.א.	14.00	12.6.91
גישות ותאוריות במדע המדינה	14.00	17.6.92
שיטות מחקר למתקדמים	14.00	23.6.91
מבוא לתכנות מחשבים	14.00	27.6.91

סוציולוגיה

סטטיסטיקה למ.א.	14.00	12.6.91
תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	14.00	18.6.91
סקרים	14.00	20.6.91
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	14.00	24.6.91
מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	14.00	26.6.92
הערכת שרותים חברתיים	14.00	30.6.91
תרבות ארגונית	14.00	4.7.91

לימודי עבודה

מבוא לעיבוד נתונים	14.00	12.6.91
תהליכי מיימ ופתרון סכסוכים	9.00	14.6.91
ניהול משאבי אנוש	14.00	18.6.91
סוגיות נבחרות בתאוריה ארגונית	14.00	18.6.91
מעברים תפקודיים - פיטורין ואבטלה	14.00	20.6.91
פתוח ארגוני	14.00	25.6.91
הערכת תפקוד עובדים	14.00	27.6.91
דמוקרטיה ארגונית	14.00	2.7.91
שיטות מחקר וניתוח נתונים ב'	14.00	2.7.91
תרבות ארגונית	14.00	4.7.91

מדיניות ציבורית

חשבונאות לכלכלנים	14.00	12.6.91
סוגיות בתכנון ומדיניות ציבורית	9.00	14.6.91
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	14.00	17.6.91
תתחנות ארגונית ופוליטית	14.00	19.6.91
חקיקת רווחה	9.00	21.6.91
ניתוח השואתי של תחליכים	14.00	24.6.91
כלכלת חססכור הציבורי	14.00	26.6.91
התקצוב במגזר הציבורי גיבושו והתפתחותו	14.00	30.6.91
מינהל ומדיניות מיסים	14.00	2.7.91
משפט חוקתי ומנהלי	14.00	4.7.91

1870	1870	1870
1871	1871	1871
1872	1872	1872
1873	1873	1873
1874	1874	1874
1875	1875	1875
1876	1876	1876
1877	1877	1877
1878	1878	1878
1879	1879	1879
1880	1880	1880

1881	1881	1881
1882	1882	1882
1883	1883	1883
1884	1884	1884
1885	1885	1885
1886	1886	1886
1887	1887	1887
1888	1888	1888
1889	1889	1889
1890	1890	1890